Λονδίνο 17.I.71

'Αγαπητοί σ/φοι

Μέ τό θέμα τῆς ἐπάνδρωσης καί πλαισίωσης τοῦ ΕΑΣ,ἀσχοληθήκαμε σέ
δυό συνεδριάσεις ,μέ τό Γραφεῖο Λονδίνου.Τή θέση τοῦ Μάρκου μπορεῖ νά
τήν πάρει ὁ Κώστας Δ..Νομίζω ὅτι ἔχει ὅλα τά προσόντα.Μετά τήν ἀνάλυ-
ση πού ἔκανα στό Γραφεῖο,τά ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν περισσότερο,ἀπό θετικά.
"Ολοι μᾶς κριτίκαραν γιατί δέν ἐξηγήσαμε ἀκόμα τί εἶναι καί τί θέλει
τό ΕΑΣ,καί μάλιστα ἀφήνουμε ἀναπάντητες τόσες καί τόσες φῆμες πού κυ-
κλοφοροῦν,διαστρευλώνοντας τά πράγματα.'Ο Κ.ώστας Δ. (ὅπως καί οἱ ἄλ-
λοι) κερδήθηκε ἀπό τήν ἰδέα τοῦ ΕΑΣ κιἀὐτό εἶναι τό πιό σημαντικό.Δέ-
χεται νά ἰναι μέλος τῆς 'Εκτελεστικῆς Γρ/τείας,δηλ.ὁ μόνιμός μας ἐκ-
πρόσωπος."Ομως ζητᾶ α) νά διευκρινιστεῖ προηγούμενα τό θέμα Μάρκου καί
β) νά ἀντικατασταθεῖ στό πόστο τοῦ γρ/νέα τῆς τοπικῆς ὀργάνωσης.Προσω-
πικά συμφωνῶ.Γιά τίς ὑπόλοιπες ἐπιτροπές καταλήξαμε σέ συγκεκριμμένα
πρόσωπα.Θά τούς μιλήσω καί ἐλπίζω νά πετύχουμε τή συμμετοχή τους."Ολοι
ἐδῶ βλέπουν τό ΕΑΣ σάν μιά εὐκαιρία γιά εὐρύτερη κινητοποίηση δυνάμε-
ων(στή χώρα τους).Γιά μόνιμη δουλιά μέσα στό ΕΑΣ προτείνω:α) τόν 'Αντώ-
νη('Επιτροπή γιά 'Εσωτερικό),β) τόν ἑαυτό μου (προεδρεῖο καί ἐπιτροπή
πολιτικῶν σχέσεων)γ) τό Φίλιππα σάν εἰδικό σύμβουλο καί ἄμεσο βοηθό μου
δ)τόν Κώστα Δ. σάν μόνιμό μας ἐκπρόσωπο καί μέλος τῆς 'Εκτελ.Γρ/τείας,
ε) Τό Γρ. Γιάννaρο σάν Εἰδικό σύμβουλο.. ΑΠΟΡΡΗΤΟ

Σχετικά μέ τό κόμμα: 'Η συρρίκνωση μπῆκε στήν τελευταῖα της φάση.
Αὐτή εἶναι ἡ αἴσθησή μου.Δέν ἔχουμε παρά νά μετρήσουμε [illegible]
πόσες "δυνάμεις"(δηλ.πρόσωπα) κινοῦνται γύρω μας.Κάι μέ ποιό τρόπο.Κα
ποιές λειτουργίες."Αραγε μπορεῖ νά εἶναι βιώσιμος ἕνας ὀργανισμός(καί
μάλιστα κομματικός)"οταν διαθέτει(μέσα καί ἔξω)ἕνα μοναδικό ὄργανο πού
κιαὐτό δέν λειτουργεῖ κανονικά; Γύρω ἀπό μᾶς τούς 6 ὑπάρχει χάος πού
γίνεται καθημερινά περισσότερο χάος."Ετσι οἱ ἀποσυνθετικές διαδικασίες
ἐντείνονται.Γίνονται ὅλο ἕνα καί περισσότερο ἀπειλητικές.Τό χειρότερο
εἶναι ὅτι ἡ πλειοψηφία τῶν δυνάμεών μας κερδίζεται ἀπό τήν ἀπαγοήτευ-
ση καί τήν ἀδιαφορία.Κατά τή γνώμη μου δέν διαθέτουμε παρά μία μονάχη
δυνατότητα γιά νά βγοῦμε ἀπό τό τέλμα.Τήν τελευταῖα.Κι αὐτή εἶναι νά
ἐπεκτείνουμε ὅσο πιό πλατειά γίνεται στήν ἐπιφάνεια τῆς συνδιαστικῆς
ἡγεσίας τοῦ κινήματος.'Η μονοπώληση ἀπό τή μικρή μας ὁμάδα τοῦ κέν-
τρου ἀποφάσεων ὄχι μόνον δέν ἔχει πιά κανένα νόημα,ἀλλά ὅπως καί ἱστο-
ρική δικαίωση.Δηλαδή γίνεται καθημερινά περισσότερο αὐθαίρετη,κρύβει μ
μεγάλους κινδύνους γιά τό κίνημα καί ἐγκλείει γιά μᾶς ὅλους τρομα-
χτικές εὐθύνες.Τό νόημα τοῦ διαχωρισμοῦ μας ἀπό δογματικό κέντρο,δέν
μπορεῖ νά ὁλοκληρωθεῖ καί νά δικαιωθῖ παρά μόνον μέ τήν ἀντιπαράθεση
ἑνός //πραγματικά ἀνανεωτικοῦ κομματικοῦ κέντρου."Ομως ἡ ἀπεριόριστη κα-

5

τοχή τοῦ κέντρου ἀποφάσεων ἀπό τό Γραφεῖο δίχως πιό οὐσιαστικές ἀλλαγές στίς δομές καί στις λειτουργίες(δηλ. δίχως δυνατότητες ἐλέγχου καί ἀντι κατάστασής του) ἀποτελεῖ στοιχεῖο αὐθαιρεσίας πού δέν διαφέρει σέ τίποτε ἀπό τό προηγούμενο καθεστώς. Νομίζω ὅτι οἱ φυσικοί φορεῖς τοῦ ἀνανεωτικοῦ πνεύματος εἶναι ὅλα τά στελέχη καί κυρίως αὐτοί πού δέν ἔπαψαν νά προσφέρουν τίς ὑπηρεσίες τους στό κίνημα μέ τόν α ἤ β τρόπο. Αὐτοί εἶναι οἱ φυσικοί ἡγέτες τοῦ κόμματος καί σ'αὐτούς θά πρέπει νά παραδώσου μεάμέσως χωρίς τήν παραμικρή καθυστέρηση τήν εὐθύνη τῶν ἀποφάσεων."Αν συμφωνήσουμε πάνω σ'αὐτή τή θεωρητική βάση εὔκολα νομίζω θά βροῦμε τρόπο νά τήν ἐφαρμόσουμε.

Καί πιό κάτω:

Διαφωνῶ ριζικά μέ τήν ἄποψη ὅτι ἡ ἀποστολή τοῦ Γραφείου εἶναι νά ὁδηγήσει τό κόμμα στό Συνέδριο ὅπου ἐκεῖ θά λυθοῦν φυσιολογικά τά παραπάνω προβλήματα."Οταν πρίν 5 μῆνες συμφώνησα μ'αὐτή τή γνώμη πίστευα πῶς ἔχουμε κόμμα. Τώρα ξέρω ὅτι κόμμα δέν ἔχουμε.Καί τά λίγα στελέχη πού δουλεύουν γύρω μας ἔγιναν λιγώτερα. Θά γίνονται λιγώτερα.'Επομένως ποιό ποιός θά προετοιμάσει ,ποιός θά ὁδηγήσει στό Συνέδριο;

Παράλληλα μεγαλώνει τό χάσμα μέ τό 'Εσωτερικό.Μέ τό νά στείλουμε I-2-3 μέλη τοῦ Γραφείου στήν 'Ελλάδα δέν λύνεται πλέον τό ζήτημα τῆς λειτουργίας τοῦ 'Εσωτερικοῦ.Στό διάστημα πού βρίσκομαι ἔξω διαπίστωσα ὅτι δέν ὑπάρχει καμμιά ἀπολύτως οὐσιαστική κομματική ἐπαφή μέ τούς μέσα Δέν ξέρω τί σκέφτονται καί πόσοι σκέφτονται,Δέν ξέρω ἐπίσης ἄν αὐτή ἡ ἄγνωστη σέ μένα σκέψη τους ἐκπροσωπεῖ καί ἄλλους.Ποιούς καί πόσους;Πέρα ἀπτό κόμμα δέν ξέρω τίποτε γιά τό ΠΑΜ.Ποιοί καί πόσα τά μέλη τοῦ ΚΔ; Τί σκέφτονται;Εἶναι καταπληκτικό τό γεγονός ὅτι σάν πρόεδρος τοῦ ΠΑΜ δέν ἔλαβα ἀκόμα οὔτε ἕνα ὑπεύθυνο σχόλιο(σημείωμα ἐννοῶ). Νομίζω ὅμως ὅτι κανείς δέν ἔλαβε. τίποτε. Τ

Τό Γραφεῖο θά πρέπει νά'πευθυνθεῖ στό ἐσωτερικό.Ποιοί κάι πόσοι ἀνήκουν στό ἀνανεωτικό κίνημα;Δέν εἶναι δύσκολο νά μετρηθοῦν.Νά βρεθοῦν. Νά γίνει προσπάθεια ὥστε νά σχηματιστεῖ στό συντομότερο δυνατό διάστημα ἕνα γραφεῖο ἐσωτερικοῦ πού νά βγαίνει μέσα ἀπό τίς ζωντανές δυνάμεις καί νά ἐκπροσωπεῖ,πραγματικά τίς ζωντανές δυνάμεις.'Αποστολή του θά εἶναι(κατά σειρά προταιρεότητας): α)'Οργάνωση ἀντίστασης.β) κομματική ἀνασύνταξη.γ) ἰδεολογική ζύμωση.'Ολόκληρη ἡ σκέψη τοῦ ἐσωτερικοῦ θά περνᾶ ἔξω ὅπου θά παίρνει τήν πιό πλατιά δημοσιότητα."Εχει μεγάλη σημασία αὐτή ἡ διαδικασία ἀνασύνταξης τοῦ ἐσωτερικοῦ νά γίνει χωρίς πατρονάρισμα,ἔλεγχο κλπ ἀπό μᾶς. Νά δείξουμε ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη στούς σ/φους τοῦ ἐσωτερικοῦ. Νά μήν τούς θέσουμε ὅρους,πλαίσια,κατευθύνσεις, ἄξονες κλπ. Νά μήν τούς δώσουμε "συμβουλές".Χρειάζεται ὅμως ἀπό μέρους μ μας σχετική ἀπόφαση,πού νά τονίζει θαραλέα ὅτι:α) τό Γραφεῖο 'Εσωτερικό (στό ἐξωτερικό),δηλώνει ὅτι μοιράζεται τήν εὐθύνη τῆς ἡγεσίας μέ τό σύνολο τῶν στελεχῶν στό ἐσωτερικό καί στό ἐξωτερικό.β)στό ἐξωτερικό σχηματίζεται Προσωρινό Σῶμα ἀπό τό σύνολο τῶν κομματικῶν στελε-

χων πού ἀναλαβαίνει,ἀπό.τή στιγμή τῆς συφκρότησης του,τήν εὐθύνη τῶν ἀποφάσεων,πού εἶχε ὡς ἐκείνη τή στιγμή τό Γραφεῖο.Τό σῶμα αὐτό ἔχει σάν κύρια καθήκοντα: 1)ἀντἴσταση,2)'Ανσύνταξη,,3)'Ιδεολογική ζύμωση.__Δέν εἶναι τό κόμμα.__ Εἶναι κλιμάκιο τοῦ κόμματος.Γιαυτό προσπαθεῖ νά στρέφεται ὅλο καί πιό ἀποφασιστικά,οὐσιαστικά πρός τό ἐσωτερικό.'Ο ρόλος του εἶναι βασικά βοηθητικός."Οταν σχηματιστεῖ παρόμοιο κέντρο στό ἐσωτερικό συντονίζεται ἀπόλυτα μαζί του μέ κατεύθύνοση τήν τυπική καί οὐσιαστική μετατόπιση τοῦ κέντρου ἀποφάσεων στό ἐσωτερικό. γ) Φυσικά διαλύεται(καί τυπικά) ἡ ὑπάρχουσα ΚΕ,δ) Τά Σώματα (τόσο τοῦ ἐξωτερικοῦ ὅσο καί τοῦ ἐσωτερικοῦ)ἐκλέγουν τά ἐκτελεστικά τους ὄργανα πού συντονίζουν τή δράση τους ε)Τά σώματα αὐτά δέν εἶναι τό ΚΚΕ.'Εκπροσωποῦν τούς Ἕλληνες κομμουνιστές καί γενικότερα τούς ἀριστεροῦς.Δηλώνουν ὅτι παράλληλα μέ τήν ὀργάνωση τῶν λαϊκῶν δυνάμεων γιά τή νίκη τοῦ λαοῦ μελετοῦν ὅλα τά προβλήματα πού σχετίζονται μέ τό ρόλο,τά καθήκοντα καί τίς προγραμματικές ἀρχές τοῦ κινήματος ὥστε τό σύνολο τῶν Ἑλλήνων κομμουνιστῶν νά εἶναι ὥριμα νά προχωρήσει σέ τελικές λύσεις εὐθύς μόλις ἐξασφαλιστοῦν οἱ ἀπαραίτητες συνθῆκες γιά ὁμαλή διατύπωση τῶν ἀπόψεων καί γερή συγκρότηση τοῦ ὁριστικοῦ κομματικοῦ φορέα.Σήμερα ὅλες οἱ δυνάμεις μας ρίχνονται μέσα στήν ἀντίσταση,τό ΠΑΜ,τό ΚΑΣ.Οἱ κομμουνιστές λειτουργοῦν στίες δικές τους ὀργανώσεις,πού οἰκοδομοῦν προσεχτικά καί ἐπίμονα,μέ τήν καθοδήγηση τοῦ καινούργιου κέντρου ἀποφάσεων.

"Οσον ἀφορᾶ τή μεθοδολογία νομίζω ὅτι θά πρεπει νἀρχίσουμε ἀπό τό ἐξωτερικό.α).Νά καταλήξουμε δέ σχετική ἀπόφαση πού νά τήν ἀνακοινώσουμε σέ ὅλα μας τά μέλη.β).Νά δώσουμε γιά συζήτηση τῶν κατάλογο τῶν στελεχῶν πού προτείνουμε ἐμεῖςς .'Ο κατάλογος νά ἐγκριθεῖ ἀπό τή βάση.γ). Τό σῶμα τῶν στελεχῶν ἀκούει τίς ἀποφάσεις μας καί __κυριαρχικά ἀποφασίζει.__ "Ομως οἱ ἀποφάσεις του δέν δεσμεύουν τό σύνολο τοῦ κινήματος,ἀλλά μονάχα τό ἐξωτερικό.δ().Τό Σῶμα ἀοευθύνεται ,στό ἐσωτερικό.ε).'Εκλέγει τήν 'Εκτελεστική του Γρ/τεία μέ συγκεκριμμένες εὐθύνες ,καθήκοντα,δικαιοδοσία κλπ.

Μέ σ.χ.
Μ.Θ.

'__Υστερόγραφο,__

'Η σύγκληση τοῦ ἀκτίφ στελεχῶν καί ἡ πιθανή διεύρυνση τοῦ Γραφείου, δέν προσφέρει πιά καμμιά λύση οὐσιαστική.'Οπως ξέρετε τό θέμα αὐτό ἦρθε πολλές φορές γιά συζήτηση.Τό βάλαμε συγκεκριμμένα ἀπό τό περασμένο καλοκαῖρι."Αν τό λύναμε τότε __ἀμέσως__ ἴσως σήμερα ἡ κατάσταση νά ἦταν διαφορετική.Πάντως τώρα δέν προσφέρει σχεδόν τίποτε."Ισως μάλιστα θεωρηθεῖ σάν μιά προσπάθεια"διασκέδασης"τῆς κρίσης καί ὄχι σοβαρῆς καί ὑπεύθυνης ἀντιμετώπισής της.

α)Σπονδυλική στήλη του ΠΑΜ [Κίνημα] είναι οι κομμουνιστές [Κόμμα].Κεντρικό καθήκον των ελλήνων κομμουνιστών είναι:

Σήμερα ή 'Αντίσταση
Αύριο ή Δημοκρατία
Μεθαύριο ό Σοσιαλισμός.

β)Καί στούς τρεῖς σταθμούς δέν θά πᾶνε μόνοι ἀλλά μαζί μέ τό εὐρύτερο λαϊκό κίνημα πού δημιουργοῦν γύρω τους.Μαζί μέ τίς ἱστορικές,κάθε φορά συμμαχίες.

γ)Σήμερα ὅλοι οἱ Ἕλληνες κομμουνιστές δουλεύουν μέσα στό ΠΑΜ.Τό ΠΑΜ εἶναι ἡ πλατειά ἀντιστασιακή ὀργάνωση πού δημιουργεῖται γύρω ἀπό ἕνα κεντρικό ἄξονα τήν Ἕνωση τῶν ἑλλήνων κομμουνιστῶν.

Τό 'Αντιστασιακό πρόγραμμα τοῦ ΠΑΜ ταυτίζεται μέ τό ἀντιστασιακό πρόγραμμα τοῦ ΚΚ καί ἀντίστροφα.Οἱ προοπτικές τοῦ ΠΑΜ γιά τή μεταδικτατορική 'Ελλάδα ταυτίζονται μέ τίς προοπτικές τοῦ ΚΚ.

Ἐπομένως τό πρόγραμμα τοῦ ΚΚ γιά τή μεταδικτατορική 'Ελλάδα δέν μπορεῖ νά εἶναι ἄλλο ἀπό τό πρόγραμμα τοῦ πλατειοῦ ἀντιστασιακοῦ κινήματος.Τότε τό Πατριωτικό 'Αντιδικτατορικό Μέτωπο (ΠΑΜ)θά γίνει τό Πατριωτικό 'Αναγεννητικό Μέτωπο(ΠΑΜ) τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καί μέ τίς ὑπόλοιπες ἱστορικές συμμαχίες πού σμιλεύονται μέσα στό καμίνι τῆς Ἀντίστασης θά διεκδικήσει τήν ἐξουσία γιά νά ἐπιβάλει στή χώρα μας τή Λαϊκή 'Εξουσία καί τήν 'Εθνική 'Ανεξαρτησία.

δ)Μέσα στίς βασικές-προοδευτικές ἱστορικές συμμαχίες οἱ κομμουνιστές συγκροτοῦν τόν κάθετο ἄξονα πού σταθερά σκοπεύει καί προετοιμάζει τή σοσιαλιστική ἐπανάσταση.Πρέπει ὅμως κάθε στιγμή νά βρίσκονται σέ μιά πλήρως καθορισμένη ἀντιστοιχία μέ τόν ὁριζόντιο ἄξονα δηλ. τό λαϊκό προοδευτικό κίνημα πού δημιουργοῦν βασικά οἱ ἴδιοι κάθε φορά γύρω τους.'Η μορφή,ὁ τρόπος τό περιεχόμενο καί ἡ λειτουργία αὐτῆς τῆς σύνδεσης-σχέσης ἀνάμεσα στούς δύο ἄξονες,ἡ κίνησή τους,ἡ ἰσορροπία τους,οἱ ἀλληλοεπιδράσεις καί γενικά ἡ ἐξισορρόπηση ὅλων τῶν σχέσεων σέ μιά πορεία-διαδικασία πού συνεχῶς ἐξελίσσεται,ἀλλάζει,ταλαντεύεται καί προχωρεῖ,ὅλα αὐτά ἀποτελοῦν τό λεπτότερο καί κρισιμότερο πρόβλημα γιά τή λειτουργία καί πορεία τῆς ἑλληνικῆς ἀριστερᾶς.

'Η ἱστορική ἐμπειρία μᾶς δείχνει ὅτι τό βασικό αὐτό πρόβλημα δέν ἔχει ἀκόμα ἐπισημανθεῖ.'Επομένως οἱ σχέσεις Κόμματος-Κινήματος(ΚΚΕ καί ΕΑΜ,ΚΚΕ καί ΕΔΑ) ἀντιμετωπίστηκαν μέχρι σήμερα πρόχειρα,ἐπιπόλαια καί ἐμπειρικά.Τά ἀποτελέσματα εἶναι γνωστά.Σήμερα μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι τό κόμμα καί τό κίνημα ἀποτελοῦν μία ἑνιαία ὀργάνωση καθώς καί δύο διαφορετικές ὀργανώσεις συγχρόνως.Εἶναι ἕνα πρᾶγμα καί συγχρόνως δύο.Εἶναι δύο πράγματα καί συγχρόνως ἕνα.Πρόκειται γιά μιά λεπτότατη διαλεκτική σχέση καί ἐπικίνδυνη ἰσορροπία πού ἡ ὀρθή ἤ ὄχι ἀντιμετώπισή της καθορίζει τό μέλλον ὅλου τοῦ προοδευτικοῦ κινήματος δηλ. τό μέλλον τοῦ λαοῦ μας.

Πρέπει λοιπόν νά μελετήσουμε μαζί μέ τήν ΚΕ τοῦ ΚΚΕ τό πρόβλημα αὐτό γιά νά βροῦμε τήν ἀναγκαία λύση.

ε)Παραθέτω ἀκόμα μερικές σκέψεις σχετικά μέ τό παραπάνω πρόβλημα:

-Οἱ κομμουνιστές διατηρώντας τήν ἰδεολογική καί προγραμματική τους αὐτοτέλεια καί σκοπεύοντας σταθερά πρός τόν σοσιαλισμό ἐπεξεργάζονται τό Κίνημα(ΠΑΜ)μαζί μέ τό Κίνημα τό πρόγραμμα τοῦ Κινήματος.

Κατά συνέπεια:

-'Ο κομμουνιστής ἐπεξεργάζεται κάθε φορά σέ κάθε στιγμή δυό προγράμματα συγχρόνως:α)τό πρόγραμμα τοῦ σοσιαλιστικοῦ μετασχηματισμοῦ
β)τό ἄμεσο πρόγραμμα πού ἐπιβάλλουν οἱ συνθῆκες,λχ.σήμερα 'Αντίσταση,αὔριο Δημοκρατική 'Ανέλιξη.

-'Η ἀδιάκοπη ἐπεξεργασία τοῦ προγράμματος τοῦ σοσ.μετασχηματισμοῦ τοῦ ἐξασφαλίζει τή συνεχή δημιουργική ἐπαφή:

μέ τήν ἐπαναστατική θεωρία καί πρακτική
μέ τά κινήματα καί τήν ἀδιάκοπη κίνηση τῶν ἰδεῶν
μέ τήν ἐξέλιξη τῆς ἐπιστημονικῆς σκέψης.
μέ τήν τεχνολογική ἐπανάσταση τοῦ καιροῦ μας.
μέ τό διεθνές ἐπαναστατικό κίνημα
μέ τίς ἐφαρμογές τοῦ σοσιαλισμοῦ
καί φυσικά πάνω ἀπό ὅλα μέ τήν πραγματικότητα τῆς χώρας του.

-'Η συμμετοχή τοῦ κομμουνιστή στήν ἐπεξεργασία τοῦ κάθε φορά προγράμματος ἐξουσίας σέ μετωπική βάση μέσα στίς →

συνθῆκες τῆς καπιταλιστικῆς οἰκονομίας τοῦ ἐξασφαλίζει τό δέσιμό του μέ τό λαό καί τά προβλήματά του.'Εξ ἄλλου τά ἐνδιάμεσα προγράμματα ἐξουσίας ἀποτελοῦν ὀργανικούς σταθμούς καί τμήματα τοῦ τελικοῦ προγράμματος.Ἐμπνέονται ἀπό τίς ἴδιες ἀρχές καί ἡ συγκρότησή τους στηρίζεται στήν ἴδια ἀναλυτική καί συνθετική μεθοδολογία.Δηλ.στήν μαρξιστική-λενινιστική κοσμοθεωρία καί πράξη.

-'Ο κομμουνιστής δημιουργεῖ γύρω του τό εὐρύτερο μέτωπο.Μέσα στόν κύκλο του ἀποτελεῖ τόν πυρήνα.'Ο ἴδιος εἶναι τό μόριο τοῦ ἑλληνικοῦ κομμουνιστικοῦ κινήματος.'Ο ἴδιος μαζί μέ τόν κύκλο πού δημιουργεῖ γύρω του ἀποτελεῖ τό μόριο τοῦ ἑλληνικοῦ προοδευτικοῦ κινήματος."Οταν ἀκουμπάει ἐπάνω στό ΚΚ τότε σκέπτεται καί δρᾶ σάν κομμουνιστής."Οταν ἀκουμπάει πάνω στό προοδευτικό κίνημα τότε σκέπτεται καί δρᾶ σάν μέλος τοῦ προοδευτικοῦ κινήματος.

Οἱ δύο ἰδιότητες δέν βρίσκονται σέ διάσταση.'Αντίθετα ἡ μία συμπληρώνει τήν ἄλλη.Δηλαδή ἔχει μία καί συγχρόνως δύο ἰδιότητες.Δέν ἀποτελεῖ φράξια μέσα στό εὐρύτερο κίνημα.Τό εὐρύτερο κίνημα δέν εἶναι κάτι ὀργανικά ξεχωριστό ἀπ' τό κομμουνιστικό κίνημα.Εἶναι φυσικά κάτι ἄλλο καί συγχρόνως εἶναι το ἴδιο. 'Επομένως ὁ κομμουνιστής εἶναι ἀκέραιο μέρος μέσα στό κύκλο-μόριο τοῦ προοδευτικοῦ κινήματος."Εχει τήν ἴδια θέση-βάρος ἀκριβῶς μέ ὅλους τούς ἄλλους.Σκέφτεται σάν προοδευτικό κίνημα.Παλεύει γιά τό πρόγραμμά του μιᾶς καί τό πρόγραμμά αὐτό ταυτίζεται μέ τό πρόγραμμα τοῦ κόμματος.

-'Η ἴδια ὀργανική οὐσία πού συναντοῦμε στό βασικό πυρήνα-μόριο(κόμμα-μέτωπο) χαρακτηρίζει καί ὅλα τά ἄλλα ἐπίπεδα τῆς ὀργάνωσης.'Από τήν ὀργάνωση βάσης ἕως τό ἀνώτατο ἐθνικό καθοδηγητικό ὄργανο.

-Μ'αὐτό τόν τρόπο ἐξασφαλίζεται ὁ μέγιστος πολιτικός καί ὀργανωτικός βαθμός ἑνότητας καθώς καί ἡ ἀπαραίτητη ἰδεολογική καθαρότητα.

-'Ο κρίκος βρίσκεται στήν θετική καί δημιουργική ἐπίλυση τῆς σχέσης-ἰσορροπίας ἀνάμεσα στόν κατακόρυφο καί στόν ὁριζόντιο ἄξονα.'Ο πρῶτος-τό κόμμα-θά πρέπει νά προσδιορίζει σταθερά(σάν πυξίδα)στήν κατεύθυνση-πορεία.

'Ο δεύτερος-τό μέτωπο θά ἐξασφαλίζει τίς κάθε φορά ἱστορικές συμμαχίες, στό ἀνώτερο δυνατό τόσο ποιοτικά ὅσο καί ποσοτικό βαθμό.

-'Η κομματική ἡγεσία πρέπει νά συμμετέχει ἐξ'ὁλοκλήρου μέσα στήν ἡγεσία τοῦ κινήματος(σήμερα ἀντίσταση αὔριο πολιτικός ὀργανισμός)

-~~Πιστεύω πώς,ναί~~.Πρέπει νά συμμετέχει καί νά ταυτίζεται μέ τήν ἡγεσία τοῦ κινήματος.Γιά λόγους πολιτικούς καί ὀργανωτικούς.Καί γιατί ὅπως εἴπαμε σέ κάθε στάδιο ἡ πολιτική τοῦ κόμματος πρέπει νά ταυτίζεται μέ τήν πολιτική τοῦ κινήματος.

Ἀντίθετα, ἕνα τμῆμα ἀπό τήν ἡγεσία τοῦ κινήματος μπορεῖ (καί πρέπει) νά μή συμμετέχει στήν ἡγεσία τοῦ κόμματος. Κατά τήν ἴδια ἔννοια ὅλοι οἱ κομμουνιστές πρέπει νά εἶναι μέλη τοῦ κινήματος ἐνῶ ἕνα μέρος ἀπό τά μέλη τοῦ κινήματος φυσικά νά μήν εἶναι μέλη τοῦ κόμματος.

Γ° κάθε φορά ἐνδιάμεσο

Θάθελα,ἄν ἦταν δυνατόν,οἱ σκέψεις μου αὐτές(γιά τήν κομματική ἀνασυγκρότηση) νά γίνουν ἀμέσως γνωστές:α) 'Από τά σημερινά μέλη τῆς ΚΕ. β). 'Από τό κλιμάκιο πού βρίσκεται στήν 'Αθήνα.γ). 'Από τά κύρια στελέχη μας πού βρίσκονται στίς φυλακές("Η στή νομιμότητα).

Παράλληλα μέ τό κομματικό εἶναι ἀνάγκη νἀντιμετωπίσουμε μέ τήν ἴδια τόλμη καί τό πρόβλημα τοῦ ΠΑΜ.'Ιδιαίτερα τώρα πού πραγματοποιήθηκε ἡ εὐρύτερη ἑνότητα μέσα στό ΚΑΣ νά ἀνασυγκροτήσουμε καί νά δυναμώσουμε ~~κάκη~~ τό ἀντιστασιακό μας ὄργανο.Πρέπει νά διευρύνουμε τό ΕΣ μέ βάση τήν τοπική συνέλευση πού θά ἐκλέγει τούς ἐκπροσώπους της γιά τήν πλατειά συνέλευση(ἐξωτερικοῦ)ἀπό τήν ὁποία θά βγεῖ ἕνα νέο Ε Σ (πιθανῶς μόνον ἐξωτερικοῦ).Νά μελετηθεῖ τί πρέπει νά γίνει μέ τό ἐσωτερικό."Οπως γιαυτό θά πρέπει νομίζω νά βγοῦν 3-4 μέλη τοῦ ΕΣ(Ἤ ἄλλοι ἀγωνιστές) γιά νάποφασίσουμε μαζί.Πρός τό παρόν σκεύτομαι νά ἀπευθύνω μιά ἔκθεση πρός τά μέλη τοῦ ΠΑΜ μέ δυό θέματα:

1. Συγκρότηση ΚΑΣ (ἱστορικό,ἐκτιμήσεις καθήκοντα,ὑλικά)
2.'Ανασυγκρότηση τοῦ ΠΑΜ(στό ἐσωτερικό -ἐξωτερικό).

Μέ σ.χ.
Μ.Θ. Παρίσι 23.1.71

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΝ ΜΙΚΗ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ
Παρασκευή 5.3.1971 Κολωνία Βέστ-Ντόϊτσε-Ροϋντφουνκ (WDR)
Δημοσιογράφος Μπάρμπαρα Σλάϊχ.

'Ερώτηση: 'Εδῶ καί ἕνα χρόνο περίπου ζῆτε ἐξόριστος στό Παρίσι. 'Αμέσως μετά τήν ἄφηξή σας στό Παρίσι δηλώσατε:Μόνο οἱ "Ελληνες μποροῦν νά ἐλευθερώσουν τήν 'Ελλάδα ἀπό τά νύχια τῆς Χούντας, (ἔτσι τό διατυπώσατε)ἀναπτύσσοντας τήν ἰδέα ἑνός λαϊκοῦ μέτωπου
I) μέ τή συμμετοχή ἀπό μοναρχικῶν μέχρι καί τῶν κομουνιστῶν τῆς ὁμάδας Κολλιγιάννη ποῦ ἀκοῦν τή Μόσχα.Στό μεταξύ διαπιστώθηκε ἀπό σᾶς ἡ βαθειά ἀντίθεση μεταξύ σας καί τῆς ὁμάδας Κολλιγιάννη καθώς καί τῶν ἄλλων ἀντιπολιτευόμενων 'Ελλήνων.'Ο παλιός πολιτικός τοῦ Κέντρου Α.Παπανδρέου καί σημερινός ἀρχηγός τοῦ Π.Α.Κ δέ ἀποφάσισε μέχρι νά συνεργαστῆ μαζί σας.Τί ἀποτελέσματα εἶχε ἡ τελευταῖα συναντηση τοῦ Π . Α. Μ στό Παρίσι.

Μ.Θ. Τά τέσσερα χρόνια τῆς Δικτατορίας στην χώρα μας νομίζω ὅτι ἔπεισαν τόσο τόν ἑλληνικό λαό,ὅσον καί τούς φίλους τοῦ λαοῦ μας, ὅτι ἡ Δικτατορία δέν εἶναι προσωρινό φαινόμενο,εἶναι μιά κατάσταση ποῦ ἀκουμπάει ἐπάνω στίς δομές ποῦ δημιούργισε ἡ πολλόχρονη ἐξάρτηση τῆς χώρας μας ἀπό τούς ξένους καί ἰδιαίτερα ἀπό τούς 'Αμερικανούς καί ἑπομένως,γιά νά μπορέση νά πέση ἡ Δικτατορία σ'αὐτό τό συγκεκριμένο σημερινό πλαίσιο τῶν σχέσεων καί ἀντιθέσεων ποῦ χαρακτηρίζουν τήν ἐποχή μας καί ἰδιαίτερα τήν 'Ανατολική λεκάνη τῆς Μεσογείου, γιά νά πέση θά πρέπει νά τίς ἀντιπαραταχθοῦν ὑπέρτερες δυνάμεις. Ποιές εἶναι οἱ δυνάμεις αὐτές.Κατά τήν ἄποψή μας,ἡ μόνη δύναμη ποῦ μπορεῖ νά κλονίση καί σέ συνέχεια νά σαρώση τήν Χούντα καί νά ξαναφέρη στήν 'Ελλάδα τήν Δημοκρατία,ποῦ θά ξαναφέρη στήν 'Ελλάδα τά δικαιώματα τοῦ λαοῦ μας εἶναι μόνο μία: Εἶναι ὁ ἑνωμένος λαός.Σήμερα διαπιστώνουμε ἀντικειμενικά ὅτι ὁ ἑλληνικός λαός εἶαι ἑνωμένος ἐνάντια στήν Χούντα.Σήμερα ἡ 'Αντίσταση ἔχει γίνη μία στάση ζωῆς γιά τό σύνολο τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.Γιατί αὐτό;Γιατί ἡ Χούντα ἐκφράζοντας πρῶτον τά συμφέροντα ξένων καί δεύτερον ὅτι πειό ἀντιδραστικό Φασιστικό πνεῦμα,τούς πειό μαύρους κύκλους ποῦ μποροῦν νά ὑπάρχουν μέσα στήν χώρα μας,ἦρθαν σέ ρῆξι μέ τό σύνολο ὅλων τῶν παραγωγικῶν τάξεων,ὅλων τῶν στωμάτων,ἀδιάφορα ἄν αὐτές καί μεταξύ τους ἔχουν σημαντικές διαφορές."Ωπως καί στήν κατοχή ὅλοι οἱ ἕλληνες μέ ἐξαίρεση μόνο τούς προδότες φφφφφφφφφφ,συνεργάτες τῆς Χούντας καί πράκτωρες τῶν ξένων καί ἄλους ἀριβῖστες ποῦ δέν ἐκπροσωποῦν πάνω ἀπό 5 ο/ο τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ,ὅλοι οἱ ἄλλοι εἶναι ἀντίθετοι σήμερα στήν Δικτατορία.'Επομένως ὅμως αὐτή ἡ ἀντικειμενική ἑνότητα,θά πρέπει νά μεταβληθῆ σέ μιά ἰδεολογική,μιά πολιτική ἑνότητα,πειό πολλή σέ μιά ἀντιστασιακή ἑνότητα.,θά πρέπει νά πάρη ἕνα συγκεκριμένο ἰδεολογικο-

πολιτικό χαρακτήρα στά πλαίσια τής ένιαίας άντίστασης πού θά βάλλη δύο στόχους: Ι)Τό ρίξιμο τής χούντας μέ πάλη,μέ άγώνα καί τήν στερέωση καί έξασφάληση σής καί άνέληξη τής Δημοκρατίας στήν χώρα μας.
Πάνω σ'αύτά τά δύο σημεία νομίζω ότι συμφωνεί ή συντριπτική πλειοψηφία τού έλληνικού λαού.Τί έμποδίζει όμως στήν έπίτευξη αύτής τής ένότητας; Τί έμπόδιζε μάλλον αύτής τής ένότητας.Νά μήν ξεχνάμε ότι ή χώρα μας βγαίνει άπό ένα σκληρό έμφύλιο πόλεμο,ότι στήν χώρα μας έπί δεκαετίες ό άντικομουνισμός ύπήρξε ή έπίσημη πολιτική τού κράτους ότι στήν χώραμας άκριβώς λόγω τής ήττας τού Λαϊκού κινήματος ,ή ξένη έπέμβαση έγινε κανόνας καί φθάσαμε σέ μιά'άφελληνικοποίηση άφελληνικοποίηση τών προβλημάτων άκριβώς,δηλαδή ή παρουσία τών ξένων έπιδράσεων είναι άκόμα ζωντανή στήν χώρα μας.
"Ολα αύτά έμποδίζουν στήν ένότητα τού έλληνικού λαού σέ έπίπεδο κορυφής, όλα αύτά βοηθούνεστόν διχασμό άκόμα καί μεταξύ τών κυριοτέρων έκπροσώπων τής πολιτικής ζωής τής χώρας μας καί τών άντιστασιακών φορέων.
"Ομως κάτω άπό τήν πίεση τών πραγμάτων καί κυρίως κάτω άπό, τήν πίεση τού λαού,νομίζω ότι άργά άλλά σταθερά όλες αύτές οί δυνάμεις συγκλίνουν πρός ένα κοινό άξωνα,τόν άξωνατής ένότητας,τής ένιαίας δράσης ,πού τελικά είμαι βέβαιος θά συγκεντρώση τό σύνολο τών δυνάμεων στή χώρα μας.Σήμερα δέν έπιδιώκουμε πολιτική ένότητα κορυφής άνάμεσα στά παλιά πολιτικά κόματα,έπιδιώκουμε άντιστασιακή ένότητα. Δηλαδή παίρνουμαι σάν βάση αύτές τίς δυνάμεις οί όποίες άπ'τήν πρώτη στιγμή ή σέ συνέχεια ύψωσαν τήν σημαία τής πάλης ένάντια στήν χούντα καί στά όργανά της. "Ηδη μ'αύτές τίς δυνάμεις έχουμε κοινό σημείο, έχουμε τό κοινό σημείο τής πάλης, έχουμε τό κοινό σημείο τού άγώνα, τό κοινό σημείο τών κοινών διώξεων' έπομένως ή ίδια ή ζωή μάς ένώνει μ'αύτές τίς δυνάμεις, όπως μάς ένώνουν οί κοινές φυλακές, τά κοινά μαρτύρια, τά κοινά στρατοδικεία, οί κοινές τάσεις, οί κοινές έπιδιώξεις, τά κοινά ίδανικά.
'Ιδικώτερα τώρα γιά τά δύο θέματα στό τής έρωτήσεως γιά τήν 'Ομάδα Κολλιγιάννη καί γιά τό Π.Α.Κ. Βέβαια οί διαφορές άνάμεσα στά δύο αύτά,- αύτές παρατάξεις είναι διαφορετικού χαρακτήρα. Στήν 'Ομάδα Κολληγιάννη άκολουθούν "Ελληνες Κουμουνιστές πού πολλοί άπ'αύτούς βρίσκονται ήδη μέσα στά Στρατόπεδα, μέσα στίς φυλακές, βρίσκονται στόν άγώνα. Μ'αύτούς έξ άντικειμένου είμεθα ένωμένοι, έμείς είπαμε καί σάν ΠΑΜ καί σάν μέλοι τού Ε.Σ. ότι όποιαδήποτε πολιτική Τάση έκφρασθεί, έκφραζόμενη άπό ένα άντιστασιακό φορέα καί έχοντας άπτές άποδείξεις ότι έχει άντιστασιακή δραστηριότητα, έχει τήν θέση της μέσα στό,Ε.Σ., έπομένως καί ή όμάδα Κολληγιάννη δέν έχει παρά νά δημιουργήσει τόν 'Αντιστασιακό της φορέα καί αύτός ό φορέας μέ τίς δικές του πράξεις μέ τό δικό του πρόγραμμα νά ζητήσει τήν έγκριση τού 'Εθνικού Συμβουλίου καί τό Ε.Σ. είμαι βέβαιος ότι θά τόν κάνει δεκτό.

Βέβαια στό Ε.Σ. ὅλες οἱ ὀργανώσεις πού παίρνουν μέρος ἔχουν ἀπόλυτη ἰσοτιμία καί οἱ ἀποφάσεις ὅλες λαμβάνονται ὁμόφωνα, ἐπίσης ἕνα ἄλλο χαρακτηριστικό, ἕνας ἄλλος ὅρος γιά τό 'Εθνικό Συμβούλιο εἶναι ὅτι τό Ε.Σ. καί οἱ ὀργανώσεις πού συμετέχουν εἶναι ἀπόλυτα ἀνεξάρτητες ἀπό κάθε ξένη ἐπίδραση ἀπό κάθε ξένη καθοδήγηση, ἔστω καί φιλική συμβουλή. Δηλαδή ἐμεῖς ἔχουμε μιά μονάχα βάση. Κοιτάζουμαι τό συμφέρον τοῦ ἑλληνικοῦ Λαοῦ ἀπό τό πρῖσμα μέσα τῆς χώρας μας.

Καί τέλος τό ΠΑΚ. Γιά τό ΠΑΚ ἔχει ἀνοίξει ἕνας δημόσιος διάλογος, νομίζω ὅτι εἴμαστε πολύ κοντά. 'Υπάρχει τό ἕνα βασικό πρόβλημα, τό πρόβλημα τῆς Συνταχτικῆς Συνέλευσης τοῦ ἐάν τόθ θέσσουμαι· τότε ὅλες οἱ συντηρητικές δυνάμεις πού σήμερα βρίσκονται στήν 'Αντίσταση δέν πρόκειται νά ἔρθουν μέ τό Ε.Σ. Μέσα στό Ε.Σ. ἐμεῖς κρίνουμαι ὅτι αὐτήν τήν στιγμή ὁ κύριος στόχος εἶναι ἡ χούντα , δέν εἶναι ὁ θρόνος εἶναι ἡ χούντα καί θά πρέπει γύρω ἀπό τήν χούντα νά συγκεντρώνουμε τό σύνολο τῶν δυνάμεων ἀκόμα καί τῶν Βασιλοφρόνων πού αὐτή τήν στιγμή ἀγωνίζονται καί θέλουν νά ἀγωνισθοῦν ἐνάντια στή χούντα. Εἶναι καί τό ἄλλο θέμα. 'Από τίς συναντήσεις αὐτές νομίζω ὅτι ἔχει ἕνα πρῶτο ἀποτέλεσμα, εἶναι μιά κοινή ἀνακοίνωση τήν ὁποῖα διαβάσατε, σέ σχέση μέ μιά διαμαρτυρία, σέ σχέση μέ τίς τελευταῖες συλλήψεις καί γενικά μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι ἡ ἑνότητα σ'αὐτό τό ἐπίπεδο, ὅπως ἐκφράστηκε, βρίσκεται σέ πάρα πολύ καλό δρόμο καί ἐλπίζουμαι στήν πορεῖα καί ἄλλες δυνάμεις θά προστεθοῦνε στίς δυνάμεις πού δημιούργησαν τό Ε.Σ.

'Ερώτηση : Φάνηκε λοιπόν καθαρά,ὅτι τό μέτωπο γιά τό ὁποῖο μιλήσατε ἀμέσως μετά τήν ἄφηξή σας στό Παρίσιθ δέν ἔγινε τόσο γρήγορα ὅσο ἔλπιζε κανείς."Οσο δέ ἀφορά τήν ἀπομόνοση τῆς Χούντας,βάσει τῶν συγκεκριμένων ἐμπειριῶν δέν πραγμετοποιήθηκαν οἱ ἐλπίδες σας,π.χ
2) τά ἀνατολικά κράτη ἐντατικοποίησαν τό ἐμπόριο τους μέ τήν Χούντα. Γιά τήν Μόσχα εἶστε ἕνας συνεπής ἀγωνιστής τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, πῶς ἀντιμετωπίζετε αὐτές τῆς ἐμπορικές συμφωνίες πού γιά σᾶς,σάν Κομουνιστή ἀνεξάρητο δέν θά εἶναι ὁπωσδήποτε βολικές.

Μ.Θ. : Πρίν ἀπ'ὅλα ἡ ἑνότητα ἔγινε. ~~ὄχι δέν ἔγινε.~~ Καθυστέρησε διότι ὅπως εἶπα καί παλιό πρίν ἡ ἑνότητα χτίζεται ἐπάνω σ'ἕνα πάρα πολύ ὑπονομευμένο ἀπό τήν διχόνεια καί τά ξένα συμφέροντα ἔδαφος.'Εν πάσει περιπτώσει ἡ ἑνότητα ἔγιναε καί πάει καλλά καί θά ὁλοκληρώνεται ὅλο καί παλιό πολύ. ~~πρῶτον~~.Δεύτερον ὅσον ἀφορᾶ τίς σχέσεις μέ τά 'Ανατολικά κράτη.~~'Εφ'ὅσον ἡ Χούντα~~,Τό θέμα τῆς ἀπομόνοσης τῆς Χούντας,τῆς ὁλοκληρωτικῆς ἀπομόνοσης τῆς Χούνρας δέν μπορεῖ παρά νά εἶναι ἕνας τακτικός ἐλλιγμός ὅλου τοῦ λαοῦ ὅλης τῆς ἀντίστασης.Δηλαδή σ'ἕνα ὁρισμένο σημεῖο ἡ ἀντίσταση ὁ ἑλληνικός λαός ἔβαλλε σά σύνθημά του "ἀπομονώστε

την Χούντα από κάθε μεριά εμπορικά,πολιτικά,διπλωματικά,καλλιτεχνικά, εκπολιτιστικά,τουριστικά,επιδιώκοντας μέ τό τρόπο αυτό μέσα σ'ένα πολύ μικρό χρονικό διάστημα νά επέλθη ασφυξία τού καθεστώτος καί νά πέσει ή Χούντα.Αυτό τό σύνθημα έπεσε καί είχε τά αποτελέσματα πού είδαμε.Δηλαδή μπορεί νά κλόνισε πρός στιγμήν την Χούντα τελικά όμως ή Χούντα ξεπέρασε τήν κρίση καί ή Χούντα υπάρχει.'Επομένως πρέπει νά είμαστε ρεαλιστές καί όταν λέμε Χούντα ή Χούντα είναι βέβαια μία κλίκα,αλλά αυτή τήν στιγμή κυβερνά ένα ολόκληρο τόπο καί μαζί μέ τόν τόπο αυτό ζεί ένας λαός ο οποίος πρέπει καθημερινά νά ζήση,νά αναπτυχθή,νά προχωρίση.'Εμείς δέν είμεθα υπέρ τής εξαθλίωσης τού ελληνικού λαού γιά νά γίνη επαναστάτης,αυτές τής θεωρίες δέν τίς πιστεύουμε εμείς,εμείς θέλουμε κάθε στιγμή ο ελληνικός λαός νά κερδίζη έδαφος,νά γίνεται πειό ευτηχής,νά τρώη περισσότερο,νά ντύνεται καλλίτερα, νά γίνεται πειό μορφωμένος,νά αναπτύσσεται περισσότερο.Αυτή είναι ή τάση μας.Πιστεύουμε δέ ότι σήμερα ο ελληνικός λαός είναι δυστηχής γιατί τού λείπει τό πρωτοαγαθό. ή'Ελευθερία,τά δικαιώματα;αυτό είναι κάτι πού προσβάλλει στήν καρδιά τής συνείδησης τού ελληνικού λαού.'Αλλά πέρα από αυτό έχει καί άλλες συγκεκριμένες επιπτώσεις σέ όλο τό πλέγμα τών κοινωνικών καί άλλων δραστηριοτήτων.'Όταν λέμε οικονομική απομόνωση τής χούντας καί οικονομική απομόνωση τού ελληνικού λαού.'Ο ελληνικός λαός δέν μπορεί επί δέκα, είκοση, τριάντα χρόνια νά μένη απομονωμένος,νά στερήται άς πούμε τής ανάπτυξής του γιατί ή ίδια ή ζωή,τό θέλουμε δέν τό θέλουμε προχωρεί.Γιατί ο ελληνικός λαός θά επίπεδο ζωής Είναι ή τάση όλων τών κοινωνιών νά θέλουν νά καλλιτερεύουν τίς συνθήκες τής ζωής. Γι'αυτό ακριβώς καί ενώ είχαμε πτώση τό 1967-1968 τής ελληνικής οικονομίας, από τό 1970 έχουμε ανάπτυξη δέν γίνεται χάρη στήν Χούντα ή ενάντια στήν Χούντα.Γίνεται γιατί ή ίδια ή ζωή προχωρεί.'Επομένως μέσα στά πλαίσια αυτά θά δούμε καί τίς σχέσεις μέ τίς ανατολικές χώρες.Θά ήταν βέβαια πάρα πολύ ωραίο γιά τίς δυτικές χώρες,κάτω από τό σύνθημα τής απομόνωσης τής Χούντας,αυτές νά εξακολουθούν τό εμπόριό τους καί νά τό αυξάνουν. καί δέν μιλάω γιά τίς πατροπαράδοτες 'Αμερικανικές κυβερνήσεις,αλλά μιλάω καί γιά τούς Σκανδιναβούς ,οί οποίοι έχουν πάρει πραγματικά μιά θαυμάσια στό θέμα τού εσωτερικού μας προβλήματος.'Όμως καί οί Σκανδιναυικές χώρες τελευταία έχουν αυξήσει τό εμπόριό τους μέ τήν Χούντα,γιατί ή ίδιες ή ανάγκες τής ζωής τό επιβάλλουν άν δέν πάν αυτοί θά πάη κάποιος άλλος .'Εμείς λοιπόν σάν "Ελληνες αριστεροί θά ήταν ανόητο όλη αυτή τήν προσπάθεια πού γίνεται νά κατακτηθούν αγορές από τήν 'Ελλάδα καί στήν 'Ελλάδα,νά τίς ανατολικές χώρες νά μείνουν έξω

 11

ἀπό αὐτό τό ~~πράγμα~~.Γι'αὐτό νομίζω (φυσικά αὐτή τήν στιγμή ἐκφράζω ἐντελῶς προσωπική ἄποψη ~~ὅτι~~ θέμα ~~ποῦ~~ εἶναι πολύ πλατύ καί βαθύ καί πρέπει νά μελετηθῆ ~~ἄς ποῦμε κα~~ί ἀπό τό Π.Α.Μ.~~καί ἀπό τό κόμ~~α.) ~~Ἀλλά~~ ἐκφράζοντας ~~τίς~~ τελείως προσωπικές ~~μου~~ ἀπόψεις ~~γιατί εἶναι πρόσφερο τό πρόβλ~~ημα,θά ἔλεγα ὅτι,~~αὐτές οἱ συμφωνίες δέν ἔρχονται σέ ἀντίθ~~εση ~~καί ὅ~~τι δέν θά πρέπει ~~νά ἔχουμε~~ νά πιστέυουμε πλέον ὅτι ,ἐάν τό ἐμπόριο μέ τίς ἀνατολικές χῶρες μειωθῆ,δέν θά βρῆ ἡ Χούντα ἄλλες ἀγορές στή Δύση,κ.λ.π. ~~ὅτιαὐτό θά ἔχει ἐπιπτώσεις ἄμεσες γιά τήν ἀντίσταση~~. ~~Ἡ ἀντίσταση καί~~ Ἡ 'Ελευθερία τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ~~δέν θά ἔρθει ἔτσι πειά~~,θά ~~ἔρθει μέ~~ τόν ἴδιο τόν ἑλληνικό λαό , μέ τήν ὀργάνωσή του, μέ τήν ἑνότητά του καί μέ τήν ἀναμέτρησή του μέ τήν Χούντα. Δέν θά μᾶς ἐλευθερώσουν οἱ ξένοι,οὔτε θά μᾶς ἐλευθερώσουν τά οἰκονομικά ἰσοζύγια μέ τίς ξένες χῶρες.

'Ερώτηση :Μέ τήν ἀπάντησή σας προηγουμένωνς καθορίσατε στήν στάση σας σ'ὅτι ἀφορά τῆς συμφωνίες τῶν ἀνατολικῶν χωρῶν μέ τήν 'Ελλάδα,τώρα
3) τί θέση θά πάρετε ἀπέναντι σ'τίς συμφωνίες μέ τήν Πεζῶ-Ρενῶ καί τί πίεση μπορεῖ νά ἀσκηθῆ ἀπό τούς "Ελληνες ποῦ ζοῦν στήν Γαλλία. Τό πρόγραμμα τῶν9 σημείων προβλέπει τήν ἀναθεώρηση τῶν συμβάσεων ποῦ γίνονται σήμερα,πῶς μπορεῖ νά ἐφαρμοσθῆ αὐτό καί τί συνέπειες θά εἶχε.

Μ.Θ. : Ναί,καί στό ὅπως συνέβη καί σέ πολλούς ἄλους τομεῖς καί στόν τομέα αὐτό δηλαδή τῆς οἰκομομικῆς ἀνάπτυξης τῆς χώρας καί τῶν οἰκονομικῶν σχέσεων καί συναλλαγῶν ὑπάρχει καί τό προηγούμενο τῆς 'Ισπανίας ποῦ κάτω ἀπό τόν φοβερό ~~xxx~~ φασιστικό ζυγό τοῦ Φράνκο μπόρεσε νά ἀναπτυχθῆ,ὄχι βέβαια στόν βαθμό ποῦ θά ἀναπτυσσόταν ἄν "ηταν ἐλεύθεροι χῶρα.'Εν πάσει περιπτώσει,ὑπάρχει τά τελευταῖα χρόνια μιά θεαματική ἀνά πτυξη καί ποῦ νομίζω ὅτι,σ'αὐτό τό πρόβλημα οἱ προοδευτικές δυνάμεις τῆς 'Ισπανίας ~~δέν εἶναι~~ δέν διαφωνοῦν,γιατί τελικά καί ἐκεῖνες παλεύουν γιά τό ἀνέβασμα τοῦ ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ τους κάτω ἀπό ~~τέτειες~~ συνθῆκες. 'Επομένως πρέπει νά εἴμαστε ρεαλιστές καί ὅσο ὁ καιρός θά περνάει ὅπως εἶπα καί πειό πρίν οἱ ἀνάγκες θά αὐξάνονται καί ἡ πίεση τῆς ζωῆς,ἡ πίεση τῆς ἀνάπτυξης,ἀπό τήν ἴδια τήν ἀνά πτυξη τῆς ἑλληνικῆς κοιννωνίας θά καταλήγουν σέ πολλές ~~καί πολλές σχέσεις~~ἄλλες οἰκονομικές σχέσεις ~~κ.λ.π.~~ ~~Τώρα~~ Ἐμεῖς ~~καί~~ στά 9σημεῖα ~~τά δικά μ~~ας ἀλλά καί τό 'Εθνικό Συμβούλιο ἔχει καταγγείλει ~~ἄς ποῦμε~~ τίς σχέσεις τίς οἰκονομικές. ~~Τώρα~~ Σέ σχέση μέ τίς συμφωνίες αὐτές ὁ κανόνας θά εἶναι ὁ ἑξῆς:Κατά πόσον οἱ συμφωνίες εἶναι χαριστικές γιά τά ξένα μονοπώλεια καί ἄν εἶναι ἐνάντιες,ἀντίκειται στά συμφέροντα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.Δηλαδή ἄν κάνουμε τήν ὑπόθεση ὅτι ἔπεσε ἡ Χούντα καί ~~ἔχουμε μιά ὑπεύθηνη κυβέρνησ~~η μπροστά μας ἕνα σύνολο οἰκονομικῶν συμβάσεων,νομίζω ἡ κυβέρνηση ποῦ θά ἔρθει τότε,θά ἀντιμετωπίσει τήν κά θε σύμβαση ἀνά λογα μέ τό κατά πόσον αὐτή θά ἐξυπηρετεῖ

τά συμφέροντα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.'Εμεῖς πιστεύουμε ὅτι πολλά ξένα
μονοπώλεια ἐποφελούμενα ἀπό τήμ ἀπουσία ~~τοῦ~~ ἐλέγχου,~~τοῦ λαϊκοῦ ἐλέγχ~~ου
στήν οἰκονομία μας,~~κάνουνε ὁρισμένες~~ συμβάσεις ~~οἱ ὁποῖες εἶν~~αι
καταστροφικές,ἤ τουλάχιστον δυσμενεῖς γιά τήν οἰκονομία τῆς χώρας μας.
Αὐτές τίς συμβάσεις ὅποιες καί νά εἶναι μ~~έ ποιες καί νά συμβα~~ίνη ~~αὐτές~~
~~αὐτ~~ές εμεῖς θά τίς καταγγείλουμε καί θά πάρουμε τά ἀνά λογα μέτρα.
Αὐτό εἶναι τό πνεῦμα τῶν ἐνέα σημείων,~~τῶν τοῦ ἐνός τῶν ἐννέα σημείων~~
σχετικά μέ τίς ξένες συμφωνίες ~~καί κ.λ.π.~~

'Ερώτηση :Στήν Τουρκία παρουσιάζεται ἡ ἴδια κατά στα ση ὅπως καί τήν
'Ελλάδα πρίν τό πραξικόπημα,δηλαδή ὁ στρατός παίζει τόν ρόλο τοῦ
4) διευθετικοῦ παράγοντα μεταξύ ἀριστερῶν καί συντηριτικῶν,σέ περίπτωση
ποῦ κινδύνευε ἡ ἰσοροπία πιστεύετε ὅτι θά ἐπενέβαινε ἡ 'Αμερική
γιά νά φυλάξη ~~τά~~ τήν ἰσοροπία τῆς ἀνατολικῆς πτέρυγας τοῦ Ν.Α.Τ.Ο. ;

'Απάντηση :Πραγματικά δεν εἶμαι ἀγνοῶ τό βάθος τοῦ χαρακτῆρα ποῦ
σημειώνεται σήμερα στήν Τουρκία.Σημειώνω μόνο,ὅτι στήν Τουρκία ἔχει
εἶναι ἤδη στρατιωτικό κίνημα,ὅτι αὐτή τήν στιγμή ὑπάρχει μιά Χούντα
οἱ ὁποῖα ἔδωσε βέβαια ἕνα Σύνταγμα καί περιθώρια ἐκλογῶν,ἀλλά ἐν
πάσει περιπτώσει ἐλέγχει τόν κρατικό μηχανισμό.Νομίζω ὅτι ὁ πρόεδρος
εἶναι ἀπό τήν Χούντα καί ὅτι φυσικά αὐτά ὅλα ἄν θά ἐπέμβουν οἱ 'Αμερι-
κανοί,ὅλα εἶναι θέματα λεπτῶν(συσχετισμῶν) ἅς ποῦμε συσχετισμῶν δυνάμεων
Πάντως ἐκεῖνο ποῦ εἶναι γεγονός εἶναι ὅτι,οἱ 'Αμερικανοί ἔχουν δείξει,
ἔχουν ἀποδείξει ἤδη ὅτι ὅταν προσβάλλονται τά δύο πράγματα,πρῶτα ὅταμ
προσβάλλονται τά ὑφεσταλγικά τους συμφέρωντα καί ἰδιαίτερα τά μεγάλα
οἰκονομικά συμφέρωντα περνοῦν σέ ἀοοο ἀνοικτή ἐπίθεση καί δεύτερον
ὅμως ὅτι σέβονται τήν δύναμη ἰδιαίτερα τοῦ ἑνωμένου λαοῦ ὅπου καί
ὅπως τήν βροῦν."Αν ὁ Τουρκικός λαός μπορέσει ~~νάσσορέσει~~ νά εἶναι
ἑνωμένος ἐκεῖ ποῦ δέν εἴμεθα-ἑνωμένοι ἐμεῖς,δέν θά μπορέση νά περάση
ἡ Χούντα ξανά,μιά ἄλλη Χούντα."Αν ὅπως ἔγινε καί σέ μᾶς ἤ ἀλλοῦ δέν
ὑπάρχουν,δέν ὑπάρχει μέτωπο'ἑνωμένο δυνάμεων κ.λ.π.θά περάση πάλι ἕνα
ἄλλο πραξικόπημα.

'Ερώτηση :Αποτό ἕνα μέρος λέτε ὅτι ἀποδέχεσται τίς οἰκονομικές συμβάσεις
5) μέ τήν ἐπιφύλαξη,ὅτι σέ μιά πιθανή ἀλλαγή θά ἀναθεωρηθοῦν ἀπό τήν
πολιτική κυβέρνηση ποῦ θά ἀναλάβη τήν'ἐξουσία,εἴπατε ἐπίσης ~~ὅτι τό~~
~~μεγαλίτεροχκάκκκ~~ πρό ὀλίγου καιροῦ ὅτι τό μεγαλίτερο μέρος τῶν"Ελλήνων
θέλουν νά ἀποχωρίσουν ἀπό τό Ν.Α.Τ.Ο.,ἄν αὐτό ἀληθεύει τότε θά ἔπρεπε
νά ἀποχωρίση καί ἀπό τήν Εὐρωπαϊκή κιονότητα πράγμα ποῦ θά ἐσήμαινε
τήν οἰκονομική καταστροφή τῆς 'Ελλάδας.

Μ.Θ. :Τώρα ὅλα αὐτά τά πράγματα,δηλ.τό νά φύγη ἡ 'Ελλάδα ἀπό τό
Ν.Α.Τ.Ονά φύγη ἀπό τήν οἰκονομική κοινότητα,ὅλα αὐτά ἔχουν πάντα μιά

βάση σάν μιά προϋπόθεση,ὅτι αὐτά θά κλονίσουν σύντομα τήν Χούντα καί ὅτι ἡ Χούντα θά ἀντικαρασταθῆ ἀπό ἕνα ἄλλο δημοκαρτικό καθεστώς. Καί πάλι ἐκεῖ σέ περίπτωση ποῦ ἡ Χούντα γιατί δέν ξέρω,γιατί τό,~~Νοάσθό~~ Ν.Α.Τ.Ο τό συνδέουμε,γιατί μπορεῖ νά μήν εἶναι στό Ν.Α.Τ.Οκαί να' συνδέεται οἰκονομικά μέ τήν Εὐρώπη,εἶναι νομόζω δύο θέματα ποῦ δέ ν πρέπει νά συνδέονται νομίζω τόσο πολύ.Τό νά φύγη ἡ 'Ελλάδα ἀπό τό Ν.Α.Τ.Ο βέβαια αὐτό εἶναι,κλονίζεται καί τό Ν.Α.Τ.Ο,κλονίζεται καί ἡ Χούντα,ἀλλά καί ἐκεῖ δέν θά πρέπει νομίζω νά ὑπερβάλλομε, ὅτι νά μήν ξεχνᾶμε ὅτι ἡ 'Ελλάδα μέ τήν 'Αμερική ἔχει ἰδιαίτερες συμφώνίες μετά τόν ἐμφύλιοπόλεμο ποῦ ὑπάρχουν,ὑπάρχει τό δόγμα Τροῦμαν τό 1947, ~~ττι~~ τό δέ 1953 ἔγινε ἡ περίφημη 'Ελληνοαμερικανική συμφωνία ἡ ὁποῖα εἶναι ἀκόμη μυστική καί ποῦ τό μόνο γνωστόεἶναι ὅτι οἱ'Αμερικανοί μπορούν νά χρησιμοποιοῦν τήν 'Ελλάδα ὅπως καί αὐτοί θέλουν χωρίς τήν ἔγκρησηὁποιασδήποτε ἑλληνικῆς κυβερνήσεως.'Επομένως ἡ 'Αμερική νομότυπα ἄν θέλουμε ἐντόςεἰσαγωγικῶν μπορεῖ νά εἶναι στήν 'Ελλάδα καί πέραν ἀπό αὐτό εἶναι στήν 'Ελλάδα.~~Δοίττ~~ Διότι στό διά στημα αὐτό ἀπό τό 53 τό 47 τό 53 καί ἐδῶ ἡ 'Αμερική στήν 'Ελλάδα ἔκανε μία σειρά ὑποδομές τέτειου βάθους,τέτειας ἐκτάσεως ὥστε νά ἐλέγχουν τό σύνολο τῆς οἰκονομικῆς,τῆς πολιτικῆς,καί τῆς κοινωνικῆς ζωῆς τῆς χώρας. 'Επομένως ἡ 'Αμερική καί νά φύγει ἡ 'Ελλάδα ἀπό τό Ν.Α.Τ.Ο ἡ 'Αμερική θά βρίσκεται καί πάλι εἰς τήν 'Ελλάδα. μέ τίς διμερής συμφωνίες. δέν εἶναι ἄς ποῦμε στήν Γουατεμάλα,δέν ὑπάρχει Ν.Α.Τ.Ο,"οὔτε στόν "Αγιο Δομίνικο,εἶναι ἁπλῶς 'Αμερικανοί καί τό Ν.Α.Τ.Ο εἶναι ἐπίσης 'Αμερικανοί.Θά πρέπει δηλ. νά φουσκώνουμε ὁρισμένα πράγματα,γιατί αὐτά ὅπως π.χ νά φύγη ἡ 'Ελλάδα ἀπό τό Ν.Α.Τ.Ο κ.λ.π δίνουν αὐταπάτες στόν ἑλληνικό λαό,νομίζει ὅτι ἔτσι μαγικά θά ἐξαφανισθῆ ἡ Χούντα,δέν θά ἐξαφανισθῆ αὐτό.Φυσικά ἄν ὑποτεθῆ ὅτι αὐτό ἔχει οἰκονομικές ἐπι-πτώσεις,ἐάν φύγει ἀπό,τήν Εὐρωπαϊκή κιονότητα κ.λ.π,οἰκονομικές ἐπι-πτώσεις,καί ἄν αὐτό τό πράγμα τραβήξειπάρα πολλά χρόνια δύο μποροῦν νά συμβοῦν,πολλά πράγματα δηλ. ὅπως-δήποτε θά ὑποφέρη ὁ ἑλληνικός λαόςγιά ἕνα διάστημα ἀλλά'θά ἔχει ἕνα τεράστιο κέρδος γιατί θά φύγη ἡ Χούντα.Μπορεῖό ἑλληνικός λαός τότε νά ἀγανακτίση καί ν'α ἐπαναστατήση καί αὐτό εἶναι καλό,μπορεῖ νά μήν ἐπαναστατήση δέν μποροῦμε ν'α τά ξέρουμε αὐτά.Τά πράγματα ἀλλά τό πειό σποὐδαῖο τό πειό σημαντικό εἶναι, τό πειόσίγουρο εἶναι ὅτι ἄν αὐτό τραβήξει γιά ἕνα μεγάλο διάστημα ὅπως τώρα ~~ό-ό~~ σ'αὐτ'α τά τέσσερα χρόνια,ὁ ἑλληνικός λαός καί πάλι θά βρῆ τό τρόπο γιατί ἡ ζωή εἶναι δυνατή ὥστε ν'α βρῆ ἄλλες συμφωνίες, ἄλλες αὐτά ἡ οἰκονομική ἀνάπτυξη τῆς χώρας μας,μέ τέτεια ,μέ τέτειες, τέτειους τρόπους,τά ὁποῖα εἶναι ἐγκαφαλικά τελείως καί ἀγνοοῦν τήν δύναμη τῆς ἴδιας τῆς ζωῆς .

 14

'Ερώτηση : Τόν τελευταῖο χρόνο διατυπώσατε τήν ἐλπίδα,ὅτι ὑπάρχουν
6) εὐμενεῖς τάσεις σέ ὁρισμένους πολιτικούς κύκλους τῆς 'Αμερικῆς σ'ὅτι ἀφορᾶ τό ἑλληνικό πρόβλημα, ποιοί κύκλοι εἶναι αὐτοί καί πέστε ἄν ἐπαλήθευσαν οἱ ἐλπίδες σας.

'Απάντηση Μ.Θ.: 'Εγώ δέν εἶπα τέτειο πράγμα,ἐγώ εἶπα ὅτι κάθε βοήθεια ἀπό ὅπου καί νά ἔλθη εἶναι πολύτιμη γιά τό ν λαό μας καί ἰδιαίτερα ἡ βοήθεια πού θά ἔλθη μέσα ἀπό τήν ἴδια τήν 'Αμερική, 'Αμερικανική κοινή γνώμη,μέσα ἀπό τούς ἴδιους τούς ἀμερικανούς παράγωντες, ἐκεῖ εἶναι τό ἄντρο πού ,ἀπ'ὅπου χαράζεται καί πού ἀπορρέει"ὅλη ἡ καταπιεστική πολιτική ἐνάντια στήν χώρα μας. Βέβαια τό θέμα αὐτό ~~xxxx~~ δηλαδή τῆς ἀφύπνησης καί τῆς πίεσης τῶν ἴδωιν τῶν 'Αμερικανῶν ἐπάν ω στήν ἀντιδραστική 'Ιμπεριλιστική πολιτική,πού σήμερα χαράζει κάι ἐκτελεῖ τό Πεντάγωνο,αὐτό εἶναι θέμα γενικώτερο,εἶναι θέμα πού συνδέεται μέ τήν παγκόσμια ειρήνη καί γι'αὐτό ἀκριβῶς ὅλοι οἱ λαοί ἔχουν στραμένο τό βλέμα τους, στό τί γίνεται σήμερα μέσα στήν ἴδια τήν 'Αμερική,διότι αὐτό τό πράγμα ἀφορᾶ κατ'ἀρχήν τούς ἴδιους τούς ἀμερικανούς,διότι εἶναι ἐν ὀνόματί τους καί μέ τό δικό τους τό αἷμα ἐπίσης ὁπουσήμερα γίνεται ἡ μεγάλη σφαγή τῶν λαῶν ρ τῆς Νοτιοανατολικῆς 'Ασίας.Καί ἐκτός ἀπό τό αἷμα,τά δάκρυα,οἱ καταπιέσεις κ.λ.π,πού ἐν ὀνόματι πάλι τοῦ ἀμερικανικοῦ λαοῦ ὁ 'Αμερικανικός Ιμπεριλισμός καθημερινά ἐπιβάλλει σέ ἑκατομμύρια σήμερα συνανθρώπους μας. 'Επομένως καί μεῖς οἱ "Ελληνες μαζί μέ ὅλους τούς ἄλλους λαούς,ἔχουμε τήνἐλπίδα καί μεγάλη ἐμπιστοσύνη στίς ζωοφόρες δυνάμεις πού βρίσκονται μέσα στόν ἀμερικανικό λαό. 'Αλλά ὅμως καί ἐδῶ ἐπίσης δέν ~~θά~~ πρέπει νά ἔχουμε αὐταπάτες,νά δοῦμε ὅτι σήμερα τό Πεντάγωνο,σήμερα ὁ Καπιταλισμός,τά μεγάλα Μονοπώλεια"ἔχουν καταφέρει νά ἐπιβάλλουν .ἕνα ἔλεγχο ἐπάνω στήν κοινωνική ζωή τῆς 'Αμερικῆς.Εἴδαμε τά μεγάλα κινήματα τῶν Μαύρων καί τῶν διανοουμένωννντῶν φοιτητῶν,τά ὁποῖα πέρασαν σέ μιά ἀκμή αὐφή τήν στιγμή, ζ σήμερα ἴσως νά κοχλάζουν,ἀλλά δέν ξέρω σέ ποιό βαθμό γίνεται. 'Εν πάσει περιπτώσει δέν πρέπει καί απ'ἐκεῖ νά ἔχουμε αὐταπάτες καί ὁ ἀγώνας ἐκεῖ θά ~~εἶναι~~ εἶναι πολύμοχθος καί θά εἶναι πολύχρονος ,αὐτό τό λέω ἄλλη μία φορά γιά νά ξαναγυρίσω στό LAIT-MOTIV μου δηλ. ὅτι: 'Ο ἑλληνικός λαός δέν θά ἀπελευθερωθῆ παρά μονάχα ὅταν ρίξει τό σύνολο τῶν ἐλπίδων του στίς ἴδιες τίς δικές τυο τίς δυνάμεις,οἱ ἄλλοι οἱ ξένοι ὅλοι ἁπλῶς θά μᾶς βοηθήσουν,ε- εἶναι ὑποβοηθειτικό ~~σοοο~~ στοιχεῖο,κύριο στοιχεῖο εἶναι ἡ θέληση τοῦ λαοῦ γιά τόν ἀγώνα, εἶναι ἡ ὀργάνωσή τοῦἀγώνα, εἶναι ὁ ἴδιος ὁ ἀγώνας,εἶναι ἡ ἀναμέτρησή του ἡ καθημερινή μέ τήν Χούντα πού θά πρέπει συνεχῶς νά παίρνη πειό πλατειές,πειό βαθειές , πειό δυναμικές μορφές, μέχρι τήν τελική ἀναμέτρηση καί τό σάρωμα τῆς Χούντας ἀπό τήν χώρα μας.

ΤΕΛΟΣ

3 Greek Leaders Of Banned Parties Denounce Regime

Special to The New York Times

ATHENS, March 23—Leaders of Greece's two largest banned political parties joined for the first time today in a statement denouncing the military regime, which seized power here April 21, 1967.

Panayotis Kanellopoulos, who was Premier and head of the right-wing Radical party at the time of the coup d'état, issued the declaration with George Mavros and John Zigdis, both prominent in the opposition Center Union headed by the late George Papandreou.

Mr. Zigdis was imprisoned a year ago for a four and a half years for his public attacks on the military regime.

Their joint declaration represents the first formal alliance, since the coup, by old political rivals whose common opposition to military rule has slowly overcome their once bitter differences.

The statement also gives veiled blessing to some, if not all, of the active resistance groups, ranging from Communists to royalists, inside and outside Greece.

Demetrios Papaspyrou, the last speaker of the Greek Parliament, also distributed a similar declaration to foreign and Greek journalists.

The statements were issued on the eve of the official 150th anniversary of the Greek war of independence against the Turks.

15

NY Times 3/24/71

Avenue

ur knicker treat

's a double-dipper of
six-button vest and
rand-new knee pants.
te Fortrel® polyester-
otton striped with red
blue lines, for toddler
, $18; boys' 4 to 7, $20.
hildren's Collections,
Floor. Please add 75c
or handling mail and
phone orders.

FIELD • GARDEN CITY

111. RUE NOTRE-DAME DES CHAMPS. PARIS 6e
DAN. 14-66

ΣΥΣΚΕΨΗ ΚΟΜΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΕΥΡΩΠΗΣ
Μάρτιο 1971

Αγαπητοί σύντροφοι,

1. Πιστεύω ότι η σημερινή μας σύσκεψη μπορεί να παίξει αποφασιστικό ρόλο μέσα στο Κόμμα [illegible] ότι θα [illegible] σ' αυτή αυτό [illegible], νομίζω ότι θα

Γι' αυτό το λόγο, μιας και η συγκυρία μας έφερε σήμερα συνηθισμένο εσωτερικό μας πρόβλημα αλλά για να αφήσει να έλθουμε στο [illegible] ότι δεν ήρθαμε να λύσουμε ένα [illegible] το ίδιο το κομματικό πρόβλημα, στο [illegible] αντιμετωπίσουμε υπεύθυνα και να προτείνουμε τη αναγκαία λύση. Καθορίζει ο καθένας τη δική του ιστορία και ευθύνη του.

Είμαστε όλοι υπεύθυνα στελέχη του Κινήματος. Καθορίζει ο καθένας [illegible]. Όμως μας ενώνουν κοινή [illegible], κοινοί αγώνες. Εκπροσωπούμε ο καθένας το δικό του τρόπο σκέψης και αντίληψης. [illegible] τα δικαιώματα του ελληνικού λαού, και κοινά ιδανικά και κοινή θέληση να υπηρετήσουμε τη [illegible] και [illegible] να αφιερώσουμε τη ζωή του [illegible] στη σοσιαλιστική Ελλάδα!

Αντιμετωπίζοντας υπεύθυνα το κομματικό μας πρόβλημα ας έχουμε στη συνείδηση ότι εκπροσωπούμε και [illegible] στη χώρα μας αποτελούμε στο σύνολο [illegible] να λύσουμε όλα τα προβλήματα που της εμποδίζουν να συναθροιστούν ελεύθερα για να [illegible] στο λαό μας. [illegible] είναι να δώσουμε [illegible].

Γι' αυτό και η πρώτη απόφαση που [illegible] από τη σημερινή μας σύσκεψη. Πρώτον για να [illegible] του λαού μας, [illegible] του λαού μας και στο [illegible] του λαού μας, [illegible] και [illegible] μας, οι [illegible] μας θα γίνουν [illegible] και δεύτερον γιατί πιστεύω ότι η σύσκεψη [illegible] θα [illegible] τον καθένα μας να [illegible] ανοιχτά [illegible] τις ευθύνες του μπροστά στο Κόμμα και το λαό μας, που [illegible] μεταβατικής φάσεως. Για [illegible]

Πιστεύω ότι [illegible] δεν έχουμε άλλο [illegible] έκτος από την αλήθεια. Αν η αλήθεια μας [illegible] σήμερα τα [illegible] δεν έχουμε [illegible] (+) [illegible] αντιπαθητική για μας και [illegible] θα [illegible]. Αν είναι [illegible] [illegible] ότι ήρθε η ώρα της αλήθειας αλλά θα [illegible] και Δεν [illegible] μόνο να διαπιστώσουμε [illegible] να την [illegible] ανοιχτά. Και [illegible] μία για εσωτερική και μία για εξωτερική κατανάλωση.

(+) [illegible] και δεν μας [illegible] άλλη επιλογή, [illegible] να [illegible] στο Κόμμα και [illegible] και [illegible] του λαού μας [illegible], [illegible] ο [illegible], το [illegible] [illegible] ανοιχτά [illegible] [illegible] και [illegible], [illegible] να [illegible] και [illegible]

16

111, RUE NOTRE-DAME DES CHAMPS, PARIS 6e
DAN. 14-66

ΣΥΣΚΕΨΗ ΚΟΜΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΕΥΡΩΠΗΣ
Μάρτιος 1971

Αγαπητοί σύντροφοι,

1. Πιστεύω ότι η επιτροπή της σύσκεψης [illegible]

[illegible]

[illegible]

111. RUE NOTRE-DAME DES CHAMPS, PARIS 6E
DAN. 14-66

Γενικότερα

Έλλειψη ηγετικής παρουσίας πού νά εμπνέει και νά ηλεκτρίζει τις οργανώσεις και νά συσπειρώνει τά μέλη και τά στελέχη.]

[Παρ' όλο ότι τα παραπάνω (και πολλά άλλα) όχι μόνο διαπιστώθηκαν έγκαιρα (καλοκαίρι 70) αλλά υπήρξαν κάποτε και οι οξύτατη κρίση πού [illegible] χρονικά παραδοσιακά μέσα του Γραφείου, και παρ' ότι υπήρξαν συγκεκριμένες προτάσεις για συγκεκριμένες λύσεις, εντούτοις εξακολουθούσαν νά παραμένουν σέ εκκρεμότητα; τίποτα δεν άλλαξε και μάλιστα μπορώ να πω ότι έτσι πού ~~[illegible]~~ παρέμειναν κάποιες αρμοδιότητες όπως ήταν λ.χ. μιάν επανάληψη του Ιδεολογικού οργάνου οι επιλογές πού τεχνικά επιβλήθηκαν αντίθετα μπορώ νά πω τό αντίθετο από σχετικών προτάσεων μου, πού αποβλέπαν σέ μιά ειλικρινή στροφή σέ πρόσωπα και μεθοδολογία στον τομέα αυτόν.

Μ' αυτό τό τρόπο οδηγηθήκαμε στη σημερινή κρίση.] πού αναφέρθηκε του έργου μου στό εσωτερικό;

Ποιά και πόση υπήρξε η προσφορά μου στην ηγεσία. Για νά μείνω μονάχα σ' ότι ~~[illegible]~~ αφορά τό Κόμμα πιστεύω ότι η παρουσία μου στην ηγεσία δεν βοήθησε ούτε για νά λυθούν τα σοβαρά κομματικά προβλήματα πού μας απασχολούν ούτε συνέτεινε για νά συσπειρωθούν γύρω μας κομματικές δυνάμεις. Διαπίστωσα ότι υπάρχουν σοβαρές ~~[illegible]~~ αντιστάσεις, σοβαρά εμπόδια μέσα στό ίδιο τό Κόμμα. Μίλησα πιό αργά γι' αυτά. ~~[illegible]~~ Έμεινα πάρα πολύ στις αντιστάσεις πού συνάντησα. Είναι φανερό ότι οι υποχρεώσεις μου δηλαδή ή [illegible] πού έβαζα μπροστά δεν ήταν ικανές νά αντισταθμίσουν θετικά τά συγκεκριμένα καθήκοντα πού έβαζα μπροστά μου ο συγκεκριμένος χαρακτήρας του προβλήματος — πού αντιμετωπίσαμε σ' όλο τό στοιχείο του — ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ... Βασανίστηκα πολύ με το σύνολο μου αφού καταλήξω στο ~~[illegible]~~ οριστικό και τελεσίδικο. Αντίθετα συμπέρασμα ότι η συμμετοχή μου στην κομματική ηγεσία έπαψε πιά νά έχει νόημα και δικαιολογία. Αντίθετα συμπέρασμα ότι η συμμετοχή μου στην ηγεσία ... από τη στιγμή πού διαπιστώθηκε η αγκύλωση, η μονοκρατορία του Κέντρου Αποφάσεων και ... της κομματικής εξουσίας και ως εκ τούτου η αδυναμία για δημιουργική έξοδο από τη στενή σφαίρα του μίνι-μηχανισμού πού δημιουργήθηκε σιγά-σιγά, η θέση μου στην ηγεσία δεν μπορεί νά έχει παρά μονάχα ένα νόημα δηλ. από κάλυψη μιας αποτυχίας.

Επομένως δηλώνω πρώτον ότι παραιτούμαι από μέλος του Γραφείου και δεύτερον ότι δεν θά δεχθώ καμμιά αρμοδιότητα και ευθύνη, οποιασδήποτε φύσεως, ~~[illegible]~~ δίχως νά αναληφθώ στή διαδικασία της πρότασης και επιλογής από τη βάση των οργανωμένων αγωνιστών.

17

[illegible]

111. RUE NOTRE-DAME DES CHAMPS, PARIS 6E
DAN. 14-66

2. Πρέπει ακόμα νομίζω να έχουμε την αίσθηση ότι ο λαός και οι αγωνιστές έχουν στραμμένα επάνω μας τα βλέμματά τους γεμάτα [illegible] και περιμένουν από μας αυτό το "καινούργιο", από τους [illegible] και φαίνεται ότι η εμπιστοσύνη που μας έδειξε ο λαός: Πιο ανανέωση! Όμως ο καιρός περνάει και φαίνεται ότι η εμπιστοσύνη όχι μόνο εξαντλείται αλλά υπάρχει φόβος να μεταβληθεί, από στιγμή σε στιγμή, σε αγανάκτηση. Γιατί είναι γνωστό ότι όσο περισσότερες προσδοκίες και όνειρα τοποθετεί κανείς επάνω σ' ένα Κόμμα, τόσο περισσότερο γελασμένος και προδομένος αισθάνεται όταν το Κόμμα αυτό δεν μπορέσει να σταθεί στο ύψος της προσδοκίας που το ίδιο γέννησε γύρω του.

Ήδη, όπως όλοι μας βλέπουμε, ο δισταγμός, η άρνηση να [illegible], κάποτε στην αγανάκτηση το έχει κερδίσει έναν [illegible] μεγάλο αριθμό ολοένα μας εδώ στο εξωτερικό.

Μέσα στην Ελλάδα όπως φαίνεται τα 80% των αντιδικτατορικών αγωνιστών που [illegible] δεν έρχονται μαζί μας γιατί [illegible], είτε είναι αντίθετοι εναντίον μας, ενώ το υπόλοιπο 20% μένουν ουδέτεροι γιατί μου αδιάφοροι.

Δικαιολογείται μια τέτοια κατάσταση; Κατά τη γνώμη μου, ναι! Γιατί όσο διάστημα βρίσκομαι έξω και συμμετέχω στην ηγεσία του Γραφείου Εσωτερικού μπορώ να πω ότι τελικά δεν βρήκα καμμιά ουσιαστική διαφορά με ό,τι αφορά τη μεθοδολογία, νοοτροπία, τρόπους λειτουργίας και ενδοκομματικών σχέσεων από μια παράδοση του παρελθόντος. Φυσικά τώρα παρακολουθώ και δέχομαι τα φαινόμενα αυτά από μια παράξενη θέση εδώ που τα δεχόμαστε καθένας!

Μα άλλα τόσα σήμερα συμμετέχουμε μαζί ευθύνη που ομολογώ ότι δεν μου ανήκει! Γιατί μπορεί να συμμετέχω στο Γραφείο και να παίρνω μέρος στην επεξεργασία της γενικής γραμμής (βασικά της αντιστασιακής) όμως αυτό δεν εμποδίζει να βρίσκομαι έξω από τη διαμόρφωση της εσωτερικής δομής και λειτουργίας του ίδιου του Κόμματος που είναι τελικά ο φορέας αυτής της γραμμής.

Είναι φανερό ότι τη δομή του Κόμματος την μορφοποιεί η επιλογή μας ως προς τα υπεύθυνα στελέχη που τοποθετούμε κάθε φορά στις θέσεις-κλειδιά, ενώ τη λειτουργία του τη χαρακτηρίζει η επιλογή μας ως προς τη μορφή και τη [illegible] μέσα στις ενδοκομματικές μας σχέσεις.

Ας δούμε πόσα και ποια στελέχη συμμετέχουν υπεύθυνα, σε πόσα και ποια νευραλγικά, καίρια και υπεύθυνα σημεία της δομής του Κόμματος.

Και ας δούμε ακόμα με ποιο λειτουργικό προχωρούμε. Με πόσα και ποια Κομματικά όργανα, που έχουν ποιες σχέσεις ανάμεσά τους.

3. Είναι φανερό, αγαπητοί σύντροφοι, ότι η απάντηση σ' αυτά τα δύο ερωτήματα είναι πολύ δύσκολη.

Ιδιαίτερα αυτή τη στιγμή όπου η αναθεωρητικότητα, η αναβλητικότητα και οι δισταγμοί του Γραφείου να βρει και να προτείνει έγκαιρα μια κάποια λύση, οδηγούν σ' αυτό το πλήρες αδιέξοδο όπου η μοναδική λύση, που ίσως ανοίξει κάποιο δρόμο, να μου είναι άλλη παρά η απλή και θαρραλέα ομολογία μας ότι [illegible]... στον τομέα της κομματικής ανασυγκρότησης και ανανέωσης της δουλειάς στη Αριστερά αποτύχαμε

18

111, RUE NOTRE-DAME DES CHAMPS, PARIS 6ᴱ
DAN. 14-66

Καί ὄχι μόνο αὐτό ἀλλά θά πρέπει ἐπίσης νά δεχτοῦμε ὅτι ἡ ἐπιμονή μας νά ὑπάρχουμε ἀκόμα στό Γραφεῖο ὑπό τήν παροῦσα σύνθεση καί μ' αὐτές τίς σχέσεις καί λειτουργία, ἐμποδίζει τήν κίνηση πρός τά ἐμπρός, μπλοκάρει ὅλες τίς διαδικασίες. Ἐπομένως ἡ παραίτησή μας ἀποτελεῖ κατά τή γνώμη μου τήν ἀρμόζουσα λύση γιά νά βγοῦμε ἀπό τήν κρίση καί ἡ συνέχεια νά προχωρήσει τό Κόμμα καί τό Κίνημα πρός τήν ἑνιαία του ἀνανέωση.

4. Φυσικά θά πρέπει νά μελετήσουμε προσεχτικά κάθε μας κίνηση ὥστε νά διασφαλιστεῖ ἡ συνέχεια καί νά ἐξασφαλιστεῖ μέ κάθε θυσία ἡ ὁμαλή ἔξοδος, τό ὁμαλό πέρασμα ἀπό τή μιά κατάσταση στήν ἄλλη.

Γι' αὐτό τό λόγο χρειάζονται βασικά δύο πράγματα:

Πρῶτον, ὅσοι οἱ σύντροφοι πού κατέχουν ἡγετική θέση ἤ παίζουν ἡγετικό ρόλο μέσα στό Κόμμα νά ἀναλάβουν τίς εὐθύνες τους. Δηλαδή νά προσφερθοῦν ἴσως, ἀναστολής γιά ἄμεση ἀνάληψη τῆς πιό ὑψηλῆς εὐθύνης.

Δεύτερον, οἱ σύντροφοι πού ἀσκοῦν ὡς σήμερα ἡγετική λειτουργία νά τεθοῦν στήν ἀπόλυτη διάθεση, σήμερα στή Σύσκεψη, αὔριο ὅλου τοῦ Κόμματος. Νά βοηθήσουν, ἀπό τό πόστο πού θά τούς ἀναθέσει, τούς συντρόφους πού θά ἀναλάβουν πρωτοποριακά τό ἔργο τῆς καθοδήγησης.

5. Κατεχόμενος ἀπό παρόμοιες σκέψεις μ' αὐτές πού ἐξέθεσα πιό πρίν, ὑπόβαλα στίς 17.1.71 στό Γραφεῖο τοῦ Κόμματος ΣΗΜΕΙΩΜΑ ἀναφερόμενο στή σημερινή κρίση καί στά μέτρα πού θά πρέπει νά ληφθοῦν.

Λίγο ἀργότερα, ἀρχές Φεβρουαρίου, τό Γραφεῖο συνεδρίασε καί ἐξέτασε τό θέμα αὐτό. Ὁμολογῶ ὅτι γενικά δέν κατάλαβα ἄν οἱ διαπιστώσεις πού διατυπώνω ἔγιναν ἤ ὄχι ἀποδεκτές.

Γι' αὐτό θά ἦταν νομίζω χρήσιμο ἄν βρίσκαμε τά σχετικά πρακτικά.

Συμφωνήθηκε πάντως νά ὑπάρξει ἐπίσης σχετική ΑΠΟΦΑΣΗ πού νά ἀναφέρεται τόσο στίς διαπιστώσεις ὅσο καί στά μέτρα πού θά πρέπει νά ληφθοῦν.

Ἐπρότεινα νά δοθεῖ τό σημείωμά μου σέ ὅλο τό Κόμμα ἤ τουλάχιστον στά κομματικά στελέχη. Ἡ ἀντίδραση τῶν σ. τοῦ Γραφείου ὑπῆρξε ἀρνητική. Συμφωνήθηκε μόνο ὅτι σέ περίπτωση πού ἡ ΑΠΟΦΑΣΗ δέν θά καλύπτει τό ΣΗΜΕΙΩΜΑ νά γνωστοποιηθεῖ ὅσο τμῆμα παραμένει ἀκάλυπτο...

Σκέφτηκα ξανά καί ξανά τό θέμα αὐτό. Καί κατέληξα στό συμπέρασμα ὅτι ἐφ' ὅσον δέν ἀποκαλύπτονται εἰδικά στοιχεῖα θά πρέπει κάθε πρόταση, σκέψη, σύστημα ἰδεῶν, ἀκόμα καί διαφωνίες πού διατυπώνονται μέσα στό Γραφεῖο νά γίνονται γνωστά στό Κόμμα ὥστε νά ὑπάρχει κάθε στιγμή παρών στή σκέψη μας ὁ εὐρύτερος κομματικός ἔλεγχος. Ἔστω καί μ' αὐτή τή μορφή. Ἐφ' ἄλλου νομίζω ὅτι ἔχουμε ὅλοι μας δεσμευτεῖ μπροστά σ' ὅλους τούς ἀγωνιστές ὅτι θά κάνουμε τό πᾶν γιά νά ὑπάρξει ἐλεύθερος διάλογος καί ζύμωση ἰδεῶν. Ἄν ἡ πάλη τῶν ἀπόψεων ὑπάρχει καί μέσα στό Γραφεῖο, αὐτό δέν μπορεῖ νά τό ἀντιμετωπίσουμε μέ ἀπαγορευτικές ἀποφάσεις. Ἀντίθετα, πιστεύω,

19

3

[illegible]

4. [illegible]

[illegible]

[illegible]

5. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

111, RUE NOTRE-DAME DES CHAMPS, PARIS 6e
DAN. 14-66

ὅτι ὁ μοναδικὸς τρόπος γιὰ νὰ ἀποφύγουμε τὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματα πού εἶχαν ἀναπόφευκτα ἡ πίεση καὶ ὁ φραγμὸς στὴν ἐξέλιξη [illegible] τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν ἀπόψεων ~~θὰ πρέπει~~ εἶναι νὰ εὑρύνουμε ὅσο μᾶς τὸ ἐπιτρέπουν οἱ συνθῆκες καὶ δυνατότητες τὸ πεδίο τῶν ἰδεολογικῶν [illegible] [illegible] Ἐπειδὴ [illegible] δὲν ὑπάρχει [illegible] Κ.Ε. [illegible] ὅτι ἡ Σύσκεψη [illegible] ὅπως ἡ σημερινὴ [illegible] ὁ φυσικὸς χῶρος μέσα στὸν ὁποῖο, ἀνοίγονται σὲ ὅλα τὰ [illegible] θέματα, θὰ πρέπει νὰ ἐκτεθοῦν καὶ νὰ συζητηθοῦν ἐλεύθερα καὶ [illegible] οἱ ἀπόψεις πού [illegible] μέσα στὸ ΣΗΜΕΙΩΜΑ καθὼς καὶ οἱ ἀπόψεις τῶν [illegible] μελῶν τοῦ Γραφείου σχετικὰ μὲ τὶς ἐπισημάνσεις καὶ τὶς προτάσεις του.

6. Θὰ ~~[illegible]~~ πρέπει ἐπίσης νὰ προσθέσω ὅτι ἡ σημερινὴ σύσκεψη ἀποφασίσθηκε κυρίως ~~γιὰ νὰ~~ ~~[illegible]~~, γιὰ νὰ [illegible] ~~[illegible]~~ καὶ νὰ πάρει ἀποφάσεις σχετικὰ μὲ τὶς γνῶμες πού ἐκθέτονται μέσα σ' αὐτὸ τὸ ΣΗΜΕΙΩΜΑ. Πῶς μπορεῖ λοιπὸν νὰ γίνει συζήτηση ἀπὸ οἱ [illegible] πού [illegible] μέσα στὴ ΣΥΣΚΕΨΗ δὲν ἔχουν ὑπόψη τους α) τὸ ΣΗΜΕΙΩΜΑ β) τὴ ἀπόψη τῶν ὑπολοίπων μελῶν τοῦ Γραφείου γ) τὴ ἀπόψη τῆς ὑπάρχουσας Κ.Ε. δ) τὴ ἀπόψη τοῦ Ἐσωτερικοῦ καὶ ε) τὴ σχετικὴ ~~[illegible]~~ συζήτηση καὶ ἀποφάσεις τοῦ Γραφείου;

7. Δύο μῆνες πέρασαν ἀπὸ τὴ σύνταξη τοῦ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΟΣ. Στὸ διάστημα πού πέρασε ἀπὸ τότε ἡ [illegible], στὴν ὁποία ἀναφέρεται, συνεχίζει τὸ δρόμο της. Ἡ κρίση βαθαίνει. Μπορεῖ νὰ εἶναι ἐπομένως μερικὲς οἱ γνῶμες πού προτείνονται νὰ εἶναι πιὰ ξεπερασμένες. Μπορεῖ νὰ εἶναι ἀναγκαῖες ἀποφάσεις ~~[illegible]~~ ἀκόμα πιὸ θεμελιώδεις καὶ τομὲς ἀκόμα βαθύτερες.

8. Προτείνω νὰ δοῦμε καθαρὰ τὸ [illegible] [illegible], ἀπὸ τὸν πραγματικότερο πού λέγεται "Ἐσωτερικό". [Πόσοι εἶναι ὀργανωμένοι στὴ γραμμή μας; Πόσες ὀργανώσεις ἔχουμε; Πῶς λειτουργοῦν; Σημειώνω ἀκόμα μιὰ φορὰ ὅτι παρ' ὅλο ὅτι εἶμαι μέλος τοῦ Γραφείου δὲν γνωρίζω τὴ δράση καὶ τὴ λειτουργία τῶν ὀργανώσεων Ἐσωτερικοῦ. ~~Κ~~αὶ φυσικὰ δὲν [illegible].] Ἔμαθα μόνο γνωρίζω τὴ θέση της ἐπάνω στὰ καίρια προβλήματα πού μᾶς ἀπασχολοῦν. Ἔμαθα [illegible] [illegible] τὴ θέση τῆς ἐπάνω στὰ καίρια προβλήματα τοῦ [illegible] — [illegible] [illegible] καὶ μάλιστα ἀπὸ τοῦ [illegible]. Ὅμως ἐκεῖνο πού ἔχει γιὰ μᾶς μεγαλύτερο [illegible] Αὔγουστο [illegible] σὲ [illegible] της. Ὅμως ἐκεῖνο πού ἔχει γιὰ μᾶς [illegible] εἶναι νὰ μαθαίνουμε τὶ σκέφτονται αὐτοὶ πού ~~[illegible]~~ συμμετέχουν στὴν καθημερινὴ [illegible] πάνω στὰ [illegible] προβλήματα) μὲ τὸν τόπο μας [Ὑπάρχουν μήπως εἰδήσεις σχετικὰ μὲ τὰ [illegible] προβλήματα] Ποιὸς ἐγὼ δὲν γνωρίζω τίποτα].

9. Ἔτσι καταλήγω στὸ συμπέρασμα ὅτι ἂν θέλουμε νὰ εἴμαστε εἰλικρινεῖς καὶ ὑπεύθυνοι καὶ πρὸ παντὸς [illegible], ἀπέναντι στὸν ἑαυτό μας θὰ πρέπει νὰ παραδεχτοῦμε ὅτι ὑπάρχει πρὸ πολλοῦ νὰ ~~ὑπάρχει καὶ τὸ~~ λειτουργοῦμε ~~[illegible]~~ στὸ Γραφεῖο Ἐσωτερικοῦ ~~λειτουργεῖ~~ τὸ γραφεῖο πού ζεῖ στὸ ἐξωτερικό καὶ πού συνδέεται ὅλο καὶ πιὸ ὑποτυπικὰ μὲ τὸ Ἐσωτερικό. Πού ἀπομακρύνεται σταθερὰ ἀπὸ τὸ ἐσωτερικό [illegible]-

111, RUE NOTRE-DAME DES CHAMPS, PARIS 6ᴱ
DAN. 14-66

Αὐτὸ γιατί ἡ δομή καὶ ἡ λειτουργία του τὸ ὁδηγοῦν στὴ γνωστὴ [illegible] καὶ προσωπι-
κὴ [illegible] ἀπὸ τὴν πραγματικότητα. Ἀκόμα καὶ τὴν πραγματικότητα τοῦ
Ἐξωτερικοῦ. Πόσο μᾶλλον τοῦ Ἐσωτερικοῦ! [Ἂς ἀποφασίσουμε λοιπὸν νὰ γκρε-
μίσουμε μέσα μας ἕνα μίνι-Γραφεῖο Ἐξωτερικοῦ μας καὶ [illegible]
τα νὰ ξεχάσουμε ὄχι μόνο τὴν ὕπαρξη ἀλλὰ καὶ τὸ εἴδωλο τοῦ ἑαυτοῦ μας.]

[10. Αὐτὴ ἡ ὀρθὴ ἀπόφαση θὰ μᾶς ὁδηγήσει σ' ἕνα θετικὸ προσανατολισμό γιατί
θὰ δοῦμε ἔτσι καὶ θὰ συνειδητοποιήσουμε ὅτι πρὸς τὸ παρὸν τὸ μοναδικὸ πεδίο ὅπου
μποροῦμε νὰ ἀναπτύξουμε πρακτικὴ δράση μας εἶναι τὸ Ἐξωτερικὸ καὶ ἰδιαίτερα
ἡ Εὐρώπη. Ἔτσι δίχως αὐταπάτη καὶ ἀποπροσανατολισμοὺς θὰ μπορέσουμε νὰ
δημιουργήσουμε μιὰ στέρεη βάση ἀπ' ὅπου θὰ μπορέσουμε νὰ βοηθήσουμε οὐσιαστι-
κὰ τὸ Ἐσωτερικό, ποὺ θὰ πρέπει φυσικὰ νὰ εἶναι ὁ μόνιμος στόχος μας.]

[11. Στὸ Ἐξωτερικὸ καὶ ἰδιαίτερα στὴν Εὐρώπη ζεῖ ἕνας σημαντικὸς ἀριθμὸς [illegible]
κομμουνιστῶν καὶ γενικότερα ἀριστερῶν.+ Συγκεντρωμένοι μπορεῖ σ' αὐτὸ τὸ ὑγιὲς
[illegible] θὰ πρέπει νὰ δημιουργήσουμε ἕνα ἰδανικὸ ΜΟΝΤΕΛΟ τοῦ Κόμματος καὶ τοῦ Κινή-
ματος ποὺ νὰ ἀνταποκρίνεται στὰ ~~ὄργανα~~ [illegible] στὴ γενικὴ ἀλλαγὴ καὶ ἀναγέννηση.
Ἔτσι μόνο θὰ δείξουμε στὴν πράξη, ὅτι πιστεύουμε σ' αὐτὰ ποὺ ἐπαγγελθήκαμε.
Ἔτσι μόνο θὰ αὐτονομήσουμε τὸ Ἐσωτερικὸ ὅπου οἱ σύντροφοι περιμένουν
αὐτονομία μας γιὰ νὰ συσπειρωθοῦν.++] Τώρα τί γίνεται; Μὲ τὸ πρόσχημα ὅτι
[illegible] βασικὰ τὰ στελέχη ποὺ βρίσκονται στὸ Ἐσωτερικό καὶ ὅτι ἐκεῖ
[illegible] δὲν λειτουργοῦμε τὸ Ἐξωτερικό. Καὶ ἐπειδὴ ὅμως εἴμαστε δῶ
[illegible] δὲν λειτουργοῦμε τὸ Ἐσωτερικὸ βρισκόμαστε μετέωροι ἀνάμεσα Ἐσωτερικοῦ
καὶ Ἐξωτερικοῦ. Μὲ ἄλλα λόγια κατασκευάσαμε ἕνα μίνι-μοντέλο αὐτοῦ ποὺ
ὑπῆρχε ἄλλοτε καὶ αὐτὸ τὸ καταγγείλαμε μὲ ὅλους τοὺς τόνους καὶ ἀποχρώσεις.
Μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι τότε ὑπῆρχε ἡ ΕΔΑ, ὑπῆρχε τὸ Ἐσωτερικό [illegible]
καὶ γινόταν ἐνῶ τώρα δὲν γίνεται ἀπολύτως τίποτα! [Ἐγὼ προτείνω ὄχι
μόνο νὰ λειτουργήσουμε στὸ Ἐξωτερικὸ ἀλλὰ νὰ τὸ πάρουμε ἀπόφαση ὅτι
γιὰ ἕνα διάστημα θὰ πρέπει νὰ εἴμαστε ὅλοι μας τὰ στελέχη ἐδῶ μόνο καὶ
μόνο γιὰ νὰ δημιουργήσουμε ἕνα πραγματικὸ Κόμμα – ὀργάνωση – Κίνημα
ποὺ θὰ μπορέσει νὰ σταθεῖ πραγματικὰ χρήσιμο γιὰ τὴν ἀναγέννηση τῶν
δυνάμεών μας ~~[illegible]~~ στὸ Ἐσωτερικὸ καὶ γενικότερα γιὰ τὴν βοήθεια τῆς Ἀντίστασης μέσα στὴ
Χώρα μας.]

++ Ἔτσι μόνο θὰ ἀξιοποιήσουμε 100% τὸ πολύτιμο δυναμικὸ τῶν [illegible] ποὺ ζεῖ καὶ [illegible] στὸ Ἐξωτερικό

+ Καὶ φυσικὰ μὲ [illegible] χιλιάδες ἔξαρση, κυρίως ἐργάτες, ποὺ ἀποτελοῦν μιὰ κατηγορία, σχεδὸν
ἀνεκμετάλλευτη δύναμη

12. Μέ ποιούς ρυθμούς θά πρέπει νά ποῦμε; Τό θέμα τῆς ταχύτητας μέ τήν ὁποία θά πρέπει νά προχωρήσουμε εἶναι ἕνα ἄλλο βασικό πρόβλημα πού θέτω στή συζήτηση. Γιατί εἶναι φανερό ὅτι μετά τή Διάσπαση δόθηκε στό Γραφεῖο Εσωτερικοῦ μιά ὁρισμένη πίστωση χρόνου. Έχω τήν αἴσθηση, μακάρι νά μήν τήν [illegible], ὅτι ἡ πίστωση αὐτή ἐξαντλεῖται μέ ραγδαίους ρυθμούς.

13. Τό Γραφεῖο Εσωτερικοῦ εἶπε „ὄχι" στήν ἐφαρμογή. Κι' αὐτό θεωρήθηκε — καί [illegible] — πραγματικά — ἰσχυρό γεγονός. Όμως φτάνει μονάχα αὐτό; Για νά δικαιωθεῖ και νά ὁλοκληρωθεῖ ὁ ρόλος τῆς ἀντιπαράθεσης καί τῆς εὐθύνης θά ἔπρεπε νά συνοδευθεῖ μιά καλά προγραμματισμένη πορεία ἀλλαγῶν τομῶν καί ἐπιλογῶν πού νά ὁδηγήσει σταδιακά στήν πλήρη ἀνασύνταξη τοῦ Κόμματος.
Μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι ὑπάρχει ἕνα τέτοιο πρόγραμμα; Ποιό εἶναι; Καί ἄν ὑπάρχει πότε καί πῶς ἐφαρμόσθηκε;
Καί τό σημεῖο αὐτό ὑπάρχει πολύ μεγάλη ἀμφισβήτηση. Μαζί μέ τό πρόσχημα ὅτι τό Σύστημα θά [illegible] μέ τά μεγάλα ὅλα πού προσβλήματα, θεωρήθηκε καί ἀλλαγή ἡ πολιτική τῆς ἀπειθαρχίας καί ἡ [illegible] τοῦ ὑπάρχοντος κομματικοῦ status quo.
Έτσι [illegible] τελικά, ὅτι δέν εἶναι ἀπαραίτητη ἡ ἐφαρμογή γιά να μπορεῖ να ὑπάρξει και να λειτουργήσει ἡ νοοτροπία και οι ἐσωτερικοί μηχανισμοί τῆς ἐφαρμογῆς!

14. Εἶναι φανερό ὅτι ἀπό τή στιγμή πού μετά τό [illegible] δέν ἀποφασίσαμε νά κάνουμε βήματα μπρός τοί [illegible], θεωρεῖ ἀναπόφευκτη ἡ στιγμή πού θ' ἀρχίσουμε νά κάνουμε βήματα πρός τά πίσω. Αὐτό νομίζω ὅτι συνέβη μέ τήν ἡγεσία τοῦ Γραφείου Εσωτερικοῦ. Δέν [illegible] μετά τό [illegible] νά προχωρήσει δραστήρια στό πρόγραμμα ἀνασύνταξης πού [illegible] ὕστερα ἀπό τή Διάσπαση. Τό γεγονός αὐτό εἶχε σάν ἀποτέλεσμα ὅλα ὅσα [illegible] φαινόμενα [illegible] τῆς [illegible] ἀντιλήψεων, Παράνοια, Συμφέροντα, κριτική, [illegible], [illegible], ἀνοιχτή ἐπίθεση. Έτσι ὅσο [illegible] ἡ στήριξη ἐπάνω στή [illegible], ἐπάνω στά [illegible], ἐπάνω στή [illegible], τόσο [illegible] ἡ ἀνάγκη γιά καί ἀποκλειστικό ἔλεγχο τῆς στήριξης ἐπάνω στό μηχανισμό. Τόσο [illegible] περισσότερο ἀναγκαῖος ὁ [illegible] ἔλεγχος τῆς κομματικῆς ἐξουσίας.

[illegible]: Ποιός ἔχει σήμερα στά χέρια του τήν κομματική ἐξουσία; Τό Κόμμα, ἡ ΚΕ, οἱ σύντροφοι πού βρίσκονται στό ἐσωτερικό ἤ τό Γραφεῖο Εσωτερικοῦ; Τήν ἔχει, σύντροφοι, αὐτός πού κρατάει στά χέρια του τούς κομματικούς μηχανισμούς. Δηλαδή α) τά οἰκονομικά β) τίς ὀργανώσεις (+) καί γ) τά [illegible]. [illegible] ὅτι αὐτά τα τρία νευραλγικά κέντρα πού ὅπως εἶναι γνωστό [illegible] — (ἰδιαίτερα μέσα σέ συνθῆκες [illegible] συγκεντρωτισμοῦ)

(+) (καί ἰδιαίτερα τή [illegible] τῶν [illegible] τοῦ Ἐξωτερικοῦ καί τοῦ Εσωτερικοῦ)

[illegible] (ποιοί) (καί τά ἐλέγχουν) 23

τό μυαλό καί τήν καρδιά τῆς κομματικῆς λειτουργίας, τά κρατοῦν σταθερά καί ἀποφασιστικά [illegible];

15. Οἱ κομμουνιστές καί ὁ λαός μας γνωρίζει καλά αὐτή τήν ἀλήθεια. Δηλαδή γνωρίζει ὅτι τό γραφεῖο Ἐσωτερικοῦ ἐλέγχεται (ἀποφασιστικά) ἀπό τούς συντρόφους ἐκείνους πού εἶχαν μεγάλη εὐθύνη γιά ὅσα ἔγιναν πρίν καί ἀμέσως μετά τό πραξικόπημα.

Ἀλλά αὐτό ἴσως νά μήν ἔχει τόση σημασία ὅσο ἔχει τό γεγονός ὅτι θριαμβεύει καί πάλι ἡ νοοτροπία ἐκείνη πού γιά νά χτυπηθεῖ κρίθηκε ἀναγκαῖο νά διασπαστεῖ τό Κόμμα (καί μάλιστα) σέ μία τόσο κρίσιμη γιά τό λαό μας ἱστορική περίοδο. Δηλαδή ἡ μονοπώληση τῆς κομματικῆς ἐξουσίας ἀπό μιά μικρή ὁμάδα συντρόφων καί ἡ οὐσιαστική κατάργηση ὄχι μόνο τῆς ἐσωκομματικῆς δημοκρατίας ἀλλά καί κάθε εἴδους κομματικῆς λειτουργίας καί ζωῆς.

16. Συμπληρωματικά πρός τίς προτάσεις πού ὑπάρχουν μέσα στό ΣΗΜΕΙΩΜΑ ἐπιθυμῶ νά προσθέσω ἀκόμα μερικές σκέψεις: Τό γραφεῖο Ἐσωτερικοῦ ὄχι μόνο [illegible] νά συσπειρώνει δυνάμεις ἀλλά ἀντίθετα ἀπωθεῖ. Δέν θά ἤθελα νά ἐπιμείνω σέ λεπτομέρειες σχετικά μέ τό ποιοί συγκεκριμένα σύντροφοι ἀπωθοῦν ἤ μέ τό ποιοί σύντροφοι συγκεκριμένα ἀπωθοῦνται. Ὅμως εἶναι γεγονός ὅτι τό πρόβλημα τῆς συσπείρωσης συνδέεται ἄμεσα μέ τά πρόσωπα πού βρίσκονται στήν ἡγεσία.

Σήμερα, ὅπως καί χτές, [illegible] τά ὄμορφα λόγια καί οἱ ὡραῖες [illegible]. Ὁ λαός μας καί οἱ σύντροφοί μας ἔχασαν, ὅπως φαίνεται, τήν ἐμπιστοσύνη τους στά ὡραῖα λόγια καί ὑποσχέσεις. Θέλουν ἀνθρώπους γιά νά τούς ἐμπνέουν (+)

— Ἐμεῖς [illegible] (ξανά) ἐπικεφαλῆς τούς συντρόφους (ἐκείνους) πού γιά πολλά χρόνια δέν ἔβλεπαν αὐτό πού ἀκριβῶς ἔπρεπε νά δοῦν. Ἤ ἔβλεπαν καί δέν μιλοῦσαν, πού κάνει τό ἴδιο. (+)

Ἡ βέβαια στήν ἀρχή ὅλοι οἱ τίμιοι πατριῶτες (οἱ σύντροφοι αὐτοί) εἶχαν σέ Μαρξισμό γιατί [illegible] ἔστω καί κάπως καθυστερημένα τό σωστό δρόμο. (Ὅμως οἱ ἐπιτελεῖς) περίμεναν νά δοῦνε (νά γίνουν πράξη οἱ) ὑποσχημένες ἀλλαγές. Ὅμως οἱ ἀλλαγές δέν ἦρθαν καί τίποτα δέν δείχνει ὅτι θά ἔρθουν. (++)

— Αὐτοί βλέπει ὁ λαός [illegible] τῆς χώρας μας καί [illegible]

ἡ σημερινή ἡγεσία ἔφυγε καί περιμένει νέα ἡγεσία (ἀπό) [illegible] ὄχι μόνο ὁ λαός, ὄχι μόνο οἱ φίλοι, ὄχι μόνο οἱ σύντροφοι ἀλλά καί τά ἀγωνιζόμενα [illegible] μας ἀκόμα νά μᾶς μείνουν σ' ἐμάς.]

(+) Ἄς προσπαθήσουμε νά δοῦμε μέ ἀντικειμενικότητα μέ τά μάτια τοῦ ἁπλοῦ πολίτη. Τί βλέπει ὁ ἁπλός ἄνθρωπος στή χώρα μας; Βλέπουν ὅτι [illegible]

(++) Ὁπότε ὁ ἁπλός πολίτης [illegible] ἔχει νά [illegible] τά πράγματα δέν ἀλλάζει [illegible] οἱ σύντροφοι αὐτοί ἔχουν τή καλύτερη πρόθεση, λένε, ἀγωνίζονται [illegible] καί [illegible] γιατί αὐτό πού γίνεται [illegible] τα [illegible] ὅτι [illegible]

111, RUE NOTRE-DAME DES CHAMPS, PARIS 6e
DAN. 14-66

17 Οἱ σύντροφοι τῆς παλιᾶς καί τῆς νέας ἡγεσίας ἔχουν πολλά θετικά στό ἐνεργητικό τους, ἐκτός φυσικά ἀπό τήν ὑποκειμενική ἀρετή, ἀξία καί πεῖρα. Μέ τό νά ποῦν "ὄχι" στή Δωδέκατη ἔκαναν μιά σπουδαία κομματική πράξη. Γέννησαν εὐθύνη καί θάρρος. Μπῆκαν ἐπί κεφαλῆς στήν δύσκολη ἐπο-χή πού ἀκολούθησαν τή διάσπαση. Διασώσανε τά στοιχεῖα καί τήν παρουσία τοῦ αὐτοτελοῦς ἑλληνικοῦ κομμουνισμοῦ. Συνέβαλαν δραστικά στήν Ἀντίσταση.

Χρειάστηκε ὅμως αὐτό τό ἀποτέλεσμα τῆς μεγάλης στροφῆς πολύς καιρός καί σήμερα πολλοί [illegible] κινδυνεύουν νά κατηγορηθοῦν, ὄχι χωρίς βάση, ὅτι ἀργοῦν μέ ἀβουλία.

Γιατί ἀκριβῶς δέν ἔκαναν [illegible] συστηματικά καί δέν κάνουν τίποτα γιά νά προετοιμάσουν τήν ἀλήθεια τήν ἀλλαγή, πού πιθανῶς νά σημαίνει — καί πρέπει νά σημαίνει — ἀλλαγή φρουρᾶς.

Ἔπρεπε κατά τή γνώμη μου νά ποῦν τόσο γιά λόγους ἐνθουσιαστικούς ὅσο καί γενικότερης κομματικής δεοντολογίας «Κάναμε τό καθῆκον μας. Τώρα παραμένουμε αὐτοί στρατιῶτες στή διάθεση τοῦ Κόμματος». Καί ὄχι μόνο νά τό ποῦν ἀλλά μέ βάση ἕνα καλά μελετημένο σχέδιο δράσης νά λάβουν ὅλα τά ἀναγκαῖα μέτρα ὥστε αὐτή ἡ ἀλλαγή φρουρᾶς νά γίνει μέ τό πιό ὁμαλό καί φυσικό τρόπο.

18 Ἄν δέν τό ἔκαναν ἀκόμα καιρός νά τό κάνουν σήμερα. Πραγματικά ἡ πρότασή μου μπορεῖ νά συνοψισθεῖ στήν παρακάτω φράση: « Ὅλοι ὅσοι εἶχαν ἡγετικές εὐθύνες μετά ἀπό τή 21 Ἀπριλίου γίνονται, σέ μεταβατικό στάδιο, ἁπλοί στρατιῶτες τοῦ Κόμματος καί τίθενται στήν ἀπόλυτη διάθεση τῆς [illegible] του »

19. Ἐν συνεχεία βλέπω καί προτείνω τούς ἑξῆς ἑπόμενους σταθμούς:

α) Ἡ ΣΥΣΚΕΨΗ στελεχῶν ἐκλέγει Πενταμελῆ Ἐπιτροπή πού ἀποτελεῖ τήν ἡγεσία τοῦ ἑλληνικοῦ κομμουνισμοῦ τοῦ Ἐξωτερικοῦ

β) Ἡ Ἐπιτροπή αὐτή ἔχει σάν κύρια ἀποστολή νά ὀργανώσει τήν κομματική δύναμη πού βρίσκονται στό Ἐξωτερικό. Ἀπευθύνεται ἀμέσως στό σύνολο τῶν μελῶν (ἐξωτερικό-ἐσωτερικό). Ἐξηγεῖ καί ζητᾶ ἀπ' [illegible] μέ κάθε τρόπο συμπαράσταση στό ἔργο της.

γ) Μέσα σέ διάστημα 100 - 150 (τό πολύ) ἡμερῶν οἱ ὀργανώσεις τοῦ Ἐξωτερικοῦ ὀφείλουν νά ἐκλέξουν ἕνα Σῶμα πού θά ἀντιμετωπίσει μιά σειρά κύριων προβλημάτων ὅπως εἶναι: Κομματική συσπείρωση καί ἀναδιοργάνωση - Ἀντίσταση - Πρόγραμμα - Συνέδριο Κομματική ἀναδιοργάνωση στό Ἐσωτερικό καί τέλος Ἐκλογή Προσωρινῆς Κ.Ε. Ἐξωτερικοῦ.

δ) Ἡ Κ.Ε.Ε. θά ἐκλέξει τό προσωρινό Γραφεῖο της.

ε) Τό Κόμμα στό ἐξωτερικό (κυρίως στήν Εὐρώπη) θά πρέπει νά γίνει τό ΜΟΝΤΕΛΟ τοῦ Κόμματος ὅπως τό ὁραματιζόμαστε. Καί μόνο ἄν θά γίνει πραγματικά πρότυπο κι ἄν λειτουργήσει σάν τέτοιο, μόνο τότε θά ὑπάρξει συσπείρωση τόσο στό ἐξωτερικό ~~καί ὑπάρξει~~ ὅσο ~~[illegible]~~ καί στό ἐσωτερικό. ~~Καί φυσικά μόνο τότε θά μπορέσει πραγματικά [illegible] ἀντιμετωπίσει [illegible] Δικτατορικό καθεστώς~~

111. RUE NOTRE-DAME DES CHAMPS. PARIS 6e
DAN. 14-66

~~(στ) Αὐτό τό πρόβλημα [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ἰδιαί-~~
~~τερα γιά τή [illegible] καί [illegible] Ἐσωτερικοῦ [illegible].~~
στ) Ἡ πολιτική γίνεται στό Ἐσωτερικό ζ) Τό γενικό σχέδιο, ἡ ὀργανωτική σύνδεση τῶν δύο ΚΕ καί ἡ ἑνοποίηση τῆς ἡγεσίας]

Δ. Σχετικά μέ τήν προσωπική μου θέση:

Ἡ συμμετοχή μου στό Γραφεῖο ἦταν μέσα σέ ἀνθρώπινη μάχη. Πίστευα ὅτι μ' αὐτό τό τρόπο θά μποροῦσα νά συμβάλω καλύτερα στό δυνάμωμα τῆς Ἀντίστασης καί στήν ἀνασυγκρότηση τοῦ Κόμματος καί πιό γενικά τῆς Ἀριστερᾶς.

Στό διάστημα πού μεσολάβησε ἡ δράση μου κατευθύνθηκε σέ δύο βασικούς τομεῖς: Στίς ἐπαφές μέ τά ξένα κινήματα καί κόμματα, καθώς καί στή διεθνή κοινή γνώμη, μεταξύ στις διεθνεῖς σχέσεις καί στήν οἰκοδόμηση τῆς ἀντιστασιακῆς ἑνότητας. ~~[illegible]~~

Σέ ὅλα τά προβλήματα τῆς πολιτικῆς καί τῆς τακτικῆς πού ἔπρεπε νά ἀντιμετωπίσουμε ὑπῆρχε ὁμοφωνία. Ἀποτύχαμε ὅμως στό ὅτι δέν μπορέσαμε νά κερδίσουμε πέρα τό [illegible] στή γραμμή μας τό Κόμμα καί ἰδιαίτερα τά στελέχη. Εἶναι φανερό ὅτι ἡ πολιτική μας δέν ἔπεισε, δέν ἔφτασε στούς κομμουνιστές.

Γιατί ἔγινε; Τί φταίει; Πρῶτ' ἀπ' ὅλα τό γεγονός ὅτι δέν ὑπῆρχαν, δέν ὑπάρχουν ὑπεύθυνη κομματική λειτουργία ἀπό τή βάση ὡς τήν κορυφή.

Ἐπίσης ἀπό τήν ἀρχή τοῦ περασμένου καλοκαιριοῦ ἐπισημάνθηκε ἡ ἀναγκαιότητα μιᾶς συλλογικῆς πρωτοβουλίας. Ὅμως κάθε φορά πού φτάναμε στούς κόμβους τοῦ προβλήματος μέ τήν ἀναδιάταξη τοῦ στελεχικοῦ δυναμικοῦ, τήν δημιουργία ἑνός νέου ἑνιαίου ἡγετικοῦ ὀργάνου (δηλ. μιᾶς νέας ΚΕ), τήν ἀνασύνθεση εἴτε διεύρυνση τοῦ Γραφείου, εἴτε ἀκόμα τήν ἁπλή ἀντικατάσταση ἐκείνων πού ὁμολογουμένως ἀπέτυχαν ἤ δέν ἀπέδωσαν στόν κλάδο τους ~~ὅπως π.χ. ἰδεολογικός τομέας, Ἐκδόσεις. ὀργανωτικός γραμματέας, εἴτε ἀκόμα στή δημιουργία μιᾶς ὑπεύθυνης Ἐπιτροπῆς γιά τά οἰκονομικά κ.λπ.~~ ἡ γενική ἀντίδραση τοῦ Γραφείου ἦταν ἡ ἀκινητικότητα, ἡ διατήρηση τῶν κακῶς κειμένων, ἡ ἀναδίπλωση.

[Πιό συγκεκριμένα παρατηρήθηκαν ἐπανειλημμένως φαινόμενα καί μέ τρόπο ὀξύτατο:

1) Ἡ ἐλλειπής λειτουργία τῶν ὀργανώσεων
2) Ἡ ἀποτυχία ὁλοκληρωτική τῆς ἰδεολογικῆς δουλειᾶς καί τῶν Ἐκδόσεων
3) Ἡ ἀποτυχία τοῦ τομέα Δ.
4) Ἡ ἀπουσία καί ἡ ἔλλειψη ἐλέγχου καί προγραμματισμοῦ στά οἰκονομικά
5) Ἡ ἀπόλυτη ἔλλειψη γραμματεία καί ἡ ἀδυναμία τοῦ Μπάρτζη νά παίξει τό ρόλο του. Δηλαδή ἔλλειψη συντονισμοῦ καί ἐλέγχου. Ἔλλειψη κέντρου καί ἐποπτείας.

Σύσκεψη Κομμ. Στελεχών Ευρώπης
27 Μαρτίου 1971

Αγαπητοί Σύντροφοι,

① Πιστεύω ότι η σημερινή μας σύσκεψη θα παίξει αποφασιστικό ρόλο μέσα στο Κόμμα και [illegible] και μέσα στο Εσωτερικό κίνημα, μέσα στον λαό.

Γι' αυτό το λόγο, μιας και οι συσκέψεις μας έχουν σήμερα την ευθύνη αυτή, νομίζω ότι θα πρέπει να έχουμε την αίσθηση ότι δεν ήρθαμε για να λύσουμε ένα απλό [illegible] μας, εσωτερικό πρόβλημα, αλλά κουβαλώντας ο καθένας τη ζωή του, ιστορία και ευθύνη, αντιπροσωπεύοντας το λαό του, κόσμο ιδεών και αντιλήψεων, τη ζωή του ανθρώπου και τη ζωή του σήμερα θα πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι ήρθαμε να [illegible] ⊕ ότι αυτή μπροστά σε όλο το κόμμα, σε όλους τους αγωνιστές, σε όλο το λαό και στην ψυχή του λαού μας. ⊕ ([illegible] το ίδιο [illegible] [illegible] [illegible] [illegible])

Γι' αυτό και η πρώτη πρόταση που υποβάλλω είναι να δηλώσουμε ότι αποδεχόμαστε τις ήδη πραγματικές από τη σημερινή μας σύσκεψη [illegible] ότι θα θελήσουμε να μπούμε πραγματικά κάτω από την [illegible] όλων των συντρόφων μας, όλου του λαού. Ακόμα και κάτω από την κρίση των αντιπάλων και των εχθρών μας.

Δεν φτάνει να λέμε ότι ήρθε η ώρα της αλήθειας, αλλά θα πρέπει να την φανερώσουμε και να διατυπώσουμε ανοιχτά. Και φυσικά θα πρέπει να υπάρχουν δύο αλήθειες. Μία για εσωτερική και μία για εξωτερική κατανάλωση.

Εξ άλλου δεν μας μένει πια κανένα άλλο όπλο παρά το όπλο του ανοιχτού διαλόγου, του [illegible] στη ζωή μας, [illegible] και [illegible], τη θέληση μας να μένουμε πάντοτε και πάντα ανοιχτοί οι στόχοι μας.

② Αφήνοντας [illegible] νομίζω να έχουμε την αίσθηση ότι ο λαός και οι αγωνιστές έχουν στραμμένα επάνω μας τα μάτια τους, γεμάτα απορία και [illegible] από μας [illegible] [illegible] [illegible]. Την αναμένουν! Όμως ο καιρός πέρασε και μπορώ να πω [illegible] ότι η [illegible] που μας έδειξε ο λαός όχι μόνο εξαντλείται αλλά [illegible] κινδυνεύει να μετατραπεί σε [illegible] να μεταβληθεί σε αγανάκτηση. Γιατί είναι γνωστό ότι όσο περισσότερη προσδοκία και ελπίδα τοποθετεί κανείς σ' ένα κόμμα τόσο περισσότερο γελασμένος και προδομένος αισθάνεται

όσον το Κόμμα αυτό δεν σταθεί ~~[illegible]~~ αυτάξιο στη προσδοκία σου.
Ήδη η δυσφορία, η άρνηση που φτάνει κάποτε και στην αγανάκτηση, έχει κερδίσει επικίνδυνα μεγάλο αριθμό οπαδών μας εδώ στο εξωτερικό. ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

Δικαιολογείται μια τέτοια κατάσταση;

Κατά τη γνώμη μου ναι. Τουλάχιστον στο διάστημα που βρίσκομαι εδώ και συμμετέχω στην ηγεσία του Γραφείου Εσωτερικού μπορώ να πω ότι δεν βρήκα κάμμια ουσιαστική διαφορά στη λειτουργία, μεθοδολογία, νοοτροπία κλπ, από το παρελθόν. Φυσικά τώρα παρακολουθώ τα φαινόμενα αυτά [illegible] ~~[illegible]~~ από προηγούμενα τα δεχόμουνα καθέτως. ~~[illegible]~~. Δηλαδή με άλλα λόγια δύσκολα συμφιλιώνομαι μια ευθύνη που ομολογώ δεν μου ανήκει. Γιατί μπορεί να συμμετέχω στο Γραφείο και να παίρνω μέρος στη επεξεργασία της γενικής γραμμής. Όμως ~~[illegible]~~ αυτό δεν εμποδίζει να βρίσκομαι έξω από την διαμόρφωση της εσωτερικής δομής και λειτουργίας του ίδιου του Κόμματος που είναι τεχνικά ο φορέας αυτής της γραμμής. Είναι γνωστό ότι η δομή του Κόμματος την μεγαλοποιεί, τα υπεύθυνα στελέχη που συμμετέχουν στα καίρια σημεία (εκτός της λειτουργίας τ.) τη χαρακτηρίζει ~~[illegible]~~ η επιλογή ~~[illegible]~~ μας και μας σε γραφειοκρατικό μας σχήμα.

Ας δούμε ~~[illegible]~~ πόσα και ποιά στελέχη συμμετέχουν υπεύθυνα σε πόσα και ποιά νευραλγικά καίρια και υπεύθυνα σημεία της δομής του Κόμματος ~~[illegible]~~

Καί σᾶς δηλῶ ἀκόμα μέ πολύ εἰλικρίνεια [illegible] ἀποχωροῦμε. Ἀλλά πόσα καί ποιά κομματικά ὄργανα πού ἔχουν ποιά σχέση ἀναλογική τους.

(3) Εἶναι φανερό, ἀγαπητοί σύντροφοι, ὅτι ἡ ἀποχώρηση ~~εἶναι~~ [illegible] πολύ δύσκολη. Ἰδιαίτερα αὐτή τή στιγμή ὅπου ἡ ἀνασυγκρότηση [illegible] καί οἱ διαταγμοί τοῦ Γραφείου νά βρεῖ καί νά προτείνει μιά κάποια λύση ὁδήγησαν σέ ἕνα τέτοιο ἀδιέξοδο σέ τέτοιο βαθμό πού ἡ μοναδική λύση, πού ἴσως ἀνοίγει κάποια διέξοδο νά μήν εἶναι ἄλλη παρά ἡ αὐτή ὁμολογία μας ὅτι ἀποτύχαμε, ~~[illegible]~~ καί ὄχι μόνο αὐτό ἀλλά καί ὅτι ἡ ὕπαρξή μας καί ὑπαρξή μας στό Γραφεῖο ~~[illegible]~~ πού ἔχει ἐπιβάλει τεχνικά αὐτή τή σχέση καί εἰλικρίνεια ἐμποδίζει τήν κίνηση ἀπό τά ἔργα, μετατρέπει ἀκόμη στίς διαδικασίες, παίζει τό ρόλο ~~ἑνός ταμπού~~, ἑνός φράγματος. Ἐπομένως μοναχά ἡ παραίτησή μας καί ἡ καταστροφή ὅλου τοῦ σχήματος πού δημιουργήσαμε γύρω μας μπορεῖ νά δώσει σύντομα τήν ἀναστάτωση μέσα στό Κόμμα καί στό Κίνημα.

(4) Φυσικά θά πρέπει νά μελετήσουμε προσεκτικά κάθε μας κίνηση ὥστε νά περιοριστεῖ ἡ σύγχυση καί νά ἐξασφαλιστεῖ μέ κάθε θυσία ἡ ὁμαλή ἔξοδος, τό ~~[illegible]~~ ὁμαλό πέρασμα ἀπό τή μιά κατάσταση στήν ἄλλη.

~~[illegible]~~ Γι' αὐτό τό λόγο χρειάζονται βασικά δύο πράγματα.

Πρῶτον: ~~[illegible]~~ οἱ σύντροφοι πού ἀποτελοῦν αὐτή τή στιγμή ὁλόκληρη κριτική νά ἀναλάβουν τήν εὐθύνη τους. Δηλαδή νά προσπαθήσουν δίχως [illegible] νά [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] σέ πιό ὑψηλό ἐπίπεδο. Νά [illegible] σύντομα ἀπό τή [illegible] αὐτή καί [illegible] ἀπό τό ~~[illegible]~~ [illegible] τοῦ [illegible] καί [illegible] σέ [illegible] τους γιά νά [illegible] σέ [illegible] μιά [illegible] καί [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] ~~[illegible]~~ τό πέρασμα ἀπό τή [illegible] καί [illegible] τοῦ [illegible] τοῦ Κομ. [illegible]

Δεύτερον: Οἱ σύντροφοι πού [illegible] ἡ [illegible] [illegible] [illegible] νά [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] τή [illegible] καί [illegible] τοῦ Κόμματος. Νά βοηθήσουν, ἀπό τή θέση πού θά τούς [illegible] τούς συντρόφους πού θά ἀναλάβουν [illegible] τό ἔργο τῆς καθοδήγησης

~~[illegible]~~

Κατεχόμενο σε αυτή τη συνέχεια

[redacted]

5. Δ. [redacted] Υπέβαλα στις 17.1.70 στο Γραφείο του Κόμματος σημείωμά μου αναφερόμενο στη σημερινή κρίση και στα μέτρα που θα έπρεπε να ληφθούν. Λίγο αργότερα στη συνεδρίαση του Γραφείου για το θέμα αυτό ανέπτυξα προφορικά μια σειρά σκέψεις [illegible] στην προσπάθειά μου να εντοπίσω τις ρίζες αυτής της κρίσης. Πέρα από τα σχετικά πρακτικά – που θεωρώ [illegible] απαραίτητη τη [illegible] γνωστοποίησή τους σε όλα τα μέλη – επισυνάπτω σχετικό σημείωμα.

Ομολογώ ότι δεν κατάλαβα αν οι θέσεις που υποστηρίζω στο παραπάνω σημείωμά μου έγιναν ή όχι αποδεκτές από το Γραφείο. Γι' αυτό ζητώ να κοινοποιηθούν όλα τα σχετικά πρακτικά σε όλο το Κόμμα. Πάντως συμφωνήθηκε να υπάρξει ΑΠΟΦΑΣΗ του Γραφείου [illegible] σχετική με τη διαπίστωση μιας κομματικής κατάστασης και με τα μέτρα που θα έπρεπε να πάρουμε σήμερα για την αντιμετώπιση της κρίσης. Ζήτησα να δοθεί το σημείωμά μου τουλάχιστον σε όλα τα στελέχη. Η απάντηση του Γραφείου υπήρξε αρνητική. Συμφωνήθηκε μόνο ότι σε περίπτωση που η Απόφαση δεν θα καλύπτει το ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑ, τότε να [illegible] γνωστοποιηθεί [illegible] όσο τμήμα παραμένει ακάλυπτο. Ξανασκέφτηκα [illegible] και ξανά και ξανά το θέμα αυτό. Και κατέληξα στο συμπέρασμα ότι η απόφαση αυτή του Γραφείου (και παραμερισμός ολόκληρου του σημειώματος) είναι αδικαιολόγητη. ~~Δεν στέκεται πουθενά~~. Γιατί ~~ότι το ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑ μου~~ δεν αποκαλύπτω [illegible] κανένα κομματικό μυστικό. Πρόκειται για διαπιστώσεις γενικού πολιτικού–κομματικού χαρακτήρα και νομίζω ότι ~~που~~ έχουμε δεσμευτεί ότι θα [illegible] διαπιστώνουμε τις σκέψεις και τα λάθη μας όχι μόνο ανοιχτά μέσα στο Κόμμα αλλά και δημόσια μπροστά στο λαό. Επομένως [illegible] επιμένοντας στο νόμιμο δικαίωμα και χρέος αποφασίζω να το [illegible] θέσω στη γνώση της Σ. που είμαστε μέσα στη σύσκεψη. [illegible] + τα σχετικά που αναφέρονται στα κοινά πολιτικά–κομματικά προβλήματα. Ζητώ επίσης να κοινοποιηθούν τα [illegible] πρακτικά των συνεδριάσεων του Γραφείου εκτός φυσικά από κείνα που αναφέρονται σε ειδικές περιπτώσεις και θέματα.

+ και επιφυλάσσω το ίδιο δικαίωμα για [illegible] τα

Θά έπρεπε ακόμα νά προσθέσω ότι

6. (Η σημερινή σύσκεψη αποφασίστηκε για νά μελετήσει τίς λύσεις πού προτείνονται μέσα στό Σημείωμα τῆς 17.1.70. Πώς μπορεῖ νά γίνει συζήτηση [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] δέν έχω [illegible] α) τό Σημείωμα β) Τίς συνθῆκες πού [illegible] μεταξύ του Γραφείου σε σχέση με τό Σημείωμα γ) Τίς σχετικές αποφάσεις του Γραφείου;

7. Δύο μῆνες πέρασαν από τή σύνταξη του Σημειώματος. Στό διάστημα πού μεσολάβησε νομίζω ότι ἡ συζήτηση [illegible] στό όποιο αναφέρομαι [illegible] συνεχίζεται. Νομίζω ότι ἡ κρίση βαθαίνει με ένταση πού [illegible] καί πιό αναγκαστικοί. Επομένως μπορεῖ οἱ λύσεις πού προτείνονται νά [illegible] εἶναι ήδη ξεπερασμένες. Μπορεῖ νά εἶναι αναγκαίες τομές ακόμα βαθύτερες, [illegible] γενναιότερες.

Πέρα από αυτό τό χαρακτηριστικό γεγονός για [illegible] [illegible]

8. Στίς διαπιστώσεις πού εκτίθενται μέσα στό ΣΗΜΕΙΩΜΑ πρέπει νά υπογραμμιστεῖ με έμφαση ἡ κατάσταση στό Εσωτερικό. ~~[illegible]~~ [illegible] φαίνεται ότι δέν υπάρχει ~~[illegible]~~ [illegible] πού [illegible] [illegible] θέλουν νά οργανωθοῦν, νά δουλέψουν μαζί μας. Πόσοι εἶναι οργανωμένοι; Πόσες οργανώσεις έχουμε; Ποιά ἡ σχέση μας μαζί τους; Γιατί στίς τελευταῖες μῆνες δέν έχουμε καμμιά ένδειξη ότι υπάρχουν οργανωμένες δυνάμεις; ~~[illegible]~~ Καί αν έχουμε πώς εκδηλώνεται ἡ παρουσία, ἡ δράση της, ο προβληματισμός τους; Πώς [illegible] καί τι [illegible] ἡ ηγεσία τοῦ ΚΚΕ καί τοῦ ΠΑΜ, πού βρίσκονται μέσα στή χώρα.

9. Νομίζω ότι, αν θέλουμε νά εἴμαστε ειλικρινεῖς θά πρέπει νά [illegible] [illegible] τοῦ Γραφείου Εσωτερικού. Τό εσωτερικό χάνεται για μας. [illegible] ένα [illegible] Γραφείο Εξωτερικού μόνο πού δέν έχουμε ακόμα τό θάρρος νά [illegible] αλήθεια.

10. Νομίζω ακόμα ότι θά πρέπει νά αναγνωρίσουμε ότι τό μοναδικό πεδίο όπου μπορούμε ακόμα νά δράσουμε εἶναι ἡ Ευρώπη. Αν συνειδητοποιήσουμε [illegible] αυτή τήν αλήθεια τότε [illegible] νά [illegible] ουσιαστικά τό εσωτερικό οργανώνοντας σοβαρά τίς δυνάμεις μας στήν Ευρώπη.

11. Στήν Ευρώπη [illegible] ένας σημαντικός αριθμός [illegible] κομμουνιστών καί γενικότερα [illegible] Τί μας εμποδίζει νά οικοδομήσουμε αυτό τό [illegible] μοντέλο του Κόμματος πρώτα [illegible] [illegible] όλοι μας; [illegible] [illegible] Δέν θά πρέπει πλέον τό Εσωτερικό νά [illegible] ένα ~~[illegible]~~ πρόσχημα για νά [illegible] [illegible] Κορυφή [illegible] με [illegible] στήν Αρχή πού [illegible] [illegible] καταγγελία του δογματισμού [illegible] αντιδραστικ. [illegible] [illegible]

12. Είναι φανερό ότι μέσα σ' τη διάσπαση δόθηκε [το Γραφείο Εσωτερικού] τόσο στα μέλη και τα στελέχη μας όσο και στον άλλο τον λαό μια σύγχυση χρόνων. Η σύγχυση αυτή επηρέασε με ραγδαίους ρυθμούς. Ίσως και να ξεπεράστηκε ήδη...

13. Το Γραφείο Εσωτερικού είπε "όχι" στη διάσπαση. Κι αυτό θεωρήθηκε — και είναι πραγματικά — ιστορικό γεγονός. Όμως φτάνει μονάχα αυτό; Για να ολοκληρωθεί και να δικαιωθεί ο δρόμος της αντιπαράταξης και της ενότητας θα έπρεπε να συμπληρωθεί μια καλά προγραμματισμένη πορεία εκλογών και μέτρων που να οδηγούν σταδιακά στην πλήρη αποκατάσταση του κόμματος. Μπορούμε να πούμε ότι υπάρχει πρόγραμμα ως τώρα για μια παρόμοια πορεία; Κι αν υπάρχει, εφαρμόζεται; Πότε και πού; Και με ποια αποτελέσματα; Το γεγονός ότι το "όχι" στη διάσπαση δεν συμπληρώθηκε με θετικά βήματα και πρωτοβουλίες οδήγησε τελικά στη σημερινή διάσπαση της νοοτροπίας και του μηχανισμού της διάσπασης που εξακολουθούν να λειτουργούν δίχως τη διάσπαση!

14. Ποιος έχει στα χέρια του σήμερα την κομματική εξουσία; Το κόμμα, η ΚΕ, [οι αντιπρόσωποι που βρίσκονται στο εσωτερικό;] ή το Γραφείο Εσωτερικού; Ποιος έχει σήμερα αυτό που κρατούν στα χέρια τους της κομματικής μηχανισμός. Δηλαδή α) Τα οικονομικά β) τη οργάνωση και γ) τα όπλα... Είναι τυχαίο τάχα ότι αυτά τα τρία νευραλγικά κέντρα του αποτελεσματικού — ιδιαίτερα μέσα σε συνθήκες αυταρχικού συγκεντρωτισμού — το μυαλό και η καρδιά της κομματικής λειτουργίας τα κρατούν σταθερά στα χέρια τους οι τρεις σύντροφοι πέμπτοι έξω στη γραμματεία της ΕΔΑ;

15. Οι κομμουνιστές και ο λαός μας γνωρίζει αυτή την αλήθεια. Δηλαδή γνωρίζει ότι σήμερα το Γραφείο Εσωτερικού ελέγχεται από τους συντρόφους εκείνους που είχαν μεγάλη ευθύνη για όσα έγιναν πριν και αμέσως μετά το πραξικόπημα. Αλλά αυτό ίσως να μην έχει τόση σημασία όσο έχει το γεγονός ότι θριαμβεύει και πάλι η νοοτροπία εκείνη που για να χτυπηθεί κρίθηκε αναγκαίο να διασπαστεί το κόμμα σε μια τόσο κρίσιμη για το λαό μας ιστορική περίοδο. Δηλαδή η μονοπώληση της κομματικής εξουσίας από μια μικρή ομάδα συντρόφων και η ουσιαστική κατάργηση όχι μόνο της εσωκομματικής δημοκρατίας αλλά κάθε είδους κομματικής λειτουργίας και ζωής. Αυτή είναι η θλιβερή, η τραγική πραγματικότητα.

16. Συμπληρωματικά αφού τις προτάσεις που υπάρχουν μέσα στο ΣΗΜΕΙΩΜΑ, επιθυμώ να προσθέσω ακόμα μερικές σκέψεις: Τό Γραφείο Εσωτερικού όχι μόνο δεν συμπληρώνει δυνάμεις αλλά αντίθετα απωθεί. Δεν θα ήθελα να επιμείνω σε λεπτομέρειες σχετικά με τό ποιοί σύντροφοι συγκεκριμένα απωθούν ή με τό ποιοί σύντροφοι συγκεκριμένα απωθούνται και από ποιούς. Όμως είναι γεγονός ότι τό πρόβλημα της συμπλήρωσης συνδέεται άμεσα με τα πρόσωπα που βρίσκονται στην ηγεσία. Ήρθαν όμως και χτες ήταν στη πόλη τα όμορφα λόγια και οι ωραίες διακηρύξεις. Ο λαός μας και οι σύντροφοί μας έχασαν όπως φαίνεται την εμπιστοσύνη τους στα ωραία λόγια, θέλουν αυθεντικούς για να τούς εμπνεύσουν. Εμείς βάλαμε επικεφαλής τούς συντρόφους που για πολλά χρόνια δεν έλειπαν. Έτσι έφυγαν και δεν [illegible] που κάνει τό ίδιο. Βέβαια στην αρχή είπαν «Μπράβο», γιατί βρήκαν αυτό που [illegible] και κάποιοι καθυστερημένα τό σωστό δρόμο και περίμεναν νά δούνε αυτοί σε υλοποίηση μετά αλλαγή. Όμως οι αλλαγές δεν ήρθαν και τίποτε δεν [illegible] ότι θα έρθουν. Έτσι οι παλιά ηγεσία έγινε νέα ηγεσία, με αποτέλεσμα όχι μόνο οι λαοί, όχι μόνο οι φίλοι, όχι μόνο οι σύντροφοι, αλλά και τα [illegible] αγωνιζόμενα [illegible] μας ακόμα να μας γυρίσουν την πλάτη.

17. Οι σύντροφοι της παλιάς ηγεσίας (και της νέας) έχουν πολλά θετικά στο ενεργητικό τους. Με τό νά πουν «όχι», που κάποτε έκαναν μιά δουλειά κομματικής πράξης. Γκρεμίστηκαν εθνικά και θάρρος. Μπήκαν επικεφαλής στην δύσκολη μέρα που [illegible] σαν οι διαστάσεις. Διασώθηκαν τη συνέχεια και την παρουσία του αυθεντικού ελληνικού κομμουνισμού. Πέρασε όμως πιά, από τότε πολύς καιρός και σήμερα κινδυνεύουν να καταγραφθούν ότι δίνουν για εξουσία. Γιατί ακριβώς δεν έκαναν και δεν κάνουν τίποτα για να προετοιμάσουν την αλλαγή που πιθανώς να σημαίνει – και αρχίζει να σημαίνει –, αλλαγή φρουράς. Είπε κάποτε ο [illegible] μου νά πω: «Κανάρη αυτό κι εκείνο. Τώρα [illegible] απολύ στρατιώτες στη διάθεση του Κόμματος».

18. Αν δεν τό έκαναν ακόμα καιρός νά τό κάνουν σήμερα. Πραγματικοί ή ηγέτες, [illegible] μπορεί νά συνοψισθεί μ' αυτή τη φράση: «Όλοι όσοι είχαν ηγετική θέση από τότε ή [illegible] γίνονται απλοί στρατιώτες του Κόμματος».

19. Σε συνέχεια βλέπω ως λύση της επόμενης σταθερής για τη λύση του δύσκολου προβλήματος:

A) Η σύσκεψη στελεχών εκλέγει πενταμελή Επιτροπή που αποτελεί από προσωπικά ηγεσία, έξω κομ. του Εσωτερικού.

B) Η Επιτροπή αυτή έχει σαν κύρια αποστολή νά οργανώσει τις κομματικές δυνάμεις που βρίσκονται στο Εσωτερικό.

Γ) Μέσα στά πλαίσια που έγραψα σέ οργανώσεις του Εξωτερικού οφείλουν νά επιλέξουν ένα Σώμα που θά ~~αντιθέσει μετά~~ αντιμετωπίσει μιά σειρά κύρια θέματα όπως είναι: Κομματική Ανασυγκρότηση – Πρόγραμμα – Συνέδριο – Αντίσταση – Κομματική Ανασυγκρότηση στό Εσωτερικό – Εκλογή Προσωρινής Κεντρικής Επιτροπής Εξωτερικού.

Δ) Η Κ.Ε.Ε. θά επιλέξει τό Προσωρινό Γραφείο της.

Ε) Τό Κόμμα στό Εξωτερικό (κυρίως στήν Ευρώπη) θα πρέπει νά γίνει τό ΜΟΝΤΕΛΟ τού κόμματος όπως τό φανταζόμαστε. Καί μόνο άν θά γίνει πραγματικά πρότυπο κι άν λειτουργήσει σ' αυτό τό επίπεδο μόνο τότε θα υπάρξει συνείδηση στό εσωτερικό καί πραγματική κομματική οργάνωση στό Εσωτερικό καί φυσικά μόνο τότε θά μπορέσει νά υπάρξει πραγματική Αντίσταση.

2ο. Σχετικά μέ τήν προσωπική μου θέση:

Α) Η συμμετοχή μου στό Γραφείο έγινε μέσα σέ συνθήκες μάχης. Πίστευα ότι μ' αυτό τόν τρόπο θά μπορούσα νά συμβάλω στό ξεκίνημα της Αντίστασης καί στήν ανασυγκρότηση τού Κόμματος. Στό πλαίσιο πού μου φαίνονταν αφιερώθηκα κυρίως σέ δύο τομείς: Στις επαφές μέ τά ξένα Κόμματα καί Κόμματα στις διεθνείς σχέσεις καί στην οικοδόμηση της αντιστασιακής ενότητας. Σέ όλα τά προβλήματα της Αντίστασης καί της τακτικής πού έπρεπε νά ακολουθήσουμε υπήρχε ομοφωνία. Αποτύχαμε όμως σε ότι δεν μπορέσαμε νά κερδίσουμε [πρώτα στήν] ~~στη~~ μάχη μας τό Κόμμα καί ιδιαίτερα τά στελέχη. Γιατί αισθάνομαι ότι υπάρχουν κυρίως κομματική λειτουργία. Από την αρχή πού παρουσιάστηκαν επισημάνθηκε η αναγκαιότητα γιά τη συλλογική καθοδήγηση. Κάθε φορά όμως πού φτάναμε στούς κόμβους τού προβλήματος δηλ. στήν ανασυγκρότηση των στελεχών, στήν ανασύνθεση τού Γραφείου, στη δημιουργία ενός νέου οργανωτικού καί μονταρισμένου ηγετικού οργάνου (δηλ. μιάς νέας ΚΕ) είτε στήν αντιμετώπιση στήν υπόθεση πού αποτύχαμε στό έργο της π.χ. ιδεολογικός τομέας, Εκδόσεις, Οργανωτικό Γραφείο είτε ακόμα στη δημιουργία ενός Επιτροπής γιά τά οικονομικά, κλπ κλπ. η αντίδραση τού Γραφείου ήταν η αναβολή, η διαιώνιση τού status quo. Πιο συγκεκριμένα διαπιστώθηκαν μέ τρόπο οξύτατο

1) Η ελλιπής λειτουργία των οργανώσεων
2) Η πλήρης αποτυχία στον τομέα της ιδεολογικής δουλειάς καί των Εκδόσεων
3) Η αποτυχία στον τομέα Δ
4) Η αναποτελεσματικότητα, η έλλειψη ελέγχου καί προγραμματισμού στα οικονομικά

γ) Η αδυναμία του Γραφείου να παίξει το ρόλο του. Δηλ. έλλειψη οργανωτικού και ελέγχου. Έλλειψη νεύρου. Έλλειψη ηγετικής παρουσίας που να επιβάλει [illegible] τη οργάνωση και να συσπειρώνει τα μέλη και τα στελέχη.

Παρ' όλο ότι τα παραπάνω όχι μόνο διαπιστώθηκαν έγκαιρα (Νοέμβριο 70) αλλά ολόκληρο καιρό και σε όξυνση κρίσης και παρ' ότι υπήρξαν συγκεκριμένες προτάσεις για αντιμετώπιση και αλλαγή, εντούτοις [illegible] παραμένουν ακόμη σε εκκρεμότητα, τίποτε δεν άλλαξε και μάλιστα μπορώ να πω ότι διαμορφώθηκε και μια τάση για διαιώνιση της υπάρχουσας κατάστασης κλπ. Όπως π.χ. συνέβη με τον ιδεολογικό τομέα όπου οι επιλογές που τελικά αποφασίστηκαν [illegible] αντίθετες του αντίπαλου στις σχετικές προτάσεις μου (συνεδρίαση Φθινοπώρου του 70) που απέβλεπαν σε μια ριζική αλλαγή σε πρόσωπα και μεθοδολογία σε [illegible] το τομέα αυτόν.

Μ' αυτό τον τρόπο οδηγηθήκαμε σε σοβαρή κρίση. Δηλαδή δεν υπήρχε πια κατά τη γνώμη μου καμμιά άλλη λύση παρά από μια σοβαρή ανανέωση του Γραφείου, που βασικά σήμαινε και μια παραίτηση της πλειοψηφίας των μελών και τα στελέχη. Κατά τον ίδιο τρόπο η [illegible] συμμετοχή μου στην ηγεσία έπαψε πια να έχει νόημα και δικαιολογία. Αντίθετα, αφού η ομάδα που διαιωνίζεται η αγκύλωση, η μονοπώληση και η αδυναμία για δημιουργική δουλειά από το στενό κύκλο του [illegible] μινιμαλισμού που δημιουργήθηκε σιγά-σιγά, η θέση μου στην ηγεσία δεν μπορεί να έχει παρά μοναχά ένα νόημα: ότι συγκάλυψη μιας αναξιοπιστίας.

Επομένως και αφού εξαντλήθηκαν όλες οι δυνατότητες που υπάρχουν για μια ομαλή λύση της κρίσης [illegible] και αφού εξαντλήθηκαν όλα τα περιθώρια είμαι υποχρεωμένος να [illegible] εγκαταλείψω το ηγετικό [illegible] και όπως και [illegible] [illegible] μέλος της γραμματείας του Κινήματος.

8.4.71 35

'Ο Μίκης Θεοδωράκης προέβη στήν ἀκόλουθη δήλωση:

"Στό κείμενο τῆς συνεντεύξεως πού ἔδωσα στόν ἀνταποκριτή τοῦ ASSOCIATED PRESS (1.4.71) ὑπάρχουν ἀποσπάσματα πού δέν ἀποδίδουν ἐπακριβῶς τό περιεχόμενο τῶν δηλώσεών μου. Πράγματι ἐδήλωσα ὅτι ἡ δικτατορία ἐπωφελεῖται ἀπό τή διεθνῆ κατάσταση καί τό STATUS QUO. 'Αλλά προσέθεσα ὅτι ἡ συνεργασία καί ὁ συντονισμός, πού συντελοῦνται στό ἐπίπεδο τῶν πολιτικῶν δυνάμεων καί τῶν ὀργανώσεων ἀντιστάσεως, διαμορφώνουν ἕνα ὄργανο πάλης ἱκανό νά θέσει σέ κίνδυνο καί νά ἀνατρέψει ἕνα συσχετισμό δυνάμεων, ~~πού~~ ὁ ὁποῖος εἶναι δυσμενής μόνο στό βαθμό πού οἱ ἀντιδικτατορικές δυνάμεις παραμένουν διηρημένες. 'Αλλά τό νέο στοιχεῖο στήν 'Ελλάδα σήμερα εἶναι ἀκριβῶς τό ὅτι βρισκόμαστε στή φάση ὅπου πραγματοποιεῖται ἡ ἑνότητα τῶν ἀντιδικτατορικῶν δυνάμεων καί ὅτι γιά πρώτη φορά στήν πρόσφατη ἱστορία τῆς 'Ελλάδας παίρνει σάρκα καί ὀστᾶ μιά συγκέντρωση δυνάμεων ἱκανή νά κλονίσει καί νά ἀνατρέψει τό STATUS QUO πού ἐπεβλήθη στήν 'Ελλάδα. Συνεπῶς δέν ἦταν δυνατό νά προβλέψω ὅτι τό STATUS QUO θά παραμείνει ἀμετάβλητο γιά πολλά χρόνια.

'Από τήν ἄλλη μεριά, ἄν διαπίστωσα ὅτι ὑπάρχει πρόοδος τῶν ξένων ἐπενδύσεων στήν 'Ελλάδα, προσέθεσα ταυτόχρονα ὅτι οἱ ἐπενδύσεις αὐτές, ἀντί νά εὐνοοῦν τήν οἰκονομική ἀνάπτυξη τῆς χώρας, ἐπιτείνουν τήν ἐξάρτηση τῆς οἰκονομίας μας καί τή λεηλασία τῆς 'Ελλάδας ἀπό τά μεγάλα διεθνῆ μονοπώλια. 'Εναντίον αὐτῆς τῆς ἐξαρτήσεως ἀγωνίζεται ὅλη ἡ ἑλληνική ἀντίσταση, πού ἔχει διακηρύξει ἐπισήμως ὅτι οἱ οἰκονομικές συμφωνίες μέ τή χούντα θά ἀκυρωθοῦν ἀπό τήν ἐλεύθερη καί δημοκρατική 'Ελλάδα, γιά τήν ὁποία ἀγωνιζόμαστε".

8.4.71

36

THE NEW YORK TIMES, WEDNESDAY, APRIL 21, 1971

This drawing is by a 6-year-old Greek girl whose father is a political prisoner in that country

Greek Resistance Lives

By MELINA MERCOURI

PARIS—We once had an unwelcome guest in our house. It was during the wartime occupation of Greece by the Germans. Nazi officers were billeted in people's homes. We drew Gunther. Gunther had a constant need to prove that he was of the "master race." He did so by brandishing an enormous revolver and commanding us to watch him urinate on the living room floor. Then he would wave to us with the revolver and say:

"If you don't like it, why don't you do something about it?"

I am reminded of Gunther when friends, or pretended friends, ask: "If the Greek people detest the colonels' regime so much, why don't they do something about it?"

Any fairly impartial observer of the Greek scene will tell you that at least, I repeat, at least 90 per cent of the Greek people oppose the regime, which took power in a coup four years ago today. Yet to date there has been no large manifestation of resistance. Can one then deduce that the Greek is a coward? Let anyone tempted to think so study the record of Greek resistance against the Nazis. Their courage was an inspiration to all of Europe. Their efficiency was applauded by Churchill. Hitler, in what he considered praise for the Greek fighter, spoke of his "contempt for death."

No, we Greeks have no death wish. We equate love of liberty with love of life. The Greek is only too well aware that the colonels' regime subsists only by force of arms, by court-martial and by torture. He knows that Mr. Papadopoulos, who was the coordinator of the C.I.A. with the Greek intelligence service, K.Y.P., was an able student.

He has created a vast spy system in Greece. Spies are present in every office, in every class of every school, in sports clubs, in municipal administrations, in public places. The tourist, seduced by the sun and beauty of Greece, may not know that the waiter who serves him an ouzo, or the taxi driver who takes him to the Acropolis, could be on the spy payroll. But the Greek knows it.

Yet if active resistance is slow and cautious in forming, the Greek has used another weapon, the weapon of isolation. The colonels are isolated. They have only their tanks and their spies. Not one single politician of any stature has in any way joined or given support to the regime.

Who supports them? Sad to say, their bulwark is the American State Department and the American Pentagon.

Spokesmen for the State Department, in justification of heavy arms shipments to Greece, have stated that the Greek regime was moving toward democracy. Permit me to say that not only is this not true, but also the State Department knows it's not true. Of course it would prefer that the colonels erect a more presentable facade, but so far the results have been pitiful.

There are many Americans who deplore and militate against their Government's support of the Greek junta. We know them and cherish them. There are others who say:

"Of course we hate dictatorships, but there are military considerations. Greece occupies a strategic position. It is the southeastern flank of NATO."

Let us then forget human considerations, or moral considerations. In this foolish age when peoples assign their destinies to Pentagon determination, let us have a look at military considerations. In time of crisis, what kind of ally could the present Greek regime be?

The junta, to stay alive, had to purge 2,000 officers from the Greek Army. These included the very best of the NATO-trained forces. Does not military consideration compel an examination of what this means to the efficiency of the Greek Army?

To name all the officers purged or imprisoned by the junta would make a very long list, but it is a list of men whose hostility will one day explode. They resent bitterly that the junta, to maintain power, has resorted to bribe and purchase. Those who were not purged saw their salaries tripled. Does a mercenary army make a reliable ally? I submit that for military consideration.

But there is a longer list. It numbers eight million. These are the Greek people. They, who once admired the Americans, now see them as the main support of their oppressors. Admiration has turned to rancor. If in time of crisis the American Pentagon believes that the Greek people would support a hated regime, or would forgive the country that armed them, they are making a historic blunder, a blunder of monumental proportions.

If the moment comes in which the junta has to divert its rigid surveillance of the Greek people because its army is needed elsewhere, then as surely as night follows day the Greek people will rise up and crush them. On that day the question will no longer be asked: where is the Greek resistance?

Melina Mercouri, the actress, lost her Greek citizenship and property because of her outspoken opposition to the present Government.

me when
ers are fi
ult to mai
ion. Famil
an in
guar
,000

first quarter of 1971 is
than a year ago. And all
sales—the truest meas
zine's vitality!

This dramatic grow
demand is a clear indica
homemaker is responsive
innovative editorial co
in-book patterns. Or com
Advertisers, being awar
themselves responded b
more advertising pages i
during the first half of t
decisions reflect their
Family Circle's *market*
cost efficiency.

Now, more than ever,
marketing plan include

s up at

ily
ircle

37

nternational
y chief,
onid I.
tboro.

eet

zhnev
ngress

es as
and
g to
outh-
East.
eight
ably
nade
nod-
the
ex-
as
na-
ru-

Greek Chiefs, on Date of Coup, Tell of Objectives for Fifth Year

Special to The New York Times

ATHENS, April 21—Greek leaders, celebrating their fourth year in power, outlined tonight what they called their chief goals.

George Papadopoulos, who masterminded the coup d'état of April 21, said the Government's objectives for its fifth year were education, social justice and economic development. Gen. George Zoitakis, the Regent, spoke of "desired prosperity" and "strengthening of the nation."

The addresses were broadcast tonight to honor the anniversary.

The Premier, in his five-page message, scolded the Greeks on the grounds of individualism, mistrust of the authorities, concern for material prosperity and lack of courage in denouncing illegality.

The Premier reportedly has been telling former politicians privately that his only ambition is "to lead the nation to normality and parliamentary democracy," then resign.

In at least one case the Premier reportedly said he would encourage the creation of a party to oppose the Government "in good faith." The Government has so far shunned almost all contact with the deposed politicians, whom it had branded as corrupt demagogues.

Other qualified sources confirmed reports that the 52-year-old Premier was now pursuing his plan to set up a political party to succeed his dictatorial Government and keep him in power for five years after elections.

These sources said the Premier's plan was strongly opposed by his own associates who felt too many risks were involved in "premature" elections. For one thing, the martial law imposed four years ago would have to be lifted.

Some opponents of the Government say the meetings with former politicians were "eyewash" intended to meet American pressure for moves towards constitutional rule.

Gloucester House

SEA FOOD
AT ITS BEST

37 EAST 50 ST.-N.Y. 755-7394
BETWEEN PARK & MADISON

"All the News
That's Fit to Print"

The New

VOL. CXX .... No. 41,360

© 1971 The New York Times Company

Chinese Table Tennis Team to Visit U

American Group's Leader Reports His Invitation Has Been Accepted

By JERRY M. FLINT
Special to The New York Times

DETROIT, April 20—A Chinese table tennis team will visit the United States "in the near future," Graham B. Steenhoven, president of the United States Table Tennis Association, said today.

"The invitation was extended by me during our recent visit to the People's Republic of China," Mr. Steenhoven said. "It was accepted just before our departure, with the understanding that I would have the privilege of making the announcement at an appropriate time on my return home.

"I have been assured that issuance of visas for the members of the visiting group will be expedited by our Govern-

New York Post

FOUNDED BY ALEXANDER HAMILTON IN 1801

DOROTHY SCHIFF.. Editor-in-Chief and Publisher
JAMES A. WECHSLER.......Editorial Page Editor
PAUL SANN..............Executive Editor
STAN OPOTOWSKY.....Managing Editor

Published daily except Sunday. Owned by the New York Post Corporation, 210 South St., New York, N.Y. 10002. Dorothy Schiff, President. Mortimer W. Hall, Treasurer. Byron S. Greenberg, Secretary.

The State Budget: Blueprint for Inhumanity

ALBANY, Apr. 2 (AP)—Recreating an important piece of state history, the State Senate will hold a special session in Kingston, N.Y., April 20 to celebrate "the birth date of the state." Senate Majority Leader Earl W. Brydges announced today that the old stone building known as the Senate House will be the scene of debate on current issues as it was 194 years ago.

* * *

In plenty of time for this journey into the remote past, Sen. Brydges (R-Niagara) and his Republican colleagues—in the Assembly as well as the Senate—have just contrived a wretchedly reactionary budget.

From the start, a pitiless onslaught was launched against the defenseless poor. Early in the session, Sen. Brydges undertook to champion the case for state-operated casinos; the welfare and Medicaid cuts in this budget will oblige thousands of families to gamble against disease and death—at almost prohibitive odds. No questions of prohibition were controlling in another connection, however, as the liquor lobbyists and their legislative allies beat back proposed new taxes on whiskey and beer and preserved other protections for the affluent on a broad front.

There was no serious public debate in the legislative chambers on the budget. The proceedings were strictly private and Republican-controlled.

More specifically, they were controlled almost entirely by conservative upstate Republicans with whom Governor Rockefeller chose to make common cause, although he might have enlisted progressives of both parties in a constructive coalition behind responsible revenue-raising—and federal revenue-sharing, as well. In view of that alternative, to say nothing of his own formidable political resources, the argument that Rockefeller was beaten in the budget battle is spurious; he retreated before the struggle began.

As a result of the capitulation, the poorest of the poor will be stripped of even subsistence-level support in welfare, health and medical care, basic education programs have been savagely bludgeoned and, despite the inevitable fiscal juggling employed to cover such frauds, stricken localities seem certain to be further damaged. The irrationality of the "economy" crusade reached its grotesque depth with the suspension of Medicaid for abortions. The sales tax was raised; tax loopholes for special interests were left wide open.

Just what compensations the Governor and his legislative high command may seek to devise by supplemental budget time remain to be seen. But it is clear that they will respond to nothing less than a concerted outcry—from all the state's cities—against this inhumane budget.

Viet Vets and the Army of the Unemployed

Despite the fervor of his recent "Welcome Home!" speeches to Vietnam veterans, the best Vice President Agnew can offer them seems to be immediate induction into the army of the unemployed.

Shortly after Agnew finished denouncing "indifference or hostility" to veterans among the general public—as part of an attack on unidentified "home front snipers"—the latest unemployment figures showed an increase to 6 per cent last month, for a total of 5.2 million jobless men and women.

In this context, veterans suffer particularly. In the last quarter of 1970, there were an estimated 290,000 unemployed ex-GIs, twice the number of a year earlier.

A publicity campaign belatedly begun by the Nixon Administration in February was intended to ease the situation. But neither pleading letters to employers nor violent vituperation from the Vice President can conceal the fact that it is present economic policy, not home-front "sniping," that is the new enemy facing men home from the war.

Tough Talk From Our Greek Clients

Taking officious offense at Secretary of State Rogers' observation the other day that national elections had been delayed in Greece, Deputy Premier Patakos heatedly proposed that the U. S. mind its own business. Unhappily, that is the arms business.

It was only about six months ago that the Dept. of State, hard-pressed to account for Washington's decision to resume major weapons shipments to Greece, asserted that a "trend toward Constitutional order" was discernible in Athens.

Last weekend, however, Rogers saw nothing more than "some progress" and expressed disappointment that "more had not been done by the government of Greece to move toward the restoration of representative democracy."

There remains, of course, one way that Washington might avoid such distressing disappointments. After all, the Greek colonels are our proteges; they could not long survive our repudiation.

Voice From a Vietnam Cemetery

DONG HA, Vietnam, March 31 (LAT) — South Vietnamese President Nguyen Van Thieu held an open-air press conference in a graveyard here Wednesday within range of North Vietnamese artillery in the Demilitarized Zone 10 miles away. Aides said the President chose the sandy graveyard location for meeting Vietnamese airborne troops because it was picturesque.

* * *

It was also an appropriate symbol of the Laos debacle that Thieu mirthlessly described as "victory."

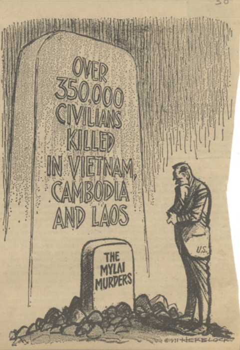

Letters to the Editor

The Calley Verdict

This week the eyes of the world focused upon Lt. Calley's ordeal. His victims—unarmed, defenseless men, women and children slaughtered in a Vietnam ditch—long forgotten! Who will cry for them? Not the silent majority protesting too loud for a murderer who in fact exposes their immoral war, their mass guilt.

No amount of rhetoric and sanctimonious appeal can ever justify our nation's shame, our participation in Lt. Calley's senseless, brutal massacre of war prisoners. Painfully — the robots, the American people have finally been forced to face their own horrible creation. The hypocrites scream before the World Tribunal—"Save Lt. Calley"; knowing only too well they mean "Save us!"

FLO REGANBOGEN.

* * *

Agnew took the oath of office to uphold the Constitution His continuous tirades against free speech and now his criticism of the Calley verdict shows clearly the attempt to be a law unto himself.

"They are all enemies. They all had to be destroyed" — his words show to what extent his madness would lead us.

I, too, am a First World War veteran and I am as patriotic as Agnew ever was. He knows little of U.S. hatred by Vietnamese or other foreign peoples against us because of our interference and imposition of our way of life and politics.

I feel sad for Calley but only because he has become the "scapegoat."

L. STONE.

* * *

Recycling Proposal

May I suggest that the Sanitation Department pitch in and cooperate in the recycling experiment now going on in our city. So many more people would put out cans, bottles, papers, all designated for recycling if only the Sanitation Dept. would collect them for that purpose. Is there a recycling depot near my home in Pelham Parkway? Where are the depots?

MRS. S. LESSINGER.

* * *

Sports Blackout

Why doesn't someone force the sports officials to stop the nonsense and get rid of blackout television.. J. S.

* * *

Judicial Selections

Appointing judges can be even more political than electing them. Not only do personal and party considerations enter into appointments, as in elections, but a political power struggle held up the filling of badly needed vacancies among federal judges in our area, something which has also happened in the past with local judges appointed by the Mayor — but which never occurs where judges are elected.

SIMEON H. F. GOLDSTEIN.

* * *

Praise for Torres

I'd like to compliment Jose Torres on his very enlightening and interesting weekly column. His column is the sole voice of Puerto Rican society in the white press. As one of the largest minority groups in our city they deserve to have their problems, emotions and feelings on key issues voiced. Thank you for allowing Mr. Torres to present us with his views in his lively column.

I'd also like to compliment Jose on his excellent article on the fight.

RONALD KARP.

* * *

Proposal for the Disabled

Physically handicapped workers can easily solve their transportation problem by immediately wiring the Mayor and City Council requesting use of city-owned chauffered limosines now used by high - salaried able - bodied New York City Commissioners.

Certainly, Commissioners in the $35,000 to $45,000 group can provide their own transportation. The disabled cannot.

SELMA SCHWAEDE.

William F. Buckley

THE UNMAKING OF RAMSEY CLARK

During this period, Presidential hopefuls are bringing out books; either that, or else authors are writing books about them. In the case of Ramsey Clark, it is not fair to suppose that someone else wrote his book, the widely heralded "Crime in America." It is a true expression of this amiable, well-meaning man who, in the world of thought, cannot even ride a bicycle.

Every now and again, the American critical mechanism really goes to work on somebody like Ramsey Clark: and this has now happened.

* * *

In the current Commentary, Profes- sor James Q. Wilson of Harvard goes through the book and concludes, pained, that "As a statement of personal moral and political conviction, it conveys a message that will reassure those who wish to avoid coming to grips with the crime problem and will disappoint those who wish to think seriously about it." As analysis, he finds that the book contains individual sentences supportive of a wide range of mutually inconsistent positions." And consider:

"Even the question of whether street or violent crime is important enough to worry about is left unclear. On page 49 we are told that since only one person in 400 was the victim of a crime of violence in 1967, the average individual's chance of being a victim was 'once in 400 years.' If one assumes that only half of all violent crimes are reported, then the individual's chances are 'once in 200 years.' The implication is clear: what are we so excited about?

"One thing we should be excited about," says Professor Wilson, "is the misrepresentation embodied in these figures. If the average person has each year a one in 200 chance of being a victim then his lifetime chances of being a victim are the sum of these annual probabilities over his life expectancy. If the average man lives 70 years, then his chances of being a victim of a violent crime at some time are seven in 20, or about one in three, not one in 200."

Professor Sidney Hook, writing in Fortune, is equally mystified. "Clark's failure to face up to the necessity for hard choices in the prevention and control of crime results in a shocking absence of common sense. 'There is no conflict between liberty and safety,' he declares. 'We will have both, or neither.' That is sheer balderdash. In many situations, liberty and safety are inversely related . . . The safety of a traffic system depends upon restriction of motorists' freedom to drive in any lane at any speed they please."

It is left for Professor van den Haag, in National Review, to inter this pathetic book, around which the left-liberals are forming. I give you an example of what happens when you analyze Ramsey Clark:

"Clark," (says van den Haag), "has mastered misleading comparisons. He indignantly denounces 'Spiro Agnew who supported the shooting of looters,' since 'fewer than 250 died in riots' while 25,000 are killed by drunken drivers. Whereupon he asks sarcastically, 'why not shoot drunken drivers? ....' Why call 'for shooting looters when no one is heard to suggest the same treatment for the deadlier crime?'

"Now, proportionately, I think, drunken driving leads to injury less often than rioting—as Clark should have known. He also knows that this is the only relevant comparison, since elsewhere he (rightly) attacks as misleading, statistics which state crime frequencies rather than crime rates (proportions). However, both drunken driving and looting are certainly dangerous criminal acts.

* * *

"Policemen should arrest the offend- ers and, if they resist, or try to escape, use whatever force is needed to control them. Nobody advocated shooting looters *after* arrest. The Vice President (unlike Clark, Lindsay et al.) urged that the necessary force be used to make arrests and to prevent continuation of the criminal action. I am sure Mr. Agnew advocates no less for *any* escaping or resisting offender, driving or walking, drunk or sober. So do I. It is the former Attorney General who advocates an exemption for looters—not, as he disingenuously suggests, the Vice President for drunken drivers."

Now that, of which there is much more in the extensive review, is 24 karat analysis, and it leaves Mr. Clark and his jejune book quite simply speechless. Or rather it should. It hasn't, of course: Mr. Clark is busy reciting his good-sounding cliches everywhere—the college students go mad, by the way, mad with pleasure, while, far away, the muses of rigor and thought sulk in their gardens, despondent as they have not been since the golden days of Eleanor Roosevelt.

The Lyons Den

LEONARD LYONS

There is tragic irony in the sign at the doors of Toots Shor's, closed yesterday by the Internal Revenue Service because of unpaid taxes. The sign stated that the premises has been closed by order of the Federal Court. At the ground-breaking ceremony for the nightspot, the first shovel was applied by former Chief Justice Earl Warren.

The Albee-Barr Playwrights Unit, which fostered the careers of many gifted young playwrights, stopped allocating funds. New playwrights will be invited to summer sessions at Edward Albee's farm in Montauk . . . Chicago's Organic Theater, where Paul Sills' Story Theater began last year, will bring its production of "Candide" to the New York Public Shakespeare Theater . . . The owners of the Childs restaurant chain may buy Shor's.

Irving Caesar, co-lyricist of "No, No, Nanette," once visited Al Jolson at the star's Biltmore Hotel headquarters, where Jolson headed the entertainment division for the Warren G. Harding campaign. Jolson told Caesar, George Gershwin and Buddy De Sylva and other songwriters there they had to write a campaign song. They did. It was "Harding, You're The One For Us."

Chairman Will Hays gave them an advance of $1,000 each, based on royalties on 100,000 copies.

MGM is signing Jo Van Fleet for "The Gang That Couldn't Shoot Straight." . . . Tony Newley leaves his Caesars Palace suite only to perform onstage. He's working with Leslie Bricusse on a musical for Broadway.

After Maureen Stapleton collected her Tony Award last week, she clutched the arm of her escort, Milton Goldman, and told the agent: "I forgot to thank Guthrie McClintic." The late producer-director had given Miss Stapleton her first job in "Playboy Of The Western World."

RITA HAYWORTH

Ron Moody, whose newest film is "Flight Of The Doves," will make his first U. S. stage appearance in "Candide" at the JFK Center in Washington . . . Jascha Heifetz, taping the Bell System's Family Theater TV Special, "Heifetz," in Paris declined the star dressing-room, and used the broom closet near the stage . . . The color-murals in the Jewish Museum's Passover Show are blow-ups of the illustrations in Meyer Levin's Haggadah.

When Louis Armstrong, now at Beth Israel Hospital played "St. Louis Blues" with the Stadium Symphony Orchestra conducted by Leonard Bernstein, he was asked if this was his first performance with a symphony orchestra. He shook his head and said years before he'd worked in a Chicago nightclub whose stage door faced that of the opera house. He'd go into the alley for air.

"And whenever I heard their orchestra play 'Cavalleria Rusticana' I'd join in with my trumpet."

Next month's Esquire will have an excerpt from Philip Roth's first major work since "Portnoy's Complaint." It's titled "Courting Disaster." . . . Columbia now has three former studio-heads on its staff: Bob Weitman, who headed MGM, Mike Frankovich and Jack Warner . . . The Music Hall's new vice president, John Jackson, once had a vaudeville act in which he tossed an axe 21 yards to cut an apple swinging on a pendulum.

Henry Fonda again is playing Abe Lincoln, but this time as a defendant in a trial where Lincoln is charged with being a rascist. Moses Gunn is playing the leader of the blacks making the charges.

Marc Connelly described some modern sculpture as "Don't Let This Happen To Your Car Art" . . . Ben Finney's autobiography, "Feet First," with a foreword by the late John O'Hara, will be published by Crown . . . Director-producer Joe Mankiewicz is conferring with Christopher Hampton, author of "The Philanthropist," about writing his next movie . . . Mario Puzo's publisher says whenever more controversy is raised over "The Godfather," the paperback goes into an extra edition.

"Showboat" has become the No. 1 hit of Vienna. Oliver Smith did the decor and Stanley Simmons the costumes. Both are in Vienna now, enjoying the success. The problem of casting black children for the Kern-Hammerstein musical was not difficult in Vienna. The producers used the children of GIs.

After one year of negotiations, Harrods, the London store, will honor American Express cards . . . Atheneum has Leo Katcher's new suspense novel, "Hot Pursuit" . . . If Rita Hayworth persists in refusing to heed director Ron Field's instructions about rehearsing for the starring role in "Applause," Ginger Rogers may be called in.

Art Buchwald

NO-FAULT WHIPLASH

WASHINGTON.

One of the things we're going to be hearing more about as time goes on is "no-fault insurance." Everyone has his own idea of what no-fault automobile insurance should be, but basically it boils down to the idea that when someone has an accident, his own insurance company would settle the claim instead of seeking damages from the other party or *his* insurance company.

* * *

The advantages of "no-fault" auto- mobile insurance are that you would eliminate a lot of phony claims from people who say they had suffered grievous injury. Litigants would not have to wait years to be paid off for an accident, the nation's courts would be free to deal with other matters of much higher priority, and, hopefully, automobile insurance premiums could be reduced.

The disadvantage is that "no-fault" insurance could put a lot of lawyers out of work. It therefore comes as no surprise that the trial lawyers are cranking up a fierce lobbying campaign to prevent no-fault insurance from becoming the law of the land.

My friend Briefless, who deals in nothing but automobile accident cases, becomes very emotional when you mention "no-fault" insurance to him.

"They're trying to take the bread out of our mouths," he said tearfully. "If we can't sue, we'll die."

"Oh come now, Briefless," I said. "It can't be that serious."

"You can say that. But do you know suing insurance companies is the second largest industry in the United States? If they institute no-fault insurance, you'll have breadlines from Baltimore to San Diego.

"I'm not just talking about lawyers, I'm talking about all the other people it will affect—private investigators, legal secretaries, and paid witnesses, not to mention the yellow legal pad paper companies. There is more at stake here than two cars getting into a lousy accident."

"But Briefless, surely there is other law work that you can find?" I said.

"Nothing that pays as well. Sometimes, if it's a difficult case, we get 50 per cent of the settlement. The very least we'll get is a third. If we lose we get nothing. But it's the only thing we know how to do. You can't say to a man who has been trained in 'whiplash' and 'pain and suffering suits' to go out and learn a new trade. Do you know what has made America the great country it is today?

"I'm not sure," I admitted.

"The right of one person to sue another person for an automobile crash."

"No kidding?"

"And also the right to select counsel to sue the other person, plus the right of the other party to select counsel to defend the suit. If you take these rights away from Americans, what have they left?"

"No-fault automobile insurance?"

"Exactly. The American dream in this country is to be hit by a Coca Cola truck or a Greyhound bus that was in the wrong."

"I never thought of it that way."

* * *

"Are you going to take this Ameri- can Dream away from the people? What fun is it to have your own insurance company settle with you, when in your hearts of hearts you know that with a sympathetic jury you'll get $100,000 from the other guy's insurance company?"

"You make a strong case against no-fault insurance," I told Briefless.

"The legislators think 'no-fault' insurance is a great idea," he said, slamming a law book on his desk. "But when they find 2 million lawyers collecting unemployment insurance, they'll think otherwise."

When Sound is Golden

From "Dr. Breath" by Carl Stough with Reece Stough (Morrow, $6.95).

As tensions increase, air pressure in the lungs increase. All the forms of producing voice sounds are a natural response to necessity of releasing the air pressure. The long sigh helps to empty the lungs of waste products and stimulates the breathing, which will give a sense of relief.

A nervous person or one ill at ease often tends to laugh too much when laughter is not required, and an excited person will frequently chatter volubly when only a few words are necessary. Crying, with its sometimes rending sobs, leaves the body relaxed by exhausting of air pressures. Easygoing people will whistle or sing or hum. The continual expulsion of air establishes a breathing rhythm which adds to the original sense of well-being. A person in pain may moan or groan to lessen the internal tensions created by the pain. Sound is the safety valve of the body.

Πρόσφατα δημοσιεύτηκαν στόν ἐλληνικό τύπο ὡρισμένες πληροφορίες μέ ἀφορμή συζητήσεις μουμέ δημοσιογράφους σχετικά μέ τό πρόβλημα τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς Δημοκρατίας στήν Ἑλλάδα. Εἶναι περίεργο ὅτι οἱ πληροφορίες αὐτές, πού μέ ἐμφανίζουν νά ὑποστηρίζω σκέψεις καί σχέδιαἀντίθετα μέ τήν καθημερινή μου δράση -Βλέπε καί σημερινά "Ε Π Ι Κ Α Ι Ρ Α "-δημοσιεύονται τήν ἐποχή ἀκριβῶς πού καρποφοροῦν οἱ προσπάθειές μου γιά τήν ἑνότητα ὅλων τῶν πολιτικῶν δυνάμεων, πού ἀντιστρατεύονται μά συνέπεια καί ἀδιαλλαξία τήν Δικτατορία . Ἴσως αὐτό ἐξηγεῖ τά κίνητρα τῶν ψιθυριστῶν.... Τό γεγονός ἐξ ἄλλου ὅτι οἱ πληροφορίες αὐτές συζητοῦνται μέ "πάθος " στούς γνωστούς κύκλους τῶν "ἀντιστασιαζομένων " καί "ἡμιαντιστασιζομένων " οἱ ὁποῖοι ἐπί μία πενταετία τώρα φλέγονται ἀλλά διαφωνοῦν, εἶναι ἀδιάλλακτοι ἀλλά ἐπιφυλάσσονται, ἐξορμοῦν ἀλλά τελικά ἀναβάλουν μέ ἀφίνει φυσικά ἀδιάφορο.
Οἱ σύντροφοί μου στίς φυλακές, τήν ἐξορία καί τήν παρανομία, ἡ Α Λ Η Θ Ι Ν Η Ἀντίσταση εἶναι σίγουροι γιά τά βήματά μου.
Ὁ λαός μας, γνωρίζει, κρίνει, καί ἀποφασίζει γιά ὅλους μέ μοναδικό κριτήριο τούς ἀγῶνες καί τή συνέπεια στίς ἰδέες.

Ἄνδβερο 30 - 4 - 71

Μίκης Θεοδωράκης

30-4-71

39

Η Φάλλαινα

Η Φάλλαινα

40 2.5.71

'Αντίσταση!

"Ολοι οἱ "Ελληνες Δημοκράτες στὴν μεγάλη ἀντιστασιακὴ συγκέντρωση τοῦ Ντϋσσελντορφ

ΚΥΡΙΑΚΗ 2 ΜΑΪΟΥ 1971 ὥρα 2 μ.μ.

στὴν αἴθουσα HUMBOLDT-GYMNASIUM

Pempelforterstrasse 40

DUESSELDORF

Θὰ μιλήσουν:

ἐκ μέρους τῆς ΔΑ : **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ** τέως Ὑπουργὸς

» τοῦ ΠΑΜ : **ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ** Πρόεδρος τοῦ ΕΣ τοῦ ΠΑΜ

» τῶν ΥΕ : **ΓΕΩΡΓ. ΒΟΛΟΥΔΑΚΗΣ** τέως Βουλευτὴς τῆς ΕΡΕ

"Ολοι στὸ προσκλητήριο τῆς 'Ενωμένης 'Αντίστασης

Γιὰ τὴν ἀνατροπὴ τῆς δικτατορίας

Γιά τὴ Δημοκρατία

Γιὰ τὴν 'Εθνικὴ 'Ανεξαρτησία

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ (ΔΑ)

ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ (ΕΕ)

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΑΝΤΙΔ. ΜΕΤΩΠΟ (ΠΑΜ)

ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΤΕΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ (ΥΕ)

Περ. Φραγκφούρτης Δηλώσεις συμμετοχῆς μέχρι 28.4.1971 τηλ. 774258

Verantwortlich f. d. Inhalt : G. Jannidis 8 München, Schwanthalerstr. 70

Τύποις : Ζαρμπάνης & Σία, Φραγκφούρτη, Τηλ. (0611) 59 19 31

→ (πληροφόρησιν).

Στὴν ἐξουσιοδότηση πρὸς Μαρσάλ
νὰ ἀναφέρεται ὅτι ἡ διάρκειά της εἶναι
ἀπεριόριστη, ὅπως καὶ γιὰ τὴν ἐπιστολήν
τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ ὑπογράψεις.—
Πάντως νομίζω ὅτι καλὸ θὰ εἶναι μετὰ τὴ
παράδοση τῶν ἀρχείων, νὰ ὑπάρξει καὶ ἕνα
γράμμα δικό σου, στὸ ὁποῖον, ἡ περίπτωσιν ἀπο-
τελέσματος κρίσιμου, ἐκεῖ τοῦ ἄλλου τυπικοῦ
νὰ ἀναφέρεται καὶ τὸ ἑξῆς: «... μὴ πραγμα-
τοποιηθέντων τῶν ἐν τῷ πληρεξουσίῳ καὶ τὴ
πρὸς τῆς ~~ἐπι~~ συσχετικῶν ἐπιστολῶν μου ἀνα-
φερομένων, παύουν ἀπὸ σήμερον ἰσχύοντα αὐτό-
ματα τὰ ἐν λόγῳ ἔγγραφα.....». (Νὰ κρατηθῇ
ἀντίγραφο.—)

—

Ἂν σοῦ προτείνει νὰ βάλεις ὑπογραφὴ σὲ ὁποιο-
δήποτε ἔγγραφο γιὰ τὴ ἐπιστροφὴ δανείων, ἐλπί-
ζω νὰ ἀρνηθῆς.—

Ἀκριβὴς μετάφρασις τοῦ γερμανικοῦ κειμένου. 9.5.71

Projets

42

Μίκης Θεοδωράκης — Παρίσι τὴν

κάτοικος - - - -

Πληρεξούσιον

Μὲ τὴν παροῦσαν ἐξουσιοδοτῶ τὸν Γιάννη Μαρούδα κάτοικον Ἀννοβέρου, Nordfelder Reihe 6 γιὰ ἐμένα ὅλες τὶς διαπραγματεύσεις γιὰ τὴν παραγωγὴν καὶ διάθεσιν τῶν δίσκων τῆς μουσικῆς μου νὰ διεκδίκη.

Διὰ τὴν διάθεσιν τῶν δίσκων δυνατὸν ὑπάρχοντες ὀργανισμοὶ διαθέσεως νὰ τεθοῦν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου, ὅ ὁ κύριος Μαρούδας εἶναι ἐξουσιοδοτημένος ἐπίσης νὰ διοργανώση ἰδικόν του δίκτυον διαθέσεως.

Ὑπογραφή
(Θεοδωράκης)

Τὸ ὡς ἄνω πληρεξούσιον
μὲ αὐτὸ πιστοποιεῖται

Ὑπογραφή

Ἀναστάσιος Τρίκος

Δικηγόρος.

Mikis Thedorakis Paris, den ----.

[illegible] ----

V o l l m a c h t !

Hiermit bevollmächtige ich Herrn Jannis M a r o u d a s wohnhaft Hannover, Nordfelder-Reihe 6 für mich alle Verhandlungen zur Herstellung und den Vertrieb von Schallplatten meiner Kompositionen mit Firmen und Einzelpersonen zu führen.

Für den Vertrieb der Schallplatten können bestehende Vertriebsorganisationen in Anspruch genommen werden,bezw. ist Herr M a r o u d a s auch befugt eine eigene Vertriebsorganisation aufzubauen.

....
(Theodorakis)

Obige Vollmacht wird hiermit
beglaubigt:

....
(Anastasios Trikas)
Rechtsanwalt Paris, den

Mikis Thedorakis Paris, den

V o l l m a c h t !

Hiermit bevollmächtige ich Herrn Jannis M a r o u d a s wohnhaft Hannover, Nordfelder-Reihe 6 für mich alle Verhandlungen zur Herstellung und den Vertrieb von Schallplatten meiner Kompositionen mit Firmen und Einzelpersonen zu führen.
Für den Vertrieb der Schallplatten können bestehende Vertriebsorganisationen in Anspruch genommen werden, bezw. ist Herr M a r o u d a s auch befugt eine eigene Vertriebsorganisation aufzubauen.

....
(Theodorakis)

Obige Vollmacht wird hiermit beglaubigt:

....
(Anastasios Trikas)
Rechtsanwalt , Paris, den

Johann Maroudas

3 Hannover τῇ 9 Μαΐου 1971.
Nordfelder Reihe 6
Telefon (0511) 2 22 46

Dresdner Bank Hannover
Kto.-Nr. 1 363 979
Postscheck Hannover
Kto.-Nr. 286 969

Ἀγαπητέ κύριε Θεοδωράκη!
Ἀγαπητή κυρία Τρίκα!

Σχετικά μέ τό θέμα τῶν δίσκων, διά τήν καλλίτερον ἐξέλιξιν τῶν διαπραγματεύσεών μου σᾶς παρακαλῶ γιά τά ἑξῆς:

Ἀποστείλατέ μου ἐάν δυνατόν ἀμέσως μίαν ἐξουσιοδότησιν δίδοντές μου τό δικαίωμα συνομιλιῶν διά λογαριασμόν σας εἰς Γερμανίαν, συμπληρωματικῶς ἐπίσης ὑπό τύπον ἐπιστολῆς σας πρός ἐμέ νά μέ καθιστᾶτε ὡς μόνον ἁρμόδιον ἐπί τοῦ θέματος εἰς Γερμανίαν, διά ἕνα χρονικόν διάστημα καί μόνον ἐάν ἔχω θετικόν ἀποτέλεσμα εἰς τάς συνομιλίας μου.
Τά ὡς ἄνω τυπικά, σκοπόν ἔχουν ὄχι δέσμευσιν, ἀλλά σκοπός τοῦ μέν πρώτου εἶναι νά ἀποδεικνύω τάς σχέσεις καί διαθέσεις τῶν δύο μας ἐπισήμως εἰς τάς ἐπιχειρήσεις ἐπαφῆς μου, τοῦ δευτέρου σκοπός ν' ἀποκτήσω ἰσχύν εἰς τάς προσυνομιλίας διά τήν ἐξασφάλισιν τῶν τυχόν ἀπαιτουμένων κεφαλαίων ἐκ τραπέζης ἤ ἄλλης πηγῆς, τό ὁποῖον κεφάλαιον κατά τάς νεωτέρας προβλέψεις καί τῶν συνεργατῶν μου θά πρέπει ἐνδεχομένως νά ἀνέρχεται ἀπό 100 τουλάχιστον ἕως 500 χιλ. γερμανικά μάρκα = περίπου 4 ἑκ/μα ἑλληνικάς δραχμάς ἀρχικῶς, διά μίαν αὐτοτελῆ τοποθέτησιν τῶν δίσκων εἰς τήν ἀγοράν.

Εἰς τά κείμενα τά ὁποῖα συνημμένως σᾶς ἀποστέλλω ἔχετε ἀπόλυτον ἐλευθερίαν ἀλλαγῶν διασκευάσεως κατά τήν ἐπιθυμίαν σας καί μπορεῖτε νά τά θεωρῆτε ὡς προσχέδια ἤ μουσικά.
Ἡ γλῶσσα διασκευάσεως δυνατόν γερμανική ἤ γαλλική ἤ καί εἰς δύο.
Ἐπιτρέψατέ μου νά ἐπαναλάβω ὅτι κατά πρῶτον ἐνδιαφέρον καί ἐπιθυμίαν ἔχω νά εὕρω τόν καλύτερον τρόπον καί ἀποτελεσματικώτερον διά τήν διάδοσιν τοῦ δίσκου σας ὡς ἐπίσης καί οἰκονομικῶς συμφέρον καί διά τούς δύο μας ἐξ ἴσου εὔφορον.
Ἐκτός τούτου προσωπικῶς εἶμαι ἕνας ἐκ τῶν παλαιοτέρων φίλων τῆς μουσικῆς σας, ἀπό τόν καιρό ὅπου ἡ μουσική σας διεδίδετο μόνον εἰ νότες καί ὄχι ἀκόμα εἰ δίσκους. Αὐτό θά πρέπει νά εἶναι πρό 10 ἐτῶν μέ τήν κιθάρα ἀναχωρήσεως ἀπό τήν πατρίδα.

Διά τίς περαιτέρω ἐνέργειές μου θά σᾶς ἐπικοινωνῶ κατά τό δυνατόν, ἕως ὅτου γίνει ὥριμος νά συναντηθοῦμε προσωπικῶς.

Μέ φιλικούς χαιρετισμούς

Γιάννης Μαρούδας.

Μίκης Θεοδωράκης Παρίσι τὴν - - -

Κύριον
Γιάννη Μαρούδα
3 Ἀννόβερον
Nordfelder Reihe 6

Ἀγαπητέ κύριε Μαρούδα!

Διὰ τῆς παρούσης σᾶς δίδω τὴν ἐξασφάλισιν, ὅτι ἐσεῖς μόνος δι' ἐμέ διαπραγματεύεσθε μέ ἐπιχειρήσεις δίσκων ἐκ τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως Γερμανίας ὀφείλετε νά διεξαγάγετε μέ σκοπόν τήν παραγωγήν τῶν δίσκων τῆς μουσικῆς μου.
Ἐκτός τούτου ὀφείλετε μόνος διαπραγματεύσεις νά διεξαγάγετε μέ ὀργανισμούς διαθέσεως δίσκων μέ σκοπόν διαθέσεως αὐτῶν τῶν δίσκων.
Ἐάν ἀναγκαῖον ὀφείλετε ἐσεῖς ἐπίσης τυχόν ἕνα ἰδικόν σας δίκτυον διαθέσεως διά τήν διάθεσιν τῶν δίσκων μου νά ὀργανώσετε.
Αὐτή ἡ ἐξασφάλισις ἰσχύει πρός τό παρόν γιά 6 μῆνες μέ συγχρόνως ἀποτέλεσμα θετικόν

Μέ φιλικούς χαιρετισμούς
Δικός σας

Μίκης Θεοδωράκης

Mikis T h e o d o r a k i s   Paris,den _ _ _

μάρτιος _ _ _ _ _

Herrn
Jannis M a r o u d a s
3 H a n n o v e r
Nordfelder-Reihe 6

Lieber Herr M a r o u d a s !

Hiermit gebe ich Ihnen die Zusicherung, daß Sie allein für mich Verhandlungen mit Schallplattenfirmen in der Bundesrepublik Deutschland führen sollen zum Zwecke der Herstellung von Schallplatten mit meinen Kompositionen.
Ausserdem sollen Sie allein Verhandlungen führen mit Schallplatten-Vertriebsorganisationen zum Zwecke des Vertriebs dieser Schallplatten.
Wenn erforderlich sollen Sie auch allein evtl. eine eigene Vertriebsorganisation zum Vertrieb meiner Schallplatten aufbauen.
Diese Zusicherung gilt zunächst für 6 Monate bei gleichzeitigem Erfolg.

Mit freundlichen Grüßen

Ihr

....
(Mikis Theodorakis)

48

Mikis T h e o d o r a k i s   Paris,den

Herrn
Jannis M a r o u d a s
3 H a n n o v e r
Nordfelder-Reihe 6

Lieber Herr M a r o u d a s !

Hiermit gebe ich Ihnen die Zusicherung, daß Sie allein für mich Verhandlungen mit Schallplattenfirmen in der Bundesrepublik Deutschland führen sollen zum Zwecke der Herstellung von Schallplatten mit meinen Kompositionen.
Ausserdem sollen Sie allein Verhandlungen führen mit Schallplatten-Vertriebsorganisationen zum Zwecke des Vertriebs dieser Schallplatten.
Wenn erforderlich sollen Sie auch allein evtl. eine eigene Vertriebsorganisation zum Vertrieb meiner Schallplatten aufbauen.
Diese Zusicherung gilt zunächst für 6 Monate bei gleichzeitigem Erfolg.

Mit freundlichen Grüßen

Ihr

....
(Mikis Theodorakis)

26.6.71

ΠΑΝΩ ΣΤΙΣ "ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ" ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ ΚΟΜΕΠ ΤΗΣ 26.6.71

I.'Η Συνταχτική 'Επιτροπή τῆς ΚΟΜΕΠ μοῦ ἔστειλε τίς "παρατηρήσεις" αὐτές πάνω στό ἄρθρο μου "'Αντιδιχτατορική καί ἐσωκομματική πάλη", ὕστερ'ἀπό δέκα μῆνες καί μετά τό γράμμα, πού ἀπηύθυνε πρός ὁλόκληρη τή σύνταξη τῆς ΚΟΜΕΠ στίς 19.6.71.

2. Στίς "παρατηρήσεις" της δέ θεώρησε καθόλου ὑποχρεωμένο τόν ἑαυτό της (τάχα νά τό νομίζει αὐτό σύμφωνο μέ τίς ἀποφάσεις καί τό "πνεῦμα" τῆς Έκτακτης 'Ολομέλειας;) νά δώσει κάποια ἐξήγηση στά ζητήματα,πού ἔθετα στό παραπάνω γράμμα μου.Συγκεκριμένα μέ τό γράμμα μου αὐτό:

α) θεωροῦσα <u>ὁλότελα ἀδικαιολόγητη</u> ὄχι μόνο τή <u>νέα</u> ἀναβολή (πού μοῦ εἶχε ἀνακοινωθεῖ στίς 14.6.71 ἀπό τόν ὑπεύθυνο τῆς ΚΟΜΕΠ, σ.Γ. Κρητικό),ἀλλά καί τή μεγάλη καθυστέρηση(10 μῆνες) πού εἶχε σημειωθεῖ γιά τή δημοσίευση καί τοῦ ἄρθρου μου αὐτοῦ (ὅπως καί προηγούμενου ἄρθρου μου) χωρίς νά μοῦ ἔχει δοθεῖ καμμιά ἐξήγηση.

β)'Επεσήμανε τόν κίνδυνο ἡ (ὀλιγομελής ~~καί~~ ὅλο-ὅλο 3 ἄτομα) <u>συνταχτική ἐπιτροπή</u> νά μεταβληθεῖ σέ κομματικό "ὑπερόργανο",καί νά περνάει δική της γραμμή,ἀκόμα καί μέ <u>μόνη</u> τήν τακτική τῆς "ἐπίσπευσης" ἤ τῆς "παρέλκυσης" ἤ τῆς "μή δημοσίευσης"καθόλου τῶν ἄρθρων πού στέλνονται στήν ΚΟΜΕΠ (σάν ὄργανο τοῦ κόμματος καί ὄχι μιᾶς ὁρισμένης ἐπιτροπῆς) σέ μιά περίοδο πού εἶναι ὑπό κρίση <u>καί</u> ἡ γραμμή <u>καί</u> ἡ ἴδια ἡ ἡγεσία τοῦ κόμματος.

2. Θεωρῶ α) πέρα γιά πέρα ἀβάσιμη καί αὐθαίρετη τήν ἐπιχειρηματολογία τῆς συνταχτικῆς 'Επιτροπῆς τῆς ΚΟΜΕΠ,μέ τήν ὁποία προσπαθεῖ (χωρίς νά τό πετυχαίνει βέβαια),νά "θεμελιώσει","διάσταση γνωμῶν τοῦ ἀρθρογράφου πρός ἐκτιμήσεις,πού περιέχονται στά ἐπίσημα κομματικά ντοκουμέντα, γιά νά "αἰτιολογήσει" τήν "ἀπόφασή"της νά μή δημοσιευτεῖ τό ἄρθρο μου στό κύριο μέρος τῆς ΚΟΜΕΠ.

β) 'Απαράδεκτη κομματικά τήν "ἀπόφασή" της "νά συνοδεύσει" τή δημοσίευση τοῦ ἄρθρου μου στό "Βῆμα συζήτησης" μέ μιά "σημείωσή της",πού "νά ἐφιστᾶ (!!) τήν προσοχή τῶν ἀναγνωστῶν στό ὅτι ὁ ἀρθρογράφος δέν ἀποδεικνύει τίς κριτικές του παρατηρήσεις κλπ".

Στήν πρώτη περίπτωση ἡ 'Επιτροπή,ἀναγορεύοντας τόν ἑαυτό της σέ κάτοχο καί αὐθεντικό ἑρμηνευτή τῶν κομματικῶν κειμένων καί τῆς κομματικῆς ἀλήθειας,παραποιεῖ τό περιεχόμενο καί τό νόημα τοῦ ἄρθρου γιά νά "ἀποδείξει" τήν ἀντίθεση πρός τίς ἀποφάσεις καί τό πνεῦμα τῆς "Εκτακτης 'Ολομέλειας".

Στή δεύτερη περίπτωση,μετατρέποντας τά στελέχη καί τά μέλη τοῦ κόμματος πού ἐπί τρία χρόνια τώρα προβληματίζονται πάνω στή δραματική κατάσταση τοῦ κόμματος καί τοῦ κινήματος σέ ἁπλοῦς "ἀναγνῶστες" προσφέρεται αὐτόκλητη νά τούς ποδογητέσει στήν ἀναζήτηση τῆς ἀλήθειας καί νά τούς "προστατεύσει" ἀπό τόν κίνδυνο παραπλάνησής τους ἀπό τόν ἀρθρογράφο.

3. Στίς "παρατηρήσεις" ἀντανακλᾶται μιά μεθοδολογία πού ἔρχεται σέ ἀντίθεση μέ τήν κατεύθυνση πού δόθηκε ἀπό τήν Εκτακτη 'Ολομέλεια σχετικά μέ τόν τρόπο πού πρέπει νά διεξαχθεῖ ἡ ἐσωκομματική συζήτηση στή σημερινή κατάσταση κρίσης τοῦ κόμματος.Βασικό στοιχεῖο τοῦ τρόπου αὐτοῦ εἶναι ὄχι μόνο νά ἐκφράσουν ἐλεύθερα τή γνώμη τους τά στελέχη τοῦ κόμματος, ἀλλά καί νά ἀφεθοῦν ἐλεύθερα νά κρίνουν "<u>ἀνεπηρέαστα</u>", τίς γνῶμες τῶν ἄλλων στελεχῶν καί μελῶν τοῦ κόμματος.

4. Στήν ἐσωκομματική συζήτηση πού ὀργάνωσε ἡ ΚΕ(καί ὄχι ἡ συνταχτική 'Επιτροπή τῆς ΚΟΜΕΠ),σάν μιά ἀδήριτη κομματική ἀνάγκη, ἡ Συνταχτική 'Επιτροπή τῆς ΚΟΜΕΠ δέν ἔχει καμιά ἁρμοδιότητα νά ἐπεμβαίνει σέ κάθε ἄρθρο μέ δικές της "ἑρμηνεῖες" τῶν ἄρθρων πού στέλνονται στήν ΚΟΜΕΠ ἤ μέ χαρακτηρισμούς καί ἐτικέττες(σάν τή σημείωση πού ἔκρινε ὅτι ἔπρεπε νά προτάξει στό ἄρθρο μου.Τό δικαίωμα τῆς ΚΟΜΕΠ εἶναι νά παίρνει κι'αὐτή μέρος στή συζήτηση μέ ἄρθρα, σημειώματα κλπ. πάνω στήν οὐσία τῶν ἐσωκομματικῶν προβλημάτων ἤ νά ὀργανώνει μέ δική της πρωτοβουλία συζητήσεις πάνω σέ συγκεκριμένα θέματα.'Αλλοιῶς ἡ ΚΟΜΕΠ ἀπό ὄργανο τοῦ κόμματος καί τῆς ΚΕ θά μετατρέπονταν σέ ὄργανο τῆς "Συνταχτικῆς ἐπιτροπῆς".

5. Τό "βασικό", "ἐπιχείρημα" τῆς Συνταχτικῆς 'Επιτροπῆς ὅτι "ὑπάρχει διάσταση γνωμῶν τοῦ ἀρθρογράφου πρός ἐκτιμήσεις πού περιέχονται σέ ἐπίσημα κομματικά κείμενα" εἶναι ὅτι " τό γενικό(;)πνεῦμα τοῦ ἄρθρου <u>διαποτίζεται</u> ἀπό τή σκέψη ὅτι ἡ βασική αἰτία τῆς κρίσης στό κόμμα εἶναι τό ἀνώμαλο ἐσωκομματικό καθεστώς".'Ο ἰσχυρισμός αὐτός τῆς Συνταχτικῆς 'Επιτροπῆς εἶναι τόσο γενικό καί ἀόριστο(ὅσο καί ἀβάσιμο) πού εἶναι ἀδύνατο"νά ἀντικρουστεῖ;Πάντως

ἕνα πρᾶγμα δείχνει καθαρά: ὅτι ἡ συνταχτική 'Επιτροπή δέν κατανόησε τό θέμα τοῦ ἄρθρου καί συγχέει τό "ἐσωκομματικό καθεστώς" καί τήν "ἐσωτερική πλευρά" τοῦ (ἑνιαίου) ἀγωνιστικοῦ καθήκοντος, πού ὀρθώνεται μπροστά σέ κάθε κομμουνιστικό κόμμα(καί ὅταν δέν βρίσκεται σέ κρίση,) σέ διάκριση καί ἀντιδιαστολή ἀπό τήν ἐξωτερική πλευρά τοῦ ἴδιου (ἑνιαίου) ἀγωνιστικοῦ καθήκοντος. Στό ἄρθρο τονίζεται πολύ καθαρά ὅτι ἡ ἐξωτερική πλευρά περιλαβαίνει τήν πάλη κάθε κόμματος (ἐπομένως καί τοῦ ΚΚΕ) πρός τά ἔξω, πρός τόν ἀντίπαλο, καί τήν δουλειά του (ἰδεολογική, πολιτική καί ὀργανωτική) στήν ἐργατική τάξη καί τό λαό. 'Ενῶ ἡ ἐσωτερική πλευρά (καί ὄχι ἁπλῶς μόνο τό ἐσωκομματικό καθεστώς)περιλαβαίνει τήν πάλη τοῦ κόμματος μέσα στούς ἴδιους τούς κόλπους του, τήν δουλιά γιά τή χάραξη καί τήν ἐπεξεργασία τῆς γραμμῆς του, ὅλη τήν ἰδεολογική, πολιτική καί ὀργανωτική δουλιά μέσα στίς γραμμές του, μαζί βέβαια καί τήν πάλη γιά ὁμαλό ἐσωκομματικό καθεστώς, γιά σεβασμό τῶν κανόνων ἐσωτερικῆς ζωῆς καί λειτουργίας.

Αὐτό τό θέμα ἐξετάζεται στό ἄρθρο καί ὄχι οἱ αἰτίες τῆς κρίσης, ὅπως ἰσχυρίζεται ἡ Συντ. 'Επ. τῆς ΚΟΜΕΠ, ἡ ὁποία προσδίδει ἰδιαίτερη σημασία, δέν καθορίζει αὐτή ὅμως μόνη τήν ἐσωτερική πλευρά τοῦ ἀγωνιστικοῦ καθήκοντος, πού ὀρθώνονται μπροστά σέ κάθε κομμουνιστικό κόμμα καί ὅταν ἀκόμα αὐτό δέ, βρίσκεται σέ κρίση.

6. 'Η σύγχυση τῆς Συνταχτικῆς 'Επιτροπῆς, γιά τήν ὁποία κάνω λόγο παραπάνω) φαίνεται καθαρά στά συγκεκριμένα (ὑποτίθεται τά πιό "ἰσχυρά"-στήν πράξη τόσο ἀναιμικά) "ἐπιχειρήματα" τά ὁποία ἐπικαλεῖται γιά νά ἀποδείξει τόν ἰσχυρισμό της: α)"Ειδικότερα -ἀναφέρεται στίς νέες παρατηρήσεις- τό πνεῦμα αὐτό(ὅτι δηλαδή "βασική αἰτία τῆς κρίσης εἶναι τό ἀνώμαλο καθεστώς) διατυπώνεται στή σελίδα 7 τοῦ ἄρθρου, ὅπου λέγεται ὅτι " ὅλη ἡ πορεία τοῦ κόμματος ἐξαρτιέται ἀπό τήν ὀρθή λύση τῶν ζητημάτων ἐσωτερικῆς ζωῆς καί λειτουργίας τοῦ κόμματος".

'Αλλά πρῶτο' στό σημεῖο αὐτό τοῦ ἄρθρου δέ γίνεται λόγος γιά τίς αἰτίες τῆς κρίσης. Δεύτερο' ἡ λέξη "πορεία"- πού αλοιώνει τό ἄρθρο στό σημεῖο αὐτό- δέν ὑπάρχει στό κείμενο τοῦ ἄρθρου. 'Αποτελεῖ προσθήκη τῆς συνταχτικῆς ἐπιτροπῆς. Τρίτο' ἡ παράγραφος, στήν ὁποία ἀναφέρεται η συνταχτική ἐπιτροπή ἀρχίζει ὡς ἑξῆς: " ἤ γιά νά τό ποῦμε ἀλλοιῶς". 'Ο καθένας ὅμως ξέρει ὅτι στήν ἑλληνική γλῶσσα μέ αὐτόν τόν τρόπο "γενικεύεται ἤ ἐπεξηγεῖται" μιά ἔννοια, πού

έχει ήδη διατυπωθεί σέ προηγούμενη παράγραφο. Όποιος, λοιπόν, διαβάσει τήν παράγραφο αύτή, σέ συσχετισμό μέ τήν άμέσως προηγούμενη παράγραφο, είναι εύκολο νά καταλάβει πόσο άνεδαφική είναι ή παρατήρηση αύτή τής συνταχτικής έπιτροπής. (Μέ τήν εύκαιρία προτείνευ νά προστεθούν, χωρίς καμμιά άλλαγή, καί οί άμέσως προηγούμενες σειρές πού μόνο γιά λόγους συντομίας έχουν διαγραφεί).

β. Στό έπιχείρημα αύτό ή συνταχτική έπιτροπή προσθέτει σάν "ένδειξη" τήν ύποσημείωση τού άρθρου στή σελ. II, όπου λέγεται: "Είναι ένα βασικό πρόβλημα, πού ξεπερνάει όμως τά πλαίσια τού άρθρου αύτού νά καταδειχθεί ή σχέση άνάμεσα στό έσωτερικό καθεστώς καί τήν πολιτική γραμμή συγκεκριμένα στό ΚΚΕ". Άπό πού, άραγε, προκύπτει άπό τή σημείωση αύτή ότι "ή βασική αίτία τής κρίσης είναι τό έσωκομματικό καθεστώς, όπως ισχυρίζεται ή Συνταχτική Έπιτροπή; Ή ύποσημείωση δέν καταδείχνει ποιά είναι ή σχέση (άν δηλαδή βασική αίτία είναι τό καθεστώς ή πολιτική γραμμή). άπλώς ύποδείχνει ότι είναι ένα βασικό πρόβλημα νά καταδειχθεί ή σχέση αύτή συγκεκριμένα στό ΚΚΕ. Άλλά μιά έπιστημονική μελέτη τών σχέσεων αύτών θά μπορούσε νά καταλήξει καί στό συμπέρασμα ότι "βασική αίτία είναι ή πολιτική γραμμή" καί στό συμπέρασμα ότι είναι τό έσωκομματικό καθέστώς ή καί στό συμπέρασμα ότι ύπάρχει άλληλεξάρτηση άνάμεσα στούς δυό αύτούς παράγοντες.

γ. Ή Συνταχτική Έπιτροπή παραπέμπει στή σελίδα IO τού άρθρου όπου λέγεται: "Ούτε καί σήμερα δηλαδή τό "ΠΓ" καί ή "ΚΕ" δέν άποφασίζουν "ότι τό καθήκον μιάς ήγεσίας, (άρα καί ή εύθύνη) δέν είναι νά "χτυπάει" άλλά μέ τή δουλιά της νά μήν άφήνει νά δημιουργούνται όππορτουνιστικές όμάδες". Καί ή Συνταχτική Έπιτροπή "συμπεραίνει":

" Ή διατύπωσή αύτή, άνεξάρτητα άπό τά εισαγωγικά, πού θέτει σέ ώρισμένες λέξεις, προδίδει μιά άντίληψη τού άρθρογράφου, πού έρχεται σέ άντίθεση μέ τήν έκτίμηση τής Έκτακτης Όλομέλειας γιά τό ότι ήγεσία -χωρίς εισαγωγικά στόν άρθρογράφο- καί τί εύθύνη- έπίσης χωρίς εισαγωγικά- έχει ή όμάδα Κολιγιάννη, τήν όποία, λίγο παρακάτω στή σελ. IO τή θέτει σέ εισαγωγικά". Στό σημείο αύτό ή συνταχτική έπιτροπή στήν όρμή της νά άποδείξει τή διάσταση γνωμών τού άρθρου μέ τίς άποφάσεις τής όλομέλειας έπεσε σέ πλήρη σύγχυση: πρώτο ότι στό πρώτο μέρος τής παραγράφου αύτής ό άρθρογράφος ειρωνεύεται τό "ΠΓ" καί τήν "ΚΕ" δέν είναι άνάγκη νά έπεξηγηθεί γιά όσους ξέρουν ελληνικά. δεύτερο: Στό άρθρο γίνεται άναφορά στήν περίφημη "αύτοκριτική" πού κάνει ή "όμάδα Κολιγιάννη" στίς θέσεις της γιά τό συνέδριο όπου άναγνωρίζει σάν "μοναδική" εύθύνη τής ήγεσίας ότι

δέν χτύπησε νωρίτερα τούς ὀπορτουνιστές". Εἶναι φανερό ὅτι ἐδῶ δέν πρόκειται γιά τήν ὁμάδα Κολιγιάννη, ἀλλά γιά τήν πρίν ἀπό τήν διχτατορία ἑνιαία ἡγεσία (= ΠΓ καί ΚΕ) τοῦ ΚΕ, χωρίς εἰσαγωγικά. Πληροφορῶ, μέ τήν εὐκαιρία τή Συνταχτική 'Επιτροπή, ὅτι τήν παρατήρηση αὐτή στόν Κολιγιάννη τήν ἔκαμε ὁ ἀρθρογράφος σέ συνεδρίαση τοῦ ΠΓ, πολύ πρίν τή διάσπαση, καθώς καί στήν ὁμιλία του στή 12η ὁλομέλεια τῆς ΚΕ πρίν τή διάσπαση, πρᾶγμα πού δείχνει ὅτι μέ τή λέξη "ηγεσία" ὑπονοεῖται ὄχι η ὁμάδα Κολιγιάννη, ἀλλά ἡ ΕΝΙΑΙΑ ΗΓΕΣΙΑ τοῦ ΚΚΕ, πού ὑπῆρχε πρίν τή διάσπαση, πού φυσικά ἔχει τό καθῆκον καί τήν εὐθύνη νά προλαβαίνει μέ τή δουλιά τή δημιουργία ὀπορτουνιστικῶν ὁμάδων καί ὄχι ἁπλῶς "νά χτυπάει" τίς ὁμάδες...'Αποτελεῖ διανοητικό τραγέλαφο τό νά ἀντιπαρατίθεται, ἡ θέση αὐτή τοῦ ἄρθρου μέ τίς διαπιστώσεις τῆς 'Ολομέλειας "ὅτι ἡ ὁμάδα Κολιγιάννη δέν ἔχει καταστατικό καί ἠθικό δικαίωμα νά ἐκπροσωπεῖ τό ΚΚΕ καί ὅτι "τά ἔργα τῆς ὁμάδας Κολιγιάννη δείχνουν τήν ἀπόφασή της νά ὁδηγήσει τή διάσπαση ὡς τίς ἔσχατες συνέπειές της νά ἀποκοπεῖ ἀπό τόν κορμό τοῦ ΚΚΕ".

δ. "Μιά πρόσθετη ἔνδειξη γιά τίς ἀντιλήψεις τοῦ ἀρθρογράφου (ἡ προσθήκη εἶναι χειρόγραφη στίς δακτυλογραφημένες "παρατηρήσεις τῆς συνταχτικῆς 'Επιτροπῆς) εἶναι ὁ τίτλος τοῦ ἄρθρου περί ἐσωκομματικῆς πάλης, δεδομένου ὅτι η ὁμάδα Κολιγιάννη δέν ἀνήκει στό ΚΚΕ. Τί θά πεῖ πάλι αὐτό; 'Επειδή ἡ ὁμάδα Κολιγιάννη δέν "ἀνήκει" στό ΚΚΕ δέν γίνεται ἤ δέν πρέπει νά γίνεται στίς γραμμές του πάλη ἐνάντια στήν ὁμάδα Κολιγιάννη πού στήν οὐσία πρόκειται πάλη ἐνάντια στά ἀρνητικά φαινόμενα πού ὑπάρχουν (καί ὑπάρχουν) στό ΚΚΕ καί πού ἡ ὁμάδα Κολιγιάννη ἁπλῶς "προσωποποιεῖ"; Μ'ἀκριβῶς ἐπειδή η ὁμάδα Κολιγιάννη "δέν ἀνήκει στό ΚΚΕ" γίνεται λόγος γιά "ἐσωκομματική πάλη" γιά τά προβλήματα καί τή δουλιά πολιτική, ἰδεολογική, ὀργανωτική πού πρέπει νά ἀναπτύσσεται στούς κόλπους τοῦ ΚΚΕ.

7. 'Η συνταχτική 'Επιτροπή "συγκατατίθεται" τελικά νά δημοσιευτεῖ τό ἄρθρο στό "Βῆμα συζήτησης". Κάτω ὅμως ἀπό τά "καυδιανά δίκρανα" τῆς Συνταχτικῆς 'Επιτροπῆς. Συγκεκριμένα ἡ Συνταχτική 'Επιτροπή "ἀποφαίνεται:" 'Η δημοσίευση τοῦ ἄρθρου ὀφείλει νά συνοδευτεῖ ἀπό μιά σημείωση τῆς σύνταξης, πού νά ἐφιστᾶ τήν προσοχή τῶν ἀναγνωστῶν ὅτι ὁ ἀρθρογράφος δέν ἀποδεικνύει τίς κριτικές του παρατηρήσεις καί ἀπό τήν ἄποψη αὐτή δέν ἐντάσσεται στήν ἀνάγκη ὁ σημερινός ἐσωκομματικός διάλογος νά προβάλλει καθαρά καί σταράτα ὅλες τίς ἀπόψεις καί αὐτές πού συμπίπτουν καί αὐτές πού ἀντιπαραβάλλονται.

α) 'Από ποῦ ὅμως ἀπορρέει, καί τί σημαίνει αὐτό τό ἀπρόσωπο ρῆμα "ὀφείλει" στό ὁποῖο η Συνταχτική 'Επιτροπή ἐπιχειρεῖ νά ἀντλήσει τό "δικαίωμα" νά κολλήσει στήν προμετωπίδα τοῦ ἄρθρου τή σημείωση

(= ἐτικέττα)ὅτι "δέν ἀποδεικνύονται οἱ παρατηρήσεις: Καί γιατί ἄραγε,δέν "ὀφείλει" ἡ συνταχτική ἐπιτροπή νά ἀφήσει στούς ἀναγνῶστες νά κρίνουν μόνοι τους,ἀφοῦ ἔχουν κι αὐτοί μυαλό,ἄν ἀποδεικνύονται ἤ ὄχι οἱ κριτικές παρατηρήσεις τοῦ ἀρθρογράφου; Ἡ ἀπάντηση αὐτή ἰσχύει μόνο γιά τό ἄρθρο αὐτό;"Επειτα, γεννιέται τό ἐρώτημα;Τό κριτήριο αὐτό εἶναι γενικό ἤ ἰσχύει μόνο γιά τό ἄρθρο αὐτό; Μήπως ἔχει τή γνώμη ὅτι τά ἄρθρα πού ἔχει δημοσιεύσει ὡς τώρα ἡ ΚΟΜΕΠ "τεκμηριώνουν"τίς θέσεις τους;"Αν ἔχει αὐτή τή γνώμη, ἄς τήν πεῖ καθαρά γιά νά τῆς ἀποδείξω πόσο μακρυά εἶναι ἀπό τήν πραγματικότητα.

8. "Ας πάρουμε τώρα μιά-μιά τίς παρατηρήσεις τῆς Συνταχτικῆς Ἐπιτροπῆς: α) "Στή σελ. 8 ὁ ἀρθρογράφος λέει: "Οἱ συνθῆκες στίς ὁποῖες ζοῦμε ἀπαιτοῦν ἀντικειμενικά (καί ἀπό μιά ἄποψη κάνουν δυνατή) μιά νέα ἀνάπτυξη καί πρόοδο τοῦ κινήματος καί τοῦ κόμματος. Αὐτό εἶναι ἀληθινό. Καί εἶναι τό βασικό.Καί αὐτός θά πρέπει νά εἶναι ὁ ἄξονας τῆς δουλιᾶς μας. Γιά νά ἐπιτευχθεῖ ὅμως αὐτό,δέν πρέπει νά κρύβουμε τίς δυσκολίες, τόσο γιά νά καταλάβουμε καλά περί τίνος πρόκειται, ὅσο καί γιά νά κάνουμε καλά αὐτό πού πρέπει νά γίνει. Χρειάζεται νά λέγονται τά πράγματα καθαρά στούς κομμουνιστές καί στούς ἐργάτες, πού προτιμοῦν τό σταράτο λόγο καί ὅλα αὐτά εἶναι διαφορετικά ἀπό τα μισόλογα, καί τα μασημένα λόγια,πού σέ "προφυλλάσσουν" μέν ἀπό τό νά ἐκτεθεῖς, δέ σημαίνουν ὅμως ἀντιμετώπιση τοῦ προβλήματος".

Στό σημεῖο αὐτό ὁ ἀρθρογράφος θέτει ὅλα αὐτά τά ζητήματα,ἀλλά δέν ἐξηγεῖ τί εἶναι αὐτό πού κρύβουμε, τί δέ-λέγεται καθαρά στούς κομμουνιστές, ποιά εἶναι τά μισόλογα, ποιός, ἀπό ποιόν καί γιά ποιό λόγο προφυλλάσσεται ἤ ἐκτίθεται καί ἔτσι ὁ ἀναγνώστης δέν καταλαβαίνει περί τίνος πρόκειται καί ποιό εἶναι αὐτό πού πρέπει νά γίνει

Ἀπό τά παραπάνω βγαίνει ὅτι εἶναι πραγματικά ἀνάγκη νά ξεδιαλυθοῦν μερικά τά πράγματα ὄχι ὅμως γιά τούς "ἀναγνῶστες" ἀλλά γιά τήν ἴδια τή συνταχτική Ἐπιτροπή.

"Ποιός τά λέει"; "Ενα μέλος τῆς ΚΕ." "Ἀπό ποιά σκοπιά;" Ἐφ' ὅσον πρόκειται γιά ζητήματα καθοδηγητικῆς δουλιᾶς,ἀπό τή σκοπιά τοῦ ἀνώτατου καθοδηγητικοῦ ὀργάνου,πού εἶναι ἡ ΚΕ. Ὁ ἀρθρογράφος θέτει ὅλα τά ζητήματα ὅπως ἰσχυρίζεται ἡ Συνταχτική Ἐπιτροπή; "Οχι. θέτει <u>ἕνα βασικό ζήτημα:</u> τή στάση πού πρέπει νά κρατάει ἡ καθοδήγηση (= ἡ ΚΕ) μπροστά στίς δυσκολίες καί ἀπέναντι στούς κομ-

μουνιστές καί στούς έργάτες.'Ο άρθρογρ'αφος δέ θέλει στό άρθρο αύτό νά κάμει κριτική γιά τό τί γίνεται ή γιά τό τί έχει γίνει,(όπότε καί θά έξέθετε καί συγκεκριμένα παραδείγματα πού κάθε άλλο παραλεί-πουν.Αύτή τή δουλιά τήν έχει κάμει ήδη σέ έκτεταμένο σημείωμα πρός τά μέλη τής ΚΕ .' 'Εδώ θέτει μόνο τό πρόβλημα τού πώς πρέπει ν'άντιμετωπίζεται αύτό τό ζήτημα ή άλλοιώς ποιά μέθοδος πρέπει νά άκολουθείται άπό τό άνώτατο καθοδηγητικό όργανο. Γι'αύτό καί δέν θεωρεί άναγκαίο νά παραθέσει παραδείγματα."Οσον άφορά τήν άνησυχία τής συνταχτικής έπιτροπής ότι ό "άναγνώστης" δέ θά καταλάβει περί τίνος πρόκειται καί τί είναι αύτό πού πρέει νά γίνει, είναι όλότελα άδικαιολόγητη.'Ο άναγνώστης θά καταλάβει πολύ καλά ότι έχει νά περιμένει νά τού λέγονται άπό τήν ΚΕ τά πράγματα καθαρά καί ότι καί ό ίδιος πρέπει νά άπαιτεί νά τού λέγονται τά πράγματα καθαρά, πράγμα πού είναι καί δική"του" έκφρασμένη μέ ποικίλους τρόπους άποψη καί τοποθέτηση.Καί αύτό είναι άρκετό γιά τόν άρθρογράφο,άν δεοντολογικά άντιμετωπίζονται έτσι τά ζητήματα.Τώρα, άν λύνονταν έτσι τά ζητήματα καί ώς τά τώρα. Τόσο τό καλύτερο.'Η μόνη ζημιά είναι ότι ό άναγνώστης θά καταλογίσει στόν άρθρογράφο ότι έγραφε κάτι πού δέν χρειάζονταν.Καί ή Συνταχτική 'Επιτροπή δέν έχει νά...χάσει τίποτα άπό τό κύρος της.

β)"Στή σελίδα 10 ό άρθρογράφος μέμφεται όλους μας,όταν διατυπώνει ότι...άπό άλλο δρόμο καταλήγουμε ούσιαστικά πάλι στή μέθοδο τών έξιλαστηρίων θυμάτων". Δέν παραθέτει όμως κανένα συγκεκριμένο στοιχείο γιά νά τεκμηριώσει τή γνώμη του".

'Η συνταχτική 'Επιτροπή άποσπάνωντας τή φράση αύτή άπό τό κείμενο τήν κάνει άκατανόητη.'Αλλά τό νόημα είναι πολύ καθαρό καί πολύ διαφορετικό άπό αύτό πού παρουσιάζει ή συνταχτική νά τό "κρίνει" κατόπιν. Στό άρθρο γράφεται συγκεκριμένα:"'Αλλά καί στό χώρο τό δικό μας (πού θά πεί στόν άντικολογιαννικό) δέ λείπει ή τάση όλα νά έξηγηθούν μέ μιά άλλη όμάδα, τήν όμάδα Κολιγιάννη". Τίμημα κι'έδώ: θάνατος στήν όμάδα Κολιγιάννη, γιά νά πάνε τά πράγματα καλά."Ετσι άπό άλλο δρόμο ούσιαστικά καταλήγουμε πάλι στή μέθοδο τών έξιλαστηρίων θυμάτων."'Από δώ βγαίνει καθαρά τί θέλει νά πεί ό άρθρογράφος: πρώτο ότι ύπάρχει καί στό χώρο τό δικό μας μιά τέτια τάση. Αύτή είναι μιά διαπίστωση πού ό άρθρογράφος δέ νομίζει ότι χρειάζεται νά τήν άποδείξει,γιατί δέν είναι μόνο δική του διαπίστωση."Οποιος δέν τή δέχεται-όπως π.χ. ή συνταχτική έπιτροπή -άς τήν άντικρούσει μέ ένα άρθρο ή σημείωμά της. Δεύτερο: ό άρθρογράφος δέν μέμφεται όλους μας, όπως ίσχυρίζεται ή συνταχτική έπιτροπή,άλλά τούς φορείς καί έκφραστές τής τάσης αύτής. Τό πρώτο πληθυντικό πρόσωπο πού χρησιμοποιεί είναι μόνο τρόπος έκφρασης.'Αναφέρεται σέ όσους έχουν ή έκφράζουν τήν τάση αύτή, τούς όποί-

ους καί ἀφορᾶ ἡ "μομφή" (κατά τήν ἔκφραση τῆς συνταχτικῆς ἐπιτροπῆς). 'Εκεῖνο πού θέλει νά τονίσει ὁ ἀρθρογράφος εἶναι ὅτι μιά τέτοια μεθοδολογία καταλήγει στόν ἴδιο παρανομαστή. Καί αὐτό εἶναι πολύ καθαρό.

γ."Στήν ἴδια σελίδα ὁ ἀρθρογράφος, ἀφοῦ μιλάει γιά ἀδυναμίες, ἐλλείψεις,ἀνεπάρκειες τοῦ ΚΚΕ στό σύνολό τους(Δηλαδή κάτ'αὐτόν καί στήν ὁμάδα Κολιγιάννη καί σέ μᾶς, ἐπεξηγεῖ ὅτι πρόκειται καί γι'αὐτό πού λέμε δογματική καί σεχταριστική νοοτροπία καί παράβαση ἀρχῶν καί παραγκώνιση στελεχῶν καί παραγοντισμός καί οἰκογενειακότητες κλπ. Οἱ σοβαρότατες αὐτές ἐπικρίσεις καί πάλι δέν ἀποδεικνύονται μέ τήν παράθεση γεγονότων".

'Η περίληψη τῆς παραγράφου αὐτῆς τοῦ ἄρθρου, ὅπως γίνεται ἀπό τή συνταχτική ἐπιτροπή, ἀλλοιώνει πέρα γιά πέρα τό νόημά της,πού εἶναι πολύ καθαρό: Νά ἀποκαλυφθοῦν τά ἀρνητικά φαινόμενα στό ΚΚΕ καί οἱ ρίζες τους στό παρελθόν. Τά ἀρνητικά αὐτά φαινόμενα προσωποποιοῦνται μέν στήν ὁμάδα Κολιγιάννη σήμερα, ἀλλά μιά πού στό παρελθόν ἀποτελοῦσαν κοινές ἀδυναμίες τοῦ ΚΚΕ στό σύνολό του, δέ σημαίνει ὅτι δέν υπάρχουν καί στούς κομμουνιστές (τά στελέχη καί τά μέλη τοῦ ΚΚΕ),πού τώρα συσπειρώθηκαν γύρω ἀπό τήν ΚΕ, γιατί τέτοιου εἴδους ἀδυναμίες, ἀνεπάρκειες κλπ. δέν ἀποβάλλονται ἀπό τά κόμματα καί ἀπό τούς κομμουνιστές μέ τήν ἴδια εὐκολία πού ἀποβάλλει τό φίδι τό "πουκάμισό "του ἤ οἱ Χριστιανοί τόν Σατανᾶ μέ τό βάφτισμα.

δ)"Στή σελίδα 12, ὁ ἀρθρογράφος, ὑπόςμορφή πλάγιας ἐρώτησης, διατυπώνει τήν ἄποψη ὅτι οἱ ἐνέργειες τῆς ΚΕ ἔχουν παραταξιακό πνεῦμα.'Επίσης καί δῶ δέν ἐξηγεῖ ποῦ, σέ ποιά δεδομένα βασίζει τήν ἄποψή του αὐτή".

"Οποιος ὅμως διαβάσει τό κείμενο προσεχτικά,βγάζει ἄλλο συμπέρασμα ἀπό αὐτό πού βγάζει ἡ συνταχτική ἐπιτροπή. Στό κείμενο τονίζεται ὅτι δέν πρέπει νά περιοριστοῦμε (= ἡ ΚΕ) μόνο στήν κριτική ἐξέταση τῶν ἀδυναμιῶν τοῦ παρελθόντος καί πιό συγκεκριμένα τῆς δράσης τῆς ὁμάδας(μιά δουλιά πού ἔπρεπε νά γίνει καί μάλιστα σέ μεγαλύτερη ἔκταση καί πιό συστηματικά. Πρέπει νά ἐξετάσουμε αὐτοκριτικ'α σέ πιό βαθμό, σέ ἀντιδιαστολή μέ τήν ὁμάδα, πραγματοποιεῖται ἡ ἀλλαγή πού θέλησαν οἱ κομμουνιστές, σέ τί βαθμό οἱ ἐνέργειες τῆς ΚΕ εἶναι ἀπαλλαγμένες ἀπό παραταξιακό πνεῦμα, σέ πιό βαθμό μέ τό ζωντανό παράδειγμα σεβασμοῦ τῶν ἀρχῶν τοῦ κόμματος δημιουργεῖται ἡ πεποίθηση στά στελέχη καί στά μέλη τοῦ κόμματος ὅτι υπάρχουν οἱ ἄξιοι φορεῖς αὐτῆς τῆς ἀλλαγῆς κλπ.'Από τό κείμενο βγαίνει ὅτι ὁ ἀρθρογράφος ὑπογραμμίζει τήν ἀνάγκη τρία χρόνια μετά τήν διάσπαση νά ἐξεταστεῖ ἡ δουλιά τῆς ΚΕ αὐτοκριτικά καί νά βγεῖ ἕνα συγκεκριμένο συμπέρασμα σέ πιό

βαθμὸ οἱ ἐνέργειές της(= τῆς ΚΕ) εἶναι ἀπαλλαγμένες ἀπὸ τὸ παραταξιακὸ πνεῦμα, ποὺ παρεισφρέίει καὶ ὅταν ἀκόμα εἶναι ξορκισμένο μὲ τὸν ἀπήγανο....

ε)"Στὴ σελ. Ι3 ὁ ἀρθρογράφος λέει: "θὰ εἴμασταν ἔξω ἀπὸ τὰ πράγματα,ἂν δὲ βλέπαμε τοὺς κινδύνους ποὺ ἀπειλοῦν τὴν ἀλλαγὴ ἀπὸ τὴ διείσδυση στὶς γραμμὲς τῆς 'Αριστερᾶς μὲ τὸ πρόσχημα τοῦ μὴ κομφορμισμοῦ ἑνὸς οὐσιαστικοῦ κομφορμισμοῦ πρὸς κάλπικε καὶ συκοφαντικὲς σὲ βάρος τοῦ διεθνοῦς κινήματος θέσεις..."Στὸ σοβαρότατο αὐτὸ ζήτημα ὁ ἀρθρογράφος δὲν παραθέτει στοιχεῖα γιὰ νὰ ἀποδείξει ποιὲς εἶναι οἱ κάλπικες καὶ οἱ συκοφαντικὲς θέσεις.Τὸ πράγμα ἀπαιτεῖ ἀπόλυτη σαφήνεια, δεδομένου ὅτι καὶ ἀπὸ τὴν ἡγεσία τοῦ κόμματός μας ἔχουν διατυπωθεῖ κατὰ καιροὺς κριτικ'ες θέσεις γιὰ τὴ στάση πολλῶν κομμάτων ἀπέναντι στὴν ἐσωκομματική μας κρίση καὶ ἀπέναντι στὸ διχτατορικὸ καθεστὼς στὴ χώρα μας." κανεὶς ἀντικειμενικὸς "ἀναγνώστης" δὲ θὰ κάμει τὸ μπέρδεμα,ποὺ κάνει ἐδῶ η συνταχτικὴ ἐπιτροπὴ ἀνάμεσα στὴν ηγεσία τοῦ ΚΚΕ καὶ "τὶς γραμμὲς [illegible] τοῦ ΚΚΕ,ἀλλὰ τῆς 'Αριστερᾶς",ὅπως ἐπίσης ἀνάμεσα στὶς "κάλπικες καὶ συκοφαντικὲς θέσεις", καὶ τὴν κριτικὴ πρὸς τὰ κόμματα γιὰ τὴ στάση τους ἀπέναντι στὴν ἐσωκομματική μας κρίση καὶ γιὰ τὴ σχέση τους ἀπέναντι στὸ διχτατορικό.

Ε/ Τὸ πρῶτο πού ἔχω νὰ παρατηρήσω εἶναι ὅτι, ἡ Συντ. Επ. κάνει, κάθε φορὰ [illegible] τρόπο [illegible] [illegible]

στ)"Στὴν ἴδια σελίδα ὁ ἀρθρογράφος ἰσχυρίζεται ὅτι δὲν διαφαίνεται καμμιὰ διαφορὰ στὴν κατεύθυνση καὶ στὴν πραχτικὴ τῆς ὁμάδας Κολιγιάννη ἀπὸ τὴ μιὰ καὶ τῆς ΚΕ (ἐσωτερικοῦ) ἀπὸ τὴν ἄλλη.Καὶ πάλι ὅμως δὲν κάνει τὸν κόπο ν'ἀποδείξει τὸν ἰσχυρισμὸ αὐτό. "'Αλλά,πρὶν γράψει τὴν παρατήρηση αὐτή,η Συνταχτικὴ 'Επιτροπὴ θὰ ἔπρεπε νὰ κάνει ἡ ἴδια τὸν κόπο νὰ διαβάσει πιὸ προσεχτικὰ τὴν παράγραφο αὐτή."Αν ἔκαμνε αὐτὸν τὸν κόπο, τότε θὰ ἔβλεπε πολὺ καθαρὰ πόσο λαθεμένη εἶναι ἡ παρατήρησή της αὐτή.Γιατὶ ὁ ἀρθρογράφος,ἀφοῦ τονίζει στὴν παράγραφο αὐτή, ὅτι θὰ ἦταν ἀνεδαφικὸ νὰ περιμένει κανεὶς νὰ πραγματοποιηθοῦν τὰ τόσο σοβαρὰ καθήκοντα σχετικὰ μὲ τὴν ἐσωτερικὴ ἀλλαγὴ στὸ ΚΚΕ ἀπὸ τὴ μιὰ μέρα στὴν ἄλλη, ὑπογραμμίζει τὴν ἀνάγκη(ποὺ εἶναι καὶ ἀπαίτηση τῶν στελεχῶν καὶ τῶν μελῶν τοῦ κόμματος) νὰ βλέπουν στὴν ἀναπόφευχτη σύγκριση ποὺ γίνεται ἀνάμεσα στὴ δράση τῆς ὁμάδας Κολιγιάννη καὶ τῆς ΚΕ (ἐσωτερικοῦ) διαφορὰ στὴ πράξη ἂς εἶναι αὐτὴ ἡ διαφορὰ πολὺ μικρὴ (γιατὶ θὰ ἦταν σημαντική, ἀπὸ τὴν ἄποψη,ποὺ ἐξετάζονται τὰ πράγματα ἐδῶ,,ἐφ'ὅσον γίνεται [illegible] πρὸς τὴν πορεία ποὺ ἔχει χαράξει ἡ "Εκτακτη 'Ολομέ-

βαθμό οἱ ἐνέργειές της(= τῆς ΚΕ) εἶναι ἀποκλειστικές ἀπό τό παρασκήνιο καί κρυφές, πού παρεισφρέει καί ὅταν ἀκόμα εἶναι ξορκισμένο μέ τόν ἀφορισμό....

ε)"Στή σελ. 13 ὁ ἀρθρογράφος λέει: "θά εἴχαμε ἐξ [illegible] πράγματα,ἄν δέ βλέπαμε τούς κινδύνους πού ἀπειλοῦν τήν ἀλλαγή ἀπό τή διείσδυση στίς γραμμές τῆς 'Αριστερᾶς μέ τό [illegible] τοῦ μή κομφορμισμοῦ ἑνός φιλοσοφικοῦ κομφορμισμοῦ πρός [illegible] καί συκοφαντικές σέ βάρος τοῦ διεθνοῦς κινήματος θέσεις..."Στό σοβαρότατο αὐτό ζήτημα ὁ ἀρθρογράφος δέν παραθέτει στοιχεῖα γιά νά ἀποδείξει ποιές εἶναι οἱ κάλπικες καί οἱ συκοφαντικές θέσεις.Τό κρύψιμο ἀπαιτεῖ ἀπόλυτη σαφήνεια, δεδομένου ὅτι καί ἀπό τήν ἡγεσία τοῦ κόμματός μας ἔχουν διατυπωθεῖ κατά καιρούς κριτικές θέσεις γιά τή στάση πολλῶν κομμάτων ἀπέναντι στήν ἐσωκομματική μας κρίση καί ἀπέναντι στή δικτατορική κατάσταση στή χώρα μας."[deleted] κανείς ἀντικειμενικός "ἀναγνώστης" δέ θά κρίνει τό μπέρδεμα,πού κάνει ἐδῶ ἡ συνταχτική ἐπιτροπή ἀνάμεσα στήν ἡγεσία τοῦ ΚΚΕ καί "τίς γραμμές [illegible] τοῦ ΚΚΕ,ἀλλά τῆς 'Αριστερᾶς",ὅπως ἐπίσης ἀνάμεσα στίς "κάλπικες καί συκοφαντικές θέσεις", καί τήν κριτική πρός τά κόμματα γιά τή στάση τους ἀπέναντι στήν ἐσωκομματική μας κρίση καί γιά τή στάση τους ἀπέναντι στό δικτατορικό.

[illegible]

στ)"Στήν ἴδια σελίδα ὁ ἀρθρογράφος ἰσχυρίζεται ὅτι δέν διαφωνεῖ καμμιά διαφορά στήν κατεύθυνση καί στήν πρακτική τῆς ὁμάδας Κολιγιάννη ἀπό τή μιά καί τῆς ΚΕ (ἐσωτερικοῦ) ἀπό τήν ἄλλη.Καί πάλι ὅμως δέν κάνει τόν κόπο ν'ἀποδείξει τόν ἰσχυρισμό αὐτό. "'Αλλά,πρῶν γράφει τήν παράγραφο αὐτή,ἡ Συνταχτική 'Επιτροπή θά ἔπρεπε νά κάνει ἡ ἴδια τόν κόπο νά διαβάσει πιό προσεχτικά τήν παράγραφο αὐτή."Ἄν ἔκαμνε αὐτόν τόν κόπο, τότε θά ἔβλεπε πολύ καθαρά πόσο λαθεμένη εἶναι ἡ παρατήρησή της αὐτή.Γιατί ὁ ἀρθρογράφος,ἀφοῦ τονίζει στήν παράγραφο αὐτή, ὅτι θά ἦταν ἀνεδαφικό νά περιμένει κανείς νά πραγματοποιηθοῦν τά τόσο σοβαρά καθήκοντα σχετικά μέ τήν ἐσωτερική ἀλλαγή στό ΚΚΕ ἀπό τή μιά μέρα στήν ἄλλη, ὑπογραμμίζει τήν ἀνάγκη(πού εἶναι καί ἀπαίτηση τῶν στελεχῶν καί τῶν μελῶν τοῦ κόμματος) νά βλέπουν στήν ἀναπόφευχτη σύγκριση πού γίνεται ἀνάμεσα στή δράση τῆς ὁμάδας Κολιγιάννη καί τῆς ΚΕ (ἐσωτερικοῦ) διαφορά στή πράξη. Ἄς εἶναι αὐτή ἡ διαφορά πολύ μικρή (γιατί θά ἦταν [illegible] ἀπό τήν ἄποψη,πού ἐξετάζονται τά πράγματα ἐδῶ,,ἐφ'ὅσον γίνεται [illegible] πρός τήν πορεία πού ἔχει χαράξει ἡ "Ἐπίσημη" ὁμάδα-

λεια).Γιά νά είναι πιό κατανοητή ή θέση αύτή τοῦ ἀρθρογράφου καί στήν συνταχτική ἐπιτροπή τῆς ΚΟΜΕΠ θά μποροῦσε νά τῆς δοθεῖ τό παράδειγμα τῆς ἴδιας τῆς δικῆς της δράσης, σάν Συνταχτικῆς''Επιτροπῆς. Όσοι σύντροφοι π.χ. ἔχουν δουλέψει στή Συνταχτική 'Επιτροπή τοῦ "Νέου Κόσμου" καί δουλεύουν καί σήμερα στήν ΚΟΜΕΠ κάνουν(καί χωρίς νά τό θέλουν)σύγκριση ἀνάμεσα στίς δυό δραστηριότητες:"Αν οἱ σύντροφοι αὐτοί καταλήγουν ὅτι στά δυό χρόνια ζωῆς τῆς ΚΟΜΕΠ ὑπῆρξε στήν πράξη καλά ὀργανωμένη σύνταξη τῆς ΚΟΜΕΠ,πού δούλεψε συλλογικά, πού ἔδειξε σεβασμό ἀπέναντι στούς συνεργάτες, πού ὀργάνωσε καλά τή συζήτηση ἀπό τίς στῆλες της,τότε ἡ σύγκριση θά καταλήγει θετικά ὑπέρ τῆς ΚΕ(τοῦ ἐσωτερικοῦ): "Αν τυχόν ὅμως ὑπάρξουν σύντρόφοι πού στή σύγκριση αὐτή θά βροῦν ὅτι η σύνταξη τῆς ΚΟΜΕΠ δέ λειτούργησε οὔτε στοιχειώδικα,ὅτι δέν ἔδειξε καμμιά συνέπεια ἀπέναντι στούς ἀναγνῶστες,ὅτι ἔκαμε διάκριση στήν προβολή τῶν ἄρθρων κλπ., τότε ἡ σύγκριση θά εἶναι σέ βάρος τῆς ΚΕ καί ΚΟΜΕΠ καί ἄν ἀκόμα ἡ Συντ. 'Επιτροπή μέ τά γραφτά της κατηγορεῖ δέκα φορές τήν ὁμάδα τοῦ Κολιγιάννη γιά ἔλλειψη συλλογικότητας κλπ. Καί στήν κομματική δραστηριότητα περισσότερο ἀπό κάθε ἄλλη δραστηριότητα τό ἀποφασιστικό εἶναι ὄχι τά παχειά λόγια,ἀλλά τά ἔργα καί ἡ πράξη. Τό γενικό συμπέρασμα πού βγαίνει ἀπό ὅλα τά παραπάνω εἶναι ὅτι ἡ Συντ. 'Επιτροπή τῆς ΚΟΜΕΠ μέ τή ταχτική της καί ἀπέναντι στό ἄρθρο αὐτό ἀδικαιολόγητης παρέλκυσης τῆς δημοσίευσής του σχεδόν ἐπί ἕνα τώρα χρόνο), ἐνῶ ἔχει ἐπισπεύσει τή δημοσίευση ἄλλων ἄρθρων ἐπιβεβαίωσε: α)Τήν ἀναγκαιότητα ἑνός τέτιου ἄρθρου, καθώς καί τίς κριτικές παρατηρήσεις τοῦ ἀρθρογράφου, γιά τήν ἐκδήλωση "ἀρνητικῶν φαινομένων- καί ὄχι λίγων καί οὔτε ἀσημάντων-καί στό χῶρο τό δικό μας.

β)τήν ἐπισήμανση πού γίνεται στό γράμμα μου τῆς 19.6.71 ὅτι ἡ Συνταχτική 'Επιτροπή τῆς ΚΟΜΕΠ ἐφαρμόζει μιά ταχτική πού/στήν πράξη εἶναι ἀσυμβίβαστη μέ τό νόημα τοῦ διαχωρισμοῦ τῶν εὐθυνῶν ἀπό τήν ὁμάδα Κολιγιάννη καθώς καί μέ τίς κατευθύνσεις καί τίς ἀποφάσεις τῆς ΚΕ, σχετικά μέ τόν τρόπο πού πρέπει νά διεξαχθεῖ ἡ συζήτηση πάνω στά πολιτικά καί τά ἐσωκομματικά ζητήματα στίς σημερινές συνθῆκες κρίσης τοῦ κόμματος καί ὀργάνωσης ἀντιπροσωπευτικοῦ σώματος, καί ὅτι πάει νά μετατραπεῖ σέ ἕνα ὑπερόργανο,πού μέ τήν κάθε φορά παρέμβαση της στά κείμενα ἐπειδή κρατάει στά χέρια της τό περιοδικό, θά δίδει δική της κατεύθυνση στή συζήτηση καί νά περνάει δική της γραμμή, ἐμφανίζοντάς της σάν γραμμή τῆς "Εκτακτης 'Ολομέλειας. Καί ὁ κίνδυνος αὐτός εἶναι σοβαρός, γιατί ἡ συνταχτική ἐπιτροπή δέ δεσμεύε-

ται ἀπό καμμιά συγκεκριμένη ἀπόφαση κανενός ὀργάνου καί ἐπί δυόμιση τώρα χρόνια δέν ἔγινε οὔτε μιά ἔστω στοιχειώδης ἔκθεση τῆς δουλιᾶς τῆς ΚΟΜΕΠ στήν ΚΕ, πού εἶναι καί τό ἁρμόδιο ὄργανο γιά τόν προσανατολισμό, τή φυσιογνωμία καί τόν τρόπο δουλιᾶς καί ὀργάνωσης ἀπό τίς στῆλες τῆς τῆς ἐσωκομματικῆς συζήτησης.

δ)Τή λαθεμένη μεθοδολογία τῆς Συνταχτικῆς 'Επιτροπῆς τῆς ΚΟΜΕΠ νά μήν ἀφήνει τά στελέχη καί τά μέλη τοῦ κόμματος καί νά ἐκφράσουν τίς γνῶμες τους,ἀλλά καί νά κρίνουν τίς γνῶμες τῶν ἄλλων ἐλεύθερα καί ἔξω ἀπό κάθε ἐπηρεασμό(μέ τήν προσφυγή σέ χαρακτηρισμούς καί ἐτικέττες ἀντί γιά τή θετική συμμετοχή στή συζήτηση μέ ἄρθρα καί μέ σημειώματά της. 'Η ζωτική ἀνάγκη τοῦ κόμματος καί τοῦ κινήματος εἶναι οἱ γνῶμες καί οἱ κρίσεις τῶν στελεχῶν καί τῶν μελῶν τοῦ κόμματος νά μήν παιρνοῦν ἀπό τά "καυδιανά" δίκρανα καί τή "λογοκρισία" κανενός ὀργάνου ἤ 'Επιτροπῆς οὔτε ἑπομένως, καί τῆς Συνταχτικῆς 'Επιτροπῆς τῆς ΚΟΜΕΠ.Καί ἀπό τήν ἄποψη αὐτή θεωρῶ ὁλότελα ἀδικαιολόγητη καί αὐθαίρετη τήν καθυστέρηση τῆς δημοσίευσης τοῦ ἄρθρου μου μέ τόν τίτλο: "'Αντιδιχτατορική καί ἐσωκομματική πάλη.

31.7.71 Ζ.Ζωγράφος

BULLETIN
The Modern Greek Studies Association

VOLUME 3 — NO. 1 JUNE 1971

Cambridge Symposium Reaffirms MGSA Prospects and Principles

The second International Symposium of the Modern Greek Studies Association, to commemorate the 150th Anniversary of the Greek War of Independence, took place at Harvard's Fogg Art Museum in Cambridge during the weekend of May 7-9, 1971. More than 300 participants registered for the symposium and social events; the lectures dealing with the important aspects of the Revolution were invariably well attended. Each day's sessions ran with utter smoothness thanks to the marvelous organization of the Chairman of the Local Committee, Prof. Lily Macrakis and her 20 devoted assistants. On arrival, participants were handed individual folders with their name tags, tickets for the events they had asked to attend, the brochure covering the events, a pad for notes and a useful map of Cambridge. Members of the committee were always on hand throughout the sessions to serve coffee and answer questions.

Professor Walter Kaiser, Chairman of the Department of Comparative Literature at Harvard University, which was the host for the Symposium, set the tone in his opening remarks. "Those of us who desire so strongly to enter Greece from the outside, to learn whatever we can about this country, to participate as much as we can in its past, owe a special debt of gratitude to your organization. For it is no secret that until quite recently, it has been very difficult to learn anything about post-classical Greece in this country. . . . This very conference is one of the greatest signs of hope for the future of Modern Greek studies in America, and I have been impressed by both the fact that your speakers come from colleges and universities all over the country, and by the wide range of topics which are scheduled for discussion."

Rhigas Pheraios by Mystakidis.
(Courtesy of TETRADIO TOU RHIGA)

Even as Profesor Kaiser emphasized the optimistic future in front of the MGSA, he also reminded the audience "that it is a particularly Greek perception that the past and present are one, that the present is illuminated by the past, . . . that as you meet now to consider an event of world-wide importance that took place 150 years ago, . . . as you consider that 'ancient monument,' I would bid you also remember 'the present grief.' The noble cry of Rhigas Pheraios,

Καλύτερα μιᾶς ὥρας ἐλεύθερη ζωή,
παρὰ σαράντα χρόνων σκλαβιὰ καὶ φυλακή,

rings as true, and alas with as much pertinence this morning as it did when it was written almost two centuries ago. . . . If there is one phrase which might govern your deliberations here this week-end, I hope it may be the profound observation made many years ago by George Seferis: 'history is not what is dead, but what is living.' "

The papers delivered over the course of the three days did indeed emphasize the living nature of history. As President Keeley pointed out in his concluding remarks at the final session, the papers were characterized by two essential qualities: a high degree of professionalism, and a commitment to the search for truth. For this the Chairman of the Symposium, John Anton, and his committee, John Petropulos and Peter Topping cannot be commended too highly. The scholars delivering the papers were uniformly devoted to facts which could be substantiated rather than the promulgation of myth, propaganda, or cliché. Inevitably, however, the open investigation of history raises questions concerning the present.

These questions appeared on several occasions during the Symposium, at both the formal and informal meetings, sometimes to the distress of one or another of the various factions present. Since the formal meet-

(Continued on page 3)

NOTES ON THE MEETINGS OF THE EXECUTIVE COMMITTEE
December 27, 1970 and May 6, 1971

A. The final meeting of the Executive Committee for 1970 took place on December 27th at 1:00 p.m. at the home of Julia Loomis in New York. Present were: Anton, Decavalles, Kazazis, Keeley, Layton, Macrakis, Nicolopoulos, Petropulos, Topping, Tsangadas, and Loomis as editor of the BULLETIN. Bien, Gianos, and Trypanis were unable to attend.

1. It was decided that all current officers were to resign, and that after the four new members had been elected to the Executive Committee at the Business Meeting that evening, the President should be re-elected for the sake of continuity. It was also decided that the Vice-President should be the Chairman for the next Symposium, the Treasurer should take on the functions of membership chairman, and the Secretary be the same as the editor of the BULLETIN.

2. Various decisions were made concerning the Cambridge Symposium, publicity, fees, and the publication sub-committee.

3. The President reported on the financial situation. (See page 12 under Business Meeting.)

The meeting adjourned at 5:00 p.m. in order for the members to get to the Business Meeting at the Hotel Americana on time.

B. The first meeting of the Executive Committee in 1971 took place at 8:00 p.m. at the Harvard Faculty Club on Thursday, May 6, 1971. The same persons as above were present, Bien and Trypanis being unable to attend.

It was decided that:

1. Subscriptions for *Modern Greek Writers* should be solicited in the June BULLETIN. (See form opposite on page 3.) On the basis of returns from this solicitation, the Executive Committee will decide at its fall meeting whether to commit the MGSA to a guaranteed number of copies, thus insuring a 20% discount.

2. The sub-committee for the publication of the Cambridge Symposium Papers, Anton, Petropulos, and Topping, should get the manuscripts ready for a publisher as soon as possible. Possible houses mentioned were Harvard University Press, Princeton University Press, and State University at Albany.

3. A journal was vital to keep alive the interest in the Modern Greek Studies Association and to promulgate its wide variety of disciplines. It was proposed that if Cambridge University Press votes to accept the MGSA in its formation of a new Journal of Byzantine and Modern Greek Studies, (a) Bien and Topping be designated the MGSA representatives on the editorial board, (b) the President be empowered to raise membership dues to cover the cost of the Journal as follows: Regular Members, $15.00; Associate Members (who will *not* receive the Journal), $10.00; Student Members (who will receive the Journal), $7.50; (c) the MGSA be prepared to commit itself to a guaranteed purchase of 200 copies. The President was authorized to devote his fund-raising efforts to soliciting a subsidy for the Journal in order to guarantee its existence.

4. The Vice-President should pursue the question of a third symposium, although he was warned that because of finances it would have to be on a less formal scale. It was suggested that it be open to unsolicited papers which would then be reviewed by an appointed subcommittee. The emphasis should be on contemporary Greek culture as seen from various perspectives, including the social sciences. After lengthy discussion the meeting adjourned at 11:30 p.m.

MGSA BULLETIN—*Modern Greek Studies Association*. Office at 185 Nassau Street, Princeton University, Princeton, New Jersey 08540. Executive Committee: John P. Anton, Professor of Philosophy, Dept. of Philosophy, Emory University, Atlanta, Georgia 30322; Peter Bien, Associate Professor of English, Dartmouth College, Hanover, New Hampshire 03755; Andonis Decavalles, Professor of Comparative Literature, Fairleigh Dickinson University, Madison, New Jersey 07940; Kostas Kazazis, Center for Balkan and Slavic Studies, University of Chicago, 1150 E. 59th Street, Chicago, Illinois 60637; Edmund Keeley, *President*, Professor of English, Director of Creative Arts Program, Princeton University, Princeton, New Jersey 08540; Mrs. Evro Layton, *Bibliographer*, 4 Johns Road, Setauket, Long Island, New York 11785; Julia W. Loomis, *Secretary-Editor* of the BULLETIN, Assistant Professor, Dept. of Classical and Oriental Languages, Queens College of the City University of New York, Flushing, New York 11367; Lily Macrakis, *Treasurer*, Professor of History, Regis College, Weston, Massachusetts 02193; John Nicolopoulos, Lecturer in History and Sociology, State University of New York at Albany 12203; John Petropulos, *Vice-President*, Professor of History, Amherst College, Amherst, Massachusetts 01002; Peter Topping, Taft Professor of History and Later Greek Studies, University of Cincinnati, Ohio 45221; Byron Tsangadas, Professor of History, University of South Florida, Tampa, Florida 33620; C. A. Trypanis, Professor of Greek, Dept. of Classics, University of Chicago, Illinois 60601. All correspondence regarding the BULLETIN, membership applications, inquiries should be sent to the *Secretary*.

Cambridge Symposium Reaffirms MGSA Prospects and Principles

(Continued from page 1)

ings were intended to be exploratory and scholarly, all speakers were encouraged to express their ideas freely with any emphasis they chose. Contrary to one local newspaper editorial, *no* speaker was given instructions to avoid political implications in his presentation. In fact no instructions were given of any kind, except the number of minutes available to the speaker, as is only appropriate at an open scholarly forum. At the same time the Executive Commitee felt—and President Keeley reiterated—that whatever the opinions of the individual speakers, or individual members of the association, it was important that the MGSA as an institution preserve its scholarly image by keeping it "free of any political coloring. . . . An institution is of course larger than the individuals it represents. The MGSA will survive only if it maintains its commitment to an impartial scholarly exchange of ideas and avoids becoming the agent of political objectives, however compelling these may be. To become radicalized in either extreme as an institution is to court diminished influence in the areas where we want to be most strong—the promotion of independent scholarship and high professional standards."

In addition to the scholarly proceedings there were a number of social gatherings: a luncheon at the Harvard Club on Friday, a champagne reception that evening in the charming courtyard of the Fogg Museum, given by the Helicon Society in honor of the MGSA members, several group luncheons, not to mention numerous informal gatherings on the steps of the Fogg Museum, and the MGSA Cocktail and Banquet Saturday night. This was so over-subscribed that not even the addition of a second adjoining room could accommodate all those wanting tickets. Finally there was the farewell luncheon at the Hellenic College in Brookline. At the banquet itself, a citation was presented to Professor Leften Stavrianos of Northwestern University, as "dean of historians in the field of Modern Greek in this country."

A particularly dramatic highlight of the Symposium was the presentation of Greek Shadow Theater,

(Continued on page 4)

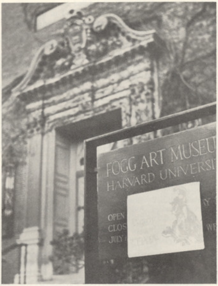

Fogg Museum.

THE PRINCETON SYMPOSIUM PAPERS

Members are urgently requested to fill out and mail the form below as soon as possible so that the Princeton University Press can give us the discount.

MODERN GREEK WRITERS

Solomos, Calvos, Matessis, Palamas, Cavafy, Kazantzakis, Seferis, Elytis

I would like to order ______ copies of this volume of Princeton Symposium papers to be published by the Princeton University Press in early 1972.

I understand that if there are sufficient prepublication orders I will receive a discount of 20% off the estimated price of $9.00.

NAME ______________ INSTITUTION ______________

MAILING ADDRESS ______________ ZIP CODE ______

Please return this form to MGSA, 185 Nassau Street, Princeton, New Jersey 08540.

Cambridge Symposium Reaffirms MGSA Prospects and Principles

(Continued from page 3)

Karaghiozes, by Panayiotis Michopoulos, specially invited by the MGSA from Athens for the occasion. Norton Hall in the Fogg Museum was filled to its capacity of 425 persons, while countless more stood in the corridor outside. Michopoulos' talents ranged from singing klephtic ballads to hissing like a dragon, a living embodiment of the Greek national spirit which, as Professor Cedric Whitman emphasized in his introductory remarks, Karaghiozes represents: "liberty loving, infinitely resourceful, resilient, and indestructable." Michopoulos not only presented the traditional *Athanasios Diakos and the Turks,* but *Alexander the Great and the Dragon.* Those who were able to remain in Cambridge Sunday afternoon also saw his premiere of Aristophanes, *Birds.*

Behind the scenes, Panayiotis Michopoulos demonstrates his puppets to Professor Cedric Whitman who is responsible for the large collection of Karaghiozes material which Harvard now possesses.

The quality of the Cambridge Symposium papers and their enthusiastic reception have encouraged the Executive Committee to seek a publisher to bring out a companion volume to the Princeton Symposium papers which will be published by the Princeton University Press in early 1972. The response in Cambridge, the addition of nearly 200 new members, also highlights the need for a journal of Byzantine and Modern Greek Studies, a project which was discussed at length by the Executive Committee. Such a journal has become the major objective of the MGSA for the year ahead.

No one can deny that the Symposium engendered a momentum which must not be abandoned. It is up to each member to carry out the MGSA's major obligation—namely the introduction of courses relating to Modern Greece in his own discipline, be it language, literature, history, dramatics, music, or the social sciences. Graduate students, as President Keeley reminded the members, must be encouraged to include Modern Greek studies in their programs. Each member connected to an educational institution must, and can, demonstrate the "relevance" of Modern Greek Studies to any curriculum. The fact that the second Symposium concluded on the high note of support for scholarship and the free exchange of ideas must be seen not only as a tribute to the purposes of the Association and to the integrity of its principles, but also as a challenge to each individual involved to convert momentary enthusiasm into a permanent reality.

BYZANTINA-METABYZANTINA

The BYZANTINA-METABYZANTINA number of the *University of Birmingham Historical Journal,* XII (2) has just been published and is available post free from The Business Manager, School of History, The University, Birmingham B15 2TT, England at $3.50 per copy (cheque or bills). The issue is partly intended to test the market for a proposed new Journal of Byzantine and Modern Greek Studies whose sponsorship by the Modern Greek Studies Association, among other bodies, is under active discussion. Your support is therefore welcomed.

CONTENTS (including two plates):

ON THE ADMINISTRATIVE BASIS OF THE BYZANTINE COINAGE, c. 400-c. 900, AND THE REFORMS OF HERACLIUS — M. F. Hendy

"SOLENARION"—THE BYZANTINE CROSSBOW? — J. F. Haldon

ICONOCLASM AND THE BYZANTINE COINAGE — P. D. Whitting

A BYZANTINE FAMILY : THE GABRADES, c. 979-c. 1653 — A. A. M. Bryer

THE COLLAPSE OF THE BYZANTINE EMPIRE IN THE TWELFTH CENTURY: A STUDY OF A MEDIEVAL ECONOMY — Judith Herrin

A BYZANTINE EMPEROR IN ENGLAND : MANUEL II' S VISIT TO LONDON IN 1400-1401 — D. M. Nicol

THE FREEDOM OF THE GREEKS IN THE COUNCIL OF FLORENCE — J. Gill, S.J.

THE TWO SULTANAS : THE CRETAN WAR (1645-1669) IN SOUTH SLAV HEROIC SONGS — A. Vincent

BENJAMIN BARKER'S *Journal of a Tour in Thrace* (1823)

A MANUSCRIPT OF CHORTATSES' "EROPHILE" IN BIRMINGHAM — A. Vincent

ORDER NOW $3.50

Membership List

PROF. ALEC ALEXANDER
Department of History
University of California
Santa Barbara, California 93106

MR. CHRISTOS ALEXOPOULOS
Lowell House I—II
Harvard University
Cambridge, Mass. 02138

MR. ATHAN. ANAGNOSTOPOULOS
188 Larch Road
Cambridge, Mass. 02138

MR. PETER ANASTOS
100 Memorial Dr.
Cambridge, Mass. 02142

PROF. GUNNAR ANDREASSON
Fiolgatan 8, 12 v.
421 41 Vastra Frolunda
Goteberg, Sweden

MISS CYNTHIA A. ANGELIDES
10 Wiget Street
Boston, Mass. 02113

PROF. JOHN P. ANTON
Department of Philosophy
Emory University
Atlanta, Georgia 30322

PROF. MICHAEL ANTONOPOULOS
Department of English
Salem State College
Salem, Mass. 01970

MISS CHRISTINE ANTONOPOULOU
220 W. 78th Street
New York, N. Y. 10024

MISS HELEN ARGALIA
65-B Dana Cam.
Harvard University
Cambridge, Mass. 02138

MR. PETROS ARGYRES
Department of Physics
Northeastern University
Boston, Mass.

DR. GEORGE S. ARGYROPOULOS
Box 4404, Catalina Station
STD Research
Pasadena, California 91106

PROF. ANN ARPAJOLU
355 Bishop Ave.
Pacific Grove, California 93950

MR. PAUL ARTEMIS
228 Eastern Avenue
Lynn, Mass. 01902

MISS MERELLA ASSMUS
2494 Whitney Avenue
Hamden, Conn. 06518

PROF. APOSTOLOS ATHANASSAKIS
Dept. of Classics
University of California
Santa Barbara, California 93106

DR. JERRY AUGUSTINOS
Dept. of History
University of Carolina
Columbia, S. C. 29208

MR. PETER BAITER
St. Mark's School
Southboro, Mass. 01772

PROF. ANASTASIUS BANDY
Dept. of Classics
University of California
Riverside, California 92502

MISS ELIZABETH C. BELCHER
125 Glezen Lane
Wayland, Mass. 01778

PROF. PANAGIS A. BENETATOS
3725 12th Street N.E. (Apt. 204)
Washington, D.C.

PROF. CHRISTOS J. BENTAS
129 Eleventh St.
Lowell, Mass. 01850

PROF. PERRY BIALOR
Department of Anthropology
Hellenic College
Brookline, Mass. 02146

PROF. CHARLES E. BIDWELL
Dept. of Linguistics
University of Pittsburgh
Pittsburgh, Pa. 15213

PROF. PETER BIEN
Dept. of English
Dartmouth College
Hanover, N.H. 03755

MRS. PETER BLACK
41 Pinckney Street (Apt. 3)
Boston, Mass. 02114

PROF. RAN BLAKE
290 Huntington Ave.
Boston, Mass.

PROF. ALAN L. BOEGEHOLD
Department of Classics
Brown University
Providence, R.I. 02906

PROF. JAMES A. BOGDAN
128 Mayfield Street
Grand Rapids, Michigan 49505

MISS MOLLIE D. BORING
21 Bowdoin Street
Cambridge, Mass. 02138

PROF. JACQUES BOUCHARD
1491 Boul. de L' Entente, ap. 13
Quebec, Canada

MISS MARINA BOUKALIS
103 Parkton Rd.
Jamaica Plains, Mass. 02130

MR. & MRS. JAMES BOULOGIANES
111 Perkins St. (Apt. 164)
Boston, Mass. 02130

MISS ANN BRADLEY
30 Athens Street
Cambridge, Mass. 02138

PROF. ANTHONY A. M. BRYER
Center for Byzantine Studies
Dumberton Oaks
1703 32nd Street N.W.
Washington, D.C. 20007

MRS. PAUL H. BUCK
9 Kirkland Place
Cambridge, Mass. 02138

MISS JULIA BUDENZ
83 Brattle Street
Cambridge, Mass. 02138

MISS VALLERIE CAIRES
2147 Russell Street (Apt. 1)
Berkeley, Calif. 94705

DR. E. S. CANELLAKIS
206 Livingston Street
New Haven, Conn. 06510

DR. NICHOLAS J. CAPOS
30 North Michigan Ave.
Chicago, Ill. 60602

DR. LOUIS P. CASSIMATIS
240 Stewart Ave.
Hubbard, Ohio 44425

DR. COSTANTINE CAVARNOS
115 Gilbert Rd.
Belmont, Mass. 02178

MISS PAULINE CHAMBERS
67 Paul Revere Rd.
Arlington, Mass. 02174

MISS SUE CHRISTOPOULOS
34 Buzzards Bay Ave.
Wareham, Mass. 02571

MR. EMMANUEL CLAPSIS
50 Goddard Ave.
Brookline, Mass. 02146

PROF. DISKIN CLAY
Dept. of Classics
Haverford College
Haverford, Pa. 19041

MISS HEATHER COLE
1 Cumberland Street
Boston, Mass.

COLLEGE YEAR IN ATHENS, INC.
Stonehedge
Lincoln, Mass. 01773

REV. DR. D. CONSTANTELOS
Hellenic College
Brookline, Mass. 02146

PROF. ELIZABETH CONSTANTINIDES
220 West 93rd Street
New York, N. Y. 10025

MRS. CHARLES COOLIDGE, JR.
200 Clifton Street
Belmont, Mass. 02178

MR. ALEX COSTE
147 Milk Street
Boston, Mass. 02110

MISS ALIKI COUDROGLOU
88 Bleecker Street
New York, N. Y. 10012

PROF. THEODORE COULOUMBIS
School of International Service
American University
Mass. & Nebraska Ave.
Washington, D.C. 20016

ATT'Y GEORGE D. COUPOUNAS
35 Singletree Road
Chestnut Hill, Mass. 02167

MRS. ALEXANDER CRANE
4 Meadow Way
Cambridge, Mass. 02138

MR. NICHOLAS CULOLIAS
45 Longwood Ave. (Apt. 707)
Brookline, Mass. 02146

PROF. AMELIA CUTTS
275 Florence Ave.
Arlington, Mass. 02174

MISS FAYE DAGLIS
22 Chauncy Street
Cambridge, Mass. 02138

PROF. RAE DALVEN
11 Fifth Ave.
New York, N. Y. 10011

MS. JAMES DAMASCUS
13 Follen Street
Cambridge, Mass. 02138

MRS. JOHN S. DANE
342 Warren Street
Brookline, Mass. 02146

MRS. MARY WYNNE DAVIS
East Street
Carlisle, Mass. 01741

MR. & MRS. ANTHONY D. DECANEA
226 Marlborough Street
Boston, Mass.

DR. DEMETRI J. DECANEAS
639 Wellesley Street
Weston, Mass. 02193

PROF. ANDONIS DECAVALLES
Dept. of Comparative Lit.
Fairleigh Dickinson University
Madison, N. J. 07940

PROF. STAVROS DELIGIORGIS
Dept. of Comparative Lit.
University of Iowa
Iowa City, Iowa 52240

MISS KATHERINE DELLAS
45 Chester Street
Allston, Mass. 02134

DR. STEVE DEMAKOPOULOS
600 West 178th Street
New York, N. Y. 10033

MISS ZOE DEMETRACOPOULOU
2 Potter Park
Cambridge, Mass. 02138

MISS ELECTRA DEMOPOULOS
Davis Hall, Wellesley College
Wellesley, Mass. 02181

MR. COSTAS DEMOS
c/o Miss Zoe Demetracopoulou
2 Potter Park
Cambridge, Mass. 02139

MRS. RAPHAEL DEMOS
56 Charilaou Trikoupi
Kifissia, Athens, Greece

MRS. FRANCES F. DICKINSON
Box 793
Wellfleet, Mass. 02667

MISS PAULA DIPERNA
1625 Mayflower Ave.
Bronx, N. Y. 10461

MISS FRANCES M. DOUGHTY
28 West 31st Street
New York, N. Y. 10001

DR. THOMAS DOULIS
35 Ash Grove
Headington
Oxford, England

PROF. STERLING DOW
Widener Library 690
Cambridge, Mass. 02138

PROF. MIRIAM DRABKIN
1027 Garrison Avenue
Teaneck, N. J. 07666

MRS. ELLY DUBINSKY
3120 Ordway Street, N.W.
Washington, D.C. 20008

DR. CONSTANTINE S. DUKAKIS
39 Russell Street
Arlington, Mass. 02174

PROF. GEORGIA ECONOMOU
1059 B Donnington Circle
Towson, Md. 21204

MISS GEORGIA EFTHYMIOPOULOU
120 Audubon Street
Cambridge, Mass. 02139

MRS. LAURENCE ELLIS
24 Francis Avenue
Cambridge, Mass. 02138

MISS ARTEMIS EMMANUEL
2500 Q Street N.W.
Washington, D.C. 20007

PROF. ANNE FARMAKIDES
Dept. of Classics
Steven Leacock Building
McGill University
Montreal 2, P.Q. Canada

FR. PHILOTHEOS FAROS
128 High Street
Newburyport, Mass. 01950

MISS MARY ANN FECZO
58-46 187th Street
Fresh Meadows, N.Y. 01365

DR. P. J. FLOROS
533 W. North Avenue
Elmhurst, Ill. 60126

MISS EUGENIA E. FOSTER
University of Cincinnati Library
Cincinnati, Ohio 45221

PROF. CHARLES A. FRAZEE
Dept. of History
California State College
Fullerton, Cal. 92631

MR. DAVID J. FREDERICKSON
188 Claremont Avenue
New York, N. Y. 10027

63

MR. KIMON FRIAR
Kallidromiou 10
Athens, Greece

MRS. ERNESTINE FRIEDL
Program in Anthropology
City University of N. Y.
33 West 42nd Street
New York, N. Y. 10036

MR. MICHAEL GALATOLA
2054 Coleman Street
Brooklyn, N. Y. 11234

MR. ARTHUR GARTAGANIS
3801 Conn. Ave. N.W. (Apt. 723)
Washington, D.C. 20008

PROF. DANIEL GEAGAN
Dept. of Classics
Dartmouth College
Hanover, N.H. 03755

PROF. DENO GEANAKOPLOS
Dept. of History
237 Hall of Graduate Studies
Yale University
New Haven, Conn. 06520

DR. COSTAS GEORAS
450 Lloyd Avenue
Providence, R.I. 02906

MRS. ARTHUR GEORGAKLIS
11 George Lane
Brookline, Mass. 02146

PROF. VLASIOS GEORGIAN
139 Clifton Street
Belmont, Mass. 02178

MR. ANESTIS GHANOTAKIS
111 Woodstock Street
Somerville, Mass. 02144

MR. GEORGE GIANNARIS
304 East 62nd Street
New York, N. Y. 10021

PROF. MARY P. GIANOS
Division of Humanities
Detroit Institute of Technology
2300 Park Avenue
Detroit, Michigan 48201

MR. ARTHUR GIGER
300 Carteret Place (Apt. 43)
Orange, N. J. 07050

MISS MARY GLINOS
Box 640 State Quad
S.U.N.Y. at Albany
Albany, N. Y. 12203

DR. MAURICE GOLDBLOOM
33 West 14th Street
New York, N. Y. 10011

MRS. EDWIN GOODENOUGH
89 Irving Street
Cambridge, Mass. 02138

MISS KATHLEEN GRAHAM
120 Melrose Street
Melrose, Mass. 02176

PROF. THEODORE C. GRAME
Dept. of Music
Wesleyan University
Middletown, Conn. 06457

MISS JUDITH R. GREEN
63 Commonwealth Road
Watertown, Mass. 02172

MISS DOROTHY GREGORY
Johnson Hall, Room 506
411 West 116th Street
New York, N. Y. 10027

MISS MARY GREGORY
116 Corlies Avenue
Pelham, N. Y. 10803

PROF. GEORGE HADGOPOULOS
and
DR. SARALYN HADGOPOULOS
200 East 27th Street (Apt. 150)
New York, N. Y. 10016

MR. JOHN HAGINAS
16 Parker Street
Cambridge, Mass. 02138

MISS LELA D. HAIDOS
126 N. Cadillac Drive
Youngstown, Ohio 44504

MR. NICK HARRIS
Grays 24
Harvard University
Cambridge, Mass. 02138

HARVARD COLLEGE LIBRARY
Serials Division
Cambridge, Mass. 02138

MR. CHRISTOS A. HASIOTIS
1640 Commonwealth Ave.
Boston, Mass.

DR. & MRS. GEORGE A. HASIOTIS
77 Pond Avenue
Brookline, Mass. 02146

DR. & MRS. GEO. HATSOPOULOS
Stonehedge
Lincoln, Mass. 01773

MISS MAREA E. HATZIOLOS
Davis Hall
Wellesley College
Wellesley, Mass. 02181

MR. & MRS. STRATIS HAVIARAS
186 Larch Road
Cambridge, Mass. 02138

HELICON
MIT Branch
P.O.Box 150
Cambridge, Mass. 02139

MISS ANASTASIA HEONIS
4 East 78th Street
New York, N. Y. 10021

MRS. BYRON HERO
30 Sutton Place
New York, N. Y. 10022

MISS MARIA S. HERREY
66 Foster Street
Cambridge, Mass. 02138

MISS LINDA HILLMAN
Box 5978
River Campus Station
Rochester, N. Y. 14627

PROF. HARRY T. HIONIDES
Athens College
P.O.B. 175
Athens, Greece

MISS MARGARITA HODGE
4200 Cathedral Ave. N.W.
Washington, D.C. 20016

MRS. MARY HOLLINSHEAD
199 Park Drive
Boston, Mass. 02215

DR. & MRS. ROBERT W. HOPKINS
120 Spring Lane
Canton, Mass. 02021

MISS KAY HORTIS
153 East 57th Street
New York, N. Y. 10022

MR. ANDREW S. HORTON
3122 Elmwood Ave. (Apt. 11)
Rochester, N. Y. 14618

PROF. FRED. W. HOUSEHOLDER
Indiana University
Dept. of Linguistics
Bloomington, Indiana 47401

MISS G. M. HUCK
95 Mt. Vernon Street
Boston College
Boston, Mass. 02167

PROF. DEMETRIUS IATRIDES
288 Prince Street
West Newton, Mass. 02165

MR. ANDREW JARVIS
31 Sherburne Ave.
P.O.Box 327
Portsmouth, N.H. 03802

PROF. BARBARA JELAVICH
Dept. of History
Ballantine Hall
Indiana University
Bloomington, Indiana 47401

MR. & MRS. FOTIS KAFATOS
88 Lakeview Ave.
Cambridge, Mass. 02138

MR. MINAS KAFATOS
108 Auburn Street
Cambridge, Mass. 02138

PROF. WALTER KAISER
Dept. of Comparative Literature
Boylston 405
Harvard University
Cambridge, Mass. 02138

MR. JAMES KALPERIS
99 Allen Avenue
Falmouth, Mass. 02540

PROF. THEODORE KALTSOUNIS
College of Education
120 Miller Hall
University of Washington
Seattle, Washington 98105

MISS ARIADNE KAPSALOPOULOU
c/o H.R.I., P.O.B. 1416
Trenton, N. J. 08607

DR. MILTIADES KARAMECHEDIS
Department of Dental Medicine
Tufts University
Boston, Mass. 02153

MISS IRENE KARAS
50 Follen Street (Apt. 6)
Cambridge, Mass. 02138

MR. ATHAN KARRAS
Studio City
California 91604

PROF. CHRISTOPHER KATOPE
514 Euclid Avenue
Sagertown, Pa. 16433

MISS SYLVIA KAY
213 East 21st Street
New York, N. Y. 10010

PROF. ANDREAS KAZAMIAS
University of Wisconsin
Department of Education
Madison, Wisconsin 53706

PROF. KOSTAS KAZAZIS
Dept. of Linguistics
University of Chicago
Chicago, Illinois 60637

PROF. EDMUND KEELEY
Creative Arts Program
Princeton University
185 Nassau Street
Princeton, N. J. 08540

MISS EMALINE KELEY
125 Glezen Lane
Wayland, Mass. 01778

MISS BELINDA KEOWN
New York Review of Books
250 West 57th Street
New York, N. Y. 10019

PROF. LOIS T. KERIMIS
Pierce College
Box 472
Athens, Greece

MRS. KATHERINE KIPREOS
"Study in Greece"
Pierce College
P.O.Box 472
Athens, Greece

PROF. DIMITRI KITSIKIS
Dept. of History
University of Ottawa
Ottawa 2, Canada

PROF. ERNST KITZINGER
7 Waterhouse Street
Cambridge, Mass. 02138

MR. TAKIS KLADAKIS
5004 Woodland Way
Annandale, Virginia 22002

PROF. BERNARD M. W. KNOX
The Center for Hellenic Studies
3100 Whitehaven Street N.W.
Washington, D.C. 20008

DR. ANGELYN A. KONUGRES
35 Singletree Rd.
Chestnut Hill, Mass. 02167

MR. EVANS KOUKIOS
Prestcott Street
Cambridge, Mass. 02138

PROF. JOHN T. A. KOUMOULIDES
Dept. of History
Ball State University
Muncie, Indiana 47306

PROF. ANGELIKI LAIOU
269 Harvard Street
Cambridge, Mass. 02138

MRS. LOUISA LAOURDAS
Ippokratous 2
Thessaloniki, Greece

DR. KONSTANTINOS LARDAS
Dept. of English
City College CUNY
New York, N. Y. 10031

MRS. EVRO LAYTON
4 Johns Road
Setauket, N. Y. 11785

MR. LAZAROS LAZARIDES
Tower Road
Lincoln, Mass. 91773

MISS MARION LAZOS
328 East 93rd Street
New York, N. Y. 10028

MR. WAYNE LEBELL
6544 15th Avenue
Montreal, Canada

MR. MICHAEL LEKAKIS
57 West 28th Street
New York, N. Y. 10001

MISS ANTIGONE P. LETSOU
650 Huntington Avenue
Boston, Mass.

PROF. MORTON P. LEVITT
Dept. of English
Temple University
Philadelphia, Pa. 19122

PROF. HARRY L. LEVY
345 East 69th Street
New York, N. Y. 10021

PROF. MICHAEL LIGGETT
Dept. of History
Boise State College
Boise, Idaho 83707

MISS DENISE LOISOU
31 Eliot Street
Medford, Mass. 02155

DR. DEAN LOMIS
112 Grey Stone Building
University of Delaware
Neark, Delaware 19711

DR. JULIA W. LOOMIS
Dept. of Classical and Oriental Languages
Queens College, CUNY
Flushing, N. Y. 11367

PROF. ALBERT B. LORD
Francis Avenue
Cambridge, Mass. 02138

MISS DROSOULA LYTRA
330 East 52nd Street
New York, N. Y. 10022

PROF. LILY MACRAKIS
24 Fieldmont Road
Belmont, Mass. 02178

MR. STAVROS MACRAKIS
24 Fieldmont Road
Belmont, Mass. 02178

MR. CHARLES MALIOTIS
53 Graybirch Park
Belmont, Mass. 02178

Miss OURANIA MALLIRIS
Barnard Hall
Radcliffe College
Cambridge, Mass. 02138

Miss EFFIE MANIATAKIS
1774 Beacon Street
Brookline, Mass. 02146

Dr. GEORGE M. MANIATIS
66 Moffat Road
Newton, Mass. 02168

Prof. GEORGE MANNERS
Georgia State University
33 Gielmer Street S.E.
Atlanta, Georgia 30303

Lt. Col. EVERETT J. MARDER
10226 Confederate Lane
Fairfax, Va. 22030

Miss PATRICIA MARINOS
109 Forrest Hill Street
Jamaica Plain, Mass.

Prof. SANFORD E. MAROVITZ &
Prof. ELEONORA D. MAROVITZ
Dept. of English
Kent State University
Kent, Ohio 44240

Miss LOUISE MARTIN
Adams B-42, Harvard University
Cambridge, Mass. 02138

Mr. PETER MARUDAS
127 Slade Avenue
Baltimore, Md. 21201

Prof. THANASI MASKALERIS
1633 Arch Street
Berkeley, California 94709

Prof. HUGH J. MASON
Dept. of Classics
University of Toronto
Toronto 181, Ontario, Canada

Prof. BYRON G. MASSIALAS
College of Education
Florida State University
Tallahassee, Florida 32306

Prof. & Mrs. BARRY MAZUR
35 Arlington Street
Cambridge, Mass. 02138

Miss LAIMDOTA MAZZARINS
30 Upland Rd. (Apt. 10)
Cambridge, Mass. 02140

Prof. E. MAXWELL
278 Park Avenue
Arlington, Mass. 02174

Mr. WILLIAM McGREW
Classics Department
University of Cincinnati
Cincinnati, Ohio 45221

Prof. EMMANUEL G. MESTHENE
61 Kirkland Street
Cambridge, Mass. 02138

Mr. TONY MILLILI
55 Perry Street
New York, N. Y. 10014

Mr. N. J. MINADAKIS
8 St. Paul Street
Cambridge, Mass. 02139

Dr. JOHN G. MINADAKIS
60 Imperial Bld. IV
Wappingers Falls, N. Y. 12590

Prof. PAUL J. MITARACHI
120 Deepwood Drive
Hamden, Conn. 06514

Prof. DIMITRI MONOS
Dept. of Sociology
University of Pennsylvania
Philadelphia, Pa. 19104

Mr. & Mrs. V. MORFOPOULOS
233 East 70th Street
New York, N. Y. 10021

Prof. MARK MORFORD
Department of Classics
Ohio State University
Columbus, Ohio 43210

Prof. V. CELIA LASCARIDES MORGAN
6 Whittier Place (Apt. 8G)
Boston, Mass.

Mr. & Mrs. P. MORPHOS
2077 Center Avenue
Fort Lee, N. J. 07024

Prof. PANUS MORPHOS
Dept. of French and Italian
Tulane University
New Orleans, Louisiana 70118

Lt.Col. WILLIAM W. MORRISON, Jr.
327 West Central Ave.
Missoula, Montana 59801

Prof. GEORGE MOUTAFAKIS
Cold Spring Road
Williamstown, Mass. 01267

Miss EUGENIA MOUZAKIS
400 West 53rd Street
New York, N. Y. 10001

Prof. CONSTANTINE MYLONAS
326 Lloyd Avenue
Providence, R. I. 02906

Prof. KOSTAS MYRSIADES
Dept. of English
West Chester State College
West Chester, Pa. 19380

Prof. & Mrs. MARK NAOUMIDES
904 S. Carle Ave.
Urbana, Ill. 61801

Prof. HELEN D. NAYAR
20 Pierce Road
Watertown, Mass. 02172

Miss MARY P. NICHOLAOU
144 Lawn Avenue
Albany, N. Y. 12204

Prof. HARRY NICKLES
Valley Queen Manor, R.D.1
Newton, Pa.

Miss MARY NICKLES
19 Crescent Place
Middletown, N. Y. 10941

Prof. JOHN NICOLOPOULOS
Social Sciences Bld. 381
SUNY at Albany
Albany, N. Y. 12203

Prof. GEORGIA NOBLE
55 Fenne Street
Cambridge, Mass. 02138

Prof. PETER NYCHIS
17 Apple Crest Road
Weston, Mass. 02193

Mrs. ELENI M. ODONI
276 Harvard Street
Cambridge, Mass. 02139

Prof. NICOLAS OIKONOMIDES
Dept. of History
University of Montreal
Montreal, Canada

Mrs. HELEN P. O'LEARY
44 Sherburn Circle
Weston, Mass. 02193

Mr. JAMES D. O'MALLEY
Dept. of Classics
Boston College
Boston, Mass. 02167

Miss NANCY RUTH OTTO
6 Locust Lane
Loudonville, N. Y. 12211

Dr. NICHOLAS PADIS
303 Lankenau Med. Bldg.
Philadelphia, Pa.

Prof. M. P. PAIDOUSSIS
Dept. of Mech. Engineering
McGill University
Montreal, Canada

Prof. N. M. PANAYOTAKIS
Center for Byzantine Studies
Dumbarton Oaks 1703-32 St. N.W.
Washington, D.C. 20007

MISS HELEN PANDELAKIS
1215 Palisade Ave.
Union City, N. J. 07087

PROF. THALIA A. PANDIRI
123 South Street
Northampton, Mass. 01060

PROF. VICTOR S. PAPACOSMA
Dept. of History
Kent State University
Kent, Ohio 44240

PROF. GEORGE PAPACOSTAS
York College of Pennsylvania
York, Pa. 17405

MR. ARISTIDES PAPADAKIS
2000 Connecticut Ave. N.W.
Washington, D.C. 20008

DR. NICHOLAS P. PAPAGEORGES
3590 Elm Avenue
Long Beach, Calif. 90807

MR. & MRS. A. PAPAGEORGIOU
6 Jameson Road
Newton, Mass. 02158

MR. MANOS PAPAGEORGOPOULOS
Penn State University
State College, Pa. 16801

MRS. ZINON PAPANASTASSIOU
38 Winchester Drive
Lexington, Mass. 02173

REV. BASIL PAPANIKOLAOU
606 Breen Drive
Champaign, Ill. 61820

DR. ARTHUR PAPAS
61 Commonwealth Avenue
Boston, Mass.

MISS LILLY PAPPAS
653 Rosewood Street
New York, N. Y. 10467

MR. D. PARRY
77 West Washington St.—Suite 1705
Chicago, Ill. 60602

MISS EUGENIA PAULOS
39-65 52nd Street (Apt. 11N)
Woodside, N. Y. 11377

MISS JOANNA PEPELASIS
Bertram Hall
53 Shepard Street
Cambridge, Mass. 02138

DR. LEONIDAS PETRAKIS
514 Eighth Street
Oakmont, Pa. 15139

PROF. JOHN PETROPULOS
Dept. of History
Amherst College
Amherst, Mass. 01002

PROF. EVANGELOS PETROUNIAS
Dept. of Classics
University of California
Los Angeles, Calif. 90024

MRS. STELIOS PEZARIS
16 High Street
Winchester, Mass. 01890

MISS DIA PHILIPPIDES
18 Ware Street
Cambridge, Mass. 02138

MRS. GEORGE PHYLACTOPOULOS
Director,
College Year in Athens, Inc.
Psychico, Athens, Greece

MR. ALEXIS PHYLACTOPOULOS
7 Pine Street
Princeton, N. J. 08540

MISS MARIANTHI PHOTIADES
2630 Guyan Ave.
Huntington, W. Va. 25702

PROF. ROBERT A. PICKEN
Dept. of Romance Languages
Queens College, CUNY
Flushing, N. Y. 11367

MR. NICK PILAVAS
Hellenic College
Brookline, Mass. 02146

PROF. PAUL PIMSLEUR
School of Education
SUNY at Albany
Albany, N. Y. 12203

MR. PETER POTAMIANOS
2305½ S. Anderson
Urbana, Ill. 61801

DR. ANDREAS K. POULAKIDAS
Ball State University
Muncie, Indiana 47306

MR. JOHN N. PROTONOTARIOS
40 Pearl Street
Cambridge, Mass. 02138

PROF. COSTAS M. PROUSSIS
11 Lehigh Road
Wellesley, Mass. 02181

MISS ELENA M. PROUSSIS
11 Lehigh Road
Wellesley, Mass. 02181

MRS. HOWEL PUGH
1100 La Grande Road
Silver Spring, Maryland 20903

MISS ALICE RADIN
2834 Derby Street
Berkeley, Calif. 94705

MR. FREDERICK RAGOVIN
616 N. St. Andrews Place
Los Angeles, California 90004

PROF. BYRON RAIZIS
201 Glenview Drive
Carbondale, Ill. 62901

PROF. JOHN RASSIAS
Dept. of Romance Languages
Dartmouth College
Hanover, N. H. 03755

REGIS LIBRARY
Regis College
Weston, Mass. 02193

DR. BASIL REPPAS
College of Education
University of Northern Iowa
Iowa

PROF. JOHN E. REXINE
Dept. of Classics
Colgate University
Hamilton, N. Y. 13346

MISS DOROTHY RIESS
620 Plymouth Road
Claremont, Calif. 91711

PROF. JOHN C. ROUMAN
P.O.Box 546
Durham, N. H. 03824

PROF. NICOS ROUSSOS
14 Villa Court
Greenville, S. Carolina 29613

MISS LESLEY RUSSELL
360 Riverside Drive
New York, N. Y. 10025

MISS DANAE SAVIDES
1375 Couvrette
Montreal, Canada

PROF. NIKI SCOUFOPOULOU
35 Gorham Street
Cambridge, Mass. 02138

PROF. DAVID P. SEAMAN
Department of Linguistics
Box 5788
Northern Arizona University
Flagstaff, Arizona 86001

MR. THEODORE SEDGWICK
Woodstock Road
Gates Mills, Ohio 44040

PROF. IHOR SEVCENCO
1703 32nd Street N.W.
Washington, D.C. 20007

PROF. DENNIS N. SKIOTIS
Center for Middle Eastern Studies
Harvard University
Cambridge, Mass. 02138

PROF. ANDREA SIMON
1234 Midland Avenue
Bronxville, N. Y. 10708

MR. & MRS. CHRIS SIRROS
81-32 Birnan
Montreal, Canada

DR. & MRS. JAMES SKINNER
18 Oxbow Road
Concord, Mass. 01742

MISS SHARON SLODKI
399 Broadway (Apt. 23)
Cambridge, Mass. 02139

MR. PETER SOKARIS
MISS ELECTRA SOKARIS
542 Myrtle Avenue
Albany, N. Y .12208

MISS RHODA SOTIROPOULOU
1700 Meridene Drive (Apt. 411)
Baltimore, Md. 21212

PROF. BASIL D. SOULIOS
2025 Eye Street N.W.
Washington, D.C. 20006

PROF. WILLIAM V. SPANOS
Dept. of English
SUNY at Binghampton
Binghampton, N. Y. 13901

PROF. B. SPIRIDONAKIS
Faculte des Arts
Universite de Sherbrook
Sherbrook, P.Q. Canada

MR. E. N. SPITHAS
351 Mass. Avenue
Cambridge, Mass. 92138

MR. DENNY STAVROS
958 Schools Center Bldg.
Detroit Public Schools
5057 Woodward
Detroit, Michigan 48202

PROF. MARK STEPHANIDIS
P.O.Box 274
Natick,Mass. 01760

MISS IRRO STEPHANOU
1595 Beacon Street
Brookline, Mass. 02146

MR. SHULAMITH STRASSFELD
3 Community Road
Marblehead, Mass. 01945

MISS NANCY STREET
10816 Horde Street
Wheaton, Maryland

MR. PETROS STYLIANOU
Kimonos 10
Nicosia, Cyprus

PROF. JOHN P. SULLIVAN
470 Linwood Drive
Buffalo, N. Y. 14209

MR. ROBINSON E. SWIGART
23 Agassiz Circle
Buffalo, N. Y. 14214

MISS LAURIE LINDA TAYLOR
3740 Valencia Hills, Dr. E.
Riverside, Calif. 92507

PROF. GEORGE THANIEL
Dept. of Classics
McMaster University
Hamilton, Ontario, Canada

MRS. HAROLD THISTLETHWAITE
71 Paul Revere Road
Winchester, Mass. 01890

MISS RUTH THOMAS
3 Regent Road
Belmont, Mass. 02178

PROF. HOMER A. THOMPSON
Institute for Advanced Study
Princeton, N. J. 08540

MRS. SAMUEL E. THORNE
3 Berkley Place
Cambridge, Mass. 02138

MR. LESLIE THREATTLE, JR.
Department of Classics
University of California
Berkeley, Calif. 94720

MR. & MRS. EMMANUEL TILIAKOS
24 Peabody Terrace (Apt. 1904)
Cambridge, Mass. 02138

MR. GUS TIRELLIS
826 Moir Court
Scranton, Pa. 18510

PROF. PETER TOPPING
University of Cincinnati
Cincinnati, Ohio 45221

PROF. NORMAN TOTTEN
16 Belmont Street
Newton, Mass. 02158

MISS EPHROSYNE TRIANTIS
15 Everett Street (Apt. 24)
Cambridge, Mass. 02138

PROF. DENIS TSAKARISSIANOS
75 Thornton Road
Chestnut Hill, Mass. 02167

PROF. BYRON TSANGADAS
Dept. of History
University of Florida
Tampa, Fla. 33620

PROF. SOLON TSIAPERAS
San Diego State Colege
Imperial Campus
Calexico, Calif. 92231

MISS JEAN TUCKER
12 Westland Road
Watertown, Mass. 02172

MISS MARY L. TUTHILL
The Associated Press
1300 Connecticut Ave. N.W.
Washington, D.C. 20036

MISS MARGO ULYSSES
Regis College
Weston, Mass. 02193

PROF. STEPHEN G. UTZ
Dept. of Philosophy
Louisiana State University
Baton Rouge, La. 70803

PROF. NANOS VALAORITIS
3828 Lundholm Avenue
Oakland, Calif. 94605

PROF. EUGENE D. VALENTINE
1384 Perry Avenue
Salt Lake City, Utah 84103

MR. E. VALLIANATOS
235 Skyview Place Apt. 5
Madison, Wisconsin 53705

REV. NOMIKOS M. VAPORIS
50 Goddard Avenue
Brookline, Mass. 02146

MISS THEODORA T. VASILIS
628 N. Oak Park Avenue
University of Chicago
Oak Park, Ill. 60302

MISS TAMSIN VENN
90 Walker Street
Cambridge, Mass. 02138

PROF. & DR. C. VERMUELE, III
47 Coolidge Hill Road
Cambridge, Mass. 02138

MR. W. G. VETTES
304 W. Avenue N.
Lacrosse, Wisconscin 54601

MRS. EFFIE VEZOS
2550 N.E. 51st Street Apt. 206
Ft. Lauderdale, Florida 33308

PROF. MARIO VITTI
10, Via Fratelli Bandiera
Roma, 00152, Italy

PROF. EVAN VLACHOS
Dept. of Sociology
Colorado State University
Fort Colling, Colo. 80521

MR. THEODORE J. VLACHOS
78 Marshall Street
Watertown, Mass. 02172

DR. BASIL T. VLAVIANOS
100 Delwood Road
Bronxville. N. Y. 10708

MISS HELEN VORRIUS
14 Delmar Road
Jersey City, N. J. 07305

PROF. JOHN VOURNAKIS
30 Francis Street
Brookline, Mass. 02146

MR. GEORGE VOURNAS
Investment Building
1511 K Street N.W.
Washington, D.C. 20005

MISS GILDA VRETEA
376 Harvard Street
Cambridge, Mass. 02138

PROF. THEODORE VRETTOS
75 Prospect Street
Peabody, Mass. 01960

PROF. PAUL W. WALLACE
Dept. of Classics
Dartmouth College
Hanover, N. H. 03755

PROF. LELIA R. WASHBURN
2338 Massachusetts Avenue N.W.
Washington, D.C. 20008

MR. DAVID R. WEINBERG
2490 Airport Road
Drayton Plains, Michigan 48020

MISS WENDA WHITE
75 Dana Street
Cambridge, Mass. 02138

PROF. CEDRIC WHITMAN
Dept. of Classics
Harvard University
Cambridge, Mass. 02138

MRS. RUTH WHITMAN
15 Bellevue Avenue
Cambridge, Mass. 02138

MISS SIGOURNEY WILLIAMSON
64 Linnaean Street
Cambridge, Mass. 02138

MRS. R. B. WOODWARD
24 Kenmore Road
Belmont, Mass. 02178

MR. THOMAS YEOMANS
1404 Henry Street
Berkeley, California 94709

MRS. GEORGE XYDES
132 Brachett Road
Newton, Mass. 02158

PROF. MARY ZAPPAS
4 East 79th Street
New York, N. Y. 10021

DR. & MRS. NICHOLAS T. ZERVAS
100 Canton Avenue
Milton, Mass. 02187

PROF. JOHN ZIOZE
264 Ash Street
Manchester, N. H. 03101

MISS RUTH ZISER
39 Roberts Road
Cambridge, Mass. 02138

ANNUAL BUSINESS MEETING AND SEMINAR
December 27 and 29, 1970

I. Business Meeting

At the annual Business Meeting of the MGSA held at the Hotel Americana, 5:30 p.m. on Sunday, December 27, 1970 the president gave his report on the progress of fund-raising for the Cambridge Symposium, thanking the Greek Archdiocese for its letters on behalf of MGSA, and Mr. Charles Maliotis and Mrs. Angelo Cotsidas for their generous contributions. He expressed the gratitude of the whole association to Professor Macrakis for the wonderful job she and her Boston Committee had done of raising $2,250 from the Boston community. Elections were held for the four places on the Executive Committee. In addition to the proposed slate Professors Dalven and Raizis were nominated from the floor. Elected were Keeley, Loomis, Macrakis, and Nicolopoulos. The general discussion which followed covered the problem of the nature of the next symposium. It was suggested that it have a broad enough topic to include all disciplines, but with a focus on the Social Sciences, such as "The Modernization of Greece." Members were requested to give all information regarding modern Greek courses, programs, or future plans to include Modern Greek to Professor Kazazis. It was also mentioned that there is a great need for bibliographies of simple teaching books, grammars and dictionaries to aid the would-be beginner in his setting up of a course. Finally the Association reaffirmed its conviction that as a body it must not take a political stand since in a scholarly organization it is essential that avenues of communication be kept open. Members as individuals were free to take any position they chose. MGSA would continue to do everything to assist Greek intellectuals of all persuasions, including those not in favor with the current regime.

At a brief meeting of the Executive Committee following the general business meeting, the following officers were elected: Edmund Keeley, President; John Petropulos, Vice-President; Julia Loomis, Secretary; Lily Macrakis, Treasurer.

II. Seminar

The third annual seminar held in conjunction with the Modern Language Association meeting was held on December 29, 1970 in the Hotel Americana at 8:45 p.m. The joint chairmen were Professor Julia Loomis of Queens College, and Professor Byron Raizis, Southern Illinois University. The room was supposed to hold 30 persons; more than 45 tried to find seats, and some were sitting in the hall outside. The topic which drew such a capacity crowd was, "The Influence of the *Demotika Tragoudia* on Greek Literature." Speakers and topics were:

Costas Proussis, Hellenic College: "Introduction to Greek Folk Song and its Contributions."

Eleanora Marovitz, Kent State: "The Pathetic Fallacy in the Klephtic Ballads—the Role of Nature."

A. A. Fatouros, Indiana University: "Night without Moon: A Glimpse of the Rebetika."

George Giannaris: "The Meeting of Two Traditions, Poetry and Song: Mikis Theodorakis." (During the course of the talk selections of the composer's music were played—*Axion Esti, Romiossini,* and his most recent meta-symphonic work, *Pnevmatiko Emvatirio.*

(Continued on page 16)

Abstracts of the Cambridge Symposium Papers

1. "The Role of the Greeks of the Diaspora in the Development of the New National Consciousness"—DEANO GEANAKOPLOS, Professor of History and Religious Studies, Yale University.

The role played by the Western European Greek colonies of the diaspora, especially Venice and Naples, in the period from 1453 to the mid-18th century is an important though overlooked element in the emergence of Greece as a nation in 1821. Not only did the diaspora colonies help to preserve Orthodoxy in the West, but much more important, they preserved the ancient Hellenic cultural tradiition which, in the latter part of this period, they were able, through their educational endeavors, to transmit to the Greek mainland. Thus the Balkan Greeks, who since the 15th century had been culturally deprived, indeed lived in a cultural wasteland, were able gradually to reclaim their Hellenic as well as Orthodox-Byzantine heritage. The educational contribution of the Western diaspora colonies therefore constitutes a vital factor in the emergence of a new and final phase in the establishment of a Greek sense of nationhood.

2. "The Greeks of Russia and the Origins of Modern Greek Nationalism"—JOHN NICOLOPOULOS, Department of History, State University of New York at Albany.

The Greek diaspora was fundamental in the process of forming political ideology among the modern Greeks. In this connection the diaspora can be seen as a function of social mobility, involving the formation of elites and counter-elites whose political expression was a basic factor in the launching of the Greek Revolution of 1821. For example, Greek elite clusters in the Russian military and diplomatic service, formed during the crucial period between 1770 and 1812, were instrumental in spreading the myth of unconditional Russian support for a Greek-led war of national liberation in the Balkans. Their efforts converged with those of the Hetairia and Ali Pasha of Yannina in an irrevocable escalation. When the modern Greek state emerged, the close connection with Rusisa implied by the myth of Russian support acted as a transmission belt for the "Official Nationality" ideology developed in Russia under Nicholas I. Western integral nationalism thus came to Greece in Russian Orthodox dress. A school of ideologues parallel to the Russian Slavophiles elaborated Greek right-wing doctrines generally classified under the blanket term *Megali Idea*. Key personalities in this area had close Russian connections, such as Paparrigopoulos who produced the historical foundation for modern Greek nationalism, to activists like Ion Dragoumes, who prepared the ground for Greek fascism.

3. "Rhigas Pheraios and the Pre-Revolutionary Intellectual Ferment"—NANNOS VALAORITIS, Professor of Comparative Literature and Creative Writing, San Francisco State College.

There were many generations which prepared Greece for the Revolution. From the period 1770-1821 four figures representing the Enlightenment stand out: Moisiodakas, Katartzis, Philippidis, and the Anonymous Hellene. The first two were the teachers of Rhigas Pheraios, the others his contemporaries. Purity of outlook, style, language, and intellectual passion and lucidity characterize all of them. They represent the influence of Locke, Montesquieu, Rousseau, Condillac, the Encyclopedists, and the French Revolution. Unfortunately their works, either unpublished, or excerpted, or extant in rare editions, have been absent for 150 years, not only from the classrooms and bookstores, but even from general libraries accessible to the people. This is perhaps symptomatic of an ideology which continues to tolerate the wrong spirit, betraying the ideals of the Revolution's forebearers. A tyrannical scholasticism and cult of the archaic still dominates the picture of Greek education as it did in the pre-revolutionary days. The youth today in Greece do not study their own language, and in the words of Philippidis, "A people which neglects and despises its own natural tongue, neglects and despises its humanity."

4. "Social Organization and Social Conflicts at the Time of the Greek War of Independence"—EVAN VLACHOS, Professor of Sociology, Colorado State University.

It is necessary to make a sociological analysis of the Greek Revolution of 1821 in order to understand some of the social events and antecedents which shaped modern Greek Society. To understand the genesis of Modern Greece, we must investigate two important problems: first, the divergent interpretations of the causes of the Greek Revolution, and second, the forces (including the influence of the Ottoman institutions) shaping the social structure of the emerging nation. The events culminating in the outbreak of the revolt must be covered and combined with an explanation of how the divergence between social expectations and social achievements contributed to a relative deprivation and conditions of discontent and strain. Then, the polycentric nature of social organization that characterizes the Balkans between the 15th and 19th centuries must be analyzed. Four major clusters of differentiating characteristics can then be discussed: Sectional differentiations, demographic differences, socio-economic classes, and ideological orientations. The conclusion emphasizes the notion that because of the cleavages in social structure conflict was by necessity a major characteristic of the new nation.

5. "The Greek Revolution: Ali Pasha's Last Gamble"—DENNIS N. SKIOTIS, Professor of Middle Eastern Studies, Harvard University.

When the Ottomans mistakenly decided to reduce Ali Pasha of Yannina in 1820, he turned to his Greek subjects for support. Plans and activities were coordinated with Russian diplomats and members of the *Philike Hetairia*. Ali Pasha hoped that Russia would declare war on the Ottoman Empire and that the Greeks would rise in general revolution at the same time. After some initial setbacks, mountain tribesmen, such as the *Suliotes* as well as klephts and *armatoloi*, finally allied themselves with him in the winter of 1820-21. It was this event which triggered the Greek Revolution.

6. "Some Aspects of Linguistic Hellenocentrism, or Why the Turks Behave Like Turks"—KOSTAS KAZAZIS,* Professor of Linguistics, University of Chicago.

After the various Balkan nations achieved independence from the Ottoman Empire, many Turkish elements in their languages were stylistically demoted, that is, they assumed pejorative, vulgar, ironical, or humorous connotations. This, however, did not always happen to the same words in all the Balkan languages. Thus, a Turkism which is stylistically marked in Greek may be stylistically neutral in the other Balkan languages, including Turkish itself. Such discrepancies are sometimes used by Greeks as linguistic "evidence" reinforcing already existing negative evaluations of neighboring nationalities.

**A change in the program as published in the last* BULLETIN *should be noted. Since Professor Arnakis was unable to attend, Professor Kostas Kazazis presented his paper instead. In regard to Professor Kazazis' "Report on the Teaching of Modern Greek Studies," a copy of this report will be available upon request to anyone interested simply by writing to Professor Kostas Kazazis, Dept. of Linguistics, University of Chicago, Ill. 60637.*

7. "The Greek Revolution and the Balkan Nations"—BARBARA JELAVICH, Professor of History, Indiana University.

This paper emphasizes the importance of looking at Greek revolution and the government subsequently established in the over-all context of other Balkan national liberation movements and not as an isolated phenomenon. The most strikingly similar features are the introduction during the revolution of a highly centralized administrative aparatus and its subsequent effect on the political and social evolution of the country. The second, given in less detail, concerns the determining influence of the great powers on the political life and inter-state relations among the Belkan nations at the crucial stages of their political development.

8. "Forms of Collaboration with the Enemy During the Greek War of Independence"—JOHN PETROPULOS Professor of History, Amherst College.

Collaboration with the enemy was a significant aspect of the Greek War of Independence. Various forms of collaboration or *hypotage* can be distinguished in the areas which gained independence in 1830 which are undoubtedly related to traditional attitudes and institutions of specific regions. The three main types of collaboration were mere contact with the enemy, contact and withdrawal from the Greek side, and active participation. West Roumeli had the highest incidence while the Peloponnesos provided only one notable example of such collaboration. West Roumeli lay closer to enemy centers of power, whereas Turkish influence and numbers in the Peloponnesos were minimal. All forms of collaboration can be looked upon as the natural outgrowth of the resistance to withdrawal from local habitats and family strongholds inbred in the chieftains because of the centuries of Turkish control.

9. "The Greeks Under Turkish Rule"—SPEROS VRYONIS, JR., Professor of History, University of California, Los Angeles.

It is essential for a historian, before he can truly evaluate a new development in a given society brought about by a great event, to consider the previous circumstances which the great event has irreversibly altered. The Turkokratia was a major period in the historical experience of the Greeks, which, though it witnessed evolution and change, was nevertheless characterized by certain constant features. These can be classified under eight headings: Political disenfranchisement, simplification of class structure, economic impoverishment, ethnic dilution, religious retreat, legal disenfranchisement, popularization or deformalization of culture, cultural isolation. The Greek Revolution was a central, momentous event because it altered, irreversibly, all these eight conditions of the Turkokratia among a portion of the Greek people.

10. "The Greeks of the Pontos and the Greek War of Independence"—ANTHONY A. M. BRYER, Professor of History, University of Birmingham, England, and visiting scholar, Dunbarton Oaks.

Long isolated, Pontic Greeks stubbornly retained their numbers, language and faith after 1461. From c.1830 they launched a local economic and cultural revolution which owed more to increased security, Ottoman reforms and the re-opening of the Trebizond-Tabriz route than to the Greek example. But the effects of 1821, although long delayed, proved eventually decisive, for the energetic new Pontic education movement looked increasingly to Athens. When 1922-23 came, most Pontic Greeks, without abandoning older traditions, had come to regard themselves as part of the new Hellenism and Greece as an appropriate refuge, an outlook which in some respects was the last victory of 1821.

11. "On Combining the Teaching of Classical and Modern Greek"—ANNE FARMAKIDES, Professor of Greek, McGill University.

The question before us is how to combine the effective teaching of Ancient Greek with that of Modern Greek within the time limits of an undergraduate degree course. Instead of beginning the teaching of Ancient Greek and Modern Greek, the one after the other, or teaching it simultaneously, but in two different courses, a curriculum should be devised which will base all Greek Studies, Ancient, Hellenistic, Byzantine and Modern, on an INTENSIVE FIRST YEAR COURSE IN GREEK. The experiment which I carried out at McGill convinced me that such a course is possible. Even while the student is learning the Modern Language, he can acquire the basis for the study of Greek of the preceding periods. There are certain syntactical difficulties between the four periods of Greek, but all have grammar and vocabulary in common—and the common denominator is large enough for our purposes.

12. "Greece in World Historical Perspective"—LEFTEN STAVRIANOS, Professor of History, Northwestern University.

Historians naturally have looked at Modern Greece as the successor of Classical and Byzantine Greece. This approach may be supplemented by a more global perspective which views Greece as a part of the underdeveloped world, with the accompanying problems of cultural identity, political instability, grinding poverty, and foreign domination. Modernization calls for reforms which inevitably lead to conflicts with the vested interests of both the native and foreign powers. The force and slant of the rhetoric used in defense of their

positions varies with the times. Consideration of these problems from this angle will open new horizons for the historiography of Modern Greece.

13. "The Character of the Modern Greek State"—HARRY PSOMIADES,* Professor of Political Science, Queens College of the City University of New York.

The Modern Greek state of Otho I not only was the outcome of, but to some extent profited by certain sociopolitical factors, many of which were hangovers from the period of the Turkokratia. Chief among these were: the all-pervasive influence of the foreign factor in Greek politics; the traditional patterns of the clientage systems in political and social life; the prevalence of cliques supporting Otho I and the absence of responsible opposition parties; and the lack of genuine political participation due to the immobilization of the peasant class. It is particularly significant that the many peasant grievances did not translate themselves into political action until the 1880's because they were generally accepted as part of the natural pattern of life, and because the political elites refused to exploit them beyond a certain point for fear of returning to the anarchy of the revolutionary period. However, it is false to judge the results of the application of Western ideas and institutions in the Greece of Otho I from the perspective of Western Europe. Greece was a state whose major point of reference was the Byzantine and Ottoman-Turkish legacy.

**Prof. Psomiades was unable to attend the session. His paper was read by Mr. Niciforos Diamandouros.*

13. "The Memoirs of Makriyannis"—COSTAS PROUSSIS, Professor of Classics and Modern Greek Literature, Hellenic College.

The *Memoirs* of General Makriyannis are not only a very important document for the history of the Greek War of Independence and for subsequent political and social events up to 1850, but also because of their content and form, for Modern Greek literature as a literary work. The *Memoirs* is a human story that makes a compelling reading. Makriyannis is deeply imbued with a sincere love of freedom and justice, of truth and beauty. He depicts frankly, vividly and even passionately characters and actions, high ideals and deep faith. His narration is epic and dramatic in tone. A strong element of didacticism runs through it as well. His pure demotic language and his vigorous, personal, style make Makriyannis one of the greatest teachers of the genuine Modern Greek speech.

There remains to be decifered and brought out of obscurity, a still unpublished work of Makriyannis, probably written during the last decade of his life, which should reveal much of his mysticism and the agony of his last years.

14. "The Heroic Tradition of Greek Epic and Ballad—Continuity and Change"—ALBERT B. LORD, Professor of Classics, Harvard University.

The heroic tradition of narrative song in ancient Greece centered around four main legends, Herakles, the Argonauts, Thebes, and Troy. Certain features are common to all: taming or killing wild beasts or monsters; performing impossible feats with the help of the gods; making long and difficult journeys, capturing cities, and rescuing maidens or wives. During the Byzantine period, after changes in the Greek language had occurred, a new tradition of epic grew up centered around the exploits of the border warrior of Cappadocia, Dighenis

Executive Committee members and Symposium speakers at the MGSA Banquet Saturday, May 8, 1971 in the Holyoke Center Penthouse. Left to right are: Vice-President John Petropoulos; Banquet Speaker, Lefton Stavrianos; John Anton, Chairman of the Symposium; President Edmund Keeley; Rev. Contos, President of Hellenic College; Walter Kaiser, opening speaker; Peter Topping, Symposium Committee; and Nannos Valaoritis, Symposium speaker.

Akritas. Although the gods of ancient Greece were replaced by Christianity, certain heroic elements of story persisted, adapted to new surroundings even as the formulas of song had been adapted to a new metrical base, illustrating the continuity with the past. This continuity still exists in the regions of Greece where these "Akritic" ballads are sung. In addition, another kind of narrative tradition, that of klephtic and historical songs, developed during the 18th century. These differed, however, from the two earlier types in that they celebrated exploits contemporary with their composition. With their focus on the panegyric, lament, or regional disasters, these songs indicate a self-consciousness, a new sense of history illustrative of the awakening nationalism of the era. Yet throughout the centuries there remain those special people known as "heroes," who have the divine on their side to aid them against the monstrous which confronts man.

An abstract of George Frangos paper "Philike Hetairia and the Greek Revolution" was never submitted.

Silver coins commemorating the 150th anniversary of the Greek War of Independence and portraying Theodore Kolokotronis on one side and Kostis Palamas on the other. The coins were donated to the MGSA by Mr. D. Parry of Chicago and are being sent to all speakers and executive committee members of Symposium '71. All photographs courtesy of ALEX COSTE

THANK YOU COLUMN FROM THE EXECUTIVE COMMITTEE

It is not possible to thank adequately the hundreds of persons who made possible the May Symposium on the Greek War of Independence. Nevertheless, in addition to those already mentioned who gave us financial assistance, we would also like to thank Judge John Pappas and Mr. Basil Yianakakis. Thanks are also due to Mr. D. Parry of Chicago who donated coins commemorating the 150th anniversary of the Greek War of Independence to each member of the Executive Committee and to all the Symposium speakers. The coins portray Theodoros Kolokotronis on one side and Kostis Palamas on the other.

We also want to express our thanks to Mr. Vlandikas for the wonderful exhibit of books from the Greek Collection at the Widener Library. He chose ones particularly related to the period of 1821. We also appreciated so much the effort of Mr. Totten who exhibited his 19th century coin collection at the Fogg Museum.

Finally the hard working members of Lily Makrakis' Local Committee deserve the greatest thanks and praise for making everything go so smoothly: Mrs. Janet Abramowitz, Mr. Athan Anagnostopoulos, Miss Helen Argalia, Mrs. Kathleen Benedict, Mrs. Jane Coolidge, Mrs. Grace Dane, Mrs. Alice Ellis, Mr. John Haginas, Mrs. Mary Iatrides, Prof. Fotis Kafatos, Dr. Angelyn Konugres, Prof. Angeliki Laiou, Mrs. Aspasia Papanastassiou, Prof. Costas Proussis, Prof. Niki Scoufopoulou, Mrs. Peggy Thorne, Prof. Emily Vermeule, Mrs. Irene Xydeas, Mrs. Thalia Zervas.

ANNUAL BUSINESS MEETING AND SEMINAR

(Continued from page 12)

These were compared with musical selections from klepthic ballads, and other demotic and *la'i'k* tunes.)

The question and answer period that followed was most stimulating as was the great interest exhibited by all present. At the close of the seminar Professor Rae Dalven was elected Chairman of the next one to be held in Chicago, December 1971. The topic chosen was "The Poetry of Sikelianos." Members are urged to submit topics they wish to present to Professor Dalven before September 15, 1971. Her address is: 11 Fifth Avenue, New York, N. Y. 10011.

I

Σκέψεις πάνω σέ μερικά βασικά ζητήματα τῆς ἀντίστασης, τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγώνα

-.-

Παίρνοντας ἀφορμή ἀπό τό ἄρθρο τοῦ Ν. Καρᾶ "Ἀντίσταση σημαίνει..." καί τίς ἀπόψεις πού διατυπώνονται ἀπό τόν Μ. Πασχάλη στό τεῦχος 17 τῆς "Πορείας", θά θέλαμε νά ἐκφράσουμε μερικές σκέψεις, γιά θέματα πού ἀφοροῦν τήν ἀντίσταση, τόν ἀπελευθερωτικό ἀγώνα γενικότερα.

•

Καί πρῶτα-πρῶτα, θά θέλαμε νά τονίσουμε τή σημασία πού ἔχει ὁ οὐσιαστικός διάλογος γιά τό κίνημα, σήμερα πού βρίσκεται σέ κρίση καί ἀναζητᾶ τό δρόμο του. Ἕνας διάλογος πού γιά νά εἶναι ἐποικοδομητικός, πρέπει νά στηρίζεται σέ ἀρχές, νά διεξάγεται μέ ἐπιχειρήματα καί πού θά ἀποφεύγει τούς χαρακτηρισμούς, τουλάχιστον τούς αὐθαίρετους.

Φυσικά, "στήν ἐποχή αὐτή, ἐκεῖνο πού μετράει δέν εἶναι ἡ διακήρυξη προθέσεων, ἀλλά ἡ ἐφαρμογή τους. Δέν εἶναι ἡ ἐπίκληση τοῦ διαλόγου, ἀλλά ὁ τρόπος διεξαγωγῆς τοῦ διαλόγου (...). Ἀποδοχή τοῦ ὀρθολογισμοῦ καί ἀνεπιφύλακτη κατάδειξη τῆς αὐθεντίας. Αὐτή εἶναι ἡ μόνη δυνατή βάση γιά κάθε συζήτηση καί κάθε διάλογο". Μόνο στή βάση αὐτή μπορεῖ νά συμβάλλει καί ὁ διάλογος στό προγραμματικό, στρατηγικό καί τακτικό ξεκαθάρισμα τοῦ κινήματος. Γιά νά ἀρχίσουμε ἐπί τέλους νά παλεύουμε οὐσιαστικά καί ἐνεργητικά. Γιά νά ὀργανώσουμε καί διεξάγουμε μιά βιώσιμη ἀντίσταση, ἕναν ὁλόπλευρο ἀπελευθερωτικό ἀγώνα, πού κινητοποιώντας μέ κατάλληλες μορφές ὀργάνωσης καί πάλης τό Λαό, θά συντρίψει τό στρατιωτικό-φασιστικό καθεστώς, ἀνοίγοντας τό δρόμο γιά τή κατάκτηση τῆς πραγματικῆς λευτεριᾶς καί εὐτυχίας του.

Ἡ θετική συμβολή τῆς "Πορείας" στή διεξαγωγή τοῦ οὐσιαστικοῦ διαλόγου, εἶναι ἀναμφισβήτητη.

••

Ἄς ἀρχίσουμε ἀπό τή θέση τοῦ Ν. Καρᾶ γιά τή φύση τῆς στρατιωτικῆς φασιστικῆς δικτατορίας "πού ἐγκατέστησαν καί ὑποστηρίζουν οἱ ἀμερικάνοι ἰμπεριαλιστές". Ἀντίληψη, πού θεωροῦμε τουλάχιστον μονομερῆ, γιατί ἐκτιμάει τή δικτατορία σάν φαινόμενο βασικά ἐξωγενές, περιορίζοντας, ἔτσι, τό ταξικό της περιεχόμενο.

Ἐξετάζοντας, ὅμως, τά αἴτια ἐγκαθίδρυσῆς της, πού σύντομα καί γενικά τά πιό βασικά ἦταν:

α) ἡ ἀνάπτυξη τοῦ δημοκρατικοῦ καί προοδευτικοῦ κινήματος τῶν μαζῶν (παρά τή κρίση τοῦ ὀργανωμένου προοδευτικοῦ κινήματος).

β) ἡ ἐπικείμενη ἐπίθεση τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ στίς ἀραβικές χῶρες, γιά τή κατοχύρωση τῶν συμφερόντων τῶν ἑταιριῶν πετρελαίου - συμπεριλαμβανομένων καί τῶν συμφερόντων τοῦ ἑλληνικοῦ ἐφοπλιστικοῦ κεφαλαίου - καί τήν ἐξασφάλιση τῆς νευραλγικῆς στρατηγικά περιοχῆς, πού ἀπειλοῦσαν τά ἀναπτυσσόμενα ἐθνικά καί ἐθνικο-ἀπελευθερωτικά-λαϊκά κινήματα, καθώς καί ἡ διευρυνόμενη παρουσία τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης στή Ν.Α Μεσόγειο καί Μέση Ἀνατολή.

γ) ἡ ἐπιδίωξη λύσης τοῦ Κυπριακοῦ, μέ βάση τά στρατιωτικοπολιτικά συμφέροντα τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ.

Θεωροῦμε, ὅτι ἡ ἐγκαθίδρυση τῆς στρατιωτικο-φασιστικῆς δικτατορίας ἦταν βασικά τό ἀποτέλεσμα τῆς ὄξυνσης τοῦ ταξικοῦ ἀγώνα, πού ἔβαζε σέ κίνδυνο τά συμφέροντα τῆς μονοπωλιακῆς ἀστικῆς τάξης καί τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ-ἰδιαίτερα τοῦ ἀμερικάνι-

κου, μέ τόν όποίο είναι στενά συνδεδεμένη (ταυτότητα συμφερόντων) καί έξαρτημένη. Καί τά συμφέροντα τών δυνάμεων αύτών έκφράζει, ύπηρετεί καί περιφρουρεί τό σημερινό καθεστώς.

Φυσικά τό ζήτημα: αίτια καί φύση τής δικτατορίας δέν έξαντλείται μέ τά παραπάνω. Συνδέεται στενά μέ τό γενικώτερο ζήτημα τής φύσης τής έλληνικής κοινωνίας. Καί ή άντίληψη γιά τό βασικά έξωγενές τής δικτατορίας, άπορρέει άπό τίς έκτιμήσεις, πού έχουν γίνει (γιά τή φύση τής έλληνικής κοινωνίας) καί πού έκφράζονται στό πρόγραμμα τής έθνικής δημοκρατικής άλλαγής.

...

Γιά τίς κοινωνικές τάξεις καί στρώματα, πού άντιτίθενται στό σημερινό καθεστώς ό Ν. Καράς γράφει: "στήν άντίθεση πρός τή δικτατορία συνενώνονται όλες οί τάξεις καί στρώματα τής έλληνικής κοινωνίας". 'Αντίληψη, πού είναι συνεπής μέ τή γνώμη του γιά τό έξωγενές τής δικτατορίας, άν καί έρχεται σέ άντίθεση μ' αύτό πού γράφει ό ίδιος άμέσως μετά: ".... τού σημερινού καθεστώτος πού είναι μορφή τής έξουσίας τού μεγάλου μονοπωλιακού κεφαλαίου". 'Αντίθετα, θεωρούμε, σύμφωνα μέ τήν έκτίμηση πού κάναμε προηγούμενα, πώς ή πάλη ένάντια στό σημερινό κα θεστώς, είναι πάλη μέ βαθύ κοινωνικό περιεχόμενο. Είναι πάλη ένάντια στή δικτατορία, τόν ίμπεριαλισμό καί τά μονοπώλια, είναι άγώνας γιά έθνική άνεξαρτησία καί κοινωνική άπελευθέρωση. Καί στή πάλη αύτή κινητήριες δυνάμεις τής άντίστασης καί τού άπελευθερωτικού άγώνα είναι έκείνες οί τάξεις καί στρώματα τής έλληνικής κοινωνίας, πού τά συμφέροντά τους άπαιτούν τή συντριβή τού σημερινού καθεστώτος καί τών δυνάμεων (οίκονομικών, κοινωνικών, πολιτικών καί στρατιωτικών) ντόπιων καί ξένων, πού τό άνέβασαν καί τό στηρίζουν.

'Η συμμαχία μέ άστικά στοιχεία, πού άντιτίθενται στή στρατιωτική-φασιστική δικτατορία είναι δυνατή. Δέν μπορεί, όμως, νά έχει μόνιμο καί σταθερό χαρακτήρα. Τό βάθος τού άγώνα, ή άπελευθερωτική κοινωνική προοπτική του, δέν τό έπιτρέπει.

Συνεπώς, στρατηγικές συμμαχίες μαζί τους δέν είναι πραγματοποιήσιμες. 'Αντίθετα τακτικές συμμαχίες είναι δυνατές.

....

Σχετικά μέ τόν όρισμό γιά τήν άντίσταση, πού δίνει ό Ν. Καράς, πού όπωσδήποτε είναι πιό προωθημένος καί άκριβής άπό άλλες-κατά κανόνα-περιγραφές της, πού γίνονται σέ ντοκουμέντα τού Κ.Κ.Ε (έσωτερικού), θά θέλαμε νά έκφράσουμε τήν έπιφύλαξή μας, ώς πρός τό χαρακτηρισμό τού άγώναςάν: 'Αντίσταση. 'Επειδή, τόσο σάν όρος, όσο καί σάν περιεχόμενο δέν έξαντλεί τό βάθος τού άγώνα τού έλληνικού Λαού. "Οπως όρίζει καί ό ίδιος, ή άντίσταση είναι: "...σύγχρονη μορφή άμυντικού πολέμου τών λαών κατά τής μέ διάφορες μορφές έπιδρομικής βίας ύπέρτερου έχθρού". Νομίζουμε, ότι, ό χαρακτηρισμός τού άγώνα σάν άπελευθερωτικού είναι πιό σωστός, γιατί δέν περιορίζει τή πάλη τού Λαού μόνο σέ ένεργητική άμυνα κατά τού έχθρού, άλλά περιλαμβάνει καί τήν έπιθετική φάση γιά τή συντριβή του καί τή κατάληψη τής έξουσίας. 'Αποδίδει καλύτερα τό κοινωνικό περιεχόμενο τού άγώνα τού Λαού. "Ετσι, τήν άντίσταση τή βλέπουμε σάν πρώτη φάση τού άγώνα, πού προετοιμάζει τό πέρασμα στή δεύτερη, τή βασικά έπιθετική.

'Αλλά, άς μή στεκόμαστε σέ διερευνήσεις, πού μπορεί νά μετεξελιχθούν σέ σχολαστικές συζητήσεις. Χωρίς φυσικά αύτό νά σημαίνει, πώς τέτοιου είδους διερευνήσεις καί προβλημα-

τισμοί στερούνται πρακτικής σημασίας. Ἀπεναντίας. Ἔχουν άμεση σχέση μέ τή προοπτική, μέ τό βάθος τοῦ ἀγώνα, πού οὐσιαστικά πρέπει νά προετοιμάσουμε, ὀργανώσουμε καί διεξάγουμε. (Ἐδῶ τό "προετοιμάσουμε καί ὀργανώσουμε" δέν ἔχει σχέση μέ τή "γενική προπαρασκευή" γιά τή προετοιμασία τῆς ἐξέγερσης, πού σωστά κριτικάρει ὁ Μ. Πασχάλης). Γιατί εἶναι ὁλοφάνερο, ὅτι ἡ Ἀντίσταση εἶναι σχεδόν ἀνύπαρκτη, ἰδιαίτερα στό ἐσωτερικό, ὅπου βρίσκεται τό κύριο, τό βασικό μέτωπο πάλης. Γεγονός, πού ἀποδείχνει τήν ἀδυναμία τῶν παραδοσιακῶν πολιτικῶν καί ἀντιστασιακῶν φορέων, πού εἴτε δέν θέλουν, εἴτε δέν μποροῦν νά μετατρέψουν τήν ἀντίθεση τοῦ Λαοῦ στό στρατιωτικό-φασιστικό καθεστώς σέ ἐνεργητική πάλη. Δηλαδή, ὑπάρχει κρίση πρωτοπορίας, ἔλλειψη σωστῆς στρατηγικῆς-τακτικῆς.

Συνεπῶς, αὐτό πού χρειάζεται εἶναι νά προχωρήσουμε στή διαμόρφωση καί ἐντόπιση:

α) προγράμματος, στρατηγικῆς καί τακτικῆς

β) μορφῶν ὀργάνωσης καί δράσης

πού νά ἀνταποκρίνονται στή σημερινή ἑλληνική πραγματικότητα καί διεθνή κατάσταση, στίς ἀπαιτήσεις τοῦ Λαοῦ, πού παρά τά 4 χρόνια ἔντονης καταπίεσης καί ἐκμετάλλευσης, ἀποξένωσης καί ἀλλοτρίωσης, ἀρκετές φορές ὅταν τοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία, ἔκφρασε τήν ἀντίθεσή του στή στρατιωτικό-φασιστική δικτατορία.

Ἐκκλήσεις, ὅπως: "Κάθε ὁμάδα πατριωτῶν, κάθε μεμονωμένος ἀντιδικτατορικός πρέπει νά κάνουν τό χῶρο τους καί τή θέση τους ὅποια κι ἄν εἶναι αὐτή, ταμπούρι ἀντίστασης, ἀσίγαστο μέτωπο πάλης ἐνάντια στή Χούντα" κ.λ.π. γιά νά ἔχουν ἀπήχηση καί νά μήν εἶναι "φωνή βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ", προϋποθέτουν τήν ὁλόπλευρη δράση καί παρουσία καλά ὀργανωμένης καί δυναμικῆς πρωτοπορίας πού: μέ τήν ἰδεολογικοπολιτική της ζύμωση, τή πρακτική της δράση (ἰδιαίτερα δυναμική), τήν ἐπεξήγησή καί ἐκλαΐκευσή της, μέ μέλη καί ὀργανώσεις μέσα στίς μάζες, θά ἐμψυχώνει καί καθοδηγεῖ τό λαό.

.....

"Τό πρόβλημα ὅμως. πού τίθεται σήμερα εἶναι τό <u>πώς</u> θά φτάσουμε σ' αὐτή τή φάση πού χαρακτηρίζεται ἀπό τόν ἐνεργητικό ρόλο τοῦ Λαοῦ σάν συνόλου, σάν παράγοντα στή σύγκρουση". Πρόβλημα, πού ὁ Ν. Καρᾶς ἀποφεύγει νά ἀντιμετωπίσει. Συγκεκριμένα γράφει: "... τό πρόβλημα, τό ὁποῖο εἶναι: ἀπό ποιά ἐπιλογή πρέπει νά ξεκινήσουμε γιά νά φτάσουμε σέ μαζικό κίνημα Ἀντίστασης. Ἡ ἀπάντηση πού δίνεται εἶναι, ὅτι πρέπει νά ἀρχίσουμε ἀπό δυναμικές ἐνέργειες κατά τῶν ἔμψυχων καί ἄψυχων φορέων τῆς ἐξουσίας". Καί "ἀπαντάει": "Στήν οὐσία τό πρόβλημα δέ βρίσκεται ἐκεῖ.(γιατί;). Τό πρόβλημα εἶναι ὅτι ἀρνοῦνται ~~τό~~ οὐσιαστικά τό ταξικό κίνημα, ἀρνοῦνται τό κίνημα τῶν μαζῶν τό ὁποῖο δέν θεωροῦν ἀντίσταση... Ἡ ἀντίληψη αὐτή περιφρονεῖ βαθύτατα τό μαζικό κίνημα... Ἀρνεῖται τή δυνατότητα κινήματος τῶν μαζῶν... Πρόκειται γιά ἀντιλήψεις ξένες πρός τήν ἰδεολογία τῆς ἐργατικῆς τάξης πού παρατίθενται στό μαζικό ἐπαναστατικό κίνημα..κ.λ.π.". Ἡ ἄρνηση τοῦ Ν. Καρᾶ νά συζητήσει κριτικά τό πρόβλημα, ἀποτελεῖ τό λιγώτερο ἀδυναμία. Μᾶς προκαλεῖ ὅμως λύπη ἡ διαφορά τοῦ τρόπου μέ τόν ὁποῖο συζητάει τίς ~~σκέψεις~~ ἀπόψεις τοῦ "..κ. Α. Παπανδρέου (πού) π.χ. μέ πολύ ρεαλισμό μιλάει γιά τήν ἀντίσταση πού θά κάνει τό κόστος τῶν Ἀμερικανῶν γιά ὑποστήριξη τῆς Χούντας δυσβάστακτο (...). Ἀμφιβάλλω ἄν ὑπάρχει εἰλικρινέστερη (...) διατύπωση μιᾶς τάξης πού θέλει τήν κλιμακούμενη μόνο συμμετοχή τοῦ λαοῦ στή πάλη, μέχρι πού νά

ἐξαντληθοῦν οἱ δικοί της ἐπαναστατικοί(;) σκοποί καί ἐπιδιώξεις...κ.λ.π.".

Ἔτσι ἀπό τή μιά συζητᾶμε εἰλικρινά, ἐγκάρδια, καί κριτικά, ἐνῶ ἀπό τήν ἄλλη ἀποφεύγουμε νά ἀπαντήσουμε καί ἀποδίδουμε χαρακτηρισμούς.

Σωστά ὁ Μ. Πασχάλης γράφει: "Μάταια θά διαβάσει κανείς τό κείμενο μέχρι τέλους περιμένοντας νά μάθει ποιά εἶναι ἡ γνώμη τοῦ ἀρθρογράφου γιά τό ἐρώτημα καί ἀπάντηση πού θέσαμε".

Ἄς μιλήσουμε ὅμως εἰλικρινά. Τό ζήτημα εἶναι, ὅτι ὁ Ν. Καρᾶς ἀποφεύγει νά πάρει θέση, γιατί εἶναι ὑποχρεωμένος νά ἀναγνωρίσει, ὅτι ἡ ἀντίσταση, ἔπειτα ἀπό 4 χρόνια δικτατορίας, ὄχι μόνο "εἶναι τόσο χαμηλά", ἀλλά, ὅτι εἶναι σχεδόν ἀνύπαρκτη. Κατάσταση, πού θέτει ὑπό κρίση τή θέση καί γραμμή πού ὑποστηρίζει καί ἀμφισβητεῖ τήν ἐκτίμησή του, πώς ". ..ἡ Ἀντίσταση γίνεται(;) καί θά γίνεται μαζικό κίνημα..."

Στήν ἀρχή τοῦ ἄρθρου του γράφει: "Ἀντίσταση ἐνάντια στή δικτατορία σημαίνει ἀνάπτυξη τῶν ἀγώνων τῶν ἐργαζομένων καί ὅλων τῶν κοινωνικῶν στρωμάτων μέ ὅλες τίς μορφές ἀπό τίς πιό ἁπλές ὡς τίς ἀνώτερες ἀπό τό ὑπόμνημα, τή διαμαρτυρία, τή κίνηση ἐπιτροπῶν, τήν ἀπεργία καί τή διαδήλωση ὡς τή πανεθνική πολιτική ἀπεργία κ.λ.π...". Εἶναι δυνατόν, ὅμως, σήμερα ἡ ἐφαρμογή μιᾶς τέτοιας γραμμῆς νά ὁδηγήσει στήν ἀνάπτυξη ἑνός πολύμορφου καί πολύπλευρου μαζικοῦ ἀντιστασιακοῦ κινήματος; στήν ὀργάνωση καί συγκέντρωση τῶν ἀπαιτούμενων ἀντιστασιακῶν, ἀπελευθερωτικῶν δυνάμεων, γιά τή συντριβή τοῦ σημερινοῦ καθεστῶτος;

Δέν τό νομίζουμε.

Ἡ φύση τοῦ σημερινοῦ καθεστῶτος καί ὁ ἰσχυρός καταπιεστικός-κατασταλτικός μηχανισμός πού διαθέτει, δέν ἀφήνουν περιθώρια γιά τήν ἀνάπτυξη οὐσιαστικῶν διεκδικητικῶν (οἰκονομικῶν, πολιτικῶν) ἀγώνων καί ἀκόμη περισσότερο τή μετεξέλιξή τους σέ μαζικό κίνημα ἀντίστασης, μέ βάση τή γραμμή πού ἐκτίθεται ἀπό τό Ν. Καρᾶ. Εἶναι πρόσφατη ἡ ὀδυνηρή (ἀρνητική) πεῖρα πού πρόκυψε ἀπό τούς πρώτους μῆνες πάλης, μετά τήν ἐγκαθίδρυση τοῦ σημερινοῦ καθεστῶτος καί τά ἀποτελέσματα πού εἶχε ἡ ἐφαρμογή αὐτῆς τῆς γραμμῆς: τήν ὁλοκληρωτική σχεδόν ἐξάρθρωση τῶν ὀργανωμένων ἀντιστασιακῶν δυνάμεων, χωρίς μάλιστα νά διεξαχθεῖ οὐσιαστική ἀντίσταση.

Ἔτσι, μπαίνει ἐπιτακτικά τό ζήτημα τοῦ τρόπου τοῦ σωστοῦ ξεκινήματος καί τῶν μορφῶν πάλης, πού πρέπει νά ἀκολουθήσουμε, γιά νά φτάσουμε σέ μαζικό ἀντιστασιακό, ἀπελευθερωτικό κίνημα, ἀπαραίτητης προϋπόθεσης γιά τή συντριβή τοῦ καθεστῶτος. Πιό συγκεκριμένα: "ἀπό ποιά ἐπιλογή πρέπει νά ξεκινήσουμε";

Θεωροῦμε, πώς στίς σημερινές συνθῆκες πρέπει βασικά νά ἀρχίσουμε μέ δυναμικές ἐνέργειες-ἰδιαίτερα ἔνοπλες-πού σέ συνδυασμό μέ ἄλλες μορφές πάλης (ἐκλαΐκευση ἐνεργειῶν, ἰδεολογικοπολιτική ζύμωση, δουλειά σέ χώρους ἐργασίας) θά συντείνουν: στή συσπείρωση, ἀνάπτυξη καί καταξίωση τῆς πρωτοπορίας, θά ἐμψυχώνουν καί θά ἐπιδροῦν κινητοποιητικά στίς μάζες, θά φθείρουν τό καθεστώς καί τίς δυνάμεις του, δημιουργῶντας βαθμιαία τίς προϋποθέσεις, ἀντικειμενικές καί ὑποκειμενικές, γιά τό πέρασμα σέ ἀνώτερες μορφές πάλης, σέ μαζικό κίνημα Ἀντίστασης.

Ἐδῶ, θά θέλαμε νά τονίσουμε, πώς τό ξεκίνημα αὐτό τό βλέπουμε σάν ἀναπόσπαστο τμῆμα μιᾶς γενικώτερης γραμμῆς, πού παλεύει τό καθεστώς σέ ὅλα τά ἐπίπεδα καί χρησιμοποιεῖ ὅλες τίς δυνατές μορφές πάλης: τήν ἰδεολογικοπολιτική, τήν δυναμική (ἰδιαίτερα ἔνοπλη) καί τή συνδικαλιστική. (Μέ βασικές τίς δύο πρῶτες). Μέ τό σωστό συνδυασμό καί κλιμάκωσή τους, διε-

ξαγοντάς τες τόσο ἀπό τά πάνω (ἀπό τά ἔξω), ὅσο καί ἀπό
τά κάτω (ἀπό τά μέσα). Γραμμή, πού ~~ἀποσκοποῦ~~ ἀποσκοπεῖ στή
κινητοποίηση ὅλων τῶν κινητήριων κοινωνικῶν δυνάμεων τῆς ἀν-
τίστασης, τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγώνα γιά τή συντριβή τοῦ κα-
θεστῶτος.
'Ο Μ. Πασχάλης ὑποστηρίζοντας ὅτι: "Τό πρωταρχικό καθῆκον
τῶν ἀντιστασιακῶν ὀργανώσεων σήμερα εἶναι ἡ ἀνάπτυξη καί ἡ
ἔνταση τῆς δράσης τους κατά τῶν ὑλικῶν καί ἔμψυχων φορέων
τοῦ καθεστῶτος" γράφει ὅτι ἡ δράση αὐτή: "... εἶναι ἡ ἀποφα-
σιστική πλευρά τοῦ προβλήματος, ἡ ὁποία καθορίζει μέ τή σει-
ρά της ὅλες τίς ἄλλες. 'Η ἀνάπτυξη καί ἔνταση μιᾶς τέτοιας
δράσης θέτει στίς ἀντιστασιακές ὀργανώσεις τό ἐπιτακτικό κα-
θῆκον τῆς ἐπεξήγησης καί ἐκλαΐκευσης της στίς λαϊκές μάζες.
'Η ἀκτινοβολία τῆς δράσης αὐτῆς θά ἔχει σάν φυσική της συ-
νέπεια τή στρατολόγηση νέων μελῶν στίς ἀντιστασιακές ὀργανώ-
σεις καί τό πολλαπλασιασμό τῶν πυρήνων τους. Συγχρόνως θά
ἐμψυχώσει ἕναν ὁλόκληρο λαό, ὁ ὁποῖος ἐπί τρία χρόνια δέν
γονάτισε, δείχνοντάς του ὅτι πέρα ἀπό τήν ἐχθρότητα ἀπένα-
ντι στό καθεστώς ὑπάρχει καί ἡ ἀντικειμενική δυνατότητα τῆς
ἀνατροπῆς του (...). Αὐτή εἶναι ἡ πραγματική προετοιμασία τῶν
μαζικῶν ἀγώνων. Εἶναι αὐτονόητο ὅτι τά μέλη τῶν ἀντιστασια-
κῶν ὀργανώσεων πού δέν εἶναι στή παρανομία ὀφείλουν νά ἀ-
γωνίζονται στό χῶρο ἐργασίας τους γιά τήν ἀνάπτυξη τῶν οἰ-
κονομικῶν ἀγώνων στό βαθμό πού αὐτοί εἶναι δυνατοί. Μιά τέ-
τοια δραστηριότητα, χωρίς νά ἀποτελεῖ τήν κύρια μορφή ἀντί-
στασης μέ τή συνειδητοποίηση καί συσπείρωση πού δημιουργεῖ
εἶναι ἄρρηκτα δεμένη μαζί της. 'Η ἰδεολογική αὐτή προετοι-
μασία τοῦ λαοῦ ἀπό τίς ὀργανώσεις πού βαδίζει παράλληλα μέ
τή δράση τῶν ὀργανώσεων κατά τοῦ καθεστῶτος, δέν μπορεῖ πα-
ρά νά προετοιμάζει συγχρόνως τό λαό γιά τίς μορφές πού θά
πάρουν οἱ μαζικοί ἀγῶνες στή μελλοντική φάση ἀνάπτυξής τους,
πού θά εἶνα ι ἡ φάση τῆς ἀποφασιστικῆς σύγκρουσης μέ τό κα-
θεστώς".
Δέν ἔχουμε διαβάσει τά ἄρθρα "'Αντίσταση καί Μαζικοί 'Α-
γῶνες" καί "'Η 'Αντίσταση ἐγκαταλείπεται;" γιά νά γνωρίζουμε
καλύτερα τίς ἀπόψεις πού ἐκτίθενται.
Πάντως ὁ Ν. Καρᾶς δέν ἔχει δίκιο μέ τό νά ταυτίζει τίς
ἀπόψεις αὐτές μέ τήν ἀποψη τοῦ πρωτοπόρου ἀποσπάσματος τοῦ
ἑνός μετώπου, τῆς μιᾶς μορφῆς πάλης.
Γράφοντας ὅμως ὁ Μ. Πασχάλης: "..ὅτι τά μέλη τῶν ἀντιστα-
σιακῶν ὀργανώσεων, πού δέν εἶναι στή παρανομία ὀφείλουν νά
ἀγωνίζονται στό χῶρο ἐργασίας τους (...) μιά τέτοια δραστηριό-
τητα χωρίς νά ἀποτελεῖ τήν κύρια μορφή ἀντίστασης..." μπορεῖ
νά δημιουργηθεῖ ἡ ἐντύπωση, ὅτι ὑποτιμᾶται ὡς ἕνα βαθμό ἡ
ἀνάγκη τῆς <u>ὀργανωμένης</u> δραστηριότητας στούς χώρους δουλειᾶς
καί σπουδῶν, ἐκεῖ ὅπου ζοῦν καί κινοῦνται οἱ μάζες. Γιατί
εἶναι ὁλοφάνερο, πώς γιά νά ἔχουν προοπτική καί <u>μόνιμα</u> ἀ-
ποτελέσματα οἱ δυναμικές ἐνέργειες μαζί μέ τήν ἐκλαΐκευσή
τους, πρέπει νά συνδιάζονται μέ τήν ὀργανωμένη παρουσία καί
δράση στούς χώρους, ὥστε νά ἐξασφαλίζεται ὀργανική σύνδεση
μέ τίς μάζες, ἐπαφή μέ τά προβλήματα καί τή ψυχολογία τους
καί νά ἀξιοποιοῦνται τά ἀποτελέσματα τῆς δυναμικῆς καί ἰδεο-
λογικοπολιτικῆς πάλης (στρατολογίες, ἐπιρροή κ.λ.π.) προετοιμά-
ζοντας τό ἔδαφος γιά μελλοντικές κινητοποιήσεις τῶν μαζῶν
(διαμαρτυρίες, ἀπεργίες, διαδηλώσεις κ.λ.π.).
Ἔτσι μόνο συνδιάζοντας ὅλες τίς μορφές πάλης καί ἐπιλέ-
γοντας σέ πρῶτο πλάνο τίς κάθε φορά βασικές θά μπορέσουμε
βαθμιαῖα καί μέ σχεδιασμένο τρόπο, περνῶντας ἀπό τίς πιό ἁ-
πλές στίς πιό σύνθετες, νά δημιουργήσουμε ἕνα δυναμικό μα-
ζικό κίνημα ἱκανό νά παλέψει μέ ἐπιτυχία ἐνάντια στό καθεστώς.

Όσον άφορά τή σχέση άντίσταση-πρωτοπορία, θά θέλαμε νά τονίσουμε τήν άνάγκη τής κατάλληλης καί όλόπλερρης προετοιμασίας (τής πρωτοπορίας), ώστε ή δράση της νά είναι ούσιαστική καί μέ <u>συνέχεια</u>. Διαφορετικά ύπάρχει κίνδυνος νά έκφυλιστεί σέ ορισμένες μεμονωμένες άντισπασιακές ένέργειες.

Ή πρακτική σημασία μιάς διευκρίνησης πάνω σ' αύτά τά θέματα θά ήταν πιστεύουμε μεγάλη.

Τέλος, όπως τονίσαμε καί στήν άρχή, ή χρησιμότητα τού διαλόγου είναι άναμφισβήτητη. πρέπει όμως νά προσέξουμε μή μετεξελιχθεί σέ διάλογο γιά τό διάλογο. Άπεναντίας, πρέπει νά βοηθάει καί αύτός γιά τό πέρασμα, όσο γίνεται πιό γρήγορα, στή ζωντανή καί άποτελεσματική δράση.

[redacted]

ΑΘΗΝΑ ΙΟΥΝΗΣ 1971

74

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ 6-7-71

'Αντιστασιακή 'Οργάνωση Φοιτητῶν

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Στίς 2 Αὐγούστου παραπέμπονται σέ δίκη 25 ἀγωνιστές τῆς ἀντιστασιακῆς ὀργάνωσης σπουδαστῶν " ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ " στό Πενταμελές 'Εφετεῖο 'Αθηνῶν γιά παράβαση τοῦ Α.Ν. 509/47 "περί μέτρων 'Ασφαλείας τοῦ Κράτους τοῦ Πολιτεύματος καί τοῦ Καθεστῶτος".

'Η δίκη αὐτή, δίκη πολιτικῆς σκοπιμότητας, πού γίνεται μέσα στά πλαίσια μιᾶς σειρᾶς δικῶν, ἀγωνιστῶν ἀπ'ὅλες τίς παρατάξεις, ἀποτελεῖ μιά νέα προσπάθεια τοῦ καθεστῶτος νά τρομοκρατήσει τόν 'Ελληνικό λαό.

Ταυτόχρονα φαίνεται καθαρά ὁ ἀστυνομικός, στρατοκρατικός χαρακτῆρας τοῦ καθεστῶτος καί ἀνασκευάζονται οἱ αὐταπάτες πού καλλιεργήθηκαν καί καλλιεργοῦνται ἀπό τήν πλευρά τῆς χούντας γιά δῆθεν "φιλελευθεροποίηση" ἀπ'ἀφορμή ὁρισμένες ἀπολύσεις ἐξορίστων ἀγωνιστῶν.

Χαιρετίζουμε τούς συναγωνιστές μας πού παρά τά σκληρά βασανιστήρια, τήν ἀπομόνωση καί τή φυλακή, μέ τό προσωπικό τους παράδειγμα διαπαιδαγωγοῦν τούς νέους τῆς πατρίδας μας στό πνεῦμα τοῦ ἀγῶνα γιά τήν ἀνατροπή τῆς δικτατορίας.

Μέ τή σκέψη ὅτι κάθε ἐπί μέρους νίκη ἀποτελεῖ ἕνα βῆμα στή πάλη γιά τή μεγάλη νίκη τοῦ λαοῦ μας, καλοῦμε ὅλους τούς Ἕλληνες φοιτητές νά γίνουν φορεῖς σέ μιά εὐρύτατη κινητοποίηση γι'α νά ἀποσπάσουμε τούς ἀγωνιστές πού δικάζονται καί ὅλους τούς φυλακισμένους ἀγωνιστές ἀπό τά χέρια τῆς Χούντας.

'Εκ μέρους τοῦ Κ.Σ τοῦ ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ

Δ. ΜΑΝΩΛΑΚΟΣ

22/7/71

Κείμενο Μίκη;

Μετάφραση Grandmont

TEXTE C

[Après la phrase qui commence "J'apprends des détails sur Goussias, [redacted] sur Zachariadis [redacted], sur Vlandas..", suit le supplément suivant:]

Au temps où j'étais exilé [redacted] à Icarie, dans le village de Vrakadès, en 1947, j'avais écrit une chanson avec [redacted] les détenus [redacted] de notre chambrée, dont la dernière strophe exaltait toute notre foi, toute notre [redacted] admiration pour l'Armée Démocratique et bien entendu pour sa direction politique, le P.C.G.:

C. 10 compact

L'aurore point [redacted] au-dessus des montagnes.
L'ennemi se tait, la liberté arrive.
Allez [redacted], frères, et frappez fort.
Lorsque Markos frappe la terre tremble!

Nous avions une foi de granit. Nous étions un peuple, un parti, un mouvement international. Avec seul un chef: Staline. Et son représentant élu dans notre pays, Nikos Zachariadis.

En 1945, Zachariadis avait désavoué Aris Vélouchiotis, le kapétanios de l'ELAS. Nous [redacted] avons suivi Zachariadis.

En 1948, Zachariadis avait désavoué Markos Vafiadis, le chef de l'Armée Démocratique. Nous [redacted] avons suivi Zachariadis.

En 1948, [redacted] Staline avait désavoué Tito. Et nous avons suivi Staline.

Nous (avions une vision idéale de nos) [redacted] dirigeants; nous les voulions, et [redacted] les croyions, savants, purs,

76

Texte rendu d'après le manuscrit grec

X 93

TEXTE C

[Après la phrase qui commence "J'apprends des détails sur Goussias, [redacted] sur [redacted] Zachariadis, sur Vlandas..", suit le supplément suivant:]

Au [temps] où j'étais exilé [redacted] à Icarie, dans le village de Vrakadés, en 1947, j'avais écrit une chanson avec [redacted] les [redacted] détenus de notre chambrée, dont la dernière strophe exaltait toute notre foi, [redacted] était notre admiration pour l'Armée Démocratique et bien entendu pour sa direction politique, le P.C.G.:

L'[redacted] aurore point au-dessus des montagnes.
L'ennemi se tait, la liberté arrive.
[redacted] Allez, frères, [redacted] cette frappez fort.
Lorsque Markos frappe la terre tremble!

C. 10 [illegible]

[Nous avions une foi de granit. Nous étions un peuple, un parti, un mouvement international, avec pour un chef: Staline. Et son représentant élu dans notre pays, Nikos Zachariadis.

[En 1945, Zachariadis avait désavoué Aris Vélouchiotis, le Kapétanios de l'ELAS: Nous [redacted] avons suivi Zachariadis.

En 1948, Zachariadis avait désavoué Markos Vafiadis, le chef de l'Armée Démocratique. Nous [redacted] avons suivi Zachariadis.

[redacted] Et En 1948, [redacted] Staline avait désavoué Tito. [redacted] nous avons suivi Staline.

[redacted] Nous (avions une vision idéale de nos) [redacted] dirigeants: nous les voulions, et [redacted] les croyions, savants, purs,

sans tache, [redacted] sans faiblesse. C'est pourquoi, sur un seul [redacted] signe d'eux, nous nous jetions avec enthousiasme dans le feu et dans la mort.

A Icarie, nous étions vingt mille [redacted] exilés. [redacted] Plusieurs dizaines de milliers se trouvaient à Makronissos. Des milliers passaient par l'enfer de la Sûreté et du Deuxième Bureau, à la suite de quoi les uns [redacted] étaient conduits dans les prisons, les autres [redacted] envoyés devant le peloton d'exécution. Pourtant, où que nous nous trouvions, nous ne cessions pas de chanter. Pendant les transferts, en [redacted] exil, en [redacted] prison, au moment même de l'exécution. Notre foi était haute comme les montagnes [redacted], et notre volonté [redacted] d'acier. [redacted]

Or [redacted] j'apprends aujourd'hui qu'au moment même où un parti, un mouvement, un peuple entier sacrifiait [redacted] sa vie [redacted] à ses dirigeants, ces mêmes dirigeants passaient leur [redacted] temps à nouer [redacted] des intrigues, à former [redacted] des cliques, et que la moitié d'entre eux dévorait l'autre moitié. J'ai même appris [redacted] qu'ils en étaient arrivés à soumettre à la torture [redacted] des compagnies entières de partisans pour leur arracher l'aveu qu'il y avait parmi eux des agents de l'ennemi responsables de telle ou telle défaite. J'ai appris plus tard que dans une infirmerie de partisans, [redacted] en pays socialiste, un [redacted] dirigeant avait pu [redacted] frapper des blessés graves dans le même but.

Lorsque Pétros avait vu [redacted] ces dirigeants pour la première fois, il ne connaissait pas encore tous ces détails. C'est pourquoi il était fou de les approcher. Mais il [redacted] avait dû

sur un seul

sans tache, [redacted] sans faiblesse. C'est pourquoi, [redacted] signe d'eux, nous nous jetions avec enthousiasme dans le feu et dans la mort.

(Nous étions vingt mille [redacted] exilés. A Icarie) [redacted] Plusieurs dizaines de milliers se trouvaient à Makronissos. Des milliers passaient par l'enfer de la Sûreté et du Deuxième Bureau, à la suite de quoi ils [redacted] étaient conduits dans les prisons, les autres [redacted] envoyés devant le peloton d'exécution. Pourtant, où que nous nous trouvions, nous ne cessions pas de chanter. Pendant les transferts, en [redacted] exil, en [redacted] prison, au moment même de l'exécution. Notre foi était haute comme la montagne [redacted], et notre volonté [redacted] d'acier. [redacted]

[redacted] On comprend qu'on j'apprends qu'au moment même où un parti, un mouvement, un peuple entier, sacrifiait [redacted] sa vie [redacted] à ses dirigeants, ces mêmes dirigeants passaient leur [redacted] temps, à nouer des [redacted] intrigues, à former [redacted] des cliques, et que la [redacted] moitié d'entre eux dévorait l'autre moitié. J'ai appris même [redacted] qu'ils en étaient arrivés à livrer à la torture [redacted] des compagnies entières de partisans pour leur arracher l'aveu qu'il y avait parmi eux des agents, responsables de tels forfaits de l'ennemi. J'ai appris plus tard que dans une infirmerie de partisans, [redacted] pays socialiste, un [redacted] dirigeant avait fait [redacted] frapper des blessés graves dans le même but.

[redacted] Lorsque Elias [redacted] avait vu [redacted] pour la première fois ces dirigeants il ne connaissait pas encore tous ces détails. C'est pourquoi il était fier de les approcher. Mais il [redacted] avait dit

rapidement déchanter.

- Ainsi nous avions des dirigeants pareils? pensa-t-il, — qui disposent d'un mouvement pareil, et dirigent un peuple pareil!

Nous étions vite tombés d'accord avec Pétros que le Mouvement, lui-même, était plus fort que n'importe quelle direction, qu'il était un grand mouvement, qu'il voulait une grande direction! Et cependant, comment ce mouvement s'exprime-t-il? Comment se fait-il qu'il continue à inspirer et à guider un peuple? Mais c'est parce que nous sommes tous des dirigeants, parce que des milliers de militants, chacun dans sa sphère d'action, devenaient autant de dirigeants. Parce qu'ils appliquent immédiatement, avec un esprit créateur, les grands principes du Marxisme-Léninisme qu'ils avaient assimilés dans la vie, dans la lutte, dans l'action! Tel est le mouvement socialiste en Grèce: un mouvement qui repose sur de larges assises populaires et qui s'exprime par une direction tout aussi large, composée de tous les militants de gauche. Et ils sont des milliers. Pourtant, la question se pose de savoir pourquoi cette "direction massive" n'a pu finalement trouver son expression dans la direction du PCG?

Pétros est formel.

- Parce que cette direction n'était pas sortie des entrailles du Parti; en fait, elle avait été mise en place par d'autres. (Par qui? Par nos grands frères!).

Et lorsque, après le 20e Congrès du P.C.U.S., un vent nouveau commença à souffler, et qu'il ne fut plus question

78

95

X

rapidement déchantés.

- [redacted] Ainsi nous avons des dirigeants pareils? pensait-il, [redacted] qui ont fait d'un mouvement pareil, [redacted] un peuple pareil!

Nous [redacted] vite d'accord avec Pétros que le mouvement était plus fort que n'importe quelle direction, qu'il était un grand mouvement, [redacted] une grande direction! Et cependant, comment ce mouvement s'exprime-t-il? Comment [redacted] à inspirer et à guider un peuple?

Mais c'est parce que nous sommes tous des dirigeants, parce que des milliers de militants, chacun dans sa sphère d'action, devenaient autant de dirigeants. Parce qu'ils appliquent immédiatement, avec un esprit créateur, les grands principes du Marxisme-Léninisme qu'ils avaient assimilés dans la vie, dans la lutte, dans l'action! Tel est le mouvement socialiste grec. Un mouvement qui repose sur de larges milieux populaires et qui s'exprime par une direction tout aussi large, composée de tous les militants de gauche. Et ils sont des milliers. Pourtant, la question se pose de savoir pourquoi cette "direction massive" n'a pu finalement trouver son expression dans la direction du PCG?

Pétros est formel.

- Parce que cette direction n'était pas sortie des entrailles du Parti; elle avait en fait été mise en place par d'autres. (Par qui? Par nos grands frères!).

Et lorsque, après le 20e Congrès du P.C.U.S., un vent nouveau commença à souffler, et qui ne fut qu'un plus autoritaire

de Zachariadis et de son groupe, c'est encore de nos grands frères qu'est venu le changement. Au cours du VIème Plénum du Comité Central, qui a su marquer le tournant? Et qui était le rapporteur? Le Roumain Dej!

De cette façon, le changement progressiste s'est opéré suivant une méthode réactionnaire, ce qui n'a pas manqué d'influencer tous les développements ultérieurs puisqu'il a consacré une fois de plus le rôle "interventionniste" des partis frères au sein du P.C.G. La scission du parti de 1968 existait déjà à l'état de germe, du jour où Zachariadis fut ainsi renvoyé et remplacé par Koliyannis. C'est qu'on ne peut jamais frapper un régime anormal en suivant des méthodes anormales sans tomber soi-même dans l'engrenage de l'anomalie. On finit par devenir, soi-même, un régime anormal...

De sorte que le mouvement progressiste grec croît en puissance et qu'il le fait, dirait-on, non seulement en dépit de ses ennemis, mais encore en dépit de ses "dirigeants" eux-mêmes.

Ce fut mon tour de prendre la parole:

- J'ai moi-même vécu le phénomène du "culte de la personnalité". Lorsqu'en décembre 1944 nous avons occupé les quartiers est d'Athènes, toute la responsabilité nous est retombée sur les épaules. Le secrétaire de l'Organisation du parti était Achilléas, camarade modeste, habile, superbe. Nous vivions ensemble, nous mangions dans le même plat, nous étions inséparables. Soudain, Achilléas devint responsable, à la vie et à la mort, de milliers de gens. Sur un signe de lui, désormais, des dizaines de personnes pourraient être arrêtés. Des magasins pouvaient être réquisitionnés. Un prisonnier ou un suspect pouvait

de Zachariadis et son groupe, c'est encore de nos grands frères [redacted] changement. [redacted] qu'est venu [redacted]
Au cours du VIème Plénum du Comité Central, qui a vu marquer ce tournant ? [redacted] Et qui était le rapporteur ? Le Roumain Dej !

De cette façon, le changement progressiste s'est [redacted] opéré suivant une méthode réactionnaire, ce qui n'a pas manqué d'influencer tous les développements ultérieurs puisqu'il a consacré, une fois de plus, le rôle "interventionniste" des partis frères au sein du P.C.G. La scission du parti de 1968 existait déjà, en germe, à l'état de [redacted] jour où Zachariadis fut renvoyé et remplacé par Kolyannis. C'est qu'on ne peut jamais frapper un régime anormal [redacted] en suivant des méthodes anormales sans tomber [redacted] soi-même dans l'engrenage de l'anomalie. On finit par devenir, soi-même, un régime anormal...

[redacted] Le mouvement progressiste grec croît [redacted] de sorte que, dirait-on, et qu'il le fait non seulement en dépit de ses ennemis, mais encore en dépit de ses "dirigeants" eux-mêmes.

C'est mon tour de prendre la parole:

- J'ai moi-même vécu le phénomène du "culte de la personnalité". Lorsqu'en décembre 1944 nous avons occupé les quartiers est d'Athènes, toute la responsabilité [redacted] nous est tombée sur les épaules. Le secrétaire de l'Organisation du parti était Achilléas, camarade modeste, habile, superbe. Nous vivions ensemble, nous mangions dans le même plat, nous étions inséparables. Soudain, Achilléas devint responsable, de la vie et de la mort, des milliers de gens. Sur un signe de lui, des dizaines pourraient être arrêtées. Des magasins [redacted] être [illegible]. Un prisonnier ou un suspect [redacted]

être passé par les armes. Le secrétaire de la Milice Populaire et le responsable de l'Intendance devenaient ses principaux adjoints. Et voilà que soudain, Achilléas se transforme. Certains dans son entourage commencent à le flatter. Achilléas mange maintenant seul. Il dort seul. Il pense seul, il décide seul, il ordonne seul. Et voilà pourquoi les deux compagnies de l'ELAS local se sont révoltées. Jusqu'au jour où Triantaphyllos, capitaine de la deuxième compagnie, et moi-même nous sommes retrouvés condamnés à la peine capitale par Achilléas. Evidemment je n'ai jamais associé l'Achilléas de la dernière période avec le Parti. J'ai toujours cru que son attitude était une déviation et une déformation du fonctionnement du Parti.

Toutefois, dans la période qui a suivi immédiatement les événements de décembre (le regroupement de nos forces de 1945-46; l'abstention aux élections de 1946; mon premier exil en 1947; la clandestinité à Athènes en hiver 1947-48; le second exil en 1948, et enfin Makronissos en 1949), je puis constater que le "phénomène Achilléas" n'était pas l'exception mais quasiment la règle dans le fonctionnement du Parti. Alors j'en ai tiré la conclusion qu'il y avait une cause profonde à tout cela. Laquelle? Logiquement, je ne pouvais pas la trouver parce que tout alors était embrouillé. Il ne faut en effet pas oublier que, durant cette période, toute notre attention était concentrée sur la lutte contre l'ennemi. Nous n'avions ni le temps, ni la disposition, ni la possibilité de nous livrer à une telle analyse. Et au bout du compte nous avions encore en mains un mouvement tout-puissant.

Nous avions des milliers d'organisations dans tout le pays. Nous avions notre propre armée, dont le courage provoquait l'admiration du monde entier. Et nous avions transformé les prisons, les lieux de déportation et les tribunaux militaires en de véritables forteresses!

Puis vint la défaite. Je me suis retrouvé, pour la première fois, dans mon village de Crète. Tous les combattants de l'EPON, déçus, avaient rejoint les TEA ! (1)

(en note) (1) Bataillons de Sécurité Nationale (extrême-droite) (N.d.T.)

J'avais le sentiment d'être moi-même une épave.

Au cours de mes rares sorties de chez moi, je rencontrais deux sortes de regards : haineux ou compatissants. Je préférais les premiers. Par dépit, j'avais redoublé de confiance en notre direction. La défaite était provisoire. Elle était due exclusivement, me répétai-je, à la "trahison de Tito" x qui nous avait fermé les frontières. Les bruits les plus divers circulaient à ce sujet dans les villages et dans la ville de Chania. Un soldat de l'Armée Nationale avait dit : "les Yougoslaves nous laissaient passer la frontière, comme ça, nous pouvions encercler les partisans..."

Un autre soldat disait de même à d'autres : "Lorsque les Yougoslaves arrêtaient quelqu'un, ils lui demandaient ce qu'il était. Moi-même, ils m'ont arrêté. Quand je leur ai dit que j'étais un soldat de l'Armée Nationale, ils m'ont relâché x sur le champ. (...)

Malheur à moi si j'avais été un combattant de l'Armée Démocratique".

Un troisième disait à d'autres : "Je suis passé en Yougoslavie; les Yougoslaves se sont comportés amicalement vis à vis de moi. C'est là que nous avons appris que partisans étaient torturés en masse..."

Zachariadis criait au poste de radio du Parti : "Nous restons l'arme au pied".

J'écoutais régulièrement l'émission clandestine : "l'Ecole du Combattant", qui parlait de sabotages et d'actions illégales, alors que tous, tout s'effondrait autour de moi. Il n'empêche que plus je demeurais [redacted] seul, plus je sentais grandir ma [redacted] fierté. [redacted]. A la fin, je suis resté complètement isolé. De surcroît j'étais malade. Makronissos m'avait laissé quelques petites "crises" qui me terrassaient chaque semaine. Je ne savais plus à quoi me raccrocher. Il ne me restait que deux rochers : la musique, et [redacted] le combat de notre peuple. Je me suis rendu à Athènes. A peine revenu à [redacted] la vie de la capitale, j'ai compris que quelque chose n'allait pas bien dans la ligne du parti. Des dizaines de milliers de camarades vivaient autour de moi, ils pensaient, ils agissaient, ils se développaient librement, chacun implanté dans le coeur de la vie. Là devait [redacted] se trouver notre force. Il s'agissait de contrôler cette vie, le nôtre, [redacted] de manière créatrice. [redacted] Voilà quel était le Front aujourd'hui : le Front de la Vie! C'est sur ce terrain-là qu'il fallait porter [redacted], livrer et gagner la bataille! A cette époque, [redacted] des

Malheur si j'étais un combattant de l'Armée Démocratique".

Un troisième, à d'autres : "Je suis passé en Yougoslavie; les Yougoslaves se sont comportés amicalement vis à vis de moi. C'est là que nous avons appris que les partisans étaient torturés en masse..."

Zachariadis criait au poste de radio du Parti : "Nous restons l'arme au pied".

J'écoutais régulièrement l'émission clandestine : "l'Ecole du Combattant", qui parlait de sabotages et d'actions illégales, alors que tout s'effondrait autour de moi. Il n'empêche que plus je [redacted] seul, plus [redacted] fierté. [redacted] A la fin, je suis resté complètement isolé. De surcroît j'étais malade. Makronissos m'avait laissé quelques petites "crises" qui me tenaillaient chaque semaine. Je ne savais plus à quoi me raccrocher. Il ne me restait que deux rochers : la [redacted]

Je me suis rendu à Athènes. A peine [redacted] la vie de la capitale, j'ai compris que quelque chose n'allait pas bien dans la ligne du parti. Des dizaines de milliers de camarades vivaient autour de moi, ils pensaient, ils agissaient, ils se développaient librement, chacun implanté dans le coeur de la vie. Là devait se trouver notre force. Il s'agissait de [redacted] de manière créatrice. [redacted] Voilà quel était le Front aujourd'hui : le Front de la Vie! C'est là qu'il fallait porter [redacted], livrer et gagner la bataille! [redacted] des

camarades du Parti sont venus et m'ont parlé d'un "appareil illégal". Pour quoi faire? Pour alimenter les tribunaux militaires? C'est alors que j'ai pris la grande décision de ma vie. Sans en parler à personne, je me suis déclaré franc-tireur du mouvement et me suis assigné à moi-même des tâches.

Ma rélation personnelle avec la vie était celle d'un compositeur de musique. Je devais donc m'armer de façon solide, me préparer pour une longue lutte. Avant tout, je devais apprendre à fond mon art. M'armer scientifiquement, élargir constamment mon horizon. Un artiste se doit d'avoir un champ de connaissances très vaste. Pas seulement des connaissances artistiques. J'avais à suivre et à analyser quotidiennement les événements de notre pays et ceux de la vie internationale. Et lorsque j'aurais enfin créé une oeuvre et que j'aurais des réserves créatrices suffisantes, alors je devais les mettre au service de la lutte du peuple grec.

J'avoue d'ailleurs que dans cette attitude tout à fait formaliste, et tandis que je me soumettais à cette discipline de fer, je prenais pour guide les analyses que nous avions faites à Icarie autour de la théorie du Marxisme, et plus particulièrement une série d'articles publiés dans la revue "Morphosi" (Culture) sous le titre de: "La stratégie stalinienne"...

De 1954 à 1960 j'ai donc vécu à Paris. J'ai retravaillé tout le vieux matériel musical: Ière Symphonie. Le Ballet "Carnaval", Oedipe Roi, etc. J'ai écrit de nouvelles pièces musicales: la Ière Suite pour orchestre et piano. La Seconde

Suite pour orchestre, la troisième Suite pour Soprano, Choeur et Orchestre, le concerto pour piano, les ballets "Les Amants de Teruel" et "Antigone" etc. etc.

En 1958, je venais de consacrer [redacted] aux élections qui s'étaient déroulées [redacted] en Grèce [redacted] (et au cours desquelles) l'EDA devenait [redacted] le second parti du pays) [redacted] un premier cycle de musique populaire : l'"Epitafios" [redacted], sur des vers de Yannis Ritsos. Et [redacted] lorsqu'à cette époque des amis, de militants de l'EDA, sont venus me parler du Parti [redacted] etc., je leur ai fait part de ma décisinn. Le "phénomène Achilléas" avait creusé en moi une plaie profonde, [redacted] qui était encore saignante après tant d'années. J'étais méfiant. Je me rendrais en Grèce, je verrais. En tout cas je fais partie du mouvement. Le mouvement, lui, n'appartient à personne. Comme il est dit le poème de Ritsos "Grécité" : "Cette terre est la leur et la nôtre". De même le mouvement appartient à ses morts comme à nous tous.

Je suis rentré à Athènes en 1959-60 avec "L'Epitaphios" et me suis jeté avec élan dans le Front de la vie. J'y suis entré comme je l'avais décidé, avec mon oeuvre [redacted] mais aussi avec ma présence, avec cette "attitude de vie", qui [redacted] est le complément indispensable de toute oeuvre et de tout mouvement de renouveau.

- Le reste, tu le sais [redacted], dis-je à Pétros. Les premières [redacted] lueurs du jour filtrent [redacted] déjà [redacted] à travers les volets. [redacted] Les coqs se préparent à [redacted] dire bonjour au soleil.

- Parle-moi [redacted] quand même un peu des [redacted] Lambrakidès, insiste Pétros.

[redacted] Evidemment, il ne sait rien des Lambrakis. Comment le pourrait-il? Depuis la guerre civile jusqu'en 1958, il est resté dans l'illégalité. Puis il a été arrêté, jugé, [redacted] emprisonné jusqu'en 1966. Il n'a probablement pas vécu une seule année complète en liberté. Et le voici de nouveau dans la clandestinité ... Le lendemain soir, je lui parle des Lambrakidès :

– Toute ces [redacted] jeunes qui [redacted] ont submergé la Grèce de 1963 à 1967 se trouvaient dans la vie, prêts à dire le grand "présent". Et ils ont dit "présent" dès que nous leur avons parlé dans leur langue.

– Toute la question, c'est de trouver chaque fois le langage qui répond au moment historique donné.

– Précisément! Le mouvement culturel, par exemple, a [redacted] immédiatement suscité un grand écho chez les jeunes parce que [redacted] ceux-ci y ont vu, comme devant un miroir, leurs propres visages, leurs propres angoisses, leurs propres rêves, leurs propres espérances.

La culture militante, ainsi que je l'ai appelée, c'est-à-dire la culture vivante, celle qui concerne directement, personnellement le peuple et qui se trouve dans une phase d'essor créateur, touche aux fondements même de l'existence. Elle illumine d'un seul coup notre monde intérieur et pour la première fois notre personne se révèle à elle-même! Pour la première fois aussi est mise en relief [redacted] la veine commune, la racine commune. C'est-à-dire que la culture nous réconcilie avec notre semblable. Avec notre frère. Avec la communauté, la nation, d'une manière générale, avec l'homme.

En nous aidant à nous [redacted] découvrir nous-mêmes, elle nous permet de constater soudain que nous-mêmes, c'est l'"autre", que cet "autre" c'est nous-mêmes. Une joie toute nouvelle nous remplit le coeur, une joie qui devient une force. En participant à [redacted] quelque manifestation que ce soit de la culture militante, [redacted] tu aperçois soudain l'autre et tu vois dans ses yeux des éclairs. Cette poésie, cette musique, cette couleur qu'a la voix du chanteur populaire et ces sons [redacted] des instruments populaires constituent comme une chaîne aérienne qui te [redacted] relie à tout ton passé, à tout ton héritage. D'un coup Rigas, Kalvos et les [redacted] poètes [redacted] de la révolution de 1821 deviennent tes amis. Karaïskakis devient ton frère. Tu comprends désormais que la marche est unique. Le lit du fleuve est commun. Que tu as déjà fait un long chemin, parcouru bien des distances. Ton devoir est maintenant d'aller plus loin, en tant que partie vivante d'un grand [redacted] corps. Tu es à l'avant-garde, ce qui veut dire que tu dois [redacted] ouvrir un chemin. C'est ainsi que, goutte après goutte, cette joie esthétique se transforme en force morale, puis en poids idéologique et en action politique. C'est là le processus inéluctable de la culture militante.

– Comment, en fait, [redacted] ce mouvement culturel [redacted] a-t-il pu donner jour au mouvement des Lambrakides ?

– Outre ce processus, qui conduit de lui-même à la politisation (parce qu'au bout du compte quel idéal la culture militante peut-elle faire naître en nous? [redacted] Un idéal de [redacted] liberté et [redacted] d'humanité!) Les conflits avec le régime [redacted] d'obscurantisme et d'oppression qui prévaut [redacted] dans notre pays deviennent de ce fait inévitables)

outre donc ce processus, il y avait les évènements proprement politiques. [redacted]. En 1961, l'Union [redacted] Nationale Radicale (droite), désireuse [redacted] de gagner coûte que coûte les élections, organise avec le concours de l'armée et de la police un coup de force électoral.

Les élections se déroulent comme dans la [redacted] jungle et, bien entendu, sont gagnées par l'Union Radicale [redacted]. C'était pourtant une victoire à la Pyrrhus [redacted], parce que la réaction du peuple grec, à partir de cette date, commence à [redacted] se faire [redacted] menaçante. Un vaste mouvement politique démocratique commence à se dessiner, au sein duquel s'inscrit [redacted] et se développe le mouvement de la culture militante.

A la même époque, un autre grand mouvement se fait jour [redacted] dans le même cadre: le Mouvement de la Paix, avec les grandioses marches de la paix de Marathon à Athènes. En 1963, cinq mille à dix mille manifestants (1.500 arrestations). En 1964, trois cent mille. En 1965, cinq cent mille! Le vice-président de ce mouvement n'est autre que Grégoris Lambrakis, député du Pirée, collaborateur de l'EDA. Lors de la première marche de Marathon, il fut le seul à pouvoir mettre le pied sur la colline de Marathon. De ce jour, il devient un symbole populaire. Quelques semaines plus tard, en mai 1963, il est frappé à mort à Salonique.

Aussitôt que l'évènement est connu, dans les locaux de l'EDA se forme le premier comité [redacted] chargé de se rendre [redacted] au chevet de Lambrakis. Il est composé [redacted] du professeur Imvriotis, du député Sakélaris, de Manolis Glézos, Yannis Ritsos, et moi-même. Toute la ville de [redacted] Salonique est suspendue au [redacted] battement du coeur

outre [donc ces processus], il y avait les événements politiques. [redacted]. En 1961, [redacted] l'Union Nationale Radicale (droite), décidée [redacted] de gagner coûte que coûte les élections, organise avec le concours de l'armée et de la police un coup de force électoral.

Les élections se déroulent [redacted] comme dans la jungle et, bien entendu, sont gagnées par [redacted] l'Union Radicale. C'était pourtant une victoire à la [redacted] Pyrrhus, parce que la réaction du peuple grec, [redacted] à partir de cette date, commence à se faire [redacted] menaçante. Un vaste mouvement politique démocratique commence à se [redacted] développer, au sein duquel s'inscrit [redacted] le mouvement de la culture militante.

[redacted] A la même époque un autre grand mouvement [se fait jour] dans le même cadre: le Mouvement de la Paix, avec les grandioses marches de la paix de Marathon à Athènes. En 1963, cinq mille à dix mille manifestants (1.500 arrestations). En 1964, trois cent mille, En 1965, cinq cent mille! Le vice-président de ce mouvement n'est autre que Grigoris Lambrakis, député du Pirée, collaborateur de l'EDA. Lors de la première marche de Marathon, il fut le seul à pouvoir mettre le pied sur la colline de Marathon. Dès lors, il devient un symbole populaire. Quelques semaines plus tard, en mai 1963, il est frappé à mort à Salonique.

(Aussitôt que l'événement est connu) dans les locaux de l'EDA se forme le premier comité chargé de la veille au chevet de Lambrakis. Il est composé du professeur Imvriotis, du député Sakélaris, de Manolis Gléson, Yannis Ritsos, et moi-même. [redacted] Toute la ville de Salonique [redacted] est suspendue au battement du coeur

vivant du héros mort. Une ville entière souffre. Il n'y a pas un regard indifférent. Les uns sont [redacted] frappés de stupeur, les autres de douleur, [redacted] & autres sont gagnés par la honte. On se presse vers [redacted] l'hôpital AHÉPANS , sur la colline de l'Université. Lambrakis respire à l'aide de l'appareil qu'on sait [redacted]. Nous entrons, et nous le voyons tressaillir [redacted] de tout son corps. La poitrine est énorme, les bras solides, avec des muscles (en relief) puissants. [redacted]. Comment est-ce possible qu'un tel géant soit tué? Dans la chambre à côté attendent sa femme et ses frères. Le directeur de l'Hôpital nous conduit dans son bureau. Il nous donne des explications. ~~Après~~ Puis les autres s'en vont, et nous restons, [redacted] Ritsos et moi. La nuit est tombée. Dans l'obscurité, on entend monter, [redacted] comme dans un murmure, l'"Epitaphios". Je frémis. Mon esprit, qui a toujours eu soif de symboles, découvre enfin la cause. Dans la chambre voisine — tel Digénis sur les aires de marbre — Lambrakis, le héros de la résistance démocratique, livre un grand combat avec la mort. A ses côtés se trouve Glézos, le héros de la résistance nationale. Le poète et le compositeur de l'"Epitaphios", première oeuvre et première pierre [redacted] de la culture militante, sont là, eux aussi [redacted]. Et voici qu' à la porte de l'hôpital, assis sur l'herbe fraîche, des jeunes gens et des jeunes filles de Grèce chantent à voix basse l'"Epitaphios"... Nous franchissons le seuil, [redacted] Ritsos et moi. On nous reconnaît, mais personne ne bouge. Ils continuent tous à chanter doucement et profondément. Nous avançons avec précaution et nous [redacted] asseyons parmi eux. Le chant s'est arrêté. Silence...

Faut-il être sourd pour ne pas entendre le vacarme [redacted] des fleuves au moment où ils se rencontrent! Un fleuve, le mouvement culturel. Un autre fleuve, le mouvement de la résistance... Et maintenant c'est le poète qui parle. Le dialogue commence... Puis c'est le tour du compositeur ... puis c'est un jeune homme... puis [redacted] un autre jeune homme... puis c'est une jeune fille... [redacted] les deux fleuves n'en forment maintenant plus qu'un : celui des Jeunesses [redacted] Lambrakis ...

Plus tard, lorsque j'allais dans un village et que les jeunes gens se rassemblaient autour de moi, je leur disais :

– Qui est le responsable véritable de ce qui se passe dans votre village? Le policier? Ou bien le maire [redacted]? Non, c'est vous, les jeunes gens et les jeunes filles. Vous êtes responsables de tout ce qui se passe! Si [redacted] un pauvre type est malade; si les enfants n'ont pas [redacted] d'espace à eux pour jouer; s'il n'y a pas de "place" publique; s'il manque un pont [redacted]; si l'église est délabrée, et si le cimetière est envahi par les [redacted] mauvaises herbes; s'il n'y a pas de divertissements, si rien n'est fait pour l'instruction. Allons plus loin: s'il y a quelque part de l'injustice, de la terreur, de l'exploitation, c'est vous qui en êtes responsables. Nous avons alors [redacted] lancé le mot d'ordre de la [redacted] création de mille Maisons [redacted] de la Culture pour la jeunesse. La Réaction fut [redacted] littéralement saisie de rage. Elle obligeait les propriétaires à nous jeter dehors. Alors les Lambrakis bâtirent eux-mêmes leurs Maisons de la Culture. Quand la Réaction [redacted] les faisait sauter à la dynamite, les Lambrakis les

89

106

15

Faut-il être sourd pour ne pas entendre le vacarme des fleuves au moment où ils se rencontrent! Un fleuve, le mouvement culturel. Un autre fleuve, le mouvement de la résistance...

Et Maintenant c'est le poète qui parle. Le dialogue commence... Puis c'est le tour du compositeur ... puis c'est un jeune homme... puis [redacted] un autre jeune homme... puis c'est une jeune fille... [redacted] les deux fleuves n'en forment maintenant plus qu'un : celui des Jeunesses [redacted] Lambrakis ...

Lorsque (plus tard) j'allais dans un village et que les jeunes gens se rassemblaient autour de moi, je leur disais :

— Qui est le responsable véritable de ce qui se passe dans votre village? Le policier? Ou bien le [redacted] maire? Non, c'est vous, les jeunes gens et les jeunes filles. Vous êtes responsables de tout ce qui se passe! Si [redacted] un pauvre type est malade; si les enfants n'ont pas [redacted] d'espace pour jouer; s'il n'y a pas de "place" publique; s'il [redacted] manque un foyer; si l'église est délabrée, et si le cimetière est envahi [redacted] par les mauvaises herbes; s'il n'y a pas de divertissements, si rien n'est fait pour l'instruction. Allons plus loin: s'il y a quelque part de l'injustice, de la terreur, de l'exploitation, c'est vous qui en êtes responsables. Nous avons alors lancé le mot d'ordre de la création de mille Maisons de Culture pour la jeunesse. La Réaction fut littéralement saisie de rage. Elle obligeait les propriétaires à nous jeter dehors. Alors les Lambrakides bâtirent eux-mêmes leurs Maisons de Culture. Quand la Réaction [redacted] les faisait sauter, les Lambrakides

reconstruisaient aussitôt.
[redacted]

De même, nous avons organisé une campagne nationale pour le Livre de la Jeunesse. Pendant trois mois, la Grèce entière s'est [redacted] trouvée submergée [redacted] de livres. Nous avons recueilli plus de dix mille volumes. Nous en avons rempli nos Maisons de la Culture. Le surplus était transporté par les Lambrakides dans les villages lointains et était exposé [redacted] sur la place. [redacted] Puis les jeunes dansaient tout autour et chantaient.

Un jour je suis allé [redacted] à Pérama, au coeur des bidonvilles. [redacted] "Quel est votre problème principal?" demandai-je. [redacted] Nous nous trouvons au sommet de la montagne. A nos pieds s'ouvre le golfe de Salamine. Quelques mètres plus bas [redacted], il y a plus de 24 siècles, le roi de Perse était assis. Il contemplait sa flotte puissante, et s'apprêtait à remporter bientôt la victoire sur les Grecs. La victoire? La ruse de Thémistocle, qui l'avait entraîné dans ce détroit, lui valut d'assister au massacre des siens. [redacted] Et puis [redacted] ce fut le sauve-qui-peut...

A présent, les héritiers des combattants de Salamine sont installés dans des baraques en bois. Ils manquent d'eau et d'électricité. Ils sont obligés de marcher pendant une demi-heure ou même une heure à pied pour trouver un autobus.

– ~~Est-ce cela le problème principal?, la construction des routes~~

- Voilà notre problème principal: la route.

- Alors voilà ce que je vous propose: vous [redacted] mettez à notre disposition des pelles et du ciment. Nous apportons [redacted] les bras. D'accord?

- D'accord!

Je me rends dans les Maisons de la Culture du Pirée [redacted] et [redacted] j'en parle aux Lambrakidès. Les uns travailleront, les autres chanteront. Nous présenterons des programmes artistiques toute la journée. Nous ferons du sport et nous construirons la route! C'est ce qu'on a fait. Un beau dimanche, 5.000 Lambrakis se lancèrent à l'assaut de [redacted] Pérama. Le soir, la route qui menait en haut de [redacted] la montagne était prête. Le peuple lui donna [redacted] le nom de: "Boulevard Lambrakis."

Voilà ce que [redacted] faisaient les Lambrakidès. [redacted] Nous [redacted] nous sommes liés ainsi à notre milieu [redacted]. A la vie. Aux problèmes de la jeunesse. Armés solidement sur le plan de la théorie, nous organisions les luttes de la jeunesse en vue [redacted] d'une véritable solution de ses problèmes. Et comme ces problèmes n'étaient qu'un aspect des [redacted] problèmes généraux du peuple et du pays lui-même [redacted], la jeunesse se trouvait ainsi participer, [redacted] directement ou indirectement à la lutte [redacted] du peuple pour la solution d'ensemble de ses problèmes.

[Ici s'arrête le supplément.]

(annexe
revue
le Jeudi 22.7.71
Dominique Grandmont : [illegible])

(De la page 36 on efface les 11 dernières lignesç c'est à dire de "Plus tard je confrontais..." à "... la vraie naissance d'un ..."
A la page 37 on efface les deux premières lignes, c'est à dire jusqu'à "... Lambrakis l'ont rajeuni." et nous continuons comme suit : "Athènes - juin 1967: il ne serait pas exaggéré de dire que ...")

94

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΗΣ ΚΕ ΤΟΥ ΚΚΕ (ἐσωτερικοῦ)

→ σ.Μ.Θ.

1.8.71

'Αγαπητοί σύντροφοι,

Στίς 20.6.71 ἔθεσα ὑπ' ὄψι σας σημείωμα μου πρός τήν ΣυντΕπιτροπή τῆς ΚΟΜΕΠ μέ ἡμερομηνία 19.6.71 καί παληότερο σημείωμα μου (Γενάρη 1970) πρός τό Γραφεῖο , τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΕ.

Μέ τάσημειώματα μου αυτά ,θεωρώντας τήν ταχτική τῆς ΚΟΜΕΠ ἀσυμβίβαστη μέτό νόημα τοῦ διαχωρισμοῦ τῶν εὐθυνῶν στή 12 'Ολομέλεια τῆς ΚΕ καί μέ τίςκατευθύνσεις τῆς "Εκτακτης 'Ολομέλειας σχετικάμέ τόν τρόπο διεξαγωγῆς τῆς ἐσωκομματικῆς συζήτησης ἀπό τίςστῆλες τῶν ἐντύπων μας,κατάγγελνα ὡς ἀδικαιολόγητη τήν καθυστέρηση τῆς δημοσίευσης τοῦ ἄρθρου μου ,πού εἶχα στείλει ἐδῶ και δέκα μῆμες στή συντ. ἐπιτροπή τῆς ΚΟΜΕΠ.

Στίς 26.6.71 'η συνταχτική ἐπιτροπή τῆς ΚΟΜΕΠ μοῦ ἔστειλε "νέες παρατηρήσεις,(πού δέν ἔχουν καμμιά σχέση μέ τίς προηγούμενες πού εἶχα πάρει ὑπ' ὄψει μου)μέ τίς ὁποῖες προσπαθεῖ νά δικαιολογήσει τή μή δημοσίευση τοῦ ἄρθρου μου στό κύριο μέρος τῆς ΚΟΜΕΠ,καί τήν αὐθαίρετη πρόταση της νά συνοδεύσει τή δημοσίευση του στό "Βῆμα συζήτησης"μέ δική της σημείωση ~~ότι ό άρθρογράφος~~--, μέ τήν ὁποία "νά ἐφιστᾶ:τήν προσοχή τῶν ἀναγνωστῶν ζοτι ὁ ἀρθρογράφος δέν ἀποδεικνύει:τίς κριτικές παρατηρήσεις του:"

Όπως γράφω καί στήν ἀπάντηση μου στίς παρατηρήσεςς αὐτές,πού ἐπισυνάπτω,θεωρῶ α)πέρα γιάπέρα ἀβάσιμη καί αὐθαίρετη τήν ἐπιχειρηματολογία τῆς συνταχτικῆς ἐπιτροπῆς,μέ τήν ὁποία προσπαθεῖ (χωρίς ὅμως νάτό πετυχαίνει)νά "θεμελιώσει" "διάσταση γνωμῶν τοῦ ἀρθρογράφου πρός ἐκτιμήσεις,πού περιέχονται στάἐπίσημα κομματικάντοκουμέντα"γιά νάδικαιολογήσει τήν "ἀπόφαση της" νάμή δημοσιευτεῖ τό ἄρθρο μου στό κύριο μέρος τῆς ΚΟΜΕΠ.

β)ἀπαράδεκτη κομματικά τήν "ἀπόφαση της νά "συνοδεύσει τή δημοσίευση τοῦ ἄρθρου μου στό "Βῆμα" συζήτησης μά μιά σημείωση της πού νά"ἐφιστᾶ τήν προσοχή :τῶν ἀναγνωστῶν στό ὅτι ὁ ἀρθρογράφος δέν ἀποδεικνύει τίς κριτικές του παρατηρήσεις κ.λ.π."

Μέ τό σημείωμα μου τοῦτο ξαναθέτω ζήτημα στό Γραφεῖο νά δημοσιευτεῖ τό ἄρθρο μου χωρίς καθυστέρηση στήν ΚΟΜΕΠ καί, μάλιστα ὄχι στό "βῆμα συζήτησης.Καί ἐν πάσει περοπτώσει νάἔχω μιάσαφῆ τοποθέτηση του πάνω στό ζήτημα αὐτό,πού δημιουργήθηκε μέ τήν ὑπέρβαση ἁρμοδιότητας καί τίς αὐθαίρετες ἐνέργειες τῆς συνταχτικῆς ἐπιτροπῆς τῆς ΚΟΜΕΠ

1 Αὐγούστου 1971

Μέ σ.χ.

Ζ. Ζωγράφος

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΗΣ ΚΕ ΤΟΥ ΚΚΕ (ἐσωτερικοῦ)

1.8.71 1

Ἀγαπητοί σύντροφοι,

Στίς 20.6.71 ἔθεσα ὑπ'ὄψι σας σημείωμα μου πρός τήν Συντ.Ἐπιτροπή τῆς ΚΟΜΕΠ μέ ἡμερομηνία 19.6.71 καί παλιότερο σημείωμα μου (Γενάρη 1970) πρός τό Γραφεῖο , τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΕ.

Μέ τά σημειώματα μου αὐτά ,θεωρῶντας τήν τακτική τῆς ΚΟΜΕΠ ἀσυμβίβαστη μετό νόημα τοῦ διαχωρισμοῦ τῶν εὐθυνῶν στή 12 'Ολομέλεια τῆς ΚΕ καί μέ τίς κατευθύνσεις τῆς "Εκτακτης 'Ολομέλειας σχετικά μέ τόν τρόπο διεξαγωγῆς τῆς ἐσωκομματικῆς συζήτησης ἀπό τίς στῆλες τῶν ἐντύπων μας,κατάγγελνα ὡς ἀδικαιολόγητη τήν καθυστέρηση τῆς δημοσίευσης τοῦ ἄρθρου μου ,πού εἶχα στείλει ἐδῶ καί δέκα μῆνες στή συντ. ἐπιτροπή τῆς ΚΟΜΕΠ.

Στίς 26.6.71 'η συντονιστική ἐπιτροπή τῆς ΚΟΜΕΠ μοῦ ἔστειλε "νέες παρατηρήσεις,(πού δέν ἔχουν καμμιά σχέση μέ τίς προηγούμενες πού εἶχα πάρει ὑπ'ὄψει μου)μέ τίς ὁποῖες προσπαθεῖ νά δικαιολογήσει τή μή δημοσίευση τοῦ ἄρθρου μου στό κυριότερος τῆς ΚΟΜΕΠ,καί τήν αὐθαίρετη ἄρνηση της νά συνοδέψει τή δημοσίευση του στό "Βῆμα συζήτησης"μέ δική της σημείωση ~~ὅτι ὁ ἀρθρογράφος~~-- μέ τήν ὁποία "νά ἐφιστᾶ:τήν προσοχή τῶν ἀναγνωστῶν ὅτι ὁ ἀρθρογράφος δέν ἀποδεικνύει:τίς κριτικές παρατηρήσεις του."

Ὅπως γράφω καί στήν ἀπάντηση μου στίς παρατηρήσεις αὐτές,πού ἐπισυνάπτω,θεωρῶ α)πέρα γιά πέρα ἄδικη καί αὐθαίρετη τήν ἐπιχειρηματολογία τῆς συντονιστικῆς ἐπιτροπῆς,μέ τήν ὁποία προσπαθεῖ (χωρίς ὅμως νά τό πετυχαίνει)νά "θεμελιώσει" "διάσταση γνωμῶν τοῦ ἀρθρογράφου πρός ἐκτιμήσεις,πού περιέχονται στά ἐπίσημα κομματικά ντοκουμέντα"γιά νά δικαιολογήσει τήν "ἄρνηση της" νά μή δημοσιευτεῖ τό ἄρθρο μου στό κύριο μέρος τῆς ΚΟΜΕΠ.

β)ἀπαράδεκτη κομματικά τήν "ἄρνηση της νά "συνοδέψει τή δημοσίευση τοῦ ἄρθρου μου στό "Βῆμα" συζήτησης μέ μιά σημείωση της πού νά"ἐφιστᾶ τήν προσοχή :τῶν ἀναγνωστῶν στό ὅτι ὁ ἀρθρογράφος δέν ἀποδεικνύει τίς κριτικές του παρατηρήσεις κ.λ.π."

Μέ τό σημείωμα μου τοῦτο ξαναθέτω ζήτημα στό Γραφεῖο νά δημοσιευτεῖ τό ἄρθρο μου χωρίς καθυστέρηση στήν ΚΟΜΕΠ καί, μάλιστα ὄχι στό "βῆμα συζήτησης.Καί ἐν πάσει περιπτώσει νά ἔχω μιά σαφῆ τοποθέτηση του πάνω στό ζήτημα αὐτό,πού δημιουργήθηκε μέ τήν ὑπέρβαση ἁρμοδιότητας καί τίς αὐθαίρετες ἐνέργειες τῆς συντονιστικῆς ἐπιτροπῆς τῆς ΚΟΜΕΠ

1 Αὐγούστου 1971

Μέ σ.χ.

Σ. Ζωγράφος

MIKIS THEODORAKIS

A GEORGES MARCHAIS 7.9.71

Mon cher Georges,

Je viens de lire le communiqué sur les entretiens que tu as eu avec Todor Jivcov, premier secretaire du CC du P.C.Bulgare et je t'écris du tout hâte mon etonnement.

Il ne m' apartient pas de juger la politique du PCF et du PCB.

Par contre il est de mon devoir de te dire mon opinion et d'attirer ton attention sur ce que dans votre communiqué est dit sur la Grèce et sur ce qui est passé sous silence.

Il est au moins étrange qu' un communiqué, signé par les dirigeants de deux Partis Communistes de l' Europe, dont l'un est en plus le PC d'un pays balkanique, la Grèce est rayé de la carte géographique du monde. Dans votre communiqué il est en effet question de l'ensemble des pays en lutte contre l'imperialisme (vous citez: Le Vietnam, le Laos, le Cambodge, le PC Americain, le Moyen Orient, le Soudan,Cuba,le Chili, Perou,Bolivie,Angola,Mozanbique,Guinée Bissau - et peut être j'en oublie.) Or, en Europe, où se trouve la France,sur le frontieres même de la Bulgarie socialiste, l' imperialisme americain a imposé une dictature militaire contre laquelle les communistes grecs luttent avec acharnement de la première minute.Pour toi et pour T.Jivkov la Grèce n' existe plus?

Il est dit dans le communiqué que "les communistes français apprecient le souci permanent du PC Bulgare (...) de sauvegarder la paix dans les Balkans (...)". Doit on comprendre que les communistes français qui, dans le communiqué ne disent pas un mot su fascisme en Grèce et de la lutte du peuple grec, apprecient aussi les ouvertures, les avances et les accords que la Bulgarie socialiste passe avec la dictature de Papadopoulos. en lui apportant une aide et un appui solide et precieux au moment même où la dictature est en but a des difficultés croissantes tant à l'interieur que sur le plan international?

Je crois qu' il s' agit là des choses extrement graves. Nous sommes en Grèce obligés à faire face non pas seulement aux consequences pratiques (et ruineuses) d'une telle politique mais aussi à affronter une campagne antisocialiste, orchestrée aussi bien par les colonels que par les

forces conservatrices qui s'opposent à la dictature; tous deux cultivent trés adroitement soit la theorie de l' égale responsabilité de l' imperialisme americain et des pays socialistes, pour ce qui se passe en Grèce, soit la théorie de la division du monde entre des deux superpuissances etc.

Je ne te dirai pas, parce que tu le sais, combien des telles théories sont démobilisantes pour les masses. Je te dirai simplement combien des telles pratiques (qui se reflètent dans votre communiqué) alimentent ces théories au détriment des intérêts du mouvement communiste et de la résistance en Grèce.

C' est pourquoi, devant la gravité de situation et devant l' abandon du mouvement communiste et démocratique grec, auquel tu as donné l' impression de souscrire,en signant ce communiqué, il est urgent qu'une rencontre ait lieu; au plus haut niveau entre la direction du PC Français et celle du PC de Grèce (interieur) pour examiner serieusement et à fond cesproblèmes.

Trés amicalement

Mikis Theodorakis

ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΗ

Ἁλικαρνασσός 19·9·71

Σήμερα πού κλείνει ἕνας χρόνος ἀπό τό ὁλοκαύτωμα τοῦ Κώστα Γεωργάκη, ἡ μικρή μας ὁμάδα ἐδῶ στή φυλακή Ἁλικαρνασσοῦ, ἀφιέρωσε τή μέρα στή μνήμη τῶν νεκρῶν τοῦ ἀγώνα. Θυμηθήκαμε τόν Ἔλη, τόν Μανδηλαρά, τόν Χαλκίδη, τόν Τσαρουχά, τόν Παριανό, τόν Τσικουρή, τήν Ἀντζελόνι καί τόσους ἄλλους ἀνώνυμους στρατιωτικούς καί πολίτες, πού τή θυσία τους ἦρθε νά σφραγίσει ἡ τραγική προσφορά τῆς ζωῆς τοῦ Γεωργάκη, κραυγή ἀπελπισίας γιά τή μοίρα αὐτοῦ τοῦ τόπου.

Ὅπως ἦταν φυσικό οἱ σκέψεις μας γύρισαν πάλι τή μέρα τούτη στή βαρειά εὐθύνη πού ἔχουμε ὅλοι μας, εὐθύνη πού ἐντείνεται ὅταν ἀναγκαῖα καταλήγουμε στή διαπίστωση ὅτι ἡ ἀντίσταση πού μέ τόσο ἐνθουσιασμό ξεκίνησε καί πού ὅλοι περιμέναμε πώς θά δυνάμωνε καί θά γινόταν πραγματική ἀπειλή γιά τή χούντα, ἔχει ἀντίθετα ἀπό καιρό πάψει νά δίνει δείγματα ζωντάνιας καί συστηματικῆς ἐξάπλωσης. Πέντε χρόνια μετά τή δικτατορία εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νά ὁμολογήσουμε πώς ἡ δραστηριότητα τῶν ἀντιστασιακῶν ὀργανώσεων περιορίζεται κατά κύριο λόγο στό ἐξωτερικό. Εἶναι φανερό ὅτι ἡ ἔλλειψη οὐσιαστικῆς ἀντιστασιακῆς παρουσίας στό ἐσωτερικό δημιουργεῖ τήν ἐντύπωση ὅτι οἱ Ἕλληνες ἀνέχονται τήν τυραννία. Γι' αὐτό ἀπευθυνόμαστε σέ σᾶς καί σέ ἄλλα ἡγετικά στελέχη τῶν ἀντιστασιακῶν ὀργανώσεων γιά νά ἐκφράσουμε τή βαθειά ἀνησυχία πού μᾶς κατέχει γιά τήν ἐμφανιζόμενη ἀδράνεια τῆς ἀντίστασης. Κι' ἀκριβῶς ἐπειδή σάν ἡγέτης ἀντιστασιακῆς ὀργάνωσης φέρετε σήμερα κύρια εὐθύνη γιά τό ἐπίπεδο τοῦ δυναμικοῦ ἀντιστασιακοῦ ἀγώνα, πιστεύουμε ὅτι συμμεριζόμενος τήν ἀνησυχία μας, θά κάνετε τό καλύτερο δυνατό πρός τήν κατεύθυνση τῆς δημιουργίας τῶν προϋποθέσεων ἐκείνων πού θά ἐπιτρέψουν σύντομα τήν ἐνεργοποίηση τῆς ἀντίστασης στό ἐσωτερικό, προσανατολιζόμενος συνάμα στό συντονισμό τῆς δραστηριότητας ὅλων τῶν ἀντιστασιακῶν ὀργανώσεων. Θεωροῦμε πώς αὐτός εἶναι ὁ μόνος δρόμος πού ὁδηγεῖ στήν κατάλυση τῆς τυραννίας καί πώς ἡ εὐθύνη ὅλων μας ἀπέναντι στό λαό καί τούς νεκρούς τοῦ ἀγώνα εἶναι βαρύτατη.

Μέ ἀγωνιστικούς χαιρετισμούς. Οἱ πολιτικοί κρατούμενοι τῆς φυλ. Ἁλικαρνασσοῦ.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουκελάτο Γιώργο
Ἐλεύθερους Ἕλληνες (ἐκπρόσωπο)
Ἑλληνική Ἀντίσταση (ἐκπρόσωπο)
Θεοδωράκη Μίκη
Κυριζάκη Ἀντώνη
Μυλωνά Γιώργο
Συν/χη Ὀσρβαντζο
Παπανδρέου Ἀνδρέα
Ρήγα Φερραῖο (ἐκπρόσωπο)

Γιώργος Ἀνυφαντάκης
Δημοσθένης Βῶδος
Διονύσης Καραγεώργας
Γιάννης Κομποχόλης
Νίκος Λεμπαΐδης
Γιάννης Μυλωνᾶς
Στέλιος Νέστωρ
Δημήτρης Παπαϊωάννου
Βασίλης Φίλιας

Χούκλα – Παρία

Μίνδρα περί Όργαις

'Αθῆνα 20.9.71

Α Ν Α Κ Ο Ι Ν Ω Σ Η

Συνεστήθη ἡ Δ.Ε. τοῦ ΕΑΣ μέσα στὴν 'Ελλάδα , γιὰ τὴν κατεύθυνση καὶ συντονισμὸ τῆς δράσεως κατὰ τῆς στρατιωτικῆς δικτατορίας. Προηγήθησαν ἐπανειλημμένως συσκέψεις καὶ εὐρεῖα ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων, καὶ ἐλήφθησαν σειρὰ ἀποφάσεων καὶ συγκεκριμένα μέτρα, ὥστε ἡ καθολικὴ ἀντίστασις τοῦ λαοῦ μας, κατὰ τοῦ καθεστῶτος τῆς χούντας, νὰ μετατραπῆ σὲ πανεθνικὴ κινητοποίησι καὶ ἐνεργητικὴ ἀντίστασι μέχρι τὴν ἐπικράτησι ἐλεύθερου καὶ δημοκρατικοῦ πολιτικοῦ βίου.

Τὸ ΕΑΣ καλεῖ ὅλους τοὺς "Ελληνες καὶ 'Ελληνίδες, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν ἰδιαίτερη πολιτικὴ τους τοποθέτησι, νὰ ἐνισχύσουν, μὲ ὅλα τὰ μέσα, τὶς ἀντιστασιακὲς ὀργανώσεις, καὶ συσπειρώνοντας τὶς δυνάμεις τους νὰ ἀνοίξουν μέτωπα ἀγῶνος σ'ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ἐθνικῆς ζωῆς.

Τὸ ΕΑΣ χαιρετίζει ἰδιαίτερα, τὶς δεκάδες χιλιάδες Λαοῦ καὶ Νέων, ποὺ συνοδεύοντας τὸν μεγάλο μας ποιητὴ Γιῶργο Σεφέρη, μετέτρεψαν τὴν κηδεία σὲ ρωμαλέα διαδήλωσι κατὰ τῆς τυραννίας. 'Αψηφῶντας τὰ ἀστυνομικὰ μέτρα, μὲ τὸ "παρὼν" αὐτὸ στὴν 'Αντίσταση, ἀπέδειξαν σ'ὅλο τὸν κόσμο τὴν γύμνια καὶ ἀπομόνωσι τοῦ μισητοῦ καθεστῶτος.

'Η δύναμις τοῦ λαοῦ καὶ ἡ ἀποφασιστικότης τῶν Νέων μποροῦν καὶ τελικὰ θὰ λυγίσουν τὰ σιδηρόφρακτα τάνκς τῶν ἐπιόρκων.συνταγματαρχῶν.

'Η Διευθυντικὴ 'Επιτροπὴ τοῦ ΕΑΣ

Σεπτέμβριος 1971

99

ΠΑΜ

ΝΕΑ ΕΛΛΑΔΑ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ · ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 52 : 53 ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1971 - ΑΘΗΝΑΙ

ΜΕΤΑ ΤΟ ΦΙΑΣΚΟ ΤΟΥ ΑΝΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΜ

Ἡ τελευταία κυβερνητική ἀναμόρφωση τῆς Χούντας καί ὁ λόγος τοῦ πρωτοδικτάτορα στή Θεσσαλονίκη, ξεκαθάρισαν ὁρισμένα πράγματα. Ἀπό τή μιά φάνηκε πόσο ἀπομονωμένη αἰσθάνεται ἡ Χούντα καί πόσο ἀδύναμη νά προχωρήσει σέ ὁποιαδήποτε "ὁμαλοποίηση" καί ἀπό τήν ἄλλη ἀπογοήτευσε τούς γεφυροποιούς καί τούς πάτρωνές της πού ἀπεργάζονται τήν νομιμοποίηση τοῦ δικτατορικοῦ καθεστῶτος μέ τήν ἐφαρμογή τοῦ φασιστικοῦ συντάγματος τοῦ 1968. Εἶναι γεγονός ὅτι ἡ ὀξύωση τῶν πολιτικῶν κομμάτων καί τῶν ἀντιδικτατορικῶν ὀργανώσεων, πού ἐκπροσωποῦν τήν τεράστια πλειοψηφία τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, νά ἀποκατασταθοῦν οἱ πολιτικές ἐλευθερίες καί νά φύγει ἡ δικτατορική κυβέρνηση, παράλληλα πρός μιά εὐρύτερη κινητοποίηση τῆς διεθνοῦς κοινῆς γνώμης μέ ἀποτέλεσμα ἡ Ἀμερικάνικη Βουλή νά ψηφίσει τή διακοπή τῆς βοήθειας πρός τή Χούντα, ὑποχρέωσαν τήν κυβέρνηση Νίξον νά ἀσκήσει πίεση πρός τή Χούντα, ὄχι βέβαια πρός τήν κατεύθυνση πού ἐπιθυμεῖ ὁ ἑλληνικός λαός ἀλλά πρός τήν κατεύθυνση τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ συντάγματος τοῦ 1968 ὥστε νά ἐκτονωθεῖ ἡ ὀξύτητα γύρω ἀπό τό ἑλληνικό καί νά διατηρηθεῖ τό καθεστώς τῆς Ἀμερικανοκρατίας καί τῆς ἐσωτερικῆς ἀστυνομοκρατίας. Ὅμως ἡ Χούντα οὔτε πρός αὐτή τή διαδικασία κινήθηκε. Θεωρεῖ τόν ἑαυτό της τόσο ἀδύνατο νά κρατήσει τόν ἔλεγχο τῆς καταστάσεως χωρίς στρατιωτικό νόμο, πού δέν διακινδυνεύει κανένα "βῆμα ὁμαλοποίησης". Ἄλλωστε ὁ πρόσφατος ξεσηκωμός πού προκάλεσε τό ἀσφαλιστικό καί τό δημοσιογραφικό, ἔδειξε τίς ἀγωνιστικές διαθέσεις εὐρέων στρωμάτων τοῦ πληθυσμοῦ, πού ἄν ἄλλαζαν ἔστω καί μερικῶς οἱ συνθῆκες, ἀποφασιστικά θά ἐκδηλώνονταν κατά τοῦ τυραννικοῦ καθεστῶτος.

Ἡ λύση, λοιπόν πού σερβίρησε ἡ Χούντα δέν μπορεῖ νά ἱκανοποίησε οὔτε τά ἴδια τά ἀφεντικά της. Καί ἡ κατάσταση ἐξακολουθεῖ νά παραμένει ρευστή, τό καθεστώς τῆς Χούντας κάθε ἄλλο παρά σταθερό εἶναι, τό πολιτικό θέμα ἔγινε πιό ὀξύ καί θά ὀξύνεται ὅλο καί περισσότερο μέ τήν πάροδο τοῦ χρόνου.

Μπροστά σ' αὐτές τίς συνθῆκες, ἡ ἀντίθεση τοῦ λαοῦ πρός τό δικτατορικό καθεστώς, πρέπει νά ἐκφραστεῖ πιό ἐνεργητικά καί συντονισμένα ἀπ' ὅλες τίς πολιτικές δυνάμεις καί τίς ἀντιδικτατορικές ὀργανώσεις, ἀπ' ὅλα τά στρώματα τοῦ λαοῦ. Εἶναι φανερό ὅτι ὅσο δυναμώνει ὁ ἀσφυκτικός κλοιός γύρω ἀπό τή Χούντα, ὅσο ἑνώνονται καί δραστηριοποιοῦνται οἱ ἀντιδικτατορικές δυνάμεις, τόσο πιό εὐάλωτο γίνεται τό καθεστώς τῆς τυραννίας, τόσο συντομώτερα θά φτάσουμε στήν ἀνατροπή τῆς δικτατορίας. Παράλληλα καί ἐνῶ θά δυναμώνει τό μέτωπο μάχης γιά τήν ἀνατροπή τῆς τυραννίας, εἶναι ὥριμες οἱ συνθῆκες νά δοθοῦν μάχες - ὅπως ἔδειξε τό ἀσφαλιστικό καί τό δημοσιογραφικό - σέ ἐπί μέρους θέματα καί πρῶτ' ἀπ' ὅλα γιά τό θέμα τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν πολιτικῶν κρατουμένων, τήν κατάργηση τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου, τήν ἀποκατάσταση τῶν συνδικαλιστικῶν ἐλευθεριῶν, τήν ἐλευθεροτυπία, τήν κατάργηση τῶν στρατοδικείων, τό σταμάτημα τῶν συλλήψεων καί διώξεων.

Ο ΤΑΣΟΣ ΔΗΜΟΥ

ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ

Μόλις δημοσιεύτηκε τό τερατῶδες νομοσχέδιο περί δημοσιογραφικοῦ ἐπαγγέλματος, ὁ γνωστός συνδικαλιστής ἡγέτης τῶν δημοσιογράφων Τάσος Δήμου, τ. Γενικός Γραμματεύς τῆς Ὁμοσπονδίας Τύπου καί τῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν Ἀθηναϊκοῦ Τύπου, ἀπηύθυνε ἀπό τίς ἐπάλξεις τῆς ἀντιστάσεως τήν παρακάτω ἀνοικτή ἐπιστολή:

"Τό νομοσχέδιο περί δημοσιογραφικοῦ ἐπαγγέλματος δέν εἶναι μόνο προϊόν φασιστικοῦ παραληρήματος, εἶναι καί ἀπεχθής ἀπόπειρα ἐξευτελισμοῦ τοῦ ὑψηλοῦ λειτουργήματος τοῦ τύπου. Οἱ συντάκτες τοῦ νομοσχεδίου δέν νομοθετοῦν, παρορμῶνται περισσότερο ἀπό μιά τυφλή δύναμη ἐκδικήσεως τοῦ τύπου καί τῶν λειτουργῶν του. Πολλές προσπάθειες ἔκαμε ὡς τώρα ἡ δικτατορία γιά νά ὑποτάξει τόν τύπο. Διάλυση ὀργανώσεων, διώξεις, ἐκτοπίσεις, φυλακίσεις δημοσιογράφων, ἀπελάσεις καί ἀφαίρεση ἰθαγενείας, οἰκονομικές πιέσεις καί περιορισμοί στήν κυκλοφορία τῶν ἐφημερίδων, δρακόντειο φιμωτικό νόμο κλπ. Ὅμως ὁ τύπος δέν ὑπέκυψε καί οἱ ἐλεύθερες φωνές δέν ἐσίγησαν. Γι' αὐτό καί μέ τό καινούργιο νομοσχέδιο ἐπιχειρεῖται νά δοθεῖ τό τελειωτικό κτύπημα (COUP DE GRACE), χωρίς μάλιστα νά κρατοῦνται τά προσχήματα καί χωρίς κάν νά ἐπιστρατεύεται καί αὐτός ὁ γνώριμος χυδαῖος ἐπιστημονικός ἐρασιτεχνισμός.

Μέ ὅλη τή συναίσθηση τοῦ χρέους ἀπέναντι στό λειτούργημα, καλῶ τίς δημοσιογραφικές Ἑνώσεις νά ζητήσουν νά ἀποσυρθεῖ ἐντελῶς τό νομοσχέδιο. Θά εἶναι τραγικό λάθος ὁποιαδήποτε διαπραγμάτευση γιά βελτίωση τοῦ νομοσχεδίου. Ἡ δικτατορία δέν μπορεῖ ἀπό τή φύση της νά δώσει κοινωνικά καί ἐθνικά σωστή νομοθεσία. Πολύ περισσότερο δέν μπορεῖ νά δώσει θετικό νόμο πού

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ - ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΥΟ ΝΙΚΕΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

θυνση τής έφαρμογής τοῦ συντάγματος τοῦ 1968 ὥστε νά έκτονωθεῖ ἡ ὀξύτητα γύρω ἀπό τό Ἑλληνικό καί νά διατηρηθεῖ τό καθεστώς τῆς Ἀμερικανοκρατίας καί τῆς ἐσωτερικῆς ἀστυνομοκρατίας. Ὅμως ἡ Χούντα οὔτε πρός αὐτή τή διαδικασία κινήθηκε. Θεωρεῖ τόν ἑαυτό της τόσο ἀδύνατο νά κρατήσει τόν ἔλεγχο τῆς καταστάσεως χωρίς στρατιωτικό νόμο, πού δέν διακινδυνεύει κανένα "βῆμα ὁμαλοποίησης". Ἄλλωστε ὁ πρόσφατος ξεσηκωμός πού προκάλεσε τό ἀσφαλιστικό καί τό δημοσιογραφικό, ἔδειξε τίς ἀγωνιστικές διαθέσεις εὐρέων

πη τής δικτατορίας. Παράλληλα καί ἐνῶ ...
μώνει τό μέτωπο μάχης γιά τήν ἀνατροπή τῆς τυραννίας, εἶναι ὥριμες οἱ συνθῆκες νά δοθοῦν μάχες - ὅπως ἔδειξε τό ἀσφαλιστικό καί τό δημοσιογραφικό - σέ ἐπί μέρους θέματα καί πρῶτ' ἀπ' ὅλα γιά τό θέμα τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν πολιτικῶν κρατουμένων, τήν κατάργηση τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου, τήν ἀποκατάσταση τῶν συνδικαλιστικῶν ἐλευθεριῶν, τήν ἐλευθεροτυπία, τήν κατάργηση τῶν στρατοδικείων, τό σταμάτημα τῶν συλλήψεων καί διώξεων.

σίγησαν. Γι' αὐτό καί μέ τό καινούργιο νομοσχέδιο ἐπιχειρεῖται νά δοθεῖ τό τελειωτικό κτύπημα (COUP DE GRACE), χωρίς μάλιστα νά κρατοῦνται τά προσχήματα καί χωρίς κάν νά ἐπιστρατεύεται καί αὐτός ὁ γνώριμος χυδαῖος ἐπιστημονικός ἐρασιτεχνισμός.

Μέ ὅλη τή συναίσθηση τοῦ χρέους ἀπέναντι στό λειτούργημα, καλῶ τίς δημοσιογραφικές Ἑνώσεις νά ζητήσουν νά ἀποσυρθεῖ ἐντελῶς τό νομοσχέδιο. Θά εἶναι τραγικό λάθος ὁποιαδήποτε διαπραγμάτευση γιά βελτίωση τοῦ νομοσχεδίου. Ἡ δικτατορία δέν μπορεῖ ἀπό τή φύση της νά δώσει κοινωνικά καί ἐθνικά σωστή νομοθεσία. Πολύ περισσότερο δέν μπορεῖ νά δώσει θετικό νόμο πού ἀφορᾶ τόν τύπο, γιατί δικτατορία καί ἐλευθεροτυπία εἶναι δυό ἔννοιες ἀσυμβίβαστες.

Ἀπευθύνω ἔκκληση πρός τό Διεθνές Ἰνστιτοῦτο Τύπου, πρός τίς διεθνεῖς ὁμοσπονδίες Δημοσιογράφων, πρός ὅλες τίς δημοσιογραφικές ὀργανώσεις τοῦ ἐξωτερικοῦ νά βοηθήσουν τούς Ἕλληνες συναδέλφους των στόν ἀγώνα γιά νά ἀποκρούσουν τήν κυβερνητικη πρόκληση τοκεινώσεως καί ἐξευτελισμοῦ, γιά νά σώσουν τήν ἐλπίδα τῆς ἐλευθεροτυπίας. Ἀπευθύνομαι στούς Ἕλληνες συναδέλφους μου δημοσιογράφους, στούς ἐκδότες, σ' ὅλους τούς ἐργαζόμενους στόν τύπο, λινοτύπες, τυπογράφους, ἐφημεριδοπῶλες νά ἀντιπαραταχθοῦν ἑνωμένοι. Ἄς μή ξεχνοῦν ὅτι ἐκτός ἀπό τό δημοσιογραφικό νομοσχέδιο ὑπάρχει ὁ Ἀσφαλιστικός Κώδικας πού συνιστᾶ θανάσιμο κίνδυνο γιά ὅλους, δημοσιογράφους, τυπογράφους, ἐφημεριδοπῶλες. Ἡ δοκιμασμένη ἀγωνιστική συνεργασία ὅλων, εἶναι ἡ πιό ἀποτελεσματική ὑπεράσπιση τῶν ἱερῶν καί ὁσίων. Καί ἄς εἶναι βέβαιοι πώς σ' αὐτό τό πεδίο τῆς ἀναμετρήσεως εἶναι ἀνίκανη νά τούς κτυπήσει ἡ δικτατορία. Ἄλλωστε σέ τόσο κρίσιμες ὧρες καί γιά τόσο ὑψηλούς στόχους καμμιά δοκιμασία δέν μετράει. Ἄς σταθοῦμε ὄρθιοι, ἄξιοι λειτουργοί τοῦ τύπου.

10 Αὐγούστου 1971

ΤΑΣΟΣ ΔΗΜΟΥ
Τ. Γεν. Γραμματεύς τῆς Ὁμοσπονδίας Τύπου καί τῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν Ἀθηναϊκοῦ Τύπου."

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ - ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΥΟ ΝΙΚΕΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

ΟΙ ΜΑΖΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΙΣΧΥΡΟ ΟΠΛΟ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑΣ

Μπροστά στό γενικό ξεσήκωμα τῶν ἐργαζομένων, ἡ Χούντα ἀναγκάστηκε νά ὑποχωρήσει καί στό δημοσιογραφικό νομοσχέδιο καί στό Ἀσφαλιστικό θέμα. Ὁ Αὔγουστος ἦταν ἕνας καφτός μήνας κινητοποιήσεων. Οἱ ἐργαζόμενοι μέ διαβήματα, ἀνακοινώσεις καί ἔκτακτες συνελεύσεις εἶπαν ἕνα μεγάλο ὄχι στή δικτατορική κυβέρνηση. Οἱ Ἕλληνες δημοσιογράφοι καί οἱ ξένοι ἀνταποκριτές ξεσηκώθηκαν. Ἡ Ἕνωση Ἰδιοκτητῶν ἐφημερίδων, ἡ Ἕνωση Συντακτῶν Βορείου Ἑλλάδος καί τελικά καί ἡ Ἕνωση Συντακτῶν ἐφημερίδων Ἀθηνῶν ἀπέρριψαν τό φασιστικό νομοσχέδιο. Στήν ἔκτακτη γενική συνέλευση τῆς ΕΣΗΕΑ πολλοί δημοσιογράφοι πῆραν τό λόγο καί κατάγγειλαν τό νομοσχέδιο καί τούς ἐμπνευστές του Γ. Γεωργαλᾶ καί Λ. Πάτρα. Τό ἴδιο γενική καί ἀποφασιστική ὑπῆρξε ἡ ἀντίσταση τῶν ἐργαζομένων ἐναντίον τοῦ βαθύτατα ἀντεργατικοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Κώδικα. Ὅλες οἱ ὀργανώσεις τῶν τραπεζικῶν, τῆς ΔΕΗ, τῶν ἐπιχειρήσεων Κοινῆς Ὠφελείας, ἀκόμη καί οἱ διοικήσεις τῆς ΓΣΕΕ καί τῶν ἐργατικῶν κέντρων ἀντιτάχθηκαν στό σφαγιασμό τῶν ἀσφαλιστικῶν δικαιωμάτων.

Ἡ ὑποχώρηση τῆς Χούντας καί στά δυό θέματα ἦταν μιά μεγάλη νίκη τῶν ἐργαζομένων πού πρέπει νά ἐξαρθεῖ ἰδιαίτερα, γιατί δείχνει πόσο μεγάλες εἶναι οἱ δυνατότητες καί πόσο ἰσχυρή εἶναι ἡ ενιαία κινητοποίηση τῶν ἐργαζομένων γιά τή ματαίωση τῶν σχεδίων τῆς Χούντας. Ὁ μῦθος ὅτι τάχα κάθε ἀντίσταση στή Χούντα εἶναι μάταιη, ἔσβησε ὁριστικά. Στό πεδίο τῶν οἰκονομικῶν, ἐπαγγελματικῶν, κοινωνικῶν ἀγώνων, ἡ δικτατορία εἶναι ἀνίκανη νά ἐπιβάλει τά σχέδιά της, ὅταν ἀπέναντί της ὀρθώνονται ἑνωμένοι οἱ ἐργαζόμενοι. Στό μεταξύ ἡ πρώτη νίκη πού ἐπιτεύχθηκε πρέπει νά διασφαλισθεῖ. Ἡ Χούντα μέ διάφορες παραπλανητικές τροπολογίες θά ἐπαναφέρει τά νομοσχέδια. Γι' αὐτό οἱ ἐργαζόμενοι πρέπει νά βρίσκονται σέ συνεχή ἐπιφυλακή. Πρέπει νά περάσουν σέ ἀντεπίθεση ὄχι μόνο γιά νά ματαιώσουν ὁριστικά τά δύο νομοθετήματα, ἀλλά καί γιά νά διεκδικήσουν τά δικαιώματα πού στραγγάλισε ἡ δικτατορία καί νά προβάλουν μέ ὀξύτητα τό πρόβλημα τῶν αὐξήσεων.

Η ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΕΑΣ ΣΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ

Ἀπό ἔγκυρες πηγές πληροφορούμαστε ὅτι ἄρχισαν στήν Ἀθήνα συνομιλίες ἀνάμεσα στούς ἐκπροσώπους τῶν συνεργαζομένων ἀντιστασιακῶν ὀργανώσεων γιά τή συγκρότηση διευθυντικοῦ ὀργάνου τοῦ ΕΑΣ στό ἐσωτερικό. Σύμφωνα μέ τίς ἴδιες πληροφορίες οἱ συνομιλίες τείνουν νά ὁλοκληρωθοῦν καί πολύ σύντομα ἀναμένεται νά ἐξαγγελθεῖ ἡ δημιουργία τοῦ ΕΑΣ (Ἐθνικό Ἀντιστασιακό Συμβούλιο) στό ἐσωτερικό.

ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ

Τό Κυπριακό ἐξακολουθεῖ νά βρίσκεται σέ κρίσιμη φάση καί ἡ μυστική μετάβαση τοῦ Γρίβα στή Μεγαλόνησο περιπλέκει ἀκόμα περισσότερο τά πράγματα. Οἱ προσεχεῖς ἑβδομάδες δέν ἀποκλείεται νά εἶναι ἀποφασιστικές γιά τήν κυπριακή ὑπόθεση γιατί ἡ Χούντα καί οἱ Νατοϊκοί κύκλοι δέν παραιτήθηκαν ἀπό τά συνωμοτικά σχέδια γιά διχοτόμηση τῆς νήσου καί ἐξουδετέρωση τῆς Κυπριακῆς ἡγεσίας. Χρειάζεται ἑπομένως, ὅπως τόνιζε σέ προγενέστερη ἀνακοίνωση τό Ἐθνικό Συμβούλιο τοῦ ΠΑΜ, ἑνιαία στάση ὅλων τῶν πολιτικῶν κομμάτων καί ἀντιστασιακῶν ὀργανώσεων γιά τήν ἀπό κοινοῦ ἀντιμετώπιση καί ματαίωση τῆς ἐξυφαινομένης συνωμοσίας. Παράλληλα ἡ Κυπριακή ἡγεσία δέν πρέπει νά ἔχει καμμιά ἀμφιβολία, ὅτι πέρα ἀπό τούς διπλωματικούς ἑλιγμούς, ἡ Χούντα εἶναι ἕτοιμη νά προδώσει τήν κυπριακή ὑπόθεση, γι' αὐτό καί στάλθηκε ὁ Γρίβας στή νῆσο.

ΤΟ ΑΕΜ ΓΙΑ ΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ

Ἡ Κεντρική Ἐπιτροπή τοῦ ΑΕΜ εἶχε ἐκδώσει τήν παρακάτω ἀνακοίνωση γιά τό ἀσφαλιστικό καί εἶχε σταλεῖ σέ πολλούς συνδικαλιστές :

"Ἡ Κ.Ε. τοῦ ΑΕΜ καταγγέλλει τή νέα ἀπόπειρα τῆς δικτατορικῆς κυβέρνησης, στά πλαίσια τῆς ἀντεργατικῆς πολιτικῆς της, νά ἐπιβάλει καί στό Ἀσφαλιστικό λύσεις παρά τήν θέληση καί ἀν-

συνδικαλιστῶν, γιά τήν ἀποκατάσταση τῶν συνδικαλιστικῶν ἐλευθεριῶν καί δημοκρατικοῦ πολιτικοῦ βίου.

14 Αὐγούστου 1971 "Η Κ.Ε. τοῦ ΑΕΜ"

ΘΑΡΡΑΛΕΕΣ ΑΠΟΛΟΓΙΕΣ ΚΗΡΥΓΜΑ ΓΙΑ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

Διεθνή ἀπήχηση εἶχαν οἱ δίκες τῶν στελεχῶν καί μελῶν τοῦ "Ρήγα Φεραίου" καί τοῦ ΚΚΕ ('Εσωτερικοῦ), πού ἔγιναν τόν περασμένο μήνα στό 'Εφετείο. Οἱ κατηγορούμενοι μετατράπηκαν σε κατήγορους τής δικτατορίας, κατάγγειλαν τά βασανιστήρια πού ὑπέστησαν στήν 'Ασφάλεια καί τόνισαν πώς ὁ ἀγώνας γιά τήν ἀποκατάσταση τῶν δημοκρατικῶν ἐλευθεριῶν τοῦ λαοῦ δέν εἶναι πράξη παρανομίας ἀλλά ὕψιστο ἐθνικό χρέος. Τίς δίκες παρακολούθησαν πολλοί ξένοι παρατηρητές καί ὅλα τά ξένα πρακτορεία καί οἱ σταθμοί ἔδωσαν εὐρεία δημοσιότητα. Καθηγητής τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Ὄσλο πού παρακολούθησε τή δίκη, εἶπε πώς σέ καμμιά χώρα δέν θά δικάζονταν αὐτοί οἱ νέοι πού οἱ καρδιές τους φυρπολοῦνται ἀπό τά ἰδανικά τής ἐλευθερίας καί δημοκρατίας. Γενικά οἱ δίκες ὑπῆρξαν μιά σημαντική ἀντιδικτατορική ἐκδήλωση, ἔδειξαν πώς ἡ ἀντίσταση ὑπάρχει καί ἀναπτύσσεται, ἐμψύχωσαν ἀκόμη περισσότερο τό λαό καί τή νεολαία μας στόν ἀγώνα γιά τήν ἀνατροπή τής δικτατορίας. Τελικά τό 'Εφετείο καταδίκασε τούς Κ. Κωσταράκο σέ 3 χρόνια φυλάκιση, Ν. Κουμουνδούρο 3 χρόνια, Φ. Προβατά 2 χρόνια, Γ. Σπηλιώτη 2 χρόνια, ἄλλους τρεῖς μέ ἀναστολή καί οἱ ὑπόλοιποι ἀθωώθηκαν.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ τοῦ ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ

Κυκλοφόρησε ἡ παρακάτω ἀνακοίνωση τοῦ "Ρ.Φ."

"Ἡ Σύγκλητος τοῦ Πανεπιστημίου δικάζει (δευτεροβαθμίως) στίς 23/9 ἐννέα δημοκράτες φοιτητές στούς ὁποίους τό Πειθαρχικό εἶχε ἐπιβάλει ἐξοντωτικές καί ἀνεπανόρθωτες ποινές. Καλοῦμε τή σπουδάζουσα νεολαία καί τό λαό καθώς καί τίς διεθνεῖς φοιτητικές ὀργανώσεις νά σταθοῦν στό πλευρό τῶν διωκομένων, ν' ἀξιώσουν τόν τερματισμό τής τρομοκρατίας στό πανεπιστήμιο. Καλοῦμε τούς καθηγητές μέλη τής συγκλήτου ν' ἀποκρούσουν τίς πιέσεις τής Χούντας καί ν' ἀπορρίψουν τίς σφαγιαστικές στρατοδικειακοῦ τύπου ἀποφάσεις τοῦ Πειθαρχικοῦ. ΟΛΟΙ ΣΤΟ ΠΛΕΥΡΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ.

'Αθήνα 8 Σεπτεμβρίου 1971"

χουντικοῦ, Σκέλτον) μέ τήν κατηγορία ὅτι προετοίμαζαν ἀπόδραση τοῦ Παναγούλη, προκάλεσαν παγκόσμια ἀγανάκτηση. Ὁ Πρόεδρος τοῦ ΠΑΜ Μίκης Θεοδωράκης, ὁ Α. Παπανδρέου καί ἡ 'Ελένη Βλάχου σέ δηλώσεις τους κατάγγειλαν τή βία καί τίς διώξεις πού συνεχίζει ἡ Χούντα καί πού δείχνουν τήν ὠμότητα τοῦ τυραννικοῦ καθεστῶτος. Πάντως ἡ παγκόσμια ἀντίδραση γιά τίς νέες συλλήψεις ἔφερε σέ δύσκολη θέση τή Χούντα, πράγμα πού δείχνει ὅτι ἡ κινητοποίηση τής ἑλληνικής καί παγκόσμιας κοινής γνώμης μπορεῖ νά ἀποσπάσει ἀπό τά νύχια τῶν δημίων τής Χούντας καί τούς 4 συλληφθέντες καί ὅλους τούς πολιτικούς κρατουμένους.

ΤΟ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑ ΤΟΥ ΕΛΕΑΝΑ

Τό δυστύχημα πού ἔγινε στό ὀχηματαγωγό "ΕΛΕΑΝΑ" ἔδειξε πού ὁδηγεῖ τό καθεστώς τής δουλοσύνης καί τῶν προνομίων πού παρεχώρησε ἡ Χούντα στούς ἐφοπλιστές. Τέσσερα χρόνια τώρα ἡ δικτατορία δέν κάνει τίποτε ἄλλο ἀπό τοῦ νά ἱκανοποιεῖ τή ληστρική βουλιμία τῶν ἀφεντικῶν της μεγαλοεφοπλιστῶν, οἱ ὁποῖοι μέ τή σειρά τους θησαυρίζουν σέ βάρος τῶν πληρωμάτων καί τῶν ἐπιβατῶν. Γι' αὐτό μπροστά στό λαό καί τούς ναυτικούς μας, πού ἔχουν θρηνήσει τελευταῖα πολλά θύματα, ἔνοχοι εἶναι ἐξ ἴσου καί ὁ ἐφοπλιστής Εὐθυμιάδης καί ἡ Χούντα.

ΤΟ ΠΑΜ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΩΝ

Τό ΠΑΜ Δημοσιογράφων χαιρετίζοντας τήν πρώτη νίκη κατά τοῦ δημοσιογραφικοῦ νομοσχεδίου καλεῖ τούς συντάκτες νά βρίσκονται σέ διαρκή ἐπιφυλακή γιατί ἡ κυβέρνηση τής Χούντας θά ξαναεπιχειρήσει νά περάσει τό φασιστικό νόμοσχέδιο μέ τό ὁποῖο θά ἐπιδιώξει τήν παραπέρα φίμωση τοῦ τύπου, τήν κατάλυση τής αὐτονομίας τῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων, τήν δημιουργία καθεστῶτος πειθαρχημένης καί κατευθυνόμενης δημοσιογραφίας, τήν μεταβολή τοῦ δημοσιογραφικοῦ λειτουργήματος, ἀπό ἔργο ἐλεύθερης ἐνημέρωσης τής κοινής γνώμης, σέ ὑπηρεσία προβολής τής τυραννίας. Καί ἡ ἀνακοίνωση συνεχίζει: "Τίποτα ὅμως δέν σώζει τή δικτατορία. Οἱ φασιστικοί νόμοι πού θεσμοθετεῖ τήν κάνουν περισσότερο μισητή καί τήν ἀπομονώνουν ἀκόμη περισσότερο ἀπό τούς Ἕλληνες καί τή διεθνή κοινή γνώμη, προδικάζουν ὅτι

σύνθεση ἄς συνεγείρει κάθε Ἕλληνα ὅπου κι' ἄν βρίσκεται.

Τό 'Εθνικό Συμβούλιο ἐξουσιοδότησε τήν ἀντιπροσωπεία του στό ἐξωτερικό μέ ἐπικεφαλής τόν πρόεδρό του Μίκη Θεοδωράκη, νά ἀναλάβει ὑπό τήν εὐθύνη της τόν ἔρανο στό ἐξωτερικό.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

'Επίσης τό 'Εθνικό Συμβούλιο ἀπηύθυνε τήν παρακάτω ἔκκληση πρός τούς ἀδελφούς Ἕλληνες πού ζοῦν στό ἐξωτερικό

"Τό 'Εθνικό Συμβούλιο τοῦ ΠΑΜ προκηρύσσει ἔρανο ἀνάμεσα σ' ὅλους τούς Ἕλληνες πού διαβιοῦν στό ἐξωτερικό, γιά ἄμεση οἰκονομική ἐνίσχυση τῶν δυνάμεων πού ἀγωνίζονται μέσα στήν 'Ελλάδα, κατά τής τυραννίας.

Ὁ ἔρανος αὐτός, χρέος ἀγωνιστικής τιμής, γιά κάθε Ἕλληνα Πατριώτη, δέν θά ἐκφράζει ἁπλῶς τήν τόσο ἀναγκαία συμπαράσταση πρός τίς μαχόμενες δυνάμεις καί τούς μηχανισμούς τής ἀντίστασης, ἀλλά θά ἀποτελεῖ θετική συμμετοχή στόν ἀγώνα γιά τήν ἀνατροπή τής στρατιωτικής δικτατορίας.

Γνωρίζουμε πόσο ἀποφασιστικά ἔχετε ἐνισχύσει τήν πάλη μας. Γνωρίζουμε ἀκόμη ὅτι πολλοί ἀπό σᾶς, στήν πολύμορφη συμβολή σας, στόν ἀντιδικτατορικό ἀγώνα, ἔχετε ὑποβληθεῖ σέ πολλές θυσίες. Γι' αὐτό εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θά ἀνταποκριθεῖτε στή νέα μας ἔκκληση, καί θά κινητοποιήσετε ὅλες τίς δυνάμεις, ἔξω ἀπό τήν 'Ελλάδα, γιά νά γίνει ὁ "Ερανος Τιμής, οὐσιαστική κινητήρια δύναμη γιά τή νίκη τής δημοκρατίας στήν πολύπαθη ἑλληνική πατρίδα."

'Επίσης πρός τίς δημοκρατικές ὀργανώσεις καί κόμματα τῶν ξένων χωρῶν καί πρός ὅλους τούς ἐλεύθερους πολίτες, ἀπεστάλη ἡ παρακάτω ἔκκληση:

"Τό 'Εθνικό Συμβούλιο τοῦ ΠΑΜ ἀπευθύνει θερμή ἔκκληση πρός τίς δημοκρατικές ὀργανώσεις καί κόμματα, πρός τούς ἐλεύθερους πολίτες, σ' ὅλες τίς χῶρες γιά ἄμεση οἰκονομική ἐνίσχυση τοῦ ἀγώνα τοῦ 'Ελληνικοῦ λαοῦ κατά τής δικτατορίας τῶν μαύρων συνταγματαρχῶν.

Ἡ πολύμορφη βοήθεια πού ἔχετε παράσχει στούς Ἕλληνες δημοκράτες καί ἀντίπαλους τής Χούντας, ἀποτέλεσε καί ἀποτελεῖ σημαντικό στήριγμα στήν πάλη μας κατά τής τυραννίας.

Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ἡ ἔκκλησή μας αὐτή θά εὕρει τήν πιό οὐσιαστική ἀνταπόκριση.

Τό 'Εθνικό Συμβούλιο τοῦ ΠΑΜ σᾶς ἀπευθύνει τούς πιό θερμούς ἀγωνιστικούς χαιρετισμούς καί τίς εὐχαριστίες μας.

'Αθήνα 6 Σεπτεμβρίου 1971

Τό 'Εθνικό Συμβούλιο τοῦ ΠΑΜ

Η ΑΠΟΛΥΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΙΝΑΙ ΠΑΝΕΘΝΙΚΗ ΑΞΙΩΣΗ

ΠΑΜ

τίθετες πρός τό συμφέροντα τῶν ἐργαζομένων.

Ὑπογραμμίζει ὅτι δέν εἶναι δυνατόν νά γίνουν δεκτά κατασκευάσματα ἤ νά ληφθοῦν σάν βάση συζητήσεων προσχέδια νόμων πού προωθεῖ μιά κυβέρνηση, ἔργο τῆς ὁποίας ἦταν καί εἶναι ἡ κατάλυση τῶν συνδικαλιστικῶν ἐλευθεριῶν, ἡ κατάργηση συγκεκριμένων κατακτήσεων τῶν ἐργαζομένων, ἡ διάλυση ἐργατικῶν ὀργανώσεων καί ἡ δίωξη τῶν συνδικαλιστῶν, καί ἡ ἐπιβολή σειρᾶς ἀντεργατικῶν μέτρων, παράλληλα πρός τήν ὁλοένα καί σέ μεγαλύτερο βαθμό παροχή προνομίων στό μεγάλο κεφάλαιο, ντόπιο καί ξένο. Ἰδιαίτερα, σέ καίριο θέμα, ὅπως ἡ ἐκπόνηση νόμου γιά τό Ἀσφαλιστικό, μόνον ἐκλεγμένοι καί νόμιμοι ἐκπρόσωποι, ἐλεύθερα λειτουργουσῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων, μποροῦν νά ἐκπροσωπήσουν ἔγκυρα τούς ἐργαζομένους καί νά προβάλουν ουσιαστικά τίς διεκδικήσεις τους.

Ἡ Κ.Ε. τοῦ ΑΕΜ τονίζει ὅτι ἡ λύση τοῦ ἀσφαλιστικοῦ προβλήματος θά πρέπει νά στηριχθῆ στήν ἑλληνική πραγματικότητα καί στήν φιλελεύθερη διεθνή πρακτική, μέ γνώμονα ὅτι ἡ ἐξίσωση τῶν δικαίων τῶν ἐργαζομένων στόν συγκεκριμένο τομέα θά ἀναζητηθῆ πρός τά ἄνω, μέ πλήρη ἀναμόρφωση τῶν συντάξεων σέ νέα καί ὑψηλότερα ἐπίπεδα, καί ὄχι μέ τήν κατάργηση τῆς αὐτοτέλειας τῶν οἰκονομικῶς ὑγιῶν ταμείων, γιά τήν καταλήστευση τῶν πόρων τους καί τήν ἀφαίρεση ἀπό διάφορους κλάδους ἐργαζομένων κατακτήσεων, πού ἐπέτυχαν μέ πολυετεῖς ἀγῶνες.

Τό Ἀντιδικτατορικό Ἐργατικό Μέτωπο καλεῖ ὅλους τούς ἐργαζόμενους καί τίς ὀργανώσεις τους σέ Πανεργατική κινητοποίηση γιά τήν ἀνατροπή τῶν σχεδίων τῆς Χούντας καί τῆς ἀντεργατικῆς της πολιτικῆς, γιά λύση τοῦ ἀσφαλιστικοῦ μέ γνώμονα τό συμφέροντα ὅλου τοῦ ἐργαζόμενου λαοῦ, γιά τήν κατάκτηση ὑψηλοτέρων συντάξεων, γιά τήν ἀπελευθέρωση τῶν φυλακισμένων καί διωκομένων συνδικαλιστῶν, γιά τήν ἀποκατάσταση τῶν συνδικαλιστικῶν ἐλευθεριῶν καί δημοκρατικοῦ πολιτικοῦ βίου.

14 Αὐγούστου 1971 "Η Κ.Ε. τοῦ ΑΕΜ"

ΘΑΡΡΑΛΕΕΣ ΑΠΟΛΟΓΙΕΣ ΚΗΡΥΓΜΑ ΓΙΑ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

Διεθνή ἀπήχηση εἶχαν οἱ δίκες τῶν στελεχῶν καί μελῶν τοῦ "Ρήγα Φεραίου" καί τοῦ ΚΚΕ (Ἐσωτερικοῦ), πού ἔγιναν τόν περασμένο μήνα στό Ἐφετεῖο. Οἱ κατηγορούμενοι μετατράπηκαν σέ κατήγορους τῆς δικτατορίας, κατάγγειλαν τά βασανιστήρια πού ὑπέστησαν στήν Ἀσφάλεια καί τόνισαν πώς ὁ ἀγώνας γιά τήν ἀποκατάσταση τῶν δημοκρατικῶν ἐλευθεριῶν τοῦ λαοῦ δέν εἶναι παρά ...

ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΑΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

– Στίς 4 Σεπτέμβρη ἐξερράγη βόμβα στή Στρατιωτική Λέσχη Ἀθηνῶν μέ ἀποτέλεσμα νά συγκλονιστεῖ ὁλόκληρη ἡ περιοχή τῆς πλατείας Ρηγίλλης. Ἄλλη βόμβα ἐξερράγη στά γραφεῖα τῆς ΚΥΠ στό Ἡράκλειο Κρήτης. Ἐπίσης βόμβα εἶχε τοποθετηθεῖ στό Ἀμερικάνικο περίπτερο στήν Ἔκθεση Θεσσαλονίκης.

– Ὁμάδες νέων τοῦ ΠΑΜ κρέμασαν στή γέφυρα τῆς Ν. Φιλαδέλφειας δυό μεγάλα πανώ μέ συνθήματα "ΚΑΤΩ Η ΧΟΥΝΤΑ – ΖΗΤΩ ΤΟ ΕΑΣ". Ἐπίσης σκορπίστηκαν χιλιάδες τρύκ μέ ἀντιδικτατορικά συνθήματα στή Ν. Ἰωνία, Περιστέρι κλπ. Τήν περασμένη ἑβδομάδα ἡ κεντρική ὁδός Ἀριστοτέλους τῶν Ἀθηνῶν βρέθηκε πρωΐ-πρωΐ κατεσπαρμένη ἀπό τρύκ τοῦ Πατριωτικοῦ Μετώπου.

ΥΦΕΣΗ ΚΑΙ ΧΟΥΝΤΑ

Ἡ συμφωνία τῶν τεσσάρων μεγάλων δυνάμεων γιά τό Βερολίνο εἶναι ἕνα σημαντικό βῆμα πρός τήν ὕφεση πού τό χαιρετίζει ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνικός λαός. Τό κλίμα ὑφέσεως πού δημιουργεῖται στήν Εὐρώπη καί πού ἀνοίγει τό δρόμο γιά τήν πανευρωπαϊκή διάσκεψη ἀσφαλείας, ἐπιδρᾶ εὐεργετικά στόν ἀγώνα τοῦ λαοῦ μας γιά τήν ἀνατροπή τῆς δικτατορίας. Γιατί τό καθεστώς τῆς Χούντας δέν παύει νά ἀποτελεῖ ἑστία φασιστικῆς μολύνσεως καί συνεπῶς ἕνα κλίμα εὐρωπαϊκῆς ὑφέσεως περιορίζει τό περιθώριο γιά ἐπιβίωση αὐτοῦ τοῦ μισητοῦ καθεστῶτος στό χῶρο τῆς γηραιᾶς ἠπείρου.

Η ΣΥΛΛΗΨΗ ΤΗΣ κ. ΦΛΕΜΙΓΚ

Οἱ συλλήψεις τῆς Λαίδης Φλέμιγκ καί τῶν ἄλλων τριῶν πατριωτῶν (Ἀνδρουτσόπουλου, Ψυχογυιοῦ, Σκέλτον) μέ τήν κατηγορία ὅτι προετοίμαζαν ἀπόδραση τοῦ Παναγούλη, προκάλεσαν παγκόσμια ἀγανάκτηση. Ὁ Πρόεδρος τοῦ ΠΑΜ Μίκης Θεοδωράκης, ὁ Α. Παπανδρέου καί ἡ Ἑλένη Βλάχου σέ δηλώσεις τους κατάγγειλαν τή βία καί τίς διώξεις πού συνεχίζει ἡ Χούντα καί πού δείχνουν τήν ὠμότητα τοῦ τυραννικοῦ καθεστῶτος. Πάντως ἡ παγκόσμια ἀντίδραση γιά τίς νέες συλλήψεις ἔφερε σέ δύσκολη θέση τή Χούντα, πράγμα πού δείχνει ὅτι ἡ κινητοποίηση τῆς ἑλληνικῆς καί παγκόσμιας κοινῆς γνώμης μπορεῖ νά ἀποσπάσει ἀπό τά νύχια τῶν δημίων τῆς Χούντας καί τούς 4 συλληφθέντες καί ὅλους τούς πολιτικούς κρατουμένους.

ΤΟ ΑΥΣΤΥΧΗΜΑ ΤΟΥ ΕΛΕΑΝΑ

τό τέλος της δέν θά βραδύνει. Τό ΠΑΜ καλεῖ ὅλους τούς συντάκτες, τίς ἐπαγγελματικές τους ὀργανώσεις, κάθε σκεπτόμενο πολίτη νά πολλαπλασιάσουν τίς προσπάθειές τους γιά νά ἀποσυρθεῖ ὁριστικά καί ὄχι νά "ἀναμορφωθεῖ" τό ἀντιδημοκρατικό νομοσχέδιο. Ἀξίωση μοναδική εἶναι ἡ ἀποκατάσταση τῆς ἐλευθεροτυπίας, ἡ ἀπόλυση τῶν ἐγκλείστων δημοσιογράφων καί ὅλων τῶν πολιτικῶν κρατουμένων, ἡ λειτουργία δημοκρατικῶν θεσμῶν καί πολιτικῶν ἐλευθεριῶν".

ΕΡΑΝΟΣ ΤΟΥ ΠΑΜ

Τό Ἐθνικό Συμβούλιο τοῦ Πατριωτικοῦ Μετώπου ἀποφάσισε νά ὀργανώσει ἔρανο γιά τήν ἐνίσχυση τῶν δυνάμεων πού μάχονται στίς πρῶτες γραμμές τῆς Ἀντίστασης στό ἐσωτερικό. Ὁ ἔρανος αὐτός πού ἀπευθύνεται σ' ὅλους τούς Ἕλληνες μέσα κι' ἔξω ἀπό τήν Ἑλλάδα, δέν πρέπει νά ἰδωθεῖ σάν μιά τυπική διαδικασία. Εἶναι μιά ἔκκληση μέ ὅλους τούς δραματικούς τόνους πού ἀναδίνεται μέσα ἀπό σκληρές καταστάσεις. Καί ἀπευθύνεται στόν ἄνθρωπο, στόν ἀγωνιστή, στό δημοκράτη, στό φτωχό καί τόν πλούσιο. Καθένας πού ἀνταποκρίνεται σ' αὐτή τήν ἔκκληση πρέπει νά δεῖ μέ τό μάτι τῆς καρδιᾶς καί τοῦ νοῦ τό μεγάλο πανόραμα πού λέγεται Ἀντίσταση : ἀγωνιστές στίς ἐπάλξεις τῆς σκληρῆς παρανομίας πού χρειάζονται ἐφόδια, πολύτιμοι μηχανισμοί – ζωντανοί ἱμάντες τῆς ἀντίστασης πού πρέπει ἀκατάπαυστα νά λειτουργοῦν καί νά διακλαδώνονται, τραγικές περιπτώσεις ἀρρώστων ἀγωνιστῶν, ἐξόριστοι πού πεινοῦν γιατί δέν ἔχουν ἄλλη βοήθεια πέρα ἀπό τό 17 δραχμο ἐπίδομα, δικαζόμενοι ἀγωνιστές πού δέν μποροῦν νά ἔχουν ὑπεράσπιση, φυλακισμένοι ἀγωνιστές πού στεροῦνται τή χαρά ἑνός δέματος, οἰκογένειες ἀγωνιστῶν πού ὑποφέρουν : Αὐτή ἡ συγκλονιστική σύνθεση ἄς συνεγείρει κάθε Ἕλληνα ὅπου κι' ἄν βρίσκεται.

Τό Ἐθνικό Συμβούλιο ἐξουσιοδότησε τήν ἀντιπροσωπεία του στό ἐξωτερικό μέ ἐπικεφαλῆς τόν πρόεδρό του Μίκη Θεοδωράκη, νά ἀναλάβει ὑπό τήν εὐθύνη της τόν ἔρανο στό ἐξωτερικό.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Ἐπίσης τό Ἐθνικό Συμβούλιο ἀπηύθυνε τήν παρακάτω ἔκκληση πρός τούς ἀδελφούς Ἕλληνες πού ζοῦν στό ἐξωτερικό :

"Τό Ἐθνικό Συμβούλιο τοῦ ΠΑΜ προκηρύσσει ἔρανο ἀνάμεσα σ' ὅλους τούς Ἕλληνες πού διαβιοῦν στό ἐξωτερικό, γιά ἄμεση οἰκονομική ἐνίσχυση τῶν δυνάμεων πού ἀγωνίζονται μέσα στήν Ἑλ-

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Τό ταξίδι τοῦ ἀμερικανοῦ ἀντιπροέδρου στήν Ἄγκυρα καί τήν Ἀθήνα ἐντάσσεται στά πλαίσια τῆς ἔντονης πολιτικῆς καί διπλωματικῆς δραστηριότητας πού ἀναπτύσσει τελευταῖα ἡ κυβέρνηση Νίξον. Ἡ δραστηριότητα αὐτή στήν Ἑλλάδα, τήν Τουρκία καί τήν Κύπρο, ὅπως καί σέ ἄλλα νευραλγικά σημεῖα τῆς ὑδρογείου, ἀποβλέποντας στό δυνάμωμα τῆς ἀμερικανικῆς ἰσχύος, ὑπηρετεῖ τή βασική ἐπιδίωξη τοῦ ἀμερικανικοῦ ἰμπεριαλισμοῦ νά προωθεῖ τήν ἀντίληψη ὅτι ἡ διατήρηση τῆς εἰρήνης καί ἡ διεθνής συνεννόηση γιά τήν ἐπίλυση τῶν μεγάλων προβλημάτων, συνδέεται μέ τήν ἀναγνώριση ἑνός STATUS QUO καί τή σταθεροποίηση τῶν θέσεων πού ἔχει προσωρινά ἐξασφαλίσει στήν ἐπίθεσή του ἐναντίον τῶν λαῶν.

Ὁ SPIRO AGNEW, πού ἐκφράζει μέ τόν πιό κυνικό καί ἀπροσχημάτιστο τρόπο τήν πολιτική τῶν πιό ἀντιδραστικῶν δυνάμεων τῆς ἀμερικανικῆς κοινωνίας, ἔρχεται, μέ τό ταξίδι του στήν Ἑλλάδα, νά ἐπιβεβαιώσει τή γνωστή στό λαό μας ἀλήθεια: ὅτι οἱ ἀμερικανοί, πού ἔφεραν τή δικτατορία, σήμερα τή στηρίζουν ἀπροκάλυπτα. Ἐνισχύοντας τή Χούντα ὁ AGNEW καί ἡ κυβέρνηση Νίξον ἔρχονται νά βοηθήσουν τούς δικτάτορες στήν προσπάθειά τους, μέ τήν καλλιέργεια αὐταπατῶν, στά πλαίσια μιᾶς τακτικῆς "κατευνασμοῦ" τοῦ πολιτικοῦ κόσμου, νά ἐπιτύχουν τή διάσπασή του καί νά ὁδηγήσουν ἕνα τμῆμα του σέ "διάλογο" μέ τόν Παπαδόπουλο.

Γιά τό δημοκρατικό ἑλληνικό λαό, πού δέν διατηρεῖ καμμιά αὐταπάτη καί δέν περιμένει καμμιά "λύση" ἀπό τούς ἀμερικανούς, ἡ ἐπίσκεψη τοῦ AGNEW ἀποτελεῖ ἰταμή πρόκληση. Ὁ λαός μας γνωρίζει ὅτι μόνο ὁ δρόμος τῆς ἐνεργητικῆς μαζικῆς ἀντίστασης ὁδηγεῖ στήν ἀνατροπή τῆς τυραννίας. Καί ἀξιώνει ἀπό τόν πολιτικό κόσμο νά διατηρήσει ἀρραγές μέτωπο ἀπέναντι στίς προσπάθειες διάσπασής του. Νά ἀπορρίψει κάθε συναλλαγή μέ τούς δικτάτορες. Νά προωθήσει τήν ἑνότητα καί τή συνεργασία ὅλων τῶν ἀντιδικτατορικῶν δυνάμεων, γιά τήν ἀνατροπή τῆς δικτατορίας καί τήν ἐγκαθίδρυση κυβέρνησης κοινῆς ἐμπιστοσύνης πού θά διεξαγάγει ἐλεύθερες ἐκλογές καί θά ὁδηγήσει τή χώρα στόν ὁμαλό πολιτικό βίο.

16.10.71

Μίκης Θεοδωράκης

Πρόεδρος Ε.Σ. τοῦ Π.Α.Μ.

111, RUE NOTRE-DAME DES CHAMPS, PARIS 6e
DAN. 14-66

(Miss ELLI THEODORAKIS)

Παρίσι 12. XII. 71

Αγαπητή μου Έλλη,

Ελπίζω ότι λάβατε το τσεκ με τις 300... λίρες.

Σας στέλνω το τελευταίο μου χειρόγραφο. Το κομμάτι αυτό θα πρέπει να μπει ακριβώς πριν από [illegible] στο δακτυλογραφημένο χειρόγραφο. Στο κεφάλαιο ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ ;

Θα ήθελα να μου γράψετε σχετικά με την πορεία της εργασίας, και να μου στείλετε τα τελικά δοκίμια για να τα δω κι εγώ.

Το βιβλίο κυκλοφόρησε στη Ρώμη. Το έλαβα πριν λίγες μέρες. Βλέπω ότι η εργασία του είναι πολύ καλή. Αν δεν το έλαβε, σε παρακαλώ [illegible] ή γράψε στο [illegible] να σου στείλει αμέσως. (Το νέο [illegible] είναι 384-511. Και η διεύθυνση Via Vito Artale [illegible] ROMA)

Το δικό μας τώρα πρέπει να έχει τις διαστάσεις και [illegible] το χαρακτήρα της έκδοσης της Ρώμης. Δεν νομίζω ότι θα πρέπει να είναι ο 3 τόμος. Μάλλον ανεξάρτητο βιβλίο – μέσα στην ίδια σειρά. Για τίτλο συζητούμε το « ΑΜΕΣΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ » Περιμένοντας νέα σας

Σε χαιρώ

Μίκης

(MIKIS THEODORAKIS)

ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΜΙΑΝ "ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ" με PERIMONT

"Αποσπάσματα από μιά συνέντευξη μέ τό γάλλο δημοσιογράφο Perimont που δόθηκε ~~[illegible]~~ τόν Φεβρουάριο 1971 στό Παρίσι.

<u>ΕΡΩΤΗΣΗ</u> Πώς προήλθε το σχίσμα από το οποίο υπέφερε το ελληνικό κομμουνιστικό κίνημα; Πρός ποιά κατεύθυνση κινείται σήμερα το ΚΚΕ (εσωτερικού);

Βλέπε σελ. 17

κομμουνιστές "ὑπέρ τῶν Ἑλλήνων". ~~Ἄν ἀξιολογήσουμε~~ Ἀφοῦ γνωρίσουμε στήν πραγματική της ἀξία τήν ἱστορική προσφορά τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης ἐπιθυμοῦμε νά ἐπιλύσουμε τά ἐσωτερικά μας προβλήματα χωρίς τήν παρέμβαση ~~τῶν πολιτικῶν~~ τῆς ~~συμφερόντων τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης~~. ὁποιουδήποτε ξένου παράγοντα.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ἡ πρώτη ρωγμή ἐπῆλθε ~~λοιπόν~~ μέ ἀφορμή τήν ἐξάρτηση ἤ μή τοῦ κόμματος. Τώρα ζοῦμε τήν στιγμή τῶν ἀναλύσεων. Τό πρόβλημά μας εἶναι νά προσανατολιστοῦμε σέ σχέση μέ τόν σύγχρονο κόσμο χωρίς νά παραλείψουμε οὔτε μιά ἀντίθεση, εἴτε πρόκειται γιά τίς ἀντιθέσεις ἀνάμεσα στό ἐπαναστατικό κίνημα καί τόν ἰμπεριαλισμό, εἴτε γιά τίς ἐσωτερικές ἰμπεριαλιστικές ἀντιθέσεις εἴτε γιά ἐκεῖνες πού ὅλοι ἀποσιωποῦμε δηλαδή τίς ἀντιθέσεις τοῦ ἴδιου τοῦ κομμουνιστικοῦ κινήματος. Καί ἐν προκειμένῳ ἡ δική μας κατάσταση ἀποτελεῖ τό κλειδί γιά τήν ἀφομοίωση τοῦ κινήματος στήν ὁλότητά του. Ἐξετάζοντας τήν στάση πού υἱοθετεῖ ἀπέναντί μας ἕνα δεδομένο κόμμα μποροῦμε χωρίς κίνδυνο νά πέσουμε ἔξω νά χαρακτηρίσουμε τήν τακτική του, τήν στρατηγική του καί τήν ἐπαναστατική του θέληση.

Εἶναι περιττό νά ἐπαναλάβουμε ὅτι ἡ στάση τῶν χωρῶν τοῦ συμφώνου τῆς Βαρσοβίας κατά τήν διάρκεια τῆς εἰσβολῆς στήν Τσεχοσλοβακία βοήθησε ~~σε~~ τήν ἀφύπνιση τῆς συνείδησης τῶν Ἑλλήνων κομμουνιστῶν περισσότερο ἀπό τί ἴδιο τό πραξικόπημα. ~~Γιά μᾶς ὑπῆρξε τό~~

[....]

~~τέλος ἑνός μύθου: ἕνας ἄλλος~~ κλονισμός ~~[illegible]~~ ~~προῆλθε ἀπό τήν ἄρνηση ἤ τήν ἀδυναμία τῶν σοσιαλιστικῶν κρατῶν νά βοηθήσουν τίς χῶρες ἤ τίς τάξεις πού ἀγωνίζονται γιά τήν ἀπελευθέρωσή τους.~~

Ἐάν ἀπό ἱστορική πλευρά ἡ ὕπαρξη τῶν σοσιαλιστικῶν χωρῶν ἀποτελεῖ μιά βοήθεια, δέν πρέπει νά ξεχνᾶμε ὅτι ἐπαναστάτες εἶναι ἐκεῖνοι πού ἐπιταχύνουν τήν κίνηση τῆς ἱστορίας, ἐκεῖνοι πού διακινδυνεύουν. Τό λιγότερο πού μπορεῖ νά πεῖ κανείς εἶναι ὅτι οἱ σύντροφοι πού κυβερνοῦν τίς σοσιαλιστικές χῶρες ἀρνοῦνται καί τήν ἐλάχιστη διακινδύνευση. Καί φυσικά δέν θά ἐπρόκειτο νά διακινδυνεύσουν τήν ἀνεξαρτησία, τήν ζωή ἤ τήν οἰκονομική ἀνάπτυξη τῶν ἰδίων τῶν χωρῶν τους ἀλλά νά ἐπωμισθοῦν τίς ἐλάχιστες εὐθύνες πού ἐπιβάλλει ὁ προλεταριακός διεθνισμός.

Δέν ζητᾶμε στρατιωτική βοήθεια, ἀλλά πολιτική ὑποστήριξη. Καί ὅμως ἡ στάση τους ἀπέναντι στήν Χούντα εἶναι ἐξαιρετικά ἀμφίρροπη. Τά ~~πολιτικά~~ κρατικού συμφέροντα ~~ἔχουν~~ παίρνουν ~~πάρη~~ ὅλο καί πιό συχνά τήν θέση τοῦ διεθνισμοῦ. Ὅσο γιά τά κόμματα τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν μέ πρόσχημα τήν διαίρεσή μας μᾶς ἀρνοῦνται κάθε εἴδους βοήθεια. Θά μποροῦσαν τουλάχιστον νά βοηθήσουν τίς ὁμάδες πού κάνουν ἀντίσταση. Ἀλλά, λένε, προτιμοῦν νά περιμένουν τήν στιγμή πού οἱ ὁμάδες αὐτές θά ἑνωθοῦν. Τούς γράψαμε παραδείγματος χάριν ~~γιά νά ἐπιδοκιμάσουμε~~ ΕΠΙΔΟΚΙΜΑΖΟΝΤΑΣ τίς ἐνέργειές τους σχετικά μέ τήν Καμπότζη, ~~θεωρώντας~~ ότι θεωρούμε ὅτι εἶναι φυσικό καί νόμιμο νά

ὑποστηριχθεῖ ὁ λαός τῆς Καμπότζης ἀλλά ~~ἐκφράζοντας~~ ἐκφράσαμε παράπονα (τήν ἀπορία μας γιά τό γεγονός ὅτι τίποτα δέν ἔγινε σχετικά μέ τήν Ἑλλάδα πού εἶναι καί γειτονική. Γιατί αὐτό; ~~Τούς ρωτήσαμε~~ θελήσαμε καί μάθαμε τήν ἄποψή τους ἀπό θεωρητική πλευρά: ἄν εἶχαν ~~ἔχουν~~ ἀναλύσει σέ βάθος τή φύση τοῦ στρατιωτικοῦ καθεστῶτος στή χώρα μας ~~τήν ἰσχύ τῶν στρατιωτικῶν~~. Ποιές ἦσαν οἱ συνέπειες μιᾶς τέτοιας ἀνάλυσης; Ρωτήσαμε ὅλα τά Κ.Κ. τῆς Εὐρώπης ποιά ἦταν ἡ πολιτική τους σχετικά μέ τήν Ἑλλάδα. Δέν εἴχαμε καμμιά ἀπάντηση. ~~Εἴπαμε στούς σοβιετικούς~~ Ἐπαναλάβαμε σέ ὅλους τούς τόνους ὅτι ~~τή~~ τήν στιγμή αὐτή οἱ συνθῆκες στήν Ἑλλάδα εἶναι ἰδεώδεις γιά νά ὀργανώσουμε μιά λαϊκή ἀντι-ιμπεριαλιστική κινητοποίηση. Καί ζητούσαμε γι' αὐτό μιά στοιχειώδη πολιτική ὑποστήριξη. Ἡ ὑποστήριξη αὐτή δέν μᾶς δόθηκε. ~~καί ἐπί πλέον ἡ Σοβιετική Ἕνωση ἐφαρμόζει μιά πολιτική "κεκαλυμμένης φιλίας" μέ τήν Χούντα ἐνῶ τά εὐρωπαϊκά Κ.Κ. υἱοθέτησαν μιάν ἀξιοπερίεργη καί σεβάσμια στάση παλαιῶν τζέντλεμαν τῆς Ἰνδικῆς στρατιᾶς, στάση οὐδέτερης ἀναμονῆς.~~

Ἡ ἄρνηση συζήτησης τοῦ ἑλληνικοῦ προβλήματος ἀποδεικνύει μέ ~~τά~~ ἔργα τήν βαθύτατη κρίση τοῦ διεθνοῦς κομμουνιστικοῦ κινήματος. Καί δέν πρόκειται γιά κρίση μόνο στά ~~πλάνα~~ πλαίσια τῆς στρατηγικῆς καί τῆς τακτικῆς μόνον ἀλλά καί γιά κρίση ἠθική. ~~Τό κίνημα ἔχασε τόν ρομαντισμό~~ του.

Γίναμε ἐπαναστάτες γιά νά δράσουμε γρήγορα καί ἀποτελεσματικά. ἀλλά καί ἀπό ρωμαντισμό καί ἀνάγκη ἀνθρώπινης μεταστασίας. Σήμερα οἱ Ἕλληνες γιά νά νιώσουν τό ἀπαραίτητο ζωτικό μίνιμουμ σέ θέρμη καί συναίσθημα ἀκοῦνε τό γερμανικό ραδιόφωνο. ~~Καί~~ Ὄχι τίς ἐκπομπές τῆς Δημοκρατικῆς ἀλλά τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Γερμανίας, τόν σταθμό τῆς Κολωνίας. Γιατί ἀπό ἐκεῖ ἀκοῦνε λόγια παρήγορα. Βέβαια δέν εἶναι παρά λόγια, ἀλλά μιλοῦν γιά ἀντίσταση γιά ἀγώνα, γιά ἐλευθερία. Ἡ φωνή τῆς (Ἀληθείας) ~~Ἐλευθερίας~~ (3)? ὁ σταθμός τοῦ Κολιγιάννη, δέν μιλάει ποτέ γιά ἀντίσταση, γιά τήν ἑλληνική καθημερινότητα, γιά τίς ἐλπίδες τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Καί φυσικά ὁ λαός δέν τόν ἀκούει πλέον.

Ἔχουμε βέβαια ἀνάγκη ἀπό ὑλική βοήθεια – ἔχουμε συντρόφους στήν φυλακή, ἄλλους στήν παρανομία – ἀλλά ἔχουμε κυρίως ἀνάγκη ἀπό πολιτική καί ἠθική ὑποστήριξη. Θά ἦταν παρήγορο νά μήν νιώθαμε πιά τήν μοναξιά μας. Στίς σημερινές συνθῆκες τό ἐργατικό κίνημα βρίσκεται σέ ἀδυναμία νά μᾶς προσφέρει ὁποιοδήποτε ἀπό τά τρία.

— Μέ τί τρόπο τό κόμμα στό ἐσωτερικό ἀναλύει τήν κατάστασή του καί τήν κατάσταση τῆς Χούντας.

— Ἀπό τήν κρίση αὐτή θά ἀναπηδήσουν καινούργιες δυνάμεις πού δέν ἔχουν ἀκόμα ἀποκρυσταλλωθεῖ

σέ ὀργανώσεις. Τό ἐπαναστατικό κίνημα ὑπάρχει, ἄν καί δέν ἔχει ἀκόμα ὀργανωθεῖ. Ἐμεῖς ἀποτελοῦμε τήν πρωτοπορεία τοῦ κινήματος αὐτοῦ. Εἴμαστε ἕνα μαρξιστικό, ἕνα ἀνεξάρτητο κόμμα, ἔχουμε μιάν παλαιά ἀγωνιστική παράδοση, εἴμαστε δεμένοι μέ τίς μάζες, ἀλλά εἴμαστε ἀπομονωμένοι πολύ ἀπομονωμένοι. Ἀπό αὐτήν τήν ἄποψη δέν μᾶς μένει πιά τίποτα νά χάσουμε.

Τό ἄμεσο πρόβλημά μας εἶναι ἡ πραγματικότητα τῆς Χούντας. Ἐπίλυσαν συχνά γιά βασανιστήρια, γιά βόμβες, καί κατ' αὐτόν τόν τρόπο μετατοπίστηκε τό πρόβλημα. Ἀλλ' αὐτή ἡ μετατόπιση ἱκανοποιοῦσε τήν κοινή γνώμη: ἡ Ἑλλάδα δέν μποροῦσε παρά νά εἶναι μιά χώρα ἐκρηκτική ὅπως ἀκριβῶς ἡ ἑλληνική ἀριστερά δέν μποροῦσε παρά νά θεωρεῖται καί αὐτή βασανισμένη καί ἐκρηκτική. Ὅπως ὅμως οἱ βόμβες δέν ἀκούστηκαν, ἡ κοινή γνώμη τά ἔχασε ἐντελῶς.

Καί αὐτό γιατί ἡ ἀντίσταση τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ μπαίνει σέ νέες μορφές λαμβάνοντας ὑπ' ὄψη τήν σημερινή δύναμη τῶν ὀργανώσεων. Ἡ ἄρνηση τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἐκφράζεται πρῶτα πρῶτα στό ἐπίπεδο τῆς καθημερινῆς του συμπεριφορᾶς. Καί παρά τήν ἐπίφαση ὁ λαός εἶναι ἐξαιρετικά πολιτικοποιημένος. Ἡ ἐμπειρία του τόν ἔχει διδάξει ἀρκετά ὥστε νά μήν ἐπηρεάζεται πλέον ἀπό τήν προπαγάνδα τῆς

Ρητῶς φασιστικό καθεστώς

Χούντας ἤ τῶν Ἀμερικανῶν: τό κέντρο τῆς ἐξουσίας δέν ἔπιασε.

Πρέπει λοιπόν νά βοηθήσουμε τόν ἑλληνικό λαό νά διατηρήσῃ ~~τὴν πολιτική του~~ στὴ λογοτεχνική του σκέψη, στὴ κουλτούρα του, τά ἰδεώδη του. Ἡ μάχη μας δίνεται καθημερινά σ' ὅλους τούς τομεῖς. Ἐκεῖνο πού προέχει εἶναι νά ἐπιτευχθῇ ἡ ~~ἀντίδραση~~ ἄρνηση σέ ὁποιαδήποτε πρωτοβουλία τῆς Χούντας. Καί, πράγματι ἄν σήμερα ἡ Χούντα κατώρθωσε νά καταπνίξῃ κάθε πολιτική ἐλευθερία, ἐντούτοις στόν κοινωνικό τομέα ἀναγκάστηκε νά κάνῃ ὑποχωρήσεις. Ἄν τήν 21η Ἀπριλίου ἡ Χούντα ἔβαλε φίμωτρο σέ ὅλους τούς χώρους τῆς δημόσιας ζωῆς, κάθε φορά πού θέλησε νά θίξῃ τό βιωτικό ἐπίπεδο τῶν Ἑλλήνων ἡ ἀντίδρασή τους ἦταν ἄμεση.

Καί ἀκριβῶς αὐτό πού θελήσαμε ἦταν νά προχωρήσῃ ἡ ζωή ὅσον τό δυνατό περισσότερο σέ ὅλους τούς τομεῖς: ὄχι μόνον νά διατηρηθῇ ἀλλά καί νά προχωρήσῃ. Πολλοί πίστευαν ἤ εὐχόντουσαν τήν ἐπιτάχυνση τῆς ἐκπτώχευσης τοῦ λαοῦ: γι' αὐτούς οἱ παροῦσες δυστυχίες ἦταν συνώνυμες μέ τίς μέλλουσες νίκες. Δέν συμμεριστήκαμε ποτέ αὐτήν τήν ἄποψη.

Παράλληλα ἔπρεπε νά χτυπήσουμε κατά μέτωπο τή Χούντα καί νά ἐνεργήσουμε χωρίς αὐταπάτες. Γιατί δέν εἴχαμε νά κάνουμε μόνον μέ 14 συνταγματάρχες

ἀλλά μέ ἕνα ὁλόκληρο σύστημα: τό σύστημα τῆς ἐξάρτησης. Οἱ συνταγματάρχες μας εἶναι μαριονέττες. Πρέπει λοιπόν νά ὀργανώσουμε τό λαό μας γιά νά σταματήσει ὁ ξεπερασμένος πόλεμος στά χαρακώματα. Καί γι' αὐτό πρέπει νά τοῦ δώσουμε τήν βεβαιότητα τῆς δύναμής του καί τῆς παρουσίας μας. Μετά τήν ἀντίσταση καί τόν ἐμφύλιο, οἱ Ἕλληνες ἔνιωσαν ὅτι οἱ κυβερνήσεις πού διαδέχονταν ἡ μιά τήν ἄλλη προσπαθοῦσαν νά τούς ἀφαιρέσουν τήν ἐθνική ταυτότητά τους. Αὐτή ἡ "ἀποελληνικοποίηση" ἐξ ἄλλου δέν ἦταν μόνον ἔργο τῶν ἰθυνόντων ἀλλά καί τῶν κομμάτων. Οἱ Ἕλληνες μετά ἀπό τά τραύματα τοῦ παρελθόντος ἔχουν περισσότερο ἀπό κάθε ἄλλον λαό τήν ἀνάγκη διαβεβαιώσεως γιά τίς ἐπερχόμενες νίκες. Ἐπανειλημμένα κατά τήν διάρκεια τῆς σύγχρονης ἱστορίας μας ὁ λαός μας βρέθηκε στήν θέση τοῦ νικητῆ. Ἀλλά τήν τελευταία στιγμή τοῦ στεροῦσαν τήν νίκη του. Θά ξαναδεχτεῖ λοιπόν ν' ἀγωνιστεῖ καί πάλι μόνον ὑπό τήν προϋπόθεση νά εἶναι ὁ ἴδιος κυρίαρχος τῶν πεπρωμένων του. Τό πρόβλημα λοιπόν εἶναι νά δοῦμε ποιές εἶναι οἱ δυνάμεις πού μποροῦν νά ἑνωθοῦν καί γιά ποιούς σκοπούς. Πολύ περισσότερο πού ἡ παροῦσα οἰκονομική ἀνάπτυξη τῆς Ἑλλάδας μεταβάλλει τίς

κοινωνικῆς διαφοροποιήσεως. Πρέπει λοιπόν νά βροῦμε σέ ποιόν τομέα καί μέ ποιόν σύμμαχο εἶναι δυνατή ἡ καινούργια αὐτή ἑνότητα καί ἐν συνεχεία νά τήν σφυρηλατήσουμε.

Σέ ὅτι ἀφορᾶ τό ΚΚ τοῦ Ἐσωτερικοῦ προβήκαμε ἤδη στίς ἀπαραίτητες θεωρητικές ἔρευνες. ~~Ἂν καί δέν μποροῦμε νά μιλᾶμε γιά ἀπόσχιση οὔτε κἄν γιά νέα κατεύθυνση, ὡστόσο ἔξω ἀπό τό~~ ~~Πολιτικό~~ ~~Γραφεῖο~~ ~~Ἐσωτερικοῦ~~ ~~πού θά μπορούσαμε νά τό χαρακτηρίσουμε ὡς "κέντρο" ὑπάρχει μιά κινητοποίηση τῆς σκέψης πού μεταξύ μας τήν ἀποκαλοῦμε "χάος".~~ Καί πιστεύουμε ὅτι πράγματι αὐτήν τήν στιγμή ἐγκυμονεῖται κάτι τό θεμελιακό στό κίνημα. Καί γι' αὐτό πρέπει νά ἐνθαρρύνουμε τό διάλογο, νά δώσουμε τήν εὐκαιρία στούς συντρόφους νά μιλήσουν, νά σκεφτοῦν, νά γράψουν. Πρέπει νά ἀκουστοῦν οἱ φωνές ὄχι μόνον γιά νά κάνουν τήν κριτική τοῦ παρελθόντος ἀλλά γιά νά βοηθήσουν νά ~~[illegible]~~ σχεδιαγραφηθεῖ τό μέλλον. Δυστυχῶς δέν μπορέσαμε νά δώσουμε σ' αὐτήν τήν συζήτηση τήν εὐρύτητα πού χρειαζόταν. ~~καί αὐτή ἡ παρατήρηση ἰσχύει τόσο γιά μένα ὅσο καί γιά τούς ἄλλους συντρόφους τῆς ἡγεσίας.~~ Εἶναι φανερό ὅτι δέν εἶναι εὔκολο νά ὀργανωθεῖ κάτι τέτοιο. Ἔξω ἀπό τίς

συνθήκες της παρανομίας και την διάσπαση εξ αιτίας της εξορίας υπάρχουν πάντα οι παληοί φόβοι. Όλοι μας διαπαιδαγωγηθήκαμε στό παληό θερμοκήπιο του κόμματος και άν σήμερα δέν εξαρτώμεθα πλέον από κανέναν, οι παληές συνήθειες της διανοητικής εξάρτησης δέν είναι δυνατόν νά εξαφανιστούν από τήν μιά μέρα στήν άλλη. Γιά ορισμένους συντρόφους εκείνο πού είναι σημαντικό περισσότερο ακόμα καί από τήν ανάλυση είναι η συνέχεια. Καί γι αυτούς η συνέχεια μετριέται εν ονόματι του κόμματος μέ τόν αριθμό των συνεδρίων ή των συνδιασκέψεων της Κεντρικής Επιτροπής.

Γιά μένα, συνέχεια σημαίνει πρώτα πρώτα ορθότητα στήν ανάλυση καί κατά συνέπεια ορθότητα στήν πράξη. Άν αντιμετωπίσουμε καθημερινά τήν βαθύτερη ελληνική πραγματικότητα, όχι μόνον μπορούμε νά ενεργούμε αποτελεσματικά, αλλά (έτσι δείχνουμε ότι) είμαστε καί οι πραγματικοί κληρονόμοι των κομμουνιστών πού κατά τήν διάρκεια της αντίστασης αναδείχθησαν άξιοι νά καθοδηγήσουν τόν λαό μας, καί αυτό θά έπρεπε νά καθησυχάζει τούς συντρόφους πού επιζητούν νά δικαιωθούν σέ σχέση μέ τό παρελθόν περισσότερο παρά νά στραφούν (αποφασιστικά) πρός τό μέλλον.

Στήν Ελλάδα τό κόμμα δέν μπορούσε νά αναλύσει τόν εαυτό του μόνο του, πράγμα πού εξηγείται καί από τήν έλλειψη ~~κοινωνικο-δημοκρατικού κόμματος~~ (εσωκομματικής δημοκρατίας).

Σέ μᾶς δέν ὑπάρχει ὅπως στήν Γαλλία ἕνα κόμμα μέ μόνιμο ποσοστό ἀντιπροσώπευσης ὑπό μορφή ἐκλογική ἤ ἄλλη, ἀλλά ἕνα Κόμμα καί τό Κίνημα. Στόν πόλεμο εἴχαμε τό κόμμα καί τό ΕΑΜ. Μετά τόν ἐμφύλιο εἴχαμε τό κόμμα καί το μαζικό προοδευτικό Κίνημα. Σήμερα ἔχουμε τό κόμμα καί τό ΠΑΜ. Κανένα ἀπό αὐτά τά κινήματα δέν ταυτιζόταν μέ τό κόμμα, ἀλλά τό κόμμα ὑπῆρχε μέσα σέ καθένα ἀπό αὐτά. Η δυσκολία ἦταν νά βρεθεῖ ἡ κατάλληλη ἰσορροπία ἀνάμεσα στούς δυό αὐτούς σχηματισμούς. Καί στό παρελθόν, ἐκτός ἀπό σπάνιες ἐξαιρέσεις, τό κόμμα δέν μπόρεσε νά βρεῖ καί νά ἐφαρμόσει τήν δημοκρατική σχέση πού μόνη θά εἶχε ἐπιτρέψει στό Κίνημα νά ἐπιβιώσει καί νά ἀναπτυχθεῖ, γιά νά εἶναι σέ θέση νά παίξει ἱκανοποιητικά τόν πολιτικό του ρόλο. Πάρα πολύ συχνά, γιά νά μήν ποῦμε πάντα, ἡ σχέση πού ἐπικράτησε ἀνάμεσα στό κόμμα καί τό κίνημα ἦταν μιά σχέση κυριαρχίας. Ἔτσι τό κίνημα ἀρτηριοσκληρώθηκε καί τό κόμμα ἀποδείχτηκε εὔθραυστο σάν τό γυαλί. Αὐτό συνέβη μέ τό ΕΑΜ στό παρελθόν καί τήν ΕΔΑ τό 1967. Τήν στιγμή πού τό Κίνημα θά ἔπρεπε ν' ἀποκτήσει ἕνα δυναμικό σέ πρωτοβουλία, θέληση καί αὐτονομία διαρκῶς αὐξανόμενη, δέν διαθέταμε

παρά ἕνα "ὄργανο" ἐντελῶς ἀποστεωμένο. Καί τό "ὄργανο" αὐτό ἦταν ἡ ΕΔΑ τόν ἀπρίλιο 1967. Ἐνῶ ὁ λαός περίμενε νά πεῖ ἤ νά κάνει κάτι ἡ ΕΔΑ δέν μποροῦσε παρά νά περιμένει τίς ἐντολές τοῦ κόμματος. Ἀλλά οἱ ἰθύνοντες οἱ ἐντεταλμένοι γιά νά δώσουν τίς κατευθύνσεις βρίσκονταν σέ 20.000 χιλιόμετρα μακριά. Ἀλλά καί τί εἴδους ἐντολές ~~μποροῦσαν~~ ἦταν σέ θέση νά δώσουν;

Γιά τήν ὥρα νομίζω ὅτι γιά νά ~~καταλύσουμε~~ χτυπήσουμε τήν Χούντα καί τό κυριώτερο, γιά νά προχωρήσουμε ἀκόμα περισσότερο, πρέπει νά ἐπιτύχουμε νά σχηματίσουμε αὐτό πού θά ὀνομάσω εὐρεία πατριωτική συνένωση.

Εἴμαστε ὅλοι σύμφωνοι σέ δυό σημεῖα: νά ἀνατρέψουμε τήν Χούντα καί ἐν συνεχεία νά σεβαστοῦμε τήν λαϊκή θέληση. Γιατί μόνον ἄν σεβαστοῦμε τήν ὁμαλή δημοκρατική λειτουργία θά ἐπιτρέψουμε στό λαό μας νά ἐκλέξη τούς δρόμους τοῦ μέλλοντος. Ἀλλά μήπως μποροῦμε νά διεισδύσουμε ἀκόμα πιό βαθειά; Στήν Ἑλλάδα μᾶς ἀνοίγονται τρεῖς προοπτικές: ὁ θρίαμβος τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ μέ τήν σημερινή του μορφή· ἡ ἐπαναστατική προοπτική δηλαδή ὁ σοσιαλισμός· τέλος ἡ ἐπιβολή στόν ἰμπεριαλισμό ἑνός συμβιβασμοῦ. Αὐτό σημαίνει ὅτι ἡ πατριωτική συνένωση θά ἐπιβάλλη στήν σημερινή ~~ἀστ~~ ἐθνική ἀστική τάξη καί στούς ἀμερικανούς τό πρόγραμμα πού θά καθορίση ἡ ἀντίσταση. Δέν μπορεῖ παρά νά εἶναι μιά μεταβατική περίοδος, ἀλλά ἄν οἱ λοιπές δυνάμεις πεισθοῦν ὅτι ἡ διεθνής κατάσταση ἀποκλείει μιάν ἄμεση νίκη, νομίζω ὅτι θά ὑποστηρίξουν μιά τέτοια λύση. Αὐτό σημαίνει ὅτι ἀπό τώρα καί στό ἑξῆς ἡ συνεργασία μας μέ τίς ἄλλες ὁμάδες τῆς ἀντίστασης θά πρέπει νά εἶναι πολιτική.

ἐπί ὅλου πεδίου τῆς γνώμης

ΕΡΩΤΗΣΗ – Ἡ ἀριστερά ἐπιθυμεῖ νά ἑνοποιήσει μέ σκοπό τόν κοινό ἀγώνα ὅλα τά κοινωνικά στρώματα καί τίς πολιτικές δυνάμεις, ὁρισμένοι ὅμως στόχοι ἤ μορφές ἀγῶνος εἶναι δυνατόν νά ἀναστέλλουν τήν πραγματοποίηση τῆς ἑνοποιήσεως αὐτῆς. Ἡ ἑλληνική ἀντίσταση ἐξετάσε, παραδείγματος χάριν, τόν ρόλο τῆς βίας;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ἡ βία εἶναι χρήσιμη ἄν μπορεῖ νά τήν ἀσκεῖ κανείς πρός ὄφελός του. Ὅπως εἶναι βέβαιο ὅτι ὁ ἐχθρός προύκειται ν' ἀντισταθεῖ μέχρι τό τέλος, εἴμαστε ἀναγκασμένοι νά συνδιάσουμε τήν μαζική μέ τήν δυναμική πάλη. Ὁ λαός μας διαθέτει ἄλλωστε μιά ἐξαιρετικά μακρόχρονη πεῖρα τῆς βίας. Ἡ πεῖρα αὐτή ἀποτελεῖ μιά παράδοση ἀπό τήν ὁποία σίγουρα θά ἐπωφεληθεῖ. Ἐμεῖς ὀργανώσαμε τήν πρώτη ἀπόπειρα ἀνατινάξεως μετά τό στρατιωτικό πραξικόπημα. Ἡ βία δέν μᾶς φοβίζει. Ἀλλά ἄν θέλουμε νά τήν χρησιμοποιήσουμε μέ ἐπιτυχία πρέπει νά λάβει μαζικό χαρακτήρα. Ἄλλωστε ἡ πραγματική πρωτοπορεία δέν προπορεύεται παρά μόνον ἕνα βῆμα, ἀλλοιῶς...

ΕΡΩΤΗΣΗ

Τά προβλήματα πού ἀντιμετωπίζει ἡ ἑλληνική ἀριστερά παρουσιάζουν ὁμοιότητες μέ αὐτά πού ἀντιμετωπίζουν οἱ εὐρωπαϊκές ἐπαναστατικές δυνάμεις. Ἄν λάβουμε ὑπόψη τίς ἀπαντήσεις σας, τήν ἱστορία σας, ποιά εἶναι ἡ

παροῦσα κατάσταση τῶν σχέσεών σας μέ τό διεθνές ἐργατικό κίνημα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Θεωροῦμε ὅτι μόνον ἡ ἑνοποιημένη ἀντίσταση μπορεῖ νά πάρει τίς μελλοντικές πρωτοβουλίες στά διεθνῆ ἐπίπεδα. Μέχρι τώρα, καί οἱ μέν καί οἱ δέ, ἐπιχειρήσαμε νά ἐπιτύχουμε μιά ὑποστήριξη ἀπό ὅλα τά σημεῖα. Ἀλλά ἡ ἀπάντηση ἦταν πάντα ἡ ἴδια: πρῶτα ἑνωθεῖτε, ἐν συνεχεία θά συζητήσουμε καί κατόπιν θ' ἀποφασίσουμε. Τό κόμμα μας, παραδείγματος χάριν, σέ ὅλες τίς ἐπαφές πού εἶχε μέ τά διάφορα κόμματα ἤ τίς ἐργατικές ὀργανώσεις, συνάντησε τήν πιό βαθειά κατανόηση γιά τίς δυστυχίες μας. Ἀλλά δέν συνάντησε παρά μόνον κατανόηση καί σέ καμμιά περίπτωση τήν ὑποστήριξη πού περιμέναμε. Ἡ ἑνοποιημένη ἀντίσταση θά ζητήσει λοιπόν σέ ὅλους τούς προοδευτικούς νά πάρουν θέση. Ὅσο γιά μᾶς θά ἐξακολουθήσουμε νά ζητᾶμε στό διεθνές ἐπαναστατικό κίνημα νά ἐπωμισθεῖ τίς εὐθύνες του, γιατί τό πρόβλημά μας δέν εἶναι ἁπλῶς ἕνα ἐσωτερικό ἑλληνικό πρόβλημα. Ἡ στάση τοῦ Ἰμπεριαλισμοῦ ἀπέναντι σέ μιά χώρα μαρτυρική, σ' ἕνα λαό πού ἔδωσε τά πάντα, δέν μπορεῖ νά ἀντιμετωπίζεται ἐλαφρά. Πρέπει λοιπόν τά διάφορα κομμουνιστικά κόμματα νά υἱοθετήσουν ἀπέναντί μας μιά στάση σαφή καί ὑπεύθυνη. Τούς ἐρωτήσαμε ἄν νομίζουν ὅτι κάνουν τό καθῆκον τους ὄχι μόνον ἀπέναντί μας ἀλλά καί ἀπέναντι στούς

ἴδιους τούς λαούς τους μέ τό νά ἀποκοιμοῦνται τήν στιγμή ἀκριβῶς πού στήν Εὐρώπη ἐγκαθίσταται ἕνας νέου εἴδους φασισμός. Θεωροῦμε σάν ἔλλειψη συναίσθησης τήν ἄρνησή τους νά καταλάβουν μέ τί τρόπο ὁ ἀμερικανικός ἰμπεριαλισμός ὀργάνωσε τήν συνωμοσία του; τήν ἄρνηση νά δοῦν ὅτι ἡ συνωμοσία αὐτή ἐπέτυχε τήν στιγμή ἀκριβῶς πού οἱ ἑλληνικές λαϊκές δυνάμεις ~~βρίσκονταν στό κορύφωμα τοῦ ἀγώνα~~, τήν ἄρνηση νά καταλάβουν ὅτι τό σοσιαλιστικό στρατόπεδο δέν κουνάει ~~σέ καμμιά περίπτωση~~ οὔτε τό μικρό του δαχτυλάκι γιά νά υποστηρίξη τήν ἑλληνική ἀριστερά. Εἶναι σάν ν' ἀποκοιμιέται κανείς γιά νά τόν ξυπνήσουν τήν ὥρα πού περνάει ὁ χαλαστάς καί να βρεθεῖ πλακωμένος ἀπό τά ἔργανα τῆς ἀστυνομίας.

ὁ δημοκρατικός (...) οἱ ἑταῖρες καταφεύγουν (...) στις (...) (Μαΐου 7)

ΕΡΩΤΗΣΗ: Νομίζετε ὅτι θά λάβετε ἀπαντήσεις.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ἐάν δέν μᾶς δοθεῖ καμμιά ἀπάντηση, θά εἶναι σοβαρό καί γιά μᾶς καί γιά ὅλους τούς εὐρωπαϊκούς λαούς.

~~Ἔχετε τήν ἐντύπωση ὅτι ἕνα κόμμα πού εἶναι ἀνίκανο νά παραμερίσει τά [illegible] κρατικά συμφέροντα τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης εἶναι σέ θέση νά ὀργανώση τήν ἐπανάσταση στήν ἴδια του τήν χώρα;~~ [Ὡστόσο ἐλπίζουμε ὅτι ἄν ἡ φωνή μας, καί ὄχι μόνον ἡ

κραυγή μας ἀλλά τό αἴτημά μας ἀγγίζει ὅλους τούς ἀγωνιζόμενους κομμουνιστές, ὑπάρχει κάποια πιθανότητα νά δοθοῦν ἀπαντήσεις. Καί αὐτή ἡ πιθανότητα θά εἶναι τόσο πιό μεγάλη ὅσο πιό σωστές θά εἶναι οἱ ἀναλύσεις μας. Ἄν βοηθήσουμε τούς ἄλλους κομμουνιστές νά θέσουν στόν ἑαυτό τους ἐρωτήματα, τά πράγματα θά προχωρήσουν. Εἶναι φανερό ὅτι ἡ παροῦσα κατάσταση στην Ελλάδα ἑνώνει καί τροφοδοτεῖ ὡς ἕνα ὁρισμένο σημεῖο τήν ἀδράνεια τῶν κομμουνιστικῶν κομμάτων. Ἀπό ὅλα τά σημεῖα μᾶς λέγουν "ἐνωθεῖτε". Καθένας ἀνακηρύσσεται γιατρός γιά νά μᾶς θεραπεύσει ἀπό αὐτήν τήν πληγή. Τό εὕρημα εἶναι ἔξυπνο: ἀναλάβετε τίς εὐθύνες σας καί ἐν συνεχεία θά ἀναλάβουμε τίς δικές μας. Πρόκειται γιά μιά τυπικά λανθασμένη τοποθέτηση τοῦ προβλήματος στήν ὁποία ἀρνούμεθα ν' ἀπαντήσουμε. Ἀντιθέτως, ~~ἐρώτημα~~ προτείναμε νά δοθεῖ βοήθεια στήν ἑλληνική ἀντίσταση στό σύνολό της, χωρίς νά ἐξετάζεται ἡ ἰδεολογία ἤ ἡ πολιτική ἀπόχρωση τῶν ὁμάδων πού ~~[illegible]~~ τήν ἀποτελοῦν.] ~~Καί βοήθεια σ' αὐτούς πού ἀγωνίζονται δέν ἐσήμαινε φυσικά βοήθεια στόν Κολιγιάννη, γιατί μέσα στήν Ἑλλάδα, μόνον ἕνα ἐλάχιστο ποσοστό ἀγωνιστῶν τάσσονται μέ τό μέρος του.~~

~~Καί ὅμως~~ ὡστόσο ὁ μόνος πού δέχθηκε βοήθεια ἦταν ὁ Κολιγιάννης. Τά σοσιαλιστικά κράτη τόν ἀφήνουν νά χρησιμοποιεῖ ἕναν σταθμό μέ ἑλληνικές ἐκπομπές:

τήν φωνή τῆς ~~ἐλευθερίας~~ ἀλήθειας. Ἀλλά ὅταν τόν ἀκούει κανείς ἀντιλαμβάνεται ὅτι ὄχι μόνον δέν μιλάει γιά ἀντίσταση ἀλλά ὅτι δέν εἶναι δυνατόν νά μιλήσει. Ἡ ἑλληνική ἀντίσταση δέν ἐνσωματώνεται στό κλασσικό διάγραμμα τῆς ἰσορροπίας τῶν δυνάμεων (Statu quo). Οἱ σοβιετικοί ἐνδιαφερόμενοι στίς διαπραγματεύσεις τους μέ τούς ἀμερικανούς δέν μποροῦν νά ἀνεχθοῦν τήν ὕπαρξη χωρίς τήν ἔγκρισή τους ἐπαναστατικῶν δυνάμεων σ' ἕνα δεδομένο χῶρο. Κατά συνέπεια οὔτε ὁ Κολιγιάννης τίς ἀνέχεται. Ἐπανερχόμαστε στήν κατάσταση τοῦ 1945, ἡ ἑλληνική ἀντίσταση μάχεται μόνη, μέσα στήν σιωπή. Ὁ Κολιγιάννης καί ἡ ὁμάδα του ἀποτελοῦν ἄλλωστε ἕνα θαυμάσιο ἄλλοθι γιά τήν Σοβιετική Ἕνωση.

Προτείναμε ἐπίσης ~~[illegible]~~ μιά συνδιάσκεψη ὅπου θα παρευρισκόμαστε ταυτόχρονα μέ τόν Κολιγιάννη. Δέν θέλαμε ὅμως ὁ σκοπός τῆς συνδιάσκεψης αὐτῆς νά εἶναι οἱ διαφωνίες μας ἀλλά ἡ ἀντίσταση, ἡ ὀργάνωση τῆς δράσης. Δέν ἐπρόκειτο φυσικά νά ἐμφανιστοῦμε μπροστά σ' ἕνα δικαστήριο, πού θά ἔκρινε ποιός ἔχει δίκηο καί ποιός ἄδικο καί κατά πόσον εἶναι δυνατή ἡ συνύπαρξη, ἀλλά τό καθῆκον μας σάν κομμουνιστές μᾶς ἐπέβαλλε νά χρησιμοποιήσουμε ὅλα τούς δυνατούς τρόπους γιά ν' αὐξήσουμε τήν μαχητικότητα τῆς ἀντίστασης.] ~~Στήν πρότασή μας δέν δόθηκε καμμιά συνέχεια~~

Ὅσον ἀφορᾶ τό εὐρωπαϊκό κομμουνιστικό κίνημα εἶναι ἐξ ὁλοκλήρου βυθισμένο σ' αὐτήν τήν ἀδράνεια. Φυσικά ἀνάλογα μέ κάθε κόμμα ὑπάρχουν καί οἱ ἀποχρώσεις. Ἀλλά δέν εἶναι παρά ἀποχρώσεις. Κι ἔτσι κινδυνεύουμε νά μᾶς χαρακτηρίσει ἡ πλειοψηφία ὡς εἰκονοκλάστες. Ἡ ἀδράνεια αὐτή τούς ἐμποδίζει νά ὑπερασπίσουν ὁρισμένα ἀπό τά βασικά αἰτήματα τῶν λαῶν τους. Ἄς ἀναλογισθοῦμε τόν Μάη 1968 καί τό Κ.Κ. Γαλλίας. Δέν πρέπει νά ξεχνᾶμε ὅτι μέσα στήν ὀπτική τοῦ "statu quo" τό γαλλικό κόμμα εἶχε δίκιο... Τό πρόβλημά μας εἶναι λοιπόν νά βγοῦμε ἀπό μιά τέτοια κατάσταση. ~~Εἶναι φανερό ὅτι οἱ δυό μεγάλοι βρίσκονται σήμερα σέ ἀδιέξοδο~~. Ἡ μόνη διέξοδος, ἐκτός ἀπό τόν πόλεμο, εἶναι νά χτυπήσουμε τούς μύθους, τό πνεῦμα, τίς δομές τοῦ "statu quo". Νά ἀνακαλύψουμε νέες κατευθύνσεις. Νά ἀνακαινίσουμε τόν πολιτικό τομέα, νά πάψουμε νά ὑφιστάμεθα τό βάρος τοῦ παρελθόντος. Αὐτό προϋποθέτει τήν ~~δημιουργία~~ ριζική ~~μιᾶς καινούργιας~~ ἀνανέωση τῆς εὐρωπαϊκῆς ἀριστερᾶς. ~~ἀπελευθερωμένης ἀπό τά παληά νοητικά πλαίσια, μιᾶς ἀριστερᾶς πού νά μήν περιορίζεται στίς παραδοσιακές δυνάμεις.~~

~~Σ' αὐτό τό σημεῖο πλησιάζουμε τίς διακηρύξεις τοῦ Γκαρώντι.~~

"Ὅσον ἀφορᾶ τό εὐρωπαϊκό κομμουνιστικό κίνημα εἶναι ἐξ ὁλοκλήρου βυθισμένο σ' αὐτήν τήν ἀδράνεια. Φυσικά ἀνάλογα μέ κάθε κόμμα ὑπάρχουν καί οἱ ἀποχρώσεις. Ἀλλά δέν εἶναι παρά ἀποχρώσεις. Κι ἔτσι κινδυνεύουμε νά μᾶς χαρακτηρίσει ἡ πλειοψηφία ὡς εἰκονοκλάστες. Ἡ ἀδράνεια αὐτή τούς ἐμποδίζει νά ὑπερασπίσουν ὁρισμένα ἀπό τά βασικά αἰτήματα τῶν λαῶν τους. Ἄς ἀναλογισθοῦμε τόν Μάη 1968 καί τό Κ.Κ. Γαλλίας. Δέν πρέπει νά ξεχνᾶμε ὅτι μέσα στήν ὀπτική τοῦ "statu quo" τό γαλλικό κόμμα εἶχε δίκιο... Τό πρόβλημά μας εἶναι λοιπόν νά βγοῦμε ἀπό μιά τέτοια κατάσταση. ~~Εἶναι φανερό ὅτι οἱ δυό μεγάλοι βρίσκονται σήμερα σέ ἀδιέξοδο.~~ Ἡ μόνη διέξοδος, ἐκτός ἀπό τόν πόλεμο, εἶναι νά χτυπήσουμε τούς μύθους, τό πνεῦμα, τίς δομές τοῦ "statu quo". Νά ἀνακαλύψουμε νέες κατευθύνσεις. Νά ἀνακαινίσουμε τόν πολιτικό τομέα, νά πάψουμε νά ὑφιστάμεθα τό βάρος τοῦ παρελθόντος. Αὐτό προϋποθέτει τήν ~~δημιουργία~~ ριζική συνένωση τῆς εὐρωπαϊκῆς ~~μιᾶς καινούργιας~~ ἀριστερᾶς. ~~ἀπελευθερωμένης ἀπό τά παληά νοητικά πλαίσια, μιᾶς ἀριστερᾶς πού νά μήν περιορίζεται στίς παραδοσιακές δυνάμεις.~~

~~Σ' αὐτό τό σημεῖο πλησιάζουμε τίς διατυπώσεις τοῦ Γκαρωντύ.~~

Καί πράγματι, δέν μποροῦμε πιά νά ἀγνοοῦμε τίς οἰκονομικές μετατροπές πού μεταβάλλουν μ' ἕναν τρόπο χειροπιαστό τήν κατανομή τῶν κοινωνικῶν στρωμάτων. Οὔτε μποροῦμε ~~πιά~~ ν' ἀγνοοῦμε ὅτι, στά μάτια τοῦ λαοῦ, ὁ σοσιαλισμός εἶναι ἕνα μέλλον πού μᾶς ἀνοίγεται καί ὄχι ἕνα παρελθόν. Γιατί τό παράδειγμα τοῦ ἤδη ἐφαρμοσμένου σοσιαλισμοῦ δέν ἔχει τίποτα τό ἰδιαίτερα ἐνθουσιαστικό γιά τήν ἐργατική τάξη τῶν δυτικῶν χωρῶν. Ἡ ἀδράνεια τῆς γραφειοκρατίας, ἡ ἔλλειψη ἐλευθερίας, τό βιωτικό ἐπίπεδο, τίποτα ἀπ' ὅλα αὐτά δέν ἐπιτρέπει στίς μάζες νά ποῦνε χωρίς δισταγμό «αὐτό ἀκριβῶς θέλουμε». Πρέπει λοιπόν παράλληλα μέ τήν ~~δημιούργημα αὐτῆς~~ ἀναγέννηση τῆς ~~καινούργιας~~ ἑνωποιημένης ἀριστερᾶς νά εἴμαστε σέ θέση νά προτείνουμε σέ καθέναν ἀπό τούς λαούς μας ἕνα μέλλον ἀποδεκτό. Γιά τούς ἴδιους λόγους ἔχω τήν γνώμη ὅτι δέν εἶναι δυνατό νά ἐπιτύχει τό ἐγχείρημα σέ μιά μεμονωμένη χώρα. Θά πρέπει σίγουρα νά φτάσουμε σέ μιάν «Ἐπαναστατική Εὐρώπη». Μ' αὐτό ἐννοῶ ὅτι θά πρέπει ὁ ἀγώνας νά δίνεται μέσα σέ κάθε μιά ἀπό τίς χῶρες, σέ συνάρτηση μέ τόν ἀγώνα τῶν γειτονικῶν χωρῶν, πράγμα πού θά ἀποφύγει σέ μιά μεμονωμένη ἐργατική

τάξη νά υποστῆ τήν ἀνασχολή τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης καί τήν καταπίεση τῶν Η.Π.Α. Γι' αὐτό θά πρέπη νά ὀργανωθῆ μιά νέα ἀριστερά μέσα σέ κάθε χώρα. Καί ἡ πρωτοβουλία μας αὐτή δέν γίνεται πάντοτε εὐνοϊκά ἀποδεκτή. Ἄν ὅμως ἐπιτύχουμε πρακτικά καί θεωρητικά ἀποτελέσματα, πολλοί θά θελήσουν νά μεταβάλλουν τήν δική τους κατάσταση, ἀκολουθῶντας τό δικό μας παράδειγμα. Ἡ [illegible] προσφυγεί τοῦ ἡρωϊκοῦ ἀγῶνα τοῦ βιετναμέζικου λαοῦ τό ἀποδεικνύει καλύτερα ἀπό τούς μακρεῖς λόγους. Καί ἀκριβῶς, ἡ ὁμάδα τοῦ Κολιγιάννη ὑπάρχει γιά νά μᾶς ἀπομονώσουν στό διεθνές ἐπίπεδο. Κατά τή γνώμη μας, ἡ δημιουργία της ὑπῆρξε ἕνα σφάλμα. Ἀλλά μπορέσαμε νά βροῦμε ἐπίσης σέ χάρη στήν ὕπαρξή της μπορέσαμε ν' ἀποβάλλουμε τήν θρησκευτική ἐπίφαση τοῦ κόμματός μας, καί κυρίως, ἡ ἀντιπαράθεση μέ ἕνα πτῶμα ἀποδεικνύει πόσο ζωντανοί εἴμαστε.

νά ανακαλύψουμε τα αίτια για τα λάθη του παρελθόντος και νά βρούμε το δρόμο για μια οικοδόμηση ενός γνήσιου μαρξιστικού κόμματος που νά ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τις προσδοκίες του ελληνικού λαού και στις απαιτήσεις του καιρού μας.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΑΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Ὅπως ἀνεμένετο, ὁ τελευταῖος λόγος τοῦ Παπαδόπουλου δέν προσθέτει τίποτε πρός τήν κατεύθυνσιν τοῦ ἐκδημοκρατισμοῦ τῆς χώρας. Τά ἀπατηλά ἡμίμετρα, στά ὁποῖα κατά καιρούς καταφεύγει ἡ Χούντα, κά τω ἀπό τήν ἐχθρότητα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, τήν πίεσι τῆς ἀντιστάσεως καί τήν ἀντίθεσι τῆς διεθνοῦς κοινῆς γνώμης, δέν ἀλλοιώνουν κατ'οὐδένα τρόπον τόν ἀντιδραστικό καί καταπιεστικό της χαρακτῆρα, οὔτε μποροῦν νά ἀποκρύψουν τήν διάθεσιν τῆς Χούντας νά διαιωνίση τήν δικτατορίαν της.

Μέτρα ὅπως ἡ παράτασις τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου σέ κέντρα ὅπου ἡ ἀστυνομική κατασίεσις δέν μπορεῖ νά ἀναστείλη τήν συμπύκνωσι καί τήν ἔκφρασι τῆς πολιτικῆς ἀντιθέσεως καί τῆς λαϊκῆς ἀντιστάσεως, εἶναι μία ἀκόμη ἀπόδειξις τοῦ αἰσθήματος ἀνασφαλείας, πού διακατέχει τήν Χούντα, ὅπως καί ἡ μετατροπή τῆς ἐξορίας σέ κατ'οἶκον κράτησι, χωρίς τήν κατάργησι τῶν νόμων πού τῆς παρέχουν τήν δυνατότητα νά ἀπαλλάσσεται αὐθαίρετα ἀπό τούς ἀνεπιθύμητους ἀντιπάλους της.

Μόνον ἡ ἀνάπτυξις τῆς ἀντιστάσεως, μέ ὁδηγό τίς ἀντιστασιακές ὀργανώσεις, μέ τήν ἀνατροπή τῆς δικτατορίας καί τοῦ συντάγματός της, θά φέρη τήν ριζική δημοκρατική ἀλλαγή. Στόχοι ἄμεσοι, πού πραγματικά ἀνταποκρίνονται στό πανελλαδικό αἴτημα καί γιά τούς ὁποίους ἀγωνίζεται τό Ε.Α.Σ. εἶναι: Κατάργησις τῶν διοικητικῶν καί ὅλων τῶν ἀνελευθέρων ἐκτάκτων μέτρων. Ἄμεση ἀπόλυσις τῶν πολιτικῶν ὑποδίκων & Γενική Ἀμνηστεία. Σχηματισμός προσωρινῆς Κυβερνήσεως ἐμπιστοσύνης τῶν ἐνεργά ἀντιστασιακῶν δυνάμεων, πού θά ἐξασφαλίση τήν διενέργειαν ἀδιαβλήτων ἐκλογῶν μέ τήν συμμετοχήν ὅλων τῶν κομμάτων.

19.12.1971 ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΑΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΥΠΟΥ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

I/ ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΤΟΥ ΕΑΣ. 'Εφόσον ἐκδίδεται μὲ τὴν ἐνυπόγραφη εὐθύνη τοῦ ΕΑΣ, ἕνα δελτίο αὐτῆς τῆς μορφῆς δὲν μπορεῖ νὰ περιλαμβάνει παρὰ μόνο ἐπίσημα δοκουμέντα καὶ εἰδήσεις. Κρίνεται ἀπαραίτητο γιὰ λόγους παρουσίας τοῦ ΕΑΣ στὸν δημοσιογραφικὸ κόσμο καὶ τοὺς ἐπίσημους ὀργανισμούς. Πρέπει νὰ ἐκδίδεται τουλάχιστον σὲ τέσσερεις γλῶσσες - 'Ελληνικά, ἀγγλικά, γερμανικά καὶ γαλλικά. Μπορεῖ νὰ προβλέψουμε δέκα ἐκδόσεις τὸ χρόνο, σὲ ὄφσετ. 'Αρχικά, 500 ἀντίτυπα καλύπτουν τὶς βασικὲς ἀνάγκες : ἐφημερίδες, προσωπικότητες, κόμματα, ὀργανώσεις κ.τ.λ. κάθε γλωσσικοῦ χώρου. 'Η 'Ελλ. ἔκδοση πρέπει νὰ κυκλοφορεῖ πρῶτα στὴν 'Αθήνα, ἔστω καὶ σὲ λίγα ἀντίτυπα.

Κόστος - ἐκδοτικὸ -μὲ βάση Ι6 σελίδες- γύρω στὰ 400 φράγκα γιὰ τὴν γαλλικὴ ἔκδοση καὶ ἀνάλογα γιὰ τὴν 'Ελληνική. Προϋπόθεση : ἐθελοντικὴ συντακτικὴ ἐργασία. Προστίθενται τ'α ἔξοδα ταχυδρομικῆς διανομῆς καὶ τὰ ἔξοδα ἀποστολῆς (διευθύνσεις, φάκελλοι κ.τ.λ.). Τὸ ATHENES-PRESSE LIBRE προσφέρεται νὰ ἀναλάβει ἕνα τμῆμα τῆς ἐργασίας κάτω ἀπὸ συνθῆκες ποὺ πρέπει νὰ ἀποτελέσουν ἀντικείμενο συνεννόησης.

Σὲ δεύτερο στάδιο : Διανομή, διὰ μέσου τοῦ δελτίου αὐτοῦ, ἀποκλειστικοῦ ὑλικοῦ γιὰ δημοσίευση : ἄρθρα ἐνυπόγραφα, συνεντεύξεις, δοκουμέντα.

2/ ΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ (κουλτοῦρα καὶ πολιτική) ποὺ νὰ ἐλέγχεται ἀπὸ τὸν ΕΑΣ χωρὶς νὰ εἶναι καὶ νὰ θεωρῆται ὄργανό του, μὲ σκοπὸ τὴν προβολὴ ἑνὸς σωστοῦ προβληματισμοῦ.

Μιὰ τέτοια ἔκδοση προϋποθέτει τὴν ἐπένδυση ἑνὸς μικροῦ κεφαλαίου καὶ τὴν ἐνυπόγραφη παρουσία γνωστῶν διανοουμένων καὶ δημοσιογράφων. Πρέπει νὰ εἶναι αὐτὸ ποὺ γιὰ τὴν ὥρα δὲν μποροῦν νὰ εἶναι τὰ Ι8 κείμενα καὶ νὰ καλύψει τὸ τεράστιο μορφωτικὸ κενὸ ποὺ ἔχει δημιουργηθεῖ, στὸν τομέα τῆς ἐλεύθερης σκέψης καὶ ἔκφρασης.

3/ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ στὰ μεγάλα εὐρωπαϊκὰ κέντρα γιὰ τὴν καθημερινὴ ἐπαφὴ μὲ τὸν ξένο τόπο καὶ γιὰ τὴν ἄμεση ἀνταλλαγὴ πληροφορ. στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ ΕΑΣ. "Ενα πρῶτο βῆμα μπορεῖ νὰ εἶναι ἡ συνεργασία τῶν ὑπαρχόντων "κέντρων": Ε.Ε. Ρώμης, Γκρῆκ Ρηπὸρτ Λονδίνου, APL Παρισιοῦ.

'Η ὀργάνωση αὐτονόμων "κέντρων" τοῦ ΕΑΣ προϋποθέτει τὴν δυνατότητα χρησιμοποίησης ἐπαγγελματικῶν στελεχῶν καὶ κάλυψης ἐξόδων ἑνὸς γραφείου. Εἶναι ὅμως ἡ μόνη σωστὴ λύση.

4/ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ~~ΚΚΚΧ~~ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ μιᾶς μηνιαίας ἀποστολῆς στὴν 'Ελλάδα δικῶν μας ἢ ἐμπίστων ξένων γιὰ τὴν συλλογὴ εἰδήσεων καὶ τὴν σταδιακὴ θεμελίωση ἑνὸς συστηματικοῦ συνδέσμου μὲ τὸν τόπο καὶ τὸν δημοσιογραφικὸ δημοκρατικὸ κόσμο.

5/ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΣ ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ-ΡΑΔΙΟΦΩΝΩΝ.

"Ενας τρόπος εἶναι ἡ μὲ εὐθύνη ἑνὸς κεντρικοῦ γραφείου τύπου ἢ μιᾶς ἐπαγγελματικῆς ὁμάδας σύσταση πρὸς τὰ φιλικὰ ἔντυπα προβολῆς ὡρισμένων θεμάτων ἢ γεγονότων. F φορὲς στὶς ΙΟ, ἀρκεῖ γιὰ τοῦτο ἕνα μονόφυλλο μὲ δυὸ-τρεῖς ἐξηγήσει

Σπύρος Θεοδώρου
Aix-en-Provence. 1971

Στόν Γιάννη Ρίτσο.

Τό νά διατυπώσουμε τίς ἰδεολογικές δομές ἑνός συστήματος κουλτούρας καί τό νά ἐπιχειρήσουμε νά περιγράψουμε τήν λειτουργία τους ἀπαιτεῖ τήν ἀναγνώριση τοῦ πρώτου ἐπιστημολογικοῦ ἐμπόδιου· πῶς νά διαπιστώσουμε ὅτι ὁ Λόγος δέν εἶναι χωρίς λόγον καί ὅτι ἡ ἐκθαμβωτική του ἀμεσότητα συμμετέχει σ' ἕνα κόσμο σιωπῆς πού πρέπει νά τόν κερδίσουμε μέ τήν ὁμιλία. Ἀρχίζοντας μιάν ἀπάντηση, ἡ ἔρευνα γίνεται ὅπλο.

Εἶναι μιά δύσκολη προσπάθεια πού ὁ νοῦς προδίνεται· ὁ Λόγος πρέπει νά διακόψη μέ ριζικό καί ἀμετάκλητο τρόπο τή σχέση του μέ τό ἐξησυχαστικό σύνολο τοῦ συστήματος κουλτούρας καί νά κατέβη ὡς τήν ἄβυσσο του, αὐτό τό μή-προφερόμενο ἰδεολογικό ἀπ' ὅπου προέρχεται. Εἶναι μιά προσπάθεια ἀπεχθής. Τό βλέμμα πέφτει ἀναπόφευχτα πάνω σ' αὐτόν τόν ἴδιο πού κυττάζει καί ἀνακαλύπτει τήν ἴδια ἀνησυχαστική ἐνοχή. Ἡ καθολικότητα τῆς ὑποψίας εἶναι ἴσως τό πέπλο τό πιό λεπτό μέ τό ὁποῖο στολίζεται καί καλύπτεται ἡ κουλτούρα τῆς κυριαρχίας, ἡ μάσκα πού φοράει ὁ μυημένος γιά νά προσποιηθῆ τόν ἀμύητο.

Ὑπάρχουν χῶρες πού ἡ μάσκα συγχέεται μέ τό πρόσωπο καί πού ὁ ἀμύητος εἶναι ἰδιαίτερα ἐπικίνδυνος. Τότε ἡ κουλτούρα γίνεται δολοφόνος.

Ἡ ἐκπαίδευση προετοιμάζει ὑπομονετικά τίς μέλλουσες ὀρδές τῶν βαρβάρων καί ἡ λογοτεχνία εἶναι τό καταφύγιο τῶν συνθημάτων τοῦ τρόμου. Ἡ Ἑλλάδα, μιά ἀπ' αὐτές τίς χῶρες …

Τό ἀντικείμενο αὐτῆς τῆς μελέτης εἶναι νά βγάλη στό φῶς τήν ἄρχουσα ἰδεολογία τοῦ συστήματος κουλτούρας τῆς σύγχρονης ἑλληνικῆς κοινωνίας γιατί, ἀπό τήν ὁριακή της θέση, μοιάζη ἕνα παραδειγματικό ὅραμα τοῦ τί ἀκριβῶς σημαίνει τό ἰδεολογικό στή συνέχιση καί στή βελτίωση τῆς κυριαρχίας.

Ἡ ἄρχουσα ἰδεολογία εἶναι ἕνα μέσο ἐξουσίας. Κάθε ἀληθινή ἀνάλυση ἔτσι πρέπει νά τήν ἀντιμετωπίζη, καί πρῶτα ἀπ' ὅλα νά φέρη στό φῶς τίς σχέσεις της με την πολιτική ἐξουσία. Μ' αὐτή τή προοπτική διαλέξαμε νά παραθέσουμε τήν ἀνάγνωση δύο λόγων τοῦ κ. Καλλία, ὑπουργοῦ Παιδείας καί Δικαιοσύνης ἐπί κυβερνήσεως Καραμανλῆ, λόγων χαρακτηριστικῶν τῆς γενεσιουργοῦ σχέσης ἐξουσίας καί ἰδεολογίας. Ὁ πρῶτος(1) ἀπευθύνεται στά στελέχη τῆς ΕΡΕ, καί ὁ δεύτερος εἶναι ἕνα μήνυμα στό Συμβούλιο τῆς Εὐρώπης(2).

Ὁ λόγος παρουσιάζεται σάν παραίνεση στίς διάφορες ἐπιτροπές νά συμμετάσχουν στήν ἀπολογία τῆς κυβερνητικῆς δράσης. Περίεργως, τό συμπέρασμα εἶναι ἡ ἀπαρίθμηση τῶν·

"Ἰδεωδῶν που ἀποτελοῦν τούς ἀνωτέρους σκοπούς πρός τούς ὁποίους ὀφείλομεν νά τείνωμεν ἔστω καί ἄν δέν τούς γνωρίζωμεν. Ἡ ἀγαθή ἐπίδρασις αὐτων δέν προϋποθέτει κατ' ἀνάγκην τήν ἱκανότητα ἑκάστου ἀνθρώπου νά ἑρμηνέῃται ἀπό ὅλα τά ἰδεώδη."

Ἡ αἰτία καί ὁ χῶρος αὐτοῦ τοῦ παράξενου συμπεράσματος

ἀναφέρονται στόν ἴδιο λόγο:

"Τά ἰδεώδη ἀποτελοῦν τόν ἰσχυρότερον προστάτην καί φύλακα τῶν κοινωνιῶν δεσμεύουν πολύ ἀποτελεσματικώτερα ἀπό τάς χειροπέδας καί φυλάσσουν πολύ καλύτερα ἀπό τούς δεσμοφύλακας τά ὄργανα τῆς τάξεως. Ἀκριβῶς διότι οἱ ἐμπνεόμενοι ἀπό τά ἰδεώδη εἶναι οἱ φύλακες τῆς κοινωνίας καί οἱ προστάται καί τά στηρίγματα τῆς Πολιτείας."

Αὐτές οἱ γραμμές περιορίζουν τό θεωρητικό χῶρο τῆς ἐξουσίας καί τῆς κινητοποίησης της στή πρακτική τῆς ἐπιβολῆς. Ἀπό το 1952 ἡ πολιτική θεωρία τῆς ἐξουσίας στηρίχτηκε στήν εἰκόνα τῆς κοινωνίας σάν ζωντανοῦ ὀργανισμοῦ. Αὐτή ἡ εἰκόνα δικαιολόγησε, μέχρι τώρα, τόν ἔμμονο χαρακτῆρα τῆς ἄρχουσας ἰδεολογίας. Ἡ δυνατότητα τῆς ἐξουσίας καί τῆς ἐπιβολῆς της, στηρίζεται στό διαχωρισμό πού κληρονομήθηκε ἀπο τόν ἐμφύλιο πόλεμο, διαχωρισμό πού προσδιορίζει τό "ἐθνικό φρόνημα" ἀπό τή μία μεριά καί τον "σλαβικό κίνδυνο" καί τόν "ἀντίχριστο" ἀπό τήν ἄλλη.

Ὅταν, ἀπό τό 1952, ἡ δεξιά ἐγκαταστάθηκε στήν ἐξουσία, τίποτα δέν ἔπρεπε ν' ἀντιπαραταχθῆ στό νά στραφῆ ἡ ἰδεολογία τοῦ πολέμου, πού θα μπορούσαμε νά ὀνομάσουμε ἰδεολογία τῆς ἐμμονῆς, πρός ἕνα σχῆμα πιό φιλελεύθερό, φερμένο ἀπό τή δυτική Εὐρώπη, ὅπως ἦταν οἱ θεσμοί ἀπό τό 1832. Ἀλλά ὅμως ἀκριβῶς, ἡ νομοθεσία, στηριγμένη πάνω σέ θεωρήσεις ξένες πρός τήν ἐθνικη ἰδεολογική σύσταση, δε λειτούργησε ποτέ ὁμαλά, δείχνοντάς μιά ἀκαταλληλότητα στό νά διασφαλίση μιά ὁμαλή διατήρηση τῆς ἐξουσίας, τήν ὁποία ἡ ἰδεολογία τῆς ἐμμονῆς ἔρχεται νά διορθώση.(3)

Ἡ νομοθεσία ἀποδεικνυόμενη ἀκατάλληλη, ἡ κρυσταλλοποίηση τῶν κινήτρων τῆς πολιτικῆς πράξης γίνεται σ' ἕνα κατώτερο ἐπίπεδο, στό

ἰδεολογικό ἐπίπεδο.

Ἡ ἄρχουσα ἰδεολογία, ἀντικαθιστώντας τό δίκαιο ἀποκτᾶ ποιότητα ὁλοκληρωτισμοῦ, δηλαδή καθολικότητας καί συνολικότητας, πού ἐπιφέρει στό σύστημα κουλτούρας στό σύνολό του μιά δομή πεδίου μάχης, πού προσδιορίζεται ἀπό τη διπολικότητα της νομιμοποιημένης βίας. Τά ὅρια τοῦ πεδίου μάχης καθορίζονται στήν ἴδια ὁμιλία τοῦ κ. Καλλία:

"Τά ἰδεώδη καί τήν ἀπέναντι αὐτῶν στάσιν τοῦ κομμουνισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ τόν ἀρνητήν καί τόν ὑπονομευτήν αὐτῶν."

Αὐτό πού συνιστᾶ τό παραδειγματικό χαρακτήρα τῆς ἄρχουσας ἰδεολογίας τοῦ ἑλληνικοῦ συστήματος κουλτούρας στή λειτουργία της, εἶναι τό ὅτι τό πεδίο μάχης, πού κάθε ἰδεολογία ἐπιχειρεῖ νά ἱδρύση, εἶναι ἐδῶ ἀρκετά ἰσχυρό γιά νά καθιστᾶ ἀδύνατη ἔξω ἀπ' αὐτό κάθε ἀνάγνωση. Ἡ δύναμη τῆς σημασίας, μέσω τῆς ὁποίας ἡ πραγματικότητα ἀναγνωρίζεται, δίνεται ἀπό τήν θέση στο ἐσωτερικό αὐτοῦ τοῦ ἴδιου τοῦ πεδίου μάχης. Ἡ ἰδεολογία ἔχει μεταφιεστεῖ σε σαφήνεια. Τό καθεαυτό πολιτικό ἀποτέλεσμα εἶναι ὁ ἀποκλεισμός κάθε κίνησης προοδευτικής σκέψης, πού ἀπειλεῖ με τή διαφορά της, σ' ἕνα ἰδεολογικό no man's land, τή περιοχή τῆς μή-σημασίας.

Πρίν νά ἐπανέλθουμε σ' αὐτό τό πρόβλημα, πρέπει νά ἐξετάσουμε ἀπο πιό κοντά αὐτά τά "ἰδεώδη". Γιά τόν Κ. Καλλία, στό πρόγραμμα ἀπολογίας πού εἶναι ἡ ὁμιλία του, εἶναι ὀχτώ, καί μέ τήν ἑξῆς σειρά:

"τό θρησκευτικόν ἰδεῶδες· αἱ ἀξίαι τῆς αὐταπαρνήσεως, τῆς θυσίας, ἀκόμη καί τῆς ὑπερτάτης θυσίας διά τόν Ἄνθρωπον καί τήν ἰδέαν τῆς Ἀγάπης διά τόν συνάνθρωπον. Ὁ κομμουνισμός εἶναι κατά βάσιν ἀθεϊστικός καί ὑλιστικός."

"Τό ἐθνικό Ἰδεῶδες. Τοῦτο περιλαμβάνει πρῶτον τήν συνείδησιν τῆς ἰδίας Ἐθνότητος καί τήν ἀμετάκλητον ἀπόφασιν συντηρήσεως αὐτῆς εἰς τούς αἰῶνας ὡς ἰδίου καί αὐθυπάρκτου κυττάρου τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος."

"Τό Ἀνθρωπιστικόν Ἰδεῶδες ἀναφέρεται εἰς τήν διάπλασιν τοῦ ἀτόμου εἰς Ἄνθρωπον, ὑπό τήν ἔννοιαν ἐξελίξεως καί τελειώσεως τῶν ψυχικῶν, πνευματικῶν καί ἠθικῶν δυνάμεων αὐτοῦ, τῆς ἀνυψώσεώς του. Οἱ κομμουνισταί, ἀντί τῆς τελειώσεως τοῦ ἀνθρώπου ἔκαμαν πρᾶξιν τήν βαρβαρότητα, τήν ἀπανθρωπίαν."

"Τό Ἰδεῶδες τῆς Ἐλευθερίας. Ἔχει συνάφειαν πρός τό Ἐθνικόν καί πρός τό Ἀνθρωπιστικόν Ἰδεῶδες. Ὁ κομμουνισμός ἀποτελεῖ τόν ὠμότερον ἀρνητήν ἐν τῇ θεωρίᾳ καί καταλυτήν ἐν τῇ πράξει τῆς Ἐλευθερίας."

"Τό ἠθικόν ἰδεῶδες. Συνδέεται ὄχι μέ τήν διδασκαλίαν, ἀλλά μέ τήν ἄσκησιν τῆς ἀρετῆς. Ὁ ἄνθρωπος διδάσκει διά τοῦ παραδείγματός του καί ὄχι διά τῶν λόγων του, οὐδείς δε σκοπός δύναται νά δικαιολογήσῃ ἀνήθικα μέσα. Ὁ κομμουνισμός ὅμως εἶναι γνωστόν ὅτι δέν ὀρρωδεῖ ἐνώπιον οἱουδήποτε μέσου ἀρκεῖ νά ὑπηρετῇ τόν τελικόν του σκοπόν."

"Τό κοινωνικόν Ἰδεῶδες ἀναφέρεται εἰς τήν ἐπιδίωξιν τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης καί τῆς εὐημερίας ὅλων τῶν ἀνθρώπων. Συνδέεται οὕτω τό ἰδεῶδες τοῦτο πρός τήν κατανομήν ὅσον τό δυνατόν περισσοτέρων ἀγαθῶν. Συνδέεται ἐπίσης πρός τήν ἠθικήν καί οἰκονομικήν ἀξίαν τῆς ἐργασίας, ἡ ὁποία ὄχι μόνον προσπορίζει τά οἰκονομικά μέσα τῆς ζωῆς εἰς τόν ἐργαζόμενον, ἀλλά καί ἐξυψώνει τό ἠθικόν του καί τήν ἀξιοπρέπειάν του καί του χαρίζει γαλήνην καί ἱκανοποίησιν. Οἱ κομμουνισταί προγραμματικῶς ἐπεδίωκαν τήν δυστυχίαν."

"Τό καλλιτεχνικόν ἰδεῶδες συνδέεται πρός τήν σύλληψιν καί τήν πραγματοποίησιν τοῦ ὡραίου. Οἱ κομμουνισταί νοθεύουν καί τήν τέχνην καί τήν μεταβάλλουν εἰς θεραπαινίδα τοῦ κόμματος."

"Τό ἰδεῶδες τῆς Αναζητήσεως τῆς Ἀληθείας: Ὄχι μόνον εἰς τόν κόσμον τῶν ἐννοιῶν ἤ ὡς ἠθικήν ἐκδήλωσιν εἰς τήν καθημερινήν ζωήν, ἀλλά καί εἰς τήν σφαῖραν τῆς ἐπιστήμης."

Στό μήνυμα τοῦ 1961, δηλαδή δυό χρόνια ἀργότερα, ἡ ἀπαρίθμηση τῶν ἰδεωδῶν ἄλλαξε κατά τρόπο σημαντικό τόσο στό περιεχόμενο ὅσο καί στή σειρά. Γεγονός ἄμεσα συνδεδεμένο μέ τό "ἐκλογικό πραξικόπημα".

"Τό θρησκευτικόν ἰδεῶδες, τό ἐθνικό ἰδεῶδες, τό ἀνθρωπιστικόν ἰδεῶδες, τό ἠθικόν ἰδεῶδες, τό κοινωνικόν ἰδεῶδες, τό καλλιτεχνικόν ἰδεῶδες καί τό ἰδεῶδες τῆς ἐλευθερίας."

Ἡ συνέχεια τοῦ μηνύματος ἀποτελεῖ ἕνα πραγματικό πρόγραμμα κυβερνητικῆς δράσης στό ἰδεολογικό ἐπίπεδο:

"Θά διασφαλίσωμεν τό παρόν καί θά προετοιμάσωμεν καλλίτερον τό μέλλον ἄν μεριμνῶμεν συνεχῶς διά τήν συνείδησιν τῶν νέων, ἄν παροχετεύωμεν τόν ἐνθουσιασμόν της εἰς εὐγενεῖς ἐπιδιώξεις, ἄν χαλιναγωγῶμεν ἀνεπιθύμητους τάσεις. Ἡ προσπάθεια εἶναι μεγάλη. Προϋποθέτει παραδοχήν ἀπό τήν πολιτικήν καί τήν πνευματικήν ἡγεσίαν καί κατεύθυνσιν ἀπό αὐτάς. Ἀπαιτεῖ συντονισμόν τῆς δραστηριότητος τοῦ σχολείου, τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς οἰκογενείας καί τήν διάθεσιν ὅλων τῶν μέσων διαφωτίσεως (τύπου, ραδιοφώνου κ.λ.π.)"

Δέν εἶναι γιατί θέλουμε νά ἐκθέσουμε τίς διανοητικές ἀνοησίες

μιᾶς κυβέρνησης πού σιγά-σιγά ὡδήγησε τή χώρα στή δικτατορία πού παραθέτουμε τόσο μεγάλα ἀποσπάσματα. Ἀλλά γιατί πρέπει νά εἰπωθῆ κάποτε ἡ καταγωγή μιᾶς ἄρχουσας ἰδεολογίας. Εἰδεμή πρέπει νά σταματήσουμε κάθε λόγο περί Λόγου καί νά ἐγκαταλείψουμε κάθε δυνατότητα ἀνάλυσης.

Μιά ἰδεολογία δέν εἶναι ποτέ οὐδέτερη. Θά εἶναι δυνατόν στό ἕνα ἤ ἄλλο σημεῖο τῆς ἐπιπλεύσης της στήν ἐπιφάνεια τοῦ συστήματος κουλτούρας νά ἐκμυστηρευθῆ ποιός τή διέπραξε. Ἡ ἰδεολογία σάν μέσο τῆς ἐξουσίας εἶναι ὁ φόνος τοῦ νοῦ, τοῦ ὀρθοῦ Λόγου. Ἄν εἶναι σχετικά εὔκολο νά ἀνακαλύψουμε τό θύμα, αὐτόν πού εἶναι στερημένος ὁμιλίας καί λόγου, τό λαό, εἶναι πολύ πιό δύσκολο νά βροῦμε τό δολοφόνο, ἔτσι ὅπως εἶναι καλυμμένος κάτω ἀπό μιά ἀφθονία ὁμιλίας καί ψευδοῦ λόγου.

Αὐτό τό πρόβλημα τῆς καταγωγῆς τῆς ἄρχουσας ἰδεολογίας ἀποσιωπήθηκε συχνά. Εἶναι ἀσφαλῶς πολύ ἐνδιαφέρον νά γνωρίσουμε καί νά μετρήσουμε τίς ἐκδηλώσεις μιᾶς ἐν γένει ἰδεολογίας. Ἀλλά ὅταν πρόκειται γιά μιά εἰδική ἰδεολογία, ἡ ἄρχουσα ἰδεολογία, αὐτή πού ἐξυπηρετεῖ τή κυριαρ-χία, τό οὐδέτερο βλέμμα του διανοούμενου πρέπει νά μεταβάλλεται σέ στρατηγικό ἐνδιαφέρον. Ὄχι πιά μόνο νά μετρᾶ καί νά διατυπώνη τίς ἐκδηλώσεις τῆς ἄρχουσας ἰδεολογίας, γιατί ἡ διατύπωση δέν ἀρκεῖ νά τίς ἐξορκίση ἀπό ἕνα μελλοντικό Λόγο πού δέ θἆταν παρά ἡ συνέχεια τοῦ τωρινοῦ. Ἀλλά νά ἀποκαλύψη τό τρόπο καταγωγῆς της καί νά τόν μηδενίση γιά νά ἀναφανῆ πραγματικά ὁ Λόγος. Εἶναι ἡ ἀπεχθής προσπάθεια πού αναφέρα-με στήν ἀρχή αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου. Μιᾶς καί πού ἡ καταγωγή τῆς κυριαρχίας περνᾶ ἀπό τόν ἴδιο τόν δικό μου καί δικό σου Λόγο.

Πάνω σ' αὐτό τό πρόβλημα τῆς καταγωγῆς τά ἀποσπάσματα τοῦ Κ. Καλλία εἶναι ἰδιαίτερα διαφωτιστικά.

Ἡ ἄρχουσα ἰδεολογία εἶναι στηριγμένη σε κενές λέξεις, ὑπερφυσικούς κατονομασμούς ἀπόντων ἀντικειμένων πού λειτουργοῦν σά μαγικά σύμβολα, κατάλληλα γιά ὁποιαδήποτε ἑρμηνεία ἀπ' αὐτούς πού ξέρουν νά τά χειρίζονται μέχρι τήν τρομοκρατική συντάυτιση τῆς λέξης καί τοῦ ἀντιθέτου της (πραγματικό). Ἡ λέξη πού ἔγινε βασανιστική ἀναφέρεται ἄμεσα στά γεγονότα χωρίς καμιά μεσολάβηση λογικῆς, ἐφ' ὅσον αὐτά τά γεγονότα γιά τά ὁποῖα μιλάει δέν εἶναι παρόντα, καί μιλάει γι' αὐτά ἀκριβῶς γιά νά μήν παρίστανται. Ἡ ἄρχουσα ἰδεολογία ἀποτελεῖ ἕνα μή-λόγο.

Δέν πρόκειται πιά γιά ἀλήθεια ἤ λάθος. Ἡ ἔννοια τῆς ἀλήθειας προϋποθέτει μιά ἰδανική λειτουργία τῆς γλώσσας, πού ἤθελε νά ἐπηρεασθῆ τό ἀληθινό, ἄμεσα ἤ ἔμμεσα. Ἀλλά στή πρακτική τῆς ἐξουσίας ἡ λειτουργία τῆς γλώσσας ἔχει ἀνατραπεῖ. Ἡ ἐξουσία, μαζί καί τό σχολεῖο, το πανεπιστήμιο, ἡ ἐκκλησία, ὅλη ἡ κοινωνική δομή τῆς δίνουν τή δυνατότητα, ἔχει ἀποκλείσει τήν γλώσσα πού δε μεταφέρει πιά παρά τή μεγάλη ἐπίσημη σιωπή τῶν ὁρισμῶν. Ἡ καθολική ὑποψία πού ἀναφέραμε πιό πάνω, πού βαραίνει πάνω στους διανοούμενους καί πού οἱ ἴδιοι τή παίρνουν στούς ὤμους τους ἐξαρτᾶται ἀπ' αὐτή τήν ἴδια τή γλώσσα πού μοιράζονται μέ τήν ἐξουσία. Σ' αὐτό τό ἐπίπεδο, τό βασικώτερο καί οὐσιωδέστερο τῆς γένεσης τοῦ σχηματισμοῦ τῆς σκέψης, τό κοινό ὄργανο ὑποχρεώνει ἐξ ἴσου μέ το ἴδιο τό ἔργο.

Αὐτή ἡ κυκλοειδής γλώσσα, πού ἐγκλείει στο ἴδιο χῶρο τήν ἔρευνα καί τό ἀντικείμενο τῆς ἔρευνας, πού πολλαπλασιάζει αὐτή τή τέλεια

εἰκόνα, αὐτή τή μονοπρόταση, τείνει νά ὁδηγήση τή μορφή κάθε σκέψης στή ταυτολογία, στό μηδενικό βαθμό τῆς σημασίας. Τό ἐξωτερικό αὐτῆς τῆς τάσης συνιστά τό ἰδεολογικό no man's land, τό δυσαναγνωστο.

Συμβαίνει τότε μιά ἀναστροφή τῆς γλώσσας. "Παρατηροῦμε ἐδῶ τό ἐσωτερικό σύνδεσμο πού ἑνώνει τή διαλεκτική σκέψη καί τή προσπάθεια τῆς πρωτοποριακῆς λογοτεχνίας: τή κοινή προσπάθεια νά σπάσουν τήν ἰσχύ πού τά γεγονότα ἀσκοῦν στο κόσμο καί νά μιλήσουν μιά γλώσσα πού νά μήν εἶναι ἡ γλῶσσα αὐτῶν πού θέτουν τά γεγονότα, τά ἀνακαλοῦν ἀδιάκοπα καί ἐπωφελοῦνται. Καί ὅπως τό κράτος αὐτων τῶν γεγονότων τείνει νά καταστῆ ὁλοκληρωτικό, ν' ἀπορροφήση κάθε ἀντίσταση καί νά μονοπωλήση τό σύνολο τοῦ Λόγου, ἡ προσπάθεια νά μιλήση κανείς τή γλώσσα τῆς ἀντίφασης ἐμφανίζεται ὅλο καί περισσότερο μή-λογική, σκοτεινή, τεχνητή." (4). Ἐπειδή ἡ μονοπροτασιακή γλώσσα ἐνσωμάτωσε τό σύνολο του Λόγου, κάνοντάς το φορέα καί προνομιοῦχο χῶρο τῆς πραγματοποίησης τῆς κυριαρχίας, ἡ λογοτεχνία, καί ἰδιαιτέρα ἡ ἑρμητική ποίηση, παρουσιάστηκε ὁ μόνος διαθέσιμος χῶρος τῆς γλώσσας ὅσον ἀφορά τήν ἔκφραση της στάσης, σέ σχέση μ' αὐτή τή μονοπροτασιακή γλῶσσα, μή-ἑρμητική, συνδεδεμένη ἀπευθείας μέ τή πραγματικότητα, ἀλλά μιά ἄπιαστη πραγματικότητα, πάνω στήν ὁποία δέν ἔχει καμία ἐπιρροή ἄν ὄχι περιγραφική, παθητική, τό ἐνεργητικό, τό καθοριστικό ἐπιφυλασσόμενο στό λεγόμενο ἐπιβλητικό καί ἐπιβεβλημένο τῆς ἐξουσίας, πού ἀπογράφει, ταξινομεῖ καί διαμορφώνει τή πραγματικότητα πρός μία συγκεκριμένη κατεύθυνση πρίν τήν παραδώση στήν ἰδεολογική κατανάλωση.

Μά πῶς μπορεῖ ἕνα ποίημα, ἐπί πλέον ἑρμητικό, ν' ἀπαιτῆ μιά ἀποδοχή καί μιά κατανόηση ἀπό τό λαό; Ἤ, μ' ἄλλα λόγια, πῶς εἶναι δυνατόν

ἡ ποίηση, ἀπόσταγμα τῆς πιό "ψηλῆς κουλτούρας" νά ἐγκαταλείψη τά πορτσί-α τοῦ σχολείου καί τῆς βιβλιοθήκης γιά νά γίνη ἡ ζωντανή ἔκφραση τῆς λαϊκῆς ὀργῆς;

Ἡ ἀπάντηση σ'αὐτό τό πρόβλημα εἶναι διττή.

Μιά πρώτη προσέγγιση σ' ἐπίπεδο θεματικό δίνει τούς ὅρους ἀνάγνωσης τῆς σύγχρονης ἑλληνικῆς ποίησης. Εἴπαμε παραπάνω πώς ἡ ἰσχύ τῆς ἄρχουσας ἰδεολογίας εἶναι τόση πού [redacted] καθιστᾶ ἀδύνατη κάθε ἀνάγνωση ἔξω ἀπό τά πλαίσια πού καθορίζει. Χρειάστηκε λοιπόν νά δημιουργηθῆ ἕνας κόσμος ἀπόκρυφων σημασιῶν πού ἐπιτρέπει μιά στασιαστική ἀνάγνωση στό ἴδιο τό ἐσωτερικό τοῦ ἰδεολογικοῦ πεδίου μάχης. Ἡ λέξη πλέον δέν διαγράφει τό γεγονός, τό καταπιεστικό στή συνενοχή του μέ τήν ἐξουσία, ἀλλά τό ὑπερο-ρίνει. Τό γεγονός πού δέν ἀξίζει παρά μόνο σέ συσχετισμό μ' ἕνα ἄλλο γεγονός, ὅπου καί πού ἀντιμετωπίζεται σάν τέτοιο, ἀναγνωρισμένο ἀπό τήν ὑπαινικτική δύναμη τοῦ ποιήματος σ' ἕνα δίκτυο σημασιῶν ριζικά δια-φορετικό, ἀπελευθερωτικό. Αὐτό πού θά μπορούσαμε νά ὀνομάσουμε ἡ ἀπο-φατική σημασία.

Δέν εἶναι τό κατάλληλο μέρος ἐδῶ γιά νά συνθέσουμε ἕνα λεξικολόγιο λεπτομερειακό τῆς σύγχρονης ἑλληνικῆς ποίησης. Θά περιορι-στοῦμε σ' ἕνα κατονομασμό κοινῶν θεμάτων καί στήν "ἑρμηνεία" τους:

(5)

Θέμα		Κατανόηση
Φύση	———	Πατρίδα
Ἀγάπη Θάνατος	———	Δύναμη
Μητέρα	———	γλῶσσα
Ἔχθρα Δικαιοσύνη	———	ἐλευθερία (= ἐλευθερία).

Ἡ δυνατότητα μιᾶς ἀποφατικῆς σημασίας ποὺ φέρνει τὴν εἰρωνία στὴν ἴδια τὴ καρδιὰ τῆς βασανιστικῆς λέξης τῆς ἐξουσίας στηρίζεται ὅλη πάνω σὲ μιὰ ὁρισμένη δύναμη τοῦ συμβόλου. Πρέπει ἐδῶ νὰ ἐπανέλθωμε σὲ μιὰ ἔννοια πιὸ κρυφή, πιὸ παλιὰ αὐτοῦ τοῦ ὅρου, κλεμμένου ἀπὸ τοὺς Θεολόγους. Τὸ σύμβολο δὲν εἶναι μόνο μιὰ ἀναλογική εἰκονικὴ ἀνα-παράσταση, ἀλλὰ σημεῖο παρουσίας καὶ ἀναγνώρισης ἑνὸς ἄλλου βλέμ-ματος σὲ σχέση μὲ τὴ πραγματικότητα, μιὰ ἄλλη ἄποψη. Ἔτσι, τὰ λεγόμε-να τῆς ποίησης δὲν εἶναι μικρότερης σημασίας, ἀλλὰ μιᾶς ὁλόκληρης συμβο-λικῆς γνώσης. Γνώση ποὺ ἀναφέρει, πλάι στὴ συντριπτική συσσώρευση τῆς ἰδεολογίας τῆς ἔμμονης τῆς ἐξουσίας, τὴν ἐπιβίωση μιᾶς ἐθνικῆς ἰδεολογίας κληρονομημένης ἀπὸ τὴν ἐπανάσταση τοῦ '21, τὸ ὑπόβαθρο τῆς κουλτούρας καὶ τὸ ἀντίστροφό της. Αὐτὸς ὁ ἰδιαίτερος τρόπος γραφῆς καὶ ἀνάγνωσης προσδιορίζει τὴ λογικὴ τῆς θεωρίας τῆς ἀπελευθέρωσης. Μιὰ συμβολική γνώση ποὺ ἐκδηλώνεται μὲ ἕνα τρόπο ἀποφατικῆς σημασίας, θεμελιώνει τὴ λογικὴ τῆς ἐπαναστατικῆς πράξης, ποὺ ἐμπνέει, σὲ ἄλλη βάση ἀπὸ τὸ θεμέλιωμα τῆς λογικῆς τῆς κυριαρχίας. Βάση ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ ἦταν ἡ ἱκανότητα τοῦ φανταστικοῦ.

Μιὰ δεύτερη αἰτία τῆς πολιτικῆς ἀνάγνωσης τῶν ποιητικῶν κειμένων, ἐπιφανειακά ἀνώδυνων, ὀφείλεται στὸ ὅτι ἡ προφορική κουλτούρα στὸ τομέα τῆς ποίησης προηγεῖται καὶ ὑπερισχύει τῆς γραφτῆς. Ὑπερ-ίσχυση θεμελιωμένη ἱστορικὰ πάνω στὴν ἀνάγκη, κατὰ τὴ διάρκεια τῆς τουρκικῆς κατοχῆς νὰ διατηρηθῆ ἡ γλῶσσα καὶ στὴν ὕπαρξη μιᾶς δεύτερης γλώσσας (καθαρ.). Πρέπει νὰ σημειώσουμε ἐπίσης ἀνάμεσα στὶς αἰτίες τῆς ὑπερίσχυσης τῆς προφορικῆς κουλτούρας τὴν ἐξαιρετική σημασία τῆς παραδοσιακῆς μουσικῆς, ἀνανεωμένης πρόσφατα ἀπὸ τὸν Μ. Θεοδωράκη. Τὸ

ὅτι οἱ πιό μεγάλοι ποιητές τραγουδιῶνται μέ μελωδίες καί ρυθμούς λαϊκούς ἐπιφέρει μιά μαζική γνώση τοῦ ἔργου τους πού ἔτσι σπάζει τά πλαίσια τῆς γραφῆς.

Ἡ ὑπερίσχυση τῆς προφορικῆς κουλτούρας φαίνεται ἐδῶ θεμελιώδης. Ἐάν ἡ γραφή εἶναι κατ' ἐξοχήν καί συγχρόνως ἡ ἐπιβολή καί ἡ ἀλλοτρίωση τῆς "κουλτούρας" στή πιό κλασσική ἔννοια της, σ' αὐτούς πού δέν ἔχουν ἄλλη ἐκλογή παρά νά εἶναι μυημένοι καί συνεπῶς νά συμμετέχουν στό κύκλο τῆς κυριαρχίας, ἤ ἀμύητοι, καί συνεπῶς νἆναι στερημένοι ἀπό ὅπλα καί λογική κριτικῆς, ὁ λόγος εἶναι ἡ ἀντι-κουλτούρα. Δηλαδή ἡ ἄρνηση τῆς ἐκλογῆς. Ὁ λόγος εἶναι πάντα δικός μου. Δηλαδή ἡ ἄμεση ἰδιοποίηση τοῦ λεγόμενου σάν δικοῦ μου. Σέ σχέση μέ τήν ἀλλοτρίωση τῆς γραφῆς, ἡ ἰδιοποίηση τῆς γνώσης τήν κάνει γνώση τοῦ λαοῦ, καί σάν τέτοια ἐπαναστατική γνώση ἐν δυνάμει, πού μόνο ἀπ' αὐτή μπορεῖ ν' ἀναπτυχθῆ ἡ θεωρία τῆς ἀπελευθέρωσης.

Δέ θἆταν ἴσως ἄσκοπο νά διευκρινήσουμε ἐδῶ ὅτι σέ καμμιά περίπτωση δέ συγχέουμε αὐτή τή γνώση μέ μιά ἐπιστήμη. Διότι δέν ἔχει οὔτε τήν ἴδια λειτουργία, οὔτε τόν ἴδιο ρόλο.

Σά συμπέρασμα αὐτῆς τῆς δουλειᾶς πού μένει πολύ προγραμματική, μερικές μεθοδολογικές προτάσεις μποροῦν νά διατυπωθοῦν:

— Ἡ ἄρχουσα ἰδεολογία εἶναι μιά εἰδική δομή τοῦ συνόλου τοῦ συστήματος κουλτούρας πού ἔχει τή καταγωγή της κοντά στήν ἐξουσία.

— Ἡ ἄρχουσα ἰδεολογία εἶναι μιά μεταβλητή δομή. Τά ὅρια της στό ἐσωτερικό τοῦ συστήματος κουλτούρας μεταβάλλονται μέ προοπτική μιᾶς καλλίτερης προσάρμοσης στό ρόλο της καί συνεπῶς ἐγκλείουν ἤ ἀφήνουν

ἐλεύθερα διαφορετικά σύνολα τοῦ συστήματος, ἀνάλογα μὲ τὴν ἱστορικὴ ἀνάγκη.

—Ἡ ἄρχουσα ἰδεολογία προσδιορίζεται:

Στὸ νὰ θεωρητικοποιήσῃ καὶ νὰ μεγενθύσῃ τὴν ἐλάχιστη de facto ἰσορροπία στὴ λειτουργία τῆς παρούσας κοινωνίας. Ἡ ἄρχουσα ἰδεολογία διασφαλίζει ἔτσι ἕναν συγκεκριμένο ρόλο στὴν ἱκανότητα μιᾶς κοινωνίας νὰ ὑπερπηδήσῃ τὶς ἀντιφάσεις της.

Σὲ [redacted] ἀντίθεση μὲ μιὰ ἀρχόμενη ἰδεολογία. Καὶ πρέπει νὰ ξέρουμε σὲ ποιὲς συνθῆκες αὐτὴ ἡ σχετικὰ πιὸ ἀνίσχυρη ἰδεολογία μπορεῖ ἢ δὲ μπορεῖ νὰ γίνῃ μιὰ ἀπόλυτη ἀντι-ἰδεολογία.

1) Κωνστ. ΚΑΛΛΙΑ : "ΟΜΙΛΙΑ ΠΡΟΣ ΤΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΤΗΣ Ε.Ρ.Ε. ΤΗΝ 29ην ΜΑΪΟΥ 1959". ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ τυπογραφείου. Ἀθῆναι - 1959 -

2) "Ἡ ἀνακοίνωσις τοῦ κ. Κ. Καλλία εἰς τήν διάσκεψιν τῶν Ὑπουργῶν Δικαιοσύνης." ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ τυπογραφείου. Ἀθῆναι - 1961 -

3) Ἀναμφίβολα, σ' αὐτό τό χῶρο τῆς ἀπόστασης μεταξύ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ ἀλυγίστου καί ἐπαναστατικοῦ ἐθνικισμοῦ τῶν πολέμων τῆς Ἀνεξαρτησίας καί τῶν ἀντιδραστικῶν θεσμῶν ἐπιβλημμένων ἀπό τις μεγάλες δυνάμεις πρέπει νά ψάξουμε τίς αἰτίες τῆς μόνιμης παθολογικῆς κατάστασης τῆς δημοκρατίας στήν Ἑλλάδα, καί ὄχι σέ μιά ὁποιαδήποτε "ἀνωριμότητα" του λαοῦ, ἐπικαλούμενη ἀπ' ὅλους τούς δικτάτορες.

4) [redacted] Herbert Marcuse : "Reason and Revolution", Humanities press. N.Y. 1954

5) βλ. Σπύρου Πλασκοβίτη : "Ὁ δίκαιος λόγος στό ἔργο τοῦ Σεφέρη". Νέα Κείμενα, Κέδρος. Ἀθήνα - 1971 -

Δ Ι Α Κ Η Ρ Υ Ξ Η

τοῦ Γραφείου τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΕ(ἐσωτερικοῦ)

Συμπληρώθηκε μιά τετραετία ἀπό τήν ἐπιβολή τῆς δικτατορίας.Στό διάστημα αὐτό,τό καθεστώς τῆς 21ης 'Απριλίου ἔκανε φανερή τήν πρόθεσή του νά πετύχει μιά βαθύτερη καί μονιμότερη μεταβολή τῶν πολιτικῶν θεσμῶν,νά ἐπιφέρει ὁρισμένες γενικότερες ἀλλαγές στίς οἰκονομικές καί κοινωνικές δομές τῆς χώρας,μέ σκοπό τήν ἐνίσχυση τῶν θέσεων τῆς μονοπωλιακῆς ὀλιγαρχίας καί τήν ἐπιτάχυνση τῆς κρατικομονοπωλιακῆς ἀνάπτυξης τῆς χώρας,μέσα στό παγκόσμιο σύστημα τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ.

'Η δικτατορία ἐπιβλήθηκε μέ τήν ἄμεση καί ἐνεργητική ὑποστήριξη τῶν ΗΠΑ καί τοῦ ΝΑΤΟ καί ἐξυπηρετεῖ τίς στρατηγικές ἐπιδιώξεις τους,ἀλλά ταυτόχρονα εἶναι γέννημα τῶν συγκεκριμένων οἰκονομικῶν-κοινωνικῶν ~~συνθηκῶν~~ [illegible] συνθηκῶν τῆς 'Ελλάδας.'Η Χούντα,μέσα ἀπό τή βαθειά κρίση στήν ὁποία ἔχει ὁδηγηθεῖ τό καθεστώς τῆς ὑποτέλειας πού ἐπιβλήθηκε μεταπολεμικά,προσπαθεῖ νά διανοίξει μιά μονιμότερη διέξοδο,μιά βιώσιμη προοπτική ἐνταγμένη στούς σύγχρονους διεθνεῖς κρατικομονοπωλιακούς ὑπερεθνικούς ὀργανισμούς καί στηριγμένη ὄχι μόνο στή στρατιωτική ἰσχύ καί στό καθεστώς τῆς φασιστικῆς βίας ἀλλά καί στά περιθώρια ἀνάπτυξης τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων πού παρέχει ὁ σύγχρονος διεθνής καπιταλιστικός καταμερισμός ἐργασίας καί οἱ γιγάντιες τεχνολογικές ἐξελίξεις,Μιά τέτοια ἀντιδημοκρατική-ἀντιλαϊκή διέξοδος πού ἀναζητήθηκε μέ "κοινοβουλευτικό" τρόπο τό 1962,γίνεται προσπάθεια νά θεμελιωθεῖ τώρα μέ τά ὅπλα τῆς Χούντας.Τό δράμα πού ζεῖ σήμερα ὁ λαός μας ἔχει τίς ρίζες του στήν κυριαρχία τῶν μεγάλων κοσμοπολιτικῶν μονοπωλίων καί στήν ὑποταγή τῆς χώρας μας στίς στρατηγικές ἐπιδιώξεις τοῦ διεθνοῦς καί πρίν ἀπ'ὅλα τοῦ ἀμερικάνικου ἰμπεριαλισμοῦ καί τοῦ ΝΑΤΟ.

Α' 'Η θέση τῆς δικτατορίας σήμερα

1. Τό στρατοκρατικό καθεστώς,σάν νέα μορφή ἐξουσίας [illegible] ~~στή χώρα μας,~~ [illegible] ἔχει βαθύτατες ἀντιφάσεις, ~~πού δημιουργοῦνται κυρίως ἀπό τήν ἔντονη~~ [illegible] ἀναντιστοιχία μεταξύ τῶν σκοπῶν πού ἐπιδιώκει καί τῶν πραγματικῶν

...

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ

τοῦ Γραφείου τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΕ(ἐσωτερικοῦ)

Συμπληρώθηκε μιά τετραετία ἀπό τήν ἐπιβολή τῆς δικτατορίας.Στό διάστημα αὐτό,τό καθεστώς τῆς 21ης 'Απριλίου ἔκανε φανερή τήν πρόθεσή του νά πετύχει μιά βαθύτερη καί μονιμότερη μεταβολή τῶν πολιτικῶν θεσμῶν,νά ἐπιφέρει ὁρισμένες γενικότερες ἀλλαγές στίς οἰκονομικές καί κοινωνικές δομές τῆς χώρας,μέ σκοπό τήν ἐνίσχυση τῶν θέσεων τῆς μονοπωλιακῆς ὀλιγαρχίας καί τήν ἐπιτάχυνση τῆς κρατικομονοπωλιακῆς ἀνάπτυξης τῆς χώρας,μέσα στό παγκόσμιο σύστημα τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ.

Ἡ δικτατορία ἐπιβλήθηκε μέ τήν ἄμεση καί ἐνεργητική ὑποστήριξη τῶν ΗΠΑ καί τοῦ ΝΑΤΟ καί ἐξυπηρετεῖ τίς στρατηγικές ἐπιδιώξεις τους,ἀλλά ταυτόχρονα εἶναι γέννημα τῶν συγκεκριμένων οἰκονομικῶν-κοινωνικῶν συνθηκῶν τῆς 'Ελλάδας.'Η Χούντα,μέσα ἀπό τή βαθειά κρίση στήν ὁποία ἔχει ὁδηγήσει τό καθεστώς τῆς ὑποτέλειας πού ἐπιβλήθηκε μεταπολεμικά,προσπαθεῖ νά διανοίξει μιά μονιμότερη διέξοδο,μιά βιώσιμη προοπτική ἐνταγμένη στούς σύγχρονους διεθνεῖς κρατικομονοπωλιακούς ὑπερεθνικούς ὀργανισμούς καί στηριγμένη ὄχι μόνο στή στρατιωτική ἰσχύ καί στό καθεστώς τῆς φασιστικῆς βίας ἀλλά καί στό περιθώριο ἀνάπτυξης τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων πού παρέχει ὁ σύγχρονος διεθνής καπιταλιστικός καταμερισμός ἐργασίας καί οἱ γιγάντιες τεχνολογικές ἐξελίξεις.Μιά τέτοια ἀντιδημοκρατική-ἀντιλαϊκή διέξοδος πού ἀναζητήθηκε μέ "κοινοβουλευτικό" τρόπο τό 1962,γίνεται προσπάθεια νά θεμελιωθεῖ τώρα μέ τά ὅπλα τῆς Χούντας.Τό δράμα πού ζεῖ σήμερα ὁ λαός μας ἔχει τίς ρίζες του στήν κυριαρχία τῶν μεγάλων καπιταλιστικῶν μονοπωλίων καί στήν ὑποταγή τῆς χώρας μας στίς στρατηγικές ἐπιδιώξεις τοῦ διεθνοῦς καί πρίν ἀπ'ὅλα τοῦ ἀμερικάνικου ἱμπεριαλισμοῦ καί τοῦ ΝΑΤΟ.

Α'.Ἡ θέση τῆς δικτατορίας σήμερα

1. Τό στρατοκρατικό καθεστώς,σάν νέα μορφή ἐξουσίας στή χώρα μας, ἔχει βαθύτατες ἀντιφάσεις,πού δημιουργοῦνται κυρίως ἀπό τήν ἔντονη ἀναντιστοιχία μεταξύ τῶν σκοπῶν πού ἐπιδιώκει καί τῶν πραγματικῶν

...

δυνάμεων πού διαθέτει.

Μετά τό πραξικόπημα τῆς 21.4.67,ἡ γενική εἰκόνα τῶν κοινωνικῶν ἀντιθέσεων καί ἡ μεταξύ τους σύμπλεξη,ἡ βασική διάταξη τῶν ταξικῶν δυνάμεων δέν μεταβλήθηκε σέ σχέση μέ τό προδικτατορικό καθεστώς,~~παρά τις~~ ὁρισμένες ἀλλαγές ~~πού μεσολάβησαν~~,καθώς ἡ ἐξουσία συγκεντρώθηκε ἀκόμα πιό πολύ στά χέρια τῶν μεγάλων ντόπιων καί ξένων μονοπωλίων καί ἔγινε πιό βαρύς ὁ ζυγός τους γιά τά ἄλλα κοινωνικά στρώματα.

Στό πολιτικό ὅμως πεδίο ἡ κατάσταση ἔχει ριζικά μεταβληθεῖ .Τά πατροπαράδοτα πολιτικά ἐρείσματα τῆς μονοπωλιακῆς ὀλιγαρχίας καί τῶν ξένων,μαζί καί ὁ θρόνος,τέθηκαν μέ τή βία τῶν ὅπλων στό περιθώριο. Στή θέση τους,παρά τίς προσπάθειες τῆς Χούντας,δέν ἔχει πραγματοποιηθεῖ καμμιά ἀξιόλογη συσπείρωση πολιτικῶν δυνάμεων ἱκανή νά χρησιμεύσει σάν πολιτική βάση τοῦ καθεστῶτος τῆς 21ης Ἀπριλίου.Ἡ Χούντα, ἀντιμετωπίζοντας τήν ὁλοκληρωτική σχεδόν ἀντίθεση τῶν λαϊκῶν μαζῶν καί τήν ἀπομόνωσή της ἀπό τόν πολιτικό κόσμο,εἶναι καί σήμερα ὑποχρεωμένη νά στηρίζεται ἀποκλειστικά στήν ἔνοπλη βία,στίς ἔνοπλες δυνάμεις καί στά σώματα ἀσφαλείας.Ἀλλά καί ἐδῶ ἀκόμα,παρά τίς εὐρύτατες καί συνεχιζόμενες ἐκκαθαρίσεις στό σῶμα τῶν ἀξιωματικῶν,παρά τίς ἄφθονες παροχές γιά τήν ἐξαγορά συνειδήσεων,τά πραγματικά στηρίγματα τῆς δικτατορίας ἐξακολουθοῦν νά εἶναι ~~περιορισμένα καί ἀβέβαια~~.

Σ'αὐτές τίς συνθῆκες,ἡ θέση τῆς Χούντας παραμένει ἐξαιρετικά ~~ἀσταθής~~.Εἶναι ὑποχρεωμένη,μαζί μέ τήν τρομοκρατία πού ἀσκεῖ,νά κάνει συνεχεῖς ἑλιγμούς καί ὑποχωρήσεις-ὅσο τῆς ἐπιτρέπουν οἱ γενικοί πολιτικοί της στόχοι καί μέ τήν ἐκμετάλλευση τῆς εὐνοϊκῆς οἰκονομικῆς συγκυρίας-γιά νά ἀποφεύγει τή δημιουργία ὀξυμένων κοινωνικῶν ἀντιθέσεων καί ἐκρηκτικῶν καταστάσεων,τίς ὁποῖες αἰσθάνεται ἀνίκανη νά ἀντιμετωπίσει.Ἀπό τήν ἄλλη μεριά,στό βαθμό πού δέν κατορθώνει νά ἀποκτήσει ὑπολογίσιμη λαϊκή βάση καί νά δώσει μιά βιώσιμη πολιτική προοπτική στό καθεστώς της,βλέπει νά δυναμώνουν οἱ ἐχθρικές πρός αὐτήν τάσεις ἀκόμα σέ ἰσχυρές ντόπιες καί ξένες μονοπωλιακές ὁμάδες καί σέ ξένους ἀντιδραστικούς πολιτικούς κύκλους πού αἰσθάνον-

δυνάμεων πού διαθέτει.

Μετά τό πραξικόπημα τῆς 21.4.67,ἡ γενική εἰκόνα τῶν κοινωνικῶν ἀντιθέσεων καί ἡ μεταξύ τους σύμπλεξη,ἡ βασική διάταξη τῶν ταξικῶν δυνάμεων δέν μεταβλήθηκε σέ σχέση μέ τό προδικτατορικό καθεστώς,παρά τίς ὁρισμένες ἀλλαγές πού μεσολάβησαν,καθώς ἡ ἐξουσία συγκεντρώθηκε ἀκόμη πιό πολύ στά χέρια τῶν μεγάλων ντόπιων καί ξένων μονοπωλίων καί ἔγινε πιό βαρύς ὁ ζυγός τους γιά τά ἄλλα κοινωνικά στρώματα.

Στό πολιτικό ὅμως πεδίο ἡ κατάσταση ἔχει ριζικά μεταβληθεῖ. Τά πατροπαράδοτα πολιτικά ἐρείσματα τῆς μονοπωλιακῆς ὀλιγαρχίας καί τῶν ξένων,μαζί καί ὁ θρόνος,τέθηκαν μέ τή βία τῶν ὅπλων στό περιθώριο. Στή θέση τους,παρά τίς προσπάθειες τῆς Χούντας,δέν ἔχει πραγματοποιηθεῖ καμμιά ἀξιόλογη συσπείρωση πολιτικῶν δυνάμεων ἱκανή νά χρησιμεύσει σάν πολιτική βάση τοῦ καθεστῶτος τῆς 21ης 'Απριλίου. Ἡ Χούντα, ἀντιμετωπίζοντας τήν ὁλοκληρωτική σχεδόν ἀντίθεση τῶν λαϊκῶν μαζῶν καί τήν ἀπομόνωσή της ἀπό τόν πολιτικό κόσμο,εἶναι καί σήμερα ὑποχρεωμένη νά στηρίζεται ἀποκλειστικά στήν ἔνοπλη βία,στίς ἔνοπλες δυνάμεις καί στά σώματα ἀσφαλείας. 'Αλλά καί ἐδῶ ἀκόμα,παρά τίς εὐρύτατες καί συνεχιζόμενες ἐκκαθαρίσεις στό σῶμα τῶν ἀξιωματικῶν,παρά τίς ἄφθονες παροχές γιά τήν ἐξαγορά συνειδήσεων,τά πραγματικά στηρίγματα τῆς δικτατορίας ἐξακολουθοῦν νά εἶναι περιορισμένα καί ἀβέβαια.

Σ'αὐτές τίς συνθῆκες,ἡ θέση τῆς Χούντας παραμένει ἐξαιρετικά ἀσταθής.Εἶναι ὑποχρεωμένη,μαζί μέ τήν τρομοκρατία πού ἀσκεῖ,νά κάνει συνεχεῖς ἐλιγμούς καί ὑποχωρήσεις-ὅσο τῆς ἐπιτρέπουν οἱ γενικοί πολιτικοί της στόχοι καί μέ τήν ἐκμετάλλευση τῆς εὐνοϊκῆς οἰκονομικῆς συγκυρίας-γιά νά ἀποφύγει τή δημιουργία ὀξυμένων κοινωνικῶν ἀντιθέσεων καί ἐκρηκτικῶν καταστάσεων,τίς ὁποῖες αἰσθάνεται ἀνίκανη νά ἀντιμετωπίσει.'Από τήν ἄλλη μεριά,στό βαθμό πού δέν κατορθώνει νά ἀποκτήσει ὑπολογίσιμη λαϊκή βάση καί νά δώσει μιά βιώσιμη πολιτική προοπτική στό καθεστώς της,βλέπει νά δυναμώνουν οἱ ἐχθρικές πρός αὐτήν τάσεις ἀκόμα σέ ἰσχυρές ντόπιες καί ξένες μονοπωλιακές ὁμάδες καί σέ ξένους ἀντιδραστικούς πολιτικούς κύκλους πού αἰσθάνον-

ται ὅτι ὑπονομεύονται τά μακροπρόθεσμα συμφέροντά της στή χώρα μας μέ τήν παρατεταμένη παραμονή στήν ἐξουσία ἑνός καθεστῶτος πού συντελεῖ στήν ἀνάπτυξη τῶν ριζοσπαστικῶν,τῶν ἀντιιμπεριαλιστικῶν καί ἰδιαίτερα τῶν ἀντιαμερικανικῶν διαθέσεων τοῦ λαοῦ.Πάνω σ'αὐτή τή βάση ὀξύνονται ἀκόμη πόσο πολύ οἱ ἐσωτερικές ἀντιθέσεις μέσα στήν ἴδια τήν κλίκα τῶν πραξικοπηματιῶν,ὅπως φάνηκε καθαρά μέ τίς συμβάσεις 'Ωνάση-Νιάρχου καί ὅπως ἐκδηλώνεται μέ τή ζωηρή καί δημόσια ἀκόμα πολεμική κατά τοῦ εὐνοουμένου τοῦ Παπαδόπουλου καί ὑφυπουργοῦ τῆς Χούντας,Γεωργαλᾶ.

2.'Η δικτατορία προσπαθεῖ νά ἐνισχύσει μέ κάθε τρόπο τή διεθνή της θέση,νά χαλαρώσει τή διεθνή της ἀπομόνωση πού ἐκδηλώθηκε ἔντονη ἀπό τήν πρώτη στιγμή τῆς ἐπιβολῆς της τόσο μέ τήν ἀντίθεση τῆς παγκόσμιας κοινῆς γνώμης ὅσο καί πολλῶν κυβερνήσεων καί διεθνῶν ὀργανισμῶν ἐναντίον της.Στήν προσπάθειά της αὐτή πού τελευταῖα εἶχε ὁρισμένα ἀποτελέσματα,εὐκαιριακά ἀπό τήν ὄξυνση στό χῶρο τῆς 'Ανατολικῆς Μεσογείου καί τῆς Μέσης'Ανατολῆς,ἀπό τή γενικότερη ὄξυνση τῆς διεθνοῦς κατάστασης,σάν συνέπεια τῆς ἀμερικάνικης ἐπιθετικῆς πολιτικῆς μέ ἐπίκεντρο τόν πόλεμο στήν 'Ινδοκίνα.

'Η δραστηριότητα τῶν δημοκρατικῶν δυνάμεων τῆς Εὐρώπης καί τῶν ΗΠΑ κατά τῆς Χούντας συνεχίζεται.Ταυτόχρονα,ὅμως,~~τά~~ ὁρισμένα μεγάλα μονοπώλια τῆς Δύσης καί πολλές δυτικές κυβερνήσεις ἀναπτύσσουν τίς οἰκονομικές καί ἄλλες σχέσεις τους μέ τό δικτατορικό καθεστώς.'Από τήν ἄλλη πλευρά οἱ σοσιαλιστικές χῶρες ,ἐνῶ ἐκδηλώνουν γενικά μέ τά ραδιόφωνα,τόν τῦπο τους καί μέ μαζικές ὀργανώσεις καί κινήσεις τήν ἀντίθεσή τους κατά τῆς Χούντας,ἐκφράζοντας ἔτσι τά αἰσθήματα ἀλληλεγγύης τῶν λαῶν τους,ἀναπτύσσουν ταυτόχρονα τίς ἐμπορικές ,οἰκονομικές καί,ὁρισμένες,~~τίς~~ πολιτιστικές, καί πολιτικές ἀκόμα σχέσεις τους μαζί της.Μιά τέτοια τάση παρατηρεῖται καί σέ ὁρισμένες ἀραβικές καί ἀφρικανικές χῶρες, κάτω ἀπό τήν ἐπίδραση πολλαπλῶν παραγόντων.'Η Χούντα ἀναπτύσσει τίς σχέσεις της μέ τίς χῶρες αὐτές,ὅπως δείχνει ἰδιαίτερα ἡ πρόσφατη δραστηριότητά της πρός αὐτή τήν κατεύθυνση,ὄχι μόνο γιά νά σπάσει τή διεθνή της ἀπομόνωση,μά καί γιά νά καλύψει τό ρόλο της στήν ἐξυπη-

[illegible] σχεδίων,νά [illegible]

ρέτηση τῶν ἀμερικανικῶν ἐπιθετικῶν σχεδίων,νά δώσει διέξοδο σέ οἰκονομικές της δυσκολίες καί νά διευκολύνει τή διείσδυση τοῦ ἀμερικάνικου καί τοῦ ἑλληνικοῦ κοσμοπολιτικοῦ κεφαλαίου στίς χῶρες τοῦ "τρίτου κόσμου" γιά νά ἐνισχύσει τέλος τίς διαπραγματευτικές της δυνατότητες μέ τίς ΗΠΑ.

Στίς/~~συνθῆκες~~ σημερινές ,διαγράφεται σέ ~~ὁρισμένες~~ πολλές σοσιαλιστικές χῶρες ὅλο καί καθαρότερα,ἡ τάση ἀναγωγῆς τῶν συμφερόντων τοῦ παγκόσμιου ἐπαναστατικοῦ κινήματος σέ στρατιωτικοπολιτικούς καί μόνο ὑπολογισμούς, βάση τήν μονόπλευρη [illegible] μέ ~~ἄξονα τήν ΕΣΣΔ καί τό Σύμφωνο τῆς Βαρσοβίας σάν ἀντίπαλο δέος πρός τίς ΗΠΑ καί τό ΝΑΤΟ~~ [illegible].Στά πλαίσια αὐτά,ἡ πολιτική τῆς εἰρηνικῆς συνύπαρξης μεταφράζεται σέ πολιτική καλῶν σχέσεων κάί μέ δικτατορικά καθεστῶτα ὅπως τῆς 'Ισπανίας καί τῆς'Ελλάδας.Αὐτό,μαζί μέ τίς διαφορές καί ἀντιθέσεις μεταξύ τῶν σοσιαλιστικῶν χωρῶν καί τήν ἀδυναμία τους νά συνεννοηθοῦν ὥστε νά δημιουργηθεῖ ἕνα ἰσχυρό ἐνεργητικό φιλειρηνικό ἀντιϊμπεριαλιστικό μέτωπο στά Βαλκάνια καί τή Μεσόγειο,ποῦ θά ἀντιμετώπιζε ἑνιαῖα καί συντονισμένα τό καθεστώς τῆς Χούντας,τίς ὤθεῖ νά διευρύνουν τίς οἰκονομικές καί πολιτικές τους σχέσεις μ'αὐτήν πράγμα πού,μέ τή σειρά του,ἐνισχύει τή διεθνῆ της θέση.

Παρ'ὅλα αὐτά,ὁ διεθνής συσχετισμός δυνάμεων τόσο γενικά ὅσο καί εἰδικότερα στό χῶρο τῶν Βαλκανίων καί τῆς 'Ανατολικῆς Μεσογείου εἶναι,στά μονιμότερα στοιχεῖα του,ἀπόλυτα δυσμενής γιά τή Χούντα καί γιά τίς δυνάμεις πού τή στηρίζουν.Τό γεγονός αὐτό θά ἀσκεῖ ἔτσι εἴτε ἀλλοιῶς,ὅλο καί μεγαλύτερη ἐπίδραση σέ βάρος τῶν προσπαθειῶν τῆς δικτατορίας νά σταθεροποιήσει τό καθεστώς της καί νά καταπνίξει τίς ἀντιδράσεις ἐναντίον της.

3.Τό καθοριστικό στοιχεῖο στή διαμόρφωση τῆς κατάστασης στή χώρα μας ἦταν καί παραμένει ἡ στάση τῶν λαϊκῶν μαζῶν ἀπέναντι στή δικτατορία .'Η πολιτική τῆς Χούντας,ἐξυπηρετώντας τά συμφέροντα τῶν μεγάλων μονοπωλίων,ὁδηγεῖ στή συνεχῆ χειροτέρευση τῆς θέσης τῶν λαϊκῶν μαζῶν.'Ο πληθωρισμός καί ἡ συνεχής ἄνοδος τῶν τιμῶν στά εἴδη πρώτης ἀνάγκης πλήττουν ὅλο καί πιό πολύ τά εἰσοδήματα τῶν

μένων. Ἡ ἄγρια φορολογία γονατίζει τίς μικρές καί μεσαῖες ἐπιχειρήσει Ἡ οἰκονομική ἀνάπτυξη μέ τόν τρόπο πού γίνεται μεγαλώνει όλο καί πιό πολύ τό χάσμα ἀνάμεσα στά μεγάλα μονοπώλια πού θησαυρίζουν καί στίς μεγάλες μάζες τῶν ἐργαζομένων πού ἀγωνίζονται όλο καί πιό σκληρά γιά νά ἐπιζήσουν.

Τή στάση όμως τοῦ λαοῦ κατά τῆς δικτατορίας δέν τήν καθορίζουν μόνον οἱ οἰκονομικοί παράγοντες. Σέ μιά ἐποχή όπου θριαμβεύει ἡ ἐπιστήμη καί ἡ κριτική σκέψη, σέ έναν κόσμο όπου σαρώνονται προκαταλήψεις καί συνήθειες αἰώνων, σέ ένα ἀποφασιστικό ὀρόσημο στήν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας όταν γιγάντιες μάζες ἀνθρώπων σ'όλες τίς χῶρες βρίσκονται σέ κίνηση γιά τήν ἐξάλειψη τῆς ἐκμετάλλευσης καί τῆς σκλαβιᾶς, σ'αὐτή τή γωνιά τῆς Εὐρώπης πού τό όνομά της ταυτίστηκε ἐπί χιλιετηρίδες μέ τά ἰδανικά τῆς ἐλευθερίας καί τοῦ ἀνθρωπισμοῦ, καί μόνη ἡ παρουσία τῆς Χούντας ἐξεγείρει τίς συνειδήσεις τῶν ἑλλήνων.

Ἡ δικτατορία συγκρούεται μέ τά πιό ἱερά πατριωτικά αἰσθήματα τοῦ λαοῦ μας, μέ τή φιλελεύθερη καί ὑπερήφανη νοοτροπία του, μέ τόν πόθο του γιά μιά πραγματικά ἀνθρώπινη, ἐλεύθερη καί πολιτισμένη ζωή. Γι'αὐτό ἀπέναντί της ὀρθώνονται χωρίς πολιτικές διακρίσεις οἱ ἐργάτες, οἱ ἀγρότες, οἱ ἐπαγγελματίες, οἱ ἐπιστήμονες, οἱ πνευματικοί ἄνθρωποι, ἡ νεολαία, όλοι οἱ ἕλληνες πατριῶτες. Ποτέ ὁ λαός μας, ἀπό τήν περίοδο τῆς Ἐθνικῆς Ἀντίστασης, στά χρόνια 1940-44, δέν βρέθηκε τόσο ἑνωμένος στήν ἐπιδίωξη ἑνός πολιτικοῦ στόχου, όσο σήμερα στήν κοινή του ἀντίθεση κατά τῆς δικτατορίας. Καί παρά τό ότι ἡ ἀντίθεση αὐτή, γιά μιά σειρά λόγους, δέν ἔχει πάρει ὀξεία μορφή, εἶναι, μολαταῦτα, βαθειά καί ἀσυμφιλίωτη. Ὁ ἑλληνικός λαός ἀποκρούει κάθε σκέψη, κάθε προσπάθεια συμβιβασμοῦ μέ τή δικτατορία καί μέ τίς μεταμφιέσεις της, πάνω στή βάση τοῦ "Συντάγματος" τοῦ 1968 καί τῶν ἄλλων "θεσμῶν" τῆς Χούντας. Ἀναζητεῖ μέσα σέ μιά περίπλοκη ἐσωτερική καί διεθνή κατάσταση, έναν ρεαλιστικό δρόμο γιά τήν ἀπαλλαγή του ἀπό τήν τυραννία πού τοῦ ἐπιβλήθηκε. Παρά τίς σημερινές δυσκολίες, ἡ παλλαϊκή θέληση γιά τήν ἀνατροπή τῆς τυραννίας θεμελιώνει, ἐφ'όσον σωστά ἐκφραστεῖ, μιά αἰσιόδοξη ἀγωνιστική προοπτική.

...

B'Η 'Αντίσταση καί οἱ προοπτικές της

1.'Ο ἀντιδικτατορικός ἀγῶνας τοῦ λαοῦ μας ἀποτελεῖ μιά καινούργια φάση στή γενικότερη ἀντιϊμπεριαλιστική-δημοκρατική πάλη ποῦ διεξάγεται μεταπολεμικά στήν 'Ελλάδα.Στή φάση αὐτή,ὄχι μόνο οἱ ἀντικειμενικές συνθῆκες ἀλλά καί οἱ ὑποκειμενικοί ὅροι τῆς πάλης ἔχουν σημαντικά μεταβληθεῖ.

'Από τίς πρῶτες μέρες,μετά τό στρατοκρατικό πραξικόπημα,ἀναπτύχθηκε ενα γεμᾶτο ἡρωϊσμό καί αὐταπάρνηση κίνημα ἀντίστασης κατά τῆς δικτατορίας,ποῦ κλιμακώνεται σέ διάφορα ἐπίπεδα καί ἐκδηλώνεται μέ τίς πιό διαφορετικές μορφές,ἀντιμετωπίζοντας τόν τρομοκρατικό μηχανισμό τῆς Χούντας,τίς συλλήψεις,τά βασανιστήρια καί τίς βαρειές καταδίκες σέ βάρος τῶν πατριωτῶν στά στρατοδικεῖα.

Παρ'ὅλα αὐτά,ἡ ἀντίσταση δέν ἔχει ἀποκτήσει μέχρι σήμερα μαζικό χαραχτῆρα.'Η κοινή ἀντίθεση τῶν λαϊκῶν μαζῶν κατά τῆς δικτατορίας δέν μετουσιώνεται σέ μιά ἀνάλογη,σέ ἔκταση καί δυναμισμό,ἐνεργητικη ἀντίσταση.

'Η δικτατορία καί ὁ τρόπος ποῦ ἐπιβλήθηκε ἔχουν δημιουργήσει μέσα στό λαό σοβαρά προβλήματα,στά ὁποῖα ἀπαιτεῖται νά δοθεῖ μιά καθαρή καί ἀληθινή ἀπάντηση.Στήν οὐσία πρόκειται γιά προβλήματα ποῦ συγκλίνουν στήν ἀγωνιώδη ἀναζήτηση μιᾶς ρεαλιστικῆς δυνατότητας σύντομης διεξόδου ἀπό τή σημερινή κατάσταση ποῦ ἔχει δημιουργηθεῖ σέ μιά χώρα σάν τήν 'Ελλάδα,μέ τήν πικρή ἐμπειρία ποῦ προσφέρει τό παρελθόν καί μέ τή σημερινή ἰσορροπία δυνάμεων στόν κόσμο.'Η ~~αἴσθηση σέ εὐρύτατες μάζες ,τῆς ἀπουσίας μιᾶς τέτοιας ρεαλιστικῆς προοπτικῆς,~~ (ἀποτελεῖ(στίς δοσμένες ἐσωτερικές καί διεθνεῖς συνθῆκες)τή βασική αἰτία τοῦ χαμηλοῦ ἐπιπέδου τῆς ἀντίστασης)γιατί ἀφαιρεῖ τήν ἀναγκαῖο ἔμπνευση καί αἰσιοδοξία γιά εναν ἀγῶνα ποῦ ἀπαιτεῖ αὐτοπεποίθηση καί πνεῦμα αὐτοθυσίας.

'Η ~~διαμόρφωση μιᾶς ρεαλιστικῆς προοπτικῆς διεξόδου~~ δυσκολεύεται σημαντικά ἀπό τό γεγονός ὅτι ἡ ἀντιδικτατορική ἑνότητα τοῦ λαοῦ δέν ἐκφράζεται ἀντίστοιχα ἀπό τά πάνω,στό ἐπίπεδο ἰδιαίτερα τῶν ἡγεσιῶν τῶν πολιτικῶν κομμάτων.'Αρνητικά δρᾶ ἐπίσης σέ ἕνα σημαντικό μέρος

B' Ἡ Ἀντίσταση καί οἱ προοπτικές της

1. Ὁ ἀντιδικτατορικός ἀγώνας τοῦ λαοῦ μας ἀποτελεῖ μιά καινούργια φάση στή γενικότερη ἀντιϊμπεριαλιστική-δημοκρατική πάλη πού διεξάγεται μεταπολεμικά στήν Ἑλλάδα. Στή φάση αὐτή, ὄχι μόνο οἱ ἀντικειμενικές συνθῆκες ἀλλά καί οἱ ὑποκειμενικοί ὅροι τῆς πάλης ἔχουν σημαντικά μεταβληθεῖ.

Ἀπό τίς πρῶτες μέρες, μετά τό στρατοκρατικό πραξικόπημα, ἀναπτύχθηκε ἕνα γεμάτο ἡρωϊσμό καί αὐταπάρνηση κίνημα ἀντίστασης κατά τῆς δικτατορίας, πού κλιμακώνεται σέ διάφορα ἐπίπεδα καί ἐκδηλώνεται μέ τίς πιό διαφορετικές μορφές, ἀντιμετωπίζοντας τόν τρομοκρατικό μηχανισμό τῆς Χούντας, τίς συλλήψεις, τά βασανιστήρια καί τίς βαρειές καταδίκες σέ βάρος τῶν πατριωτῶν ἀπό στρατοδικεῖα.

Παρ'ὅλα αὐτά, ἡ ἀντίσταση δέν ἔχει ἀποκτήσει μέχρι σήμερα μαζικό χαρακτῆρα. Ἡ κοινή ἀντίθεση τῶν λαϊκῶν μαζῶν κατά τῆς δικτατορίας δέν μετουσιώνεται σέ μιά ἀνάλογη, σέ ἔκταση καί δυναμισμό, ἐνεργητική ἀντίσταση.

Ἡ δικτατορία καί ὁ τρόπος πού ἐπιβλήθηκε ἔχουν δημιουργήσει μέσα στό λαό σοβαρά προβλήματα, στά ὁποῖα ἀπαιτεῖται νά δοθεῖ μιά καθαρή καί ἀληθινή ἀπάντηση. Στήν οὐσία πρόκειται γιά προβλήματα πού συγκλίνουν στήν ἀγωνιώδη ἀναζήτηση μιᾶς ρεαλιστικῆς δυνατότητας αὐτο-μῆς διεξόδου ἀπό τή σημερινή κατάσταση πού ἔχει δημιουργηθεῖ σέ μιά χώρα σάν τήν Ἑλλάδα, μέ τήν πικρή ἐμπειρία πού προσφέρει τό παρελθόν καί μέ τή σημερινή ἰσορροπία δυνάμεων στόν κόσμο. Ἡ στάση σέ ~~ὁρισμένες μέρες, τῆς ἀπουσίας μιᾶς τέτοιας ρεαλιστικῆς προοπτικῆς,~~ ἀποτελεῖ (στίς δοσμένες ἐσωτερικές καί διεθνεῖς συνθῆκες) τή βασική αἰτία τοῦ χαμηλοῦ ἐπιπέδου τῆς ἀντίστασης, γιατί ἀφαιρεῖ τήν ἀναγκαῖα ἔμπνευση καί αἰσιοδοξία γιά ἕναν ἀγώνα πού ἀπαιτεῖ αὐτοπεποίθηση καί πνεῦμα αὐτοθυσίας.

Ἡ ~~διαμόρφωση μιᾶς ρεαλιστικῆς προοπτικῆς διεξόδου~~ δυσκολεύεται σημαντικά ἀπό τό γεγονός ὅτι ἡ ἀντιδικτατορική ἑνότητα τοῦ λαοῦ δέν ἐκφράζεται ἀντίστοιχα ἀπό τά πάνω, στό ἐπίπεδο ἰδιαίτερα τῶν ἡγεσιῶν τῶν πολιτικῶν κομμάτων. Ἀρνητικά ἐδῶ ἐπιδρᾶ σέ ἕνα σημαντικό μέρος

τοῦ λαοῦ καί τοῦ στρατοῦ,ἡ μέχρι σήμερα συμβιβαστικήστάση τοῦ Θρόνου ἀπέναντι στή δικτατορία.Μαζί μέ ὅλα αὐτά,ὁ λαός μας,νοιώθει ἐγκαταλειμένος ἀπό τούς πιό φυσικούς συμμάχους του στό ἐξωτερικό,στό βαθμό πού διαπιστώνει καθημερινά τήν ἀπουσία μιᾶς οὐσιαστικῆς ἐνίσχυσης τοῦ ἀγώνα του κατά τῆς δικτατορίας ἀπό τήν πλευρά ἰδιαίτερα ὁρισμένων σοσιαλιστικῶν χωρῶν,στό βαθμό πού ἡ Χούντα κατορθώνει νά σπάσει τή διεθνή μας ἀπομόνωση πρός τήν κατεύθυνση χωρῶν πού ἀκολουθοῦν ἀντιϊμπεριαλιστική πολιτική ,ἐνῶ ἐπισημοποιεῖται ἡ ὁλόπλευρη ἐνίσχυσή της ἀπό τίς ΗΠΑ καί ἀπό ἄλλες χῶρες τοῦ ΝΑΤΟ .

Ἡ διάψευση συμβόλων,ἐλπίδων καί προσδοκιῶν ἀνάμεσα στούς ὀπαδούς ὅλων τῶν πολιτικῶν παρατάξεων,ἡ στιγνή ἀποκάλυψη τοῦ ρόλου τῶν χυδαίων ὑπολογισμῶν καί τῶν ἰδιοτελῶν συμφερόντων τόσο ἐσωτερικά ὅσο καί στή διεθνή πολιτική στόν καθορισμό τῶν τύχῶν τοῦ λαοῦ μας,ἐνισχύει ἕνα γενικότερο κλῖμα παθητικότητας καί ἀναμονῆς.

Μιά σοβαρή αἰτία πού ἡ ἀντίσταση δέν ἀναπτύσσεται,ὅσο τοὐλάχιστον ἐπιτρέπουν οἱ ἀντικειμενικές συνθῆκες ,εἶναι καί τό γεγονός ὅτι οἱ ἀντιστασιακές ὀργανώσεις δέν κατάφεραν νά ἀξιοποιήσουν τίς δυνατότητες πού ὑπάρχουν γιά τήν ἀποκατάσταση κοινῆς γλώσσας μέ τίς μᾶζες, γιά τήν ὀργάνωσή τους καί τήν ἀνάπτυξη τῶν ἀγώνων τους,μέ ἀφετηρία τό πραγματικό ἐπίπεδο τῶν ἀγωνιστικῶν της διαθέσεων σήμερα.Οἱ ὀργανώσεις ἀντίστασης δέν πέτυχαν ἐπίσης ν'ἀποκτήσουν ἐπαφή,σέ εὐρεία ἔκταση,μέ τίς νέες δυνάμεις,μέ κεῖνα τά τμήματα τοῦ πληθυσμοῦ πού διψοῦν γιά δράση καί νά στηριχθοῦν ἰδιαίτερα σ'αὐτά γιά νά δημιουργήσουν ἕνα ἰσχυρό μαζικό λαϊκό κίνημα,γιά νά ἀνοίξουν ἀπό πολλά σημεῖα τά μικρά καί μεγάλα μέτωπα κατά τῆς δικτατορίας.

Ἡ ἀπάντηση στά προβλήματα πού συνδέονται ἔτσι εἴτε ἀλλοιῶς μέ τή διάνοιξη μιᾶς [illegible]λιστικῆς προοπτικῆς διεξόδου ἀπό τή σημερινή κατάσταση δέν μπορεῖ νά δοθεῖ ἔξω ἀπό τήν πάλη κατά τῆς δικτατορίας. Ἡ ἴδια ἡ ἀνάπτυξη τῆς ἀντίστασης εἶναι αὐτή πού θά ἀνοίγει καινούργιους δρόμους ,θά στερεώνει τήν ἐμπιστοσύνη τοῦ λαοῦ στίς δυνάμεις του,θά διαμορφώνει καί θά συγκεκριμενοποιεῖ μιά προοπτική,τῆς ὁποίας σήμερα μποροῦν νά δοθοῦν μόνο οἱ γενικές κατευθύνσεις.

Τό χαμηλό ἐπίπεδο τῆς ἀντίστασης βάζει ἔντονα τή σφραγίδα του στίς ἐσωτερικές πολιτικές ἐξελίξεις.'Αποτέλεσε καί ἀποτελεῖ τόν κύριο παράγοντα πού ἐπέτρεψε τή διατήρηση μέχρι σήμερα τοῦ τυραννικοῦ καθεστῶτος,πράγμα πού μέ τή σειρά του ὄξυνε ὅλα τά προβλήματα πού συνδέονται μέ τή διαμόρφωση μέσα στή συνείδηση τοῦ λαοῦ μιᾶς ρεαλιστικῆς προοπτικῆς διεξόδου ἀπό τή σημερινή κατάσταση.Δίνει τή δυνατότητα στή δικτατορία νά ἑλίσσεται τόσο στό διεθνές πεδίο ὅσο καί ἐσωτερικά ὅπου ἐπιδιώκει τή διεύρυνση τῆς πολιτικῆς της βάσης,μέσα στά πλαίσια τοῦ "Συντάγματος"τοῦ 1968 καί κάτω ἀπό τόν ἀπατηλό μανδύα τοῦ "φιλελευθερισμοῦ" τῶν μέτρων "ἐπιείκειας"καί "ἀνθρωπισμοῦ".

"Εξω ἀπό τήν ἀντίσταση,ἔξω ἀπό τήν πάλη κατά τοῦ τυραννικοῦ καθεστῶτος,δέν ὑπάρχει παρά μόνο ἡ σιωπηρή παραδοχή καί ἡ διαιώνιση τῆς τυραννίας·τό καθεστώς τῆς 21ης'Απριλίου δέν θά πέσει μόνο του κάτω ἀπό τίς ἐσωτερικές του ἀντιφάσεις οὔτε κάτω ἀπό τήν πίεση δυνάμεων τοῦ ἐξωτερικοῦ.Οἱ ὁποιοιδήποτε ἐσωτερικοί ἤ διεθνεῖς παράγοντες θά ἐκδηλώνονται καί θά ρίχνουν τό βάρος τους κατά τῆς δικτατορίας, στό βαθμό πού θά δυναμώνει ἡ ἀντίσταση.

'Η δικτατορία θά πλήσσεται,ἀποτελεσματικά,μόνο ὅταν θά ἔχει νά ἀντιμετωπίσει τήν πάλη τοῦ λαοῦ ἐναντίον της καί ἐναντίον τῆς πολιτικῆς της σέ ὅλους τούς τομεῖς,ὅταν αὐτή ἡ πάλη θά ὀργανώνεται,θά συνειδητοποιεῖ καί θά θέτει ὅλο καί πιό καθαρά,σέ ὅλο καί πιό μαζική κλίμακα,τό αἴτημα τῆς ἀνατροπῆς,πού ἀποτελεῖ τόν ἀμετακίνητο στόχο αὐτῆς τῆς σύγκρουσης.Αὐτό εἶνάι τό νόημα,ἡ οὐσία τῆς ἀντίστασης κατά τῆς δικτατορίας,ἡ γενική προοπτική πού διανοίγει σήμερα.'Η ἀνάπτυξη τῆς ἀντίστασης πάνω σέ μιά τέτοια γραμμή καί μέ τή χρησιμοποίηση ὅλων τῶν μορφῶν πάλης πού θά εἶναι πρόσφορες καί ἀποτελεσματικές σέ κάθε φάση αὐτῆς τῆς πορ[illegible]ς,θά ἀξιοποιεῖ τίς ὑπάρχουσες δυνατότητες καί θά δημιουργεῖ καινούργιες,τόσο ἐσωτερικά ὅσο καί διεθνῶς,γιά τήν ὑπονόμευση τῶν θέσεων τοῦ τυραννικοῦ καθεστῶτος,γιά τήν τελική καί ὁριστική ἀναμέτρηση μαζί του.

'Η στάση παθητικῆς ἀναμονῆς καλύτερων συνθηκῶν γιά τήν ἀνάπτυξη

...

...πλαίσια τοῦ Συντάγματος" τοῦ 1968 καί τῶν "θεσμικῶν" νόμων τῆς
δικτατορίας."Εχουν γιά στόχο τήν ἀνατροπή ὄχι μόνο τῆς χούντας τῶν
στρατοκρατῶν,ἀλλά καί ὅλου τοῦ θεσμικοῦ καί νομικοῦ ἀποικοδομήματός τη

2.'Ο ἀγώνας πού διεξάγει σήμερα ὁ λαός μας ἀποβλέπει στήν ἀνατροπή τῆς δικτατορίας καί στήν ἐγκαθίδρυση δημοκρατικοῦ κοινοβουλευτικοῦ καθεστῶτος.'Ο ἀγώνας αὐτός θά εἶναι σκληρός καί θά ἀπαιτήσει μεγάλη ἔνταση δυνάμεων,ὑψηλό ἀγωνιστικό φρόνημα,ἀποφασιστικότητα καί αὐτοθυσία πνεῦμα μαζικοῦ ἡρωϊσμοῦ.'Η τελική νικηφόρα ἔκβασή του θά εἶναι τόσο πιό σύντομη καί ἐξασφαλισμένη,ὅσο οἱ συντριπτικά ὑπέρτερες ἀντιδικτατορικές δυνάμεις θά δραστηριοποιοῦνται,θά ὀργανώνονται,θά συντονίζουν τή δράση καί τίς ἐνέργειές τους κατά τῆς τυραννίας.Τεράστιος εἶναι ὁ ρόλος,μέσα σέ μιά τέτια προσπάθεια,μιᾶς αγωνιστικῆς πρωτοπορείας,πού θά εἶχε καθαρούς στόχους καί ἐπιδιώξεις καί γιά τό τώρα καί γιά τό μέλλον.

'Η ἄρνηση ἀποδοχῆς τῆς δικτατορίας θέτει γιά ὅλες τίς ἀντιχουντικές δυνάμεις τό πρόβλημα τοῦ χαρακτήρα καί τῆς μορφῆς τοῦ μεταδικτατορικοῦ καθεστῶτος.Οἱ κομμουνιστές τοποθετοῦνται μέ σαφήνεια καί μέ ρεαλισμό στό πρόβλημα αὐτό.Διακηρύσσουν ὅτι καμμιά πραγματική ἀλλαγή πρός τήν ἀποκατάσταση τῶν δημοκρατικῶν ἐλευθεριῶν δέν εἶναι δυνατή μέσα στά πλαίσια τοῦ Συντάγματος" τοῦ 1968 καί τῶν "θεσμικῶν" νόμων τῆς δικτατορίας."Εχουν γιά στόχο τήν ἀνατροπή ὄχι μόνο τῆς χούντας τῶν στρατοκρατῶν,ἀλλά καί ὅλου τοῦ θεσμικοῦ καί νομικοῦ ἀποικοδομήματός τη 'Αγωνίζονται γιά τήν ἐγκαθίδρυση,ἀμέσως μετά τήν ἀνατροπή τῆς δικτατορίας,δημοκρατικοῦ καθεστῶτος,παραδεκτοῦ ἀπό ὅλες τίς δυνάμεις πού θά πάρουν μέρος στήν ἀντίσταση καί ἱκανοῦ νά ἀποκρούσει κάθε νέα δικτατορική ἀπόπειρα καί νά ἀνταποκριθεῖ στίς ἀνάγκες μιᾶς δημοκρατικῆς ἐξέλιξης στήν 'Ελλάδα,σύμφωνα μέ τίς πραγματικές δυνατότητες πού θά διαμορφώνονται καί μέ βάση τήν κυρίαρχη θέληση τοῦ λαοῦ της.

Οἱ κομμουνιστές δέν ταυτίζουν ὑποχρεωτικά τήν πάλη κατά τῆς δικτατορίας σήμερα μέ τήν πραγματοποίηση τῆς ἀντιϊμπεριαλιστικῆς δημοκρατικῆς ἐπανάστασης καί,πολύ περισσότερο,τοῦ σοσιαλισμοῦ.Δέν ἐπιδιώκουν σκοπούς πού εἶναι γιά σήμερα ἀπραγματοποίητοι.Δέν δέχονται τό δίλημμα ἤ δικτατορία ἤ κοινωνική ἐπανάσταση,πρῶτα'απ'ὅλα γιατί τέτιο δίλημμα δέν θέτει ἡ ἴδια ἡ ζωή.Ταυτόχρονα ὅμως ὑπογραμμίζουν τή στενή ὀργανική σύνδεση πού ὑπάρχει ἀνάμεσα σέ μιά συνεπῆ ἀντίληψη τῶν καθηκόντων τοῦ σημερινοῦ ἀντιδικτατορικοῦ ἀγώνα μέ τήν ἀνάγκη μιᾶς σταθερῆς πορείας πρός τή δημοκρατική καί σοσιαλιστική ἀναγέννηση τῆς 'Ελλάδας. 'Η σύνδεση αὐτή προκύπτει ἀπό ὁλόκληρη τήν μεταπολεμική ἐξέλιξη τῆς 'Ελλάδας,ἀπ'αὐτήν τήν ἴδια τήν πεῖρα πούπροσφέρει ἡ ἐπιβολή τῆς δικτατορίας.

Πίσω ἀπό τή δικτατορία βρίσκονται τά μεγάλα κοσμοπολιτικά μονοπώλιά,ὁ ἀμερικανικός ἰμπεριαλισμός καί τό ΝΑΤΟ.Καί ἐναντίον της τάσσονται,ἄν καί σέ διαφορετικό βαθμό,οἱ ἐργάτες,οἱ ἀγρότες,οἱ ἐπαγγελματί

ες καί βιοτέχνες,ὁ πνευματικός,καλλιτεχνικός,ἐπιστημονικός καί τεχνικός κόσμος τῆς χώρας,ἡ νεολαία,οἱ μικροί καί μεσαῖοι ἔμποροι καί βιομήχανοι,ἕνα μέρος ἀπό τό μεγάλο μή μονοπωλιακό κεφάλαιο.'Από μιάν ἄλλη κατεύθυνση δέν δέχονται τήν κατάργηση τῶν κοινοβουλευτικῶν θεσμῶν καί τῶν πολιτικῶν κομμάτων ἀκόμα καί μιά μερίδα τῆς μονοπωλιακῆς ὀλιγαρχίας,ἀυτή ὅλμως ἀπό λόγους ἐσωμονοπωλιακῶν ἀντιθέσεων καί διεθνῶν δεσμῶν καί προσανατολισμῶν.

'Ο σημερινός ἀντιδικτατορικός ἀγώνας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἔχει ταυτόχρονα ἀντιϊμπεριαλιστικό,ἀντιμονοπωλιακό,δημοκρατικό περιεχόμενο καί συνδέεται ὀργανικά μέ τίς εὐρύτερες προοπτικές μιᾶς ἀνεξάρτητης δημοκρατικῆς ἀνάπτυξης.Οἱ κομμουνιστές,προωθώντας ἀκούραστα αὐτή τή σύνδεση,δίνουν τήν ἀναγκαία ἔμπνευση στίς μάζες στή σημερινή τους πάλη,βοηθοῦν στή διαμόρφωση μιᾶς ὅλο καί πιό ἀποφασιστικῆς καί σωστά προσανατολισμένης πρωτοπορείας μέσα ἀπό τό σύνολο τῶν ἀντιδικτατορικῶν δυνάμεων.

Τό ΚΚΕ τονίζει ὅτι ἡ ἄρνηση βασικῶν δημοκρατικῶν θεσμῶν καί λειτουργιῶν,ἡ ἀνοχή καί ἐνθάρρυνση τῶν ἐχθρῶν τῆς δημοκρατίας καί τῶν ἐνεργειῶν τους κάτω ἀπό τό πρίσμα τῶν ἐπιταγῶν τοῦ ἀντικομμουνισμοῦ,ἄνοιξε τό δρόμο γιά τήν κατάλυση τοῦ κοινοβουλευτικοῦ καθεστῶτος.'Ο ἀντικομμουνισμός καί ὁ φόβος ἀπέναντι στίς λαϊκές μάζες εἶναι ἀσυμβίβαστοι μέ τή δημοκρατία.Τό συμπέρασμα αὐτό,πού τό δίδαξε τόσο ὀδυνηρά ἡ ἴδια ἡ ζωή,πρέπει νά εἶναι απόλυτα καθαρό καί γιά σήμερα καί γιά αὔριο.Ταυτόχρονα ὅμως ἡ ἴδια ἡ ζωή ἔδειξε πόσο πιό σύνθετη καί ὁλοκληρωμένη ἀντίληψη τῆς θέσης,τῶν εὐθυνῶν καί τῶν ὑποχρεώσεών της εἶναι ἀνάγκη νά διαμορφλώσει καί νά ἐφαρμόσει στήν πράξη ἡ 'Αριστερά στήν προσπάθειά της νά παίξει σωστά τό ρόλο της σάν ἐκφραστής τῶν συμφερόντων τοῦ ἐργαζόμενου λαοῦ,σάν πρωτοπόρα δημοκρατική δύναμη τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας.

Οἱ κομμουνιστές ἐξηγοῦν ὑπομονετικά καί σταθερά τό ρόλο τοῦ διεθνοῦς ἰμπεριαλισμοῦ καί ἰδιαίτερα τοῦ ἀμερικανικοῦ ἰμπεριαλισμοῦ καί τοῦ ΝΑΤΟ στήν ἐπιβολή καί τή διατήρηση τῆς δικτατορίας καί δείχνουν ὅτι καμιά πραγματική δημοκρατική ἀνάπτυξη δέν εἶναι δυνατή χωρίς τήν ἀπάλλαγή τῆς χώρας ἀπό τά δεσμά τῆς ἐξάρτησης καί τῆς ὑποτέλλειας.Τό ΚΚΕ καταλαβαίνει τήν ἐθνική ἀνεξαρτησία ὄχι στά πλαίσια τῶν διαφόρων στρατιωτικῶν μπλόκ ἤ μέ τήν ἐξιρορρόπηση ξένων ἐπιρροῶν,ἀλλά πάνω στή βάση τῆς ἐφαρμογῆς μιᾶς ἀδέσμευτης πολιτικῆς ἐμεργητικῆς οὐδετερότητας.'Αποκρούσει κάθε μορφή κηδεμονίας σέ βάρος τῆς χώρας μας,κάθε μορφή ἐπέμβασης στίς ἐσωτερικές της ὑποθέσεις ἀπό ὁπουδήποτε καί μέ ὁποιοδήποτε πρόσχημα.

'Ο δρόμος τῆς δημοκρατικῆς ἀνάπτυξης τῆς χώρας περνάει ἀπό τόν περιορισμό τῆς ἰσχύς τῶν μονοπωλίων μέχρι τήν πλήρη συντριβή

καί ἐξαφάνισή τους. Αὐτή ἡ πορεία θά εἶναι τόσο πιό ἀποτελεσματική, ὅσο θά στηρίζεται σέ μιά ἰσχυρή καί μονιμότερη συμμαχία ὅλων τῶν ἀντιμονοπωλιακῶν δυνάμεων.

Τό ΚΚΕ ἀποβλέπει στή συνεχή ἀνάπτυξη τῶν δημοκρατικῶν πολιτικῶν θεσμῶν, μέ στόχο τήν ὅλο καί οὐσιαστικότερη συμμετοχή τῶν λαϊκῶν μαζῶν στή διεύθυνση τῆς οἰκονομίας, στή διαμόρφωση τῆς πολιτικῆς καί στή λήψη τῶν ἀποφάσεων σέ ὅλα τά ἐπίπεδα τῆς κοινωνικῆς ζωῆς. Στά πλαίσια αὐτά, ὑποστηρίζει τήν ἀρχή τῆς ἐλεύθερης λειτουργίας καί δράσης ὅλων τῶν πολιτικῶν κομμάτων στή βάση τῆς δημοκρατικῆς συνταγματικῆς νομιμότητας, καθώς ἐπίσης στήν ἐξασφάλιση, στήν ἴδια αὐτή βάση, τῶν δθκαιωμάτων τῆς ἀντιπολίτευσης.

Τό ΚΚΕ πιστεύει σταθερά στήν ἀνάγκη προάσπισης τοῦ ἀνξέρτητου ρόλου τῶν συνδικάτων καί ὅλων τῶν ἄλλων ὀργανώσεων τῶν ἐργαζομένων καί στήν ἀναγνώριση τοῦ ἀναφαίρετου δικαιώματος τῆς ἀπεργίας. Στήν αὐριανή δημοκρατική καί σοαισλαιστική Ἑλλάδα ἡ διακίνηση τῶν ἰδεῶν πρέπι νά εἶναι ἐλεύθερη, ὅπως ἐπίσης πρέπει νά εἶναι κατοχυρωμένη ἡ ἐλευθερία τῆς ἔκφρασης, τῆς καλλιτεχνικῆς καί πναυματικῆς δημιουργίας.

Αὐτές εἶναι μερικές ἀπό τίς πιό χαρακτηριστικές πλευρές τοῦ ἑλληνικοῦ δρόμου πρός τή δημοκρατία καί τό σοσιαλισμό ὅπως τόν καταλαβαίνει καί τόν ἐπεξεργάζεται ἀπό σήμερα τό ΚΚΕ (ἐσωτερικοῦ). Ἐντάσσοντας τήν πάλη κατά τῆς δικτατορίας στά γενικότερα αὐτά πλαίσια, οἱ κομμουνιστές δίνουν εὐρύτερη προοπτική στόν ἀντιδικτατορικό ἀγῶνα, διαμορφώντας ταυτόχρονα ἕναν σίγουρο ὁδηγό γιά τήν ὀρθή ἀντιμετώπιση καί λύση ὅλων τῶν πολιτικῶν προβλημάτων πού ἐμφανίζονται σήμερα.

τῆς πάλης διευκολύνει τή δικτατορία νά ἐνισχύει τό καθεστώς της καί νά ματαιώνει κάθε πραγματική ἀντίσταση,σπέρνοντας τήν ἀπογοήτευση στό λαό καί περιορίζοντας τίς ἀντιδράσεις κατά τοῦ καθεστῶτος καί τῆς πολιτικῆς της στά πλαίσια πού θάκαθορίζει κάθε φορά ἡ ἴδια, δηλ.στά πλαίσια καί μόνο μιᾶς "νόμιμης",παραδεκτῆς,ὅσο καί ἀκίνδυνης γι'αὐτήν "ἀντιπολίτευσης". → 2

3.~~Μιά πραγματική ρεαλιστική προοπτική~~ ἀνατροπῆς τῆς δικτατορίας ~~μπορεῖ νά~~ στηρίζεται μόνο πάνω στή συγκεκριμένη ὁλόπλευρη μελέτη καί γνώση τῆς σημερινῆς ἑλληνικῆς πραγματικότητας στά διεθνή της πλαίσια καί,πρίν ἀπ'ὅλα ,τῶν ἀντιφάσεων τοῦ δικτατορικοῦ καθεστῶτος,τοῦ συνόλου τῶν κοινωνικῶν καί πολιτικῶν ἀντιθέσεων καθώς καί τῶν διαθέσεων τῶν λαϊκῶν μαζῶν.'Η γνώση αὐτῶν τῶν παραγόντων,ὅπως διαμορφώνονται σήμερα,θεμελιώνει μιά βάσιμη !αγωνιστική αἰσιοδοξία,ἀπαλλαγμένη ἀπό ὑποκειμενικές ἐκτιμήσεις καί μάταιες προσπάθειες "ἐκβιασμοῦ" τῶν ἀντικειμενικῶν καταστάσεων.

'Η ἄνοδος τοῦ ἐπιπέδου τῆς 'Αντίστασης ἀποτελεῖ ἕνα σύνθετο ἰδεολογικό,πολιτικό καί ὀργανωτικό πρόβλημα πού δέν ἐπιδέχεται προχειρότητες,μονομέρειες καί ἁπλουστεύσεις.

'Η πραγματικότητα δείχνει ὅτι,ἀκόμα καί σήμερα,παρά τό χαμηλό ἐπίπεδο τῆς ἀντιδικτατορικῆς πάλης ,ἡ ἀντίσταση κατά τῆς δικτατορίας διεξάγεται,ὀργανωμένα εἴτε αὐθόρμητα,μέ μιά ὁλόκληρη ποικιλία μορφῶν καί μέ τήν ἀξιοποίηση πολλῶν ἀπό τίς δυνατότητες πού προσφέρει ἡ κατάσταση.'Η ἀντίσταση δέν ταυτίζεται κατ'ἀποκλειστικότητα μέ καμμιά ἀπ'αὐτές τίς μορφές,δέν περιορίζεται σέ κανένα ἐκ τῶν προτέρων κατασκευασμένο σχῆμα.'Αποτελεῖ σύνθεση τῶν συνειδητῶν ἐνεργειῶν,ἀτόμων εἴτε ὁλόκληρων ὁμάδων ,κατά τῆς δικτατορίας.

Τό πέρασμα τῆς ἀντίστασης ἀπό τή σημερινή φάση της,πού δέν ξεφεύγει ἀπό τά πλαίσια περιορισμένων οὐσιαστικά ἀντιδράσεων κατά τοῦ δικτατορικοῦ καθεστῶτος,σέ μιά ἀνώτερη φάση μετατροπῆς της σέ ἀποφασιστικό παράγοντα τῶβ ἐξελίξεων,μέχρι τήν ἀνατροπή τῆς τυραννίας,συνδέεται πρίν ἀπ'ὅλα μέ τήν ὀρθή ἐπεξεργασία καί ἐπιλογή τῆς γενικῆς κατεύθυνσης πού εἶναι ἀνάγκη νά δοθεῖ μέ σταθερότητα στό ἀντιδικτα-

τορικό κίνημα. Κύριο πρόβλημα γιά μιά τέτοια μετατροπή ἀποτελεῖ ἡ συμμετοχή τῶν εὐρύτατων λαϊκῶν μαζῶν στήν ἀντιστασιακή δράση. Ἀποτελεσματική ἀντίσταση κατά τῆς δικτατορίας, ἱκανή νά ἀξιοποιεῖ ὅλες τίς δυνατότητες καί νά ἐπεμβαίνει σέ ὁποιαδήποτε κατάσταση, εἶναι ἀδιανόητη χωρίς ἕνα ἰσχυρό μαζικό λαϊκό κίνημα.

Ἡ συμμετοχή τῶν λαϊκῶν μαζῶν στήν ἀντίσταση γίνεται πάνω στή βάση πρίν ἀπ' ὅλα τῆς διαμόρφωσης μιᾶς καινούργιας δικῆς της ἀγωνιστικῆς ἐμπειρίας, μέσα στίς συγκεκριμένες συνθῆκες τῆς δικτατορίας.

Αὐτό σημαίνει ἀνάπτυξη τῶν λαϊκῶν ἀγώνων σέ ὅλους τούς τομεῖς, γιά ὅλα τά ζητήματα, μικρά ἤ μεγάλα, ὅπου ἡ πολιτική τῆς δικτατορίας ἔρχεται σέ σύγκρουση μέ τά συμφέροντα τοῦ λαοῦ καί τοῦ ἔθνους. Σημαίνει προσπάθεια ὀργάνωσης τῶν μαζῶν μέσα στήν ἴδια αὐτή τήν πάλη καί μέ μορφές πού τήν προωθοῦν καί τήν ἀναπτύσσουν. Σημαίνει, ἀκόμα, ἔντονη ἰδεολογική δουλειά γιά τό σωστό φώτισμα τῶν πολιτικῶν στόχων, γιά τή σύνδεση αὐτῶν τῶν ἀγώνων μέ τόν τελικό σκοπό, τήν ἀνατροπή τῆς δικτατορίας καί τήν ἀποκατάσταση τῆς δημοκρατίας. ~~Νέες δυνάμεις, νεολαία~~.

Ἡ ἰδιομορφία τῆς σημερινῆς κατάστασης, μέ τήν ὕπαρξη ἑνός τυραννικοῦ καθεστῶτος πού προκαλεῖ ἀνοιχτά ὅλο τό λαό, δέν πρέπει σέ καμμιά περίπτωση νά ὁδηγήσει στήν ὑποτίμηση τῆς ἰδιαίτερης σημασίας καί τοῦ πρωταρχικοῦ ρόλου τοῦ μαζικοῦ λαϊκοῦ κινήματος, οὔτε καί στήν παραγνώριση τῶν ἐσωτερικῶν διαδικασιῶν ἀνάπτυξής του, μέ βάση πρίν ἀπ' ὅλα τήν ἀγωνιστική ἐμπειρία τῶν ἴδιων τῶν μαζῶν καί τή στερέωση, μέσα στή δράση, τῆς ἐμπιστοσύνης στίς δυνάμεις της.

Ἡ κατάσταση στή χώρα μας εἶναι τέτοια: πού ἐγκυμονεῖ καί δημιουργεῖ συνεχῶς ἀπότομα ξεσπάσματα, μεγαλύτερης ἤ μικρότερης ἔντασης καί σημασίας. Τά ξεσπάσματα αὐτά δείχνουν πόσο ἡ γενική κατεύθυνση ἀνάπτυξης ἑνός ἰσχυροῦ μαζικοῦ λαϊκοῦ κινήματος δέν ταυτίζεται ὑποχρεωτικά μέ μιά μακρόχρονη πορεία καί πολύ περισσότερο μέ μιά κάποια "προσαρμογή" στό καθεστώς τῆς Χούντας. Ἡ πραγματική ἰδιομορφία τῆς κατάστασης σήμερα βρίσκεται ἀκριβῶς στήν ἀστάθεια καί ἀδυναμία τῶν "φραγμάτων" πού ὀρθώνει μιά ὁμάδα στρατοκρατῶν ἀπέναντι σέ ἕνα καλά ὀργανωμένο μαζικό λαϊκό κίνημα, ἱκανό νά ἀξιοποιεῖ ὅλες τίς δυνατότητες, νά

...

χρησιμοποιεῖ ὅλες τίς κατάλληλες μορφές πάλης, νά κινητοποιεῖ καί νά δραστηριοποιεῖ ὅλες τίς δυνάμεις πρός τήν ἀνατροπή τῆς δικτατορίας.

Μέσα στό ἴδιο τό καθεστώς τῆς δικτατορίας ἔχουν κατακτηθεῖ σημαντικές νόμιμες καί μισονόμιμες συνατότητες ὀργάνωσης τῶν μαζῶν καί ἀνάπτυξης ἀντιδικτατορικῆς δράσης.

'Η ὀρθή καί μελετημένη ἀξιοποίηση αὐτῶν τῶν δυνατοτήτων σέ συνδυασμό μέ τίς καθαρά παράνομες μορφές (παράνομα κέντρα, ἐκδοτικοί μηχανισμοί, δουλειά στό στρατό) γιά τήν ἀποκατάσταση δεσμῶν τῶν παράνομων ἀντιστασιακῶν ὀργανώσεων μέ τίς εὐρύτατες λαϊκές μάζες, ἀποτελεῖ σήμερα ἀποφασιστικό κρίκο γιά τήν ἀνάπτυξη ἑνός ἰσχυροῦ ἀντιδικτατορικοῦ κινήματος. ☒

Οἱ κομμουνιστές, παλαίβοντας μέσα ἀπό τό ΠΑΜ καί τίς ἄλλες ἀντιστασιακές ὀργανώσεις γιά τήν ἀνάπτυξη πρίν ἀπ' ὅλα ἑνός μαζικοῦ ἀντιστασιακοῦ κινήματος, ~~δέν ἀπορρίπτουν προκαταβολικά καμμιά~~ χρησιμοποιοῦν κάθε μορφή πάλης ~~ἀφ' ὅσον~~ πού μπορεῖ, σέ συγκεκριμένες συνθῆκες, νά βοηθήσει στήν ἀνάπτυξη τῶν ἀγωνιστικῶν διαθέσεων τῶν μαζῶν καί στή γενικότερη προώθηση τῆς 'Αντίστασης. 'Αποκρούουν, ὅμως, κάθε προσπάθεια, ἀπό ὁπουδήποτε καί ἄν προέρχεται, πού ~~ἀποβλέπει~~ τείνει, ἄμεσα εἴτε ἔμμεσα, στή μείωση τῆς σημασίας γιά σήμερα τοῦ μαζικοῦ λαϊκοῦ κινήματος, στήν ἔξαρση καί διόγκωση τῶν μεθόδων ἀτομικῆς δράσης εἴτε σάν κύριας μορφῆς πάλης εἴτε σάν "ἐναδσματος" γιά τό μαζικό ἀντιστασιακό κίνημα σέ ἀντιπαράθεση πρός τήν προσπάθεια ἀνάπτυξης τῶν μικρότερων ἀγώνων, στήν περιφρόνηση τῶν νόμιμων δυνατοτήτων, στήν προβολή τοῦ στοιχείου τοῦ αὐθόρμητου ἀπέναντι στήν ὀργανωμένη δράση τῶν μαζῶν.

→6.17 5. 'Η ἔνταση καί ἡ ἰσχύς τῶν ἐξωτερικῶν, τῶν διεθνῶν στηριγμάτων τοῦ ἀντιστασιακοῦ ἀγῶνα τοῦ λαοῦ μας ἀποτελεῖ παράγοντα ἐξαιρετικῆς σημασίας γιά τήν πορεία ἀνάπτυξης τῆς πάλης, γιά τίς γενικότερες προοπτικές διεξόδου ἀπό τή σημερινή κατάσταση πού ὑπάρχουν σήμερα.

Πέρα ἀπό τίς ὁποιεσδήποτε δυσκολίες πού δημιουργεῖ γιά τό κίνημά μας ἡ σημερινή διεθνής συγκυρία καί πιό συγκεκριμένα, ἡ ὄξυνση τῆς κατάστασης ἰδιαίτερα στό χῶρο τῆς Μέσης 'Ανατολῆς, ἡ αὔξηση τῆς ἐπι-

θετικότητας τοῦ ἀμερικάνικου ἰμπεριαλισμοῦ,οἱ τάσεις ἀνάπτυξης σχέσεων μέ τό δικτατορικό καθεστώς ποῦ ἐκδηλώνονται σέ ὁρισμένες σοσιαλιστικές καί οὐδέτερες χῶρες,ἡ ἀνοιχτή καί αὐξημένη ἐνίσχυση τῆς Χούντας ἀπό τίς ΗΠΑ καί ἄλλες χῶρες τοῦ ΝΑΤΟ καί ἀπό ὁρισμένα διεθνή μονοπώλια κ.ἄ.,ἡ λαϊκή 'Αντίσταση κατά τῆς Χούντας διαθέτει καί μπορεῖ,στήν πορεία ἀνάπτυξής της,νά ἐξασφαλίσει μέ ὁλοένα καί μεγαλύτερη ἐπάρκεια τά ἀναγκαῖα διεθνή στηρίγματα γιά νά πετύχει τούς σκοπούς της.

'Η γενικότερη ἰσορροπία δυνάμεων στόν κόσμο εἶναι δυσμενής γιά τόν ἰμπεριαλισμό καί διαμορφώνεται ὅλο καί περισσότερο σέ βάρος του. Οἱ ἐπιτυχίες τῶν λαῶν τῆς 'Ινδοκίνας στόν ἡρωϊκό ἀγώνα τους κατά τῆς βάρβαρης καί αἱματηρῆς πολεμικῆς ἐκστρατείας τῶν ΗΠΑ κουρέλιασαν τό μῦθο τῆς ἀμερικάνικης παντοδυναμίας,ὁδήγησαν τίς ἴδιες τίς ΗΠΑ σέ μιά χωρίς προηγούμενο ἐσωτερική κρίση.Τά ἀντιϊμπεριαλιστικά δημοκρατικά καί ἐθνικοαπελευθερωτικά κινήματα τῶν λαῶν κατακτοῦν συνεχῶς ἔδαφος σ'ὅλες τίς ἠπείρους.Πολύ χαραχτηριστικά παρουσιάζουν αὐτή τήν πορεία οἱ νίκες τῶν προοδευτικῶν δυνάμεων στή Χιλή, στή Βολιβία,στό Περοῦ,σέ ἕνα χῶρο δηλ.ποῦ,μέχρι πρίν ἀπό λίγα μόλις χρόνια,οἱ θέσεις τοῦ ἀμερικάνικου ἰμπεριαλισμοῦ παρουσιάζονταν ἀκλόνητες.

'Η αὔξηση τῆς οἰκονομικῆς καί στρατιωτικῆς ἰσχύος τῆς ΕΣΣΔ,τῆς Λ.Δ.Κίνας καί ὅλων τῶν ἄλλων σοσιαλιστικῶν χωρῶν θέτει ὅλο καί πιό ἀποφασιστικό φραγμό στά σχέδια τῶν μιλιταριστῶν τῶν ΗΠΑ καί τοῦ ΝΑΤΟ γιά δυναμική ἐπιβολή στά διάφορα σημεῖα τῆς γῆς.Καί,παρά τίς σημερινές ἐσωτερικές δυσκολίες τῶν σοσιαλιστικῶν χωρῶν,τή σοβαρή κρίση ποῦ περνάει τό παγκόσμιο κομμουνιστικό κίνημα,τό δυναμικό τῶν χωρῶν τῆς σοσιαλιστικῆς κοινότητας,οἱ δυνάμεις τοῦ παγκόσμιου κομμουνιστικοῦ καί ἐργατικοῦ κινήματος βαραίνουν ὅλο καί πιό ἀποφασιστικά στή διαμόρφωση τῆς διεθνοῦς κατάστασης,τῶν θέσεων τῶν ἀντιϊμπεριαλιστικῶν δημοκρατικῶν δυνάμεων σ'ὅλο τόν κόσμο.

Μέσα σέ ἕνα τέτοιο διεθνή συσχετισμό δυνάμεων καί μάλιστα,ὅπως

παρουσιάζεται στό χῶρο τῆς Εὐρώπης,μέ τήν ἀνάπτυξη τοῦ ἐργατικοῦ καί δημοκρατικοῦ κινήματος καθῶς ἐπίσης καί στό χῶρο τῆς 'Ανατολικῆς Μεσογείου μέ τή συνεχή ἐνίσχυση τῶν θέσεων τῶν ἀντιϊμπεριαλιστικῶν δυνάμεων,πρέπει νά τοποθετοῦνται ἀπό τήν ἄποψη τῶν διεθνῶν στηριγμάτων,οἱ πραγματικές προοπτικές τῆς 'Αντίστασης.

'Ο διεθνής αὐτός συσχετισμός δυνάμεων δέν ἐπιδρᾶ αὐτόματα στίς ἐσωτερικές μας ἐξελίξεις.'Η ἐπίδραση αὐτή θά ὑπάρχει,θά ἐκδηλώνεται στό βαθμό πού θ'ἀναπτύσσεται ἐσωτερικά ἡ ἀντίσταση κατά τῆς δικτατορίας.'Η ἀντίσταση ὄχι μόνον θά ἀξιοποιεῖ τίς διεθνεῖς δυνατότητες πού ὑπάρχουν σήμερα,μά θά δημιουργεῖ καινούργιες ὅσο θά θέτει τό πρόβλημα τῆς ἀνατροπῆς τῆς δικτατορίας στό διεθνή στίβο τῆς πάλης κατά τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ .

Τά διεθνή στηρίγματα τῆς ἀντιδικτατορικῆς πάλης δέν ἔχουν στατικό χαραχτήρα .Διαμορφώνονται καί διαφοροποιοῦνται σέ στενή ἀλληλεπίδραση μέ τήν ἀνάπτυξη τῆς ἀντίστασης κατά τῆς δικτατορίας.

Μέσα ἀπό τό πρίσμα μιᾶς τέτοιας στενῆς ὀργανικῆς ἀλληλεπίδρασης, ἡ 'Αντίσταση θά διαμορφώνει ἡ ἴδια μέ τίς ἐσωτερικές της κυρίως δυνάμεις τούς ἀναγκαίους/διεθνεῖς ὅρους γιά τήν ἐπιτυχία της,μεταβάλλοντας ἀκόμα καί τά στοιχεῖα ἐκεῖνα στήν τοποθέτηση τῶν ἀντιϊμπεριαλιστικῶν δυνάμεων ἀπέναντι στή Χούντα πού σήμερα ἐπιδροῦν ἀρνητικά στήν ἀνάπτυξη τῆς πάλης.

4.'Η ἀνάπτυξη τῆς 'Αντίστασης κατά τῆε δικτατορίας συνδέεται ὀργανικά μέ τό συντονισμό,τή συνεργασία,τήν ἑνότητα στή δράση τῶν ἀντιδικτατορικῶν δυνάμεων.

Οἱ κομμουνιστές ἀγωνίζονται σήμερα μέσα ἀπό τίς γραμμές τοῦ ΠΑΜ καί καταβάλλουν κάθε προσπάθεια γιά τό δυνάμωμα καί τή διεύρυνσή του γιά τή συσπείρωση καί ὀργάνωση στίς γραμμές του ὅσο τό δυνατόν εὐρύτερων δυνάμεων."Εχουν ὅμως ἀπόλυτη συναίσθηση τοῦ γεγονότος ὅτι μέσα στή σημερινή ἑλληνική πραγματικότητα,ἡ ἑνότητα ὅλων τῶβ ἀντιδικτατορικῶν δυνάμεων δέν εἶναι δυνατή μέσα στό ΠΑΜ οὔτε μέ βάση τό πρόγραμμά του.'Η ὕπαρξη πολλῶν ἄλλων ἀντιδικτατορικῶν οργα-

...

νώσεων πού καλύπτουν τίς πιό διαφορετικές πολιτικές άποχρώσεις άποτελεΐ φυσική συνέπεια τής άντίθεσης όλων τών πολιτικών παρατάξεων κατά τής δικτατορίας.

Ὁ συντονισμός τών ένεργειών όλων τών άντιδικτατορικών δυνάμεων άφορα πρόν άπ'όλα τίς άντιστασιακές όργανώσεις,μέσω τών όποίων έκφράζεται ή όργανωμένη δράση τοΰ λαοΰ .'Αφορα όμως καί τά πολιτικά κόμματα στήν προσπάθεια όλοκλήρωσης τής συνεργασίας πού πραγματοποιεΐται στή βάση,μέ τή χάραξη μιας συμφωνημένης πολιτικής προοπτικής,ένός κοινοΰ πολιτικοΰ προγράμματος άνατροπής τής δικτατορίας καί άποκατάστασης τοΰ δημοκρατικοΰ κοινοβουλευτικοΰ καθεστώτος.

Τό ΚΚΕ άντιμετωπίζει τό πρόβλημα τής ένότητας τών άντιδικτατορικών δυνάμεων έχοντας σάν άφετηρία τή διαπίστωση ότι άνάμεσα στίς δυνάμεις αύτές ύπάρχουν πραγματικές καί ούσιαστικές διαφορές καί ότι κάθε συμφωνία ,κάθε συμμαχία μεταξύ τους προϋποθέτει τήν πραγματοποίηση άμοιβαίων ύποχωρήσεων καί ούσιαστικών συμβιβασμών,μέ στόχο τήν προώθηση τοΰ άγώνα κατά τής δικτατορίας.

Ἡ σύμπτωση τοΰ συνόλου σχεδόν τοΰ πολιτικοΰ κόσμου στήν άρνηση άναγνώρισης τής Χούντας,τοΰ Συντάγματός της καί τών θεσμών της άποτελεΐ γεγονόςςμεγάλης πολιτικής σημασίας γιά σήμερα καί γιά τό μέλλον.'Η άνοιχτή διακήρυξη αύτής τής άρνησης συνιστα καλι μόνη της μιά σοβαρή πράξη άντίστασης."Ετσι έκτιμοΰν οί κομμουνιστές,πέρα άπό τίς όποιεσδήποτε τυχόν διαφωνίες ή έπιφυλάξεις τους,τίς δηλώσεις πολιτικών ήγετών καί άλλών παραγόντων άπό όλες σχεδόν τίς πολιτικές παρατάξεις πού τάσσονται κατά τοΰ συμβιβασμοΰ μέ τή Χούντα καί έπιμένουν στή γραμμή άπομάκρυνσής της άπό τήν έξουσία,στήν άποκατάσταση τοΰ κοινοβουλευτικοΰ καθεστώτος.

Ἡ στάση αύτή τοΰ πολιτικοΰ κόσμου άνοίγει ένα καινούργιο κεφάλαιο στήν πολιτική ίστορία τής χώρας μας.Διαγράφει τή δυνατότητα οίκοδόμησης μιας νέας δημοκρατικής ~~κοινωνίας~~,άπαλλαγμένης άπό τίς προκαταλήψεις καί τίς πολώσεις τοΰ παρελθόντος.Συντελεΐ άποφασιστικά στήν ύπερνίκηση όρισμένων άπό τίς πιό σοβαρές ψυχολογικές καί

...

πολιτικές συνέπειες τοῦ πραξικοπήματος τῆς 21.4.67,ποῦ συνίστανται στήν κατακόρυφη πτώση τοῦ κύρους δλων τῶν πολιτικῶν παρατάξεων καί τῶν ἡγεσιῶν τους,στήν ὑπονόμευση τῆς πίστης πρός τίς ἀξίες καί τήν ἀποτελεσματικότητα τοῦ δημοκρατικοῦ κοινοβουλευτικοῦ συστήματος. 'Ενισχύει στίς συνειδήσεις τῶν μαζῶν τήν αἴσθηση μιᾶς ρεαλιστικῆς προοπτικῆς διεξόδου ἀπό τήν δικτατορία,τονώνει τή διάθεση γιά ἀντίσταση.

'Η δικτατορία,δμως,ἔχει ἀλλάξει τήν ἴδια τή βάση,τό μηχανισμό τῶν πολιτικῶν ἐξελίξεων στή χώρα,'Ο ἄξονας τῶν ἐξελίξεων αὐτῶν δέν περνάει πιά ἀπό τή Βουλή.'Έχει μετατεθεῖ στή ~~βίαιη~~ [illegible] καί ὠμή ἀντιπαράθεση τῆς δικτατορίας πρός τό λαό,πρός δλες τίς ἀντιδικτατορικές δυνάμεις.Καί ἡ λύση δέν θά δοθεῖ μέ τήν καταμέτρηση ψήφων ἀλλά μέ τήν ἀναμέτρησηπραγματικῆς ἰσχύος καί ἀπό τίς δυό πλευρές ποῦ συγκρούονται.Γι'αὐτό καί οἱ διακηρύξεις πολιτικῶν ἡγετῶν κατά τῆς Χούντας καί οἱ σχετικές συμφωνίες ἀνάμεσα σέ πολιτικά κόμματα ἤ καί ἀντιδικτατορικές ὀργανώσεις,παρά τή σημαντική καί ἀναμφισβήτητη ἀξία ποῦ ἔχουν,κρίνονται κυρίως,σέ ὅτι ἀφορᾶ τήν ἀποτελεσματικότητά της στίς σημερινές συνθῆκες,ἀπό τό βαθμό ποῦ συνοδεύονται μέ συγκεκριμένες ἐνέργειες ποῦ ἀποβλέπουν νά συναγείρουν,νά ὀργανώσουν καί νά κινητοποιήσουν δυνάμεις,στό λαό καί στό στρατό,γιά δράση κατά τῆς δικτατορίας.

Οἱ συμφωνίες ἀνάμεσα στίς ἀντιστασιακές ὀργανώσεις ΠΑΜ-ΠΑΚ-ΔΑ ἀποτέλεσαν ἕνα σημαντικό βῆμα γιά μιά εὐρύτερη συνεργασία τῶν ἀντιδικτατορικῶν δυνάμεων καί ἡ πολιτική ἀπήχησή της ὑπῆρξε ~~τεράστια~~ [illegible]. Πολύ ἀρνητικά ὅμως ἐπέδρασε μέχρι σήμερα τό γεγονός ὅτι οἱ συμφωνίες αὐτές δέν ὑλοποιήθηκαν στή βάση,στό ἐπίπεδο τῶν λαϊκῶν μαζῶν, μέ τό συντονισμό τῆς δράσης τους.

'Η δημιουργία τοῦ 'Εθνικοῦ 'Αντιστασιακοῦ Συμβουλίου(ΕΑΣ) προσφέρει ἡ βάση,γιά μιά εὐρύτατη συσπείρωση τῶν ἀντιδικτατορικῶν δυνάμεων ἀπό ὅλες τίς πολιτικές παρατάξεις,ἀνοίγει τό δρόμο γιά μιά ἰσχυρή πατριωτική συμμαχία ἱκανή νά ἀντιπαραταχθεῖ ἀποτελεσματικά στή δικτατορία,νά διαμορφώσει ἕναν καινούργιο τύπο ἀγωνιστικῶν σχέ-

σεων μεταξύ τῶν πολιτικῶν παρατάξεων τῆς χώρας,νά στηρίξει μιά ρεαλιστική δημοκρατική προοπτική.

'Απέναντι στίς ἀπεγνωσμένες προσπάθειες πού καταβάλλει τελευταία ἡ Χούντα γιά νά διευρύνη τήν πολιτική της βάση,τό ΚΚΕ θεωρεῖ ὅτι ἐπιβάλλεται ἄμεσα μιά κοινή τοποθέτηση ὅλων τῶν πολιτικῶν κομμάτων ἀπέναντι στό δικτατορικό καθεστώς.Μιά παραδεχτή μορφή γι'αὐτό θ'ἀποτελοῦσε ἡ παρουσίαση κοινῆς δήλωσης ὅλων τῶν κομμάτων τῆς τελευταίας Βουλῆς μέ τήν ὁποία νά ὑπογραμμίζεται ἡ ἑνιαία θέληση τοῦ πολιτικοῦ κόσμου γιά τήν ἀποκατάσταση τοῦ κοινοβουλευτικοῦ καθεστῶτος καί ν'ἀπορρίπτεται ὁποιαδήποτε προσπάθεια συμβιβασμοῦ μέ τή Χούντα.

'Η προσπάθεια γιά μιά εὐρύτατη ἀντιδικτατορική συνεργασία,πάνω στή βάση ἑνός κοινοῦ προγράμματος,πρέπει νά στηρίζεται στή σαφή γνώση τοῦ πραγματικοῦ συσχετισμοῦ δυνάμεων καί νά βρίσκεται στά πλαίσια τῶν ρεαλιστικῶν στόχων πού ἐπιδιώκονται μέ τόν ἀντιδικτατορικό ἀγώνα.

Οἱ κομμουνιστές δέν ἐπιδιώκουν νά ταυτίσουν τήν πάλη κατά τῆς δικτατορίας μέ τήν ταυτόχρονη πραγματοποίηση σκοπῶν ἀνεδαφικῶν γιά σήμερα.Δέν ταυτίζουν τήν πάλη κατά τῆς δικτατορίας μέ τήν πραγματοποίηση τῆς 'Εθνικῆς Δημοκρατικῆς 'Αλλαγῆς,οὔτε πολύ περισσότερο τοῦ σοσιαλισμοῦ.Δέν δέχονται νά παρασυρθοῦν στό δίλημμα ἤ δικτατορία ἤ κοινωνική ἐπανάσταση,πρίν ἀπ'ὅλα γιατί ἕνα τέτοιο δίλημμα δέν τό θέτει σήμερα ἀντικειμενικά ἡ ζωή.'Η παραδοχή στήν πράξη ἑνός τέτοιου διλήμματος,βαθύτατα ἀνεδαφικοῦ,θά πολλαπλασίαζε τά δεινά τοῦ λαοῦ μας ἐπί πολλά χρόνια.

Οἱ κομμουνιστές,στό βαθμό πού αὐτό ἐξαρτᾶται ἀπό αὐτούς,θά κάνουν ὅ,τι εἶναι δυνατό καί τώρα καί στό μέλλον, ὥστε νά ὑπάρξει μεταδημοκρατική μιά κατάσταση παραδεκτή ἀπό ὅλες τίς δυνάμεις πού θά πάρουν μέρος στήν ἀνατροπή τῆς Χούντας.'Επαναβεβαιώνουν τήν ἀπόλυτη πίστη καί προσήλωσή τους στό πρόγραμμα τοῦ ΠΑΜ γιά τό ὁποῖο καί ἀγωνίζονται καί πού συνοψίζεται σέ δυό βασικές ἀρχές:Πάλη μέ ὅλα τά μέσα γιά τήν ἀνατροπή τῆς δικτατορίας.'Εξασφάλιση στό ἀνέ-

ραιοτοῦ δικαιώματος τοῦ λαοῦ νά ἀποφασίσει κυριαρχικά γιά τό μέλλον του. Ταυτόχρονα, ὅμως, ξεκινώντας ἀπό τήν ἀντίληψη ὅτι ὕψιστο πατριωτικό χρέος εἶναι σήμερα ἡ συσπείρωση δυνάμεων γιά τήν ἀνατροπή τῆς δικτατορίας καί τήν ἀποκατάσταση (γνήσιου) δημοκρατικοῦ κοινοβουλευτικοῦ καθεστῶτος, οἱ κομμουνιστές εἶναι ἕτοιμοι νά προσφέρουν κάθε συμβολή καί κάθε θυσία πρός μιά τέτοια κατεύθυνση, πραγματοποιώντας τίς ὑποχωρήσεις ἐκεῖνες πού ἐπιβάλλονται ἀπό τά πράγματα. Αὐτή εἶναι ἡ γενική βάση τῆς πολιτικῆς τοῦ ΚΚΕ σήμερα καί κάτω ἀπ'αὐτή τή σκοπιά λύνει καί θά λύνει καί στό μέλλον ὅλα τά προβλήματα τῶν σχέσεών του μέ τίς ἄλλες πολιτικές δυνάμεις, μέ τή βεβαιότητα ὅτι ἐκφράζει σωστά, στό σημεῖο αὐτό, τά αἰσθήματα καί τούς πόθους τῆς συντριπτικῆς πλειοψηφίας τοῦ λαοῦ μας.

Γ' Ἡ κατάσταση στό χῶρο τῆς Ἀριστερᾶς

1. Ἡ δικτατορία ἀποτέλεσε μιά ἐξαιρετικά σοβαρή δοκιμασία γιά τό ΚΚΕ καί τήν ΕΔΑ, γιά ὅλες τίς δυνάμεις τῆς Ἀριστερᾶς. Ἡ ἐπιβολή της βρῆκε τό κομμουνιστικό κίνημα τῆς Ἑλλάδας σέ μιά ὀξύτατη ἐσωτερική κρίση πού σοβοῦσε ἀπό καιρό καί ἐπιτάχυνε τό ἀνοιχτό ξέσπασμά της.

Στή βάση αὐτῆς τῆς κρίσης βρισκόταν ἡ σύγκρουση ἀνάμεσα στίς ἀπαιτήσεις πού ἔθετε ἡ ζωή, ἡ ἑλληνική πραγματικότητα στό ἐργατικό κίνημα τῆς Ἑλλάδας καί στή συγκεκριμένη πολιτική, τή γενικότερη ἐμφάνιση τοῦ ΚΚΕ καί τῆς Ἀριστερᾶς στήν πολιτική ζωή τῆς χώρας, ὅπως τή διαμόρφωνε καί τήν ἐπέβαλε, κατά κύριο λόγο, μιά ὁμάδα στήν ἡγεσία τοῦ ΚΚΕ. Ἀντανακλώντας αὐτή τή σύγκρουση, διεξαγόταν ἀπό χρόνια μιά ὅλο καί πιό σκληρή πάλη μέσα στό κομμουνιστικό κίνημα τῆς Ἑλλάδας, ἀνάμεσα σέ δυό ριζικά διαφορετικές πολιτικές τάσεις πού ἐπεκτείνονταν στό σύνολο τῶν προβλημάτων τῆς πορείας πρός τή δημοκρατία καί τό σοσιαλισμό, ἀνάμεσα σέ δυό διαφορετικές ἀντιλήψεις γιά τό ἐπαναστατικό κόμμα τῆς ἐργατικῆς τάξης, γιά τό χαραχτῆρα καί τή λειτουργία του, γιά τή θέση καί τό ρόλο του στό παγκόσμιο κομμουνιστικό κίνημα. Ἀπέναντι στή δογματική καί ἀριστερίστικη, στή βάση της, πολιτική γραμμή, πού ἐπιβαλλόταν μέ τά πιό διαφορετικά ἀντιδημοκρατικά μέ-

...

ρωτοτοῦ δικαιώματος τοῦ λαοῦ νά ἀποφασίσει κυριαρχικά γιά τό μέλλον του.Ταυτόχρονα,ὅμως,ξεκινῶντας ἀπό τήν ἀντίληψη ὅτι ὕψιστο πατριωτικό χρέος εἶναι σήμερα ἡ συσπείρωση δυνάμεων γιά τήν ἀνατροπή τῆς δικτατορίας καί τήν ἀποκατάσταση δημοκρατικοῦ κοινοβουλευτικοῦ καθεστῶτος,οἱ κομμουνιστές εἶναι ἕτοιμοι νά προσφέρουν κάθε συμβολή καί κάθε θυσία πρός μιά τέτοια κατεύθυνση,πραγματοποιῶντας τίς ὑποχωρήσεις ἐκεῖνες πού ἐπιβάλλονται ἀπό τά πράγματα.Αὐτή εἶναι ἡ γενική βάση τῆς πολιτικῆς τοῦ ΚΚΕ σήμερα καί κάτω ἀπ'αὐτή τή σκοπιά λύνει καί θά λύνει καί στό μέλλον ὅλα τά προβλήματα τῶν σχέσεών του μέ τίς ἄλλες πολιτικές δυνάμεις,μέ τή βεβαιότητα ὅτι ἐκφράζει σωστά,στό σημεῖο αὐτό,τά αἰσθήματα καί τούς πόθους τῆς συντριπτικῆς πλειοψηφίας τοῦ λαοῦ μας.

Γ'.<u>Ἡ κατάσταση στό χῶρο τῆς 'Αριστερᾶς</u>

1.Ἡ δικτατορία ἀποτέλεσε μιά ἐξαιρετικά σοβαρή δοκιμασία γιά τό ΚΚΕ καί τήν ΕΔΑ,γιά ὅλες τίς δυνάμεις τῆς 'Αριστερᾶς.Ἡ ἐπιβολή της βρῆκε τό κομμουνιστικό κίνημα τῆς 'Ελλάδας σέ μιά ὀξύτατη ἐσωτερική κρίση πού σοβοῦσε ἀπό καιρό καί ἐπιτάχυνε τό ἀνοιχτό ξέσπασμά της.

Στή βάση αὐτῆς τῆς κρίσης βρισκόταν ἡ σύγκρουση ἀνάμεσα στίς ἀπαιτήσεις πού ἔθετε ἡ ζωή,ἡ ἑλληνική πραγματικότητα στό ἐργατικό κίνημα τῆς 'Ελλάδας καί στή συγκεκριμένη πολιτική,τή γενικότερη ἐπιρροή τοῦ ΚΚΕ καί τῆς 'Αριστερᾶς στήν πολιτική ζωή τῆς χώρας,ὅπως τή διαμόρφωνε καί τήν ἐπέβαλε,κατά κύριο λόγο,μιά ὁμάδα στήν ἡγεσία τοῦ ΚΚΕ.'Αντανακλῶντας αὐτή τή σύγκρουση,διεξαγόταν ἀπό χρόνια μιά ὅλο καί πιό σκληρή πάλη μέσα στό κομμουνιστικό κίνημα τῆς 'Ελλάδας,ἀνάμεσα σέ δύο ριζικά διαφορετικές πολιτικές τάσεις πού ἐκτείνονταν στό σύνολο τῶν προβλημάτων τῆς πορείας πρός τή δημοκρατία καί τό σοσιαλισμό,ἀνάμεσα σέ δύο διαφορετικές ἀντιλήψεις γιά τό ἐπαναστατικό κόμμα τῆς ἐργατικῆς τάξης,γιά τό χαρακτήρα καί τή λειτουργία του,γιά τή θέση καί τό ρόλο του στό παγκόσμιο κομμουνιστικό κίνημα.'Ανάμεσα στή δογματική καί ἀριστερίστικη,στή βάση της,πολιτική γραμμή,πού ἐπιβαλλόταν μέ τά πιό διαφορετικά ἀντιδημοκρατικά μέ-

σα,απέναντι στίς βαρύτατες γραφειοκρατικές παραμορφώσεις στό έσωτερικό τοῦ κόμματος καί τῆς 'Αριστερᾶς,απέναντι στήν οὐσιαστική κατάλυση τῆς αὐτονομίας τοῦ ΚΚΕ καί τό μηδενισμό τοῦ ἀνεξάρτητου ρόλου του στό παγκόσμιο κομμουνιστικό κίνημα,πολλαπλασιάζονταν οἱ ἀντιδράσεις,διαμορφώνονταν ὅλο καί πιό καθαρά οἱ δυνάμεις,σέ ὅλη τήν κλίμακα ,μέσα στούς πολιτικούς ὀργανισμούς καί τίς ὀργανώσεις τῆς 'Αριστερᾶς(ΚΚΕ,ΕΔΑ,ΔΝΑ)πού ἀπιτοῦσαν μιά γενικότερη ἀλλαγή γραμμῆς,κατευθύνσεων καί νοοτροπίας.

Τό γεγονός ὅτι,μέχρι τό 1967,ἡ ὁμάδα Κολιγιάννη,κύριος φορέας τά τελευταῖα χρόνια τῆς δογματικῆς πολιτικῆς νοοτροπίας,καί τῶν γραφειοκρατικῶν παραμορφώσεων στό ΚΚΕ,κατώρθωσε παρά τίς ἀντιδράσεις,νά ἐπιβάλει σ'ὅλο τό κίνημα τή μεθοδολογία,τίς ἀντιλήψεις καί τή γραμμή της,εἶχε βαρύτατες συνέπειες στόν τρόπο πού ἡ 'Αριστερά ἀντιμετώπισε τίς πολιτικές ἐξελίξεις πρίν ἀπό τό στρατιωτικό πραξικόπημα ,στό βαθμό ἑτοιμότητάς της νά ἀντιδράσει στήν ἐπίθεση τῶν ἀντιδραστικῶν δυνάμεων μέ τόν πιό ἀποτελεσματικό τρόπο."Ασχετα ἀπό τίς ὁποιεσδήποτε εὐθύνες πού ὑπάρχουν γι'αὐτό στά πλαίσια τῆς ΚΕ(ἐσωτερικοῦ)πού,στηριγμένη στά μέλη καί στά στελέχη τῆς ΕΔΑ(τοῦ νόμιμου καί ζωντανοῦ πολιτικοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ κομμουνιστικοῦ κινήματος στήν 'Ελλάδα)καί τῆς ΔΝΑ,εἶχαν τή δυνατότητα,ἄν σωστά καί ἔγκαιρα ἀντιλαμβάνονταν τόσο τά προβλήματα ὅσο καί τό ρόλο τους,νά ἐπιβάλουν τήν κυριαρχική θέληση τῶν κομμουνιστῶν τῆς 'Ελλάδας, νά ὀρθώσουν ἀποφασιστικό φραγμό στην ἐφαρμογή τῶν κατευθύνσεων καί ἐπιδιώξεων τῆς γραφειοκρατικῆς,δογματικῆς ἡγετικῆς ὁμάδας τοῦ ἐξωτερικοῦ .

Στίς συνθῆκες τῆς κρίσης πού ὥρίμαζε στό χῶρο τοῦ ΚΚΕ καί τῆς 'Αριστερᾶς γενικώτερα,τό πραξικόπημα τῆς 21.4.67 προκάλεσε ἕναν ἰσχυρότατο ἐσωτερικό τρανταγμό στό κίνημα,δυνάμωσε σέ μεγάλο βαθμό τίς ἀνησυχίες,τούς προβληματισμούς καί τίς ἀναζητήσεις ὄχι μόνο τῶν εὐθυνῶν ἀλλά καί τῶν κατευθύνσεων πού θά ἔπρεπε νά ἀκολουθηθοῦν στό μέλλον.Μέσα σέ μιά τέτοια περίπλοκη κατάσταση,ὑποχρεώθηκαν οἱ κομμουνιστές,οἱ ὀπαδοί τῆς 'Αριστερᾶς νά ἀρχίσουν τήν 'Αντίσταση.Τήν

εἰκόνα αὐτῆς τῆς κατάστασης τήν ὁλοκλήρωση ἡ διάσπαση πού ἐπιβλήθηκε στό ΚΚΕ τό Φλεβάρη τοῦ 1968 καί πού γρήγορα ἐπεκτάθηκε σέ ὁλόκληρο τό χῶρο τῆς 'Αριστερᾶς.

'Η πιό ἔντονη καί ὀδυνηρή συνέπεια ἀπό τήν κατάσταση πού ἔτσι δημιουργήθηκε εἶναι οἱ σοβαρπες δυσκολίες πού ὑπῆρξαν καί ἐξακολουθοῦν νά ὑπάρχουν στή συσπείρωση τῶν βασικῶν δυνάμεων τῆς 'Αριστερᾶς καί στήν κινητοποίησή τους στόν ἀγῶνα κατά τῆς δικτατορίας. Οἱ δυσκολίες αὐτές σήμερα δέν προέρχονται κυρίως ἀπό τήν τεχνητή ὕπαρξη τῆς διασπαστικῆς ὁμάδας Κολιγιάννη πού ἡ ἐπιρροή της στό χῶρο τῆς 'Αριστερᾶς στό ἐσωτερικό εἶναι πιά μηδαμινή. "Εχουν δημιουργηθεῖ σέ μεγάλο μέρος τῶν στελεχῶν, μελῶν καί ὀπαδῶν τῆς 'Αριστερᾶς καταστάσεις δυσπιστίας, στόν ἕνα ἤ στόν ἄλλο βαθμό, ἀπέναντι στήν προσπάθεια συσπείρωσης τῶν δυνάμεων τῆς 'Αριστερᾶς πού ἀνέλαβε ἀμέσως μετά τή διάσπαση τό Γραφεῖο τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΕ καί οἱ ὁποῖες συνδυάζονται μέ τίς δυσκολίες στήν διαμόρφωση μιᾶς ρεαλιστικῆς προοδευτικῆς σύντομης διεξόδου ἀπό τή δικτατορία. 'Η ἀποφασιστική στάση τοῦ Γραφείου τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΕ κατά τοῦ πραξικοπήματος τῆς λεγόμενης "12ης ὁλομέλειας" τῆς ΚΕ καί τῶν ἀποφάσεών της, βρῆκε τήν ὑποστήριξη τῆς μεγάλης πλειοψηφίας τῶν κομματικῶν δυνάμεων στό ἐσωτερικό, ~~πράγμα πού δημιουργοῦσε τίς ἀναγκαῖες προϋποθέσεις γιά μιά γρήγορη καί εὐρύτατη συσπείρωση τῆς 'Αριστερᾶς.~~ Τό γεγονός, ὅμως, ὅτι, ἀμέσως μετά καί ἐπί πολλούς μῆνες, τό Γραφεῖο τῆς ΚΕ δέν πρόβαλε τά σοβαρότατα ἰδεολογικά καί πολιτικά προβλήματα πού βρίσκονταν στή βάση τῆς κρίσης καί τῆς διάσπασης τοῦ ΚΚΕ καί δέν στήριξε τήν προσπάθεια συσπείρωσης τῶν δυνάμεων τῆς 'Αριστερᾶς πάνω σέ ἄλλη (σέ σχέση μέ τή διασπαστική ὁμάδα) γραμμή καί ἀντίληψη τῶν προβλημάτων αὐτῶν πού ἀφοροῦν τή φυσιογνωμία τοῦ κινήματος, τίς κατευθύνσεις καί τήν πολιτική του, εἶχε πολύ ἀρνητικές συνέπειες σ' αὐτή τήν προσπάθεια, ἀναζωογόνησε ἕνα κλίμα δυσπιστίας καί ἀπογοήτευσης. Τό Γραφεῖο τῆς ΚΕ κατανοεῖ ἀπόλυτα καί ἀναλαβαίνει καθαρά τίς εὐθύνες γιά τό σοβαρότατο αὐτό λάθος καί γιά τίς συνέπειές του.

Στό διάστημα μετά τήν "Εκτακτη 'Ολομέλεια τῆς ΚΕ,πού τοποθέτησε σέ ὀρθή γενική βάση τά προβλήματα γραμμῆς καί ἐκτιμήσεων,βαραίνουν πολύ ἀρνητικά οἱ συνεχιζόμενες ἀπό τήν πλευρά τοῦ Γραφείου καί ὅλης ὁλόκληρης τῆς ΚΕ σοβαρές καθυστερήσεις στήν παραπέρα ἐπεξεργασία τῶν προβλημάτων αὐτῶν,σέ συνδυασμό καί μέ τίς δυσκολίες ἐκλαΐκευσης καί αὐτῶν ἀκόμα τῶν θέσεων καί τῆς ὑπάρχουσας γραμμῆς τοῦ ΚΚΕ (ἐσωτερικοῦ),.

Σ'αὐτά ὅλα πρέπει νά προστεθοῦν οἱ ἀντίκτυποι καί οἱ βαθύτατες ἀπογοητεύσεις ἀπό τή δύσκολη κατάσταση πού ἔχει δημιουργηθεῖ στό παγκόσμιο κομμουνιστικό κίνημα.'Από τήν στρατιωτική ἐπέμβαση στή Σ.Δ. τῆς Τσεχοσλοβακίας τόν Αὔγουστο τοῦ 1968,ἀπό τίς ἔνοπλες συγκρούσεις μεταξύ ΕΣΣΔ καί Λ.Δ. Κίνας,ἀπό τά πρόσφατα γεγονότα στήν Λ.Δ. Πολωνίας καί,σέ ὅ,τι ἀφορᾶ εἰδικότερα τό κίνημά μας ,ἀπό τίς ἐπεμβάσεις στά ἐσωτερικά τοῦ ΚΚΕ καί ἀπό τή στάση πολλῶν σοσιαλιστικῶν χωρῶν ἀπέναντι στή Χούντα.

Σήμερα,τρία χρόνια μετά τή διάσπαση τοῦ ΚΚΕ,εἶναι ἀπαραίτητο νά ἐκτιμηθεῖ,σέ ὅλη τηε τήν ἔκταση,ἡ ~~καταστροφή~~ συγκλονισμό στίς συνειδήσεις τῶν κομμουνιστῶν πού προκάλεσε ἡ μακρόχρονη ἐπικράτηση καί ἡ τραγική ἀποκάλυψη μέ τ'ἀποτελέσματά της ,τῆς γραφειοκρατικῆς παραμόρφωσης τοῦ κόμματος καί τῆς ἐπιβολῆς μιᾶς δογματικῆς καί ἀλλοπρόσαλλης πολιτικῆς νοοτροπίας,ἡ ἀνυπαρξία αὐτοτέλειας τοῦ κόμματος στά πλαίσια τοῦ διεθνοῦς ἐργατικοῦ κινήματος.Οἱ δυσκολίες στή συσπείρωση τῶν δυνάμεων τῆς 'Αριστερᾶς σχετίζονται σέ τελευταία ἀνάλυση καί σέ σημαντικό βαθμό μ'αὐτό τό πρόβλημα,πού ἡ ἄμεση ἀντιμετώπισή του ἀποχτάει ἐξαιρετική σπουδαιότητα.

'Η πραγματική ἑνότητα τοῦ κόμματος τῆς 'Αριστερᾶς εἶναι ὀργανικά συνδεδεμένη μέ τήν ἀποφασιστική προώθηση τοῦ καθήκοντος τῆς βαθειᾶς καί ὁλόπλευρης ἀνανέωσής του.'Η ἑνότητα αὐτή δέν μπορεῖ νά γίνει μέ οποιαδήποτε προσέγγιση ἤ συμβιβασμό μέ τήν ομάδα Κολιγιάννη,μέ τούς ἐκπροσώπους τῆς δογματικῆς στειρότητας καί τοῦ γραφειοκρατικοῦ ἐκφυλισμοῦ,μέ τούς κήρυκες καί πρωταγωνιστές τῆς κατάργησης

Στό διάστημα μετά τήν "Εκτακτη 'Ολομέλεια τῆς ΚΕ,ποῦ τοποθέτησε σέ ὀρθή γενική βάση τά προβλήματα γραμμῆς καί ἐκτιμήσεων,φαίνουν πολύ ἀρνητικά οἱ συνεχιζόμενες ἀπό τήν πλευρά τοῦ Γραφείου καί [illegible] ὁλόκληρης τῆς ΚΕ σοβαρές καθυστερήσεις στήν παραπέρα ἐπεξεργασία τῶν προβλημάτων αὐτῶν,σέ συνδυασμό καί μέ τίς δυσκολίες ἐκλαΐκευσης καί αὐτῶν ἀκόμα τῶν θέσεων καί τῆς ὑπάρχουσας γραμμῆς τοῦ ΚΚΕ (ἐσωτερικοῦ).,

Σ'αὐτά ὅλα πρέπει νά προστεθοῦν οἱ ἀντίκτυποι καί οἱ βαθύτατες ἀπογοητεύσεις ἀπό τή δύσκολη κατάσταση ποῦ ἔχει δημιουργηθεῖ στό παγκόσμιο κομμουνιστικό κίνημα.'Από τήν στρατιωτική ἐπέμβαση στή Σ.Δ. τῆς Τσεχοσλοβακίας τόν Αὔγουστο τοῦ 1968,ἀπό τίς ἔνοπλες συγκρούσεις μεταξύ ΕΣΣΔ καί Λ.Δ. Κίνας,ἀπό τά πρόσφατα γεγονότα στήν Λ.Δ. Πολωνίας καί,σέ ὅ,τι ἀφορᾶ εἰδικότερα τό κίνημά μας ,ἀπό τίς ἐπεμβάσεις στά ἐσωτερικά τοῦ ΚΚΕ καί ἀπό τή στάση πολλῶν σοσιαλιστικῶν χωρῶν ἀπέναντι στή Χούντα.

Σήμερα,τρία χρόνια μετά τή διάσπαση τοῦ ΚΚΕ,εἶναι ἀπαραίτητο νά ἐκτιμηθεῖ,σέ ὅλη τηε τήν ἔκταση,ἡ καταστροφή στίς συνειδήσεις τῶν κομμουνιστῶν ποῦ προκάλεσε ἡ μακρόχρονη ἐπικράτηση καί ἡ τραγική ἀποκάλυψη μέ τ'ἀποτελέσματα τῆς ,τῆς γραφειοκρατικῆς παραμόρφωσης τοῦ κόμματος καί τῆς ἐπιβολῆς μιᾶς δογματικῆς καί ἀλλοτριωμένης πολιτικῆς νοοτροπίας,ἡ ἀνυπαρξία αὐτοτέλειας τοῦ κόμματος στά πλαίσια τοῦ διεθνοῦς ἐργατικοῦ κινήματος.Οἱ δυσκολίες στή συσπείρωση τῶν δυνάμεων τῆς 'Αριστερᾶς σχετίζονται σέ τελευταία ἀνάλυση καί σέ σημαντικό βαθμό μ'αὐτό τό πρόβλημα,ποῦ ἡ ἄμεση ἀντιμετώπισή του ἀποχτάει ἐξαιρετική σπουδαιότητα.

'Η πραγματική ἑνότητα τοῦ κόμματος τῆς 'Αριστερᾶς εἶναι ὀργανικά συνδεδεμένη μέ τήν ἀποφασιστική προώθηση τοῦ κινήματος τῆς βάσεώς καί ὁλόκληρης ἀνανέωσής του.'Η ἑνότητα αὐτή δέν μπορεῖ νά γίνει μέ ὁποιαδήποτε προσέγγιση ἤ συμβιβασμό μέ τήν ὁμάδα Κολιγιάννη,μέ τούς ἐκπροσώπους τῆς δογματικῆς στειρότητας καί τοῦ γραφειοκρατικοῦ ἐφησυχασμοῦ,μέ τούς κήρυκες καί πρωταγωνιστές τῆς [illegible]

τῆς αὐτοτέλειας τοῦ ἑλληνικοῦ κομμουνιστικοῦ κινήματος. Κάθε βῆμα πρός μιά τέτοια κατεύθυνση θά ἀποτελοῦσε ταυτόχρονα βῆμα πρός τήν παραπέρα διάλυση καί ἀποσάρθρωση τῶν δυνάμεων τῆς 'Αριστερᾶς.

'Η ὁριστική διαμόρφωση τῆς φυσιογνωμίας τοῦ κομμουνιστικοῦ κινήματος τῆς 'Ελλάδας μέ κατεύθυνση τήν ὁλόπλευρη ἀνανέωση καί τόν ἐκσυγχρονισμό του, ἡ παραπέρα ἐπεξεργασία τῆς γραμμῆς του πάνω στή βάση ἑνός εὐρύτατου, ἐλεύθερου καί ἐποικοδομητικοῦ διαλόγου, ἀποτελεῖ σήμερα πρωταρχικῆς σημασίας πρόβλημα γιά τή συσπείρωση ὅλων τῶν ζωντανῶν, ἀνανεωτικῶν δυνάμεων τῆς 'Αριστερᾶς. Μιά τέτοια προσπάθεια θά γίνεται μέσα στήν ἴδια τήν πάλη κατά τῆς δικτατορίας, δημιουργῶντας ταυτόχρονα καινούργιες προϋποθέσεις γιά τήν ἀνάπτυξη αὐτῆς τῆς πάλης, γιά τή μαζικοποίηση τῆς 'Αντίστασης.

2. Μέσα στίς ἐξαιρετικά βαρειές συνθῆκες τῆς δικτατορίας καί παρά τίς σοβαρές ἐσωτερικές δυσκολίες πού δημιουργήθηκαν στό κίνημα τῆς 'Αριστερᾶς, καταβλήθηκε μιά μεγάλη προσπάθεια γιά τήν οἰκοδόμηση τῶν παράνομων ὀργανώσεων τοῦ ΚΚΕ (ἐσωτερικοῦ) γιά τόν ὀρθό προσανατολισμό τῶν κομματικῶν δυνάμεων στήν ἀντιδικτατορική πάλη. Οἱ ὀργανώσεις τοῦ ΚΚΕ ἔκαναν ὅ,τι μποροῦσαν γιά νά δυναμώσει τό ΠΑΜ καί οἱ ἄλλες ἀντιδικτατορικές ὀργανώσεις, γιά νά μαζικοποιηθεῖ, νά ὀργανωθεῖ καί ν' ἀναπτυχθεῖ ἡ ἀντίσταση. Πραγματοποίησαν μέ ὅλα τά μέσα πού κατόρθωσαν νά ἐξασφαλίσουν μιά σοβαρή ἰδεολογική διαφωτιστική δουλιά, βοήθησαν στό ἀνέβασμα τῆς ἀγωνιστικῆς διάθεσης τοῦ λαοῦ, στό ξεπέρασμα τῶν ψυχολογικῶν συνεπειῶν τοῦ πραξικοπήματος τῆς 21.4.67. Δεχόμενες ἀλλεπάλληλα χτυπήματα, κατόρθωσαν νά διατηρήσουν καί νά ἐπιβάλουν τήν παρουσία τοῦ ΚΚΕ παρ' ὅλες τίς ἐναντιότητες, νά συσπειρώσουν καί νά ὀργανώσουν ὁρισμένες δυνάμεις νά δημιουργήσουν κέντρα παράνομου μηχανισμοῦ, νά στερεώσουν δεσμούς μέ σύμμαχες δυνάμεις, νά συμβάλουν, ἀλλοῦ περισσότερο καί ἀλλοῦ λιγότερο, στήν ἀνάπτυξη τῶν λαϊκῶν ἀγώνων μέ οἰκονομικά κυρίως αἰτήματα, στήν προώθηση ποικίλων μορφῶν ἀντίστασης κατά τῆς Χούντας. 'Ιδιαίτερη προσπάθεια καταβλήθηκε στή νεολαία (ΔΝΔ καί "Ρήγας Φερραῖος", στό συνδικαλιστικό τομέα (ΑΕΜ) καί στό χῶρο τῆς διανόησης-κουλτούρας.

τῆς αὐτοτέλειας τοῦ ἑλληνικοῦ κομμουνιστικοῦ κινήματος. Κάθε βῆμα πρός μιά τέτοια κατεύθυνση θά ἀποτελοῦσε ταυτόχρονα βῆμα πρός τήν παραπέρα σύγκλιση καί συσσώρευση τῶν δυνάμεων τῆς 'Αριστερᾶς.

'Η ὁριστική διατήρηση τῆς αὐτογνωμίας τοῦ κομμουνιστικοῦ κινήματος τῆς 'Ελλάδος μέ κατευθύνσι τήν σύγκλισι ἀνανέωσι καί τόν ἐκσυγχρονισμό του, ἡ παραπέρα ἐπεξεργασία τῆς γραμμῆς του πάνω στή βάση ἑνός εὐρύτατου, ἐλεύθερου καί ἐπιστημονικοῦ διαλόγου, ἀποτελεῖ σήμερα πρωταρχικῆς σημασίας πρόβλημα γιά τή συσπείρωσι ὅλων τῶν ζωντανῶν, ἀνανεωτικῶν δυνάμεων τῆς 'Αριστερᾶς. Μιά τέτοια προσπάθεια θά γίνεται μέσα στήν ἴδια τήν πάλη κατά τῆς δικτατορίας, ἐπιταχύνοντας ταυτόχρονα καινούργιες προϋποθέσεις γιά τήν ἀνάπτυξη αὐτῆς τῆς πάλης, γιά τή μεγιστοποίησι τῆς 'Αντίστασης.

2. Μέσα στίς ἐξαιρετικά βαρειές συνθῆκες τῆς δικτατορίας καί παρά τίς σοβαρές ἐσωτερικές δυσκολίες πού δημιουργήθηκαν στό κίνημα τῆς 'Αριστερᾶς, καταβλήθηκε μιά μεγάλη προσπάθεια γιά τήν οἰκοδόμηση [illegible] τῶν παράνομων ὀργανώσεων τοῦ ΚΚΕ (ἐσωτερικοῦ) γιά τόν ὀρθό προσανατολισμό τῶν κομματικῶν δυνάμεων στήν ἀντιδικτατορική πάλη. Οἱ ὀργανώσεις τοῦ ΚΚΕ ἔκαναν ὅ,τι μποροῦσαν γιά νά συνενώσει τό ΠΑΜ καί οἱ ἄλλες ἀντιδικτατορικές ὀργανώσεις, γιά νά μαζικοποιηθεῖ, νά ὀργανωθεῖ καί ν' ἀναπτυχθεῖ ἡ ἀντίστασι. Πραγματοποίησαν μέ ὅλα τά μέσα πού κατόρθωσαν νά ἐξασφαλίσουν μιά σοβαρή ἰδεολογική διαφωτιστική δουλειά, βοήθησαν στό ἀνέβασμα τῆς ἀγωνιστικῆς διάθεσης τοῦ λαοῦ, στό ξεπέρασμα τῶν ψυχολογικῶν συνεπειῶν τοῦ πραξικοπήματος τῆς 21.4.67. Δεχόμενες ἀλλεπάλληλα χτυπήματα, κατόρθωσαν νά διατηρήσουν καί νά ἐπιβάλουν τήν παρουσία τοῦ ΚΚΕ παρ'ὅλες τίς ἐναντιότητες, νά συσπειρώσουν καί νά ὀργανώσουν ὁρισμένες νά δημιουργήσουν κέντρα παράνομου μηχανισμοῦ, νά στερεώσουν δεσμούς μέ σημαντικές δυνάμεις, νά συμβάλουν, ἀλλοῦ περισσότερο καί ἀλλοῦ λιγότερο, στήν ἀνάπτυξη τῶν λαϊκῶν ἀγώνων μέ οἰκονομικά κυρίως αἰτήματα, στήν προώθηση πολιτικῶν μορφῶν ἀντίστασης κατά τῆς Χούντας. 'Ιδιαίτερη προσπάθεια καταβλήθηκε στή νεολαία (ΔΝΑ καί "Ρήγας Φερραῖος" στό συνδικαλιστικό τομέα (ΑΜΜ) καί στό χῶρο τῆς διανόησης-κουλτούρας.

Μέσα άπ'όλη αύτή τή δουλιά,άναδείχτηκαν νέα στελέχη τοῦ ΚΚΕ,ίκανά ν'άνταποκρίνονται ίκανοποιητικά σέ πολύ δύσκολες συνθῆκες ὅπως οί σημερινές.Τό ΚΚΕ (έσωτερικοῦ) εἶναι σήμερα χάρη στή δουλιά τῶν μελῶν καί στελεχῶν του,χάρη στή δύναμη τῶν ίδεῶν πού έκπροσωπεῖ μιά άναμφισβήτηση πολιτική πραγματικότητα καί στό έλληνικό καί στό διεθνές κίνημα.

Παρ'ὅλα αύτά,παρά τήν αύταπάρνηση τῶν μελῶν καί στελεχῶν τοῦ κόμματος,οί όργανώσεις τοῦ ΚΚΕ(έσωτερικοῦ) εἶναι μικρές,περιορισμένες καί έξακολουθοῦν νά ἔχουν μικρούς γενικά δεσμούς μέ τίς πλατειές λαϊκές μᾶζες.Δέν μποροῦν,ὅπως εἶναι σήμερα,νά παίξουν ίκανοποιητικά τό ρόλο τους στή συσπείρωση τῆς 'Αριστερᾶς καί στήν άνάπτυξη τοῦ άντιδικτατορικοῦ άγώνα .'Ανάλογη εἶναι ή κατάσταση καί στόν εύρύτερο χῶρο τοῦ ΠΑΜ.

Σήμερα ἔχουν δημιουργηθεῖ οί άναγκαῖες προϋποθέσεις γιά μιά άποφασιστική στροφή τῶν κομματικῶν δυνάμεων πρός μορφές όργάνωσης καί δράσης πού νά έξασφαλίζουν έπαφή μέ εύρύτατες λαικές μᾶζες ,νά βοηθοῦν στήν άνάπτυξη ένός πλατειοῦ λαϊκοῦ άντιδικτατορικοῦ κινήματος,μέ τήν άξιοποίηση ὅλων τῶν δυνατοτήτων πού προσφέρει η κατάσταση.'Η στροφή αύτή πρέπει νά έκτιμήσει σωστά τήν τήν ἔκταση καί τά ὅρια τῶν νόμιμων δυνατοτήτων πού ἔχουν κατακτηθεῖ καί νά έκφραστεῖ μέ μιά άνάλογη άνασυγκρότηση ὅλης τῆς δουλιᾶς τοῦ κόμματος.Μέσα στά καθήκοντα αύτά πρωταρχική σημασία ἔχει ή άποφασιστική άξιοποίηση καί προώθηση πλήθους νόμιμων καί ἄγνωστων στούςνκαταδιωκτικούς μηχανισμούς τῆς Χούντας άνθρώπων καί κυρίως νέων.Αύτό τό πρόβλημαδέν εἶναι μόνο οὔτε κυρίως όργανωτικό.Συνδέεται μέ τήν έπεξεργασία μιᾶς σαφοῦς,συγκεκριμένης καί ρεαλιστικῆς προοπτικῆς γιά τήν άνατροπή τῆς δικτατορίας, μέσα στήν όποία θά ένταχθεῖ όργανικά ὅλη αύτή ή προσπάθεια.Συνδέεται μέ τήν γενικότερη έπεξεργασία τῆς φυσιογνωμίας καί τοῦ χαρακτήρα τοῦ κόμματος,τῶν άμώτερων στόχων του,τῆς γραμμῆς πού χαράζει τό ΚΚΕ γιά τόν έλληνικό δρόμο πρός τή δημοκρατία καί τό σοσιαλισμό.Συνδέεται έπίσης μέ τήν έπεξεργασία βασικῶν προβλημάτων σχετικῶν μέ τήν

...

ὀργάνωση τῶν κομμουνιστῶν καί τῶν ἄλλων πρωτοπόρων ἀντιστασιακῶν δυνάμεων,μέ τίς μορφές πάλης ὄχι στατικά ἀλλά σέ μιά πορεία ἀνόδου τοῦ ἀντιστασιακοῦ ἀγώνα ,μέ τή γενικότερη τακτική τοῦ κινήματος ἀπέναντι στίς ἐνδεχόμενες (ἐπιφανειακές ἤ οὐσιαστικές) ὑποχωρήσεις τῆς δικτατορίας, ὥστε οὔτε νά χάνεται ο τελικός στόχος-ἡ ἀνατροπή της-οὔτε ὅμως καί νά ἐπιδεικνύεται ἀκαμψία πού θά ἀποσποῦσε τίς ἀντιστασιακές ὀργανώσεις ἀπό τίς πλατειές μᾶζες.

'Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει νά δοθεῖ ἀπό ὅλο τό κόμμα στά προβλήματα πού ἔχουν σχέση μέ τήν κρίση στό παγκόσμιο κομμουνιστικό κίνημα καί τίς αἰτίες της.Σχετικά μέ τά προβλήματα αὐτά,τό ΚΚΕ δέν παραγνωρίζει οὔτε γιά μιά στιγμή τό βαρύνοντα ρόλο τῆς ΕΣΣΔ καί τοῦ ΚΚΣΕ στήν κρίσιμη ἀναμέτρηση πρός τόν ἰμπεριαλισμό,ὅπως δέν παραγνωρίζει ἄλλωστε τό ρόλο τῆς Λ.Δ.Κίνας καί τοῦ Κ.Κ.Κ. ,καθώς καί ὅλων τῶν ἄλλων σοσιαλιστικῶν χωρῶν καί τῶν ἀντίστοιχων ἀδελφῶν κομμάτων.Δέν συμφωνεῖ ὅμως μέ τίς μεθόδους τῶν ἐπεμβάσεων στά ἐσωτερικά σοσιαλιστικῶν χωρῶν καί ἀδελφῶν κομμάτων ὅπως ἔγινε μέ τήν ἐπέμβαση στή Σ.Δ.Τσεχοσλοβακίας καί ὅπως γίνεται τώρα σέ βάρος τῆς ἑνότητας τῶν ἑλλήνων κομμουνιστῶν.Δέν συμφωνεῖ μέ τίς μεθόδους τῶν ἀφορισμῶν σέ βάρος ἀδελφῶν κομμάτων καί αὐθαίρετου ἀποκλεισμοῦ κομμουνιστῶν ἀπό τό παγκόσμιο κίνημα.

'Η ἀντιμετώπιση τῶν προβλημάτων πού ἀναφέρονται στό παγκόσμιο κίνημα εἶναι ἀνάγκη νά γίνεται ἀπό τούς Ἕλληνες κομμουνιστές πρίν ἀπ'ὅλα πάνω στή βάση ἀρχῶν ἀλλά καί μέ τήν προσοχή πού ἀπαιτεῖ τόσο ἡ γενικότερη κατάσταση ὅσο καί ἡ θέση στήν ὁποία βρίσκεται τό κίνημα τῆς 'Αριστερᾶς στήν 'Ελλάδα.

Στήν προσπάθεια γιά μιά ριζική στροφή πρός τίς μᾶζες,ὁλόκληρο τό κόμμα ὅλοι οἱ κομμουνιστές,στρέφουμε μέ ἰδιαίτερη προσοχή τίς προσπάθειές μας πρός τή νεολαία,πρός τήν καινούργια γενιά πού βρίσκει μέσα στόν ἀγώνα τό δρόμο της καί προχωρεῖ στό προσκήνιο.Τό μέλλον τοῦ κινήματός μας βρίσκεται κυρίως στό πῶς θά πλησιάσουμε,θά συγκινήσουμε καί θά ἐμπνεύσουμε αὐτές τίς πιό ζωντανές δυνάμεις τοῦ ἔθνους,ἀξιοποιώντας ὅ,τι καλύτερο ἔχει νά μᾶς δώσει σάν δίδαγμα καί σάν πεῖρα τό παρελθόν

...

ὀργάνωση τῶν κομμουνιστῶν καί τῶν ἄλλων πρωτοπόρων ἀντιστασιακῶν δυνάμεων,μέ τίς μορφές πάλης ὄχι στατικά ἀλλά σέ μιά πορεία ἀνόδου τοῦ ἀντιστασιακοῦ ἀγώνα ,μέ τή γενικότερη τακτική τοῦ κινήματος ἀπέναντι στίς ἐνδεχόμενες (ἐκφανειακές ἤ οὐσιαστικές) ὑποχωρήσεις τῆς δικτατορίας, ὥστε οὔτε νά χάνεται ὁ τελικός στόχος-ἡ ἀνατροπή της-οὔτε ὅμως καί νά ἐπιδεικνύεται ἀκαμψία πού θά ἀποκόψει τίς ἀντιστασιακές ὀργανώσεις ἀπό τίς πλατειές μάζες.

Ἰδιαίτερη προσοχή πρέπει νά δοθεῖ ἀπό ὅλο τό κόμμα στά προβλήματα πού ἔχουν σχέση μέ τήν κρίση στό παγκόσμιο κομμουνιστικό κίνημα καί τίς αἰτίες της.Σχετικά μέ τά προβλήματα αὐτά,τό ΚΚΕ δέν παραγνωρίζει οὔτε γιά μιά στιγμή τό βαρύνοντα ρόλο τῆς ΕΣΣΔ καί τοῦ ΚΚΣΕ στήν κοίσιμη ἀναμέτρηση πρός τόν ἰμπεριαλισμό,ὅπως δέν παραγνωρίζει ἄλλωστε τό ρόλο τῆς Λ.Δ.Κίνας καί τοῦ Κ.Κ.Κ. ,καθώς καί ὅλων τῶν ἄλλων σοσιαλιστικῶν χωρῶν καί τῶν ἀντίστοιχων ἀδελφῶν κομμάτων.Δέν συμφωνεῖ ὅμως μέ τίς μεθόδους τῶν ἐπεμβάσεων στά ἐσωτερικά σοσιαλιστικῶν χωρῶν καί ἀδελφῶν κομμάτων ὅπως ἔγινε μέ τήν ἐπέμβαση στή Σ.Δ.Τσεχοσλοβακίας καί ὅπως γίνεται τώρα σέ βάρος τῆς ἑνότητας τῶν ἑλλήνων κομμουνιστῶν.Δέν συμφωνεῖ μέ τίς μεθόδους τῶν ἀφορισμῶν σέ βάρος ἀδελφῶν κομμάτων καί ἀθεώρητου ἀποκλεισμοῦ κομμουνιστῶν ἀπό τό παγκόσμιο κίνημα.

Ἡ ἀντιμετώπιση τῶν προβλημάτων πού ἀναφέρονται στό παγκόσμιο κίνημα εἶναι ἀνάγκη νά γίνεται ἀπό τούς ἕλληνες κομμουνιστές πρίν ἀπ'ὅλα πάνω στή βάση ἀρχῶν ἀλλά καί μέ τήν προσοχή πού ἀπαιτεῖ τόσο ἡ γενικότερη κατάσταση ὅσο καί ἡ θέση στήν ὁποία βρίσκεται τό κίνημα τῆς Ἀριστερᾶς στήν Ἑλλάδα.

Στήν προσπάθεια γιά μιά ριζική στροφή πρός τίς μάζες,ὁλόκληρο τό κόμμα ὅλοι οἱ κομμουνιστές,στρέφουμε μέ ἰδιαίτερη προσοχή τίς προσπάθειές μας πρός τή νεολαία,πρός τήν καινούργια γενιά πού βρίσκει μέσα στόν ἀγώνα τό δρόμο της καί προχωρεῖ στό προσκήνιο.Τό μέλλον τοῦ κινήματός μας βρίσκεται κυρίως στό πῶς θά κερδίσουμε,θά συγκινήσουμε καί θά ἐμπνεύσουμε αὐτές τίς πιό ζωντανές δυνάμεις τοῦ Ἔθνους,ἐξοικονώντας ὅ,τι καλύτερο ἔχει νά μᾶς δώσει σάν δύναμη καί σάν πεῖρα τό παρελθόν

...

γιά τή χάραξη μιᾶς ἐλπιδοφόρας καί χωρίς ταλαντεύσεις καί μικροϋπολογισμούς προοπτικῆς. Αὐτός εἶναι ὁ μόνος δρόμος γιά νά δοθεῖ μιά ἰσχυρή ὤθηση στήν ἀντίσταση κατά τῆς δικτατορίας καί νά τεθεῖ ταυτόχρονα ἡ ἀναγκαία ὑποδομή γιά τή δημοκρατική καί σοσιαλιστική ἀναγέννηση τῆς Ἑλλάδας.

5. Τό κομμουνιστικό κίνημα τῆς χώρας μας βρίσκεται σήμερα σέ μιά ἀποφασιστική καμπή τῆς ἱστορίας του. Μπροστά σ'ὅλους τούς Ἕλληνες κομμουνιστές καί ἀριστερούς προβάλλουν γιά λύση, αὐτή τή στιγμή, προβλήματα πού θά καθορίσουν τή φυσιογνωμία καί τίς τύχες τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος τῆς Ἑλλάδας ὄχι μόνο στή φάση πού περνάει σήμερα, ἀλλά γιά μιά μακρόχρονη περίοδο στό μέλλον. Ἡ ἐπεξεργασία τῶν προβλημάτων αὐτῶν ἐντάσσεται ὀργανικά στά πλαίσια μιᾶς συγκεκριμένης κατεύθυνσης γιά τήν ἀνανέωση καί τόν ἐκσυγχρονισμό τοῦ κινήματος τῆς Ἀριστερᾶς, ὅπως διαγράφηκε μέ τήν ἀξίωση τῆς συντριπτικῆς πλειοψηφίας τῶν κομμουνιστῶν τήν ἐπόμενη τῆς διάσπασης τοῦ ΚΚΕ τό 1968.

Τό καίριο πρόβλημα πού τέθηκε ἀμέσως μετά τό ξέσπασμα τῆς κρίσης καί τή διάσπαση-ἡ οἰκοδόμηση ἑνός πραγματικά μαρξιστικοῦ-λενινιστικοῦ κόμματος, ἀνανεωμένου, ἐκσυγχρονισμένου καί μέ ἡγεσία πού θά ἐμπνέει καί θά συσπειρώνει τούς Ἕλληνες κομμουνιστές-τό πρόβλημα τῆς ἀνανέωσης ὅλου τοῦ κινήματος τῆς Ἀριστερᾶς, προβάλλει καί σήμερα μέ μεγάλη ὀξύτητα. Καί συνδέεται, στίς συνειδήσεις ὅλων τῶν κομμουνιστῶν καί ἀριστερῶν μέ τόν κομματικό φορέα καί τή φυσιογνωμία του καθώς καί μέ τό καθοδηγητικό κέντρο πού σηκώνει τήν εὐθύνη τόσο τῶν ἄμεσων μεγάλων προβλημάτων τοῦ κινήματος ὅσο καί τῶν σχετικῶν μέ τήν διαδικασία ὀργάνωσης ἑνός Συνεδρίου πού θ'ἀνταποκρίνεται στίς προσδοκίες τους.

Ἡ Ἔκτακτη Ὁλομέλεια τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΕ(ἐσωτερικοῦ) εἶχε συζητήσει τά προβλήματα αὐτά καί ἔδωσε μιά σχετική κατεύθυνση. Τό διάστημα πού πέρασε ἀπό τότε καί οἱ γνῶμες ἀπό ἕνα σημαντικό τμῆμα τῶν μελῶν καί στελεχῶν τοῦ ΚΚΕ καί τῆς Ἀριστερᾶς ὑποχρεώνουν σέ μιά ἐπανεξέταση τῆς.

Ἡ ὕπαρξη δύο κομματικῶν φορέων (ΚΚΕ καί ΕΔΑ) στό χῶρο τῆς μαρξιστικῆς Ἀριστερᾶς δημιούργησε ἀπό πολύ παλιά μιά ἰδιόμορφη κατάσταση, τήν ὁποία μάλιστα ἡ ὁμάδα Κολιγιάννη προσπάθησε νά ἐκμεταλλευτεῖ γιά νά ἐπιβληθεῖ.

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Από το Μάρτιο του 1972 έως το τέλος του έτους ο Μίκης Θεοδωράκης συνεχίζει την πολιτική του δραστηριότητα, ιδιαίτερα στο διεθνή χώρο. Συναντιέται με τις ηγεσίες πολλών κομμάτων και συνδικαλιστικών οργανώσεων σε πολλές χώρες. Επίσης αναλαμβάνει διάφορες πρωτοβουλίες που είχαν σαν αντικείμενό τους – το ίδιο όπως και οι συναντήσεις – την κατάσταση στην Ελλάδα και τα προβλήματα του αντιδικτατορικού αγώνα και τη στήριξη της προοδευτικής δύναμης σε όλον τον κόσμο. Επίσης ο Θεοδωράκης είχε την ευκαιρία να ανασκοπήσει τα θέματα αυτά σε δεκάδες πρεσκονφερανς και εκατοντάδες συνεντεύξεις ~~[illegible]~~ στον τύπο την τηλεόραση και το ραδιόφωνο, σε δεκάδες χώρες. Δίνουμε εδώ ένα συνοπτικό απόσπασμα αυτής της δραστηριότητας.

~~ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ~~ ΜΑΡΤΙΟΣ 1972 – ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ

Πρεσκονφερανς: Σίδνεϋ και Μελβούρνη. Δεξιώσεις: Από ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ την Ένωση Συνδικάτων Μελβούρνης, στο Μέγαρο των Συνδικάτων. Από τον Πρόεδρο της Τοπικής Βουλής (Μελβούρνης) και της εκπροσώπησης των κομμάτων. Στην Αδελαΐδα, από τον Πρωθυπουργό της Νότιας Αυστραλίας και της εκπροσώπησης κομμάτων, συνδικάτων, ~~[illegible]~~ και άλλων προσωπικοτήτων, στο Κυβερνητικό Μέγαρο. Στην Αδελαΐδα, από τους πνευματικούς ανθρώπους, καλλιτέχνες και σπουδαστές. Στο Σίδνεϋ, στην αίθουσα της Ελληνικής Κοινότητας, από την ηγεσία όλων των συλλόγων και οργανώσεων και αντιπροσώπους εκπροσώπησης κομμάτων, συνδικάτων, ~~[illegible]~~. Επίσης παρίστανται πνευματικοί άνθρωποι, σπουδαστές, δημοσιογράφοι και παράγοντες της κοινωνικής ζωής του Σίδνεϋ ~~[illegible]~~.

Συναντήσεις: Με τον αρχηγό του Εργατικού Κόμματος και νυν Πρωθυπουργό

-2-

■ ~~[illegible]~~ κ. Ουίτλαμ (~~[illegible]~~) Με τον Γεν. Γραμματέα και μέλη του Πολ. Γραφείου του ΚΚ Αυστραλίας.

~~[illegible]~~ (ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1972) - ΙΤΑΛΙΑ

Πρεζ Κονγκεράντ: Μιλάνο. Δεξιώσεις: Στην έδρα ~~[illegible]~~ της ομάδας του ΚΚ Ιταλίας όπου πήραν μέρος όλοι οι υπεύθυνοι της περιοχής καθώς και ο Δήμαρχος [illegible] Βαλέτα (?). ■ ~~[illegible]~~ Μπολόνια: Στην αίθουσα τελετών του Δημαρχείου της Ρέτζιο-Εμίλια όπου τον προσεφώνησε ο Δήμαρχος παρουσία του Δημοτικού Συμβουλίου και εκπροσώπων κομμάτων και συλλόγων ~~[illegible]~~. ■ Από την ηγεσία του ΚΚ της Ρέτζιο Εμίλια. Συνάντηση με τον Γεν. Γραμματέα του ΚΚ Ιταλίας Ενρίκο Μπερλινγκουέρ, στη Σαρδηνία.

ΜΑΪΟΣ 1972 Πρεζ ~~Κονγκεράντ~~: ΣΟΥΗΔΙΑ - ΓΑΛΛΙΑ - ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Πρεζ Κονγκεράντ: Στοκχόλμη - Κλερμόν Φερράν - Βερολίνο - Μόναχο.

ΙΟΥΝΙΟΣ 1972 - ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Πρεζ Κονγκεράντ: Βόννη. Συνάντηση με εκπροσώπους φοιτητικού συλλόγου και φοιτητές στην αίθουσα του Πανεπιστημίου της ~~[illegible]~~. Χάιντελμπεργκ.

ΙΟΥΛΙΟΣ 1972 - ΙΣΡΑΗΛ

Πρεζ Κονγκεράντ: Τελ Αβίβ. - Δεξιώσεις: Στο Πνευματικό Κέντρο: Από της συνεργατικής και [illegible] ~~[illegible]~~ ■ Από καθηγητές του Πανεπιστημίου του Τελ Αβίβ ■ Από την ηγεσία και τα στελέχη της Σοσιαλιστικής [illegible], στο Ισραήλ. Συνάντηση με τον Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης κ. Αλόν. Με τον ηγέτη των Συνδικάτων ISTADRUT Μπεν Αρόν ■ Με την ηγεσία της [illegible] του Σοσιαλ. Κόμματος ■ Με το Πολιτικό Γραφείο του ΜΑΚΙ (Ανεξάρτητο ΚΚ)

111. RUE NOTRE-DAME DES CHAMPS. PARIS 6e
DAN. 14-66

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1972 — ΝΟΤΙΟΣ ΑΜΕΡΙΚΗ

Πρες Κονφερανς: 1 Μπουένος Άιρες ①. [struck] (αεροδρόμιο) Μπουένος-Άιρες ② (Ξενοδοχείο). - [struck] Λίμα (Περού) - Καράκας (Βενεζουέλα).

Συνεντεύξεις: 12 εφημερίδες στην Αργεντινή - 4 στο Περού και 6 στη Βενεζουέλα. - Δεξιώσεις [struck] Λίμα: Από τον υπουργό Κουλτούρας. - Καράκας: Στο υπουργείο Κουλτούρας. - Στο οίκημα του M.A.S. (Κίνημα για το Σοσιαλισμό) όπου δόθηκε ειδική πρες-κονφερανς παρουσία της ηγεσίας, στελεχών και μελών της οργάνωσης. - Συναντήσεις με την ηγεσία του M.A.S.

Στο αεροδρόμιο της Μαδρίτης περίμεναν το Θεοδωράκη πολλοί εκπρόσωποι του ισπανικού τύπου, ραδιοφωνίας και φωτορεπόρτερς. Έτσι έγινε αυτοσχέδια [struck] πρες-κόνφερανς [struck] [struck] κάτω από το βλοσυρό βλέμμα της αστυνομίας του Φράνκο.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΗΣ 1972 - [struck] - ΒΕΛΓΙΟ

Πρες-κονφερανς Αμβέρσα.

ΟΚΤΩΒΡΗΣ 1972 - ΒΕΡΟΛΙΝΟ - ΚΑΝΑΔΑΣ

Πρες κονφερανς: Βερολίνο - Μόντρεαλ. Συνεντεύξεις σε δεκάδες εφημερίδες και ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές. - Δεξιώσεις στο Γαλλικό Παν/μιο του Μόντρεαλ. - Συναντήσεις με την ηγεσία των συνδικάτων του Κεμπέκ.

Οι Συναυλίες

Τον Σεπτέμβριο του 1971, ο Θεοδωράκης σχημάτισε μιά καινούργια "λαϊκή" ορχήστρα, με επικεφαλής το λαϊκό [illegible] συνεργάτη του, συνθέτη και πιανίστα Γιάννη Διδίλη. Στην τελευταία της φάση, η ορχήστρα αυτή είχε σαν χαρακτηριστικό γνώρισμα στο χέρι τριών (αντί δύο) μπουζουκιών: γεγονός που έδωσε ένα καινούργιο ορχηστρικό χρώμα. Στον τομέα του τραγουδιού το κύριο βάρος σήκωσε η Μαρία Φαραντούρη, που κουβαλάει του κόσμου αυτού των συναυλιών, επιβεβαιώνοντας για ακόμα μια φορά τη μεγάλη της [illegible], στη μεγάλη τραγουδιστική κλάση. Πλάι της σταθερά επίσης ο νέος τραγουδιστής Πέτρος Πανδής καθώς και η εξαιρετική ερμηνεύτρια των τραγουδιών του Θεοδωράκη Άρια Σαγιονοπούλου. Κατά καιρούς συμμετείχαν στις συναυλίες ο Αντώνης Καλογιάννης και η Μαίρη Δημητριάδου στην αρχή και ο Ανδρέας Σουρής, στην τελευταία περίοδο.

Το πρόγραμμα των συναυλιών σχηματίστηκε από λαϊκά και νέα συνθέσεις. Από τον λαϊκό - προδικτατορικό - κύκλο εδόθηκαν: Επιτάφιος - Ρωμιοσύνη - Μαουτχάουζεν - Άξιον Εστί - Αρχιπέλαγος - Πολιτεία - Το τραγούδι του Νεκρού Αδελφού - Λιποτάκτες - Λόρκα - Ελύτης -

Από τον κύκλο που γράφτηκαν μετά τη Δικτατορία, παρουσιάστηκαν: Μυθιστόρημα (Σεφέρης) Επιφάνεια - Αβέρωφ (Σεφέρης) Ο Ήλιος και ο Χρόνος (Θεοδωράκης) Τραγούδια του Αγώνα (Παναγούλης) - Αρκαδία I (Θεοδωράκης) Αρκαδία II (Ελευθερίου) Αρκαδία IV (Καμβύσης) Αρκαδία VII (Σινόπουλος) Αρκαδία VIII (Αναγνωστάκης) Λαϊκά του Ελευθερίου - Τραγούδια για τον Ανδρέα (Θεοδωράκης) Canto General (Neruda) -

111, RUE NOTRE-DAME DES CHAMPS, PARIS 6e
DAN. 14-66

Τα ποιητικά κείμενα μεταφράστηκαν στα γαλλικά, αγγλικά, ολλανδικά, γερμανικά, νορβηγικά, φιλανδικά, σουηδικά, δανέζικα, ιταλικά, εβραϊκά, ισπανικά. Σε κάθε χώρα πριν από κάθε κονσέρτο, ηθοποιοί παρουσίαζαν τα ποιήματα και διάβαζαν το κείμενο, στην τοπική γλώσσα.. Μ' αυτόν τον τρόπο οι συναυλίες πήραν [illegible] χαρακτήρα: δηλαδή και αρχικά ήταν μία [illegible] αντιδικτατορική εκδήλωση. Και έδιναν στη "ξένη Ελλάδα" στη ξενιτειά μουσική και τέχνη.. Σε συνέχεια [illegible] ολοκληρώνεται το [illegible] κοινό έναν τέλειο όσο και ολοκληρωμένο ποίημα. Και τέλος η μουσική του Θεοδωράκη, η φωνή του ερμηνευτή και το χρώμα της ελληνικής λαϊκής ορχήστρας πρόσφεραν στο διεθνές κοινό τον σύγχρονο μουσικό κόσμο όπως διαμορφώθηκε τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας με τον Θεοδωράκη συνδυασμένο με το λαό.

Η μεγάλη διεθνής περιοδεία άρχισε από το Παρίσι, τον Οκτώβριο του 1971, με την συμμετοχή της Χορωδίας του "Γέρο[illegible] ουράνιο". Τα έργα του Θεοδωράκη, υποδέχτηκαν μέσα στις ζωντανές ακροάσεις στις 6-X. Reims [illegible] στις 11-X στο T.O.P. (Δυτικό θέατρο Παρισιού) και στις 13 και 14-X στο TNP (Εθνικό Λαϊκό) με την συμμετοχή του Τζωρτζ Ουίλσον και του Υβ Μοντάν. Αυτό ήταν το ξεκίνημα.

111, RUE NOTRE-DAME DES CHAMPS, PARIS 6e

Το συγκρότημα έπαιξε μετά στη γιορτή που έγινε για τα 80 χρόνια του Πικασό, στη Βαλλορίς και στο ~~[illegible]~~ Palais-des-Sports στο Παρίσι. Ακολουθούν οι χώρες: Οκτώβριος – Δεκέμβριος: ΓΑΛΛΙΑ (12 ~~κονσέρτα~~ συναυλίες) ΑΓΓΛΙΑ (4 συν.) ΓΑΛΛΙΑ (7 συν.). Ιανουάριος 1972: ΓΑΛΛΙΑ (9 συν) ΒΕΛΓΙΟ (4 συν.) ΟΛΛΑΝΔΙΑ (5 συν.) Φεβρουάριος: ΓΕΡΜΑΝΙΑ (3) ΝΟΡΒΗΓΙΑ (1) ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ (2) ΔΑΝΙΑ (2) ΣΟΥΗΔΙΑ (1) ΓΑΛΛΙΑ (4) ΕΛΒΕΤΙΑ (4) Μάρτιος: ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ (19) ~~ΜΑΡΤΙΟΣ ΑΠΟ~~ Απρίλιος: ΙΤΑΛΙΑ (14) ~~[illegible] ΣΟΥΗΔΙΑ (3) ΓΑΛΛΙΑ (4)~~ Μάιος – Ιούνιος ΣΟΥΗΔΙΑ (2) ΓΑΛΛΙΑ (7) ΓΕΡΜΑΝΙΑ (9) Ιούλιος – Αύγουστος – Σεπτέμβριος ΙΣΡΑΗΛ (5) ΓΑΛΛΙΑ (4) ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ (5) ΠΕΡΟΥ (3) ΒΕΝΕΖΟΥΕΛΑ (6) ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ (1) ΟΛΛΑΝΔΙΑ (6) – Οκτώβριος – Νοέμβριος ΓΑΛΛΙΑ (3) ΓΕΡΜΑΝΙΑ (4) ΚΑΝΑΔΑΣ (10). Συνολικά [illegible] 165 συναυλίες.

Υπολογίζεται ότι τις συναυλίες αυτές τις παρακολούθησαν (εκτός από τις 300.000 της "Πορείας του ουρανού") πάνω από 500.000 ακροατές. Πολλοί σταθμοί τηλεοράσεως αναμετέδωσαν το σύνολο ή τμήματα από τις συναυλίες σε προγράμματα που παρακολούθησαν εκατομμύρια τηλεθεατές σ' όλο τον κόσμο. ~~Κατά τη~~ ~~Μέσα~~ Κατά την διάρκεια των συναυλιών πουλήθηκαν πάνω από 200.000 προγράμματα (αγγλικά – γαλλικά – ιταλικά – και ισπανικά) με την μετάφραση των τραγουδιών, κείμενα και φωτογραφικό υλικό σχετικό από τον αγώνα του ελληνικού λαού. Επίσης γύρω στους 300.000 δίσκους [illegible] [illegible] [illegible] σε όλες τις χώρες του κόσμου, χωρίς εξαίρεση, το κοινό επιφύλαξε [illegible] ενθουσιαστική υποδοχή στον ~~[illegible]~~ συνθέτη [illegible] τέχνη και της ελληνικής καλλιτεχνίας, διακηρύσσοντας συγχρόνως την αλληλεγγύη του στον Αγώνα του Ελληνικού λαού κατά της Δικτατορίας.

Είναι νομίζω περιττό νά τονίσω τό πόσο μεγάλη είναι ἡ χαρά
και ἡ συγκίνησή μου γι' αυτή την ανάμνηση.
Πέραν αὐτῶν γιατί βρίσκομαι ~~[illegible]~~ ἀνάμεσα σέ
επιφανείς ἀλλά καί αὐτούς ἐκπροσώπους ενός μεγάλου λαού
πού τόσα πολλά ἔχει προσφέρει στην ανθρώπινη ιστορία
και πού μέ τούς ἀγῶνες μας ἑνώνουν μαζί του
τόσα κοινά ~~[illegible]~~. Κοινά ιδεώδη – κοινοί αγώνες –
κοινές ἐλπίδες. Δέ θέλω νά σᾶς θυμίσω τίς
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] σημεία. Όμως
ἐγώ εδώ δέν ἦρθα γιά νά κάνω ιστορία
αλλά γιά νά σᾶς ξαναθυμίσω τίς σχέσεις
πού ενώνουν τους λαούς μας –
Ήρθα γιά νά μιλήσω μαζί ~~[illegible]~~
γιά κάποιες σχέσεις πού μας ενώνουν και
πού αυτές δέν χωρίζουν τους λαούς. Δηλαδή
αυτές πού [illegible] [illegible] από τα μεγάλα
ανθρώπινα ιδανικά και ιδεώδη: Τήν Ελευθερία –
τήν Δημοκρατία – τήν ~~[illegible] [illegible]~~ – τήν
Ευρωπαϊκή Δημοκρατία.
~~[illegible]~~ Αυτές οι [illegible] λέξεις πού φλογοῦν
τις [illegible] τόσο [illegible] τις καρδιές
[illegible], εδώ [illegible] [illegible] νά [illegible] [illegible] [illegible]
του ανθρώπου για [illegible] χρόνια [illegible] θα υπάρχει

[illegible] μας γιά τό δημόσιο θέαμα(?)
ὅτι οἱ ἐξόριστοι [illegible] καί στό Στρατοδικεῖο(?)
καί στό [illegible] καί [illegible] Δικαιοσύνη.
Ἐπειδή [illegible] πού [illegible] μου εἶναι
[illegible] καί εἶναι μιά σκιά [illegible]
[illegible] μέσα(?): ~~[illegible]~~ τῆς [illegible]
σκιά τῆς Δικαιοσύνης πού συναντήθηκε(?) στό
[illegible] καταγράφονται(?) καί ὁ [illegible]
[illegible] μου. Αὐτοί στά [illegible] ἐξόριστοι
[illegible] βασανίζονται. Ἄλλοι [illegible]
[illegible] Κρητικοί(?). Ἄλλοι ~~[illegible]~~ [illegible]
καί [illegible]
Ἀλλά ὅλοι οἱ ἐξόριστοι εἶναι [illegible]
Γιατί ὅλοι οἱ ἐξόριστοι ἀγαποῦν καί [illegible] τό
Στρατοδικεῖο(?) — Μισοῦν τό [illegible].
Ἄς μοῦ [illegible] πού [illegible] ἀπό δῶ — [illegible]
ἀπό [illegible] — [illegible] Χαιρετισμό(?) [illegible]
καί [illegible] οἱ [illegible] καί οἱ
οἱ [illegible] τῆς [illegible]

/ **ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ**

1

'Ερώτηση: Τό καθεστώς τῶν συνταγματαρχῶν παραμένει στήν ἐξουσία ἐπί μία τετραετία. Ποῦ ὀφείλεται αὐτό; Νομίζετε ὅτι τοῦτο ὑποδηλώνει τή σταθεροποίησή του καί προοιωνίζεί μακρόχρονη παραμονή του;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Κατά τή γνώμη μας, τό γεγονός ὀφείλεται σέ δυό λόγους. Πρῶτο στό ὅτι ἡ Χούντα ἀξιοποίησε τόν αἰφνιδιασμό τοῦ πραξικοπήματός # -πού βρῆκε ἀποπροσανατολισμένες καί ἀπαράσκευες τίς δημοκρατικές δυνάμεις-, τήν ἐνίσχυση τῶν ΗΠΑ καί τοῦ ΝΑΤΟ καί τήν οἰκονομική συγκυρία. Δεύτερο, στό ὅτι δέν ἔγινε ἀκόμα δυνατό νά συγκροτηθεῖ, μέ τήν ἀνάλογη ἀγωνιστική δραστηριότητα, ὀργάνωση καί ἑνότητα τοῦ λαοῦ, μιά δύναμη, ἱκανή νά ἀμφισβητήσει στά σοβαρά τήν ἐξουσία τῶν συνταγματαρχῶν.

'Ως πρός τό δεύτερο σκέλος τοῦ ἐρωτήματος, ἡ Χούντα ἐνίσχυσε τούς μηχανισμούς τῆς ἐξουσίας της, ὡστόσο δέν βλέπουμε μιά γενικώτερη σταθεροποίηση τοῦ καθεστῶτος.'Απόδειξη , ὅτι ἡ Χούντα θεωρεῖ ἐπικίνδυνο τό ἴδιο τό Σύνταγμά της καί δέν τολμᾶ νά τό ἐφαρμόσει.'Η διάρκεια τοῦ καθεστῶτος θά ἐξαρτηθεῖ κατά βάση ἀπό τήν ὀργανωμένη δράση τοῦ λαϊκοῦ παράγοντα, ὅλων τῶν ἀντιδικτατορικῶν δυνάμεων, σέ συνδυασμό καί μέ τή πορεία τῶν διεθνῶν ἐξελίξεων.

"Οπως καί νάχει τό πρᾶγμα, ἡ ὑπόθεση τῆς ἀνατροπῆς τῆς δικτατορίας εἶναι ἔργο δύσκολο. Θά ἀπαιτηθοῦν χρόνος, δραστηριότητα καί θυσίες. 'Ο ἑλληνικός λαός θά συναγωνίσει νά δώσει τίς θυσίες αὐτές, ἐφ'ὅσον πεισθεῖ ὅτι ὁ δρόμος πού τοῦ ὑποδείχνεται εἶναι ὀρθός, ἀποτελεσματικός καί ὁδηγεῖ στή δημιουργία μιᾶς νέας δημοκρατικῆς 'Ελλάδας.

2

'Ερώτηση: Τό καθεστώς τῶν 'Αθηνῶν διακηρύσσει ὅτι ἔχει σκοπό νά ὁδηγηθεῖ τελικά στόν κοινοβουλευτικό βίο.'Εμφανίζεται ὅτι ἐνδιαφέρεται γι'αὐτό καί ἡ κυβέρνηση τῶν ΗΠΑ. Νομίζετε ὅτι τό καθεστώς τῶν συνταγματαρχῶν ἔχει τή δυνατότητα νά προχωρήσει σέ μιά φιλελευθεροποίηση; Καί τί θά προκύψει ἄν τελικά προχωρήσει σέ τέτοιες διαδικασίες μέ βάση τό Σύνταγμα τοῦ 1968;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Πρῶτα ἀπ'ὅλα δέν πρέπει νά ἀγνοεῖται ἡ φύση καί ἡ ἀποστολή τοῦ καθεστῶτος.'Επιβλήθηκε στήν ἐξουσία σέ μιά κρίσιμη φάση τῶν ἐσωτερικῶν καί διεθνῶν ἐξελίξεων.'Από τή μιά μεριά, ἦρθε νά ἀνακόψει βίαια μιά διαδικασία πού ὁδηγοῦσε σέ βαθεῖς δημοκρατικούς μετασχηματισμούς. 'Από τήν ἄλλη, νά ἐπιφέρει γενικότερες μεταβολές τῶν οἰκονομικῶν, κοινωνικῶν καί πολιτικῶν δομῶν, πού θά ἐξασφάλιζαν τήν ἰσχυροποίηση τῶν

θέσεων τῆς μονοπωλιακῆς ὀλιγαρχίας καί θά κατοχύρωναν τίς στρατηγικές
ἐπιδιώξεις τῶν ΗΠΑ στήν Ἑλλάδα. Συνεπῶς, οἱ ἐγχώριες καί ξένες δυ-
νάμεις, πού εἶχαν συμφέρον ἀπό τήν ἐγκαθίδρυση αὐτοῦ τοῦ καθεστῶτος,
ἔχουν κάθε λόγο νά ἀποσκοποῦν στή διαιώνισή του. ~~Κάι ἐπειδή δέν ἔχουν~~
~~ἀλλη[illegible]~~ση, ~~θ~~έχουν νά ἐπιβάλλουν μόνιμα τόν ἔλεγχο τῆς στρατοκρατίας
σ'ὅλους τούς τομεῖς τῆς δημόσιας ζωῆς.

Ταυτόχρονα, ὑπό τήν πίεση τῶν πραγμάτων, γιά νά μειώσουν τίς ἀντι-
θέσεις τοῦ λαοῦ καί τῆς παγκόσμιας κοινῆς γνώμης πρός τό καθεστώς, ἐν
διαφέρονται γιά ἕναν ἐπιφανειακό καί ἀνώδυνο ἐξωραϊσμό τοῦ καθεστῶτος
ὡς τό σημεῖο πού δέν θέτει σέ κίνδυνο τήν ὑπόστασή του, ~~ἀκριβῶς γιά~~ να
πετύχουν τή μονιμοποίησή του.

Μέ βάση τά παραπάνω νομίζουμε ὅτι τό στρατοκρατικό καθεστώς δέν ἔ-
χει δικές του ἐσωτερικές προϋποθέσεις γιά "φιλελευθεροποίηση". Ὅσο γι
τό τί μπορεῖ νά προκύψει, ἄν ἡ Χούντα προχωρήσει στίς διαδικασίες τοῦ
Συντάγματος τοῦ 1968, πρέπει νά διαπιστώσουμε ὅτι ἡ Χούντα φοβᾶται σε
μερα τήν εἴσοδο σέ ἕνα τέτοιο στάδιο. Τό διακήρυξε ἐπίσημα καί στά μ
νύματά της, ὅταν γιόρτασε τά τετράχρονα τῆς ἐπιβολῆς της. Ὁ Παττακός
χαρακτήρισε κάθε τέτοια σκέψη "ἔγκλημα". Ἡ Χούντα δέν τολμᾶ κἄν ἀκόμα
νά καταργήσει τόν στρατιωτικό νόμο. Γιατί γνωρίζει ὅτι κάθε βῆμα πρός
τίς διακοσμητικές ἔστω λειτουργίες πού προβλέπει τό Σύνταγμά της εἶνα
ναρμοθετημένο ἀπό τήν λαϊκή ἀντίθεση καί κρύβει κινδύνους ἀλυσσιδωτῶν
μή ἐλεγχόμενων ἐξελίξεων.

Ἐρώτηση: Ἡ ὑλική δύναμη τοῦ καθεστῶτος καί ἡ
ὑποστήριξή του ἀπό τίς ΗΠΑ καί τό ΝΑΤΟ καθώς ἐπ
σης ὁ διεθνής συσχετισμός δυνάμεων σ'αὐτό τό χῶ
-ρο καί ἡ διεθνής ἰσορροπία ὅπως ἔχει ἀποκρυσταλ
λωθεῖ, δέν καθιστοῦν προβληματική τήν προοπτική
ἀνατροπῆς τοῦ στρατιωτικοῦ καθεστῶτος;

3

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Τό καθεστώς πράγματι ἔχει αὐτήν τήν ὑποστήριξη καί τήν ὑλι
δύναμη πού τοῦ παρέχει ἡ ἐξουσία, ὁ ἔλεγχος τῶν ἐνόπλων δυνάμεων καί
τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ. Ὅμως αὐτή ἡ σοβαρή ὑλική δύναμη συνακολουθε
ται ἀπό μιά κεφαλαιώδη ἀδυναμία: δέν ἔχει τή λαϊκή ὑποστήριξη. Ἀκόμα
περισσότερο; ἔχει τή λαϊκή ἐναντίωση.

Τό γεγονός αὐτό ἔχει τήν αἰτία του σέ ἀδιαμφισβήτητα ἀντικειμενικ
δεδομένα. Τό νέο πολιτικό καθεστώς ὄξυνε ὅλα τά προβλήματα πού ἀποτε
σαν τό ὑπόβαθρο τῶν πολιτικῶν καί κοινωνικῶν ἀγώνων τῆς προδικτατορι
περιόδου. Κάτω ἀπ'αὐτό στένεψε περισσότερο ἡ ὁμάδα τῶν ἐγχώριων καί
ξένων μονοπωλίων πού κυριαρχοῦν καί ἔγινε πιό βαρύς ὁ ζυγός τους πάν
σ'ὅλα τά ἄλλα κοινωνικά στρώματα, μαζί καί σέ μιά σημαντική μερίδα τ

κεφαλάιου. Τό νέο πολιτικό ἐποικοδόμημα τῆς Χούντας γέννησε στό πολι-
τικό πεδίο μιά νέα βαθειά ἀσυμφιλίωτη ἀντίθεση, πού δεσπόζει σήμερα:
τήν ἀντίθεση τοῦ λαοῦ καί ὅλων σχεδόν τῶν πολιτικῶν δυνάμεων τῆς χώ-
ρας -μαζί καί ἐκείνων πού ἐξέφραζαν στήν πολιτική ζωή τά συμφέροντα
τῶν κυρίαρχων τάξεων-, πρός τήν ἐξουσία τῆς Χούντας. Τό πραξικόπημα
τῆς 21/4/67 καί ἡ ἄμεση ἐμπλοκή τοῦ στρατοῦ στήν"πολιτική" θέτουν σέ
κίνηση νέες ἀντιθέσεις στίς ἔνοπλες δυνάμεις, πολύ ἐπικίνδυνες γιά τ
Χούντα.'Από τίς ἀντιθέσεις αὐτές γεννιῶνται καί ἀνδρώνονται οἱ δυνά-
μεις πού θά τό ἀνατρέψουν.

Αὐτά τά προβλήματα καί αὐτές οἱ ἀντιθέσεις, πού εἶναι συμφυεῖς πρ
τό στρατοκρατικό καθεστώς, ἀποτελοῦν τό κύριο πεδίο, ὅπου ἡ Χούντα εἰ
ναι ἀναγκασμένη νά δίνει τήν οὐσιαστική μάχη, τήν ὁποία, ἀπό τήν ἴδι
τήν φύση της, δέν μπορεῖ τελικά νά κερδίσει. Πάνω στό πεδίο αὐτό ἀνα-
πτύσσονται καί οἱ ἐσωτερικές ἀντιθέσεις καί [illegible]ες τῆς Χούντας.

Φυσικά,οἱ ἀντιθέσεις αὐτές δέν ὁδηγοῦν μονάχες τους στήν πτώση τό
καθεστῶτος. Χρειάζεται νά παρεμβληθεῖ ἐνεργά ὁ ὑποκειμενικός παράγο
ντας, ἡ δύναμη τῆς ὀργανωμένης δράσης τοῦ λαοῦ ὥσποτου ἀλλάξει ὁ τωρι-
νός συσχετισμός τῶν δυνάμεων καί μπεῖ ἐπί τάπητος τό πρόβλημα τῆς ἀ-
νατροπῆς τῆς δικτατορίας. Γιά τοῦτο τό λόγο στρέφουμε τήν κύρια προ-
σπάθειά μας στήν ἰσχυροποίηση τοῦ ὑποκειμενικοῦ παράγοντα. Ἐδῶ βρίσκ
ται καί ἡ οὐσιαστική ἀπάντηση στό ἐρώτημα."Οταν ὁ λαός κατακτηθεῖ ἀπ
τήν ἰδέα τοῦ ἐνεργοῦ ἀγώνα, θά μετατραπεῖ σέ ὑλική δύναμη, ἱκανή νά ἀ
ντιπαραταχθεῖ νικηφόρα στή δικτατορία καί νά τήν σαρώσει."Ετσι θά γίν
ὁ ἴδιος σοβαρός συντελεστής στήν ἀλλαγή τοῦ συσχετισμοῦ δυνάμεων.

"Οσο γιά τήν διεθνῆ "ἰσορροπία" δυνάμεων, δέν εἶναι ἀποκρυσταλλω
νη. Οἱ λαοί μέ τήν πάλη τους, παρά τά ἀναπόφευκτα μπρός-πίσω τήν ἀλλ
ζουν εἰς βάρος τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ καί ὑπέρ τῶν δυνάμεων τῆς δημοκρατ
τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας, τοῦ σοσιαλισμοῦ ὅπως δείχνει ἡ ζωή. Γι'αὐ
δέν τήν βλέπουμε σάν στατική κατάσταση καί, μέ τήν ἔννοια αὐτή, ἐνῶ
παίρνουμε σοβαρά ὑπ'ὄψη γιά τήν πάλη μας καί τούς στόχους της καί τό
διεθνῆ συσχετισμό δυνάμεων, [illegible] τῆς. [illegible] καμμιά
"ἰσορροπία" δέν μπορεῖ νά ὑποθηκεύει τό ἀπαράγραπτο δικαίωμα τοῦ λα
μας νά ζήσει ἐλεύθερος καί νά διαλέξει δημοκρατικά τόν τρόπο μέ τόν
ὁποῖο θέλει νά κυβερνηθεῖ.

<u>'Ερώτηση:</u> Ποῦ στηρίζετε τή δυνατότητα νά ἀναπτυχθεῖ
ἀντιδικτατορικός ἀγώνας τέσσερα χρόνια μετά τήν ἐπιβ
λή τῆς δικτατορίας; Πῶς θά ἀναπτυχθεῖ ἡ ἀντίσταση;

<u>ΑΠΑΝΤΗΣΗ:</u> Μολονότι τό ἐπίπεδο τοῦ ἀντιδικτατορικοῦ ἀγώνα δέν εἶναι
ικανοποιητικό, ὁ ἀγώνας αὐτός ἀποτελεῖ σήμερα μιά πραγματικότητα. Πο
λοί λόγοι συντέλεσαν στό νά εἶναι ἀκόμη χαμηλό τό ἐπίπεδο τοῦ ἀντιδ

Σελ. Υ 177

Γ¹ για να καλύψει τα αρχαϊκά και τα αρχαία. Ενάντια στη ποιητική και την μεγάλη φωνή. ~~[illegible]~~ μια ώς τώρα [illegible] γενική ποιητική και μόνη [illegible] [illegible] την [illegible] και την [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

(Γ²) Η θέση αυτή ~~[illegible]~~ η ενότητα ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] και τα αρχαία με την ποιητική [illegible] [illegible] στη [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ και το [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

σιακοῦ ἀγώνα. Νομίζουμε, πάντως, πώς ἐκεῖνο πού προέχει εἶναι νά θεμελιωθεῖ ἡ πολιτική γραμμή ὅλων τῶν συνεπῶν ἀντιδικτατορικῶν δυνάμεων πάνω στή βάση τῶν ἄλυτων ἀντιφάσεων τοῦ καθεστῶτος καί τῶν ἀντιθέσεων πού γεννοῦν σ'ὅλους τούς τομεῖς καί νά χαραχθεῖ ἔτσι μιά ρεαλιστική προοπτική, κατανοητή ἀπ'τό λαό, πού νά ἐμπνέει καί νά κινητοποιεῖ τά πιό πλατειά κοινωνικά στρώματα. Ἡ ἀντίσταση θά ἀναπτυχθεῖ στό βαθμό πού ὁ ὑποκειμενικός παράγοντας θά παρεμβαίνει παντοῦ ὅπου ἡ πολιτική τῆς Χούντας συγκρούεται μέ τά συμφέροντα τοῦ λαοῦ, μέ τό δημοκρατικό του φρόνημα, μέ τήν ἐθνική ὑπερηφάνειά του ~~καί τήν ἔφεσή του γιά ἐλευθερία, ἀνεξαρτησία, οἰκονομική καί πολιτιστική πρόοδο~~, γιά νά ὀργανώσει καί νά ἀνεβάσει τή~~ν μαζική~~ ἀντίσταση ~~μέ ὅλες τίς μορφές πού τήν προάγουν~~, ...

'Η ἀνάπτυξη τῶν ἀγώνων τοῦ λαοῦ στό ἐπίπεδο ἑνός ἰσχυροῦ, μαζικοῦ ἀντιστασιακοῦ κινήματος, ἀναπότρεπτα θά ἐνισχύει τίς ἀντιδικτατορικές ζυμώσεις καί κινήσεις στίς ἔνοπλες δυνάμεις ἐνῶ παράλληλα θά ἀναπτύσσεται ἡ ὀργανωμένη δράση τῆς ἀντίστασης μέσα στίς τάξεις τοῦ στρατοῦ, στούς ἀξιωματικούς (ἀπολυμένους καί ἐν ἐνεργείᾳ) καί φαντάρους, ὅπως ~~καί σ'ὅλα τά τμήματα τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ~~. Ἔτσι θά δημιουργηθοῦν οἱ προϋποθέσεις γιά συντονισμένη δράση ~~τῶν~~ τοῦ λαοῦ καί τῶν ἀντιδικτατορικῶν δυνάμεων τοῦ ~~στρατοῦ. καί παράλληλα μέ τήν ἔξαψη τῶν ἐσωτερικῶν προβλημάτων θά ὡριμάσουν οἱ συνθῆκες καί ἀπό τήν πλευρά τοῦ ὑποκειμενικοῦ παράγοντα γιά ἀποφασιστικό ἀγώνα γιά τήν ἀνατροπή τῆς δικτατορίας~~.

'Ερώτηση: Ποιοί εἶναι κατά τή γνώμη σας οἱ λόγοι, πού δέν ἔχει ἐπιτευχθεῖ μέχρι τώρα ἡ ἑνότητα τῶν ἀντιδικτατορικῶν πολιτικῶν δυνάμεων;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Κατ'ἀρχήν δέν εἶναι ἀκριβές ὅτι δέν ὑπάρχει σήμερα ἑνότητα μεταξύ τῶν ἀντιδικτατορικῶν πολιτικῶν δυνάμεων. 'Υπάρχει, πρῶτα-πρῶτα, μιά ἑνότητα μέσα στό λαό, πού ἐκδηλώνεται στήν κοινή ἀντίθεση πρός τή δικτατορία καί στήν πολύμορφη ἀντίσταση σέ διάφορους τομεῖς: ἐργατικό-συνδικαλιστικό, φοιτητικό, στό πεδίο τῆς καλλιτεχνίας, στήν καθημερινή ἀντιδικτατορική δράση, στούς πολιτικούς κρατούμενους. 'Υπάρχει ἐπίσης μιά ἐξ ἀντικειμένου παράλληλη τοποθέτηση καί δράση ἐναντίον τῆς δικτατορίας ἀπό πολιτικούς ἡγέτες καί παράγοντες ὅλων τῶν παρατάξεων. Πέρα ἀπ'αὐτό, ὑπάρχουν ἤδη συμφωνίες ἀνάμεσα σέ πολιτικά κόμματα καί πολιτικές ὀργανώσεις, ὅπως οἱ συμφωνίες ΠΑΜ-ΔΑ, ΠΑΜ-ΠΑΚ, ΠΑΜ-ΠΑΚ-ΔΑ, ἡ κοινή προσπάθεια γιά τή συγκρότηση τοῦ ΕΑΣ ἀπό τίς τέσσερις ἀντιστασιακές ὀργανώσεις διαφόρων πολιτικῶν ἀποχρώσεων. Κι'ἀκόμα, ἡ ἀντιδικτατορική συμφωνία τῶν συντηρητικῶν πολιτικῶν δυνάμεων (Κανελλόπουλου-Μαύρου).

'Ωστόσο, ό βαθμός τῆς ἑνότητας καί συνεργασίας τῶν ἀντιδικτατορικῶ δυνάμεων σέ ἐπίπεδο ἡγεσιῶν, δέν εἶναι ἱκανοποιητικός. Δέν ἔχει ἐπιτε χθεῖ μιά εὐρύτερη ~~[illegible]~~ καί ἀποτελεσματική ἑνότητα , πού νά διανοί-γει προοπτικές γρήγορης ἀνάπτυξης τῆς ἀντίστασης. ~~Νομίζουμε ὅτι οἱ λόγοι γι'αὐτό πρέπει νά ἀναζητηθοῦν στούς ἑξῆς παράγοντες:~~ Γιά τήν ὥ-ρα, στήν τοποθέτηση μεγάλου μέρους τοῦ ἀστικοῦ πολιτικοῦ κόσμου ὑπερι σχύουν οἱ ταξικές προκαταλήψεις, ὁ ἀντικομμουνισμός, οἱ προσδέσεις σ πολιτική τῶν ΗΠΑ καί τοῦ ΝΑΤΟ. Παίζει ἐπίσης ρόλο τό ὅτι ὑπάρχουν δι φορές στίς πολιτικές κατευθύνσεις καί στήν τακτική τῶν διαφόρων ἀντι-δικτατορικῶν δυν΄μεων. Τέλος, κι αὐτό εἶναι πολύ σημαντικό, ἡ οργανω-τική καθυστέρηση τῆς 'Αριστερᾶς καί τῶν ἄλλων ἀντιστασιακῶν ὀργανώσε δυσκολεύει καί τήν ἀξιοποίηση καί τῶν συμφωνιῶν πού ἔχουν γίνει καί τήν ἐπίτευξη μιᾶς γενικώτερης ἑνότητας.

"Ολα ἀυτά δείχνουν ὅτι ἡ πορεία πρός τήν ἑνότητα δέν εἶναι μιά εὐθύγραμμη καί μονοσήμαντη πορεία, ἀλλά μιά διαδικασία ἐπίπονη, πολυ σύνθετη, πού πρέπει κανείς νά τήν βλέπει καί νά τήν προωθεῖ σέ ὅλες τίς ἐκφάνσεις καί τίς στιγμές της καί πού ἡ βασική κινητήρια δύναμή της βρίσκεται στήν ἀνάπτυξη τοῦ ἑνιαίου λαϊκοῦ ἀγώνα ἐναντίον τῆς δικτατορίας ἀπό τίς πιό συνεπεῖς καί πρωτοπόρες ἀντιδικτατορικές δυν μεις.

4. **'Ερώτηση:** Πολλή συζήτηση γίνεται γύρω ἀπό τό θέμα τῆς ἀξιοποίησης ἤ ὄχι τῶν "ρωγμῶν" τοῦ καθεστῶτος Ποιά εἶναι ἡ γνώμη σας στό θέμα αὐτό;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: '~~Εμεῖς~~ Καταδικάζουμε κάθε τάση συνεργασίας μέ τή Χούντα καί καθεστώς της, θεωροῦμε ὅτι πρέπει νά ἀξιοποιοῦνται καί νά διευρύνον ὅλες οἱ νόμιμες καί μισονόμιμες μορφές καί δυνατότητες ἀντίθεσης κα ἀντίστασης στή δικτατορία, παράλληλα μέ τήν ἐνίσχυση τῆς παράνομης ~~ὀργάνωσης καί~~ δραστηριότητας.'Από τήν σκοπιά αὐτή ἀντιμετωπίζουμε τ θέμα τῶν "ρωγμῶν".'Ο λαός ἤδη μέ τή βοήθεια τῶν ἀγωνιστῶν τῆς ἀντίσ σης πού βρίσκονται δίπλα του ἀξιοποιεῖ καί διευρύνει τίς δυνατότητε νά διατυπώνει δημόσια τά αἰσθήματα καί τά αἰτήματά του γιά νά ἀντισ κεται στά μέτρα τῆς δικτατορίας, γιά νά διεκδικεῖ τό δίκαιό του, γι νά βρίσκει μορφές ἀντιπαράθεσης πρός τό στρατοκρατικό καθεστώς καί διά δοσης τῶν δημοκρατικῶν καί ἀντιφασιστικῶν ἰδεῶν. Χρέος μας εἶναι νά προσδίδουμε στήν κίνηση αὐτή,συνεχῶς σέ ὅλο καί μεγαλύτερο βαθμό,ὀρ γανωμένο καί συνειδητό χαρακτήρα, ν'ἀνεβάζουμε ἔτσι τό ἐπίπεδο τῆς πά Στό σημεῖο αὐτό σοβαρό ρόλο θά παίξει ἡ ὀρθή ἐπιλογή καί ἀγωνιστική προβολή ἀπό τήν ἀντίσταση, μέ νόμιμες καί παράνομες μορφές, ~~ἐκτός~~ τῶν ἀμεσων αἰτημάτων τῶν διαφόρων κοινωνικῶν στρωμάτων, τῶν πιό ἐπίκαιρ

κάθε φορά πολιτικών αιτημάτων, πού στρέφονται κατά τοῦ ἴδιου τοῦ στρατοκρατικοῦ καθεστῶτος καί τῶν θεσμῶν του, διευρύνουν τίς "ρωγμές", ἐνισχύουν τίς θέσεις τῶν ἀντιδικτατορικῶν δυνάμεων, βοηθοῦν τήν ἀνάπτυξη τῆς πάλης τους καί φέρνουν σέ δύσκολη θέση τή Χούντα. Ὅπως σήμερα: Ἡ ἀπόλυση ὅλων τῶν κρατουμένων, ἐξορίστων καί φυλακισμένων, ἡ κατάργηση τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου, ἡ κατάργηση κάθε μορφῆς λογοκρισίας καί τοῦ νόμου περί τύπου, ἡ ἐλευθερία τῆς διαπραγμάτευσης καί τῆς ἀπεργίας τῶν ἐργαζομένων, ἡ κατάργηση τῶν ἀντισυνδικαλιστικῶν νόμων, ἡ ἐλευθερία τῶν συγκεντρώσεων κ.ἄ., Παράλληλα ~~[illegible]~~ μέ τό μόνιμο καί γενικό στόχο τῆς ἀνατροπῆς τῆς δικτατορίας. Μέ βάση [illegible] ὅσα εἴπαμε λοιπόν βλέπουμε τίς "ρωγμές" ὄχι σάν διεξόδους πρός μία DE FACTO παραδοχή τῆς νομιμότητας τοῦ καθεστῶτος ἀλλά σάν προσβάσεις γιά ἀμφισβήτηση, διάβρωση, ἔνταση τῶν ἐσωτερικῶν δυσκολιῶν καί ἀνατροπή τοῦ ἴδιου τοῦ καθεστῶτος.

5 <u>Ἐρώτηση:</u> Ποιά εἶναι ἡ ἐκτίμησή σας γιά τίς σχέσεις τοῦ στρατιωτικοῦ καθεστῶτος μέ τίς σοσιαλιστικές χῶρες καί γιά τά "ἀνοίγματα" τῆς κυβέρνησης τῶν Ἀθηνῶν πρός ὁρισμένες ἀραβικές καί ἀφρικανικές χῶρες;

<u>ΑΠΑΝΤΗΣΗ:</u> Τό στρατιωτικό καθεστώς κινεῖται στό διεθνές πεδίο μέσα στά προκαθορισμένα πλαίσια τοῦ συστήματος τῶν στρατηγικῶν συμφερόντων τῆς Οὐάσιγκτων καί τοῦ ΝΑΤΟ στό χῶρο τῆς ΝΑ πτέρυγας τοῦ ΝΑΤΟ καί τῆς Α. Μεσογείου. Δέν ἔχει δική του λαϊκή βάση καί στηρίζεται σέ μεγάλο βαθμό στήν ἐνίσχυση τῶν ἀμερικανῶν κηδεμόνων του. Οἱ παράγοντες αὐτοί ὁροθετοῦν τό περιορισμένο πεδίο αὐτόνομης, δραστηριότητας τοῦ καθεστῶτος, πού βέβαια δέν τήν ἀγνοοῦμε ἀλλά πού κι αὐτή διεξάγεται μέ σκοπό τή σταθεροποίησή του.

Οἱ χειρισμοί τοῦ καθεστῶτος πρός Βορρᾶ καί πρός Νότο, πού φυσικά δέ βγαίνουν ἀπό τά πλαίσια τῆς πολιτικῆς τῶν ΗΠΑ καί τοῦ ΝΑΤΟ, ἀποβλέπουν στό νά σπάσουν τή διεθνῆ ἀπομόνωση τῆς Χούντας, νά δώσουν διέξοδο στίς ὑπάρχουσες οἰκονομικές της δυσκολίες, νά διευκολύνουν τή διείσδυση τοῦ ἑλληνικοῦ καί διεθνοῦς μονοπωλιακοῦ κεφαλαίου στόν ἀραβικό καί ἀφρικανικό χῶρο. Ἐπιπλέον, ἀποσκοποῦν καί στό νά ἐνισχύσουν τίς θέσεις τῆς Χούντας γιά καλύτερους ὅρους στό διαπραγματευτικό παιχνίδι της μέ τήν Οὐάσιγκτων.

Γι'αὐτούς τούς λόγους, μᾶς βρίσκει ἀντίθετους ἡ ἀνάπτυξη τῶν σχέσεων καί εἰδικώτερα ἡ ἀνάπτυξη τῶν πολιτικών σχέσεων, τῶν σοσιαλιστικῶν καί ἀραβικῶν χωρῶν μέ τό καθεστώς τῆς Χούντας. Ἐπίσης, γιά τούς ἴδιους λόγους μᾶς βρίσκουν ἀντίθετους οἱ προτάσεις πρός τή Χούντα γιά βαλκανική συμφωνία, ὄχι γιατί δέν ἀποδεχόμαστε αὐτή τήν ἰδέα, γιά τήν ὁποία ἐπί χρόνια ἔχουμε ἀγωνισθεῖ, ἀλλά γιατί ἡ συμμετοχή τῆς Χούντας ἀφαιρεῖ τήν οὐσιαστική ἀξία μιᾶς τέτοιας συμφωνίας.

Κατά τή γνώμη μας, ὁ δρόμος πρός τή βαλκανική συμφωνία, ὅπως καί κ' πρός τήν εὐρωπαϊκή συλλογική ἀσφάλεια, συνδέεται ἄρρηκτα μέ τόν ἀγώνα σέ διεθνή κλίμακα ἐναντίον τοῦ στρατοκρατικοῦ καθεστῶτος τῆς Ἑλλάδας καί τῶν ἄλλων φασιστικῶν καθεστώτων τῆς Ἱσπανίας καί τῆς Πορτογαλίας, πού ἀποτελοῦν προπύργια τοῦ ἀμερικάνικου ἐπιθετισμοῦ καί συνιστοῦν κίνδυνο γιά τήν εἰρήνη καί τή δημοκρατία στήν Εὐρώπη καί στή Μεσόγειο. Ἡ διεθνής ἐνίσχυση τῆς ἀντίστασης τοῦ λαοῦ μας, πρέπει νά γίνει σημεῖο ἑνότητας ὅλων τῶν ἀντιιμπεριαλιστικῶν δυνάμεων τῆς Εὐρώπης καί τῆς Μεσογείου.

Ἐρώτηση: Ποιά, κατά τή γνώμη σας, εἶναι ἡ σημασία τῆς κρίσης πού διέρχεται ἡ ἑλληνική Ἀριστερά καί πῶς νομίζετε ὅτι μπορεῖ νά ξεπερνικηθεῖ αὐτή ἡ κρίση;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ἀναμφίβολα, ἡ κρίση στήν Ἀριστερά παίζει σοβαρότατο ἀνασταλτικό ρόλο στό νά διαμορφωθεῖ καί νά κινηθεῖ ὁ πυρήνας ἐκείνων τῶν πρωτοπόρων ἀντιστασιακῶν δυνάμεων, πού ἐκφράζουν τά συμφέροντα καί τούς πόθους τῶν ἐργαζομένων, πού θά ἀνυψώσει σέ ἄλλο ἐπίπεδο τόν ἀγώνα ἐναντίον τῆς δικτατορίας καί θά τοῦ προσδώσει ἄλλες διαστάσεις.

Τά τέσσερα χρόνια τῆς δικτατορίας, κατά τήν διάρκεια τῆς ὁποίας ἡ Ἀριστερά ἔπαιξε πρωτοποριακό ρόλο κι ἔδωσε τό πιό βαρύ τίμημα τῶν θυσιῶν σάν παράταξη, ἐπιβεβαίωσαν, ἐξ ἄλλου, ὅτι καμμιά πραγματική προσπάθεια γιά τήν ἀνατροπή τῆς δικτατορίας καί γιά τή δημοκρατική ἀναγέννηση τῆς χώρας δέν μπορεῖ νά καρποφορήσει, χωρίς τή συμμετοχή τῶν δυνάμεων τῆς Ἀριστερᾶς καί, πολύ περισσότερο, ἐναντίον της. Ἀλλά ἡ Ἀριστερά δέν θά μπορέσει νά παίξει ἀποτελεσματικά τό ρόλο της, ἄν πρῶτα ἀπ' ὅλα τό κόμμα μας, τό μαρξιστικό-λενινιστικό κόμμα τῆς ἐργατικῆς τάξης καί ὅλων τῶν ἐργαζομένων τῆς χώρας μας, δέν πετύχει μέσα στή διάρκεια τοῦ ἀντιδικτατορικοῦ ἀγώνα καί σέ σύνδεση μέ μιά ὅλο καί πιό ἀποτελεσματική συμβολή σ' αὐτόν μιά βαθειά αὐτομεταμόρφωσή του, σύμφωνα μέ τούς πόθους καί τό αἴτημα ὅλων τῶν ἑλλήνων κομμουνιστῶν καί σύμφωνα μέ τίς ἀπαιτήσεις τῶν σημερινῶν κρίσιμων στιγμῶν, ἄν δέν συσπειρώσει στίς γραμμές καί γύρω του ὅλες τίς δυνάμεις τῆς μαρξιστικῆς Ἀριστερᾶς σέ μιά νέα ἑνότητα, σέ μιά νέα ἱστορική προοπτική, πάνω σέ μιά γνήσια ἐπαναστατική γραμμή, στενά δεμένη μέ τήν ἑλληνική πραγματικότητα καί τούς ἐργαζομένους τῆς χώρας μας. Γιά τήν ἐκπλήρωση αὐτοῦ τοῦ καθήκοντος ἀγωνιζόμαστε.-

-.-.-.-.-.-

'Υπάρχουν σοβαρές δυσκολίες γιά τήν ἀνάπτυξη ἑνός μεγάλου καί πλατιοῦ ἀντιδικτατορικοῦ ἀγῶνα καί συνεπῶς ἑνός ἀνάλογου κόμματός μας, πού κύρια πηγάζουν ἀπό τήν ἔλλειψη ἑνός σαφοῦς ἀγωνιστικοῦ προσανατολισμοῦ πού νά κατανοῆται ἀπό τό λαό, ἀπό τή διάσπαση τῆς ἀριστερᾶς καί ἀπό τή πολύ ρηχή ἑνότητα τῶν ἀντιδικτατορικῶν δυνάμεων. 'Εξωτερικά ἡ κατάσταση στή Βαλκανική, τά γεγονότα τῆς Μ.Α.,ὁ συσχετισμός τῶν δυνάμεων ΕΣΣΔ -ΗΠΑ στή Μεσόγειο, προσθέτουν δυσκολίες ὅσο εἶναι ἀδύνατος ὁ 'Αντιδικτατορικός 'Αγῶνας καί σίγουρα θά ἀντιστραφῆ πολλαπλασιασμένος ὁ συντελεστής στό βαθμό πού θά κατορθωθῆ νά πάρη μπροστά ἡ ἀντίσταση, ἀφοῦ μάλιστα εἶναι εὐνοϊκή καί ἡ κατάσταση στή Δ.Εὐρώπη γιά τό Δημοκρατικό Κίνημα."Ολοι θά σκεφθοῦν πολύ ἕναν ἀνεβασμένο ἀγῶνα στήν 'Ελλάδα. Εἶναι σοβαρό πολιτικό λάθος νά πιστεύωμε ὅτι στό Λαό λείπει ἡ ἀγωνιστική διά θεση. 'Ο λαός χαίρεται τήν ἀντίσταση. Τή διά θεσι τοῦ Λαοῦ τή νοιώθωμε καί μεῖς ἀπό τίς φυλακές,παρατηροῦμε ἀκόμη καί αὐτούς τῶν σωμάτων ἀσφαλείας νά μή τολμοῦν, κάτω ἀπό τή λαϊκή διάθεση καί πίεση- νά παρουσιάζονται χουντικοί. 'Εκεῖνο πού βαραίνει εἶναι ὁ προσανατολισμός πού ἀπό τήν ἀρχή δόθηκε καί σέ σημαντικό βαθμό καί τώρα συνεχῶς καλλιεργεῖται κύρια ἀπό τόν ἀστικό πολιτικό κόσμο, πῶς ἡ ἀλλαγή θά γίνη, νά ὅπου νἆναι, ἀπό τήν 'Αμερική καί τήν Εὐρώπη. Πρέπει νά ἀναζητεῖται καί ἀπόκεῖ ἡ βοήθεια,ἀλλά καί αὐτή ἐξαρτιέται μοναδικά ἀπό τήν ἀνάπτυξη τοῦ 'Αντιδικτατορικοῦ κινήματος. Η εὐθύνη τοῦ Κόμματός μας εἶναι σοβαρή πού, ἐνῶ διαπιστώ ει αὐτόν τό λαθεμένο προσανατολισμό, ἀντίθετα, στή δια φωτιστική του δουλειά λιγώτερο,μά κύρια στή δράση του, δέν στρέφει ὅλες του τίς προσπ άθειες νά γκρεμισθῆ αὐτή ἡ ἀντίληψη καί τό βασικώτερο,μ'αὐτόν τόν τρόπο νά πιέση καί νά ὠθήση ὅλες τίς ἀντιδικτατορικές δυνάμεις σέ ἐνεργητικώτερη δρά ση καί σέ στενότερη συνεργασία. Σέ καμμιά περίπτωσι σπασμωδικές καί τυχοδιωκτικές ἐνέργειες,πού ὁπωσδήποτε θά δυσκόλευαν πιό πολύ τήν κατά σταση, ἀλλά σχεδιασμένη,ἐπίμονη καί μέ ἐξέλιξη συνέχεια καί μέ ἐφεδρεῖες δρά σης,σ'ὅλους τούς τομεῖς, ὁπωσδήποτε καί κύρια στούς σοβα ρούς παράνομους καί νόμιμους. Βασικά ὅλη ἡ δουλειά τοῦ κόμματος νά στραφῆ στήν ἀντιδικτατορική πάλη. 'Εδῶ δίνει τίς ἱστορικές ἐξετά σεις του.Στό ΠΑΜ καί τίςπαραπλήσιες όργανώσεις του νά δοθῆ κῦρος καί προβολή, ὁ τύπος τους νά εἶναι ὁ καλύτερο καί ὁ συχνότερος καί ὄχι ὁ κομματικός, ὅπως συνέβαινε ὅταν ἤμουν ἔξω. 'Η ἀνά πτυξη καί τό κῦρος τοῦ Κ.μοναδικά ἐξαρτᾶται ἀπό τί ἀνάπτυξη ἔχει τό ΠΑΜ, δηλαδή ἀπό τόν ἀντιδικτα τορικό ἀγῶνα .Τό ρίξιμο στήν ἀντιδικτατορική πάλη νά ἀρχίση ἀπό τήν καθοδήγηση καί τά στελέχη.Δέν μπορεῖ νά ἀναπτυχθῆ σοβαρή δουλειά ἄν <u>ὁ κύριος κορμός</u> τῆς καθοδήγησης δέν εἶναι <u>μέσα στήν 'Ελλάδα</u> καί ἐάν σχεδόν ὅλα τά στελέχη του δέν ἔρχονται κατά μικρά ἤ μεγάλα διαστήματα στό ἐσωτερικό."Αν ἀκόμη ἡ καθοδήγηση του δέ συγκροτήσει ἀπό ἀγωνιστές πού νά δουλεύουν καί νά εἶναι παράνομοι,νόμιμοι καί ἡμινόμιμοι καί πού νά ἔχη τήν εὐκαμψία νά στρέφεται στόν σπουδαιό τερο κάθε φορά τομέα δρά σης γιά νά μή πάθωμε ὅπως

παληά, ἀλλοῦ ἡ δρά ση ἄλλοι οἱ ἄμεσα δρῶντες καί ἄλλοι καί ἀλλοῦ ἡ καθοδήγηση. Μόνο ἔτσι μέ τή συχνή ἄμεση ἐπαφή θά μετρηθῆ σωστά ἡ κατάσταση, θά ἐκμεταλλευτοῦν οἱ δυνατότητες, θά ἀνοιχτοῦν νέοι δρόμοι θά ἀνακαλυφθοῦν νέοι ἀγωνιστές, θά κινηθοῦν οἱ χιλιάδες ἐλεύθεροι ἀγωνιστές στίς δυνατότητες πού κά θε φορά θά τούς ἐπιτρέπη ἡ κα τάσταση. Θά σβυστοῦ οἱ ἀντιλήψεις "τό κόμμα ἔξω ἀ πό τήν Ἑλλάδα" καί "ἔθεσαν τόν ἑαυτό τους μακράν της Χούντας", θά μειωθῆ ἡ λούφα καί ἡ δουλειά μόνο γιά τό παρόν, καί ἔτσι θά χαραχθῆ καί θά ἀναπτυχθῆ ὁ σωστός κά θε φορά καί ὄχι τυχοδιωκτικός ἀγωνιστικός προσανατολισμός. Θά ὑπάρχουν πλήγματα, -ὅλα τά κινήματα καί τά πιό πετυχημένα, εἶχαν πλήγματα στούς καινούργιους τους ἀγῶνες, ἀλλά ἀνοίγοντας δρόμους ἐλάττωναν καί τά πλήγματα. Μέ λίγα λόγια κ ὅμμα καί ὁ κύριος κορμός τῆς καθοδήγησης του στό ἐσωτερικό καί μόνο μέρος τῆς καθοδήγησης καί στέλεχη του στό ἐξωτερικό- καί πού ὅλα σχεδόν νά ἐναλλάσσωνται- γιά λόγους καθοδηγητικῆς βοήθειας καί ἐφεδρικῆς ὀργάνωσης ἐφεδρειῶν καί βοήθειας γιά τόν ἀ γῶνα στό ἐσωτερικό καί γιά τήν κίνησι τῆς Διερνοῦς Συμπαρά στασης πού καί αὐτή βασικά ἐξαρτᾶται ἀπό τήν ἄνοδο τοῦ κινήματος στό ἐσωτερικό. Ἕνας τέτιος προσα νατολισμός θά ὤθηση καί ἄλλες ἀντιδικτατορικές δυνάμεις πρός τήν ἴδια κατεύθυνσι Συζητιέται πολύ ἡ πρό τῆς Δικτατορίας καί τῆς διάσπασης κατά σταση τοῦ Κ. καί ἡ πολιτική Κολιγ. Πρέπει νά ἐπ ανερχόμαστε σ'ὅλα αὐτά, ἀλλά ἐκεῖνα πού πρέπει πολύ περισσότεροι νά ἐξετάζονται εἶναι ὁ προσανατολισμός ἡ δράση και ἡ λειτουργία τοῦ κόμματος μετά τή Δικτατορία καί τή διάσπαση γιατί αὐτή ἡ μελέτη θά βοηθήση σημαντικώτερα στόν τωρινό δρόμο καί ἀπό κει μέσα νά συγκριθῆ, νά φανῆ τό καινούργιο καί νά καταδικα σθῆ τό παληό καί ἡ πολιτική παληά κα ί τρέχουσα τῆς ὁμάδας Κολιγ.

'Η ὕπ αρ ξη τοῦ ΚΚΕ εἶναι ἀναγκαῖα. Τό ΚΚΕ εὐκολώτερα θά πλησιάση μέ τήν ἀρχή τῆς ἰσοτιμίας και αὐτοτέλειας τά ἄλλα ἀδελφά κόμματα γιά συμπαρά σταση στό πνεῦμα τῆς Διεθνοῦς ἀλληλεγγύηςς. Μέ τό ΚΚΕ θά δυσκολευθῆ πολύ ἡ ὁμάδα Κολ. νά καπηλεύεται, ἔστω καί στόν μικρότερο χῶρο ἔξω καί στό ἐσωτερικό, τήν ιστορία, τό κῦρος τοῦ ΚΚ καί ὅτι αὐτή ἐκφ άζει τό κομ. κίνημα. 'Ακόμη μέ τό ΚΚΕ θά βοηθήσουμε καί θά βοηθηθοῦμε παίρνοντας εὐκολώτερα μέρος στή διεθνῆ κομματ κίνηση, γιά τή λύση τῶν ἐσωτερικῶν μας κομμα τικῶν δυσκολιῶν, ἀλλά καί στά μεγάλα προβλήματα πού ἀντιμετωπίζει τό διεθνές κομ. κίνημα πού ἀπό τά προβλήματα αὐτά ὁπωσδήποτε ἔχουν ἐξάρτησ η καί οἱ δικές μας δυσκολίες. Σ'αὐτήν τήν περίοδο πού πιό πολύ ἀπό κάθε ἄλλη φορά ἔχομε ἀνάγκη νά ἀναπτύξωμε τίς συνεργασίς μέ τά ἀδελφά κόμματα. Δέν πρέπει νά κουραστοῦμε στίς προσπάθειές μας γιά νά κερδίσουμε τήν ἐπαφή ἔστω καί ἔμμεσα μέσω ἄλλων κομμάτων μέ τό ΚΚΣΕ, ἀλλά στήν ἀρχή τῆς ἰσοτιμίας καί μή ἐπέμβασης στά ἐσωτερικά τῶν κομμάτων.

'Η ὕπαρξη τοῦ ΚΚΕ δέν ἀναιρεῖ - γιά σήμερα- τήν ἀνά γκη γιά τήν

ὕπαρξι τῆς ΕΔΑ γιατί ἔχει μιά καλή ἱστορία, γιατί πιά νει ἕνα ἄλλο εὐρύτερο τμῆμα τοῦ λαοῦ καί πού μάλιστα τή ζητάει γιατί εὐκολώτερα ἔρχεται σέ ἐπαφή μέ τόν ἄλλο πολιτικό κόσμο καί εὐκολώτερα συνδέεται μέ τά ἄλλα διεθνῆ ἀντιϋμπεριαλιστικά κινήματα τῆς Μεσογείου καί πού μάλιστα ἔχει νά ἐπιδείξη καί ἐπιτυχίες σ'αὐτή τήν περίοδο.Μέχρι τώρα λαθεμένα παραμελήθηκε ἡ προβολή της στό ἐσωτερικό.Πάντως ὅμως καί ἡ καθοδήγησή της νά ἐκφράζη αὐτό πού εἶναι καί μέ μή κομμουνιστές.
Καλά εἶναι νά μελετᾶται γιά κάθε ~~παρ~~ περίοδο ποιός θά εἶναι ὁ φορέας. Γιά σήμερα ὠφελοῦν καί οἱ δύο. Μέ τό διώξιμο τῆς δικτατορίας νομίζω ὅ τι,τότε θά μπῆ ἄμεσα καί θά πρέπη νά λυθῆ ἀνάλογα μέ τίς περιστάσεις. Τό Συνέδριο τοῦ ΚΚΕ πρέπει νά γίνη ἀλλά στήν πολύ μεγάλη πλειοψηφία,οἱ σύνεδροί του νά προέρχονται ἀπό ὀργανώσεις καί ἀγωνιστές ὅύ δουλεύουν στό ἐσωτερικό. Σημαντικό λάθος πού παραμένει ἡ καθοδήγηση τοῦ 8ου ἀπό τόσον καιρό καί πού εἶναι συνδεδεμένη μέ σοβαρά λάθη. 'Υπῆρξε καί ὑπάρχει τρό πος-Συνδιά σκεψη πού ἡ καθοδήγηση νά βγῆ καί νά πηγάζει ἀπό τόν καινούργιο ἀγῶνα πού ἀναπτύσσεται.
Στό καταστατικό τοῦ κόμματος εἶμαι τῆς γνώμης νά θεσπισθῆ ὅτι οἱ σ. τοῦ Π.Γ.καί οἱ Γραμματεῖς μεγάλων ὀργανώσεων νά μή κατέχουν τίς θέσεις αὐτές συνέχεια,περισσότερο ἀπό 8 ἤ 10 χρόνια. Τό πρόβλημα να πλησιάσουμε τούς νέους στήν τωρινή π ερίοδο βασικά εἶνι πρόβλημα ἀγωνιστικοῦ προσανατολισμοῦ. Στούςἀγῶνες καί στήν πά λη γιά διώξιμο τῆς χούντας,τότε καί ἐκεῖ θά βρεθοῦν οἱ νέ οι. Πέρα ἀπ'αὐτό ὅμως εἶναι ἀνάγκη νά προωθηθοῦν νέοι μέχρι τήν κορυφή τοῦ κόμματος. Ὄχι βέβαια διακοσμητικά ἤ πού νά συμφωνοῦν μέ τούς παληούς,γιατί τότε δέν φέρνουν τούς νέους στό κίνημα ἀλλά τούς διώχνουν,γιατί πρόκειται γιά ἄλλη ἔκδοση ,χειρότερη ἀπό τούς παληούς.Τό πρόβλημα τῆς συσπείρωσης τοῦ Κ. ἄν καί εἶναι ἀναγκαῖο καί ἐπείγει,χρειά ζεται χρόνο καί μέθοδες πόύ νά ἀρχίζουν ἀπό τήν ἀνοχή ἀπό τίς συνεργασίες μέ κάθε μικρότερη συσπείρωση ἤ καί ἄτομα -πού ἀποστρ έφεται τό παληο- καί βαθμιαῖα νά καταλήγη στή συγχώνευση μέ βάση τίς ἀρχές τοῦ ἀνανεωμένου κόμματος.
'Η κρίση στό κόμμα εἶναι μέγάλη.Τά ραξε ἀφά ντασστα τούς ἀ γωνιστές. Οἱ συζητήσεις γιά τώρα,ἑνότητας μέ τήν ομά δα Κολ.προκαλοῦσα περισσότερο καί βαθύτερο κομμά τιασμα τοῦ κινήματος. Ἄλλο βέβαια πρόβλημα ἡ συνεργ ασία σέ ζητήματα,κα ί κύρια τῆς ἀτίστασης κατά τῆς δικτατορίας πού πρέπει να ἐπιδιώκεται σέ κά θε ἐπίπεδο ὀργά νωσης . Μόνο ἡ ἀνάδειξη τοῦ κομματός μας σέ ζωντανή καί σημαντική ἀντιστασιακή δύναμηκαί ἡ λενινιστική του λειτουργία θά διευκολύνη καί τή συγχώνευση,ὡς ἕνα βαθμό, καί μέτρο,ἀπό αὐτό τό κομμά τι. Ἄν καί ἐδῶ,ἐξαρτᾶται τό πρόβλημα καί ἀπό τή θέση τοῦ ΚΚΣΕ.
Οἱ ἐπιτυχίες συνεργασίας καί σύνδε σης τοῦ ΠΑΜ μέ τίς ἄ λλες ἀντιδικτατορικές ἀντιστασιακές ὀργανώσεις μέχρι τή Δεξιά καί τούς Βασιλόφρονες εἶναι σοβαρές καί βεβαιώνουν τή σωστή γραμμή ἑνότητας καί τήν καλή δουλειά τῶν σ.,ἄν καί ἡ ἀπόφαση τῆς ἔκτακτης μέ πρόβλημα Βασιληᾶβάραι

νε πολύ. "Ολα δείχνουν ότι αυτή ή ενότητα θά διαφυλαχθῆ καί θά εὐρυνθῆ. 'Ο ἀγῶνας γιά τό διώξιμο τῆς δικτατορίας ειναι ὁ ὑπέρτατος ἀγῶνας. 'Ἐδῶ δίνει ἐξετά σεις τό Κόμμα . 'Εδῶ μετριοῦνται οἱ ἀγῶνες,καί οἱ θυσίες του. Στόν ἀγῶνα α'υτόν θά δειχτῆ ἄν θά εἶναι κόμμα μαζῶν καί ὄχι αἵρεση. Βασικά, ὅλα νά ἐξυπηρετοῦν καί νά φαίνωνται ὅτι ἐξυπηρετοῦν-στίς ἀποφά σεις ,στίς διακηρύξεις στή δρά ση καί παντοῦ- αὐτόν τόν σκοπό κα ί τήν οὐσιαστική δημοκρατικοποίηση τῆς πατρίδας μας καί ὅλοι οἱ ἄ λλοι ἀπώτεροι σκοποί τοῦ κόμματος,'Ελληνικός δρόμος γιά τό σοσιαλισμό κ.ά. - γενικά νά σημειώνονται. Γιατί μοῦ μένει ἡ ἐντύπωση ὅτι αυτο δέν πα ρουσιάζονταν ὅσο ά παιτεῖ ἡ εποχή στήν ά πόφαση τῆς Εκτακτης 'Ολομ. πού κάπως στέκονταν π ερισσότερο στούς μακρυνώτερους σκοπούς.-

Λ.Κολ.

(1971)

Απαγορεύσεις. 4 χρόνια — Η Χ. δεν τσάκισε το φρόνημα
Αντίσταση στάσις ζωής
Ελπίδες αύριο
Η ιδεολογία της Χούντας αποτελείωσε από το σπίτι των [illegible]

Χούντα αποπροσωποίηση —

Πώς εξουδετέρωσε τα δύο άκρα;
α) Αντίσταση, στάσις ζωής — σημαίνει καθαρτική [illegible] σπουδαιότατη τελικά ανάγκη [illegible] [illegible] και η Χούντα.

Κυριαρχία μέσα στη ζωή — στάση — αντίσταση — ήθος

Το Ελεύθερο [illegible] πνεύμα — [illegible] στη χώρα κυριαρχεί.
επιβλήθηκε καθαρτικό — με [illegible] τρόπο — [illegible] πνεύμα, συνέπεια το χάσμα [illegible]
[illegible] στη ψυχή του Έλληνα [illegible] πνεύμα
Με [illegible] [illegible] σε ψυχές του [illegible] και σε κάθε [illegible]
σε κάθε του χώρο και στη στάση, της συνείδησης
[illegible] με το έργο, τη στάση, [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] — Γίνονται [illegible] εδώ
χώρο της — [illegible]

Οι [illegible] της Χούντας. —
Με βάση αυτό το [illegible] [illegible] και [illegible]
τα [illegible] [illegible] για την κάθε [illegible], [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] να [illegible]

1971 185

FRONTE ANTIDITTATORIALE OPERAIO (A.E.M.)
FONDATO : 18 AGOSTO 1967
Sede Comitato Centrale: ATENE

Alle Segreterie Confederali della C.G.I.L. - C.I.S.L. - U.I.L.

Alle Federazioni Nazionali di categoria

Alle Organizzazioni Sindacali provinciali

LORO SEDE

Cari compagni ed amici,

gli acclusi testi dei detenuti politici, presentano chiaramente tutto il problema, che è poi la loro tragedia, ma che costituiscono anche il grido orgoglioso dei patrioti resistenti greci, che chiama, ad una solidarietà più attiva tutti gli uomini onesti della terra e, soprattutto i lavoratori, la cui protesta può e deve levarsi.

Ponendo questi problemi alla vostra attenzione, siamo sicuri che verranno valorizzati adeguatamente, per mezzo di stampa, in conferenze ed altro, di modocchè, il regime disumano che vige nelle prigioni del governo fascista greco, nelle quali prigioni languono i detenuti oppositori politici della giunta militare, possa essere oggetto di protesta e di ferma richiesta da parte vostra, affinchè vengano messi in libertà tutti i detenuti politici e confinati, e si ristabiliscano le libertà democratiche e sindacali del popolo greco.

Nel ringraziarvi, vi porgiamo fraterni saluti.

ATANASIO TSOUKNIDAS
Sindacalista
Rappresentante dell'A.E.M.

ATANASIO TSOUKNIDAS
Via Bisagno, 24
00199 R O M A Tel. 83.81.409

APPELLO DEGLI EX PRIGIONIERI POLITICI :

"LIBERTA' AI PRIGIONIERI POLITICI"

Lasciare liberi tutti coloro che ancora si trovano nelle carceri, nei luoghi d'esilio o nelle prigioni di polizia.

"Tutti noi che, dopo il 21 aprile 1967, siamo stati portati nelle carceri, nei luoghi di detenzione coatta o in esilio, esprimiamo sentimenti umani d'angoscia per coloro che ancora continuano ad essere rinchiusi o esiliati, indipendentemente dall'accusa concreta, essi sono tutti patrioti onesti e la maggior parte di loro sono note personalità.
Tutti noi che sottofirmiamo questo appello, possiamo oggi vivere nelle nostre case, comunicare con tutti gli altri uomini siano essi parenti o amici, camminare per le strade sono elementi di paragone di quanto duro sia l'eliminazione della vita privata: questa è la prigione o l'esilio. E' perciò estremamente impossibile per noi tacere.
Noi tutti, che abbiamo riacquistato la libertà, sentiamo il dovere prima di ogni altra cosa di parlare e chiedere la liberazione dei concittadini, i quali, siamo certi, in un regime democratico avrebbero continuato a vivere le loro normali occupazioni.
Non a caso molti di loro sono scienziati, militari, professionisti, studenti, impiegati e, nessuno poteva immaginare, che dopo tanti anni di vita politica normale, democratica, cittadini greci sarebbero stati perseguitati, frustati per motivi politici.
Siamo sicuri che la nostra richiesta per una immediata scarcerazione di tutti i prigionieri politici corrisponde alla volontà della maggioranza dei greci e serve sopratutto allo interesse nazionale.

F i r m a t o :

L. VASILACOPOULOS	- Capitano di Corvetta
PETROS GAVALAS ANDREAS	
ERSELMAN	- Generale di Brigata
KONST. ZISION	- Ten. Colonnello
G. KATSIFARAS	- Impiegato Banca
JOANNIS KAPSIS	- Giornalista
SPIROS KONOFAOS	- Comandante
GEORGIOS KOUTSOJANNIS	- Capitano
KOSTAS KIRIARIS	- Editore dell'ETNOS - Scrittore
ANTONIOS LIVANIS	- Assicuratore
GEORGIOS MAGAKIS	- Avvocato - ex Ministro
AKI MAGAKIS	
TEOHARIS MANAVIS	- ex Deputato
D. BOULOUKOS	- Avvocato
F. PAPAGIORGIOU	
G. PAPADIMITRION	- ex Deputato
LOUKIANOS PAPADOPOULOS	- Fisico Atomico
ANTONIOS PAPASFIRON	- Colonnello
JOANNIS PAPASFIRON	- ex Deputato
ANASTASIOS PEPONIS	- Avvocato

K. PNEUMATICOS - Maggiore
FIANNIS PITSOS - Poeta
JOANNIS SKOULARIKIS - Avvocato
KOSTAS TRIARIDIS - Medico
GRIGORIOS IPSILAUTIS - Chimico
ALEXANDRO FLOROS - ex Procuratore
JOANNIS CHARALAMBOPOULOS - ex Deputato
TANOS CHABIFIS - Avvocato

- - -

SEI EX MINISTRI DI GRAZIA E GIUSTIZIA CHIEDONO L'ABOLIZIONE DEI TRIBUNALI SPECIALI, L'ABROGAZIONE DELLA LEGGE MARZIALE E LA LIBERAZIONE DI TUTTI I DETENUTI POLITICI E CONFINATI.

- - -

Nella loro comune dichiarazione i sei ex ministri di Grazia e Giustizia scrivono tra l'atro:

L'esistenza dei tribunali militari speciali da più di 4 anni è in contrasto con le più elementari norme della libera vita democratica. I tribunali militari speciali mirano al mantenimento dell'attuale Governo, giudicano con criteri completamente diversi da quelli dei tribunali ordinari ed applicano gravi pene.

Gli stessi articoli della costituzione del 1968 della giunta militare, sulla difesa delle libertà politiche e l'asilo di abitazioni vengano calpestati ed imprigionati senza mandato di cattura.

Per il ristabilimento delle elementari condizioni di libertà e giustizia occorre l'abolizione della legge marziale, della corte marziale speciale e la liberazione dei detenuti e confinati politici.

Essendo uomini di legge ed ex Ministri di Grazia e Giustizia, è nostro dovere protestare per le condizioni esistenti nel nostro Paese. E' disumano che si trovino in prigione, scontando pene all'ergasotlo o di vari anni, cittadini specialmente giovani colpevoli soltanto di essere fedeli alla libertà e alla democrazia.

Firmato:

GIORGIO MAVROS
DEMETRIO PAPASPYRU
COSTANTINO STEFANAKIS
COSTANTINO KOLLIAS
COSTANTINO ISATSOS
COSTANTINO PAPAKOSTANTINU

../..

I PRIGIONIERI POLITICI DENUNCIANO LE BARBARE CONDIZIONI NELLE CARCERI.

Le intenzioni criminali per l'eliminazione dei prigionieri politici per ordine di Tsukalas. E' necessario mobilitarsi per la loro salvezza.

Mentre, alcuni uomini di governo, parlamentari ed organizzazioni fanno appelli per la liberazione dei prigionieri politici della dittatura di Atene e, mentre note personalità in Grecia e all'estero esprimono la loro richiesta di liberare tutti i prigionieri ed esiliati politici, il governo dittatoriale cerca di eliminare sistematicamente i carcerati, loro avversari, facendo sempre più inumane le loro condizioni di vita.

Pochi mesi fa, il ministro della Giustizia ha classificato i prigionieri politici "peggiori dei criminali comuni".

I direttori delle carceri, forti delle affermazioni del ministro hanno reso insopportabili le loro condizioni di vita, e come primo provvedimento hanno iniziato il loro trasferimento nelle carceri peggiori come quelle di EPTOPIRGOS, CHALKIS, TRIKALA e ALIKARNASSOS in MERAKLION ed il loro severo isolamento.

Con diversi pretesti si ritarda, si vieta e si manda indietro la corrispondenza con i familiari. Le visite si effettuano solo dopo aver superato ridicoli controlli, come se non bastassero i continui pedinamenti dei familiari da parte della polizia. Senza alcuna ragione si revocano i rapporti con gli avvocati, i reclami scritti non sono esaminati e quindi non si risolve mai alcun problema.

Gli organi direttivi delle carceri dipendono soltanto formalmente dalle autorità giudiziarie, ma in realtà eseguono tutto ciò che viene ordinato dalle autorità militari che in Grecia sono al di sopra della legge. In tutte le carceri l'assistenza medica è puramente formale e ciò è stato confermato dai medici della Croce Rossa INternazionale, l'igiene è precaria. Si pensi solo che i cosiddetti cortili per l'aria sono dei fossi, i cosiddetti pozzi dei luoghi d'isolamento.

Le condizioni di prigionia ha mutato, in molti colleghi, la salute sia fisica che psichica. Specialmente tragiche sono le condizioni di coloro che si trovano in :

./..

I) - Carceri medioevali di EPTAPIRGOS a Salonicco, la cui eliminazione l'aveva chiesta la Croce Rossa Internazionale.

Il comportamento del direttore ADAMOPOULOS e del primo guardiano ZERVAS ha reso problematica la vita e le condizioni somatiche dei detenuti. Cercano di usare per la disciplina gli stessi metodi usati da Hitler e di fronte alla debolezza dei detenuti, hanno privato questi del loro cibo per due mesi buttandolo via davanti ai loro occhi. Cinque detenuti sono ammalati e secondo la diagnosi del medico del carcere dovrebbero essere trasportati in ospedale, ma questo è contrario alle disposizioni delle autorità militari. Le celle sono sovrappopolate di detenuti e completamente prive di acqua.

2) - Carceri medioevali di Corfù. La eliminazione di queste, è stata chiesta non solo dalla Croce Rossa Internazionale ma anche dal Servizio delle carceri. Le celle sono umide, buie e di dimensioni piccole, circa 2,5 per I,8 metri quadrati. I letti sono di cemento, prive di servizi igienici ed inoltre piene di topi, lucertole da muro, ecc. Anche in queste carceri il comportamento del direttore è provocatorio ed inumano. La salute dei detenuti è gravemente danneggiata ed incombe il pericolo di peggioramento con l'inverno.

3) - Carceri di ALIKARNASSOS a Creta. Anche qui i detenuti nella loro cella non hanno altro che il loro letto. Completamente privi di riscaldamento e di servizi d'igiene. Il comportamento del direttore KODROS non è soltanto inumano ma anche pericoloso. Ha aggredito un detenuto tentando di strangolarlo. Questo episodio è stato denunciato ufficialmente alla Magistratura.

4) - Carceri di KALKIS e TRIKALA dove le condizioni sono particolarmente tragiche dal punto di vista d'igiene, sanitarie ed aeriazione. I detenuti sono tutti in celle di isolamento.

Insopportabili sono infine le condizioni di ALEKOS PANAGULIS, il quale da tre anni vive completamente solo ed in cella d'isolamento e contrariamente ad ogni regolamento è detenuto in un carcere militare con guardie e polizia militare. Così è giustificata ogni paura per la sua vita.

Il generale JORDANIDIS è isolato in una stanza-cella dell'ospedale carcerario sorvegliato a vista dai poliziotti e così dicasi di altri prigionieri che nei diversi reparti militari o della polizia sono completamente isolati e sottoposti ad interrogazioni speciali privi di alcuna garanzia di trattamento umanitario e completamente indifesi.

./..

Firmato a nome di tutti i prigionieri politici in galera di CORIDALDOS :

A. MAGAKIS - Prof. Universitario
S. PLASKOVITIS - Scrittore
P. ZANNAS - Direttore Fiera Salonico
X. PROTOPAPPAS - Avvocato
X. KARALAMBOPOULOS - Avvocato

Settembre 1971, Galera di CORIDALDOS.

- - - -

DICHIARAZIONE DELL'EX MEMBRO DELLA CORTE DI CASSAZIONE A. FLOROS CON LA QUALE RISPONDE ALLE DICHIARAZIONI DEL MINISTRO DI GRAZIA E GIUSTIZIA DELLA GIUNTA MILITARE FASCISTA.

"Il Sig. TSNKALAS con le sue dichiarazioni riguardanti le proteste dei detenuti delle prigioni di KORIDALOS per le loro condizioni di vita, dopo aver qualificato la protesta "penoso libello calunniatore" che "i detenuti politici come si autoproclamano i firmatori della petizione, non esistono in Grecia, ma solo imputati o condannati per reati del codice penale".

Imputati e condannati sono coloro i quali sono sotto processo, o sono stati già condannati e scontano la pena inflittagli per reati penali. Questo non significa però che non sono detenuti politici. E' importante notare se le loro azioni per le quali sono sotto processo o già condannati hanno le caratteristiche del reato politico. Le violazioni del codice penale che ledono le attuali istituzioni politiche e maggiormente quelle che ledono la sicurezza interna dello stato sono considerato come reati politici.

Il Sig. TSUKALAS è pienamente consapevole per quali azioni vengono perseguitati o sono stati già condannati tutti coloro, tra i quali noti scienziati.

Dato dunque che il Ministro è avvocato penalista, non avrebbe dovuto errare considerando questi uomini come delinquenti comuni e non condannati politici.

A. FLOROS
Ex membro della Corte di Cassa

A. FLOROS
(Ex membro della Corte di Cassazione)

DALLE PRIGIONI DI KORYDALOS I DETENUTI POLITICI RISPONDONO AL MINISTRO DI GRAZIA E GIUSTIZIA DEL GOVERNO FASCISTA TSUKALAS. NELLA LORO RISPOSTA CHIEDONO L'INTERVENTO DELLE ORGANIZZAZIONI INTERNAZIONALI PER LA LIBERAZIONE DI TUTTI I DETENUTI POLITICI DELLA GIUNTA MILITARE.

In alcune dichiarazioni alla stampa, il ministro di Giustizia ha sostenuto che non esistono detenuti politici in Grecia e gli arrestati, imputati o condannati che siano, non sono altro che delinquenti comuni.

Le dichiarazioni del ministro sono la continuazione della campagna governativa di resistere alle pressioni dell'opinione pubblica greca e mondiale per la liberazione dei detenuti politici.

Contrariamente a qualsiasi logica e ideologia politica - scrivono i detenuti di KORYDALOS - il Sig. Ministro cerca di negare il carattere politico delle questioni per le quali sono in prigione. Nessuna argomentazione però, può smentire il fatto che siamo stati condannati dai tribunali militare speciali per l'azione politica che abbiamo svolto, difendendo le libertà costituzionali, che hanno calpestato gli attacchi governativi, senza poter usufruire neanche delle più elementari garanzie legali. Siamo stati condannati sulla base della legislazione militare e della legge speciale 509/1947, per la incostituzionalità dei quali si sono espressi nel passato tutti i politici e i legali del Paese, tra i quali anche l'attuale Ministro.

Gravissime e disumane pene, sono state inflitte ad ex ministri, deputati, generali, professori universitari, scienziati, studenti, lavoratori e semplici cittadini che rifiutano di accettare la violazione della Costituzione e delle libertà democratiche.

Lo stesso Governo militare, quando nel passato si era accordato con la Croce Rossa Internazionale, è stato costretto a riconoscere il carattere politico dei detenuti e permettere così alla C.R.I. di intervenire nelle questioni riguardanti la vita nelle carceri greche.

Privati della possibilità di essere giudicati da giudici dei tribunali civili, senza la possibilità di appello contro la sentenza, privati anche dei benefici di alcune leggi che non vengono applicati nei nostri riguardi, costituiamo in effetti i de-

./..

tenuti politici di un governo arbitrario e dispotico. Infine, per integrare l'immaggine delle persecuzioni di cui siamo soggetti, dobbiamo aggiungere le espulsioni di decine di studenti dalle Università e il conseguente pericolo di estraniazione dai loro interessi scientifici, le altre condanne che colpiscono gli scienzati e gli impiegati statali e le difficoltà di vario genere cui sono soggette le nostre famiglie.

Quale politica o "logica" legale può allontanre dagli occhi dei Greci e dell'opinione pubblica mondiale queste irrefutabili verità ?

Lasciamo da parte l'opnione, secondo la quale siamo ancor più pericolosi per la società dei delinquenti comuni, perchè attacchiamo l'intera società. Il Sig. TSUKALAS, in primo luogo non dice una novità e in secondo luogo le sue opinioni rispecchiano la crisi morale del sistema, che sente il bisogno non solo di identificare i comuni delinquenti ai suoi avversari politici, ma muovere contro di loro il meccanismo oppressore statale. Non si accontenta però a questo il Sig. TSUKALAS.

Tanto per giustificare la violazione delle norme universalmente riconosciute ed applicate con il nostro comportamento "indisciplinato", e "ribelle".

Nessuna argomentazione però può cambiare la sostanza del problema. Anche dalle nostre accuse nel passato, è noto a tutti, che le nostre condizioni di vita sono pessime. Le torture sono riprese dopo la partenza della Croce Rossa Internazionale. Decine di detenuti politici si trovano isolati in celle buie e umide e il loro numero aumenta continuamente. Vengono presi provvediemnti restrittivi per la nostra corrispondenza con l'estero ed con l'interno e vengono ostacolate le visite dei nostri parenti. Gli ammalati si moltiplicano, il vitto è pessimo. Per noi non vengono applicate le norme comuni dei penitenziari. Ciò che il "ministro" chiama atteggiamento "indisciplianto" e "ribelle", costituisce in verità, l'unica difesa dei detenuti politici contro le violazioni che vengono usati nei loro confronti.

Questa difesa viene dettata anche dal fatto che essi sono parte integrale del Popolo Greco che lotta per ristabilire la democrazia nel suo Paese.

Con queste brevi ma inconfutabili prove delle nostre difficili condizioni di vita, che respingono le asserzioni del Ministro, rivolgiamo un appello all'opinione pubblica greca e mondiale di intensificare i suoi sforzi per la nostra liberazione. Protestando per le dichiarazioni del Sig. TSUKALAS, che ignorano l'immediato bisogno della soluzione del problema dei detenuti politici e perpetuano la loro situazione tragica a quella delle loro famiglie, chiediamo dalle organizzazioni mondiali, la stampa e i Governi, di intervenire affinchè venga risolto il nostro problema con la nostra rapida liberazione.

I 60 detenuti politici delle prigioni di KORYDALOS

../...

L'ex deputato e sindacalista, membro della Segreteria Generale del movimeto democratico Sindacale GIOVANNI PAPADIMITRIOU denuncia alle autorità ministeriali le inammissibili condizioni di vita degli esiliati a SAMOTRAKE.

SIGNORI,

io e i miei colleghi stiamo trascorrendo già il quinto anno di esilio senza aver commesso alcun delitto e senza alcun giudizio processuale o tanto meno alcuna decisione di un qualsiasi colleggio giudicante dal tribunale onde poter giustificare la nostra detenzione. Inizialmente il nostro arresto venne dichiarato con l'etichetta di "preventivo" il quale, forse, rimane tale anche nel corso del quinto anno, ma non avendo la prospettiva di nessuna soluzione, secondo il buonsenso, ciò diventa una condanna a vita con pesanti conseguenze anche per le nostre famiglie.

L'asserzione che l'istituzione dell'esilio esisteva anche prima della dittatura non risponde a verità essendo stata cambiata la legislazione (art. 165/67 e art. 11/68) con i quali gli esiliati sono stati privati anche di quel minimo di garanzia di giustizia che beneficiavano con la legislazione precedente.

Secondo gli articoli nuovi, le commissioni di primo grado della Pubblica Sicurezza sono state formate senza un membro di giudice a vita mentre le commissioni di secondo grado sono state completamente abolite o sostituite dal ministro della Pubblica Sicurezza, il quale da solo qualifica le decisioni delle commissioni.

In questo modo il Ministro, che è il responsabile delle decisioni dell'arresto iniziale è lo stesso che giudica gli appelli contro queste decisioni.

Se è vero che nel 1969 con l'articolo 188/69 è stata costituita una commissione di tre consiglieri alla corte d'appello per esaminare tutte le decisioni delle detenzioni, è pure vero che questa commissione dopo aver esaminato per molto tempo le schede e gli stessi detenuti ha deliberato come non esistenti o non sufficienti gli elementi cui sono state sostenute le decisioni dell'esilio.

E' necessario sottolineare che la commissione, per quello che noi conosciamo; non ha giudicato nemmeno un caso in cui si possa definire giusta la detenzione.

Già dal dicembre dell'anno scorso il problema dei detenuti è entrato nella nuova fase, e secondo le dichiarazioni delle autorità dovrebbero essere abolite le schede, le accuse e le commissioni ed è stato annunciato al popolo greco la liberazione di tutti i prigionieri politici per la fine dell'aprile di questo anno.

../..

Il fatto poi che da un giorno all'altro la denominazione da "pericolosi" a non "pericolosi" dimostra che le nostre sofferenze di tanti anni non hanno niente a che fare con la pericolosità ma soltanto con la propaganda politica.

Pur tuttavia, malgrado le dichiarazioni ufficiali il problema dei detenuti politici continua ad esistere tra i quali ci sono ex deputati, ufficiali, scienziati, professionisti, sindacalisti, operai e studenti isolati nei piccoli paesi delle isole di SAMOTRAKE, KITHIRA, LEROS come anche nel PELOPONNESO e nella Grecia Centrale dove sotto severissimi controlli siamo costretti ad affrontare i problemi della nutrizione, casa, luce, riscaldamento, medicine, vestiti, ecc.

Con sole 17 dracme assegnate è stato dichiarato ufficialmente che potremo vivere liberamente nei luoghi di esilio con le nostre famiglie, lavorare ma con la nostra esperienza personale sappiamo invece che i detenuti a SAMOTRAKE non sono liberi, in quanto oltre ad essere sottoposti ad un rigoroso e severissimo controllo e dovendo passare tre volte alla settimana dal posto di polizia non possono ricevere i parenti al porto dell'isola, non si possono recare al mare e nemmeno alle esistenti fonti di acqua terapeutica.
Non possiamo lavorare perchè non esiste nessuna possibilità di lavoro di alcun genere indipendentemente dall'età.

Non vi è alcuna possibilità di abitare con le nostre famiglie per gli enormi costi dei fitti e per l'impossibilità di far fronte alla loro vita se non è possibile affrontare la vita di noi stessi, specialmente gli esiliati a SAMOTRAKE i quali devono affrontare il problema sanitario in quanto sono privi di ospedale, come pure sono privi di riscaldamento che qui l'inverno è rigido e lungo.

Davanti a questa situazione appare evidente ed urgente la nostra esigenza dopo tanti anni di detenzione, di risolvere radicalmente il problema dei detenuti politici, la loro liberazione e la costituzione della democrazia nel nostro paese.

Le conseguenze di tanti anni di detenzione per noi, per la nostra attività professionale, per la nostra salute e per le nostre famiglie sono pesantissime e tragiche, perciò anche per questi motivi appare legittima la nostra richiesta di immediata scarcerazione e quindi la fine del regime di detenzione per noi e per le nostre famiglie.
Nello stesso tempo le autorità hanno l'elementare compito di assicurare il mantenimento, le spese per il riscaldamento, la assistenza medica e ospedaliera a tutti gli esiliati come prevede l'articolo 116/69.
Della gravità dei nostri problemi di vita è stata informata la Direzione della Polizia locale la quale secondo la gerarchia dovrà riferire ai diretti Superiori.

GIOVANNI PAPADIMITRIOU - SINDACALISTA - EX DEPUTATO

DENUNCIA DEI DETENUTI POLITICI DELLA GALERA DI ALIKARNASSOS
(Creta)

* * *

Senza alcun motivo, la direzione della prigione, con lo ordine del Ministro della Giustizia, ha improvvisamente cambiato il sistema di distribuzione della sussistenza privando ogni miglioria da parte dei detenuti e costringendoci a mangiare solo gli insipidi fagioli e lenticchie che quotidianamente passa la direzione della summenzionata prigione.

Le condizioni ambientali sono pessime a cominciare dal cortile per l'aria situato all'estremo Nord, limitato da un'area di pochi metri quadrati. Le celle sono prive di qualsiasi servizio igienico nelle quali siamo costretti a rimanere chiusi per circa 16 ore al giorno senza alcuna possibilità di movimento e come se non bastasse tutto ciò, hanno cominciato a mettere nelle celle, inferriate onde trasformarle in "gabbie di tigri".

La direzione del carcere rimane indifferente alle nostre proteste per risolvere i nostri problemi e molte volte il suo comportamento oltre ad essere insultante è minaccioso nei nostri confronti sino ad inveire brutalmente con schiaffi. Questi episodi sono stati oggetto di denuncie presso la Magistratura ma senza alcun risultato.

Tutto questo, nonostante le dichiarazioni dell'ex procuratore e attualmente Direttore generale del Ministero di Giustizia Kontsakos, di risolvere tutti i nostri problemi ma soprattutto di concentrare tutti i prigionieri in un unico carcere e quindi migliorare le nostre condizioni.

Ma nè lui, nè il suo capo, il ministro Tsoukalas, vogliono ammettere che la loro unica competenza è quella di firmare solo ciò che i commissari militari del ministero gli mettono davanti.

La giunta militare avendo libertà d'azione, dopo la estromissione della Croce Rossa Internazionale di visitare periodicamente le carceri dei detenuti politici, ha diviso questi ultimi in piccoli gruppi nelle diverse carceri iniziando così la radicale soluzione del problema sui prigionieri politici con la loro piena e sicura determinazione. Se i dittatori avessero un pò di comprensione morale, avrebbero già rilasciato tutti i prigionieri politici in conformità alle note decisioni della Corte d'appello di Atene che rovescia ed annulla le condanne della Corte Marziale.

Ci troviamo nelle mani della giunta militare illegalmente prigionieri, ed ora il provvedimento che vieta di poterci amministrare i nostri sussidi, è stata la goccia che ha fatto traboccare il v so. Non avendo altri mezzi di difesa ci rimane soltanto il mezzo della disperazione cioè quello di non consumare il vitto che ci passano.

../..

Pertanto chiediamo:

1)- l'abolizione del nostro isolamento;
2)- il miglioramento delle nostre condizioni ambientali e delle cure medico-farmaceutiche;
3)- il concentramento di tutti i prigionieri politici nei reparti delle grandi carceri.

Per la realizzazione di queste fondamentali richieste facciamo appello a tutti gli uomini liberi di assisterci.

Firmato:

Manos Delomkas	- Avvocato
Dimostenis Dodos	- Studente
Kompotiatis	- Impiegato Telecomunicazioni
Aris Mavroskoufis	- Studente Fisico-Matematico
Milonas	- Impiegato Banca Nazionale
Stelios Nestoras	- Avvocato
Dim. Papaioannou	- Ing. chimico
Vas. Filias	- Avv. economista

Alikarnassos, 31/8/1971

* * *

APPELLO DEGLI ESILIATI POLITICI DI KITHIRA

Testo dell'appello degli esiliati politici di Kithira inviato alla Commissione dei diritti dell'uomo e all'O.N.U.

Egregi Signori,

da Kithira, nostro nuovo posto di esilio, dove il regime fascista-militare ci ha trasferiti con decisione del Ministro di pubblica sicurezza, dopo quattro anni di illegale detenzione nei campi di concentramento di GIAROS, OROPOS e LEROS, ci rivolgiamo a Voi e ad ogni uomo di buona volontà per denunciare la continuata azione criminosa del governo dei Colonnelli alla quale siamo sottoposti noi, le nostre famiglie e il popolo greco, le violazioni di ogni senso di umanità e di giustizia. E' con questo senso che chiediamo il Vostro intervento, atto a porre fine al regime dell'oppressione e dell'abolizione dei diritti dell'uomo nel nostro Paese.

../..

Il continuo sforzo dell'attuale regime di presentare la liberazione di un certo numero di esiliati e l'abrogazione dei campi di concentramento OROPOS e LEROS come vaiante di liberalizzazione del sistema non è in effetti, che un modo di ingannare sia l'opinione pubblica greca che quella internazionale.

Sotto la pressione dell'opinione pubblica democratica il governo dei colonnelli era costretto ad annunciare, il 19/12/1970 tramite il suo Primo Ministro, che sarebbero stati liberati tutti gli esiliati politici entro i primi quattro mesi del 1971, ma nonostante queste ipocrite dichiarazioni si continuano a tenere, oltre le centinaia i prigionieri politici nelle carceri, cinquanta esiliati politici nella lontana KITHIRA, SAMOTRAKI e LEROS; dieci donne e decine di altri, tra i quali ex deputati, ufficiali ed altre personalità nei paesini isolati dal nostro Paese.

La nostra continua detenzione ha come scopo il ricatto e l'impaurimento del nostro popolo e di diminuirne la sua resistenza. Siamo diventati degli ostaggi contro la resistenza del popolo greco e del mondo politico intero che avversa apertamente il regime dittatoriale greco.

E' infondato, inoltre, l'affermazione fatta dal Governo greco, tramite la stampa e la radio che i detenuti politici che non saranno liberati potranno vivere nelle determinate città liberamente; la verità è che ci hanno portati nelle piccole isole, soliti posti di esilio.

In realtà la cosiddetta vita libera è condizionata dallo ordine di polizia n. 187 che con i suoi numerosi divieti fa sì che le condizioni di vita si differenziano di poco dal normale esilio dal campo di concentramento. Al posto del filo spinato esistono confini ben precisi nei limiti di un paese di circa 350 abitanti; mentre al posto di guardiani vi è una larga competenza di perquisizioni eseguite giorno e notte, la censura e la limitazione del diritto di professione.

Col trasferimento a Kithira il governo ci ha addossato le spese del fitto dell'alloggio, della pulizia, della luce e spese varie, rimanendo invariata l'indennità di 17 dracme accordate sin dal 1967 come aggiunta alle distribuzioni giornaliere.

Ci hanno scaricati qui a Kithira, senza alcun interessamento, ed inoltre ci hanno portato via i letti, materassi e coperte che avevamo avuti da DES. Con molta difficoltà abbiamo trovato case a caro prezzo di affitto. Paghiamo al giorno per il solo fitto 10 dracme, le rimanenti 7 dracme dovrebbero servire per il vitto ma qui bastano solo per pagare un kg. di pane.

La prassi governativa, per ingiuria, scrive che l'esiliato può vivere con la sua famiglia, come per dire che con un kg. di pane può vivere non solo l'esiliato ma anche due o tre membri della famiglia.

../..

L'assistenza medica è cessata. Mentre al campo avevamo una sala adibita ad infermeria con l'assistenza di un medico militare e i relativi farmaci necessari, qui essendone privi, siamo costretti a pagare i farmaci che ci prescrive il medico perchè la farmacia agricola non è fornita in modo sufficiente. E così dicasi per le spese di trasferimento quando sono necessarie le analisi cliniche.

Egregi Signori,

apprezziamo i vostri sforzi. Essi hanno costretto la Giunta Militare di liberare i nostri compagni. E' preziosa e proficua l'assistenza di tutti gli uomini onesti della terra verso il popolo greco che lotta contro la dittatura per un sistema democratico.

Siamo sicuri che i vostri sforzi si moltiplicheranno per un aiuto maggiore verso un popolo sofferente fino a raggiungere la meta della liberazione dell'ultimo prigioniero politico dalle carceri, dai luoghi di detenzione di polizia, fino al raggiungimento della democrazia nel nostro Paese.

Firmato: AFALIS - ZAMANOS - DERNUKIDIS - TEOFANIDIS - IORDANIDIS - KATSAROS - KIZELIS - KIRIAKIDIS MEZINIS - NIKOLAIDIS - RODAS - PEKIDIS - STATOPRELOS - TSOKAS - ITILANTIS - XARVATSIS SEPETIDIS.

DENUNCIA DELLO STUDENTE KOSTARAKPS, MEMBRO DEL CONSIGLIO NAZIONALE STUDENTI GRECI E DIRIGENTE DELLA ORGANIZZAZIONE DI RESISTENZA "RIGAS FEREOS".

* * *

Dopo il colpo di stato del 21 aprile 1967, con altri colleghi ho dato il mio contributo alla creaz ne di una grande organizzazione studentesca antidittatoriale "Rigas Fereos" e all'interno di questa ho lottato per ristabilire la democrazia nel nostro Paese. Questa mia attività è stata interrotta col mio arresto, avvenuto il 23 dicembre 1970, da parte degli organi della Sicurezza Generale di Atene, capo di questi il Commissario Mallios.

../..

L'arresto è avvenuto in casa dei miei amici fratelli Georgikou in Via Skra 85 - Kallitea. Con me sono stati arrestati anche le sorelle Georgikou, mio fratello Dimitris, mio cognato, mia sorella, e la mia fidanzata. Mi hanno condotto alla Sicurezza Generale nell'ufficio del Commissario Mallios, qui tre poliziotti in borghese mi hanno colpito con pugni e calci allo stomaco gridandomi: "preparati a morire".

Dove avermi legato le mani dietro la schiena con le manette mi hanno condotto in terrazza in un locale adibito a lavatoio e qui senza levarmi le manette mi hanno legato ad una panchina e per non farmi gridare mi hanno riempito la bocca di stracci e cartaccia e così hanno iniziato il martirio della falanga. I dolori erano tremendi e tutto il mio corpo era scosso, la testa mi faceva male tremendamente. Contemporaneamente stringevano e picchiavano gli organi genitali, battendo anche la mia testa contro la panchina. Durante la tortura i miei aguzzini con grida e rumori cercavano di creare una atmosfera infernale con lo scopo di impaurirmi. Negli intervalli mi costringevano con colpi alla testa, pugni e calci a girare attorno alla panchina e questa tortura è durata circa 3 ore la notte del 23 dicembre. Al mattino del 24 dicembre mi sono trovato chiuso in una cella le cui dimensioni erano di 1,20 per 1,50. Il pomeriggio dello stesso giorno mi hanno nuovamente condotto nel lavatoio della terrazza, e qui nudo con un tubo di ferro hanno ricominciato la tortura della "Falanga".

Le mie forze dai forti dolori hanno ceduto ed ho perso i sensi due o tre volte.

Cercavano di farmi rinvenire gettandomi addosso dell'acqua sporca costringendomi a girare attorno alla panchina, ma non avendo forze sufficienti per camminare i miei aguzzini mi spingevano con aste di legno e il più delle volte l'asta me la mettevano fra le gambe.

Un poliziotto volendo simulare per ben due volte l'esecuzione mi ha messo un coltello alla gola minacciandomi di tagliare la carotide.

I miei torturatori erano: il commissario di polizia Kalivas Joannis, il capo delle guardie Vasilakopoulos Andrea nota spia conosciuto al politecnico di Atene, ed infine un altro chiamato con il pseudonimo Dajan. Le fasi della tortura sono state eseguite dal commissario Babalis e da 5 o 6 poliziotti.

La sera tardi mi hanno fatto scendere dalla terrazza tirandomi con le gambe piene di ferite, mentre la testa man mano che scivolava per la scale batteva sui gradini.

../..

Mi hanno chiuso in cantina in una cella d'isolamento quasi nudo e piena di acqua. Qui sono rimasto quasi due giorni, non potendo stare in piedi mi sono sdraiato nell'acqua, al bagno andavo aiutandomi con una sedia che tiravo con molta fatica.

Da qui mi hanno condotto al quarto piano, dove un medico della Sicurezza mi ha visitato. Sentivo le voci di mio fratello Dimitris, della mia fidanzata Marianna Tsourtsoglu, delle mie amiche sorelle Georgikou, del mio amico Popis Provatas ed altri amici che erano anche loro torturati. In questa stanza sono stato sottoposto ad una tortura psichica tremenda.

Il giorno dopo mi hanno chiuso nella cella n° 5, anche essa piena d'acqua, buia e con cattiva aereazione; qui sono stato spesso interrogato e sempre le interrogazioni erano intercalate da pugni, calci e strappi.

Queste interrogazioni sono durate circa 35 giorni, dopo di che mi hanno trasportato alle carceri di Karidallos.

Ho visto i miei genitori solamente l'ultimo giorno.

F i r m a t o : KOSTARAKOS

- - - -

Dichiarazione del Comitato Centrale del Fronte Antidittatoriale operaio (AEM) in occasione dei quattro anni della sua fondazione.

Nello spazio dei suoi 4 anni l'A.E.M. ha racchiuso nelle sue file le forze più progressiste del movimento sindacale, e benchè in condizioni difficili, è riuscito a creare dei Comitati di operai e impiegati nei settori base, ha coltivato lo spirito della resistenza, mantenuto vitale la speranza della libertà, ha incoraggiato i lavoratori nella salvaguardia dei loro diritti con le grandiosi manifestazioni per la questione delle casse mutue, ha svelato e stigmatizzato le mene antioperaie della giunta agli organismi sindacali mondiali.

L'A.E.M. è orgoglioso, perchè nelle tenebre della dittatura è divenuto il simbolo della resistenza il continuatore delle tradizioni del Movimento Operaio, il polo d'attrazione e la leva per alleanze più vaste, è divenuta una forza riconosciuta nell'ambito del sindacalismo capace di guidare la lotta per il rovesciamento della dittatura e mettere le basi per un movimento libero e democratico dopo la dittatura.

Il Comitato Centrale rivolge i suoi più calorosi saluti ai prigionieri sindacalisti e a tutti i lavoratori e chiamando loro di entrare a far parte attivamente nel campo delle lotte economiche, sociali e politiche dove la dittatura può subire colpi mortali.

ATENE - Agosto

Il Comitato Centrale dell'A.E.M.

Torvidas

pas de suite

194

ESTO EXPLICA
PORQUE
APDAYC
COBRA EL
REPERTORIO UNIVERSAL

APDAYC
PERU

CREDENCIALES DE LA ASOCIACION PERUANA DE AUTORES Y COMPOSITORES (A. P. D. A. Y. C.)

1971

195

ASOCIACION PERUANA DE AUTORES Y COMPOSITORES
(A P D A Y C)

JR. WASHINGTON 1206 - 8º PISO - LIMA
TELFS. 23-0954 - 24-7586 - 32-9265

A LAS AUTORIDADES JUDICIALES

A LAS AUTORIDADES ADMINISTRATIVAS COMPETENTES,

A LOS SEÑORES USUARIOS DE LA MUSICA:

Ponemos a disposición de Uds., el mérito de la copia certificada, debidamente legalizada, del Expediente Judicial de Exhibición de Poderes realizada por esta Asociación ante el 5to. Juzgado en lo Civil de Lima, el cual acredita fehacientemente su reconocimiento oficial y su condición de representante legal no sólo de los autores y compositores peruanos, sino de los autores y compositores foráneos afiliados a las Sociedades Autorales del mundo con quienes la APDAYC tiene suscritos Convenios de Representación Recíproca, demostrando plenamente ser la única autorizada para ejercer la representación y administración del Repertorio Universal de obras musicales que se ejecutan en el Perú.

Lima, Junio 1971.

196

S/.200 S/.200 REPUBLICA PERUANA VALOR DOS SOLES

CARLOS A. MESIA CARAVEDO

SECRETARIO DE JUZGADO: ADSCRITO AL QUINTO JUZGADO EN LO CIVIL DE LIMA.

C E R T I F I C A : Que, en los seguidos por la Asociación Peruana de Autores y Compositores (APDAYC), sobre EXHIBICION, se encuentran los actuados del tenor siguiente:- - - - - - - - - - - - - -

E S C R I T O: Señor Juez de Primera Instancia.- Augusto Polo Campos, por la Asociación Peruana de Autores y Compositores (APDAYC), en la Exhibición solicitada, ante ese Juzgado, digo: - - - - - - - - Que por convenir al derecho de la Asociación que presido, pido al Juzgado se sirva disponer que el Señor Secretario me extienda Copia Certificada de la diligencia de exhibición de los documentos efectuados en nuestra oficina. -Por lo expuesto:- - - - - - - - - - - - - - - - - - -Al Juzgado pido se sirva proveer conforme lo solicito.- Lima veintiseis de enero de mil novecientos sesentiocho.- Edmundo Pizarro Dávila.- Abogado.- Registro dos mil sesentiocho.- Augusto Polo Campos.- Presidente. -

D E C R E T O : Lima, veintinueve de enero de mil novecientos sesentiocho.- Expídase la copia certificada que se solicita.- Una rúbrica.- Mesía Caravedo. -

DILIGENCIA DE EXHIBICION:- En Lima, a veintiseis de enero de mil novecientos sesentiocho, siendo las doce del día, en cumplimiento de lo ordenado, me constituí en el local de la Asociación Peruana de Autores y Compositores (APDAYC), sito en el jirón Washington mil doscientos seis, oficina ochocientos cuatro, estando presente el Presidente don Augusto Polo Campos, quien me exhibió los ESTATUTOS de la Asociación Peruana de Autores y Compositores, en escritura otorgada por el Notario Elías Mujica Alvarez Calderón, con fecha veinte de diciembre de mil novecientos sesentiuno, inscrita en

Carlos A. Mesía C.
SECRETARIO DEL QUINTO JUZGADO CIVIL DE LIMA
AZANGARO 1045 - OF. 132 - TELEF. 79964

el asiento dos, de fojas quince, del tomo tres de Asociaciones del Registro de Personas Jurídicas de Lima, donde consta la modificación de los Estatutos de la Asociación en sesenticinco artículos; seguidamente, se exhibió el Reconocimiento Oficial por parte del Ministerio de Educación Pública, en copia certificada, su fecha nueve de enero de mil novecientos sesentisiete, que transcribe la Resolución Ministerial número cuatro mil novecientos sesentiocho del diecisiete de junio de mil novecientos cincuentidos, donde se reconoce oficialmente a la Asociación Peruana de Autores y Compositores (APDAYC) con sede en esta Capital; seguidamente se exhibió los contratos de Representación Recíproca que tiene firmados con las Sociedades Autorales Extranjeras, exhibiéndome el de la SOCIEDAD GENERAL DE AUTORES DE ESPAÑA (S.G.A.E.), de España, de fecha ocho de junio de mil novecientos sesentiseis; el de la SOCIETE DES AUTEURS, COMPOSITEURS ET EDITEURS DE MUSIQUE (S.A.C.E.M.) de Francia, de fecha veintiuno de Abril de mil novecientos sesentiseis; el de THE PERFORMING RIGHT SOCIETY LTED. (P.R.S.) de Gran Bretaña, su fecha once de junio de mil novecientos sesenticinco; el de la SOCIETE D'AUTEURS, COMPOSITEURS ET EDITEURS DE MUSIQUE (A.C.U.M.) de Israel, su fecha primero de enero de mil novecientos sesenticuatro; el de THE JAPANESE SOCIETY OF RIGHTS OF AUTHORS AND COMPOSSERS (J.A.S.R.A.C.) del Japón, su fecha cuatro de febrero de mil novecientos sesenticuatro; el de la SOCIEDAD DE AUTORES Y COMPOSITORES DE MUSICA S. DE A. (S.A.C.M.) de Méjico, su fecha cuatro de enero de mil novecientos sesenticinco; el de AUTORES PARAGUAYOS ASOCIADOS (A.P.A.) del Paraguay, su fecha diez de enero de mil novecientos sesentidos; el de la STOWARZYSZENIE AUTOROW (Z.A.I.K.S.) de Polonia, su fecha dieciseis de abril de mil novecientos sesentidos; el de la ASOCIACION GENERAL DE AUTORES DEL URUGUAY (A.G.A.D.U.) del Uruguay, su fecha veintidos de marzo de mil novecientos sesentitres; el de la ASOCIACION VENEZOLANA DE AUTORES Y COM-

REPUBLICA PERUANA S/.200 S/.200 VALOR DOS SOLES

Nº 0681182

POSITORES (A.V.A.C.) de Venezuela, su fecha primero de marzo de mil novecientos sesentitres; el de la SOCIEDAD ARGENTINA DE AUTORES Y COMPOSITORES DE MUSICA (S.A.D.A.Y.C.) de Argentina, su fecha dieciocho de setiembre de mil novecientos sesentiuno; el de la GESELLSCHAFT FUR MUSIKALISCHE AUFFUHRUNGS UND MECHANISCHE VERVIELFALTIGUNGSRECHTE (G.E.M.) de Alemania Federal; su fecha veinte de marzo de mil novecientos sesentitres; el de la SOCIEDAD BOLIVIANA DE AUTORES Y COMPOSITORES (S.O.B.O.D.A.Y.C.O.M.) de Bolivia, su fecha doce de diciembre de mil novecientos sesentiuno; el de la COLIGACAO SBACEM- SADEMBRA-SBAT del Brasil, su fecha veinticinco de octubre de mil novecientos sesentitres; el de la UNIAO BRASILEIRA DE COMPOSITORES (U.B.C.) de Brasil, su fecha diecinueve de marzo de mil novecientos sesentitres; el de THE COMPOSSERS, AUTHORS AND PUBLISHERS ASSOCIATION OF CANADA LIMITED (C.A.P.A.C.) del Canadá; su fecha trece de noviembre de mil novecientos sesentitres; el de la SOCIEDAD DE AUTORES Y COMPOSITORES DE COLOMBIA (S.A.Y.C.O.) de Colombia, su fecha veintiuno de mayo de mil novecientos sesentitres; el del DEPARTAMENTO DEL PEQUEÑO DERECHO DE AUTOR DE LA UNIVERSIDAD DE CHILE, su fecha catorce de octubre de mil novecientos sesentitres; con THE AMERICAN SOCIETY OF COMPOSSERS, AUTHORS AND PUBLISHERS (A.S.C.A.P.) de los Estados Unidos de América, su fecha quince de diciembre de mil novecientos sesenticuatro. Todos estos contratos de representación recíproca llevan adjunta una DECLARACION certificada por el Consulado del Perú respectivo y están debidamente autenticadas en el Ministerio de Relaciones Exteriores, las que acreditan que las Sociedades Autorales Extranjeras, antes descritas, tienen la plena representación en el Perú de sus autores y compositores a través de la APDAYC, y que la APDAYC, a través de las Sociedades Autorales Extranjeras citadas, está capacitada para ejercer la representación legal de los autores y compositores perma

Carlos A. Mesía C.
SECRETARIO DEL QUINTO JUZGADO CIVIL DE LIMA
AZANGARO 1045 - OF. 127 - TELEF. 72641

nos en los territorios de sus respectivas jurisdicciones; igualmente me exhibió la correspondencia con las siguientes sociedades autorales: con la HET BUREAU VOOR MUSIEK-AUTEURSRECHT (B.U.M.A.) de Holanda; con la SOCIETA ITALIANA DEGLI AUTORI ED EDITORI (S.I.A.E.) de Italia; con la NORSK KOMPONISTFORENINGS INTERNASJONALE MUSIKKBYRA, (T.O.N.O.) de Noruega; con la BUREAUX INTERNATIONAUX REUNIS POUR LA PROTECTION DE LA PROPIETE INTELLECTUELLE (B.I.R.P.I.) de Suiza; con la SOCIETE SUISSE DES AUTEURS ET EDITEURS (S.U.I.S.A.) de Suiza; co n la AUSTRALASIAN PERFORMING RIGHT ASSOCIATION (A.P.R.A.) de Australiä; con la SOCIETE BELGE DES AUTEURS, COMPOSITEURS ET EDITEURS (S.A.B.A.M.) de Bélgica; con la SOCIETE HELLENIQUE DES COMPOSITEURS, AUTEURS ET EDITEURS (E.S.S.E.) de Grecia; con la SOUTH AFRICAN SOCIETY OF COMPOSSERS, AUTHORS AND MUSIC PUBLISHERS LIMITED (S.A.F.C.A.) de la Unión Sudafricana, con las cuales, en virtud de convenios de hecho, se relacionan recíprocamente, efectuándose mutuamente las liquidaciones por derechos autorales. Seguidamente exhibió los NOMENCLATORES SOCIALES donde constan los nombres de los autores y compositores que la APDAYC representa y administra, constando por parte de la APDAYC misma un libro con novecientos cuarenticinco socios; por parte de GEMA de Alemania Federal, cuatro libros empastados con más de cien páginas cada uno de socios inscritos; de la SGAE de España, con dos libros de trescientas treintiseis páginas y nueve cuadernillos adicionales de diez hojas cada uno de socios inscritos; de la SACEM de Francia con un libro con seiscientas seis páginas de socios inscritos; de la APA de Paraguay, con un libro con mil doscientos quince socios; de la UBC de Brasil, un libro con cuarentitres páginas de socios inscritos; de la SAYCO de Colombia, un libro con veintisiete páginas de socios inscritos; de la ASCAP de EE.UU. AA. con cinco tomos de autores inscritos con mas de trescientas páginas cada uno; de la JASRAC del Japón, un libro con veintinueve páginas y diez listas adi-

REPUBLICA PERUANA S/.200 VALOR DOS SOLES S/.200

cionales de cuatro páginas cada uno de socios inscritos; de la SACM de México, un libro de ciento cincuenticuatro páginas de socios inscritos; de la UNIVERSIDAD DE CHILE un libro de sesentidos páginas de socios inscritos; de la COLIGACAO de Brasil, un libro con cuarenticuatro páginas de socios inscritos; de la AGADU de Uruguay un libro de cuarenta páginas y dos listas se socios inscritos; de la SADAYC de Argentina, dos libros de ciento nueve páginas cada uno de socios inscritos; de la PRS de Gran Bretaña, un libro de ciento sesentinueve páginas y quince listas adicionales de cuatro páginas cada una; de la AVAC de Venezuela, un libro de veintiseis páginas de socios inscritos; de la TONO de Noruega, un libro de cuarentinueve páginas de socios inscritos; de la APRA de Australia, un libro de setenticinco páginas de socios inscritos; de la SUISA de Suiza, un libro de sesentinueve páginas de socios inscritos; de la ESSE de Grecia, un libro de setentitres páginas de socios inscritos; de la SIAE de Italia, dos libros de cuatrocientas setenta páginas cada uno de socios inscritos; de la SABAM de Bélgica, un libro de ochentitres páginas y tres cuadernillos adicionales; de la BUMA de Holanda un libro de noventidos páginas de socios inscritos; de la SAFCA de Unión Sudafricana, un libro de ciento veintidos páginas de socios inscritos; y de ZAIKS de Polonia, un libro de ciento treinticinco páginas de socios inscritos. Además se exhibió una serie de listas adicionales de autores de diferentes sociedades autorales extranjeras.-Seguidamente se exhibió la Traducción Oficial de la comunicación enviada a la APDAYC, por la CONFEDERATION INTERNATIONALE DES SOCIETES D'AUTEURS ET COMPOSITEURS (C.I.S.A.C.), fechada en París el seis de julio de mil novecientos sesenticuatro, en la que consta la admisión de la Asociación Peruana de Autores y Compositores (APDAYC), a título definitivo, en la Confederación Internacional, aprobada en el Congreso

Carlos A. Mata C.
SECRETARIO DEL QUINTO JUZGADO CIVIL DE LIMA
AZANGARO 1045 OF. 127 - TELEF. 77540

de Londres del mes de Junio de mil novecientos sesenticuatro.- Con lo que terminó la diligencia y los presentes firmaron por ante mí, doy fé.- Augusto Polo Campos.- Carlos A. Mesía Caravedo.- - - - -

- -ES COPIA FIEL Y EXACTA A SUS ORIGINALES REFERIDOS QUE LOS CONFRONTE CON ARREGLO A LEY.- Lima, treinta de enero de mil novecientos sesentiocho- -

SECRETARIO DEL QUINTO JUZGADO [illegible] DE LIMA

Imp. V.H. Navach S. A. Telf. 315588 - R.I. 12618(2)

P.L.O.C.C. n° 21 — Censure et calomnies autour de M. Théodorakis

BULLETIN OFFICIEL DU CCPPO

Le Télégramme. — Pour quelle raison pensez-vous que le C.C.P.P.O. prenne fait et cause pour le Centre Dramatique de M. Mairal ?

Réponse. — *Le C.C.P.P.O., que j'ai toujours soutenu, envers et contre tous, en raison de la qualité de la politique culturelle qu'il préconisait, a été pris en main, ce n'est un secret pour personne, par un parti politique.*

Il s'agit donc maintenant, non plus de maintenir un niveau culturel, mais de saisir toutes les occasions pour faire de la polémique électorale.

C'est triste, mais c'est comme ça.

Le Télégramme. — Bien sûr, il y a longtemps que l'on sait que le C.C.P.P.O. poursuit des buts politiques

"LE TELEGRAMME" 4.XII.71
"Me KOHLER S'EXPLIQUE"

Réponse. — *Je n'ai jamais reproché au C.C.P.P.O. de poser des questions. Ce que je lui reproche, c'est d'avoir lancé une polémique bassement électorale, alors qu'il était parfaitement au courant de tout ce que je vous ai dit ci-dessus.*

Je ne pense pas qu'en agissant ainsi le C.C.P.P.O. concourt à créer le climat propice à une bonne politique culturelle. J'aurai d'ailleurs l'occasion de revenir sur la politique actuelle du C.C.P.P.O. dont le niveau a considérablement baissé depuis 2 ans. Mais c'est là une autre affaire.

EST REPN. DIMANCHE 5.XII.71

Dès lors, pourquoi ces querelles ? Certes, on comprend que le C.C.P.P.O. ait à cœur de voir régler, une fois pour toutes, les problèmes relatifs à l'installation définitive du C.T.F.C. à Besançon. Personne n'a oublié avec quel zèle ses animateurs ont prôné cette culture pour tous dans le passé (avec l'aide financière d'ailleurs de la municipalité). Ses succès furent flatteurs, et le dernier en date fournit aux Bisontins des soirées enthousiasmantes avec la venue au Palais des Sports du Théâtre du Soleil. « 1789 » sur les tréteaux d'Arianne Mnouchkine, était une véritable révolution théâtrale que le plaidoyer grec de Mikos Theodorakis n'égalera sans doute pas.

La municipalité ayant refusé de combler le déficit éventuel de la soirée qu'il donnera au Palais des Sports, le C.C.P.P.O. est sans doute tenté de se dire que ladite municipalité se détache de l'action culturelle (1).

Soyons sérieux, M. Theodorakis (qui demande d'ailleurs un million et demi de cachet) a beau avoir été sorti des prisons des « colonels » par M. Jean-Jacques Servan-Schreiber, lui-même, et ramené en France par le député de Nancy dans son avion particulier, cela ne lui confère pas pour autant un attrait universel.

Bien décidée à réaliser un effort pour promouvoir la culture des Bisontins, la ville n'entend cependant pas gaspiller ses deniers pour des prestations qui lui paraissent discutables.

EST REP. DIMANCHE 5.XII (après l'envoi du 1° rectificatif CCPPO)

(1) N.D.L.R. : Dans une lettre adressée à Me Kohler, en réponse à sa récente mise au point parue dans nos colonnes, le C.C.P.P.O. s'émeut fortement de ce que l'adjoint aux Affaires culturelles paraît voir dans son initiative avant tout des préoccupations politiques et réplique en relevant qu'on répond au futur à une argumentation qui ne s'attache qu'au présent. La longueur de cette lettre, et le souci que nous avons de ne pas nous prêter à une querelle interminable entre une association locale et la commission culturelle de la ville nous commandent d'essayer d'abriter ce duel épistolaire dans un souci d'apaisement.

EST REPUBLICAIN, DEPECHES, COMTOIS

du 6.XII

Pour son gala du 15 décembre, à 20 h 45, au Palais des Sports, le compositeur grec Mikis Theodorakis n'oublie pas de réclamer un million et demi de cachet...

du 15.XII

Le Secours populaire français tient à préciser que sour son gala de ce soir, au Palais des Sports, Mikis Theodorakis n'a pas demandé 15.000 F de cachet. (En effet, les émoluments du chanteur-compositeur grec à Besançon se chiffreraient en réalité à 12.000 francs.) Le Secours populaire français ajoute qu'une part des cachets de Theodorakis va à différentes œuvres sociales.

EST REPUBLICAIN, DEPECHES, COMTOIS du 17.XII.71

Mikis Theodorakis au Palais des Sports : un triomphe raisonnable

Enlevez-lui son auréole, déboulonnez la statue de l'idole et de grâce rendez à Mikis Théodorakis ce qui lui est propre : non pas l'appel à la révolution, l'incitation à la haine, mais tout simplement le charme de la musique, une certaine indolence méditerranéenne et le sens inné de la poésie.

En dépit des efforts louables des organisateurs, ça n'est pas à l'anarchie mais à l'amour qu'incite la musique de Théodorakis.

Il semble bien difficile de dresser une barricade lorsque s'égrènent les notes liquides rafraîchissantes et voluptueuses du Bouzouki, cet agréable instrument à cordes qui est aux Grecs ce que la mandoline est aux Napolitains.

Comment faire dès lors qu'on se veut de la tripe révolutionnaire ? Pour faire bonne mesure et « martialiser » des mélodies toutes empreintes de « farniente » et de soleil, le compositeur a rajouté une batterie qui ne s'imposait pas, forcé ses chanteuses à donner de la voix qu'elles ont naturellement langoureuse...

Et puis, histoire de sacrifier à la mode, l'orchestre comprend aussi des guitares électriques, soutenues par l'artillerie d'une « sono » forte en décibels. Le mélange de folklore dans ce qu'il y a de plus noble — Mikis, compositeur, sait admirablement exprimer les subtilités de l'âme grecque — et du militantisme politique, aboutit au déséquilibre entre les genres.

Le père du sirtaki a bien du mal à oublier son penchant pour les mélodies simples, parfois mélancoliques qui constituaient le meilleur de son récital de mercredi soir au Palais des Sports.

Plusieurs milliers de jeunes bins, venus dans le seul espoir de battre dans leurs mains au rythme endiablé du sirtaki, qu'on danse pieds nus sur le sable des plages de la Mer Egée, entre deux rasades d'ouzo frais, sont repartis déçus... mais sans oser l'avouer, tant est lumineux l'aura de la vedette.

Lorsqu'il veut convaincre en musique, le compositeur ne donne pas le meilleur de lui-même. Des thèmes inlassablement répétés, du forcing, des roulements de tambour, naît une pesanteur qui parfois touche au pompiérisme. Pourquoi une telle grandiloquence, alors que, dès qu'il laisse parler sa sensibilité de poète de la chanson, Mikis se révèle excellent, sa musique chantante et merveilleusement inspirée par la douceur des paysages de l'Attique et la gentillesse du petit peuple du Pirée.

Mercredi soir, un auditoire enthousiaste, mais sage a fait un triomphe raisonnable à Mikis Théodorakis. Peut-être aurait-il chauffé davantage son auditoire si, l'homme politique avait, pour un soir, laissé la place au poète.

A.-H. D.

Le 22.XII, refusant de publier le 2° rectificatif du CCPPO, l'EST REPUBLICAIN (oubliant les mensonges des 5.6. et 15 XII (voir ci-dessus) signale simplement qu'un cachet de 11.000 fr a été remis "au régisseur du spectacle Théodorakis"

Pourquoi cette campagne ?

23 XI 71 Envoi par le CCPPO d'une lettre ouverte à Mr le Maire de Besançon au sujet des conditions de travail du Centre Théatral de Franche Comté (Troupe permanente à Besançon depuis plus d'un an)

29 XI 71 "L'EST RÉPUBLICAIN" (c'est à dire aussi LES DEPÊCHES et LE COMTOIS) publie un très court extrait de cette lettre (16 lignes)

30 XI. 71 "L'EST. REPUBLICAIN" (&c.) publie une réponse de Me KOHLER calomniant le CCPPO (71 lignes) La rédaction précise que "la polémique est terminée" – Refus de la réponse du CCPPO

4. XII. 71 "LE TELEGRAMME" publie sur une page entière une longue interview de Me KOHLER développant ses réponses insidieuses. (voir extraits photocopies)

5. XII. 71 "L'EST. REPn DIMANCHE" publie, à côté d'un article envoyé par le CCPPO, une longue "analyse" des problèmes du Centre Théatral de Fr. Comté et ouvre la campagne de dénigrement et de calomnie contre MIKIS THEODORAKIS (notamment invention d'un cachet de 15.000 FR) (voir photocopie)

6 XII. 71 Dans le résumé des nouvelles du dimanche 3 lignes reprennent le chiffre mensonger relatif au cachet du compositeur (voir photocopie)
Intervention téléphonique du CCPPO, sans résultat. Lettre du Secours Populaire = non publiée (donnant informations sur les aspects financiers)

15 XII 71 Cette lettre sert de prétexte pour INVENTER un nouveau chiffre (12.000 FR), faux lui aussi

EN FAIT, LES 11.000 FR VERSÉS PAR LE CCPPO A L'ORGANISATEUR DES TOURNÉES SERT A PAYER, OUTRE LES FRAIS D'ORGANISATION, LES 8 MUSICIENS, 3 CHANTEURS de classe internationale, ET LE COMPOSITEUR, C'EST A DIRE QUE la part revenant à Théodorakis est TRES LOIN d'atteindre les chiffres avancés par le Journal. Le Secours Populaire signalait de plus L'AIDE CONSTANTE APPORTEE PAR MIKIS THEODORAKIS AUX EMPRISONNÉS GRECS ET A LEURS FAMILLES

ILS AGIT LÀ PROPREMENT DE DIFFAMATION qui vise à salir un artiste, qui est aussi un homme politique, dont l'attitude courageuse a été saluée par les démocrates du monde entier.

17. XII. 71 Compte-rendu du spectacle par l'EST RÉPUBLICAIN (les Dépêches, le Comtois...) (voir photocopie)

17, 18, 19, 20 XII. 71 Beaucoup de spectateurs nous ont manifesté leur étonnement devant cet article. NOUS NE DÉNIONS PAS au journaliste le droit à la critique. Encore faudrait-il que les arguments employés soient de bonne foi

QUE REPROCHE-T'ON A MIKIS THEODORAKIS ?

De ne pas se contenter de faire des sirtakis, d'oser écrire de la musique sur des thèmes autres que le soleil de la Grèce, son « farniente », le sable des plages de la Mer Egée...
... De chanter la mort des patriotes grecs, des déportés de Mauthausen, d'exprimer par la musique et le chant les souffrances d'un peuple qu'on emprisonne et qu'on déporte

QUE PENSER DU JUGEMENT QUE MR A.H.D. (journaliste) PORTE SUR LA JEUNESSE ACTUELLE ?

Les "jeunes spectateurs" n'étaient ils venus au Palais des Sports que pour « battre dans leurs mains au rythme endiablé du sirtaki "
Ont-ils été « déçus » de ce qu'ils ont ECOUTÉ AVEC TANT D'ATTENTION et acclamé

QUE PENSER DE LA PRESSE LOCALE QUI REND AINSI COMPTE DES EVENEMENT POUR TENTER DE JETER LE DISCRÉDIT SUR UN HOMME, MIKIS THEODORAKIS, ET SUR UNE ACTION, CELLE DU CCPPO ?

NE POURSUIT-ELLE QU'UN BUT D'INFORMATION ? Nous en laissons juges les gens honnêtes et attachés à la diffusion populaire de la culture.

CCPPO, 7 rue des pâquerettes, 25 BESANÇON